

2.

KŐHEGYI MIHÁLY-VÖRÖS GABRIELLA: A TEMETŐ SÍRJAINAK ÉS LELETEINEK LEÍRÁSA (1–666. sír)

Az 1–666 közötti sírszám Kőhegyi Mihály 1963–1975 között lezajló ásatása során feltárt sírokat jelenti. Az első fejezetben a korábban feltárt temetkezésekről és leleteikről, azok értékeléséről és kritikájáról részletesen szó esett. Ebben a fejezetben, de a továbbiakban is szóba kerülnek még a korai ásatások, így a sírok leírásánál (pl. az átszámozások miatt) vagy a temetkezési szokásoknál, de ezek újbóli közlésétől eltekintünk.

A leírás minden olyan információt és adatot tartalmaz, ami egy-egy sírral, illetve a sírban, a halomban, a sírt kerítő árokban, valamint a rablógödrökben előkerült vagy azokkal kapcsolatba hozható. A munka alapját az ásatási dokumentáció (TIM és MNM Régészeti Adattára) jelentette; a tárgyak leírásánál, értelmezésénél azonban néha szükség volt előmunkálatokra, párhuzamok gyűjtésére, sőt előzetes feldolgozásra is.

Az egyes sírok leírásánál lényegében a korszak kutatásában megszokott rendszer szerint haladunk. Az eltérést egyedül az jelenti, hogy a sírszám után megadjuk a temetkezés koordinátáit is. A sírhelyek könnyű beazonosításának érdekében az ásató ugyanis egy számokkal ellátott vertikális és horizontális rendszert hozott létre, amelynek két száma jelöli ki minden egyes sír helyét a temetőterképen. Erre a megoldásra a nagy sírszám miatt volt szükség – a nagy felületű ásatásoknál ez ma már általános megoldásnak számít –, valamint azért, hogy a temetőterképet egyszerűen és részletekbe menően is lehessen tanulmányozni.

A sírok leírása minden esetben a sírok jelölésének meghatározásával kezdődik. Ennél a temetőnél ez különösen fontos, hiszen a temető ebből a szempontból alapvetően három nagy sírcsoportra bontható: halmos, körárkos halmos és jelöletlen temetkezések fordulnak elő benne; ezeken belül további változatokkal. A sírgödrök méreteinek (szélesség, hosszúság, mélység) elemzésénél a halmos temetkezések különféle változatait H (halmos), HK (körárkos halmos) és HZK (zárt körárkos halmos) rövidítések jelölik. Ezek világos megkülönböztetése nagyon hangsúlyos, mivel a feldolgozásnál a sírok jelölése a temetkezési szokások egyik lényeges elemeként fog szóba kerülni. A temetkezések leírásában, a jelenségek megfogalmazásában az ásatási feljegyzéseket használtuk fel, az ott található következtetések nagy részét is átvéve.

Az adatok közül a tájolás, valamint a különböző méretek szerepelnek: egyrészt a síroké, másrészt a halomké, valamint az árkoké, kiegészülve a rablógödrök különböző adataival; ez utóbbiak természetesen a sírleírásban kaptak helyet. Kőhegyi Mihály a sírleírásokban részletesen leírja és elemzi a rablás mértékét, irányát és „eredményét”, ami a feldolgozásnál kulcsfontosságúnak bizonyult.

A csontanyag feldolgozása során Marcsik Antónia antropológus mindent elkövetett, hogy a rablott sírok hiányos csontanyaga alapján is találjon a régész és saját maga számára is fogódzót. A nem- és kormeghatározásnál mindig szerepel, ha a csontanyag állapota, hiánya következtében a leletanyag esetleg segíthetett a meghatározásban.

A leletek leírása a bolygatatlan síroknál a fejtől kiindulva kezdődik. A bolygatott síroknál, amennyiben voltak *in situ* leletek, akkor azok kerültek a sor elejére és csak utána következtek a bolygatott részből származók. Az állatcsontok meghatározása – Vörös István (MNM) munkája – mindig a leírások végén kapott helyet.

A leletek leírásánál szerepel az adott lelet pontos helye, helyzete, állapota és összefüggései (pl. a gyöngyöknél a funkció: azaz nyaklánc vagy gyöngy karkötő része stb.), valamint a leírások után megtalálható a táblákba rendezett leletanyag közötti eligazodást segítő utalás is (a táblakép, illetve a tárgy száma).

A leírásnál és a rajzok elkészítésénél próbáltunk a teljességre törekedni, tehát minden lelet szerepel a leírásokban, és néhány kivételtől eltekintve a rajzokon is, amit egyáltalán ábrázolni lehetett. Kimaradt például néhány olyan – apró méretű – töredék, főként a rablott sírok leletei közül, amelynek a funkcióját nem lehetett meghatározni, de ezt természetesen a leírásban jeleztük. Néhány esetben lemondunk a nagyszámú szórvány gyöngyanyag bemutatásáról is.

A rajzok értelmező rajzok, tehát a sír különböző pontjairól előkerült töredékek értelmezve és összeillesztve kerültek a táblákra, ezért a bajai múzeum (TIM) leltárkönyvében szereplő meghatározások, méretek, stb. módosulhattak. Szükség volt a rajzolás előtt egyfajta utórestaurálásra is, ami szintén segítette a munkánkat a meghatározásban és a rajzolásban

is. A szakszerű beavatkozásokat Vigh László (KJM) végezte el. A tárgyak nézeteit, metszeteit igyekeztünk úgy megválasztani, hogy a leírásokkal együtt jól használható anyagközlést sikerüljön létrehozni. Kivételt két esetben tettünk a rajzos közzétételek során. Mindkettő óriási leletcsoport: a lábnál előkerült gyöngyökről és a koporsókapcsokról van szó. A láb környéki gyöngyöket, amelyek a ruhák aljának kivarrásához tartoztak, táblázatba foglalva adjuk közre, ami nagy segítséget jelent az összehasonlításnál, de az egyes gyöngyszemek közötti árnyalatnyi különbségeket persze nem tükrözi. A koporsókapcsok többségénél sikerült a típusokat meghatározni, de ezeket darabonként nem rajzoltattuk le, tehát nem mutatunk be minden egyes példányt, hanem az épek alapján az egyes típusok rajzos bemutatására szorítkozunk [131–132. tábla]. A sírleírásoknál a típus

megnevezésével hivatkozunk az ép példányok ábrázolásaira.

A sírok rajzai, valamint a metszetek közvetlenül a szöveges részhez kapcsolódnak. Az első 365 sírről sajnos nem készült egyedi sírrajz, hanem előre nyomtatott lapokon jelölte be az ásató a rablás hozzávetőleges mértékét, a csontváz helyzetét és a leletek helyét. Ezek közlését mellőztük. Jórészt hiányoznak, lappangnak a 610–666. sírok rajzai is. A TIM Régészeti Adattárának anyagát a MNM-ban őrzött dokumentumokkal egészítettük ki (Rég. Ad. III/15/1974, VII. 42/1975). Fényképeket akkor tettünk közzé, ha az szemléletesen kiegészítette a sírről rendelkezésre álló adatokat és alátámasztotta a megfigyeléseket. A leletek a TIM gyűjteményében találhatók a 77.1.1–2336. leltári számon. A temetőre vonatkozó dokumentumok a KÖH azonosítási rendszerében „Madaras 1. lelőhely, 27531.” számon szerepelnek.

SÍRLEÍRÁSOK (1–666.)

1. sír

A temetőterképen: 1–22.

Halmos temetkezés.

A halom közvetlenül a régi Kígyós-patak medrére, illetve annak beszögellésére támaszkodott. Az É-i halomcsoport legnyugatibb tagja. A felhordott 34 cm vastag fekete föld alatt a 38–42 cm vastag eredeti humusz volt. Alatta sárga agyagot találtak; itt jelentkezett a sír foltja. A halom földjében állatcsontok kerültek elő, melyeket a halotti tor maradványainak tartunk. A nyelési szinten nem voltak sem leletek, sem embercsontok, bár a rablás nyújtott ovális foltja egyértelműen utalt a bolygatásra. A bontásnál derült ki, hogy a sír részlegesen bolygatott volt. Eredeti helyén csak egy lábszár maradt. A leletek a bolygatott részen voltak.

A halom átm.: 10,54 m (A–B); 11,12 m (C–D); m.: 0,34 m. A sír h.: 2,85 m; sz.: 2,55 m; m.: 0,26 m; a halom tetejétől: 0,92 m. T.: 116–296° DK–ÉNy.

Neme: nincs antropológiai adat.

Leletek:

1. Kőeszköz. Zöld színű kőből csiszolt lapos, legömbölyített tárgy (kőbalta?) töredéke. Sz.: 5,4 cm; m.: 3,4 cm.
2. Kés töredéke. Az egyik oldalán egyenes, a másikon enyhén ívelt, egyenetlen, szélein töredékes nyél nyújtványa. Egyenletes vastagságú, elkeskenyedő vége felé egy apró, szélesebbik végéhez közel egy nagyobb, szabályos kerek lyukkal, az utóbbiban hengeres, 0,7 cm hosszú bronzcsövecske. H.: 6,9 cm; sz.: 0,9 cm–1,3 cm [1. tábla 1].
3. Bronzlemez. Vékony, szabálytalan alakú, kettéhajtv. Nem értelmezhető. H.: 1,9 cm; sz.: 1,3 cm.
4. Állatcsontok. Sertés: *d. hum. dist.*; ló: *s. I¹*, *s. corp. mandb.*, *s. tib. dist. fr.*, *s. o ph. I. P.*; mocsári teknős: 3 db hátpáncél darab, 2 db haspáncél darab.

2. sír

A temetőterképen: 2–24.

Halmos temetkezés.

A halom alig volt észlelhető, a sír a felszíntől 98 cm mélyen rajzolódott elő. A rablás fekete foltja jól kivehető volt a nyesett felszínen: a sír DNY-i végén aránylag szűk árok haladt a sír irányába, majd azt elérve, a váz hosszanti irányában oválisra szélesedett ki, helyenként a sír falán is túlnyúlva. A leletek kivétel nélkül az aknában voltak. A vázrészek a sír DNY-i sarka melletti aknában

kerültek elő: bordák, alkar, medence, állkapocs töredékei 18–32 cm mélyen.

A halom átm.: 9,14 m (A–B); 9,66 m (C–D); m.: 0,17–0,18 m. A sír h.: 2,9 m; sz.: 1,7 m. T.: 152–332° DK–ÉNy.

Neme: nő, *Ad.* vége.

Leletek:

1. Gyöngyök. Azonosíthatatlan helyről, ismeretlen funkcióban. Korong, hengeres és szabálytalan alapú, hasáb alakú borostyángyöngyök. Egy kivételével töredezettek, hiányosak (10 db) [1. tábla 2].
2. Koporsókapocs vagy koporsókapcsok. Az S alakú típus töredékei (8 db). Az előkerült darabok alapján nem dönthető el, hogy eredetileg hány kapocs tartozott a koporsóhoz. Sz.: 2,7 cm.
3. Edénytöredék. Szürke, korongolt, öblös edény oldal-töredéke. Nem mérhető.
4. Edénytöredékek. Téglavörös, korongolt, vékony falú edény értelmezhetetlen, apró töredékei (11 db).
5. Állatcsontok. Sertés: *d. corp. mandb. aboralis fr.*; ló: *d. radius dist.*

3. sír [26. kép]

A temetőterképen: 3–37.

Halmos temetkezés.

A halomban tüzelési hely volt felismerhető: a széléhez közel 92 cm átmérőjű, a nyesett felszíntől 73 cm-nyi mélységben került elő a teknőszerű tűzhely. Nagy tűz nyoma őrződött meg a vastagon átégett agyagban; fölötte 9–11 cm vastag földréteg volt, majd újra egy átégett réteg következett. Egyértelmű, hogy a máglyát a halom felhordása közben használták, körülötte átégett állatcsontok voltak. A tüzelési hely a sír ÉK-i sarkától öt méterre helyezkedett el, a sírt megbolygató rablógödör ezért nem érintette azt. A temetkezés tehát bolygatott volt, a leletek nem az eredeti helyükön kerültek elő.

A halom átm.: kb. 17 × 17 m. A sír h.: 2,92 m; sz.: 1,74 m. T.: 152–332° DK–ÉNy.

Neme: nő.

Leletek:

1. Ezüst, lemezes karika fele. Átm.: 1,2 cm [1. tábla 3].
2. Kalcedonpenge. Vaskos darab, bal élén kopásnyom látszik. H.: 1,7 cm; sz.: 1,2 cm.
3. Állatcsontok. Szarvasmarha: *d. mandb.*, *s. corpus mandb.*; ló: *mc. dist. fr.* (3 db), *s. tib. dist.*; *tib. diaph. fr.*;

szarvasmarha: *s.-d. maxilla db.*; ló: *d. arckoponya fr.*;
róka: hiányos csontváz.

4. sír

A temetőterképen: 2–26.

Halmos temetkezés.

A halom É–D-i irányban hosszan elnyúlt, szinte belesimult a terepbe, illetve D-i felét nem is lehetett körülhatárolni. A sírhoz tüzelési hely tartozott, amely 112 × 138 cm-es méretű volt, a felszínhez képest 118 cm mélyen jött elő. Alja teknősen bemélyedt, fala néhány cm vastagon átégett, benne fekete színű, pernyés réteg volt. A sír bolygatott volt, nagyméretű aknával rabolták ki. A beásás földjében voltak a leletek és az erősen hiányos csontváz. Az akna a sír alja felé erősen szűkült, és így nem érintette a sír láb felőli végét, ahol a DK-i sarokban eredeti helyén egy edény feküdt.

A halom átm.: 14,53 m (A–B); 8,58 m (C–D); m.: 0,26–0,27 m. A sír h.: 3 m; sz.: 1,5 m. T.: 112–292° DK–ÉNy.
Neme: nő (?)

Leletek:

1. Edény. Sötétszürke, gyorskorongolt, ívelten kihajló, élben végződő peremű. Kúpos nyaka alatt nyomott gömbös has ívelődik. Trapézos talpon áll, alja árkolással tagolt. M.: 8,4 cm; pá.: 4,5 cm; fá.: 3,2 cm [1. tábla 4].
2. Csát. D alakú, öntöttbronz csatkarika, erősen megvastagodó. A pecék töredékes. Átm.: 3,7 × 2,1 cm [1. tábla 5].
3. Vastárgy töredéke. Apró, értelmezhetetlen. Külső, domború része falenyomatos. H.: 1,6 cm; sz.: 1 cm.

5. sír

A temetőterképen: 2–27.

Halmos temetkezés.

A domb alakját, méretét nem lehetett megfigyelni a kétoldali összeszántás (összevettetés) miatt. A 31 cm-es humuszréteg eltávolítása után jelentkezett a sír. A feltárást követően derült ki, hogy bolygatott, és hogy a vázból csupán egyetlen lábszárcsont maradt meg. Ez azért érdekes, mert a nyeléskor nem jelentkezett a rablógödör feltárása, a teljes felület egyforma színű volt. Ennek a magyarázata az lehetett, hogy a rablás formája és mérete valószínűleg teljes egészében megegyezett a sír feltárással és méretével. Ennek némileg ellentmond viszont, hogy a koporsókapcsok láthatóan az eredeti helyükön voltak.

A halom átm.: nem mérhető. A sír h.: 3,26 m; sz.: 1,36 m; m.: 0,98 m. T.: 130–310° DK–Ny.
Neme: férfi.

Leletek:

1. Koporsókapcsok. 2 db S alakú koporsókapocs, a sír két végében; eredeti helyükön, a sír aljára csaknem mérőlegesen. Mindkettő töredékes, hiányos. H.: 13,8 cm; sz.: 2 cm. H.: 17,6 cm; sz.: 2,9 cm.
2. Üveg pohár töredékei. Vastag falú, halványzöld üveg pohár néhány töredéke, nagyjából egy helyen, a bolygatott részben. A pohár oldalát vízszintesen körben ovális becsiszolás-sor díszíti, az ovális díszeket becsiszolt vonalak határolják. Nem mérhető [1. tábla 6].

6. sír

A temetőterképen: 3–22.

Halmos temetkezés.

A sírgödör mérete a 74 cm-es humuszréteg eltávolítása után, a nyesett felszínen 333 × 112 cm-es volt. Egyik oldalán jól látszott a rablásra szolgáló akna. A nyesett felszíntől 48 cm-re volt a sír alja. A sír bolygatott volt, a vázból csak néhány hosszúcsont maradt meg. A rablás széles, lekerekített végű aknával hatolt be a sírba, majd azt elérve, oválisra nyúlva, a teljes sírt bolygatta. A leletek a bolygatott részből kerültek elő.

A halom átm.: nincs adat. A sír h.: 3,3 m; sz.: 1,2 m; m.: 1,12 m. T.: 154–334° DK–ÉNy.
Neme: férfi (?)

Leletek:

1. Koporsókapcsok. Két darab S alakú, összerozsdásodott koporsókapocs. A sír végében, nagyjából a felezővonalban feküdtek, a sír fenekére kissé rézsútosan. Mérhető h.: 8,4 cm; sz.: 2,8 cm.
2. Edény töredéke. Szürke, vékony falú, korongolt, öblös tál töredéke. Pereme rövid, ívelten kihajló [1. tábla 7].
3. Koporsókapocs. Egy S alakú koporsókapocs ívelt végének apró töredéke, a bolygatott részből. Nem mérhető.
4. Vastárgyak töredékei. Értelmezhetetlen, erősen korrodálódott darabok (4 db). Nem mérhetőek.

7. sír

A temetőterképen: 3–23.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan nő csontváza, a koponya balra billenve feküdt, állkapcsa viszont az eredeti helyén volt. A bal keze a medencében, a jobb kinyújtva került elő.

A sír h.: 2,24 m; sz.: 0,91 m; m.: 1,12 m. T.: 154–334° DK–ÉNy.
Neme: nő.

Leletek:

1. Fülbevalópár. A jobb halántéknál, illetve a bal áll alatt hurkos-kampós záródású bronz fülbevalópár. Hiányosak, töröttek. Átm.: 4,4 cm. Átm.: kb. 4,4 cm [1. tábla 8–9].
2. Torques. Vastag bronzhuzalból készült zárt nyakpérec. Egyik vége gombban végződik; a másik, ellapított végén a gomb befogadására és rögzítésére szolgáló, körte alakú, áttört rész található. Átm.: 13,8 × 15,2 cm [2. tábla 1].
3. Nyaklánc. A nyak körül gyöngy nyaklánc szétpergett darabjai: apró korallgyöngyök (12 db); fekete, nyomott gömb alakú üveggyöngy, egymást metsző fehér hullámvonallal (1 db); csüngő alakú, kék üveggyöngy (2 db). Összesen 15 db [3. tábla 2].
4. Fibula. A bal oldalon, a mellkason, a gerincoszlop mellett. Vasból készült, kéttagú, oldalt hajlított lábú fibula, melynek kengyele kör átmetszetű. H.: 6,4 cm [2. tábla 7].
5. Karperecpár. A jobb csuklón és a bal könyök alatt öntöttbronz karperecek kerültek elő. Oválisak, végeik enyhén kiszélesednek, nyitottak. Végükön az átmetszetük oválissá változik, egyébként kerek. A bal oldali kiszélesedő végén két sorban ellentett irányú, hold alakú beütögetett díszítés található. Átm.: 7,4 × 6,1 cm. Átm.: 7,3 × 6,1 cm [2. tábla 2–3].
6. Csatok. A bal medencelapáton vas csatkarikák voltak, különböző méretűek (2 db). Eredetileg oválisak lehetek. Hiányos, töredékes darabok. Átm.: kb. 5,4 cm. Átm.: 7 cm [2. tábla 4–5].
7. Orsókarika. A bal boka belső oldalánál feküdt, edénytálpból alakították ki. Átm.: 4,8 cm; m.: 1 cm [2. tábla 8].
8. Gyöngyök. A két boka között, közvetlenül az orsókarika közelében apró korallgyöngyök (3 db) és egy gömbös zöld üveggyöngy (1 db); kettő ezek közül az orsókarika lyukából került elő. Összesen 4 db [1. tábla 10].
9. Bituminit. Tojás alakú bituminitdarab a két boka között. Átm.: 1,9 × 1,6 cm [1. tábla 11].
10. Edény. Világosszürke, függőleges oldalú, gyorskorongolt tál, legömbölyített peremmel, enyhén homorú aljjal. A perem alatt alig kiemelkedő „bordát” alakított ki a két széles, sekély besimítás. M.: 6,5 cm; pá.: 10,7 cm; fá.: 4,9 cm [2. tábla 6].
11. Állatcsont. A sír szélén, a sír aljától 31 cm-re, gím-szarvas: *d. frontale fr.*

8. sír

A temetőterképen: 3–24.
Jelöletlen temetkezés.

Részlegesen bolygatott temetkezés. A jobb medencelapát, a bal felkar és a lábak kivételével a rablás az összes csontot bolygatta.

A sír h.: 1,64 m; sz.: 0,59 m; m.: 0,73 m. T.: 164–344° D–É.
Neme: nő, *Ad.* (?)

Leletek:

1. Csát. Eredetileg szögletes vagy D alakú csát. A bal vállnál voltak a töredékei (3 db) [3. tábla 1].
2. Orsókarika. Egy eredetileg halványbarna, homokos soványítású edény aljából készült. A bal térd külső oldala mellett feküdt. Átm.: 4,9 cm; m.: 1,1 cm [3. tábla 3].
3. Vastárgy. Enyhén ívelt, pánt alakú vastárgy két töredéke. Nem értelmezhető. H.: 2,5 cm; sz.: 0,9–1,2 cm.
4. Edény. Szürke, gyorskorongolt. Tölcséresen kiszélesedő, rövid pereme legömbölyített, élesen bemélyített, keskeny árokkal díszített. Hasa nyomott gömb alakú, enyhén kiszélesedő talpon áll. A jobb bokánál, az oldalára billenve feküdt. M.: 7,1 cm; pá.: 6,5 cm; fá.: 3,4 cm [3. tábla 7].

9. sír

A temetőterképen: 3–22.

Jelöletlen temetkezés.

É-i irányban szélesedő, a fejnél lekerekített sírgödörben bolygatatlan gyermek csontváza került napvilágra. Bal keze a medencébe volt téve, koponyája feltámaszkodott a sír falára és kissé balra billent.

A sír h.: 1,34 m; sz.: 0,76 m; m.: 1,09 m. T.: 178–358° D–É.
Neme: lány, *Inf.* II. (10–12).

Leletek:

1. Nyaklánc. A nyaka körül üveggyöngyökből fűzött nyaklánc: apró kék, kettős kúpos (2 db), illetve világosbarna gyöngyök (1 db); valamint kék színű kásagyöngyök (7 db). Összesen 10 db [3. tábla 5].
2. Fibula. A mellkas bal oldalán, a kulcscsonthoz közel apró bronzfibula: oldalt hajlított lábú, kéttagú, alsóhúros. A kengyel nyújtott, háromszög átmetszetű. H.: 2,8 cm [3. tábla 4].
3. Karék. A bal csuklón apró, kettős kúpos, barna üveggyöngyökből fűzött karék (3 db) [3. tábla 6].

10. sír

A temetőterképen: 3–21.

Körárkos halmos temetkezés.

Teljesen feldúlt sír. Keresztaknát ástak rá, a vázból így csak a hosszúcsonatok maradtak meg. A leletek a bolygatott részből kerültek elő.

A sír h.: 2,18 m; sz.: 0,89 m; m.: 1,23 m. T.: 168–348° D–É.

Neme: nő, *Ad.* vége (35–39).

Leletek:

1. Gyöngyök. Azonosítatlan helyről és ismeretlen funkcióban. A sír földjében elszórtan 2 db erősen kopott, hiányos mészkögyöngy; borostyángyöngyök különböző típusai: lapos korong alakú (4 db), szabálytalan alapú hasábos (13 db); sokszögű karneol (1 db). Ezen kívül számos további darabhoz tartozó törmelék. Összesen kb. 40 db [3. tábla 8–10].

11. sír

A temetőterképen: 3–23.

Jelöletlen temetkezés.

A sírban bolygatatlan gyermek váza feküdt. A koponya enyhén balra volt billenve, a kezek a törzs mellett kinyújtva feküdtek. A hosszúcsontok végei elkorhadtak.

A sír h.: 1,02 m; sz.: 0,61 m; m.: 0,86 m. T.: 180–360° D–É.

Neme: (?), *Inf.* I. (3–5).

Leletek:

1. Kés. A jobb combcsont felső harmadában rézsűsen fektetve kés, hegygel a bokák felé. Egyenes élű, enyhén ívelt hátú, középső nyélállású. A hegye hiányzik. H.: 13,8 cm; sz.: 1,9 cm [3. tábla 11].

2. Edény. A bal lábfej külső oldalánál, szájával a koponya irányában, oldalára dőlve feküdt. Fekete, gyorskorongolt, ívelt oldalú, legömbölyített peremű pohár. Palástjának közepén és alja fölött kettős besímitások tagolják. Felülete simított. M.: 10 cm; pá.: 7,9 cm; fá.: 4,1 cm [4. tábla 1].

12. sír

A temetőterképen: 4–24.

Eredetileg halmos temetkezés.

A sír fölött egy újkori kutatóárok haladt át, pontosan É–D-i irányítású, valószínűleg Roediger Lajos kutatóárka 1903-ból. A halom feltehetően az ő kutatóárka következtében semmisült meg. A nyesett felszínen jól előrajzolódott a rablás szabálytalan foltja. Bontáskor kiderült, hogy csak a sír ÉNy-i vége bolygatatlan. Itt került elő eredeti helyén egy koporsókapocs és egy edény. A csontvázból csak hosszúcsont-töredékek és egy kulcsont maradt meg.

A sír h.: 2,91 m; sz.: 0,87 m; m.: 1,38 m. T.: 138–318° DK–ÉNy.

Neme: nincs antropológiai adat, a leletek alapján nő.

Leletek:

1. Edény. Hombár alakú. A sír É-i végében, oldalára dőlve került elő. Téglavörös, gyorskorongolt. Rövid pereme legömbölyített, vállá kúpos, két széles, sekély, besímitott árokkal tagolt. Gömbölyű vállá alatt a fenekéig egyenletesen szűkül. Felülete fényezett. M.: 11,6 cm; pá.: 6,1 cm; fá.: 3,8 cm [4. tábla 2].

2. Koporsókapocs. Ép, S alakú. A sír fenekére merőlegesen állt, lapja a hosszanti oldalakkal párhuzamos, éllel a rövidebb oldal felé. H.: 15,6 cm; sz.: 3,2 cm.

3. Gyöngyök. 7 db szabálytalan alapú hasáb, 1 db korong alakú borostyángyöngy. A bolygatott részből kerültek elő, eredeti funkciójukat nem tudjuk meghatározni. Összesen 8 db [4. tábla 5].

13. sír

A temetőterképen: 1–37.

Eredetileg halmos temetkezés.

A sír DK-i sarkától 3 méterre, a halomban egy tojás alakú, átégett réteg, tüzelési hely került elő 76 cm mélyen. Helyenként 4–5 cm-re volt átégve, a szélein viszont csak 1–3 cm-re. Érdekes, hogy a halom földje fekete, de az átégett folt világossárga agyag volt; 125 cm hosszú, 101 cm széles, szabálytalan alakú, vastagsága 8–11 cm. Olyan, mintha idehordták és szétterítették volna az agyagot, hogy azon gyújtsanak tüzet. A nyesés szintjén a sír előrajzolódó foltjában nagyméretű rablógödör mutatkozott. Az aknában állatcsontok és vasdarabok voltak másodlagos helyzetben. A rablás csaknem a teljes sírt érintette, sőt túlhatolt a hosszanti oldalakon és mélyebb volt, mint a sír alja. A leletek az aknában voltak, kivéve a vaskapcsot. A sír háborítatlan végét 1–2 cm vastagságban mész borította, az oldalán az aljától felfelé 48 cm magasságig lehetett követni.

A sír foltjának h.: 4,24 m; sz.: 2,25, illetve 2,26 m; m.: 3,02 m. T.: 154–334° DK–ÉNy.

Neme: nő (?)

Leletek:

1. Koporsókapocs. Két vége egy irányba hajlik és S formában végződik. A sír É-i, láb felőli végénél, attól 16 cm-re, az ÉK-i sarkától pedig 108 cm-re, a sír fenekére merőlegesen feküdt, eredeti helyzetben. H.: 14,2 cm; sz.: 2,8 cm.

2. Szíjvég. Ezüstből készült, egyik végén ellapított, a másikon kúposra kiképzett szíjvég két töredéke. A vége letörött, rajta a rögzítést szolgáló lyuk részlete. Hozzá tartozik a szíjvégre rögzítéshez szükséges szegecs fél-gömbös feje is. H.: 4,8 cm; sz.: 0,3 cm [4. tábla 3–4].

3. Csapcecek. Ezüstből kalapált, ívelt, négyzet átmetszetű csat darabja. Vastagodó végét bevágták, ide illesztet-

tek egy ék alakú tagot. Kétoldalt megfúrták, nittszeggel átfogták, így tették forgathatóvá a két részt. Mindkettő töredékes. Talán az előző darabbal (a szíjvéggel) tartozik össze. H.: 3,1 cm; sz.: 0,4 cm [4. tábla 9].

4. Vaskarika. Kovácsolt, a mérete alapján az övhöz tarthatott. Átm.: 5,2 cm [4. tábla 12].

5. Csüngők. Ásó alakú, ezüstből készült csüngők (3 db). H.: 1,8 cm. H.: 2,1 cm. H.: 2,1 cm [4. tábla 6–8].

6. Kés. Ívelt hátú, enyhén ívelt élű kés, a nyéltüskén falenyomat, a pengén a tok maradványa. A hegye hiányzik. H.: 7,3 cm; sz.: 1,5 cm [4. tábla 10].

7. Vasalástöredékek. Különböző méretű, patkó alakú vasalások töredékei, több helyen félgömbös fejű szegeccsel átütve. Különböző szélességű vaspántok töredékei, valamint ívelten meghajlított, végein (?) elkeskenyedő vasalások darabjai (19 db). Egyetlen ép darab nem található az anyagban. Sz.: 1–3 cm [5. tábla 4–22].

8. Doboz töredékei. Lapos, kerek vasdoboz töredékei; az egyiken textillenymat látszik (2 db). Átm.: kb. 9 cm; v.: 1,5 cm [5. tábla 1].

9. Vastárgy töredékei. Az egyik töredék vastag huzalból, derékszögben meghajlított, egyik végén átlukasztott darab. Talán egy fülhöz tartoztak [5. tábla 2–3].

10. Állatcsontok. Ló: *s. hum. dist.*; ló: *s. hum.*; *d. tib. dist. diaph.*; sertés: *s. corpus mandib. aboral fr.*

14. sír

A temetőterképen: 7–36.

Halmos temetkezés.

A halom központjában 67 cm mélységben sárgásszürke homokréteg volt, amely közepén vastagabb, a szélein elvékonyodott és az egész halom területét befogta. Amikor a sírt ásták, lejutottak a sárga homokig, azt kidobták és így szétterült az egykori felszínen. Amikor a sírt betemették, az említett réteg 1–4 cm vastagon meg is maradt. A sír feltja, a rablás feltjával együtt, jól körülhatárolható volt a nyesett felszínen. Bontás közben kiderült, hogy a rablás a csontváz teljes egészét „érintette”, és hogy a leletek egyike sem volt az eredeti helyén; kivétel nélkül minden a rablóaknából került elő. A rablóakna a sír hosszanti oldalain túlhatolt és a sír aljába is belemélyedt.

A sír feltjának h.: 3,81 m; sz.: 1,96 m; m.: 1,22 m. T.: 164–344° D–É.

Neme: a leletek alapján nő, *Ad.* vége (?)

Leletek:

1. Üveg pohár töredékei. Halványzöld, vékony falú, gyűrűs talppal. Pereme élesen levágott. M.: 13,1 cm; pá.: 7,8 cm; fá.: 4,6 cm [6. tábla 3].

2. Orsógomb. Barnára égett, fekete foltos, kettős kúpos, szabálytalan alakú, apró orsógomb. Sérült, erősen kopott. M.: 1,7 cm; átm.: 2,5 cm [4. tábla 14].

3. Övkarika. D alakú, megvastagodó karikájú, vasból készült, hiányos. Átm.: 4 × 2,8 cm [4. tábla 13].

4. Gyöngyök. Ismeretlen helyről és azonosítatlan funkcióban. Szabálytalan alapú hasábos borostyángyöngy (5 db) és korallgyöngy (10 db). Összesen 15 db [6. tábla 1–2].

5. Vascső. Egyenetlen vastagságú, mindkét végén törött. H.: 2,9 cm; átm.: 1,1 cm [4. tábla 11].

6. Koporsókapocs. S alakú koporsókapocs apró töredéke. Mérfető h.: 3,3 cm; sz.: 1,8 cm.

7. Edénytöredékek. Apró edénytöredékek, bizonytalan korúak (2 db). Nem mérhetőek.

8. Állatcsontok. Kutya: hiányos csontváz (37 db csont); juh.: 3 fog, ágyékcsg. *fr.*; ló: *metapodium diph. fr.*; nyírfajd: *coracoideum*, *tib. dist.* összenőtt csigolyák; gímszarvas: jobb oldali vetett agancs (5 db-ra törött).

15. sír

A temetőterképen: 4–38.

Jelöletlen temetkezés.

A sír – mérete alapján – lehetett halmos is, bár ennek semmi nyoma nem maradt. Rablott volt, de a rablás módjára vonatkozóan sem maradt nyom. A sír oldalain túl nem hatoltak, a temetkezésre tehát pontosan ráástak. A váz teljesen feldúlt volt, a leletek a rablásból kerültek elő, a koporsókapcsok kivételével.

A sír h.: 2,82 m; sz.: 1,58 m; m.: 1,28 m. T.: 148–328° DK–ÉNy.

Neme: nő, *Mat.*

Leletek:

1. Koporsókapocs. S alakú, a sír D-i végének felezőpontján, élével a sírfal felé, merőlegesen a sír fenekére. H.: 22,2 cm; sz.: 2,3 cm.

2. Koporsókapocs. S alakú, a sír É-i végének felénél, ugyanolyan helyzetben, mint az előző. Töredékes. Mérfető h.: 20,6 cm; sz.: 3 cm.

3. Gyöngyök. Ismeretlen helyről és funkcióban. Hengeres és korong alakú borostyángyöngyök (2 ép és nagyon sok töredék; ezek kb. 8–10 db gyöngyöz tartoznak); 1 db fekete üveggyöngy (?). Ez utóbbi cső alakú, a végei összeszesűkülők. Összesen, a töredékekkel együtt kb. 13 db [6. tábla 4–6].

4. Kés. Masszív vaskés, ívelt hátú, hosszú nittszeggel átütött nyéltüskével. Töredékes, hiányos. Mérfető h.: 11,9 cm; sz.: 2,8 cm [6. tábla 18].

5. A sír földjében 3 db Árpád-kori edénytöredék volt.

16. sír

A temetőterképen: 6–37.

Jelöletlen temetkezés, kettős sír.

Az antropológiai anyag alapján kettős temetkezés lehetett. Teljesen feldúlt volt, a hosszúcsontok nagyjából a sirtengely közepén helyezkedtek el. A sír földjében egy kisgyermek több foga és mállékony csontjai, valamint egy felnőtt nő vázmaradványai voltak. A leletek a rablóaknában kerültek ki. A rablás feltárta a nyelés szintjén nem rajzolódott elő, de nem is hatolt túl a sír körvonalán, tehát pontosan a sír feltárása ártak rá.

A sír h.: 2,37 m; sz.: 1,08 m; m.: 1,14 m. T.: 146–326° DK–ÉNy.

Neme: nő, illetve gyermek.

Leletek:

1. Orsókarika. Téglavörös edénytálpból alakították ki, amely homorú korong alakú volt. Átm.: 4,3 cm; m.: 1,4 cm [6. tábla 11].
2. Gyöngy. Apró, cső alakú korallgyöngy (1 db).
3. Állatfogak. Szabályos rendben kerültek elő; nyilván egy koponyához tartoztak. Sertés: jobb oldali felső fogak (5 db).

17. sír

A temetőterképen: 5–36.

Halmos temetkezés.

A halom formája ellipszis alakú volt, a művelés miatt szélesesen elterült. Eredetileg biztosan kisebb alapterületű lehetett. A sír rablása Ny-i irányból induló ferde aknával történt, a sír hosszanti oldalára keresztben, ahogyan már több sírnál is sikerült azt megfigyelni. A vázat és a leleteket teljes egészében magába foglaló rablás csak pár cm-re hatolt a sír aljába és K-i, hosszanti oldalába. A csontvázból semmi nem maradt, a leletek a rablóaknában voltak.

A halom átm.: 8,56 × 8,74 m. A sír h.: 3,38 m; sz.: 1,81 m; m.: 1,91 m. T.: 152–332° DK–ÉNy.

Neme: nincs antropológiai adat, a leletek alapján nő.

Leletek:

1. Edény töredéke. Korongolt, behúzott, megvastagodó peremű, sötétszürke, öblös tál peremtöredéke. Külső oldalán két széles, sekély árok tagolja. Átm.: 4,6 × 4,8 cm [7. tábla 4].
2. Edény töredéke. Korongolt, világosszürke, duzzadt peremű tál átfúrt töredéke. A perem alatt éles hornyolás található. Átm.: 8,2 × 5,5 cm [7. tábla 1].
3. Koporsókapocs. Apró töredékek (3 db). Sz.: 2,8 cm.
4. Gyöngyök. Ismeretlen helyről és funkcióban. Szabálytalan alapú, hasáb alakú borostyángyöngyök,

különböző átmérőjűek és hosszúságúak (8 db, illetve további kb. 5 db töredékei); sokszögű karneolgyöngy (1 db). Összesen a töredékekkel együtt: kb. 14 db [6. tábla 7–8].

18. sír

A temetőterképen: 5–36.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír, amelyben egy csecsemő csontjai feküdtek teljesen felszívódva. Csontjait „lisztszerűen” megmaradt csíkokban találták meg.

A sír h.: 1,22 m; sz.: 0,78 m; m.: 1,02 m. T.: 156–336° DK–ÉNy.

Neme: (?), gyermek.

Leletek:

1. Gyöngy. Apró korallgyöngy (1 db).
2. Állatcsontok (3 db). Ló: ágyékcsigolya *fr.*, *s. mc* (*juv.*), *s. fem. diaph.*

19. sír

A temetőterképen: 6–37.

Jelöletlen temetkezés.

Teljesen feldúlt sír, a rablás feltárta a nyelés szintjén nem volt észlelhető. A csontok közül csak a hosszúcsontok maradtak a gödörben.

A sír h.: 2,68 m; sz.: 0,91 m; m.: 1,14 m. T.: 154–324° DK–ÉNy.

Neme: nincs antropológiai adat, a leletek alapján nő.

Leletek:

1. Fülbevaló. Hurkos-kampós, tordírozott aranyhuzalból hajlított fülbevaló. A koponyának megfelelő helyen feküdt. A hurkot négyszeres tekercseléssel rögzítették. Átm.: 4,2 cm; v.: 0,1 cm [6. tábla 9].
2. Fibula. Lemezes, csepp alakú fibula ezüst alaplapjának töredékei. Bronz tűszerkezete volt. Mivel csak alaplapjának két töredéke maradt meg, ezért bővebb ismeretünk nincs róla. H.: kb. 2,2 cm [6. tábla 10].
3. Gyöngyök. Halványzöld, gerezdelt üveggyöngy (6 db) [6. tábla 12]; sokszögű karneolgyöngy (9 db) [6. tábla 13]; szabálytalan alapú hasábos borostyángyöngy (1 db) [6. tábla 14]; négyszög alapú, kettős kúpos apró borostyángyöngy (1 db) [6. tábla 17]; nyomott gömbös fekete, egymást metsző sárga hullámvonal-betétes üveggyöngy (1 db) [6. tábla 15]; 1 db fémgyöngy [6. tábla 16]. Összesen 19 db [6. tábla 12–17].
4. Festék. Apró okker festékdarabok (3 db). Átm.: 0,3 cm.

20. sír

A temetőterképen: 4–35.

Halmos temetkezés.

Kissé ellipszis alakú volt. A sír nyesésekor már nyilvánvalóvá vált, hogy a sírt kétszer is kirabolták. Az első rablóakna szűkebb és mélyebb volt, mint a második; mindenesetre a vázból – elsősorban a koponyából – csak néhány töredék került elő. A leletek a rablóaknában voltak.

A halom átm.: $9,73 \times 7,87$ m; m.: 0,34 m. A sír h.: 4,02 m; sz.: 2,53 m; m.: 1,64 m. T.: $142-322^\circ$ DK-ÉNy.

Neme: (?)

Leletek:

1. Koporsókapocs. Koporsókapocs apró töredékei (6 db). Mérhető h.: 7,2 cm; 7,6 cm; sz.: 2,5 cm.
2. Bronzlemez. Vékony bronzlemez apró töredékei, trébelt pontsordísszal a szélén. A legnagyobb átm.: $1,2 \times 0,8$ cm. (Ezenkívül 10 db nem mérhető töredék.)
3. Vaspánt. Vaspánt töredéke függőleges farostlenyomatokkal. H.: 4,9 cm; sz.: 1,1 cm.
4. Állatcsont. Üreges hosszúcsont darabja.

21. sír

A temetőterképen: 2–35.

Jelöletlen temetkezés.

Teljesen feldúlt váz, a koponyának is csak kis töredéke maradt meg.

A sír h.: 2,78 m; sz.: 1,68 m; m.: 1,68 m. T.: $150-330^\circ$ DK-ÉNy.

Neme: nem határozható meg.

Leletek:

1. Koporsókapcsok. A sír É-i végében, a végfaltól 20, illetve 21 cm-re, a hosszanti faltól 43, illetve 48 cm-re eredeti helyzetben 2 db S alakú koporsókapocs volt, élével a sír belseje felé. Az egyik vízszintesen, a másik „srégen”, pár cm-re a sír alja fölött. H.: 19,6 cm; sz.: 3,2 cm. H.: 18,6 cm; sz.: 3,6 cm. A koporsó szélessége a lábrésznél tehát minimum 77 cm volt.
2. Koporsókapocs. A bolygatásból további kettő S alakú koporsókapocs apró töredéke került elő. H.: 4,4 cm; sz.: 2,9 cm.

22. sír

A temetőterképen: 5–36.

Jelöletlen temetkezés.

A sárga agyagban igen élesen és világosan rajzolódott ki a DK-i végén kicsit keskenyebb sírfolt. Bolygatásnak nem látszott nyoma. Ennek ellenére sem elhunytak,

sem leletnek nem akadtak a nyomára. Két lehetőség adódik: vagy a kétségkívül fiatal egyénnek – gyermeknek vagy csecsemőnek – teljesen felszívódtak a csontjai, vagy nem temettek senkit a sírgödörbe. Hasonló jelenséget a 18. sír esetében figyelt meg az ásató, de ott a csontok nyomait észlelték!

A sír h.: 1,29 m; sz.: 0,62 m; illetve 0,69 m; m.: 11,08 m. T.: $12-332^\circ$ DK-ÉNy.

Neme: (?), gyermek.

Leletek:

Nem voltak.

23. sír

A temetőterképen: 1–27.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan gyermek sírja volt. A koponya balra bilent, a bal kar a medence mellett kinyújtott helyzetben, a jobb a medencébe téve került elő.

A sír h.: 1,62 m; sz.: 0,71 m; m.: 0,91 m. T.: $154-334^\circ$ DK-ÉNy.

Neme: (?), gyermek.

Leletek:

1. Edény. A bokák között tál állt. Fekete, gyorskorongolt. Függőleges oldalú, pereme legömbölyített, a perem alatt széles, mély árok tagolja. A tál palástjának közepén két párhuzamosan futó, bekarcolt vonallal díszített. Alja enyhén homorú, két koncentrikus keskeny árokkal tagolt. M.: 7,9 cm; pá.: 13,5 cm; fá.: 8,7 cm [7. tábla 6].
2. Fibula. A jobb boka külső oldalánál oldalt hajlított lábú, kéttagú vasfibula. A kengyel átmetszete háromszög alakú. A kengyel vége, a rugószerkezet és részben a tű hiányzik. Mérhető h.: 3,8 cm [7. tábla 5].
3. Bronzlemez. Ívelt alakú bronzlemez töredékei (2 db). Értelmezhetetlen. Helyét nem ismerjük. H.: 1,1 cm; sz.: 0,7 cm.

24. sír

A temetőterképen: 3–26.

Jelöletlen temetkezés.

A sír faltján a bolygatás nem látszott, ennek ellenére csak a lábcsonatok voltak eredeti helyükön. A bolygatott területen hosszúcsontok, valamint medencetányér kerültek napvilágra.

A sír h.: 2,88 m; sz.: 0,90 m; m.: 1,01 m. T.: $132-312^\circ$ DK-ÉNy.

Neme: (?), *Inf.* II. (7–9).

Leletek:

1. Edény. A bal lábfejen talpán álló korsó. Világosbarna, gyorskorongolt, finom szemcsékkel soványított, jól égett. Nyújtott felső része a has vonaláig ívelődik. A váll és a has vonala is egy-egy halványan bemélyített vonallal tagolt. Szalagfüle a perem alól indul és a has vonalára támaszkodik. Enyhén trapézos, tömör talpon áll, alján két halványan besimított koncentrikus kör tagolja. M.: 12,4 cm; pá.: 7,6 cm; fá.: 3,9 cm [7. tábla 3].
2. A bolygatott részben kis bronzpatinás szövetdarab került elő – szétporladt.

25. sír

A temetőterképen: 3–26.

Jelöletlen temetkezés.

A bolygatásnak a nyesett felszínen nem volt nyoma, mégis csak a lábak csontjai voltak eredeti helyükön. Az emberi csontok közül néhányat a rabláknában találtak.

A sír h.: 2,76 m; sz.: 0,91 m; m.: 1,01 m. T.: 40–8° DK–ÉNy.

Neme: nincs antropológiai adat.

Leletek:

1. Edény. A bal boka külső oldalánál talpán álló tál. Világosszürke anyagú, téglavörösre festett, melynek nagy része lekopott, eredeti színe csupán a talpánál látható. Gyorskorongolt, felülete lyukacsos, szerves anyaggal, valamint kerámiatörmelékkel soványított. Ívelt oldalú, lekerekített peremű, alacsony korongtalpon álló. Két keskeny bekarcolt árok tagolja a palástjának felezőjénél. M.: 5,7 cm; pá.: 9,6 cm; fá.: 4 cm [7. tábla 2].

26. sír

A temetőterképen: 3–25.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sírban háton fekvő, kinyújtott végtagokkal eltemetett női csontvázat bontottak ki.

A sír h.: 1,87 m; sz.: 0,77 m; m.: 0,83 m. T.: 152–332° DK–ÉNy.

Neme: nő, *Mat.* (?)

Leletek:

1. Fibula. A jobb kulcscsonton kéttágú vasfibula. A kengyele félköríves; lába, rugórésze és tűje hiányzik. H.: kb. 5 cm [7. tábla 7].
2. Orsókarika. A jobb combcsont belső oldala mellett, a sír aljára mintegy 45°-os szögben orsókarika. Az orsószárral együtt tették a sírba, ezért állhatott később merőlegesen a sír aljára. Egy világosszürke nagy edény

oldalából alakították ki. Átm.: 4,8 × 5 cm; v.: 0,7–0,8 cm. [8. tábla 1].

3. Edény. Vörös, barna és fekete foltokkal, kézzel formált, összetörött kerámiatörmelékkel soványították. Kúpos alakú tál a bokáknál, pereme legömbölyített, hullámos, egyenetlen. M.: 5,7 cm; pá.: 11,7 cm; fá.: 8,1 cm [7. tábla 9].

4. Fülbevaló. Deformálódott bronz fülbevaló, körte alakú zárszerkezettel. Egyik vége letörött, de minden valószínűség szerint kampóban végződött. A másikat ellapították és körte alakú lyukat alakítottak ki a végén. A helyét nem ismerjük. Átm.: kb. 4,2–4,3 cm [7. tábla 8].

27. sír [6. kép]

A temetőterképen: 3–25.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan férfi csontváz. H.: 162 cm.

A sír h.: 2,05 m; sz.: 0,92 m; m.: 0,99 m. T.: 152–332° DK–ÉNy.

Neme: férfi, *Mat.* vége.

Leletek:

1. Fibula. A bal kulcscsont mellett az első bordákon vasfibula. Alsóhúros, kéttágú, oldalt (?) hajlított lábú. A kengyel téglalap átmetszetű, félkörívesen meghajlított. Két darabban. H.: 6,2 cm [8. tábla 5].
2. Csát. Az utolsó csigolyákon, a bal oldalra csúszva, a deréknek megfelelő helyen. D alakú csatkarika, vasból készült. Törött, hiányos. Átm.: 3,5 cm × 2,5 cm [8. tábla 3].
3. Csát. A bal medencelapát peremén – a csípőnek megfelelő helyen – vascsat D alakú karikája. Hiányos. Átm.: 3,3 × 2,3 cm [8. tábla 2].
4. Kések. Az egyik kés a bal combcsont forgóján feküdt átlósan, hegygel a lábak irányába. Felső nyélállású, egyenes hátú és élű. A hegye hiányzik. Egy másik kés pengéjének a töredékével együtt volt. H.: 9,9 cm; sz.: 1,6 cm. H.: 3,3 cm; sz.: 1,2 cm [7. tábla 10–11].
5. Edény. A bokák között halványbarna tál. Gyorskorongolt, pereme felé enyhén ívelten kiszélesedik, pereme befele ferdén levágott. Alja kónikus, alacsony; kicsi korongtalpon áll. M.: 8,8 cm; pá.: 14,4 cm; fá.: 6 cm [8. tábla 4].

28. sír

A temetőterképen: 3–25.

Jelöletlen temetkezés.

A csontváznak csak a koponyája, a bal felkarja és a bal lábának ujjcsontjai voltak eredeti helyükön, tehát a sír

részlegesen bolygatott volt. A csontok egy része vissza- került a sírgödörbe a rablás után. A rablás oldalról, egy 68 cm széles aknával történt.

A sír h.: 2,7 m; sz.: 1,08 m; m.: 1,04 m. T.: 150–330° DK–ÉNy.

Neme: férfi, *Mat.* vége.

Leletek:

Nem voltak.

29. sír

A temetőterképen: 4–26.

Halmos temetkezés.

A halom körvonalai a feltárás előtt nehezen voltak behatárolhatóak, mert szélei belesimultak a környező területbe. A rablás feltárta jól látszódnak már a felszín nyesésekor is. Az ovális beásás túlhatolt az egyik hosszanti síroldalon és picit belemélyedt a sír aljába. A sírban sem lelet, sem csont nem maradt. 2 db állatcsont tartozik a temetkezéshez, ezek a nyesési szint fölött jelentkezték, tehát a halomban lehettek eredetileg.

A sír h.: 3,82 m; sz.: 1,76 m; m.: 1,73 m. T.: 128–308° DK–ÉNy.

Neme: (?), felnőtt.

Leletek:

1. Állatcsontok a halomból. Szarvasmarha: *s mandb.*; ló: *s. o ph. I. diaph.*

30. sír

A temetőterképen: 3–27.

Jelöletlen temetkezés.

A sír rablott volt. Az akna a K-i oldalról hatolt be, 63 cm szélesen. A rabló a vázhoz érve, annak hosszanti irányában alávájt és kirabolta a sírt. Eredeti helyzetében csak az alsó lábszárok és lábfejek csontjai voltak megfigyelhetők.

A sír h.: 1,97 m; sz.: 0,71 m; m.: 0,25 m. T.: 148–328° DK–ÉNy.

Neme: (?), felnőtt.

Leletek:

1. Edény. A bokák között álló gömbös edény gyorskorongolt, eredetileg sötétszürke, mára zömében világosszürkére kopott felületű, finom kidolgozású. Rövid, kúpos peremének széle legömbölyített, a perem széle alatt bemélyített vonal tagolja. Teste nyomott gömbös; trapézos alacsony korongtalpon áll. M.: 12,7 cm; pá.: 10,7 cm; fá.: 5,1 cm [8. tábla 10].

31. sír

A temetőterképen: 4–25.

Körülárokalt halmos temetkezés.

A halom nem szabályos, kissé ÉNy–DK felé elnyúló, mert a szántás így koptatta. A középső 0 pontjától az É-i vége 34 m-re, a D-i 35 m-re, a K-i 31 m-re, a Ny-i 30 m-re van. A halom eredetileg magasabb és kisebb átmérőjű volt. A felszíntől 51 cm-re jelentkezett a sír feltárása. A sír rablott volt, az ovális akna mindkét hosszanti oldalon túlhatolt és a sír feneke alá ívelt. A sírban embercsontok nem voltak, a leletek a rablás aknájából kerültek elő. A halmot árok kerítette, ezt félkörívben tártuk fel. Ny-i fele 141 cm, a K-i 152 cm mély.

A sír h.: 3,31 m; sz.: 1,27 m; m.: 1,24 m. T.: 152–332° DK–ÉNy.

Neme: nincs antropológiai adat.

Leletek:

1. Ívelt vashuzal töredéke. H.: 2,2 cm.

2. Ló állkapcsa. A rablás aknájában, a halom 0 pontjától 0,21 m mélységben ló állkapcsának töredéke került elő. Ló: jobb oldali alsó zápfogak (6 db).

32. sír

A temetőterképen: 4–25.

Jelöletlen temetkezés.

A sír rablott volt. K-i irányból egy árokkal vágták át, amely 101 cm széles volt, és amelynek segítségével a szomszédos 33. gyermeksírt is kirabolták. A gyermek vázának a mellkasi–medencetáji részét bolygatta meg a rablás. Az eredeti helyén kibontott koponya a jobb oldalán feküdt.

A sír h.: 2,01 m; sz.: 0,90 m; m.: 1,03 m. T.: 152–332° DK–ÉNy.

Neme: (?), gyermek, *Inf.* II. (8–9).

Leletek:

1. Fibula. A nyakcsigolyák helyén vasfibula. Kéttágú, alsóhúros, a kengyele téglalap átmetszetű. H.: 3,8 cm [8. tábla 6].

33. sír

A temetőterképen: 4–24.

Jelöletlen temetkezés.

Részlegesen bolygatott gyermek sír. A gyermek sírját ugyanaz a rablóárok metszette, mint a szomszédos 32. gyermek sírt. A 63 cm széles rablás a jobb lapockát és a felkart hagyta eredeti helyén. Csontjaiból csak törmelék maradt, amely részben az aknában, részben a sír földjében került elő.

A sír h.: 1,56 m; sz.: 0,76 m; m.: 0,92 m. T.: 158–338° D–É.

Neme: leány, *Juv.* vége.

Leletek:

1. Karperec. A bolygatott részben, a sír alja felett 21 cm-rel, a fej tájékán karperec. A nyitott végei enyhén megvastagodnak és kicsit egymás mellé futnak. Formája enyhén torzult kör, átmetszete kerek. Átm.: 6,1 cm; v.: 0,6 cm [8. tábla 7].

2. Gyöngyök. A koponya helyének megfelelő részen szétpertgett darabok: kék kásagyöngy (55 db) [9. tábla 7]; világosbarna bordázott csőgyöngy (3 db) [9. tábla 7]; apró fekete barázdált gyöngy (1 db) [nincs a képen]; szabálytalan alapú, hasáb alakú borostyán (2 db) és egy korong alakú gyöngy [9. tábla 8]. Összesen 62 db [9. tábla 7–8].

34. sír

A temetőterképen: 4–23.

Jelöletlen temetkezés.

A sírban bolygatatlan gyermek, azaz csecsemő csontváza feküdt. A koponyája szétnyomódott, a többi csontja, a csontváz többi része pedig szinte felszívódott a talajban, csak lenyomata maradt meg.

A sír h.: 1,43 m; sz.: 0,53 m; m.: 1,35 m. T.: 150–330° DK–ÉNy.

Neme: (?), *Inf.* I. (0,5–1).

Leletek:

1. Fibula. Bronzfibula, oldalt hajlított lábú, alsóháúros. A stift két végét egy-egy kis gomb zárja le. H.: 3,1 cm [8. tábla 8].

35. sír

A temetőterképen: 4–23.

Jelöletlen temetkezés.

A sírban gyermek, azaz csecsemő bolygatatlan csontváza feküdt, bár a csontok nagy részének csak a nyomai látszóttak. Igen közel helyezkedett el a 34. gyermeksírhoz.

A sír h.: 1,21 m; sz.: 0,39 m; m.: 1,11 m. T.: 152–332° DK–ÉNy.

Neme: (?), *Inf.* I. (0,5–1).

Leletek:

1. Gyöngyök. A nyakcsigolyák körül 3 db gyöngy: egy sokszögű karneol; két üvegyöngy, az egyik aranyszínű és nyomott gömbös, a másik zöld kásagyöngyszem [8. tábla 9].

36. sír

A temetőterképen: 5–23.

Körülárlkolt halmos temetkezés.

A halmot árok kerítette, de csak félkörívben tártuk fel, a másik fele a feltáratlan részbe esik. Szélessége a Ny-i oldalon 146 cm, K-i felén 123 cm volt. Alja teknőszerűen lekerekített. A sír 84 cm mélyen rajzolódott elő. Rablás bolygatta, ovális nagy foltja mindkét hosszanti síroldalba belehatolt és az aljába is belemélyedt.

A halom átmérője: 14,1 m (É–D); 12,4 m (Ny–K). A sír h.: 3,24 m; sz.: 1,31 m; m.: 1,48 m. T.: 144–364° DK–ÉNy.

Neme: a leletek alapján nő.

Leletek:

1. Koporsókapocs. A sír ÉNy-i végét a rablás nem érintette, itt eredeti helyzetben egy S alakú koporsókapocs került elő. A sír falától 15 cm-re, a sírfenékkel 45°-os szöget zárt be, a sírfenék fölött 13, illetve 22 cm-re. Éle a csontváz irányában állt. H.: 25,5 cm; sz.: 3,8 cm.

2. Gyöngyök. A rablóaknában gyöngyszemek heverték: sokszögű kék üvegyöngy (3 db), 1 db barna gyöngy [9. tábla 1]; sokszögű karneol (4 db) [9. tábla 2] és borostyánok: közöttük korong alakúak (20 db), hengerek (6 db) és szabálytalan alapú, hasáb alakúak (6 db) [9. tábla 3–5], valamint egy gömbös mészkőgyöngy [9. tábla 6]. Mind azonosíthatatlan helyről, ismeretlen funkcióban. Összesen 41 db [9. tábla 1–6].

3. Edénytöredék, vastöredék. Az ásató megfigyelése szerint a 35–36 m közötti szakaszból, a halmot kerítő árokban szürke, korongolt cserép- és vastöredék került elő.

37. sír

A temetőterképen: 4–23.

Jelöletlen temetkezés.

A sír teljesen rablott volt, a csontoknak semmi nyoma. A rablás sem volt megfigyelhető.

A sír h.: 1,93 m; sz.: 0,79 m; m.: 1,02 m. T.: 154–334° DK–ÉNy.

Neme: nincs antropológiai adat, a leletek alapján nő (?)

Leletek:

1. Fülbevaló (?) A medencetájékon bronzhuzalból hajlított, nagy átmérőjű fülbevaló (?) két töredéke. Átm.: kb. 4,5 cm [9. tábla 10].

2. Edény töredékei. Vörös, korongolt, duzzadt peremű tál, alacsony korongtalpon. Felületén vörös festéknyomok találhatók. Össze nem illő töredékek, a törésfelületek erősen kopottak. *Terra sigillata* utánzat? Fái.: 4,8 cm; m.: kb. 9 cm; pá.: kb. 15 cm [9. tábla 12].

38. sír

A temetőterképen: 4–22.

Jelöletlen temetkezés.

Teljesen kirabolt sír. A 39. sírral egyszerre rabolták ki, közös aknával, ugyanis ezek szorosan egymás mellett találhatók. Az akna szélessége 197 cm, a sír hosszanti oldalára merőleges. Érintetlen csak a sír DK-i vége maradt.

A sír h.: 2,71 m; sz.: 1,14 m; m.: 1,23 m. T.: 144–324° DK–ÉNy.

Neme: nincs antropológiai adat.

Leletek:

1. Koporsókapocs. A sír DK-i végében, a sír falától 14 cm-re, a sírfenékre merőlegesen, fölötté 17 cm-re S alakú koporsókapocs. A rövidebb oldal közepén találták meg. Összesen 4 db töredék. H.: kb. 24,2 cm; sz.: 3,2 cm.

2. Vastárgyak töredékei. Az aknából származó értelmezhetetlen, apró vastöredékek (7 db).

39. sír

A temetőterképen: 4–22.

Jelöletlen temetkezés.

Az előző, 38. sírral együtt közös aknával rabolták ki. Csak a lábszárak voltak eredeti helyzetben, több hosszúsúcsontot a rablóaknába visszadobtak.

A sír h.: 2,58 m; sz.: 1,01 m; m.: 1,46 m. T.: 160–340° D–É.

Neme: férfi.

Leletek:

1. Csát. A bolygatott részből került elő. Szögletes, lapos, téglalap átmetszetű csatkarika. Három részből áll. A tengelyből hajlították rá középen a pecket, és két szélére az U alakú csatfejet. Átm.: 4 × 3,6 cm [9. tábla 9].

2. Kés. A bolygatott részből került elő. Alsó nyélállású, enyhén ívelt hátú, a nyéltüskén falenyomatok. Farostok lenyomatai figyelhetők meg a kés hosszanti tengelyével párhuzamosan is. H.: 13,6 cm; sz.: 2,2 cm [9. tábla 11].

40. sír

A temetőterképen: 4–24.

Jelöletlen temetkezés.

A sírban egy gyermek nyugodott. Erősen bolygatott volt, a sír oldalait szinte „elmosta” a nagyméretű beásás. Csontok egyáltalán nem maradtak.

A sír h.: 1,38 m; sz.: 0,80 m; m.: 1,36 m. T.: 202–022° DNy–ÉK.

Neme: leány.

Leletek:

1. Gyöngyök. A rablásban szétpergett gyöngyszemek: kásagyöngy (33 db) [9. tábla 13]; gömbös zöld gyöngy (3 db) [9. tábla 14]; csőszerű korallgyöngy (4 db), és egy rövid hengeres gyöngy (1 db) [9. tábla 15–16]. Összesen 42 db [9. tábla 13–16].

41. sír

A temetőterképen: 4–21.

Jelöletlen temetkezés.

Teljesen kirabolt sír, csak egy fél állkapocs maradt meg, melyet a rablóaknába dobtak vissza. Ez 37 cm-re volt a sír alja fölött.

A sír h.: 1,22 m; sz.: 0,58 m; m.: 0, 92 m. T.: 156–336° DK–ÉNy.

Neme: (?), gyermek.

Leletek:

Nem volt lelet.

42. sír

A temetőterképen: 7–35.

Halmos temetkezés, kettős sír.

A halom elnyújtottan lapos volt. A sírt kétszer rabolták ki! Először egy nagyméretű, ovális aknával, amely túlhatolt a sír hosszanti oldalain és belemélyedt az aljába. A későbbi rablás gödre szabályos téglalap alakú és átlós a sír tengelyére, az első rablás szintjénél is mélyebb volt; 74 cm mélyen a sír aljának szintje alá hatolt. A rablás aknájában egy koponyatető volt 41 cm mélyen, a második rablás aljában az ÉK-i sarokban egy másik koponya került elő – tehát eredetileg két elhunyt nyugodhatott a sírban. A rablás miatt nem lehetett eldönteni, hogy a két temetkezés egykorú-e. A leletek kivétel nélkül a rablás aknájából kerültek elő. A második beásás elképzelhető, hogy Roediger 1903-as ásatásának nyoma volt. Részletes elemzésre nem volt mód, mert feltört a talajvíz. A rablást kapával végezték, jól látszottak a hosszan húzott kapanyomai.

A halom átm.: 10,51 m (É–D); 11,96 m (Ny–K). A sír h.: 3,85 m; sz.: 2,05 m; m.: 1,48 m. T.: 164–344° D–É.

Neme: nő, Ad. vége (30–35).

Leletek:

1. Gyöngy. Hasábos karneolgyöngy (1 db).

2. Üveg pohár töredékei. Halványzöld, vékony falú üveg pohár aljának és oldalának apró töredékei (2 db). H.: 1,2 cm; sz.: 1,2 cm. H.: 2,4 cm; sz.: 1,7 cm.

3. Koporsókapocs. S alakú koporsókapocs töredékei. H.: nem mérhető; sz.: 2,5–2,7 cm.

4. Gyöngyök. A rablás aknájának alján, már a vízben, mállékony borostyángyöngyök kerültek elő. Legtöbbjüket csak nyomokban lehetett észlelni, a maradékok napvilágra kerülve szétestek, nem lehetett felszedni őket. Hengeresek, 2–4 cm hosszúak voltak.

5. Állatcsontok. Ló: *d. I. sup., corpus mandib. fr., I. inf. fr., C. inf. fr.*

43. sír

A temetőterképen: 7–39.

Eredetileg halmos temetkezés.

Azt, hogy eredetileg halom volt a sír fölött, a kerületét kirajzoló – csak a halmokra jellemző – növénytarasulás bizonyította. Egyébként a sír nem vált el szintkülönbséggel a környezetétől. Ez a halom volt az É-i halomcsoport legkeletibb tagja. A sír feltárta 87 cm-en jelentkezett, a kerek rablási feltárással együtt. A rablás feltárta a nyelés szintjén igen nagy kiterjedésű, de bontás közben kiderült, hogy 40–45 cm-es mélységben erősen összeszűkült. A sír fenekére 95 cm mélységben 87 cm-es rajzolódás után jelentkezett. A rablás csak a váz felső részét tette tönkre, a medencétől lefelé – néhány csigolyával együtt – érintetlen volt. Az alsó lábszárak szokatlan módon egymáson keresztben feküdtek, a jobb lábszár volt felül.

A sír h.: 3,1 m; sz.: 1,86 m; m.: 0,95 m. T.: 152–186° DK–ÉNy.

Neme: (?), *Juv.* (15–18).

Leletek:

1. Edény. A jobb boka külső oldalánál feküdt, oldalára dőlve. Gyorskorongolt, finom kidolgozása, eredetileg fekete, simított felületű volt. Mára erősen megkopott. Egyenes peremű, gömbös hasú. A perem alatt sekély, keskeny árok. Apró, zömök, trapézos talpon áll, közepe homorú. M.: 7,5 cm; pá.: 5,8 cm; fá.: 2,2 cm [9. tábla 17].

2. Koporsókapcsok. A sír láb felőli végénél, attól 8 cm-re, a sír oldalfalától 50 cm-re S alakú koporsókapocs. A másik mellette, a sír aljára merőlegesen. Töredékesek, hossz tengelyükre merőlegesen farostlenyomatok voltak megfigyelhetők. Mérethető h.: 20,8 cm; sz.: 3 cm. H.: 22,5 cm; sz.: 3 cm.

3. Gyöngyök. A sír bolygatott és bolygatatlan részén 3 db gyöngy: szabályos gömb alakú sötétkék üveggyöngy (1 db; átm.: 1,2 cm) és nyomott gömbös borostyán (2 db). Összesen 3 db.

4. Üveg pohár töredékei a sír különböző részeiből. Többségük nem illeszkedik. Nagyméretű, halványzöld színű, becsiszolt mintával díszített, vékony falú. Alsó részén két hullámvonal, fölöttük egymást metsző hálószerű mintázat.

ban becsiszolt ovális díszek és vízszintes rövid vonalak húzódnak. Talán gömbölyű aljú. Nem mérhető [10. tábla 1–1/A].

5. Szegek. A koporsókapcsok közelében félgömb alakú, vasból készült szegecs. Csak a feje vehető ki, valamint a falnyomatok az ellentett oldalukon. Valószínűleg a koporsóhoz tartoztak (3 db). Átm.: 0,9 cm (1 db mérhető) [10. tábla 2].

6. Csizolók. Karikára visszahajlított végű, kerek átmetszetű csizolók. A vége törött, hiányzik. Mérethető h.: 6,2 cm. A végén levő karika átm.: 1,7 cm [10. tábla 3].

44. sír

A temetőterképen: 8–35.

Jelöletlen temetkezés.

A 45. sír, amely egy bolygatatlan gyermek sír, részben a 44. sír D-i végén fekszik. Megfigyeléseink alapján egyértelmű, hogy nem a 45. sír bolygatta a 44. sírban kibontott csontvázat. Már a rátemetkezést megelőzően kirabolták azt, ugyanis a teljes 44. sír bolygatott volt, a hosszúcsontok egy része a rablóaknában került elő. A 44. sírt a 42. sír halmának felhordása előtt ásták a földbe, amit a 42. sír aljából kikerült homok elhelyezkedése is bizonyít. A sír h.: 2,02 m; sz.: 0,78 m; m.: 1,30 m. T.: 192–012° DK–ÉNy.

Neme: nő, *Ad.* vége.

Leletek:

1. Állatcsontok. Ló: *d. o. ph. I. p.*

45. sír

A temetőterképen: 8–35.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan gyermek sír. A megfigyelések alapján egyértelmű, hogy „utántemetésről” van szó: az anya sírjába (44. sír) ásták bele a gyermek sírgödörét.

A sír h.: 1,07 m; sz.: 0,53 m; m.: 1,3 m. T.: 184–004° D–É.

Neme: (?), *Inf.* I. (2–3).

Leletek:

1. Torques. A nyakban pödrött végű, vékony bronzlemezről kialakított, félkör alakú féltorques. Átm.: 7,2 cm; sz.: 0,3 cm [10. tábla 5].

2. Fibula. A nyakcsigolyán kéttagú, oldalt hajlított lábú, alsó húros vasfibula. A kengyel téglalap átmetszetű lemez, amely a rugó irányába fokozatosan szélesedik. H.: 4,7 cm [10. tábla 4].

3. Karperec. A jobb alkar közepén bronzhuzalból hajlított karperec, a végei egymásra futnak. Kicsit deformálódott. Átm.: 3,2 cm [10. tábla 6].

4. Bronztárgy. Apró, öntöttbronz tárgy, egyik végén törött csövecske, az ép vége két helyen barázdált. Nem tudni, hogy mihez tartozott. H.: 1,3 cm; átm.: 0,3 cm [10. tábla 7].

5. Edény. A bal medence mellett oldalára dőlt korsó. Világosszürke, gyorskorongolt, finom kidolgozású. Hosszú, ívelt nyaka alatt domború váll, majd széles övszerű rész következik a hason. Kúpos, tömör talpon áll. Az alján közepén kúpos bemélyedés és egy mélyen bekarcolt árok tagolja. Keskeny szalagfüle a pereme alól indul és a hasvonalra támaszkodik. A nyak függőlegesen fényezett volt, mára e fényezés nagy része lekopott. A vállon hármaskikcakk besimítés halad végig. M.: 12,2 cm; pá.: 7,6 cm; fá.: 4,6 cm [10. tábla 8].

46. sír

A temetőterképen: 6–22.

Körülárlkolt halmos temetkezés.

A halom alatt két temetkezés került napvilágra, a 46. és az 51. számú. A halom igen alacsony volt, alig emelkedett ki a környezetéből, mindössze 6–12 cm „magasságot” lehetett észlelni. A friss szántásban azonban a sír szürke foltja jól elvált a környező feketétől. Átmérője eredetileg bizonyára kisebb volt. A feltárás idején a magasságát illetően a legkisebb halmok közé tartozott. A sírt Ny-ról egy nagyméretű akna bolygatta, amely a hosszanti oldal felől hatolt le. Az akna földjében már 18 cm mélyen állatcsontok kerültek elő. A sírt a rablás nem találta meg azonnal, fokozatosan mélyedve hatolt K-i irányba. Az ÉNy-DK-i végét hagyta érintetlenül, az ide helyezett leletek: pl. edények, tükör, az eredeti helyükön voltak. A rablás aknájában előkerült embercsontokon (hosszúcsontok, fogak, állkapocs) patinanyomokat sikerült megfigyelni. Ez arra vall, hogy a rablás jóval a temetés után történt.

A halom átm.: 8,63 m (É-D); 8,9 m (Ny-K). A sír h.: 2,8 m; sz.: 1,57 m; m.: 0,8 m (a felt. jelentkezése). T.: 142–322° DK-ÉNy.

Neme: nő, Ad.

Leletek:

1. Edény. A sír ÉK-i sarkához közel, a sír végétől 44 cm-re, a K-i oldaltól 45 cm-re, kissé elbillenve egy tál állt. Sötétszürke, gyorskorongolt, finom kivitelű, felülete simított. Kicsi pereme ívelten kihajlik, elvékonyodik. Bikónikus, éles hasvonal van és korongtalpon áll. M.: 5,8 cm; pá.: 8,8 cm; fá.: 3,6 cm [11. tábla 6].

2. Edény. A sír ÉNy-i sarkában, a sír végétől 40 cm-re, az oldalától pedig 33 cm-re a talpán álló tál. Szürke, gyorskorongolt, duzzadt peremű, félgömbös; alacsony korongtalpon. Oldalán bemélyített vonallal tagolt. M.: 7,2 cm; pá.: 16,8 cm; fá.: 6,1 cm [11. tábla 1].

3. Tükör. Az 1. számú tál mellett fehér fémből készített kerek, enyhén ívelt, domború tükör, három darabba törve. Széle egyenetlen. A tükör peremén 3–4 mm-es sávban kékes elszíneződés volt megfigyelhető, valamint a közepén is 1–3 mm-es, kék színű pöttyök. Szervesanyag-maradványok lehettek, ami azt jelenti, hogy a tükör feltehetően valamilyen tokkal együtt került a sírba. A feltárás során a fémhez tapadva további szervesanyag-maradványt figyelt meg az ásató, amit bőrnek határozott meg. Átm.: 9,2 cm [11. tábla 5].

4. Csát. A rablás aknájában D alakú vascsat, karikája kerek átmetszetű. A pecék középről elcsúszott, átlósan helyezkedik el. H.: 2,9 cm; sz.: 2,5 cm [11. tábla 2].

5. Gyöngyök. Meghatározhatatlan helyről, azonosítatlan funkcióban, a rablásból kerültek elő: gömbös sötét-kék üveg (8 db); lecsapott sarkú (1 db); sokszögű karneol (1 db) [12. tábla 2]; borostyán: korong alakú (7 db) [12. tábla 3], hengeres (2 db), szabálytalan alapú hasáb (8 db) [12. tábla 4]; hordó (?) alakú mészkőgyöngy (2 db), ez utóbbiak erősen kopottak, sérültek; egy töredékes, nagyméretű korallgyöngy (?) [12. tábla 5]. Összesen 30 db [12. tábla 2–5].

6. Állatcsontok. Ló: borda *fr., d. hum. distobd., s. fem. dist. disph.*

47. sír

A temetőterképen: 5–24.

Jelöletlen temetkezés.

A sárga homokon a sír alakja nagyon bizonytalanul rajzolódott elő. A megfigyelési körülményeket tovább rontotta a rablás gödre, a vázból ugyanis mindössze egy hosszúcsont maradt meg.

A sír h.: 2,05 m; sz.: 1,08 m; m.: 1,29 m. T.: 168–348° D-É.

Neme: (?), felnőtt.

Leletek:

1. Koporsókapocs. A sír É-i végén vízszintes helyzetben egy S alakú koporsókapocs feküdt. A sírnek ez a vége bizonytalanul rajzolódott elő, ezért pontosan bemérni nem lehetett. Töredékes. Mérhető h.: 7,8 cm; sz.: 2,9 cm.

48. sír

A temetőterképen: 6–27.

Halmos temetkezés.

A halom K-i fele a szántott területre esett. Itt lapos, elnyújtott, míg a Ny-i rész szépen megmaradt. A legmagasabb pontja 104 cm. A környezet eléggé hullámos, ezért a halom kiterjedése nehezen volt meghatározható.

A sír 134 cm-en jelentkezett, rablott volt, így csak az ÉNy-i vége rajzolódott ki biztosan. A rablás aknájában, a halom felső pontjától 46 cm-re újkori mázas edény került elő. A rablás és az edény biztos összefüggését nem lehet megállapítani. Az akna nagy felületen indult, majd amikor a sírt megtalálta, már csak abban hatolt le. Az embercsonatok és a leletek a rablás aknájában kerültek elő.

A halom átm.: 13,41 m (É–D); 13,63 m (Ny–K). A sír h.: 3,77 m; sz.: 1,61 m; m.: 2,34 m. T.: 152–332° DK–ÉNy.

Neme: férfi, Mat. (?)

Leletek:

1. Kés. Újkorinak látszik. Ívelt hátú, egyenes élű, hosszú pengéje egyenletesen szűkül hegygé. H.: 13,5 cm; sz.: 1,4 cm [12. tábla 1].
2. Tű. Erősen korrodálódott, deformálódott (meggörbült) bronztű töredéke, (fibula tűje volt?). H.: 2,4 cm [11. tábla 7].
3. Edény. Szürke, korongolt, finom kidolgozású, egyenes peremű, gömbös. A nyaka és a válla találkozásánál alig kiemelkedő borda halad körbe. Enyhén trapézos metszetű korongtalpon áll, melynek közepe körül széles, mély árok található. A has vonala fölött tagolt. M.: 11 cm; pá.: 10 cm; fá.: 5,7 cm [11. tábla 4].
4. Szilánk. Szürke radiolarit szilánk, használati nyom nélkül. H.: 2,6 cm; sz.: 1,4 cm.
5. Csat. Vascsat karikájának töredékei; formája értelmezhetetlen. A pecék hossza biztos (2,6 cm), így egyik átmérője 2,6 cm körüli lehet.
6. Vastárgy töredékei. Értelmezhetetlenek (3 db).
7. Koporsókapocs. S alakú koporsókapocs. H.: 20,1 cm; sz.: 2,4 cm.
8. Állatcsonatok. Ló: *s. magnum*; szarvasmarha: *d. rad. diaph.*, *s. mt. prox. fr.*; juh.: *s. tib. diaph.*; mezei nyúl: *d. fem. diaph.*, *d. tib. (juv)*, *d. calc.*; ló: *s. mandb.*

49. sír

A temetőterképen: 5–25.

Jelöletlen temetkezés.

A sírt kerek akna bolygatta, amely az oldalfalait is átvágta, de vonala csak a D-i végén követhető nyomon. A csontanyagból szilánkok maradtak meg, és két fog.

A sír h.: (?), a bolygatás miatt nem lehetett mérni; sz.: 0,75 m; m.: 1,1 m. T.: 140–320° DK–ÉNy.

Neme: nincs antropológiai adat.

Leletek:

1. Koporsókapocs töredéke. A rablás aknájában S alakú koporsókapocs végének töredéke került elő. Sz.: 2,7 cm.

50. sír

A temetőterképen: 6–23.

Jelöletlen temetkezés.

A sír teljes egésze fel volt dülva, csont csak töredékekben, szilánkokban maradt meg. A rablás a sír vonalát követte, a lábnaál kerekedve kibővült. A leletek mindegyike az aknából került elő.

A sír h.: 2,61 m; sz.: 0,88 m; m.: 0,98 m. T.: 174–354° D–É.

Neme: a leletek alapján nő.

Leletek:

1. Bronzlemez. Bronzlemez apró töredéke (átm.: 0,4 × 0,5 cm), valamint egy bronzból készült rugó darabja. Fibulához tartozhattak.
2. Orsókarika. Szürkésbarna edénytálpból alakították ki. Átm.: 4,6 cm; m.: 1,1 cm [11. tábla 3].
3. Kés. Középső nyélállású, egyenes hátú és élű, a nyél-nyújtványán falenyomatokkal. A hegye hiányzik. Mérhető h.: 6,9 cm; sz.: 1,7 cm [12. tábla 6].
4. Gyöngyök. Ismeretlen helyről, azonosíthatatlan funkcióban. Üvegek: gömbös kék (36 db) [12. tábla 10], korongos zöld (3 db) [12. tábla 11], lecsapott sarkú kék (10 db), lila (5 db), kék (3 db), zöld (2 db) [12. tábla 12–13]; borostyánok: korong alakúak (13 db) és szabálytalan alapú hasábosak (4 db) [12. tábla 14]. Összesen 76 db [12. tábla 10–14].
5. Edény. Vörös, gyorskorongolt, vékony falú tál töredékei. Pereme enyhén duzzadt. A töredékek felülete, törésfelülete rendkívül kopott, málékony (összesen 10 db nagyon apró töredék). Sem a forma, sem a méret nem kivehető.

51. sír

A temetőterképen: 6–22.

Körülárkolt halmos temetkezés.

A sír a 46. sírral közös halom alatt volt. A 46. sír a nagyobb méretű, az 51. keskenyebb, a hosszuk azonban hasonló. A két sírt egy aknával rabolták ki, viszont az 51. sír ÉNy-i végét nem érintette a rablás. A csontváznak csak a lábcsontjai voltak az eredeti helyükön.

A halom méreteit lásd a 46. sírnál. A sír h.: 3,09 m; sz.: 1,07 m. T.: 154–334° DK–ÉNy.

Neme: nő (?)

Leletek:

1. Koporsókapocs. A sír ÉNy-i végében, kb. a közepén, a sír végétől 26 cm-re, a Ny-i oldalától 44 cm-re, a sír fenekére merőlegesen állt. A bokától a koporsókapocs 66 cm-re volt. Sírban mért h.: 25,4 cm; sz.: 3,5 cm.

52. sír

A temetőterképen: 6–25.

Jelöletlen temetkezés.

Rablott sír. A rablás aknája a nyelésben jól rajzolódott. 71 cm mélyen teljesen „elmosta” a sír alakját, s így azt oválisan foglalta magába. Tehát az így szűkülő akna nagyobb, mint maga a temetkezés. A csontváz maradék szilánkjait az aknában tárták fel, épen csak a sír DK-i vége maradt.

A sír h.: 1,88 m; sz.: 0,68 m; m.: 1,34 m. T.: 160–340° D–É.

Neme: a leletek alapján nő.

Leletek:

1. Edény. A sír DK-i végében, közvetlenül a K-i hosszanti fal mellett talpán álló tál. Fekete, gyorskorongolt, finom kidolgozású, simított felületű. Pereme legömbölyített, alja bikónikus, pereme felé enyhén szélesedő. Alja egyenesre levágott. M.: 5,1 cm; pá.: 9 cm; fá.: 3,5 cm [12. tábla 15].

2. Gyöngyök. Az aknából apró korallgyöngy, valamint hasábos karneolgyöngy töredéke került elő.

3. Vastöredékek. Az aknában vastöredékeket: hengeres, illetve pántszerű darabokat bontottak ki (4 db). Értelmezhetetlenek. H.: 1,6 cm. H.: 1,4 cm. H.: 1,6 cm. H.: 1,8 cm.

53. sír

A temetőterképen: 6–26.

Jelöletlen temetkezés.

Egy gyermek rossz megtartású, bolygatatlan csontváza. A csontok egy része csak nyomokban volt meg. A kezek kinyújtva feküdtek.

A sír h.: 2,08 m; sz.: 0,72 m; m.: 0,80 m. T.: 156–336° DK–ÉNy.

Neme: leány (?), *Inf.* I. (5–6).

Leletek:

1. Fibula. A nyak táján kéttagú, oldalt hajlított lábú vasfibula. A kengyel kör átmetszetű, a tű hiányzik, összességében enyhén deformált. Mérfető h.: 5,5 cm [12. tábla 9].

2. Karperecpár. Az alkarok alsó harmadánál 1-1 karperec feküdt. Nyitottak, vékony bronzhuzalból oválisra hajlítottak. Az egyik négy darabban volt. Átm.: 4,2 × 5,2 cm; v.: 0,2 cm [12. tábla 7–8].

54. sír

A temetőterképen: 6–24.

Jelöletlen temetkezés.

A sírban bolygatatlan női csontvázat tártak fel. A csontok állapota rossz. A koponya a mellkasra volt bukva,

a fej tehát eredetileg fel lehetett támasztva. A karok kinyújtott helyzetben feküdtek.

A sír h.: 1,81 m; sz.: 0,88 m; m.: 0,86 m. T.: 156–336° DK–ÉNy.

Neme: nő, *Ad.*

Leletek:

1. Iszkabák. A sír két végénél a koporsót rögzítő iszkabák. Ezek szerint a koporsó hossza 1,72 m volt. Az iszkabák a fejnél a sír fenéke felett 12 cm-re, a lábnál 18 cm-re helyezkedtek el. Nagyon töredékesek, a hosszuk nem mérhető. A darabszám is bizonytalan. Sz.: 1,2 cm. Sz.: 1,2 cm.

2. Fülbevalópár. Szorosan a koponyához tapadva a két oldalon 1-1 vékony, bronzhuzalból hajlított, hurkoskampós fülbevaló került elő. Az egyik több darabra törtött. Átm.: 4 cm. Átm.: 3,8 cm [12. tábla 16–17].

3. Gyöngy nyaklánc. Az áll alatt, a két fülbevaló között nyaklánc ívelődött, egyforma lecsapott sarkú kék gyöngyökből fűzve (22 db) [13. tábla 9].

4. Karperecek. A jobb alkart ovális, nyitott karperecek díszítették. Egyenletes vastagságú bronzhuzalból készültek. Átm.: 6,3 × 4,9 cm; v.: 0,3 cm. Átm.: 6,3 × 4,9 cm; v.: 0,3 cm [13. tábla 1–2].

5. Karperec. A bal alkar alsó harmadánál vashuzalból hajlított karperec. Töredékes, hiányos. Mérfető átm.: 4,2 cm; v.: 0,3 cm [13. tábla 5].

6. Orsókarika. A bal combcsont vége alatt vörös, gyorskorongolt edénytálpból csiszolt orsókarika feküdt. Átm.: 4 × 3,3 cm; m.: 1,5 cm [13. tábla 4].

7. Gyöngyhímzés. A bokák körül, a lábszár alsó harmadánál sorokban felvarrt üveggyöngyöket bontottak ki, a szoknya aljának hímzését. A két lábszár között majdnem térdig egy kék gyöngyökből álló egyenes sor feküdt. Ezek a szoknya hátulján voltak, mert a sír fenékén bontották ki őket. A kivarrás rendszerét nem rögzítették. A gyöngyhímzést üveggyöngyökből készítették el, összesen 523 db került leltárba [1. függelék 1. táblázat].

8. Négyszögletes edény. A lábak végénél találták. Fekete, kézzel formált, durva kidolgozású, egyenetlen felületű. Egyenes peremű, egyenes aljú, téglalap alakú. Az egyik hosszanti oldala voltaképpen osztófal lehetett, ugyanis ebben az irányban eredetileg folytatódott az edény. Törötten került a sírba. H.: 7,5 cm; sz.: 5,9 cm; m.: 5,2 cm [13. tábla 7].

55. sír

A temetőterképen: 6–23.

Jelöletlen temetkezés.

A csontváz bolygatatlan volt, de erősen korhadt, a hosszúcsontok egy részét is csak nyomokban lehetett megtalálni. A koponya jobbra billent, a kezek a medence mellett kinyújtva helyezkedtek el.

A sír h.: 1,78 m; sz.: 0,67 m; m.: 0,96 m. T.: 152–332° DK–ÉNy.

Neme: leány, *Inf.* I. vége (4,5–6).

Leletek:

1. Fülbevalópár. A koponya két oldalán 1-1 hurkos-kampós ezüst fülbevaló. Töredékesek, hiányosak. Átm.: 3,8 cm. Átm.: kb. 3,6 cm [13. tábla 10–11].
2. Gyöngy nyaklánc. Gyöngyökből fűzött nyaklánc az állkapocs alatt félkörívben. Üveg: középkék, gömbös (6 db), lencse alakú (1 db), sötétkék (1 db), lecsapott sarkú (1 db), ovális metszetű, hasáb (2 db); borostyánok: szabálytalan alapú hasáb (5 db), hengeres (2 db). Összesen 18 db [15. tábla 8].
3. Gyöngyök. A bal felkar mellett, azzal párhuzamosan középkék, gömbös üveggyöngyök (5 db). Talán a nyakláncához tartoztak eredetileg [15. tábla 6].
4. Karperec. A jobb csuklónál vashuzalból hajlított karperec darabjai. Nem mérhető (2 db) [13. tábla 6].
5. Gyöngy karperec. A jobb csuklón, középkék gömbös üveggyöngyből fűzve (22 db) [15. tábla 7].
6. Orsókarika. A bal combcsont felső harmadában, kívülről orsókarika; helyzetéből ítélve orsószárral együtt került a sírba. Szürke edényaljból készült. Átm.: 5 cm; m.: 1 cm [13. tábla 8].
7. Edény. A bal boka mellett szürkésbarna, gyorskorongolt, kopott felületű tál. Alsó része bikónikus, pereme enyhén duzzadt, alja tagolt; különösen pici korongtalpon áll. M.: 6,8 cm; pá.: 12 cm; fá.: 2,9 cm [13. tábla 3].

56. sír

A temetőterképen: 6–25.

Jelöletlen temetkezés.

Teljesen feldúlt vázrészecskék voltak a gödörben. A rablás a sírba a hosszanti falakra rézsűsen hatolt be. A rablás aknájából egy épebb és egy töredezett koponya is előkerült. A sír É-i és D-i végét nem bolygatták.

A sír h.: 2,85 m; sz.: 0,91 m; m.: 1,22 m. T.: 154–334° DK–ÉNy.

Neme: nő, *Mat.* eleje.

Leletek:

1. Koporsókapcsok. S alakú koporsókapcsok a sír két végében. Az egyiket az ÉNy-i végétől 32 cm-re középen, a sírfenekre merőlegesen, élével befele bontották ki. A sírban mérhető h.: 15 cm. A DK-i végénél, közvetlenül a sír oldalfalánál bontották ki a másik koporsókapcsot, illetve annak egy töredékét. Ez is merőlegesen állt a sírfenekre, éllel a koponya irányába. H.: 4,7 cm; sz.: 3,3 cm. A koporsó eredeti hossza tehát 2,53 m volt.

2. Fülbevaló. Hurkos-kampós ezüst fülbevaló. Két vége felé elvékonyított, masszív ezüsthuzalból hajlították, a huroknál kilencszeres tekercseléssel rögzítették. Átm.: 4,5 cm; v.: 0,2 cm [14. tábla 1].

57. sír [27. kép]

A temetőterképen: 2–28.

Halmos temetkezés.

A halom szabálytalan kör alakú volt, átlagosan 18–23 cm-rel emelkedett a környezete fölé. A halomban három tüzelőhelyet tártak fel. Az első tüzelőhely a felszíntől 33 cm-re jelentkezett, átmérője 90 cm volt, és 2–3 cm vastagságban vörösre égett. Aljában állatcsontok voltak. Helyzete alapján egyértelmű, hogy a sír betemetése után használták, ugyanis a sír gödrének vonalán belül van, azaz az elhunyt fölött. Itt a rablógödör ezt a tüzelőhelyet – illetve azt a másik kettőt, amelyek a sír beásásának körvonalán kívül estek – nem bolygatta. Az aknában előkerült állatcsontok alapján azonban bizonyos, hogy a feltárt három tüzelőhelyen kívül még volt további, vagy voltak továbbiak is. Ilyen körülmények között, a fentiek alapján bizonyítottan látszik, hogy a tüzelőhelyeket zömében az elhunyt fölé, a sír gödrének vonalán belül alakították ki. Így kerülhettek az áldozati állatok csontjai a rablóaknába, s ezért nem találjuk a legtöbb esetben a tüzelési helyet. Az első tüzelőhelytől 10–12 cm-re egy további tüzelőhelyet bontottak ki. Alja a felszíntől 31 cm-re van, átmérője: 86 × 101 cm, 2–4 cm vastagon átégett. A harmadik máglya a sír ÉNy-i vége mellett került elő. Alakja bizonytalan volt, mivel nem égett benne olyan nagy és hosszan tartó tűz, mint az előző kettőben. Nagyjából kerek volt, átm.: 70–74 cm körüli. A sírt rablóakna bolygatta: csak az alsó lábszárak és a lábfejek voltak eredeti helyükön. A hosszúcsontokat a sír DK-i sarkába visszadobva találták. A rablóakna a fej felől indult és a lábak irányába nyúlt el, itt a rablók a váz után vájtak.

A halom átm.: 8,41 m (É–D); 8,64 m (K–Ny). A sír h.: 3,80 m; sz.: 1,57 m, m.: 1,71 m. T.: 152–332° DK–ÉNy.

Neme: férfi.

Leletek:

1. Koporsókapocs. S alakú koporsókapocs a sír É-i végében, a sír falától 50 cm-re, a Ny-i oldalától 73 cm-re. A sír aljára merőlegesen feküdt, éle a koponya felé volt. A bokától 23 cm-re bontották ki, tehát a lábon ennyivel nyúlt túl a koporsó. A kapocs mostani állapota töredékes, csupán szélessége mérhető: 2,5 cm.

2. Üvegphár töredékei. A rablóaknából halványzöld üvegphár peremének darabjai kerültek elő. Ívelten kihajló, megvastagodó, gömbölyű, kicsit visszahúzott darab. Pá.: kb. 6 cm [14. tábla 3].

3. Edénytöredékek. Vörös, gyorskorongolt, vékony falú, gömbös edény töredékei. Rövid pereme ívelten kihajlik, vízszintesre levágott. Apró darabok (6 db). Pá.: kb. 9 cm [14. tábla 7].

4. Állatcsontok a rablóaknából. Szarvasmarha: *s. tib. dist. fr.*; ló: *s. mt., d. mt.*

58. sír

A temetőterképen: 3–28.

Halmos temetkezés.

A sír feltja 74 cm-en rajzolódott elő, jól látszott a rabló-gödör feltja is. A sír bontásakor először állatcsontok kerültek elő. A rablás a sír hosszában hatolt le egy téglalap alakú aknával. Oldalfalai meredek, de a Ny-i síroldal D-i végén oldalról ástak rá a temetkezésre. Itt rézsűsen lejt egy aránylag keskeny lejárata a sír felé. Csak az É-i vége és az ott található koporsókapocs maradt bolygatatlan.

A halom átm.: 8,24 m (É–D); 8,37 m (K–Ny); m.: 0,23–0,27 m. A sír h.: 3,35 m; sz.: 1,85 m; m.: 1,68 m. T.: 150–330° DK–ÉNy.

Neme: férfi, *Mat.* vége.

Leletek:

1. Koporsókapocs. A sír É-i, rövidebb végétől 49 cm-re, a Ny-i faltól 88 cm-re került elő. Merőlegesen állt a sír fenekére, az alja 11 cm-re volt a sír aljától. Mindkét vége egy irányban van behajlítva. A sírban mért h.: 23 cm; sz.: 3,3–3,6 cm.

2. Ár. A rablóaknában volt, a hegye hiányzott. A nyél-tüskénél falenyomat. Mérhető h.: 4,3 cm; v.: 0,6 cm [14. tábla 11].

3. Csiholó. A rablóaknából csiholó töredéke került elő; valószínűleg egy téglalap átmetszetű vaspálcából készítették. Mindkét vége hiányzik. H.: 5,8 cm; sz.: 0,8 cm; v.: 0,4 cm [14. tábla 9].

4. Edény töredéke. Barnásszürke, gyorskorongolt, matt, sötét érdes felületű, nagyméretű edény peremtöredéke. Pereme rövid, ívelten kihajló, duzzadt, a váll közvetlenül a perem alól ívelődik szélesen. Pá.: kb. 15 cm [14. tábla 2].

5. Szíjvég. Ezüstlemez kettéhajlítva; téglalap alakú. Két sarkán és közepén egy-egy nittszeg. A közepén mindkét oldalon koncentrikus körbordák díszítik. Római ládikaveret másodlagos felhasználásának tűnik. Átm.: 3 × 3,9 cm [14. tábla 6].

6. Állatcsontok. Szarvasmarha: *s. M¹, M inf. fr.*; ló: *s. corpus mandb. fr.*

59. sír

A temetőterképen: 5–28.

Halmos temetkezés.

A halom alig emelkedett ki a környezetéből, csupán 0,21–0,27 m volt a magassága. A rablás a sír Ny-i oldalán hatolt le, aránylag meredeken, és csak a két rövidebb oldalt hagyta érintetlenül. A váz teljesen feldúlt volt, csupán az ÉK-i sarka táján maradt néhány darabja: a koponya töredéke és apró csontszilánkok, valamint fogak. A leletek közül a koporsókapcsok kivételével minden a rablóaknában volt.

A halom átm.: 10,38 m (A–B: É–D); 10,32 m (C–D: K–Ny). A sír h.: 2,39 m; sz.: 1,94 m; m.: 1,84 m. T.: 146–326° DK–ÉNy.

Neme: nő, *Mat.* vége.

Leletek:

1. Koporsókapcsok. S alakú koporsókapcsok a sír É-i végében, egymástól 50 és 49,5 cm-re. Ez a távolság a koporsó legkisebb feltételezett szélessége is egyben. Az ÉNy-i sarokban kibontott darab merőlegesen állt a sír fenekére. H.: 20,4 cm; sz.: 2,5 cm. A másik az ÉK-i sarokban feltárt darab, az előzőtől eltérő típusú, erősen görbült, gömbölyded S forma. H.: 18,4 cm; sz.: 2,5 cm.

2. Koporsókapcsok. A sír másik végében szintén voltak S alakú koporsókapcsok, eredeti helyzetben. Az egyik a sír DNy-i sarkában, a sír végétől 17 cm-re. H.: 22,3 cm; sz.: 2,9 cm. A másik a sír DK-i végében, kettétörve feküdt. H.: 20,6 cm; sz.: 1,9 cm.

3. Orsókarika. Szürke, valószínűleg edény aljából csiholták. Átm.: 3,8 cm; v.: 1 cm [14. tábla 5].

4. Szegecsfejek. Félgömbös bronz szegecsfejek, eredetileg 3 db volt, mára egyetlen ép maradt, bár szélei ennek is töredeztettek. Úgy látszik, mintha egy sorban pontcskák lennének a palástján beütögetve, ezek azonban a korrodálódás miatt néhol átlukadtak. Átm.: 1,3 cm [14. tábla 8].

5. Fémgyöngy. Átm.: 1,5 cm [14. tábla 10].

6. Üvegphár. Halványzöld, vékony falú üvegphár töredékei. Pereme ívesen kiszélesedik, egyenesre levágott. Alsó része az alja felé egyenletesen szűkül, fenéke enyhén homorú. Töredékes, hiányos, ragasztott. Pá.: 5,9 cm; fá.: 3,2 cm; m.: legalább 7,7 cm [14. tábla 4].

7. Edény. Kétfülű öblös edény. Világosbarna, gyorskorongolt, finom kidolgozású. Ívelten kihajló pereme legömbölyített. Nyaka kúpos, halványan bemélyített vonal tagolja. Hasa gömbös, alacsony korongtalpon áll. Széles szalagfüleit éles borda tagolja. M.: 16,4 cm; pá.: 13,7 cm; fá.: 8,2 cm [15. tábla 5].

8. Vastöredékek. Értelmezhetetlen, apró vastöredékek (4 db).

9. Állatcsont. Fog.

60. sír

A temetőterképen: 2–29.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan gyermek csontváza. Csontjai mállékonyak, helyenként teljesen felszívódtak, ezért mérni sem lehetett. A kezek kinyújtva feküdtek.

A sír h.: 1,72 m; sz.: 0,63 m; m.: 1,32 m. T.: 172–352° D–É.

Neme: leány, *Inf. I.*

Leletek:

1. Gyöngyös fülbevaló. A jobb fülnek megfelelő helyen ezüsthuzalból hajlított kis karika, végei egymásra futnak. Mellette kettős kúpos ólomgyöngy volt. A karikán megfigyelhető volt egy helyen, hogy szerves anyag fogta körül, valószínűleg a fülbevaló két alkotórészét rögzítő anyag maradványa. Átm.: 1,5 cm; h.: 1,5 cm [15. tábla 3].
2. Gyöngy nyaklánc. A nyakcsigolyák körül üvegyöngyök: nyomott gömbös kék és lila (6 db), hólyagos zöld és hasábos zöld (1 db), valamint egyedi (spulni alakú), csavart mélysárga (1 db), egy lecsapott sarkú sötétkék; sokszögű karneolok (2 db). Összesen 12 db [15. tábla 2].
3. Fibula. A jobb kulcsont és a csigolyák között kéttagú, oldalt hajlított lábú, alsóhúros apró bronzfibula, a tengely végén egy-egy stifttel. H.: 3 cm [15. tábla 4].
4. Pénz. A jobb kulcsont mellett római pénz. II. Constantinus; AE3 Arelate ? PCONST 330–333; *Gloria exercitus* 2. jelvényes típus [15. tábla 1].
5. Edény. A bal boka mellett, oldalára dőlve találták, a föld nyomása darabokra törte. Világosszürke, gyorskorongolt, rövid, egyenes, enyhén kiszélesedő pereme legömbölyített szélű, a perem alatt halványan, alig bemélyített vonal tagolja. Hasán övszerű, függőleges sáv vagy öv található, alja kúpos, alacsony korongtalpon áll. Alján alig bemélyedő árok fut körbe. M.: 10,8 cm; pá.: 10,5 cm; fá.: 5,8 cm [16. tábla 1].

61. sír

A temetőterképen: 3–29.

Jelöletlen temetkezés.

Teljesen kirabolt sír. Az akna a síron belül hatolt le a vázig, amelyből egyetlen csont nem maradt sem a sírgödörben, sem a rablás aknájában. A sír D-i vége szélesebb (1,15 m); É-i keskenyebb (0,93 m), végei lekerekítettek.

A sír h.: 2,94 m; sz.: 0,93 m; m.: 1,35 m. T.: 176–356° D–É.

Neme: nincs antropológiai adat.

Leletek:

1. Koporsókapocs. A koporsókapocs a sír két rövidebb végének felezőpontjában került elő. A sír D-i végében

kibontott darab eredetileg függőlegesen állt. H.: 21,2 cm; sz.: 3–3,2 cm.

2. Koporsókapocs. Az É-i oldalon levő h.: 18,5 cm; sz.: 2,8–3,2 cm. A két kapocs egymástól 2,6 m-re volt, tehát ez határozza meg a koporsó hosszát.

3. Edény. A talpán állt, feltehetően a jobb boka mellett volt eredetileg, a vaskapocstól 26 cm-re a sír belseje felé, egészen biztosan a koporsóban. Fekete, gyorskorongolt, finom kidolgozású, simított felületű. Enyhén kiszélesedő, rövid peremű széle legömbölyített, trapézos talpon áll, melynek alja bemélyített körrel tagolt, közepe kúposan bemélyed. M.: 8,9 cm; pá.: 6,9 cm; fá.: 3,7 cm [16. tábla 2].

4. Állatcsontok. Ló: s. *mt.*

62. sír

A temetőterképen: 4–29.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott, teljesen kirabolt sír. Az akna a temetkezés K-i, hosszabb felének közepén hatolt le rézsűsen, majd a sír oldalfalának megtalálása után ráterült a sírra. Az aknában csak igen kevés és kisméretű csontszilánk volt található.

A sír h.: 2,52 m; sz.: 0,88 m; m.: 1,35 m. T.: 154–334° DK–ÉNy.

Neme: férfi, *Ad. vége.*

Leletek:

Nem voltak.

63. sír

A temetőterképen: 3–31.

Halmos temetkezés.

A halom ÉNy–DK irányban kissé nyújtott. Alakja különösen a Ny-i oldalon volt jól kivehető, a K-i fele belesimult az állandóan emelkedő terepbe. A nyelés szintjén jól látszott a rablás sötét, kerek foltja. Teljesen fel volt dülva a sír. Csak néhány hosszúcsont került elő a sír rövidebb, É-i oldalához dobva, a mintegy 40–60 cm vastag betöltésben. Valamennyi melléklet a rablás aknájában volt.

A halom átm.: 11,50 m (A–B: É–D); 11,90 m (C–D: Ny–K). A sír h.: 3,58 m; sz.: 1,94 m; m.: 2,06 m. T.: 142–322° DK–ÉNy.

Neme: nő.

Leletek:

1. Gyöngyök. Azonosíthatatlan helyről, ismeretlen funkcióban. Különböző átmérőjű és vastagságú korong alakúak (19 db) és hengeres, valamint hasábos apró gyöngyök töredékei (kb. 10 db) borostyánból [16. tábla 4]. Sokszögű karneol (11 db) [16. tábla 5] és egy sérült,

hiányos, hordó alakú mészke [16. tábla 3]. Összesen 30 db [16. tábla 3–5].

2. Edénytöredékek. Szürke, gyorskorongolt öblös edény jellegtelen oldaltöredékei (4 db). Nem mérhetőek.

3. Csiga. Nagy kauricsiga, valószínűleg párduckauri (?) oldaltöredéke. H.: 4,9 cm.

4. Bronzlemez U alakra hajlítva, s ebbe beleillesztve egy újabb bronzlemez. A kettőt nittszeggel fogták össze. Átm.: 0,7 × 0,7 cm [15. tábla 9].

5. Vaspántok, vasalások, félgömbös fejű, bronzból készült szegecses, bronzlemez, valamennyi hiányos, töredékes (39 db) [16. tábla 6–43].

6. Állatcsont. Ló: *d. P²*.

64. sír [28. kép]

A temetőterképen: 2–33.

Halmos temetkezés.

A halom félig a szántott területre esett, ezért egyenetlen az alakja, magassága. A rablás szűk aknával történt, így a váz lábai a helyükön maradtak.

A halom átm.: 10,3 m (A–B: É–D); 11,4 m (D–C: K–Ny); m.: 0,75 m. A sír h.: 3,91 m; sz.: 1,86 m; m.: 1,99 m. T.: 160–340° D–É.

Neme: (?), *Inf. II.* (10–12).

Leletek:

1. Koporsókapocs. Az ÉNy-i, rövidebb sírvégtől 48 cm-re, a K-i faltól 105 cm-re a sír fenekére merőlegesen S alakú koporsókapocs került elő. A bokáktól 66 cm-re bontották ki, tehát a koporsó jóval hosszabb volt, mint a holttest. A vázat a D-i, rövidebb fal közelébe tették, amint ezt máshol is tapasztaltuk. A sírban mért h.: 23 cm; sz.: 1,8–2 cm. Mostanra nagyon töredékes lett.

2. Edények töredékei. A rablás aknájában edénytöredékek heverték: szürke, gyorskorongolt, vastag falú edény értelmezhetetlenül apró töredékei (3 db), valamint kézzel formált, durva kidolgozású edény apró darabjai (4 db).

3. Állatcsontok a rablóaknából. Szarvasmarha: *costa-fr.*, ló: *borda fr.*

65. sír

A temetőterképen: 5–27.

Jelöletlen temetkezés.

Gyermek bolygatatlan csontváza. Csak a koponyája és jobb alkarja maradt meg, a többi barnásan szétmállott, alsó végtagjai teljesen felszívódtak. Jobb alkarját karperrec patinásította, ezért maradhatott meg.

A sír h.: 1,24 m; sz.: 0,71 m; m.: 0,85 m. T.: 146–326° DK–ÉNy.

Neme: leány (?), *Inf. I.* (1,5–2,5).

Leletek:

1. Bronzpánt. A jobb medencetányér és a jobb könyök között apró bronzpánt kettétörve, végei behajlítva. H.: 0,8 cm; sz.: 0,5 cm.

2. Karperec. A jobb csuklón vékony bronzhuzal karperrec, végei egymásra futnak. Deformálódott. Átm.: 3,9 × 3,2 cm [15. tábla 10].

3. Torques (?). A kulcscsont és a koponya között a bal oldalon torzírozott (?) bronzhuzal töredéke. Talán torques maradéka. H.: 2,1 cm.

66. sír

A temetőterképen: 3–32.

Körülárlakolt halmos temetkezés.

A rablás a bontás során végig nyomon követhető volt. A sír D-i végét tette jobban tönkre, az É-i, rövidebb végében a helyén maradt egy koporsókapocs. A sírt övező árok 72–96 cm széles volt, mélysége változó: 96–104 cm volt a halom K-i oldalán. Alja majdnem vízszintes. Teljesen fel volt dülva a váz, a csontokból még szilánkok sem maradtak.

A halom átm.: 9,94 m (A–B: É–D); 8,81 m (C–D: Ny–K); m.: 0,34–0,45 m. A sír h.: 3,21 m; sz.: 1,82 m; m.: nincs adat. T.: 138–318° DK–ÉNy.

Neme: a leletek alapján nő.

Leletek:

1. Koporsókapocs. A sír ÉNy-i végétől 38 cm-re, vízszintesen, a sírvéggel párhuzamosan erősen oxidált koporsókapocs került elő. Két vége egy irányban kanyarodik és középen enyhén ívelt. Kettétört, ezért hossza bizonytalan. H.: 11,7 cm; sz.: 3,2 cm.

2. Gyöngyök. A gyöngyök egy füzérben kerültek elő, az aknába visszadobva. A rendszer nem teljesen tiszta, annyi bizonyos, hogy a kis korong alakú borostyánok (15 db) egymás mellett helyezkedtek el [17. tábla 2], utána következtek a sokszögű karneolok (15 db) [17. tábla 1], majd a nagy alakú borostyánok. Ezek hengeres (5 db) és szabálytalan alapú hasábos gyöngyök (18 db) [17. tábla 3], valamint 8–10 további darabhoz tartozó apró töredékek. Előkerült még egy nagyon kopott, töredékes mészkegyöngy (1 db) [17. tábla 4]. A törött, szétmállott darabokkal együtt kb. 83 db [17. tábla 1–4].

3. Fülbevaló. Aranyhuzalból hajlított hurkos-kampós fülbevaló. A huroknál ellapították kerek alakúra, majd tizszeresen feltekercselték a huzal végét. A háromnegyed része torzírozott. Átm.: 3,8 cm; v.: 0,1 cm [17. tábla 5].

4. Csiga. Nagy kauricsiga labrális töredéke. A finom, hosszabb fogazat párduckaurira utal. H.: 5,5 cm [17. tábla 20].

5. Üveg pohár töredékei. Halványzöld színű, vékony falú üveg pohár apró töredékei (2 db). Nem mérhető.

6. Szegecsfejek. Félgömbös fejű bronz szegecsfejek (5 db ép, 2 db szeg, 1 db szegfej-töredék), és laposra kalapált vasszegek, falenyomattal. Faládikához tartozó bronzlemez töredékei [17. tábla 8–15].

67. sír

A temetőterképen: 2–31.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír. A koponya balra volt billenve, mindkét kéz a medence mellett kinyújtva. A váz hossza a sírban lemérve: 153 cm, állapota gyenge.

A sír h.: 1,67 m; sz.: 0,66 m; m.: 0,42 m. T.: 152–332° DK–ÉNy.

Neme: férfi (?), *Mat.* vége.

Leletek:

1. Edény. A bokák között, kissé eldőlve. Világosszürke, tölcséresen kiszélesedő peremének széle legömbölyített. A perem alatt bemélyített vonal fut körbe. Nyomott gömbös hasa van, trapézos metszetű talpának alját bekarcolt vonallal és kúpos bemélyedéssel tagolták. M.: 11,9 cm; pá.: 10,6 cm; fá.: 4,9 cm [17. tábla 7].

68. sír

A temetőterképen: 5–30.

Halmos temetkezés.

A halom erősen szétszántott, megnyúlt és ellaposodott. Igen lapos halom, magassága 21 cm, szélei szinte bele simulnak a környezetébe. Teljesen feldúlt, az akna a sír hosszában mélyült rá, a rablóakna végei lekerekítettek. A vázból koponyatöredékek és hosszúcsont-töredékek maradtak meg.

A halom átm.: 8,71 m (B–C: É–D); 6,95 m (D–C: K–Ny).

A sír h.: 3,68 m; sz.: 1,88 m. T.: 136–316° DK–ÉNy.

Neme: leány, *Juv.*

Leletek:

1. Gyöngyök. Eredeti helyzetük és funkciójuk bizonytalan. A rablóaknából hengeres és szabálytalan alapú hasábos borostyánok (11 db), valamint csüngő alakú borostyánok (1 db ép és 3 db olyan, amelyeknek letört a „füle”) [17. tábla 18]; karneolok: sokszögű (1 db) és hatszög átmetszetű hasáb alakú (2 db) [17. tábla 19]. Összesen 15 db [17. tábla 18–19].

2. Edény töredékei. Téglaszínű, gyorskorongolt, öblös edény apró oldaltöredékei (4 db).

69. sír

A temetőterképen: 4–34.

Halmos temetkezés.

A halom nagyon alacsony volt, mindössze 15–25 cm; különösen a Ny-i fele majdnem beleolvad a környező talajba. A rablás az egész sír hosszában jól látszott. A váz koponyáját, állkapcsát, néhány hosszúcsontját a sír DNy-i sarkában, az akna rézsús járatában találták. Úgy tűnt, mintha ide húzták volna fel valamivel, azaz a rablók az aknával lehatoltak, azután betörték a koporsót és valamilyen szerszámmal kihúzták a csontokat.

A halom átm.: 7,91 m (A–B: É–D); 7,74 m (C–D: K–Ny).

A sír h.: 2,96 m; sz.: 1,81 m; m.: 1,93 m. T.: 154–334° DK–ÉNy.

Neme: férfi, *Ad. Mat.* (35–39).

Leletek:

1. Koporsókapocs. A sír É-i végében, a sír végfalától 42 cm-re, a K-i falától 80 cm-re, a sírfenék fölött 9 cm-re, a sír aljára merőlegesen koporsókapocs feküdt. Végei egy oldalra vannak visszahajlítva, közepén enyhén ívelt. H.: 16,8 cm; sz.: 3,2–3,5 cm.

2. Koporsókapocs. A sír D-i végében, a sír falától 20 cm-re, a K-i falától 96 cm-re, a sír aljától 8 cm-re, a sír aljára merőlegesen került elő. A sírban mért h.: 19,8 cm; sz.: 3,3 cm. Ugyanolyan típusú, mint az előző.

3. Fibula. Az összedobált vázrészek között bronzfibula. Kéttagú, oldalt hajlított lábú, alsóhúros. A kengyel és a láb facettált, a végei tagoltak. H.: 4 cm [17. tábla 6].

4. Kés. A bolygatott részből származik, enyhén ívelt hátú és élű. Mérhető h.: 5,8 cm; sz.: 1,3–1,5 cm [17. tábla 21].

70. sír

A temetőterképen: 4–32.

Halmos temetkezés.

A halom lapos volt, erősen szétszántott, magassága alig mérhető. A nyeléskor a rablás feltja jól kirajzolódott. Nagyméretű, mély sír volt, bontás közben felfakadt a talajvíz is. A rablás aknája K-ről hatolt be, csupán néhány csonttöredék maradt meg.

A halom átm.: 8,68 m (A–B: É–D); 10,31 m (C–D: Ny–K); m.: 8–16 cm (K-i fele), néhol azonban: 14–19 cm. A sír h.: 4,38 m; sz.: 2,16 m; m.: 2,13 m. T.: 142–322° DK–ÉNy.

Neme: a leletek alapján nő.

Leletek:

1. Koporsókapocs. A sír É-i végétől 73 cm-re, a K-i oldalától 125 cm-re, a sír fenekére merőlegesen feküdt. Végei ellentett irányban hajlítottak. H.: 19,7 cm; sz.: 2,5 cm.

2. Koporsókapocs. A sír D-i falától 71 cm-re, K-i oldalától 102 cm-re, rézsúsan oldalt dőlve került elő. Végei el-

lentett irányba hajlítottak. 4 darabba törött. Sz.: 2,5 cm. A két kapocs egymástól mért távolsága: 270 cm, ez felel meg a koporsó hosszának.

3. Gyöngyhímzés maradványai. A sír É-i falától 141 cm-re, a K-i faltól 102 cm-re gyöngycsoportot bontottak ki. Helyzete alapján a nagy számú gyöngy eredetileg a lábfejen feküdhettek. Tőle 18 cm-re egy másik gyöngycsoport helyezkedett el. Egymással párhuzamosan, hosszan elnyúlva feküdtek, a két csoportot nem lehetett határozottan elválasztani egymástól. A gyöngysorokban – ahol ez megfigyelhető volt – a gyöngyök vegyesen voltak felvarrva. Üveg- és borostyángyöngyök nagyjából egyforma arányban maradtak a sírban. Összesen 140 db [1. függelék 2. táblázat]. A gyöngyök között került elő két ezüstlemezes karika. Átm.: 1,2 cm. Átm.: 1,2 cm [17. tábla 16–17].

4. Ár. A rablás aknájában egy ár három töredéke került elő. A nyél fából volt, ezen a részen a tárgy téglalap át-metszetű, egyébként az ár hegyénél kör alakú. A töredékek nem illenek össze. Mérfető h.: 8,6 cm; v.: 0,6 × 0,3 cm [18. tábla 1].

5. Edénytöredékek. A rablás aknájában két apró oldaltöredék feküdt, melyek egy világosszürke és egy téglaszínű gyorskorongolt edény oldalából származnak.

6. Állatcsont. Szarvasmarha: borda *fr.*

71. sír

A temetőterképen: 6–34.

Halmos temetkezés.

A halom szokatlanul nagyméretű volt és a terepből is jól kiemelkedett. Alakja kissé hosszúkásra elnyújtott volt. A halom sírját kétszer is megbolygatták. Az első bolygatás szarmata kori lehet, a másik egészen újnak látszik. A sír ki volt rabolva, a váz pedig teljesen fel volt dülva. A vázból mindössze egy hosszúcsont és néhány csontszilánk maradt meg.

A halom átm.: 14,36 m (A–B: É–D); 14,8 m (C–D: Ny–K); m.: 0,65–0,70 m. A sír h.: 3,36 m; sz.: 1,88 m; m.: 1,98 m. T.: 144–324° DK–ÉNy.

Neme: nő (?), *Ad.* (30–35).

Leletek:

1. Csát. A rablóaknából téglalap alakú öntöttbronz csat karikája került elő, vaspeccekkal, melynek egy része (a vége) letörött. A csat karikájának átmetszete trapéz. Átm.: 2,6 × 3,2 cm [18. tábla 4].

2. Kés. Egyenes hátú, felső nyélállású apró kés, szintén a bolygatott részből. H.: 7,6 cm; sz.: 1,3 cm [18. tábla 2].

3. Állatcsontok. Fogak, a rablás aknájából. Szarvasmarha: *s. tib. diaph.*, *s. M sup. et inf.*; ló: *d. mc dist.*, *mc diaph. fr.*, *d. tib. prox. fr.*, *di₃*, *d. dp₂*.

72. sír

A temetőterképen: 6–32.

Halmos temetkezés.

A halom aránylag szabályos kör alakú volt, a terepből jól észlelhetően kiemelkedett. Nyeléskor jól látszott a sír hosszanti tengelye mentén elnyúló rablás aknája. Teljesen feldúlt volt a sír. Az érintetlen K-i falon 1–2 cm vastag fehér mészréteg volt a sír oldalán, ezt foltokban a másik három oldalon is meg lehetett figyelni. A sírgödört tehát mésszel becsapkodták, kimeszelték.

A halom átm.: 11,41 m (A–B: É–D); 11,24 m (C–D: Ny–K); m.: 0,43–0,47 m. A sír h.: 4,14 m; sz.: 2,09 m. T.: 148–328° DK–ÉNy.

Neme: nő, *Ad.* vége.

Leletek:

1. Kés. Csak a hegye maradt a sírban. H.: 3,8 cm; sz.: 1,5 cm.

2. Pénz. Marcus Aurelius caesar denar; Róma 140–144; BMC 4. 277 [18. tábla 5].

3. Edénytöredék. Világosszürke, gyorskorongolt edény oldaltöredéke, belső oldalán erőteljes korongolási nyomokkal. Átm.: 5,2 × 2,4 cm.

4. Koporsókapocs. Koporsókapocs töredékei egy kupacban, a rablás aknájában, a sír fenéke fölött 84 cm-re. Sz.: 3,2–3,3 cm.

5. Edénytöredék. Téglavörös, gyorskorongolt, vastag falú edény oldaltöredéke; külső oldalán fehér bevonattal.

6. Állatcsont. Szarvasmarha: borda *fr.*

73. sír

A temetőterképen: 7–24.

Jelöletlen temetkezés.

A sírban bolygatatlan női csontvázat bontottak ki. Koponyája szétesett, mindkét keze a medence mellett kinyújtott helyzetben feküdt. A váz hossza a sírban lemérve: 160 cm.

A sír h.: 1,73 m; sz.: 0,76 m; m.: 0,61 m. T.: 156–336° DK–ÉNy.

Neme: nő.

Leletek:

1. Fülbevalópár. A koponya két oldalán eredetileg 1-1 ezüsthuzalból hajlított, feltűnően nagy átmérőjű és vastag fülbevaló feküdt (az egyik egy ürgejáratból került elő). Az egyikből csak egy félkörív maradt. Átm.: 5,2 cm, v.: 0,2 cm. Az épebb példány egyik végét elvékonyították és kampót alakítottak ki belőle. A másik törött, és a hozzá tartozó elvékonyított darab nem illeszkedik. A kampóval átellenes oldalon tekercseléssel kialakított díszítés található: a zárszerkezet felől kezdődik hétszeres

tekerccseléssel, ezután háromszoros spirál következik, majd tizenegyszeres újabb tekerccseléssel zárul a díszítés. Ha feltételezzük, hogy a díszítés alul volt – a tekerccselés az ékszer súlypontját is megadta –, és hogy a mutatós fele nézett kifelé, úgy a bal oldalon lelt fülbevaló elől záródott. Átm.: 5,2 cm, v.: 0,2 cm [18. tábla 6–7].

2. Torques töredéke. A jobb állcsúcstól ívelődve ezüst-torques töredéke. Ugyanabból az ezüsthuzalból készült, mint a fülbevalók. A rögzítését, kapcsolását nem lehet biztosan eldönteni: egyik végét elkalapálták és egy kis félkör alakú áttörés kezdete is látszik. H.: 6,3 cm [18. tábla 3].

3. Gyöngy nyaklánc. A nyak tájékán: sokszögű karneol (2 db); hengeres borostyán (1 db). Összesen 3 db [18. tábla 12].

4. Karék. A bal csuklónál gyöngyökből fűzött karék: hengeres borostyán (1 db) – pont olyan, mint a nyakban – és egy téglavörös apró üveg (1 db). Összesen 2 db [18. tábla 11].

5. Karperec. Keskeny, enyhén ívelt vas pántkarperec töredékei (4 db). H.: 3,5 cm; sz.: 0,6–0,3 cm.

6. Gyöngyhímzés. A jobb lábfejen gyöngyök, a lábfej mellett kettős ék alakban. A bal lábfejen is gyöngyök voltak, rendszerüket azonban itt nem lehetett megfigyelni. A gyöngyhímzés szinte kizárólag üveggyöngyből készült, illetve néhány borostyángyöngyből. Összesen 259 db [1. függelék 3. táblázat].

74. sír

A temetőterképen: 7–24.

Jelöletlen temetkezés.

Kirabolt, feldúlt temetkezés, csak csonttörmeléket lehetett kibontani a sírban. A 75. sír vele párhuzamos, közel is helyezkednek el egymáshoz – mindkettőt egyetlen közös keresztaknával rabolták ki. Elszórtan széndarabkák hevertek, de elszenesedett fa is előkerült a bontás közben. A leletek a rablóaknában voltak.

A sír h.: 2,56 m; sz.: 0,84 m; m.: 0,95 m. T.: 152–332° DK–ÉNy.

Neme: a leletek alapján nő.

Leletek:

1. Gyöngyök. Sokszögű karneol (1 db) [18. tábla 9]; lecsapott sarkú középkék üveg (3 db) [18. tábla 10]; egy kisebb és egy nagyobb szabálytalan alapú hasáb borostyán (2 db) [18. tábla 8]. Összesen 6 db [18. tábla 8–10].

2. Kés (?) Vastöredék, talán kés darabja. H.: 1,7 cm; sz.: 1,5 cm [18. tábla 14].

3. Bituminit. Két apró töredék [18. tábla 15–16].

75. sír

A temetőterképen: 7–24.

Jelöletlen temetkezés.

Teljesen feldúlt sír, csak egy hosszúcsont és egy fog volt a rablás aknájában. A 74. sírral együtt egy közös keresztárokbal rabolták ki, melyet a két sír láb felőli részére ástak rá merőlegesen. A 74. és 75. sír összetartozó temetkezésnek látszik.

A sír h.: 2,15 m; sz.: 0,76 m; m.: 0,72 m. T.: 150–330° DK–ÉNy.

Neme: a leletek alapján nő.

Leletek:

1. Gyöngyök. Hasáb alakú lila üveggyöngy töredéke és egy meghatározhatatlan típusú borostyángyöngy darabjai.

2. Fibula. Oldalt hajlított lábú vasfibula, a rugórésze hiányzik, a tűjének pedig csak egy töredéke van meg. A kengyele kör átmetszetű. H.: 6,2 cm [18. tábla 13].

76. sír

A temetőterképen: 7–24.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír. A holttest fejét feltámasztották, ami azután később balra billent el. Mindkét kéz a medence mellett kinyújtva feküdt. A váz hossza a sírban lemérve: 148 cm. A 76. sírt a 74–75. sírok szomszédságában, velük megegyező irányban bontották ki, a fej felőli rövidebb oldaluk majdnem egy vonalban található. Feltételezhetően összetartozó temetkezések.

A sír h.: 2,08 m; sz.: 0,64 m; m.: 0,41 m. T.: 148–328° DK–ÉNy.

Neme: (?), *Juv.* (18–20).

Leletek:

1. Fibula. A mellkas bal oldalán, a gerincoszlop mellett, rugószerkezettel a fej irányába fordulva bronzfibula. Kéttagú, alsóhúros, oldalt hajlított lábú. A kengyel lemez, tremolizott díszítéssel. A tűtartó sérült, hiányos. Mérfető h.: 4 cm [18. tábla 17].

2. Edény. A lábfejek között szürke, fekete foltosra égett, kopott felületű, eredetileg simított, gyorskorongolt tál állt a talpán. Az edény duzzadt peremű, félgömbös, alacsony korongtalpú. Oldalán tagolt. M.: 7,3 cm; pá.: 16,1 cm; fá.: 6,2 cm [19. tábla 1].

77. sír

A temetőterképen: 7–23.

Jelöletlen temetkezés.

Teljesen feldúlt sír. Nagy, ovális, majdnem az egész sírt magába foglaló aknával rabolták ki; egyetlen csont sincs a sírban. A leletek a rablóaknából kerültek elő.

A sír h.: 2,42 m; sz.: 0,82 m; m.: 1,34 m. T.: 150–330° DK–ÉNy.

Neme: a leletek alapján nő.

Leletek:

1. Gyöngyök. Üveggyöngyök: nyomott gömb alakú sötétkék, illetve hasáb alakú zöld gyöngy, valamint egy piros gyöngy nagyon apró töredéke. Összesen 3 db.

78. sír

A temetőterképen: 7–23.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír. A sírban egy gyermek csontváza feküdt. A koponya balra fordulva került elő; mindkét kéz a medence mellett kinyújtott helyzetben volt. A váz hossza a sírban lemérve: 101 cm.

A sír h.: 1,75 m; sz.: 0,60 m; m.: 0,84 m. T.: 140–320° DK–ÉNy.

Neme: leány, *Inf.* I. (4–6).

Leletek:

1. Fülbevaló. A jobb oldalon a koponyánál rosszezüst fülbevaló, nagyon töredezett. Vékony huzalból hajlítóták, egyik vége kampóban végződött, a másikat ellapították, tekercseléssel díszítették (négyzetes tekercselés maradt meg ebből). Talán a zárszerkezethez tartozott a lapos, lemezes körszelettöredék. Mérhető átm.: 2,5–2,8 cm [18. tábla 18–19].

2. Gyöngy nyaklánc. A nyak körül lecsapott sarkú sötétkék üveggyöngyök (29 db) és egy hengeres borostyángyöngy (1 db). Összesen 30 db [19. tábla 8].

3. Fibula. A bal oldalon, a mellkason, a felkar közepének megfelelő vonalban ezüstfibula, rugószerkezetével a bal váll irányába fordulva. Kétagú, alsóhúros, oldalt hajlított lábú. A kengyel rugó felőli vége két bemélyített vonal között kétoldalt egy-egy ék alakú bevágással tagolt. H.: 3,9 cm [19. tábla 7].

4. Karperec. A jobb kézcsontok alsó végén egy felnőtt csuklójára való bronzpánt karperec feléből hajlított kis átmérőjű karperec került elő. Az ép vége kiszélesedik, bekarcolt mintával díszített. A felülete tremolózott volt eredetileg, de nagyon kopott. A bronzlemez egyenletes vastagságú. Átm.: 4,1 cm; sz.: 0,8 cm; a legkisebb sz.: 0,5 cm [19. tábla 6].

5. Karperec. A bal csuklónál keskeny vaspánt karperec két töredéke. Sz.: 0,3–0,4 cm; átm.: kb. 4,5 cm [19. tábla 5].

6. Gyöngyhímzés. A jobb és a bal kézfejcsonatok között határozott sorban, a lábszárcsonatok felső végénél keresztben kék, lecsapott sarkú üveggyöngyök (13 db). Az ásatási megfigyelések szerint az ing alját díszítették [19. tábla 3].

7. Gyöngyök. A jobb combcsont közepe felett 6 cm-re egy csomóban 3 db kék, lecsapott sarkú üveggyöngy. Valószínűleg az előző tételhez tartozhatott [együtt is ábrázoltuk őket: 19. tábla 3].

8. Edény. A lábfejek végei között sötétszürke, korongolt tál volt. Félgömbös, legömbölyített peremmel, alacsony korongtálpú. M.: 5,8 cm; pá.: 9,3 cm; fá.: 4,2 cm [19. tábla 4].

79. sír

A temetőterképen: 7–27.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír. A fej balra és hátra billent, utólagos bolygatásnak nyoma nem észlelhető. Mindkét kéz a medence mellett kinyújtva helyezkedett el. A váz hossza a sírban lemérve: 148 cm.

A sír h.: 2,01 m; sz.: 0,76 m; m.: 0,80 m. T.: 150–330° DK–ÉNy.

Neme: (?), *Juv.* (18–22).

Leletek:

1. Edény. A lábak végénél, a sírfenéken szürke, korongolt nagyobb tál. Sötétszürke, duzzadt peremű, félgömbös, alacsony korongtálpú. Alján széles, lapos árkolás. Oldala tagolt. M.: 9,1 cm; pá.: 18,7 cm; fá.: 6,6 cm [20. tábla 1].

80. sír

A temetőterképen: 7–27.

Jelöletlen temetkezés.

Feldúlt sír, a csontok csak a jobb lábszár közepétől lefelé voltak eredeti helyükön. Közvetlenül a 79. sír mellett volt, feltehetően összetartoztak. A rablás módja nem állapítható meg, mert a fekete földben nem rajzolódott ki a körvonala.

A sír h.: 2,25 m; sz.: 0,75 m; m.: 0,66 m. T.: 152–332° DK–ÉNy.

Neme: férfi (?)

Leletek:

1. Állatcsontok. A sír rablott végén állati hosszúcsontok, forgók nagyobb mennyiségben. Ló: *d. pelvis fr., d. tib. prox. fr., d. tib. dist. db.*

81. sír

A temetőterképen: 7–25.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír. Arckoponyája sérült, törött volt. Mindkét kéz a medence mellett kinyújtva került elő. A váz hossza a sírban lemérve: 144 cm.

A sír h.: 1,67 m; sz.: 0,85 m; m.: 0,72 m. T.: 166–346° DK–ÉNy.

Neme: nő, *Mat.* vége.

Leletek:

1. Fülbevaló. A jobb oldalon, a koponya mellett ezüsthuzalból hajlított fülbevaló töredéke. Átm.: kb. 4 cm [19. tábla 10].
2. Gyöngy nyaklánc. A nyaknak megfelelő helyen: üvegyöngyök, lecsapott sarkú, középkék darabok (5 db) [20. tábla 5].
3. Fibula. A mellkas jobb oldalán, a gerincoszlop mellett, rugószerkezettel a koponya irányába fordulva bronzfibula. Egytagú, bronzhuzalból hajlított, egyik elvékonyított végéből a tű, a másik végéből ellapítva a tűtartó lett, a bronzhuzal legvégét a láb végére tekeresztették. H.: 3,9 cm [19. tábla 2].
4. Gyöngy karperec. A jobb alkar mellett függőleges sorban gyöngyök voltak. Felül szabálytalan alapú borostyán (1 db), alatta középkék, lecsapott sarkú üvegyöngyök (6 db). Összesen 7 db [20. tábla 4].
5. Ár. A bal térd külső oldalánál hengeres vastárgy. Mindkét vége törött. H.: 3,9 cm [19. tábla 9].

82. sír

A temetőterképen: 7–26.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír. A koponya a bal oldalán nyugodott, mindkét kéz kinyújtva. Az alkarok csak nyomokban voltak észlelhetők, felszedni nem lehetett őket. A váz hossza a sírban lemérve: 151 cm.

A sír h.: 2,05 m; sz.: 1,02 m; m.: 1,05 m. T.: 154–334° DK–ÉNy.

Neme: férfi, *Mat.* eleje.

Leletek:

1. Fibula. A gerincoszlop bal oldalán, a mellkason vasfibula töredékei (5 db). Nem összeillő darabok. H.: kb. 5,9 cm.
2. Pénz. A gerincoszlopon, a könyök vonala fölött római pénz. Antoninus Pius denar; Róma 152–153; BMC 4. 786 [20. tábla 3].
3. Kés. A jobb combcsonton és a kézfej csontjain átlósan keresztben kés, hegygel a medence felé. A hegye és a penge egy része hiányzik. Középső nyélállású, hosszú nyéltüskéjű, enyhén ívelt hátú, egyenes élű. Mérhető h.: 9,9 cm; sz.: 1,6 cm [20. tábla 13].
4. Csát. A bal szeméremcsont mellett ovális vas csatkarika. Hiányos és törött volt; a karika kör átmetszetű. Átm.: 3,3 × 2,4 cm [20. tábla 2].

83. sír

A temetőterképen: 7–26.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott sír. Az alakja nem rajzolódott ki, mert az egészet egyetlen kerek aknával kirabolták. Csak vékony koponyacsontocskák voltak a rablásban.

A sír h.: nincs adat; sz.: nincs adat; m.: 1,85 m. T.: nincs adat.

Neme: (?), gyermek.

Leletek:

Nem voltak.

84. sír

A temetőterképen: 7–22.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan leány csontváza. A koponya hátrafelé bilent, állcsontja tőle jobbra 14 cm-re, fogakkal lefelé került elő. Ennyire elcsúszni és kifordulni csak koporsós temetkezés esetében tud az állkapocs. A bal combcsont a váz fölött feküdt 14–18 cm-re, eltörve és a combcsont feje a végével összefordítva. A váz hossza a sírban lemérve: 149 cm.

A sír h.: 2,43 m; sz.: 0,87 m; m.: 1,05 m. T.: 158–338° D–É.

Neme: leány, *Inf.* II. (12–14).

Leletek:

1. Fülbevalópár. A koponya jobb oldalán, attól 13 cm-re vastag ezüsthuzalból hajlított fülbevaló. Deformálódott, törött, a végei hiányoznak. Mellette voltak egy másik, nagyon vékony ezüsthuzalból hajlított fülbevaló töredékei is (5 db). Átm.: 2,9 cm. Átm.: kb. 2,5 cm [21. tábla 1–2].
2. Gyöngy nyaklánc. A nyakcsigolyák körül üvegyöngyök feküdtek. Főként hátul kerültek elő, a mellkason hiányoztak. Lecsapott sarkú középkék (2 db), hasábos lila (1 db), kettős kúpos fehér (1 db); kásagyöngyök (9 db). Összesen 13 db [21. tábla 3].
3. Fibula. A mellkas bal oldalán, a gerincoszlop mellett kéttagú bronzfibula. Felsőháros, a tengely két végén egy-egy apró gombbal. Gomb található a kengyel rugó felőli végén is. A kengyel vékony, facettált, a láb oldalt hajlított. Több darabban, hiányosan került elő. H.: 3,1 cm [21. tábla 5].
4. Karperecek. A jobb alkaron, szorosan egymás mellett bronz karperecek voltak. Vastag bronzhuzalból kör alakúra hajlították őket, végeik egymásra futnak, és egy kicsit megvastagodnak. Átmetszetük nem teljesen szabályos kör alakú, enyhén facettáltak. Átm.: 5,9 cm; v.: 0,3 cm. Átm.: 6,2 cm; v.: 0,3 cm [21. tábla 7–8].
5. Karperec. A bal combcsont vége és a bal alkarcsont között vashuzal karperec töredékei. Hiányos. Átm.: kb. 5 cm [21. tábla 6].

6. Gyöngyhímzés, nadrág. A jobb lábon ugyanolyan elrendezésű és típusú gyöngyök, mint a balon: csupa üveggyöngy. A bal lábszár közepéig kettős felmenő zöld-piros-kék gyöngysor. A lábfejen is voltak gyöngy-sorok, de ezek rendszere nem volt megállapítható. Az ásató szerint csizma hímzése lehetett. Összesen 395 db [1. függelék 4. táblázat].

7. Edény. A bal lábfejre dőlve kis fazék. Fekete, foltosra égett, kézzel formált edény. Rövid, kihajló pereme, tojásdad teste, vastag fenéke van. M.: 8 cm; pá.: 6,2 cm; fá.: 4,7 cm [21. tábla 4].

85. sír

A temetőterképen: 7–23.

Körárkos halmos temetkezés.

Bolygatatlan sír. A csontok közül a hosszúcsontok teljesen felszívódtak, csak a koponya nyomai maradtak meg. A sír körülárkolt volt, a 86. sírral közös árok kerítette.

A sír h.: 1,47 m; sz.: 0,68 m; m.: 0,95 m. T.: 156–336° DK-ÉNy.

Neme: leány.

Leletek:

1. Fülbevalópár. A bal oldalon, a koponya mellett, ezüst-huzalból hajlított hurkos-kampós fülbevaló. A párja a sír ÉK-i sarkából került elő, állatjársból. Átm.: 2,6 × 3,1 cm; v.: 0,2 cm. Átm.: 2,7 × 2,7 cm; v.: 0,2 cm [20. tábla 11–12].

2. Fibula. A gerincoszlopon, a mellkas közepén ezüst korongfibula tűszerkezete [20. tábla 6].

3. Karperecek. A jobb alkarnak megfelelő helyen bronz-huzal karperecek, rombusz átmetszetűek, végeik egymásra futnak. Az egyik kettőbe törve. Átm.: 3,4 cm; v.: 0,2 cm. Átm.: 3,5 cm; v.: 0,2 cm [20. tábla 8–9].

4. Gyöngy. A bal alkar helyén hasáb alakú borostyán-gyöngy apró morzsalékai. Karék lehetett.

86. sír

A temetőterképen: 7–23.

Körárkos halmos temetkezés.

Bolygatatlan volt, de a csontváz részei csak nyomokban voltak észlelhetők. A 85. sírral párhuzamosan feküdt, közös árok kerítette őket. Helyzetük alapján összetartozó sírok.

A sír h.: 1,38 m; sz.: 0,73 m; m.: 0,98 m. T.: 156–336° DK-ÉNy.

Neme: leány.

Leletek:

1. Gyöngy nyaklánc. A nyak körül, kicsit a mellkas bal oldalára csúszva gyöngy nyaklánc: sokszögű karneolok

(9 db); lecsapott sarkú kék üveggyöngyök (4 db); erősen kopott mészkőgyöngyök (3 db, az egyik hengeres). Összesen 16 db [21. tábla 11].

2. Fibula. A mellkas közepén, a szegycsont alsó végének megfelelő helyen kéttagú ezüstfibula, a tengely vasból készült. A láb oldalt hajlított, facettált, a kengyel a rugó-rész felé szélesedik, körben bekarcolt vonallal határolt. H.: 4,5 cm [20. tábla 10].

3. Gyöngy karperec. A jobb karon üveggyöngyök: kék-kék, lecsapott sarkúak (9 db) [21. tábla 9].

4. Gyöngy karperec. A bal karon a könyöktájon ugyanilyen gyöngyökből fűzött gyöngy karperec (4 db) [21. tábla 10].

87. sír

A temetőterképen: 7–23.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott sír, csak a lábszárai voltak eredeti helyükön, de ezek sem a sír oldalával párhuzamosan fekdtek, hanem kissé átlósan a sírgödör ÉNy-i sarka felé.

A sír h.: 1,84 m; sz.: 0,81 m; m.: 0,90 m. T.: 148–328° DK-ÉNy.

Neme: a leletek alapján nő.

Leletek:

1. Edénytöredékek. A lábak vége között kézzel formált, durva kidolgozású, sok szerves anyaggal soványított edény mállékony, kopott, morzsalékos töredékei (6 db).

2. Gyöngyök. A sír földjében elszórtan üveggyöngyök: lecsapott sarkú középkek (5 db) és halványlila (6 db). Összesen 11 db [20. tábla 7].

3. Állatcsont. Sertés: *C sup. korona fr.*

88. sír

A temetőterképen: 8–24.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott, feldúlt sír, csak lábszárainak közepétől lefelé voltak a csontok és a leletek eredeti helyükön. A bolygatott részen egy hosszúcsont került elő.

A sír h.: 2,53 m; sz.: 1,13 m; m.: 1,34 m. T.: 152–332° DK-ÉNy.

Neme: nő.

Leletek:

1. Orsógomb töredéke. A bolygatott részből előkerült egy orsógomb fele. Barna, fekete foltosra égett, lyukacsos, szivacsos szerkezetű, nyomott gömbös alakú. M.: 1,9 cm; átm.: kb. 3 cm [21. tábla 12].

2. Kőeszköz. Retusálatlan penge kopásnyom nélkül. Égésnyomok figyelhetők meg a felületén.

3. Ár. Két töredék, valószínűleg a nyéltüske darabja mindkettő, ugyanis téglalap átmetszetűek. Mérfető h.: 5,1 cm; v.: 0,3 × 0,4 cm [21. tábla 13].

4. Gyöngyhímzés, szoknya. A lábszárak alsó harmadában gyöngysorok, eredeti helyzetben, a szoknya alsó szegélyének hímzése. A szoknya bőségére utal, hogy a jobb lábszártól 12 cm-re, a baltól 13 cm-re van az utolsó gyöngy. Megfigyelhető volt, hogy egy sorba ugyanolyan színű gyöngy került. A hímzés egy sokszögű karneol kivételével üveggyöngyökből állt. Összesen 483 db [1. függelék 5. táblázat].

89. sír

A temetőterképen: 6–29.

Halmos temetkezés.

A halom az É-i halomcsoport legmagasabbjai közé tartozott 0,55–0,70 méteres magasságával. A sírban bontás közben két rablás nyoma is látszott, az egyik szarmata kori lehetett. Lényegében a sír hosszanti oldalán belül haladt le a rablóakna, csak DK-en lépte túl a sír falát, ahol a sír alján is túlhatott. A sírra keresztben egy másik beásás is mutatkozott, ez szabályos téglalap alakú volt, 1,20 × 3,25 m-es. Oldalai enyhén rézsűsek és lefelé szűkülnek. Roediger Lajos 1903-as ásatásának nyoma lehet, ugyanúgy, mint a 12. sír esetében. Teljesen feldúlt sír, csak koponyatöredékek voltak a rablás aknájában. Az aknát a hosszabb oldalakra kissé rézsűsen ásták rá.

A halom átm.: 13,25 m (A–B: É–D); 12,67 m (C–D: Ny–K). A sír h.: 4,31 m; sz.: 2,56 m. T.: 158–338° D–É.

Neme: férfi, *Mat.* és nő, *Ad.*, vizsgálat alapján. A leírás nem említi, hogy kettős temetkezés volt.

Leletek:

1. Koporsókapocs. A sír ÉNy-i, rövidebb végétől 76 cm-re, a Ny-itól 84 cm-re, a sír alja fölött 4 cm-re, arra merőlegesen, eredeti helyzetben két végén behajlított koporsókapocs. H.: 17,9 cm; sz.: 2,9–3,1 cm.

2. Koporsókapocs. A sír ugyanezen végében, vele egy vonalban, az ÉNy-i végétől 71 cm-re, a Ny-i faltól 105 cm-re, a sír alja fölött 5 cm-re, kicsit rézsűsen ugyanilyen típusú koporsókapocs. H.: 17,3 cm; sz.: 2,9–3,1 cm [131. tábla 4].

3. Gyöngy. A rablás aknájában hasáb alakú borostyán-gyöngy töredéke.

4. Tükör. A rablás aknájában kerek ólom(?)lemez két töredéke, talán tükör lehetett. Átm.: kb. 3,4 cm [22. tábla 1].

5. Vastárgy apró töredéke. Értelmezhetetlen.

90. sír

A temetőterképen: 8–25.

Jelöletlen temetkezés.

Teljesen feldúlt váz, a visszadobott hosszúcsontok a sír közepe táján egy kupacban voltak, a sír feneke fölött 10–30 cm-rel. A rablóakna a koponya felőli végén hatolt le és áttörve a koporsót megbolygatta a csontvázat. A leletek egy része, az orsógomb és az edény a helyükön voltak.

A sír h.: 2,42 m; sz.: 0,81 m; m.: 1,34 m. T.: 148–328° DK–ÉNy.

Neme: nő, *Ad.*

Leletek:

1. Edény. A láb felől, eredeti helyén kézzel formált fazék, oldalára dőlve. Világosbarna, fekete foltos, kerámiatör-melékkel soványított, kézzel formált apró edény. Rövid kihajló pereme, tojásdad teste, vastag feneke van. M.: 7,8 cm; pá.: 5,8 cm; fá.: 4,5 cm [22. tábla 2].

2. Gyöngyhímzés. A lábaknak megfelelő helyen egy 20 × 30 cm-es felületen nagyszámú gyöngy. Zömében üveggyöngyök, de karneol-, mészkő-, borostyán- és korallgyöngy is előfordult. Összesen 157 db [1. függelék 6. táblázat].

3. Fibula töredékei. Kéttagú bronzfibula rugószerkezetének és lábának töredékei (2 db). A stift végén kis sapka található [22. tábla 9].

4. Orsókarika. A jobb alkar vége táján barna orsókarika volt. Felülete repedezett, talán edény aljából készült. Átm.: 4,8 cm; v.: 1 cm [22. tábla 3].

5. Karperec. A rablás aknájából bronzpánt karperec. Végei kicsikét szélesednek, rajtuk V alakúra beütögetett díszítéssor. Deformálódott, töredékes. Átm.: kb. 7 cm; sz.: 0,4–0,5 cm [22. tábla 4].

91. sír

A temetőterképen: 8–26.

Jelöletlen temetkezés.

Teljesen rablott sír, nagy felületen ástak rá a K-i oldalról. Az aknában emberi hosszúcsontok, állkapocstöredékek voltak. A rablóakna fokozatosan mélyült a sír irányába.

A sír h.: 2,33 m; sz.: 1,10 m; m.: 1,39 m. T.: 156–336° DK–ÉNy.

Neme: férfi, *Mat.* vége.

Leletek:

1. Szegecs feje. Félgömbös, tömör, bronz. Átm.: 0,7 cm [22. tábla 11].

2. Karperec. Öntöttbronz, enyhén szélesedő végekkel, félkör alakú átmetszettel. Végei egymás fölé futottak,

alakja enyhén ovális. Két darabban. Átm.: $4,4 \times 3,8$ cm; v.: $0,4 \times 0,5$ cm [22. tábla 10].

3. Fibula töredékei. Vasfibula tűtartójának, kengyelének és tűjének töredékei (3 db).

92. sír

A temetőterképen: 8–27.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott sír, amelyre olyan keresztaknát ástak rá, amelyik a sírfalakon is túlnyúlt és lefelé szűkült. Hosszúcsontokból egyetlenegy volt a sírban, a DK-i sarokban.

A sír h.: 2,42 m; sz.: 0,93 m; m.: 1,63 m. T.: $160\text{--}340^\circ$ D–É.

Neme: nő (?)

Leletek:

1. Gyöngyök. Üveggyöngyök a rablás aknájából: lecsapott sarkú kék (1 db), nyomott gömbös kék (1 db) és fehér (3 db). Az első kivételével töröttek. Összesen 5 db [22. tábla 7].

93. sír

A temetőterképen: 8–21.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan. A koponya balra volt billenve, mindkét kar a medence mellett kinyújtva, a bal kar csak nyomokban maradt meg. A váz hossza a sírban lemérve: 150 cm.

A sír h.: 1,92 m; sz.: 1,14 m; m.: 0,93 m. T.: $156\text{--}336^\circ$ DK–ÉNy.

Neme: nő, *Mat.* eleje.

Leletek:

1. Fülbevalópár. A koponya két oldalán vékony bronz-huzalból hajlított hurkos-kampós fülbevalók töredékei. Átmérőjük nem mérhető pontosan, de egyértelmű, hogy a jobb oldali jóval nagyobb, mint a másik. Átm.: kb. 2 cm. Átm.: kb. 5 cm [22. tábla 5–6].

2. Gyöngy nyaklánc. A nyaknak megfelelő helyen gyöngysor. Közepén kék üveg csögyöngyök (2 db) és téglalakú mészkögyöngyök (3 db), két oldalán apró kék kettős kúpos üveggyöngyök (2 db), valamint zöldeskék hengeres (1 db) és türkiz színű lecsapott sarkú, nagyon szabályos alakú gyöngyök (16 db). Összesen 24 db [23. tábla 2].

3. Karperec töredékei. A medence közepén, a keresztcsonton vashuzal karperec két töredéke. Átm.: kb. $4,5\text{--}5$ cm; v.: $0,3\text{--}0,4$ cm [22. tábla 8].

4. Gyöngyhímzés, nadrág. A bokák körül a nadrág aljának hímzését bontották ki. Zömében üveggyöngyök voltak, néhány karneol- és egy mészkögyöngy tartozott még hozzájuk. Összesen 759 db [1. függelék 7. táblázat].

94. sír

A temetőterképen: 8–22.

Jelöletlen temetkezés.

Teljesen feldúlt, illetve kirabolt sír, csak néhány hosszúcsont töredéke maradt meg. A sír közepe táján ástak rá egy keresztárkot, melyet lefelé lassan szűkítettek. Az akna felül 1,16 m széles volt.

A sír h.: 2,42 m; sz.: 0,79 m; m.: 1,63 m. T.: $158\text{--}338^\circ$ D–É.

Neme: (?), *Juv.*

Leletek:

Nem voltak.

95. sír

A temetőterképen: 8–22.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan csontváz, a koponya a bal oldalán feküdt, mindkét kéz a medence mellett kinyújtva. A váz hossza a sírban lemérve: 158 cm.

A sír h.: 2,10 m; sz.: 0,90 m; m.: 0,81 m. T.: $158\text{--}338^\circ$ D–É.

Neme: férfi, *Mat.*

Leletek:

1. Kés. A bal medencetányérban kés, hegyével a sír Ny-i vége felé, éle a koponya irányában. Középső nyélállású, egyenes élű, egyenes hátú. A hegye letörött. Mérhető h.: 12,4 cm; sz.: 1,7 cm [22. tábla 17].

96. sír

A temetőterképen: 8–25.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott sír. A váz koponyája kimozdítva, a karok kiemelve, de ezek a vázon voltak, ide dobták vissza őket.

A sír h.: 2,47 m; sz.: 1,14 m; m.: 1,45 m. T.: $152\text{--}332^\circ$ DK–ÉNy.

Neme: férfi, *Mat.*

Leletek:

1. Kés töredékei (?) A bal medencetányértól kifelé, nyeltüskével a váz irányában, éllel a koponya felé feküdt. A kés nagyon rossz állapotban van, a töredékek összetartozása kérdéses. Egy hengeres töredék egyáltalán nem tartható a kés részének. Egy egyenletes vastagságú vaslemez töredéke is van közöttük, átlukasztva (4 db) [22. tábla 12–15].

2. Edény. A lábak végénél a két láb között kis fazék, szájjal a Ny-i oldal irányában, oldalára dőlve. Fekete, kézzel formált, durva kidolgozású, kerámiatörmelékkel soványított. Rövid, egyenes pereme van, tojásdad hasa, az alja

felé vastagodik. Aszimmetrikus, repedezett, kiegészített. M.: 10,8 cm; pá.: 6,8–8,4 cm; fá.: 6 cm [22. tábla 16].

97. sír

A temetőterképen: 8–25.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír. Majdnem teljesen felszívódott a váz, csak nyomokban volt megfigyelhető.

A sír h.: 1,25 m; sz.: 0,63 m; m.: 0,95 m. T.: 140–320° DK–ÉNy.

Neme: leány, *Inf.* I.

Leletek:

1. Gyöngy nyaklánc. A nyakcsigolyák körül üveggyöngyfűzér: lecsapott sarkú középkék üveggyöngyök (8 db); kettős kúpos kék üveg- (1 db); korongos borostyángyöngy (1 db). Összesen 10 db [23. tábla 8].

2. Fibula. A mellkason, rugószerkezetével a bal váll irányában bronzfibula feküdt. Kéttágú, alsóhúros, oldalt hajlított lábú. A bronzlemez kengyel a rugószerkezet irányában egyenletesen szélesedik. A tűtartó vége vízszintes van pödörve. H.: 4,6 cm [23. tábla 1].

3. Gyöngy karperec. A jobb csuklón gyöngyök: üveg, lecsapott sarkú középkék (1 db); kettős kúpos kék (6 db); nyomott gömbös középkék (1 db), rövid hengeres téglaszínű (1 db), és hasábos piros (1 db), valamint egy apró korongos borostyán (1 db). Összesen 11 db [23. tábla 7].

4. Gyöngy karperec. A bal csuklón gyöngyök: lecsapott sarkú középkék üveg (3 db); sokszögű karneol (1 db). Összesen 4 db [23. tábla 6].

5. Edény. A bokák között a koponya felé eldőlvé, kézzel formált, nyújtott kis fazék. Fekete, barna foltos, kicsi, ívelt nyakkal, tojásdad hassal és vastag fenékkal. A legömbölyített perem ferde bevagdálásokkal tagolt. M.: 5,5 cm; pá.: 3,4 cm; fá.: 2,6 cm [23. tábla 3].

98. sír

A temetőterképen: 8–23.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott sír, a csontváz csak a medencétől lefelé volt eredeti helyzetben. A rablás aknáját a sír hosszanti oldalára merőlegesen ásták rá K-i irányból. Az aknában néhány visszadobott csont volt.

A sír h.: 2,51 m; sz.: 0,85 m; m.: 1,31 m. T.: 158–338° D–É.

Neme: nő, *Mat.*

Leletek:

1. Kés. A bal combcsont felső harmada mellett kés, hegygyel a láb felé. Ívelt hátú, egyenes élű, középső nyélalású. H.: 12 cm; sz.: 2 cm [23. tábla 11].

99. sír

A temetőterképen: 8–24.

Jelöletlen temetkezés.

Teljesen feldúlt sír. A medence táján keresztben ásták rá egy rablóaknát, a csontokat az aknába, és részben a sír K-i fala mellé dobták vissza.

A sír h.: 2,42 m; sz.: 0,82 m; m.: 1,33 m. T.: 144–324° DK–ÉNy.

Neme: nő.

Leletek:

1. Gyöngyök. A rablás aknájában üveggyöngyök: nyomott gömbös, fehér (4 db), kék kásagyöngy (1 db). Összesen 5 db [23. tábla 13].

2. Edény. A bokák tájékán talpán álló zömök, aszimmetrikus fazék. Barna, fekete foltos, kézzel formált, durva kivitelű, vastag falú, kerámiatörmelékkel soványított, repedezett felületű edény. Zömök, rövid kis perem alatt erősen ívelt, széles, gömbölyű váll következik, az aljáig szűkül. M.: 8,7 cm; pá.: 7,5 cm; fá.: 8,4 cm [23. tábla 9].

100. sír

A temetőterképen: 8–22.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan csontváz. Koponyája fel volt támasztva, mindkét kéz a medence mellett kinyújtva. Tájolása eltér az eddigiektől. A sírtól K-re fut egy árok, úgy mintha a sírtól indulna. A sír korszakhoz tartozása a tájolás miatt bizonytalan. Egyetlen lelete nem korszakjelző, és általában nem jellemző a szarmata férfisírokra.

A sír h.: 3,25 m; sz.: 1,16 m; m.: 0,95 m. T.: 198–18° DNy–ÉK.

Neme: férfi, *Mat.* (40–45).

Leletek:

1. Fülbevaló. A jobb oldalon a koponyánál ezüsthuzalból oválisra hajlított kis fülbevaló karika. Átm.: 1,5 × 1,2 cm [23. tábla 12].

101. sír

A temetőterképen: 8–27.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott, csak a combcsonttól lefelé volt eredeti helyzetben a váz. A koponya nagyjából a helyén volt, de kimozdítva; a medencetányérok és karcsonatok a lábszáraikon feküdtek. A rabló felülről hatolt be, áttörte a koporsót, a csontokat összekeverte, a bolygatatlan helyzetben fekvő lábszár fölé kotorta őket. Az edény is itt állt háborítatlanul.

A sír h.: 1,88 m; sz.: 0,71 m; m.: 0,88 m. T.: 150–330° DK–ÉNy.

Neme: nő, *Ad.* vége.

Leletek:

1. Edény. A bokák között fenekén álló tál. Fekete, gyorskorongolt, finom kidolgozású. Pereme duzzadt; félgömbös, enyhén ívelt aljú korongtalpon áll. Oldala tagolt. M.: 8,1 cm; pá.: 14,5 cm; fá.: 5,8 cm [24. tábla 1].

102. sír

A temetőterképen: 9–23.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír. A koponya a bal oldalán feküdt, mindkét kar a medence mellett kinyújtva helyezkedett el. A térdek a sír oldalfalánál voltak.

A sír h.: 1,83 m; sz.: 0,62 m; m.: 0,75 m. T.: 158–338° D–É.

Neme: nő, *Mat.* eleje.

Leletek:

1. Gyöngyhímzés. A bokák körül és a lábfejekon főként üveggyöngyökből álló kivarrás maradványai. Összesen 439 db [1. függelék 8. táblázat].

2. Edény. A jobb lábfej előtt oldalára dőlt fazék. Fekete, kézzel formált, elnagyolt kidolgozású. Rövid pereme enyhén kihajlik, tojásdad hasa van és vastag alja, felülete repedezett. Aszimmetrikus. M.: 10,3 cm; pá.: 7,7 cm; fá.: 7,6 cm [24. tábla 11].

103. sír

A temetőterképen: 9–23.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan. A koponya jobbra billenve, mindkét kéz a medence mellett nyújtva feküdt. A váz hossza a sírban lemérve: 163 cm.

A sír h.: 1,90 m; sz.: 0,84 m; m.: 0,72 m. T.: 156–336° DK–ÉNy.

Neme: nő, *Mat.*

Leletek:

1. Fülbevalópár. A koponya két oldalán egy-egy bronz-huzalból hajlított, enyhén deformált karika; végei egymáshoz nyomva. Az egyik rombusz átmetszetű, a vége felé elkeskenyedik és kör átmetszetűvé válik. Átm.: 2,9 × 2,4 cm. Átm.: 3,1 × 2,7 cm [23. tábla 4–5].

2. Karperecpár. Mindkét csuklón egy-egy bronz karperec. Nyitottak, végeik felé kiszélesednek, téglalap átmetszetűek. A jobb karon levő törött, deformálódott, a balon levő fele hiányzik. Átm.: nem mérhető; sz.:

0,3–0,5 cm. A kisebb átm.: 5 cm; sz.: 0,3–0,5 cm [24. tábla 5–6].

3. Kés. A jobb felkar mellett, a bordákon keresztben kés, hegyével a Ny-i, hosszanti sírfal felé. Középső nyélállású, ívelt hátú és élű, a nyéltüske és a penge vége letörött. H.: 10,6 cm; sz.: 1,5 cm [23. tábla 10].

4. Gyöngyök. A kés nyele körül gyöngyök voltak. Az épek mind üveggyöngyök: kettős kúpos nagy fekete (4 db) [24. tábla 2], kettős kúpos kicsi sötétkék (2 db) [24. tábla 3], gömbölyű és négyzetes hasábos piros (12 db), fehér (8 db), zöld (3 db), narancs (4 db), kék (1 db), továbbá töredékes darabok: piros (kb. 7 db) és fehér (kb. 5 db), gömbszelet alakú üveggyöngyök [24. tábla 4]; valamint hasáb alakú (2 db) és hengeres alakú (1 db) mészkögyöngyök töredékei. Összesen, a töredékekkel együtt kb. 49 db. Az ásató szerint a gyöngyök a késtok díszei voltak [24. tábla 2–4].

5. Gyöngyhímzés. A bokákon üveggyöngyökből álló sorok. A jobb bokán egy sor téglavörös, a többi elszórtan. Rendszer nem állapítható meg. Összesen 287 db [1. függelék 9. táblázat].

104. sír

A temetőterképen: 9–22.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott, csak jobb felkarjának közepétől lefelé volt eredeti helyén a karcsontja. A jobb bordák közül is volt néhány darab bolygatatlan helyzetben. Igen nagy aknával rabolták, de a sír mellett ástak rá, a sírgödört csak az akna vége érte el. Keskeny, alig 31 cm széles árok nyúlik le a sírba, ezen át hatoltak be a koporsóba.

A sír h.: 2,87 m; sz.: 1,04 m; m.: 1,38 m. T.: 152–332° DK–ÉNy.

Neme: férfi.

Leletek:

1. Fibula. A bolygatott részen, de talán eredeti helyén volt. Rugószerkezete a koponya felé, kengyellel felfelé állt. T alakú bronzfibula, kéttagú, felsőhúros, oldalt hajlított lábú. A széles tengely két végén és a kengyel végén egy-egy sapka található. A kengyel facettált. H.: 6,1 cm; sz.: 4,5 cm [24. tábla 8].

105. sír [7. kép]

A temetőterképen: 9–26.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt. A rablóakna a sírtükrön belül hatolt le, a vázat teljesen feldúlta, hosszúcsontjai részben visszakerültek az aknába. A sír ÉNy-i végét a bolygatás nem érintette, itt voltak a mellékletek is.

A sír h.: 2,15 m; sz.: 0,84 m; m.: 1,16 m. T.: 152–332° DK–ÉNy.

Neme: leány, *Inf.* I. (2–3).

Leletek:

1. Edény. A sír ÉNy-i szélétől 33 cm-re, a K-i oldalától 25 cm-re négy lábacskán álló edény volt. Függőleges falú, négyzetes szájú, kézzel formált. Felülete erősen kopott. Három oldalán függőleges sorban három szabálytalan karika, a negyediken függőleges irányú hullámvonal díszíti. M.: 5,8 cm; sz.: 4,2 cm [24. tábla 13].

2. Pénz. Az edény lába alatt. Traianus subaeratus denar bronzmagja, Róma 103–117; IMP TRAIANO AVG GER DAC... [24. tábla 12].

3. Gyöngyök. Az edény alatt gyöngyfüzér. Üveggyöngyök: lecsapott sarkú középkék (1 db), és zöldesszürkés, lecsapott sarkú (3 db), fehér, gyűrű alakú (1 db), egy nagy fekete gömbölyű gyöngy töredéke, kettős fehér hullámvonalbetéttel (1 db). Összesen 6 db [25. tábla 5].

4. Gyöngyök. A rablás aknájából, eredeti funkciójukat nem ismerjük. Üveg: lecsapott sarkú középkék (9 db) [25. tábla 3], négyzetes és hasáb alakú (11 db) téglaszínű, piros, fehér, zöld [25. tábla 4]; borostyánok: hengeres (3 db) és korong (1 db); csontgyöngy: téglalakú (2 db) [25. tábla 2]. Összesen 26 db [25. tábla 1–4].

5. Fülbevaló töredékek. A rablás aknájából rosszezüst huzalból formált nagyméretű fülbevaló (?) kis töredéke [24. tábla 7].

6. Ár. A rablás aknájából falenyomatos, kör átmetszetű, hegyes vastöredék, talán ár nyelének tuskéje. H.: 1,9 cm; átm.: 0,3 cm [24. tábla 9].

7. Vastárgy töredéke. Téglalap átmetszetű lehetett [24. tábla 10].

8. Kőeszköz. Vörös színű kova(?) penge töredéke, kopásnyom nélkül.

106. sír

A temetőterképen: 9–25.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott, bár a koponyája és a jobb lábszára – úgy tűnik – az eredeti helyén volt. A rablóaknát a sírra keresztben ásták rá.

A sír h.: 2,46 m; sz.: 0,96 m; m.: 1,65 m. T.: 164–334° D–É.

Neme: nő.

Leletek:

1. Vastárgy töredéke. A rablás aknájából félkörös végű (?) vastárgy töredéke került elő. Átm.: 2,4 × 2,6 cm [25. tábla 6].

107. sír

A temetőterképen: 9–24.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír. A koponya összenyomódott, hosszúcsontjai csak nyomokban voltak észlelhetőek. Mindkét kéz a medence mellett kinyújtva feküdt.

A sír h.: 1,16 m; sz.: 0,71 m; m.: 0,72 m. T.: 156–336° DK–ÉNy.

Neme: (?), *Inf.* I. (5–7).

Leletek:

1. Csüngő. A koponyától jobbra kis bronzkarika; egy kerek lemez belsejének kivágásával készült. Átm.: 1,4 cm; v.: 0,1 cm [25. tábla 10].

2. Gyöngy. A koponyától balra gömbölyű, téglaszínű üveggyöngy (1 db).

3. Vastöredékek. A bal bordákon kis vastöredékek, egészen eloxidálódva.

4. Edény. A bokák között volt. Sötétbarna, fekete foltos, kézzel formált fazék, kerámiatörmelékkel és homokkal soványított; felülete sima, egyenletes. Rövid pereme enyhén kihajló, tojásdad teste és vastag alja van. M.: 9,6 cm; pá.: 7,7 cm; fá.: 5,9 cm [25. tábla 14].

108. sír

A temetőterképen: 9–27.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír. Koponyája jobbra billent, mindkét kéz a medence mellett kinyújtva. A váz hossza a sírban lemérve: 118 cm.

A sír h.: 1,51 m; sz.: 0,96 m; m.: 0,95 m. T.: 156–336° DK–ÉNy.

Neme: (?), *Inf.* II. vége (10–12).

Leletek:

Nem voltak.

109. sír

A temetőterképen: 9–27.

Jelöletlen temetkezés.

Teljesen feldúlt váz. Egy koponyatöredék és a hosszúcsontok egy része a koponyának megfelelő helyen voltak, egy kupacban. A rablás csak a sírba hatolt le, a sír oldalfalán nem nyúlt túl az akna. A leletek a rablóaknából kerültek elő.

A sír h.: 2,40 m; sz.: 0,96 m; m.: 1,47 m. T.: 162–342° D–É.

Neme: a leletek alapján nő.

Leletek:

1. Hajtincs-szorító. Bronzhuzalból hajlított, két végén ellipszis, a közöttük levő összesodort középső részre merőlegesen elhajlítva. H.: 3,4 cm [25. tábla 7].

2. Gyöngyök. Ismeretlen helyről, azonosítatlan funkciójú darabok. Üveggyöngyök: gömbölyű, hasáb alapú piros (2 db), fehér (1 db), zöld (2 db), piszkos-zöldesbarnás (2 db), hasáb alapú barna (1 db), kettős kúpos sötétkék (1 db), szív alakú középkek (2 db); karneolok: sokszögű (8 db), (közülük négy négyzetes alapú); borostyán: hengeres (1 db); mészkő: hordó alakú (5 db). Összesen 25 db.

3. Vastöredék. Kis oxidált vastöredék, kúpos alakú. H.: 1,9 cm; átm.: 0,5 cm.

110. sír

A temetőterképen: 9–26.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan. A csecsemő csontvázából csak barnás elszíneződések maradtak meg, teljesen elporladt, felszívódott.

A sír h.: 1,24 m; sz.: 0,42 m; m.: 1,08 m. T.: 184–004° DNy–ÉK.

Neme: leány.

Leletek:

1. Gyöngy nyaklánc. A nyakcsigolyák körül lecsapott sarkú középkek üveggyöngyök (6 db) és rövid hengeres borostyán (1 db). Összesen 7 db [25. tábla 13].

111. sír

A temetőterképen: 9–23.

Jelöletlen temetkezés.

Teljesen feldúlt sír, az akna a DK-i, rövidebb oldala felől hatolt be a sírba, és hosszanti tengelye mentén bolygatta a csontvázat.

A sír h.: 2,51 m; sz.: 1,04 m; m.: 1,45 m. T.: 154–334° DK–ÉNy.

Neme: férfi (?)

Leletek:

Nem voltak.

112. sír

A temetőterképen: 9–27.

Jelöletlen temetkezés.

Teljesen feldúlt sír. Koponyája és hosszúcsontjai a rablóaknába visszadobva kerültek elő.

A sír h.: 1,71 m; sz.: 0,70 m; m.: 1,10 m. T.: 164–344° D–É.

Neme: nő, *Ad.*

Leletek:

1. A rablásból került elő a római pénz. Aurelianus; AE antoninianus Cyzicns 270–275; RIC 5/1. 346 [25. tábla 15].

113. sír

A temetőterképen: 10–27.

Jelöletlen temetkezés.

Teljesen kirabolt sír, a rablóakna a sír hosszanti tengelye mentén hatolt be. Egyetlen csont sem került elő.

A sír h.: 2,35 m; sz.: 0,98 m; m.: 1,46 m. T.: 162–342° D–É.

Neme: nem meghatározható.

Leletek:

Nem voltak.

114. sír

A temetőterképen: 10–25.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott, a sír hosszanti oldalára ástak rá. Csak lábcsontjaitól lefelé volt a csontváz az eredeti helyén. A koponyát és néhány hosszúcsontot a sír aljába dobták vissza.

A sír h.: 2,54 m; sz.: 0,85 m; m.: 1,98 m. T.: 160–340° D–É.

Neme: nő, *Ad.* (23–25).

Leletek:

1. Bronz tűtartó és vastű. A két combcsont alsó harmadának megfelelő helyen bontották ki. Erősen nyújtott, kúpos alakú bronzlemezből hajlították. A lemez egymásra hajló széleit elvékonyították. Jelenlegi állapotában töredezett. A tűtartó palástját három helyen bronzdrótból kialakított hurokpár töri át, végein egy-egy beütögetésekkel díszített bronzlapocskával díszíti. A tűtartó felül kerek átmetszetű, vége felé oválisra összenyomott. Feltárás közben megfigyelték, hogy a tűtartó körül szervesanyag maradványa volt, feltehetően a felüggesztés maradványa lehetett. A tűtartóban egy vastű volt, több darabra esett szét, erősen korrodálódott. A tűtartó h.: 9,7 cm; átm.: 0,6 cm. A vastű mérhető h.: 5,7 cm [26. tábla 5–6].

2. Orsógomb. A jobb combcsont külső oldalánál, eredeti helyzetben, az oldalán feküdt. Barna színű, jól kidolgozott agyagból készült, enyhén aszimmetrikus, kettős kúpos. M.: 1,8–2 cm; átm.: 3,3 cm [26. tábla 10].

3. Tükör. A két térd között, eredeti helyzetben bontották ki. Enyhén domború, sima peremű, szabályos kerek, a széle felé elvékonyodik. Átm.: 3,7 cm [26. tábla 1].

4. Kés. A lábak végénél, a sír hosszanti tengelyére merőlegesen. Ívelt hátú, egyenes élű, középső nyélállású. H.: 9 cm; sz.: 1,5 cm [26. tábla 9].

5. Gyöngyhímzés, nadrághoz tartozott. A két boka között, a lábszár alsó harmadáig szorosan egymás fölött gyöngysorok kerültek elő. A színük soronként változott: a felső sortól a bokák irányában kék, narancssárga, piros, fehér, kék, zöld, sárga, piros, fehér és végül két zöld

gyöngysort figyeltek meg. A gyöngysorok közepén hordó alakú mészkögyöngyök voltak felvarrva. A kivarráshoz tartoztak még karneolgyöngyök és borostyánok is, de ezek helyét a rendszerben nem ismerjük. Összesen 847 db [1. függelék 10. táblázat].

6. Fibula. A bolygatott részből került elő. Kéttagú, alsóhúros bronzfibula, magas tűtartóval. H.: 2,9 cm [26. tábla 7].

7. Tükrök. A 3. tételszám alatt leírt példánnyal meg egyező darabok. Az egyik széle töredezett. Átm.: 3,7 cm. Átm: kb. 4,2 cm [26. tábla 2–3].

8. Övkarika. Vasból készített, öv rögzítésére szolgáló karika, erősen korrodálódott állapotban. A bolygatott részben bontották ki. Átm.: 3,5 cm [26. tábla 8].

9. Ár. Hengeres, mindkét vége irányába hegyesedő vasár. A nyéltüske falenyomatai jól észlelhetők. H.: 8,1 cm [26. tábla 4].

10. Bituminit. Egyik oldalán gömbölyű, a sírgödör ismeretlen részéből került elő. Átm.: 2,2–2–1,3 cm [26. tábla 11].

115. sír

A temetőterképen: 10–26.

Körárkos halmos temetkezés.

Teljesen kirabolt sír, csak két hosszúcsont volt viszszadobva a rablás aknájába, a sírfenéknél 0,83 m-rel magasabban. Az aknát a sírra hosszanti irányba ásták rá.

A sír h.: 2,41 m; sz.: 0,95 m; m.: 1,62 m. T.: 158–338° D–É.

Neme: férfi (?)

Leletek:

1. Szegek. A rablóaknában 2 db félgömbös fejű bronzszeg, „szárú” törött. Átm.: 0,9 cm. Átm.: 0,9 cm [25. tábla 16].

2. Bronzlemez töredéke. Kör alakú, vékony bronzlemez, közepe domború. Erősen töredékes. Átm.: 0,8 cm.

116. sír

A temetőterképen: 21–33.

Halmos temetkezés.

A halom viszonylag jól kiemelkedett a környezetéből, 91 cm magas volt. Szélei laposak, mert mindkét felén szántóföld volt, a közepe viszont műveletlen részbe esett. Teljesen feldúlt, az akna még az eredeti sírfenéknél is mélyebbre nyúlt. A sír alját 2–3 cm vastag hamus-meszes réteg borította. A csontok közül kizárólag koponyatöredékek maradtak meg. Valamennyi lelet a rablás aknájából származik.

A halom átm.: 12,97 m (A–B: É–D); 11,42 m (C–D: K–Ny); m.: 0,91 m. A sír h.: 4,45 m; sz.: 2,33 m; m.: 3,01 m. T.: 154–334° DK–ÉNy.

Neme: a leletek alapján nő.

Leletek:

1. Pénz. I. vagy II. Constantinus; AE3; 306–340 [25. tábla 9].

2. Tükör töredéke. Peremes tükör két apró töredéke. Nagyméretű lehetett eredetileg, az íve alapján. Kiszersztett átm.: 12 cm [27. tábla 1–2].

3. Bronzgömb. Vékony bronzból préselt üreges gömb két részre szétesve. Átm.: 0,9 cm [25. tábla 12].

4. Lunula. Félhold alakú bronzcsüngő; öntött. Forrasztott füle és egyik vége letörött. Átm.: 2,6 cm [25. tábla 8].

5. Gyöngy. Gömbölyű üveggyöngy, szűk furattal, narancsszínű (1 db).

6. Vékony, keskeny bronzlemezről hajlított fül. M.: 0,8 cm [25. tábla 11].

7. Koporsókapcsok. Végeik behajlítottak. Csak az egyiknek a vége van meg, típusuk nem határozható meg (2 db). Mérhető h.: 28,7 cm; sz.: 3,1 cm. Mérhető h.: 17,8 cm; sz.: 3,3 cm.

8. Edény. Gömbös hasú, egyenes peremű, sűrű, gyorskorongolt edény. Rövid, enyhén kúpos pereme van, széle legömbölyített. Teste kettős kúpos, hasán öves. Kúpos alja széles, mély árokkal tagolt. M.: 9,8 cm; pá.: 6,4 cm; fá.: 3,2 cm [25. tábla 20].

9. Középkori cserépbogrács töredéke.

10. Állatcsontok. Szarvasmarha: *d. scapula fr. d. hum. dist. fr., d. rad. diaph., d. magnum., d. ulnare, d. mc, o ph. I. prox., dist db., borda fr.; ló: d. o ph. I. A. disph.*

117. sír

A temetőterképen: 21–31.

Halmos temetkezés.

Teljesen feldúlt sír. A kerek alakú akna a sírgödör ÉNy-i végénél törte át a koporsót. A rabló a hosszúcsontokat (koponyatöredék, csigolyák, bordák, kulcscsont) a sír ÉNy-i harmadába húzta vissza. A sírfének mésszel volt leöntve, bontáskor 1–2 cm vastag mészréteget lehetett megfigyelni.

A halom átm.: 11,54 m (A–B: É–D); 9,73 m (C–D: K–Ny); m.: 0,13–0,16 m. A sír h.: 4,05 m; sz.: 2,06 m; m.: 2,07 m. T.: 156–336° DK–ÉNy.

Neme: nő, *Ad.* eleje (25–30).

Leletek:

1. Koporsókapocs. A sír DK-i rövidebb végétől 63 cm-re, a Ny-i hosszabb végétől 108 cm-re, a sírfénekre merőle-

gesen S alakú koporsókapocs feküdt, tökéletes állapotban. H.: 19,5 cm; sz.: 2,8–3,1 cm [131. tábla 1].

2. Koporsókapocs töredékei. A rablás aknájában koporsókapocs töredékei feküdtek. Mérhető h.: 17,8 cm; sz.: 2,8 cm.

3. Gyöngy. A rablás aknájában hengeres borostyángyöngy (1 db) [27. tábla 7].

4. Edény. A rablás aknájában szürke, gyorskorongon formált, vízszintesen kihajló peremű hombár töredékei, vállán lapos, széles borda és árok tagolja. Felülete simított, némelyik darab felülete erősen kopott (7 db); ebből 3 db összeillik [27. tábla 10].

5. Állatcsont. Ló: *s I*₂.

118. sír

A temetőterképen: 6–34.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan gyermekcsontváz. Ennek ellenére csak a koponyája és a jobb felkarja maradt meg, a többi felszívódott.

A sír h.: 0,91 m; sz.: 0,45 m; m.: 0,63 m. T.: 354–174° ÉNy–DK.

Neme: (?), *Inf.* II.

Leletek:

1. Gyöngyök, csüngő. A nyakcsigolyák táján lecsapott sarkú középkék üveg [25. tábla 19], valamint egy sötét-kék, hengeres gyöngy, az oldalán, három helyen rátett dísz nyomaival [25. tábla 17], továbbá állatfog csüngő [25. tábla 18]. Összesen 3 db [25. tábla 17–19].

119. sír

A temetőterképen: 7–33.

Halmos temetkezés.

A halom a mezsgyén feküdt, ezért aránylag jól kiemelkedett a környezetéből, 75–80 cm magas volt. K-i irányban hosszan elnyúlt, ellaposodott. A sírt nagyméretű aknával rabolták ki, amely kissé keresztben helyezkedett el a síron, lehatolt a fenekéig, de azon túl lefelé már nem ment. A bolygatatlan sírfenéken fehér mészbefvonat volt 1–3 cm vastagon. Szétdúlt váz, csak lapocka- és medencecsont-, valamint bordadarabok maradtak meg. Ezek zömmel a sír DK-i sarkához közel, a Ny-i fal mellett feküdtek, a sírfenéktől 26 cm-rel feljebb. A rablás aknája jól látszott a sírban. A leletek kivétel nélkül a rablóaknában voltak.

A halom átm.: 11,96 m (A–B: É–D); 1,68 m (C–D: Ny–K); m.: 0,75–0,80 m. A sír h.: 3,43 m; sz.: 2,17 m. T.: 152–332° DK–ÉNy.

Neme: nő, *Ad.* (35–39).

Leletek:

1. Lunulák. Ezüstből készült, félhold alakú csüngők. A fül a csüngő testével egybe van öntve, hátrahajlítva és a hátlaphoz forrasztva (2 db). Sz.: 2,5 cm; m.: 2,2 cm. Sz.: 2,5 cm; m.: 2,3 cm [25. tábla 23–24].

2. Gyöngyök. Sokszögű karneol (1 db), csüngő alakú borostyán (1 db), homokszínű, nyomott hengeres, kicsi üveg (1 db), borostyán, mészkő töredékei (1–1 db). Összesen 5 db. A mészkőgyöngy töredékét nem lehetett lerajzolni [25. tábla 22].

3. Szeg. Vasszeg töredéke, téglalap alakú fejfel. H.: 2,7 cm [25. tábla 21].

4. Alaktalan és értelmezhetetlen vastöredék.

120. sír

A temetőterképen: 6–34.

Jelöletlen temetkezés.

A csekély mélység miatt nem lehetett megállapítani, hogy a halom földjébe ásták-e bele, vagy már a halom felhordása előtt itt feküdt. A későbbi temetés látszik valószínűbbnek. Bolygatatlan volt, a koponya szétnyomódott, a kezek a medence mellett kinyújtva feküdtek.

A sír h.: 1,04 m; sz.: 0,41 m; m.: 0,57 m. T.: 212–032° DNy–ÉK.

Neme: (?), *Inf.* I. (3–5).

Leletek:

1. A mellkason fémcsőrök. Értelmezhetetlenek, nagyon aprók.

121. sír

A temetőterképen: 9–33.

Jelöletlen temetkezés.

Rablott sír volt, a csontok összetörve kerültek elő, de a hosszúcsontok közül sokat kibontottak az aknában. A rablás a sír tükrén belül hatolt le, a széleit nem érintette.

A sír h.: 2,20 m; sz.: 0,75 m; m.: 1,24 m. T.: 126–306° DK–ÉNy.

Neme: nő, *Ad.* vége.

Leletek:

1. Edény. A rablóaknában téglaszínű, gyorskorongolt, vékony falú, zsíros tapintású, matt felületű edény (tál) töredékei (3 db).

121a. sír

A temetőterképen: 9–33.

Gödör.

Az objektum áldozógödör volt az alján talált 1–3 cm-es rétegben megfigyelt pernye és az állatcsontok alapján. Közvetlenül a 121. sír sarkánál bontották ki.

Átm.: $0,62 \times 1,43$ m; m.: 1,42 m. T.: 152–332° DK–ÉNy.

Leletek:

1. Állatcsontok. Kutya: koponya, *d mandb.*, *d fem.*; mardár: 5 házityúk, 2 házilúd (7 db).

122. sír

A temetőterképen: 9–33.

Jelöletlen temetkezés.

Csecsemő szinte teljesen felszívódott csontváza, csak a hosszúcsontjai látszottak nyomokban. Bolygatatlan sír volt.

A sír h.: 0,96 m; sz.: 0,65 m; m.: 1,02 m. T.: 152–332° DK–ÉNy.

Neme: (?), gyermek.

Leletek:

1. Fibula. A jobb lapockán feküdt. Kétagú bronzfibula, tűszerkezete vasból készült. Oldalt hajlított lábú, kenyele félkör átmetszetű, két végén bekarcolt hármassal tagolt, alsóháros. H.: 5 cm [27. tábla 9].

2. Edény. Az alsó lábszárok alsó harmada között edény került elő. Szürke, gyorskorongolt, kúpos nyakának pereme legömbölyített. Hasa nyomott gömbös; alacsony, trapézos metszetű talpon áll, melynek aljában alig észlelhető, besimított, kör alakú árok található. M.: 7,3 cm; pá.: 6,2 cm; fá.: 4 cm [27. tábla 6].

123. sír

A temetőterképen: 7–28.

Jelöletlen temetkezés.

Teljesen feldúlt sír. Az aknát keresztben ásták rá a sírra, azon kicsit túl is nyúlt. A sírfenekig nem ment le, csak a koporsóig, azt áttörve rabolták ki.

A sír h.: 2,82 m; sz.: 0,98 m; m.: 1,43 m. T.: 140–320° DK–ÉNy.

Neme: nincs antropológiai adat.

Leletek:

1. Koporsókapocs. S alakú koporsókapocs a sír ÉNy-i végétől 55 cm-re, a sír rövidebb végétől 31 cm-re. A sírfenekre merőlegesen állt. H.: 19,4 cm; sz.: 3,2 cm.

2. Mészkögyöngy töredéke [27. tábla 8].

124. sír

A temetőterképen: 8–28.

Jelöletlen temetkezés.

Teljesen kirabolt sír. Egy keresztaknával ásták rá, amely lefelé fokozatosan mélyedt. Az akna lehatolt a vázhoz, majd a sírrabló a leleteket kihúzta a keskeny rablóaknába, amely 47 cm széles volt. Az alsó lábszárok leszakadtak, de egymás mellett feküdtek. A combcsontokat továbbhúzták a rablás aknájába, itt ezek is leszakadtak, de egymás mellett találták azokat is. A jobb karcsont és az áll egy helyen volt. Tehát nagyjából anatómiai rendben feküdtek a csontok, de már a rablás aknájában. Az akna 76 cm mélységben érte el a sírt. A leletek a rablóaknában voltak.

A sír h.: 2,18 m; sz.: 0,84 m; m.: 1,22 m. T.: 164–344° D–É.

Neme: nő, *Juv.–Ad.*

Leletek:

1. Csát. D alakú vascsat, metszete kör alakú. A pecék téglalap átmetszetű, a vége letörött. Átm.: $3,2 \text{ cm} \times 2,3 \text{ cm}$ [27. tábla 3].

2. Ár töredékei. Nagyjából hengeres vastárgy két töredéke, melynek egyik vége hegyes. Mérhető együttes h.: 3,5 cm; átm.: 0,5 cm [27. tábla 4–5].

3. Edény töredéke. Sötétszürke, vékony falú edény apró töredéke.

125. sír

A temetőterképen: 8–29.

Jelöletlen temetkezés.

Teljesen feldúlt és kirabolt sír, csak csontszilánkok maradtak a sírban. A rablás aknája deréktájon hatolt le, a sír K-i, hosszabb oldalán is túlnyúlt.

A sír h.: 2,67 m; sz.: 0,92 m; m.: 1,18 m. T.: 152–332° DK–ÉNy.

Neme: férfi (?), *Ad.* eleje.

Leletek:

1. Edénytöredék. A rablóaknából szürke, korongolt edény apró töredéke került elő.

126. sír

A temetőterképen: 9–27.

Jelöletlen temetkezés.

Teljesen kirabolt sír, az akna az ÉK-i feléről terült rá. Még csontszilánkok sem voltak a gödörben.

A sír h.: 2,80 m; sz.: 0,78 m; m.: 1,24 m. T.: 158–338° D–É.

Neme: nincs antropológiai adat.

Leletek:

Nem voltak.

127. sír

A temetőterképen: 9–29.

Körárkos halmos temetkezés.

Teljesen rablott, csak néhány csontszilánk, kulcscsont-, és koponyatöredék maradt meg a csontvázból. Az akna keresztben terült rá, de a sír oldalfalait is érintette.

A sír h.: 2,37 m; sz.: 0,94 m; m.: 1,27 m. T.: 156–336° DK–ÉNy.

Neme: nő (?)

Leletek:

1. Fibula töredékei. Az aknában oldalt hajlított lábú vasfibula töredékei (láb, kengyel, tű) [27. tábla 11].

2. Kés töredékei. Falenyomatos, téglalap átmetszetű vas-tárgy töredékei, nagyon valószínű, hogy kés nyéltüskéjének darabjai (2 db). Együttes h.: 3,8 cm [27. tábla 19].

128. sír

A temetőterképen: 9–28.

Jelöletlen temetkezés.

Feldúlt gyermek sír, csak a lábszárai voltak eredeti helyükön. Az összetört koponyát a medencetájékra dobták vissza.

A sír h.: 1,26 m; sz.: 0,54 m; m.: 0,86 m. T.: 158–338° D–É.

Neme: (?), gyermek.

Leletek:

1. Edény. A bal boka mellett szájával lefelé volt. Világosbarna, fekete foltos, kézzel formált apró edény. Felülete egyenletes. Hordó alakú, peremének széle legömbölyített. M.: 5,3 cm; pá.: 5,3 cm; fá.: 3,7 cm [27. tábla 12].

2. Gyöngy. A rablás aknájában téglavörös üveg csőgyöngy (1 db).

129. sír

A temetőterképen: 9–30.

Körárkos halmos temetkezés.

Teljesen feldúlt, rablott volt, csak néhány hosszúcsontját találták meg a rablás aknájában. A rablás a hosszabb oldaláról terült rá.

A sír h.: 3,22 m; sz.: 0,92 m; m.: 1,13 m. T.: 144–324° DK–ÉNy.

Neme: férfi (?)

Leletek:

1. Edény töredékei. A rablóaknában kézzel formált, legömbölyített peremű fazék (?) két töredéke.

130. sír

A temetőterképen: 10–23.

Jelöletlen temetkezés.

A sírtükör jól kirajzolódott, de benne semmi nem volt.

Az apró gyermekcsontok felszívódtak.

A sír h.: 0,75 m; sz.: 0,42 m; m.: 0,78 m. T.: 150–330° DK–ÉNy.

Neme: (?), gyermek.

Leletek:

Nem voltak.

131. sír

A temetőterképen: 10–24.

Jelöletlen temetkezés.

Teljesen rablott, még csontszilánkok sem voltak a sírban.

A sír h.: 1,61 m; sz.: 0,76 m; m.: 0,92 m. T.: 158–338° D–É.

Neme: (?), gyermek.

Leletek:

1. Edény. A rablóaknából kézzel formált fazék. Sötétbarna, fekete foltos, a pereme hiányzik, teste hordó alakú, alja vastag. Kiegészített. Mérfető m.: 5,9 m; fá.: 3,7 m [27. tábla 13].

132. sír

A temetőterképen: 10–21.

Jelöletlen temetkezés.

Feldúlt, rablott sír. Az akna a sír hosszabb oldalát Ny-ról érte el, de csak 10–15 cm-re nyúlt túl rajta, lényegileg a sírfolton belül hatolt le. Néhány hosszúcsont, koponyatöredék maradt meg a csontvázból.

A sír h.: 2,56 m; sz.: 0,97 m; m.: 1,54 m. T.: 168–348° D–É.

Neme: nő, *Mat*.

Leletek:

1. Gyöngyök. A rablás aknájában sokszögű karneol (1 db) és piros üveggyöngy (1 db). Összesen 2 db.

133. sír

A temetőterképen: 10–28.

Jelöletlen temetkezés.

Rablott sír. A rablás kerek gödörrel hatolt le, a sír Ny-i, hosszabb felét is érintette. Csak csontszilánkokat találtak a rablóaknában.

A sír h.: 2,15 m; sz.: 0,78 m; m.: 1,26 m. T.: 152–332°

Neme: nincs antropológiai adat.

Leletek:

1. Koporsókapocs. A sír DK-i, rövidebb végében S alakú koporsókapocs, a rövidebb faltól 7 cm-re, a DK-i sarok-

tól 21 cm-re. Majdnem vízszintesen feküdt, a sír alja fölött 20 cm-re. H.: 12 cm; sz.: 2,8–3 cm.

2. Gyöngy. Kék lecsapott sarkú üveggyöngy (1 db).

134. sír

A temetőterképen: 10–22.

Jelöletlen temetkezés.

A sírt alig 20 cm-re kerülte el az egyik árok, amely azután határozott lezáródással véget ért. Rablott sír. A rablás aknája a sír K-i, hosszabb oldalán érintette a sír falát is, de aránylag szűk területen – a koponya táján – hatolt le. Nem ment le a sír fenekéig, hanem csak a koporsóig, azt áttörve rabolta ki a sírt. A rablás aknája a sírfenektől ugyanis 38 cm-rel magasabban ért véget, és ez jól látszott az oldalfalban is. A deréktájon nem érintette a vázat, lábszárai eredeti helyükön voltak, de szétmállottak.

A sír h.: 2,74 m; sz.: 1,06 m; m.: 2,05 m. T.: 158–338° D–É.

Neme: nő, *Ad.* eleje.

Leletek:

1. Fibula. A bolygatott területen emailos fibula, a jobb csípőlapát melletti résznek megfelelő helyen. Alsó lapján előkerülésekor szerves anyag nyomai voltak. Nyolc ovális, szimmetrikusan elhelyezett pont található a felületén. Középső részén szabálytalan lyuk van; törött, túszerkezet nélküli, az emailbetét hiányzik a teljes felületről. Átm.: 3,5 × 2,8 cm [28. tábla 1].

2. Csát. A keresztcsonton bronzból készített szíjszorító csát. Vaspecke K felé néz, tehát a váz jobb oldala felől forgott. A csátfej öntött, téglalap alakú, háromszög átmetszetű. A szíjszorító lemez mindkét fele töredezett. Két félgömbös fejű szeg rögzítette a csáttest lemezei közé a bőrszíjat, melynek maradványai a feltáráskor még észlelhetők voltak. A csátfej átm.: 3,2 × 2,2 cm [27. tábla 15].

3. Kés. A bal combcsont mellett, a váz tengelyére merőlegesen, egy csomóban kés, ár és tű. A kés középső nyélállású, egyenes élű, enyhén ívelt hátú, nyéltüskéjén és a penge legvégén falenyomatokkal. Törött, egy része hiányzik. Mérhető h.: 11,6 cm; sz.: 1,7 cm [27. tábla 16].

4. Vastű. Két darabban; a vastagabb vége törött. H.: 3,8 cm [27. tábla 18].

5. Ár. Ár töredékei, falenyomatokkal. Átmetszete kör alakú. Mérhető h.: kb. 10 cm, ebből 5,6 cm a falenyomatos rész [27. tábla 17].

6. Szíjvég. A bal combcsont külső oldala mellett kerek átmetszetű, kovácsoltvas tárgy. Az egyik végét ellapították; hosszában, 1,6 cm hosszúságban bevágták, majd a

végét nittszeggel fogták össze a szíjjal együtt. Az analógiák alapján eredetileg kettő lehetett belőle. H.: 3,9 cm; átm.: 0,7 cm [27. tábla 14].

135. sír [8. kép]

A temetőterképen: 10–27.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír. A koponya a jobb oldalán, a kulcsontjára dőlve feküdt. A bal kar a test mellett kinyújtva, a jobb oldali könyökben kifelé hajlítva került elő. A lábak csípőben kifordítva, jobb felé döltek. A bal láb egyenesen, a jobb lábszár derékszögben állt. Szokatlan testhelyzet. A vázat a sír Ny-i, hosszabb oldala mellett bontották ki, mert csak így lehetett a lábait eredetileg a leírt módon elhelyezni.

A sír h.: 1,91 m; sz.: 0,75 m; m.: 0,52 m. T.: 182–002° D–É.

Neme: nő (?), *Ad.* vége.

Leletek:

Nem voltak.

136. sír

A temetőterképen: 10–21.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan volt. A koponya enyhén jobbra billent, az arcrésze gyenge, mállekony. Bal karja a combcsontra téve, a jobb kinyújtva került elő.

A sír h.: 2,11 m; sz.: 0,76 m; m.: 1,78 m. T.: 150–330° DK–ÉNy.

Neme: nő, *Ad.*

Leletek:

1. Gyűrűfibula. A bal lapockán feküdt, a koponya felé nyílik. Ovális forma, kerek átmetszetű vashuzalból hajlított, a pecek hosszú, vékony, a karikán túlnyúló. Átm.: 4,7 × 4,4 cm; v.: 0,5 cm [28. tábla 3].

2. Kés. A bal combcsont végénél, hegygel a lábfejek felé felső nyélállású, ívelt hátú, kis méretű kés. A hegye és a nyéltüske vége hiányzik. Mérhető h.: 7,6 cm; sz.: 1,4 cm [28. tábla 4].

3. Edény. A lábfejek előtt oldalára dőlt fazék. Fekete, barna foltos, kézzel formált, egyenletes felületű edény. Rövid pereme ívelten kihajló, pereme legömbölyített. Hasa tojásdad, alja vastag. M.: 10,8 cm; pá.: 7,9 cm; fá.: 5,9 cm [28. tábla 5].

4. Szegecsfejek. Apró bronz szegecsfejek. 7 db teljes, 1 szár, 10 fejecske. 2 fejecske egy nagyon vékony bronzlemezhez tartozik. H.: 0,4–0,6 cm [28. tábla 2].

137. sír

A temetőterképen: 11–21.

Jelöletlen temetkezés.

A medencéig bolygatták meg. A koponyája és vázrészei a rablás aknájában, a sírfenéktől 40–50 cm-rel magasabban, visszadobva kerültek elő. A jobb medence és a lábak voltak eredeti helyükön.

A sír h.: 2,54 m; sz.: 0,97 m; m.: 1,44 m. T.: 162–342° D–É.

Neme: férfi, *Mat.*

Leletek:

1. Karperecek. A jobb medencelapáton bronz karperecek egymás tetején. Rombusz átmetszetűek, oválisak, nyitottak. A végükön 2–2,5 cm hosszan nagyon halványan tremolírozottak. Átm.: 7,7 × 6 cm; v.: 0,4 cm. Átm.: 7,4 × 6,2 cm; v.: 0,4 cm [28. tábla 6–7].
2. Pénz. Hadrianus subaeratus denar bronzmagja; Róma 125–128; BMC 3. 371. A jobb medencelapát felső pereméhez közel került elő [28. tábla 14].
3. Kés töredékei. A bal combcsont forgója táján erősen oxidálódott kés töredékei. Talán ívelt hátú és egyenes élű volt – a hat töredékből csak kettőt sikerült összeilleszteni. Nem mérhető.
4. Edény. A bal lábfej mellett oldalára dőlt, szájával a lábak irányában. Sötétbarna, fekete foltos, kézzel formált apró edényke, fazék alakú. Rövid pereme van, enyhén tölcséres, tojásdad teste aszimmetrikus, alja vastag. M.: 5,6 cm; pá.: 4 cm; fá.: 3 cm [28. tábla 10].
5. Karperec töredékei. A rablás aknájában vas huzalkarperec töredékei (4 db). V.: 0,6 cm [28. tábla 9].

138. sír

A temetőterképen: 13–23.

Jelöletlen temetkezés.

Rablott, feldúlt sír. Hosszúcsontjai, a koponyatöredékek a sír DNy-i végéhez visszadobálva, egy kupacban, részben a sír fenekén, részben 20–30 cm-rel feljebb voltak.

A sír h.: 2,32 m; sz.: 1,01 m; m.: 0,88 m. T.: 162–342° D–É.

Neme: férfi, *Mat.* (40–50).

Leletek:

1. Gyöngy. Hordó alakú mészkögyöngy, töredezett, hiányos, kopott, lepattogzott felületű. A temető legnagyobb méretű gyöngye. H.: 3,8 cm [28. tábla 8].

139. sír

A temetőterképen: 13–27.

Körárkos halmos temetkezés.

A bolygatás a síron belül hatolt le, de csak a medencéig érintette a csontvázat. A bolygatott csontokat egy kupacba dobták vissza.

A sír h.: 2,46 m; sz.: 0,91 m; m.: 1,92 m. T.: 152–332° DK–ÉNy.

Neme: férfi, *Ad.* vége (30–35).

Leletek:

1. Csát. A bal combcsont felső harmadánál, a belső oldalon félkörös fejű, kettős lemezes bronzcsát. A szíjszorító lemez részben a kezujjakon feküdt. A csát alsó lemeze lekerekített háromszög alakú, a felső áttört díszű. Széle tremolírozott. A rögzítést négy félgömbös fejű szegecs szolgálja. A tengely két végét egy-egy sapka zárja le. Mérhető h.: 5,9 cm [29. tábla 3].
2. Szíjvégek. A jobb combcsonton keresztben, egymással párhuzamosan két bronz szíjvég. Az öv szíjának végére voltak erősítve, tehát a csathoz tartoztak. Szíjszorító részüik a csát irányában, hengeres, tagolt végük a sír hosszanti oldala felé nézett. A felerősítést egy-egy nittszeg szolgálta. H.: 4,9 cm; sz.: 0,7 cm [29. tábla 1–2].
3. Kés. A jobb combcsont felső harmadán keresztben vaskés, hegye a sír K-i oldala felé néz. Felső nyélállású, ívelt hátú, a hegye letörött, hiányzik. Mérhető h.: 9 cm; sz.: 2 cm [29. tábla 9].
4. Csiholó. Egy csomóban csiholó, rajta kova, a csiholó alatt pedig vasár volt. A csiholó egyik vége felé széleseedik, téglalap átmetszetű, a másik karikába hajlított. H.: 7,6 cm; sz.: 1,1 cm [29. tábla 4].
5. Kőeszköz. Szürke kova nyersanyag-töredék, kopásnyom nélkül. Átm.: 2,2 × 1,1 cm [28. tábla 13].
6. Ár. A nyéltüskéje jól elválk a testétől. Az egész ár teljes felülete falenyomatos. Eredetileg fatokban volt. H.: 5,2 cm; átm.: 0,6 cm [29. tábla 5].
7. Pénz. Septimius Severus denar; Róma 208; BMC 5. 560. A csiholó alatt volt [29. tábla 12].
8. Edény. A lábfejek között oldalára dőlve, szájával a koponya felé kézzel formált fazék. Világosbarna, fekete foltos. Pereme ívelten kihajló, teste csaknem hengeres, alja vastag. M.: 9,8 cm; pá.: 7,9 cm; fá.: 5,7 cm [29. tábla 6].
9. Gyöngyök. A rablás aknájából fekete üveggyöngyök, egymást metsző sárga folytatott dísszel (2 db) [28. tábla 12].
10. Csengő. A bolygatás aknájából apró bronzcsengő, ívelt oldalú, öntött. Palástján két kettős bekarcolt vonaldísz. Törött, hiányos. M.: kb. 2,4 cm (füllel együtt); átm.: kb. 2,2 cm (kiszervekítve) [28. tábla 11].

140. sír

A temetőterképen: 11–22.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír. A kezek a medence mellett kinyújtva helyezkedtek el. A váz hossza a sírban lemérve: 147 cm. A sír h.: 2,17 m; sz.: 0,94 m; m.: 0,86 m. T.: 164–344° D–É. Neme: nő, *Mat.* eleje.

Leletek:

1. Fülbevaló. A koponya bal oldalán bronzhuzalból hajlított hurkos-kampós fülbevaló. A hurkos része gondos kivitelű: szabályos ovális hurok után a visszahajlított szál párhuzamosan fut a fülbevaló testével, majd aztán következik a tízszeres tekerccselés. Átm.: 2,8–3,3 cm. [29. tábla 7].
2. Torques. Az áll alatt a nyakcsigolyákon tordírozott bronz féltorques. Elvékonyított végéből a kétszeres hurkolást háromszoros tekerccseléssel rögzítették. Átm.: 12 cm; v.: 0,3 cm [30. tábla 2].
3. Gyöngy nyaklánc. A torques íve alatt, a nyakcsigolyákon gyöngy nyaklánc szétpergett darabjai: sokszögű karneolok (14 db); középkék, bikónikus apró üveggyöngyök (3 db); korongos borostyánok, nagyon finom kivitelűek, oldalaikon enyhén domborúak (4 db). Összesen 21 db [30. tábla 3].
4. Fibula. A bal mellkas közepén kéttagú, alsó ívvezetésű, aláhajlított lábú vasfibula. A kengyel körszelet alakú. H.: 7,2 cm [29. tábla 11].
5. Karperec töredéke. A bal könyök külső oldalánál vashuzal karperec töredéke, az egyik elhegyesedő vége. V.: 0,4 cm [29. tábla 8].
6. Orsógomb. A jobb combcsont közepe mellett, belül orsógomb. Barna, érdes felületű, aszimmetrikusan bikónikus, homorú a szélesebbik végén. Lyukiránnyal függőlegesen, szélesebbik végén ülve találták. M.: 2,8 cm; átm.: 4 cm [29. tábla 13].
7. Gyöngyhímzés. A combcsontok közepétől a lábfejekig üveggyöngyök. Összesen 519 db [1. függelék 11. táblázat].
8. Edény. A lábfejek között kézzel formált edény a sírfenéken. Fekete, pereme rövid, egyenes, teste a válltól egyenletesen szűkül. Az alsó része különösen vastag falú. A perem ferde bevagdalsókkal tagolt. M.: 10,4 cm; pá.: 7,5 cm; fá.: 6,4 cm [29. tábla 10].

141. sír

A temetőterképen: 11–26.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír. A koponyát a föld laposra nyomta, a kezek a medence mellett kinyújtva. A váz hossza a sírban lemérve: 152 cm.

A sír h.: 1,93 m; sz.: 0,72 m; m.: 0,43 m. T.: 152–332° DK–ÉNy.

Neme: nő, *Ad.* vége.

Leletek:

1. Gyöngyhímzés. A lábak körül, főként a bokák táján üveggyöngyök. Összesen 241 db [1. függelék 12. táblázat].

142. sír

A temetőterképen: 11–25.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan csecsemő sírja volt. Teljesen felszívódtak a csontok, csak a fogai voltak észlelhetők.

A sír h.: 0,90 m; sz.: 0,45 m; m.: 0,68 m. T.: 154–334° DK–ÉNy.

Neme: a leletek alapján leány.

Leletek:

1. Fibula. A jobb lapocka táján ezüst korongfibula nagyon rossz állapotban. A vékony, ezüst fedlapon koncentrikus körökben trébelt, gyöngysort utánzó díszítés. Közepén ovális rekesz volt. Átm.: 3,6 cm [30. tábla 1].
2. Gyöngy nyaklánc. A nyak táján, középkék, kettős kúpos üveggyöngyök (6 db) [30. tábla 5].
3. Edénytöredékek. Nehezen meghatározható darabok, nem valószínű, hogy a korszakba tartoznak.

143. sír

A temetőterképen: 11–26.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott, feldúlt sír. Csak töredezett csontok voltak a rablásban. A rablóakna a sír tükrén belül hatolt le, ezért észlelni nem lehetett. Minden lelet az akna fenekéről való.

A sír h.: 2,26 m; sz.: 0,87 m; m.: 1,67 m. T.: 156–336° DK–ÉNy.

Neme: nő.

Leletek:

1. Fülbevaló. Vékony ezüsthuzalból hajlított apró fülbevaló, talán hurkos-kampós volt. Töredékes, éppen a zár szerkezet hiányos. Átm.: 1,9 cm; v.: 0,1 cm [30. tábla 18].
2. Fibula. Bronzfibula tűszerkezete. H.: 3,6 m; sz.: 1,9 cm [30. tábla 4].
3. Csüngő. Ásó alakú, ezüsből készült csüngő. H.: 1,9 cm; sz.: 1,3 cm [30. tábla 15].
4. Pénz. Hadrianus. Széles füllel ellátott subaeratus denar bronz magja; Róma 128–132; BMC 3. 510 [30. tábla 6].
5. Karperec. Vashuzal karperec töredékei (4 db). Átm.: kb. 5 cm; v.: 0,4 cm [30. tábla 17].
6. Tű. Gömbös fejű apró bronztű. H.: 1,7 cm [30. tábla 13].
7. Gyöngyök. Ismeretlen helyről, azonosíthatatlan funkciójúak. Mészkő (2 db); üveg: fekete alapon sárga, szabálytalanul folytatott díszű nyomott gömb [30. tábla 7];

gömbszelet, fehér (11 db) [30. tábla 8], narancs (8 db) [30. tábla 9], piros (14 db) [30. tábla 10], zöld (19 db) [30. tábla 11]; karneol, sokszögű (7 db) [30. tábla 12]. Összesen 61 db [30. tábla 7–12].

8. Szegecsfej. Bronz szegecsfej, nagy, négyzetes fejjel (1,2 × 1,2 cm) és ugyancsak négyzetes alátétlemezzel. M.: 0,5 cm [30. tábla 14].

9. Kőeszköz. Pattintott szürke kovaszilánk, mindkét éle kopott [30. tábla 16].

144. sír

A temetőterképen: 11–27.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott, a sírban csak csontszilánkok voltak. A rablóakna a sír tükrén belül hatolt le, a mellékletek a sírfenéről valók.

A sír h.: 2,53 m; sz.: 0,68 m; m.: 1,76 m. T.: 152–332° DK-ÉNy.

Neme: a leletek alapján nő.

Leletek:

1. Faedény vasalásának töredékei. 3 db nagyobb és 2 kisebb. Háromszög alakúak, szélesebb végükön visszahajlítottak. Hegyes végükön nittszeggel vannak átütve. Hátoldalukon a hossz tengelyükkel megegyező irányú falenyomatok [31. tábla 1–2, 5–9]. Van a vastöredékek között talán egy vaskészhez tartozó nyéltüske és egy vinkli alakú szeg is [31. tábla 3–4].

2. Gyöngyök. Sokszögű karneol (2 db); nyomott gömbös narancsos üveg (1 db); szabálytalan gömbös apró borostyán (2 db). Összesen 5 db [31. tábla 12].

3. Nyílhegy. Háromélű vas nyílhegy. H.: 4,9 cm [31. tábla 11].

145. sír [9. kép]

A temetőterképen: 11–23.

Körárkos halmos temetkezés.

Bolygatott sír. A bolygatás aknája a medencéig ért el, a kézcsontok a combcsont végén, eredeti helyzetben voltak. A rablásból fogak és törmelékes csontok kerültek elő.

A sír h.: 2,63 m; sz.: 1,22 m; m.: 1,82 m. T.: 148–328° DK-ÉNy.

Neme: a leletek alapján férfi.

Leletek:

1. Kard. A bal combcsont mellett 9 cm-re bontották ki, hegygel a lábfejek felé. A markolat végén 2,1 cm-es átmérőjű gomb volt a leírás szerint, de nem találtuk a töredékek között. H.: kb. 72 cm; sz.: 2,9–3,1 cm [32. tábla 11].

2. Kés töredékei. A medence mellett kés töredékei. Egyesenes hátú, egyenes élű. Nem lehet rekonstruálni. Mérhető h.: 9,9 cm; sz.: 1,5 cm [31. tábla 13].

3. Gyöngy karék. A medencében egymástól 6 cm-es távolságban üveggyöngyök. Világosbarna mindkettő, a nagyobbik egymást metsző hullámvonal, a kisebbik különböző pettyek és pontok, fehér és csontszínű betétként [32. tábla 1–2].

4. Ár. A jobb combcsont vége körül erősen korrodált, vastárgyak között egy ár töredéke. Mérhető h.: 3 cm; átm.: 0,6 cm [32. tábla 4].

5. Csengő. Apró, kúpos, vasból készült csengő, palástja töredékes, hiányzik a nyelve és a füle. M.: 2,1 cm [31. tábla 10].

6. Pénz. Septimius Severus denar; Róma vagy K-i verde 198–202; BMC 5. 133, 667. A jobb combcsont forgójához közel, a belső oldalon volt [32. tábla 3].

7. Edény. A bokától 18 cm-re egy sírfenéken álló téglavörös tál. Gyorskorongolt, félgömbös alakú, pereme megvastagodik, alacsony gyűrűtalpon áll. Egyetlenül bemélyített kettős, illetve egyes vonal fut körbe a palástján. A kettős vonal a perem alatt, a másik az oldal felezőjének megfelelő magasságban. Belseje és a pereme vörösre festett, de néhol lekopott, a legtöbb helyen repedezett. M.: 5,7 cm; szá.: 13,3 cm; fá.: 5 cm [32. tábla 5].

146. sír

A temetőterképen: 13–24.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott sír, a rablás csak a jobb lábat hagyta érintetlenül. A csontokat egy kupacba húzták össze az aknában, amely a síron belül hatolt le, aránylag szűk területen, egy kb. 50 cm-es átmérőjű körben. A rablás a sír K-i, hosszabb feléről terült rá a sírra, itt az oldalfalakon kívül indult, azután a sírba érve haladt lefelé. Áttörte a koporsó tetejét és feldúlta a temetkezést.

A sír h.: 2,37 m; sz.: 1,02 m; m.: 1,97 m. T.: 154–334° DK-ÉNy.

Neme: nő, *Mat.* eleje.

Leletek:

1. Edény. A bokától 12 cm-re fekete edény, eredetileg a koporsón belül. Gyorskorongolt, finom kidolgozású, jól égetett. Rövid peremének széle ívelten legömbölyített, teste erősen nyomott gömbös; alacsony, trapézos talpon áll, melynek alján sekély besimított kör található. Felülete fényezett, a vállon és a has alján kettős, finom besimított vonal fut körbe. M.: 8,1 cm; pá.: 4,6 cm; fá.: 3,9 cm [32. tábla 8].

2. Koporsókapocs. A sír É-i, rövidebb végétől 19 cm-re, a Ny-itól 46 cm-re, a fenékre merőlegesen, a sírfenék fő-

lött 5 cm-re S alakú koporsókapocs, eredeti helyzetben. H.: 21,9 cm; sz.: 3,1 cm.

3. Gyöngyhímzés. A jobb lábszár felső harmadától a bokáig, a bokákon és a lábszár alatt is borostyángyöngyöket bontottak ki. Előkerült még néhány üveggyöngy is. Összesen 210 db [1. függelék 13. táblázat].

4. Gyöngy. A bolygatásban, a sírfenék fölött 30 cm-re hordó alakú mészkögyöngy [32. tábla 10].

5. Vastöredékek. A rablás aknájában vastű vagy vékony vasár két töredéke. H.: 2,6 cm; sz.: 0,3 cm. H.: 2,2 cm; sz.: 0,3 cm [32. tábla 6–7].

6. Koporsókapocs töredékei. A rablás aknájában koporsókapocs töredékei. H.: 11,3 cm; sz.: 3 cm.

7. Karperec. A bolygatatlan sírrészben, a sírfenék fölött 120 cm-re egymásra futó végű, apró bronzhuzal karperec. Átm.: 3,8 × 3,4 cm; v.: 0,2 cm [32. tábla 9].

147. sír

A temetőterképen: 16–23.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sírban a váz koponyája a bal oldalán fekszik, a kezek kinyújtva. A hosszúcsontok, a medencék szinte csak nyomokban voltak meg. Szokatlanul mély, keskeny gyermek sír. A váz hossza a sírban lemérve: 68 cm.

A sír h.: 1,14 m; sz.: 0,52 m; m.: 1,43 m. T.: 158–338° D–É.

Neme: (?), gyermek.

Leletek:

Nem voltak.

148. sír

A temetőterképen: 16–23.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott sír. A rablás aknája a síron belül hatolt le és csak igen kicsiny csontszilánkokat hagyott meg a csontvázból. A rablás a koporsón belül teljesen összekeverte a leletanyagot, de az edényt és a koporsókapcsot az eredeti helyén hagyta.

A sír h.: 3,01 m; sz.: 0,90 m; m.: 1,20 m. T.: 158–338° D–É.

Neme: a leletek alapján nő.

Leletek:

1. Edény. A bokák előtt gömbös hasú edény. A talpán állt, de a föld összenyomta. A sír rövidebb végétől 70 cm-re, a K-i oldalától 32 cm-re bontották ki. Téglaszínű, korongolt, vékony falú, mállékony anyagú edényke apró töredékei. Szűk nyaka, gömbös, széles hasa és alacsony korongtalpa volt. Fá.: 3,7 cm [33. tábla 1].

2. Koporsókapocs. A sír É-i, rövidebb végétől 35 cm-re, a K-i falától 32 cm-re S alakú koporsókapocs; rézsűsen feküdt, éllel felfelé. H.: 19,5 cm; sz.: 2,5–2,9 cm (töredékek, az adatokat a sírban mérték).

3. Fülbevaló. Bronzhuzalból hajlított, feltűnően nagy átmérőjű hurkos-kampós fülbevaló. Törött, hiányos. Átm.: 4,8 cm; v.: 0,2 cm [33. tábla 6].

4. Fibula. Kéttagú bronzfibula, oldalt hajlított lábú, alsóhúros. A kengyel téglalap átmetszetű, két végénél bekarcolt vonalak között ék alakú bevágás. A láb vége visszapöndörített. H.: 3,3 cm [32. tábla 15].

5. Fibula. Kéttagú, alsóhúros ezüstfibula. A kengyel a rugószerkezet fölött sapkaszerű gombban végződik. A kengyel a rugó felé szélesedik, tengelyében alig észlelhető él található. A kengyel két végén kettős, a tűtartó végén egy – bevagdalsókkal tagolt – huzalkapocs található. H.: 7,6 cm [32. tábla 12].

6. Torques. Bronzhuzalból hajlított, hurkos végű fél-torques. Egyik vége letörött. Átm.: 13,1 cm [33. tábla 7].

7. Csüngők. Ásó alakú, bronzból készült csüngők (2 db). H.: 2,4 cm. H.: 2,4 cm [32. tábla 13–14].

8. Karika. Ezüst, öntött, zárt karika; egy helyen jócskán megkopott. Átm.: 1,3 cm [32. tábla 16].

9. Karperec. Bronzhuzalból hajlított, nyitott karperec, végei megvastagodnak. Átm.: 5,2 cm; v.: 0,3 cm [33. tábla 2].

10. Ár. Egyenetlen vastagságú, mindkét vége törött. H.: 7,8 cm; v.: 0,3–0,5 cm [33. tábla 4].

11. Gyöngyök. Sokszög karneol (2 db); borostyán (1 db); üveg (kb. 120 db).

12. Koporsókapcsok töredékei. Az egyik példánynak csak két töredéke maradt meg. H.: 4,7 cm; sz.: 2,6 cm. A másik S végű volt, öt darabra törött. H.: 19,2 cm; sz.: 2,9 cm.

149. sír

A temetőterképen: 16–25.

Körárkos halmos temetkezés.

Teljesen bolygatott sír, csak egy hosszúcsont került elő a feltáráskor. A rablóakna a sírtükrön belül hatolt le.

A sír h.: 3,14 m; sz.: 0,90 m; m.: 1,23 m. T.: 158–338° D–É.

Neme: nincs antropológiai adat.

Leletek:

1. Fibula. Vasfibula tűtartója és kengyelének részlete [33. tábla 8].

2. Kés. Középső nyélállású, ívelt hátú és egyenes élű. H.: 10,4 cm; sz.: 2 cm [33. tábla 14].

150. sír

A temetőterképen: 16–24.

Körárkos halmos temetkezés.

Rablott sír. Az akna a sír Ny-i végén, a koponya táján túlnyúlt a sírfalon, innen hatolt le, mintegy 50–60 cm szélességben. A sírban csak csontszilánkok és hosszúcsontok maradtak.

A sír h.: 2,05 m; sz.: 0,77 m; m.: 1,20 m. T.: 152–332° DK-ÉNy.
Neme: nő, *Mat.* vége.

Leletek:

1. Edény. A rablásból szürke, korongolt, vékony falú edény töredékei. Ívelten kihajló, rövid, legömbölyített peremű, gömbös hasú, alacsony korongtalpon állt. Pá.: kb. 7 cm; m.: kb. 9 cm; fá.: 3,4 cm [33. tábla 5].
2. Kés. Kés pengéjének és nyéltüskéjének töredéke. Közepes nyélállású volt. Mérhető h.: 3 cm; sz.: 1,9 cm [33. tábla 16].

151. sír

A temetőterképen: 11–22.

Jelöletlen temetkezés.

Rablott sír, az akna a síron belül hatolt le. A váz csontjait összetörve, a koponyát nagyjából a helyén, de az öreglyukkal felfelé fordulva találták.

A sír h.: 2,10 m; sz.: 0,56 m; m.: 0,91 m. T.: 154–334° DK-ÉNy.

Neme: férfi (?), *Mat.* vége.

Leletek:

1. Fibula. Vasfibula tűtartója és kengyelének töredéke. A kengyel körszelet átmetszetű volt. A tűtartó h.: 3,2 cm [33. tábla 9].
2. Pénz. Hadrianus vagy Antoninus Pius subaeratus denar bronz magja; 117–161 [33. tábla 3].

152. sír

A temetőterképen: 11–24.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott sír, a sírgödör vonalán belül hatoltak le. A csontok a rablás aknájában voltak.

A sír h.: 2,76 m; sz.: 1,13 m; m.: 1,88 m. T.: 154–334° DK-ÉNy.

Neme: nő, *Ad.* vége.

Leletek:

1. Edény. A sír láb felőli végénél talpán álló gömbös edény, a sír végétől 34 cm-re. Szürkésbarna, gyorskorongolt; trapézos, alacsony talppal; pereme rövid, ívelten kihajlik. Felülete vízszintesen fényezett, néhol kopott, mállott. Pá.: 8,7 cm; fá.: 3,5 cm; m.: 7,5 cm [34. tábla 3].
2. Gyöngyök. A rablásból két millefiori gyöngy származik: zöld, illetve barna alapon sárga virágdísszel. Az egyik kettő, a másikon három virágdísz található

[33. tábla 12–13]; fekete üveggyöngy, egymást metsző fehér hullámvonaldíszekkel és egy gyűrű alakú fehér üveggyöngy [33. tábla 10–11]. Összesen 4 db [33. tábla 10–13].

153. sír

A temetőterképen: 14–22.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír. A koponyát – amely torzított volt – a föld nyomása összelapította, mindkét kéz kinyújtva helyezkedett el.

A sír h.: 1,68 m; sz.: 0,74 m; m.: 0,91 m. T.: 154–334° DK-ÉNy.

Neme: (?), *Inf.* I. (4–6).

Leletek:

1. Koporsókapocs. A sír D-i, rövidebb végétől 15 cm-re, a K-i falától 46–54 cm-re, a koponyától 15 cm-re, a sír alja fölött 12 cm-re hullámos testű, két végén egy irányba, félkör formában meghajlított koporsókapocs függőlegesen állt. Erősen töredezett, korrodálódott. Eredeti h.: 13,2 cm; sz.: 2,4 cm.
2. Koporsókapocs. A sír É-i végétől 15 cm-re, a K-i oldalától 24 cm-re, a sír alá merőlegesen koporsókapocs feküdt. Eredeti h.: 14,4 cm; sz.: 2,9 cm. A koporsó h.: 142 cm, mivel a két koporsókapocs ilyen távolságban volt egymástól.
3. Torques. A nyakcsigolyákon rombusz átmetszetű, ezüsthuzalból készült, hurkos végű féltorques. Átm.: 11 cm; v.: 0,2 cm [34. tábla 7].
4. Karperec. A jobb alkaron bronzpánt karperec. Szélesedő végű karperec feléből hajlították. Átm.: 3,2 cm; sz.: 0,9 cm [34. tábla 4].
5. Karika. A bal medencetányéron vékony vashuzalból hajlított karika alakú vasalás (?) töredékei. Egyiken a kör belseje felé mutató, falenyomatos tüske (h.: 0,9 cm) található. Átm.: kb. 3,5 cm; v.: 0,3 cm [34. tábla 2].
6. Edény. A lábfejek végén a koporsókapocstól 14 cm-re, eldőlve, kézzel formált, barna színű, fekete foltos bögre, hurka alakú füllel. Pá.: 5 cm; fá.: 3 cm; m.: 6 cm [33. tábla 15].

154. sír

A temetőterképen: 14–23.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír. A koponya enyhén jobbra volt billenve. Mindkét karja a vállhoz felhúzva került elő. Jó megtartású, ellentétes irányú a többi sírral, valószínűleg nem tartozott a temetőhöz, annál későbbinek látszik. A váz hossza a sírban lemérve: 153 cm.

A sír h.: 1,80 m; sz.: 0,66 m; m.: 1,28 m. T.: 284–114° ÉNy–DK.

Neme: férfi.

Leletek:

Nem voltak.

155. sír

A temetőterképen: 14–23.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott sír. A homokban igen nehezen rajzolódott ki a sír feltja. Csontokat még nyomokban sem találtak a sír gödrében.

A sír h.: 1,32 m; sz.: 0,62 m; m.: 1,10 m. T.: 158–338° D–É.

Neme: nincs antropológiai adat.

Leletek:

1. Fibula. A rablásból aranyozott ezüstfibula került elő. T alakú, egy darabba öntött. A rögzítést, a fibula zárását biztosító tengely két végét a fibulával egybeöntött, tagolt kis sapka zárja le. A kengyel félkör átmetszetű, a zárószervezetnél kiszélesedik, két oldalán aranyozott kis lemez „simul rá”, és középen aranyozott gombban végződik. A láb felőli végén három, gömbös kis bütyök alakú „tüsök” található, melyek szintén aranyozottak. A láb a vége felé kiszélesedik, és ék alakúan lezárt, tengelyében alig észlelhető él található, felülete aranyozott. A tűtartó rész ék alakúan mélyed a tömör láb oldalába. A sarnírszerkezet vas, a tű bronzból készült. Ez utóbbi törött. H.: 5,3 cm; sz.: 3,2 cm [34. tábla 6].

156. sír

A temetőterképen: 14–24.

Körárkos halmos temetkezés.

A nagyméretű sírt aknával rabolták ki, mely a síron belül hatolt le. Egyetlen fogat találtak a sírban.

A sír h.: 2,26 m; sz.: 1,51 m; m.: 1,36 m. T.: 158–338° D–É.

Neme: nincs antropológiai adat.

Leletek:

Nem voltak.

157. sír

A temetőterképen: 13–24.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír. Majdnem teljesen felszívódott a csontváz, a hosszúcsontokból alig maradt meg valami nyomokban.

A sír h.: 1,26 m; sz.: 0,66 m; m.: 1,35 m. T.: 168–348° D–É.

Neme: leány, *Inf.* I. (1,5–2).

Leletek:

1. Fibula. A jobb kulcscsont alatt, a mellkas felső részén bronz térdfibula. A fibulával együtt van nyilvántartva egy ívelt bronzlemez is. H.: 2,8 cm [34. tábla 8].

2. Gyöngy nyaklánc. A mellcsonton és környékén üveggyöngyök, a nyaklánc részei voltak. Hólyagos: piros (12 db), kék (10 db), fehér (3 db), narancs (1 db), zöld (1 db), lila (1 db), hatszögű hasábos zöld (2 db); borostyán: nyomott gömbös apró (1 db). Összesen 31 db [34. tábla 5].

3. Vastárgyak, vastöredékek. A sírban három különböző helyről kerültek elő: a jobb medencelapáton, a bal combcsont végénél, a külső oldala mellett, valamint egy darab a koponya fölötti részből. Közös jellemzőjük, hogy téglalap átmetszetűek és falenyomatosak; valamint, hogy végeik ellapítottak vagy/és behajlítottak, íveltek. Nem lehet tudni, hogy melyik darab pontosan honnan került elő. H.: 3–6 cm közöttiek [35. tábla 1–6].

4. Edény. A bokák között talpán álló, barna, fekete foltos, durva kidolgozású, csaknem hengeres fazék alakú edény. Pá.: 7,3 cm; fá.: 6 cm; m.: 11,9 cm [34. tábla 1].

5. Gyöngyök. Az edény körül négy piros üveggyöngy és egy nyomott gömbös borostyán. Összesen 5 db [34. tábla 9].

158. sír

A temetőterképen: 13–22.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott, a koponyáját és a lapockáit bolygatták csupán. A rablás a síron belül hatolt le. A koponya nagyjából a helyén volt, de összetörve, 32 cm-rel a sírfenék fölött.

A sír h.: 2,62 m; sz.: 0,70 m; m.: 1,33 m. T.: 158–338° D–É.

Neme: férfi, *Mat.* eleje.

Leletek:

1. Fibula. A jobb bordák hajlata mellett vasfibula feküdt, rugószerkezettel a fej irányában. Kéttagú, alsó húros, oldalt hajlított lábú, a kengyel a rugószerkezet irányában szélesedik, átmetszete téglalap alakú. Tűje hiányzik. H.: 5,6 cm; sz.: 3,2 cm [35. tábla 7].

2. Csát és csíholó. A jobb medencelapátban nagyméretű, ovális, megvastagodó csatkarika, a pecék hiányzik. Vékonyabb ívéhez hozzározsdásodva vaspálca, mindkét végén törött. Talán csíholó, mert egyik vége kerek, a másik téglalap átmetszetű. Átm.: 5 × 4,2 cm [35. tábla 8].

3. Csát. A bal combcsont nyaka alatt, a csonton ovális, kicsi vascsát, pecke a koponya, hegye a láb felé állt. A karika megvastagodó. Átm.: 2,9 × 2,1 cm [35. tábla 9].

4. Kés. A bal medencén keresztben kés, a hegye a sír Ny-i oldala felé áll. Középső nyélállású, enyhén ívelt a

háta és az éle. A hegye hiányzik. Mérhető h.: 10,5 cm; sz.: 1,5 cm [35. tábla 10].

5. Edény. A bokáktól 10 cm-re, a lábak előtt. Világos-szürke, korongolt, legömbölyített peremmel, ívelt, nyújtott nyakkal, alacsony trapézos talppal. Kör átmetszetű füle a perem alól indul. A peremtől a has vonaláig függőlegesen, a has vonalától vízszintesen fényezett. Pá.: 9,3 cm; fá.: 5,1 cm; m.: 14,2 cm [36. tábla 1].

159. sír

A temetőterképen: 11–22.

Jelöletlen temetkezés.

Teljesen feldúlt sír. Az akna a síron belül hatolt le, a sírfolt jelentkezési szintjén. Néhány hosszúcsont a lábak tájára vissza volt dobva.

A sír h.: 1,71 m; sz.: 0,64 m; m.: 0,92 m. T.: 148–338° DK–ÉNy.

Neme: a leletek alapján nő.

Leletek:

1. Orsógomb. A bolygatott részből aszimmetrikusan bikónikus, barna orsógomb. M.: 2,5 cm; átm.: 3,5 cm [36. tábla 3].

2. Edény. A sír ÉK-i sarkában, másodlagos helyzetben kézzel formált fazék. Fekete, repedezett felületű, kerámiatörmelékkel soványított. Pereme kiegészített. M.: 7,8 cm; pá.: 8 cm; fá.: 5,8 cm [36. tábla 2].

3. Gyöngyhímzés maradványa. A bokáknak megfelelő helyen, másodlagos helyzetben üveggyöngyök voltak. Számuk és típusuk alapján egyértelműen a ruha aljának gyöngyhímzéséhez tartoztak. Összesen: 259 db [1. függelék 14. táblázat].

160. sír

A temetőterképen: 12–23.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott sír. A rablás aknája a sír közepe táján, kerek gödörrel hatolt le és a hosszanti oldalán is túlnyúlt 20–30 cm-re. A koponyát – amely torzított volt – összetörve a sír közepe táján bontották ki, a hosszúcsontok ugyanitt voltak. Az összes lelet a rablóaknából származik.

A sír h.: 1,85 m; sz.: 0,84 m; m.: 1,53 m. T.: 164–344° D–É.

Neme: nő, *Juv.–Ad.*

Leletek:

1. Karperec. Bronzhuzalból hajlított, nyitott végű karperec, átmetszete ovális. Deformálódott. Átm.: 5,8 × 3,7 cm; v.: 0,3 cm [36. tábla 11].

2. Fibula. Oldalt hajlított lábú vasfibula, körszelet alakú a kengyel átmetszete. Kéttágú volt, a rugórész hiányzik, a tű töredéke illeszkedik. H.: 7,5 cm [36. tábla 10].

3. Kés. Középső nyélállású, ívelt hátú, egyenes élű kés. A hegye hiányzik, letörött. H.: 11,4 cm; sz.: 1,5 cm [36. tábla 9].

4. Csiholó. Trapéz alakú, karikára visszahajlított végű csiholó. Nem teljes, a vége letörött. Mérhető h.: 3,4 cm; sz.: 1,9 cm [36. tábla 4].

5. Kőeszközök. Hidrokvarcit magkő maradék, körben és a felületén másodlagos felhasználásra utaló erős kopásnyomokkal. Barna színű radiolarit szilánk, a jobb éle kopott. Tűzkésztséghez tartoztak, felületükön rozsdalenyomatok voltak. Összesen 2 db. Átm.: 2,1 × 1,9 cm. Átm.: 2,3 × 1,9 cm [36. tábla 5–6].

6. Nyéltüske. Falenyomatos, kerek átmetszetű tárgyhoz, valószínűleg árhoz tartozott. H.: 2,4 cm; átm.: 0,4 cm [36. tábla 7].

7. Bogrács töredék. Árpád-kori bogrács oldaltöredékei (2 db).

161. sír

A temetőterképen: 12–24.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan, majdnem teljesen felszívódott váz, helyenként csak nyomokban voltak észlelhetők a csontok. A kezek kinyújtva helyezkedtek el. A váz hossza a sírban lemérve: 98 cm.

A sír h.: 1,38 m; sz.: 0,68 m; m.: 1,25 m. T.: 162–342° D–É.

Neme: (?), gyermek.

Leletek:

1. Torques. A nyakcsigolyákon vékony ezüsthuzalból hajlított, hurkos végű, tordírozott féltorques. Egyik vége hiányzik, letörött, a másikon a hurok törött. Átm.: 0,9 cm; v.: 0,1 cm [37. tábla 2].

2. Üveggyöngy. A nyakcsigolyán, a torques íve alatt ketős kúpos, fehér gyöngy (1 db) [36. tábla 12].

3. Fatárgy füle. A jobb lapockán, két hegye a sírfenék-re merőlegesen állt. Keskeny pántból hajlították, végein keresztirányú falenyomatok vannak. Négy darabban. Sz.: kb. 4,5 cm; m: 2,2–3,7 cm [36. tábla 8].

4. Edény. A bal lábfej mellett kézzel formált apró fazék, oldalára dőlve, szájjal a koponya felé rézsűsen. Vörös, foltosra égett, repedezett felületű, kerámiatörmelékkel soványított. Vékony falú, gondosan készített, csaknem szimmetrikus. M.: 7 cm; pá.: 5,2 cm; fá.: 3,6 cm [37. tábla 1].

162. sír [10–11. kép]

A temetőterképen: 12–23.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan, a koponya a jobb oldalán fekszik, a karok a medence mellett kinyújtva voltak. A lábakat jobb oldalra térdben felhúzva, enyhén zsugorított helyzetben bontották ki. A váz hossza a sírban lemérve: 157 cm.

A sír h.: 2,15 m; sz.: 0,88 m; m.: 1,15 m. T.: 156–336° DK–ÉNy.

Neme: nő.

Leletek:

1. Gyöngy nyaklánc. A mellcsonton és a lapockán nyaklánc szétpergett gyöngyei. Üveggyöngyök: lecsapott sarkú fekete (2 db) és piros (1 db), hólyagos piros (3 db), sötétlila (1 db), hengeres fehér (3 db), gömbös áttetsző, fehér (1 db); hármaskör gyöngy, aranyfóliás (1 db); korallgyöngy: hosszú, csőszzerű (1 db). Összesen 13 db [37. tábla 7].

2. Fibula. A bal kulcscsontra támaszkodva rézsűsen, a bordákra lesüllyedve ovális emailos fibula. Felülete három mezőre osztott. A külső középkék, a középső olyan rombuszforma, melynek négy sarkába 1–1 félkör ívelődik, ez rozsdavörös színű. A legbelső kerek, a közepén pici korong, ebből hiányzik, kiesett az emaildíszítés. Átm.: 4,8 × 4 cm [37. tábla 6].

3. Fibula. Az előzőtől 1 cm-re, bronz korongfibula a mellkason. Az alapot jelentő masszív korongra a felső lemezt fehér anyaggal rögzítették, és ez az anyag töltötte ki a két lemez közötti részt is. A felső lemezt vékony, koncentrikus körök, rombuszok és gyöngyözött minta díszíti. Közepén fekete korongból kiemelkedő női fej, üvegmaszk. Átm.: 4 cm [37. tábla 4].

4. Orsógomb. A jobb combcsont közepe mellett, kívülről, attól 3 cm-re orsógomb. Barna, foltosra égett, bikónikus, ívelt oldalú. M.: 2,2 cm; átm.: 2,9 cm [37. tábla 5].

5. Edény. A lábfejek végén, a két láb közötti részen gyorskorongolt, szürke edény, szájjal a váz koponyájának irányában eldőlvé. Miniatur hóbáredény, vízszintesen kihajló peremmel, tojásdad hassal, mely az alja felé erősen szűkül. A vállán hármaskör, bemélyített vonalköteg. M.: 11,3 cm; pá.: 4,1 cm; fá.: 2,9 cm [37. tábla 3].

163. sír

A temetőterképen: 12–24.

Jelöletlen temetkezés.

Rablott sír, a sírgödör Ny-i, hosszanti oldalán túl indult az akna kerek, kútszerű beásással. Csak csontszilánkok maradtak meg. A leletek a rablóaknából kerültek elő.

A sír h.: 2 m; sz.: 0,95 m; m.: 1,30 m. T.: 174–354° D–É.

Neme: nő.

Leletek:

1. Gyöngyök. Nem dönthető el, hogy eredetileg milyen funkciójuk volt. Hatszögű hasábos karneol (2 db); gyűrű alakú apró borostyán (2 db); üveg: hólyagos apró: piros (13 db), narancs (6 db), fekete (5 db), fehér (2 db), nagyobb spulni alakú fehér (töröttek, különböző méretűek: 2 db), amorf narancs színű (1 db). Összesen 33 db [37. tábla 9–11].

2. Edény. Gömbölyű hasú, apró korongtalpon áll, pereme függőleges, nyakán lapos borda. Eredetileg a pereme fölé magasodó és a has vonalára támaszkodó füle letört. Felületén vörös festéknymok. Római. M.: 5,3 cm; pá.: 4,1 cm; fá.: 2,7 cm [37. tábla 8].

164. sír

A temetőterképen: 14–22.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott sír. A bolygatás a sír tükrén belül történt. A koponya összetörve, nagyjából az eredeti helyén volt. A leletek a bolygatott részből kerültek elő.

A sír h.: 1,49 m; sz.: 0,76 m; m.: 0,88 m. T.: 154–334° DK–ÉNy.

Neme: (?), *Inf.* I. (1,5–2).

Leletek:

1. Csüngő. A bordáknak megfelelő helyen, de a bolygatott részben ezüstlemezről kivágott lunula alakú csüngő. Átm.: 4,3 cm [38. tábla 1].

2. Csüngő. A lunula mellett bronzból készült, ásó alakú csüngő. M.: 2,2 cm; sz.: 1,6 cm [37. tábla 13].

3. Karperec. Vashuzal karperec enyhén ívelt töredéke. H.: 2,2 cm; sz.: 1,6 cm [37. tábla 12].

4. Pénz. Meghatározhatatlan kopott denar; I–II sz. [38. tábla 4].

5. Koporsókapocs. A sír É-i végétől 12 cm-re, a Ny-itól 20 cm-re, a sír aljától 8 cm-re. Mindkét vége egy oldalra, félkör alakba behajlított. A félkörösre behajlított vége kicsit elkeskenyedik. A szélessége itt: 1,5 cm. H.: 17,8 cm; sz.: 1,9 cm.

165. sír

A temetőterképen: 12–22.

Jelöletlen temetkezés.

Teljesen feldúlt sír. A rablóakna a sír K-i, hosszabb falára rézsűsen hatolt rá, majd lefelé szintén rézsűsen mélyedve érte el a sír falát, itt már egészen keskeny, 40 cm-es. Széles árokkal húzódott lefelé, de a sírfenéknél mindössze 36 cm-nyire látszik a K-i oldalfalban. Ilyen módon csak koporsós temetkezést rabolhattak ki. Csontszilánkok maradtak a sírban.

A sír h.: 2,56 m; sz.: 0,87 m; m.: 1,68 m. T.: 156–336° DK–ÉNy.

Neme: a leletek alapján nő.

Leletek:

1. Fibula. A rablás síron kívüli keskeny aknájából 70 cm-es mélységből bronz térdfibula. Feje téglalap alakú, ebbe simul bele a tűszerkezet; a láb hengeres kis pecekben végződik. Tüje hiányzik. H.: 3,2 cm [38. tábla 2].
2. Fibula. Kerek (?) lemezes ezüstfibula lapjának töredéke, hátulján a vas rugószerkezet erősen korrodálódott maradványával. Átm.: kb. 4 cm [38. tábla 5].
3. Vaskarika. Ovális metszetű zárt vaskarika töredékei. Övhöz tartozott. Átm.: 4 cm; v.: 0,7 cm [38. tábla 3].
4. Gyöngyök. Különböző funkciójúak lehettek. Üveg: lecsapott sarkú zöld (23 db), hatszögű zöld (6 db), nyomott gömbös zöld (2 db), fehér (12 db), piros (12 db); apró hasábok: piros (12 db), téglaszínű (2 db), kék (3 db), fehér (1 db); hengeres kicsi kék (1 db); nagy fehér (1 db). Kettős kúpos nagyobb fehér (1 db); spulni alakú piros (1 db); nyomott gömbös, egymást metsző hullámvonaldíszsel: fekete alapon fehér (3 db), fekete alapon piros (1 db), zöld alapon fehér (1 db), áttetsző mézszínű fehér (1 db); borostyán: nyomott gömbös, lapított, apró (13 db); karneol: hatszögletű, hasábos (7 db), sokszögű (1 db); mészkő: csüngő alakú (1 db), rövid hordó (2 db); korall: apró, elágazó (1 db). Összesen 108 db.

166. sír

A temetőterképen: 16–22.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott. A bolygatás a sír tükrén belül történt, ezért a nyesett felületen nem látszott az elszíneződése. Csak csontszilánkok voltak a sírban.

A sír h.: 2,63 m; sz.: 0,91 m; m.: 1,30 m. T.: 156–336° DK–ÉNy.

Neme: a leletek alapján nő.

Leletek:

1. Edény. A sír É-i végétől 50 cm-re, a Ny-itól 40 cm-re téglavörös tál eredeti helyén. Gyorskorongolt, vékony falú, felületén – kívül-belül – vörös festés nyoma. Preme duzzadt, alacsony korongtalpon áll. M.: 6,8 cm; pá.: 11,4 cm; fá.: 4,4 cm [38. tábla 9].
2. Gyöngyök. Nem dönthető el biztonsággal, hogy mi volt eredetileg a funkciójuk. A rablás aknájában kerültek elő, az egész sír hosszában. Üveg: lecsapott sarkú középkék (17 db; különböző méretűek) [38. tábla 6]; szögletes gyűrű alakúak: zöld (3 db), piros (2 db), nyomott gömbszerű zöld (1 db), fehér (1 db) [38. tábla 8];

sokszögű karneol (1 db) [38. tábla 7]. Összesen 25 db [38. tábla 6–8].

167. sír

A temetőterképen: 14–22.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan volt a sír. A homokban igen gyengén rajzolódott ki a sírfolt. A váz részeit még nyomokban is alig lehetett megfigyelni.

A sír h.: 1,04 m; sz.: 0,63 m; m.: 0,90 m. T.: 154–336° DK–ÉNy.

Neme: (?), gyermek.

Leletek:

1. Gyöngyök. A bokák táján üveggyöngyök: nyomott gömbös fekete (2 db); szögletes gyűrű alakú: téglaszínű (4 db), fekete (1 db). Összesen 7 db [38. tábla 10].

168. sír [12. kép]

A temetőterképen: 14–23.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan, a koponya a bal oldalon feküdt, a lapockára csúszva. A karok a medence mellett kinyújtva, a lábak térdben enyhén kifelé hajlottak. A váz hossza a sírban lemérve: 107 cm.

A sír h.: 1,82 m; sz.: 0,76 m; m.: 1,10 m. T.: 156–336° DK–ÉNy.

Neme: leány, *Inf. I.* (6–8).

Leletek:

1. Fibula. A jobb oldali bordák végénél, túvel a medence-lapát irányába, – tehát nem eredeti helyzetben – bronzfibula. Kétagú, oldalt hajlított lábú, alsóhúros. A kengyel trapézosan kiszélesedik, a láb facettált, a kengyel a rugószerkezet felőli végénél hármas bevagdálásokkal, a láb felőli végénél kettős bemélyített árokkal tagolt. A tűszerkezet vasból készült, a tengely végeit bronzsapkák zárják le. H.: 6,8 cm; sz.: 3,8 cm [38. tábla 16].
2. Karperecek. A jobb csuklónál bronzpánt karperecek, enyhén oválisra hajlítva, végeik egymásra futnak, enyhén kiszélesednek. A legvégén két-két sekély bevágás tagolja a karperecek felső hosszanti éleit. Átm.: 4,4 × 4 cm; sz.: 0,3–0,5 cm Átm.: 4,6 × 3,9 cm; sz.: 0,3–0,5 cm [38. tábla 14–15].
3. Karperecek. A bal csuklón keskeny vaspánt karperec és egy vashuzal karperec töredékei. Hiányosak, töredékesek. Sz.: 0,4 cm; v.: 0,2 cm [38. tábla 11–12].
4. Edény. A lábak végénél, a bokáktól 14 cm-re kézzel formált fazék. Sötétbarna, foltosra égett, szerves anyaggal és edénytörmelékkel soványított, erősen gömbös

hasú, rövid, egyenes peremén ferde benyomkodásokkal tagolt. M.: 12,4 cm; pá.: 7,7 cm; fá.: 6,4 cm [39. tábla 1].

169. sír

A temetőterképen: 14–24.

Jelöletlen temetkezés.

Teljesen rablott sír. Az akna a síron belül hatolt le, a vázból csak csontszilánkok maradtak, néhány borda és kulcscsont.

A sír h.: 2,61 m; sz.: 0,85 m; m.: 0,81 m. T.: 162–342° D–É.

Neme: a leletek alapján nő.

Leletek:

1. Gyöngyhímzés maradványa. A lábaknak megfelelő helyen üveggyöngyök. A gyöngyök helyzete és típusa, valamint száma alapján joggal feltételezhető, hogy eredetileg a ruha aljának kivarrásához tartoztak. Összesen 60 db [1. függelék 15. táblázat].

170. sír

A temetőterképen: 14–22.

Jelöletlen temetkezés.

Rablott sír, az akna a sír DNy-i sarkán hatolt le. A sírban csontszilánkok, fogak, hosszúcsontok maradtak.

A sír h.: 2,37 m; sz.: 0,91 m; m.: 0,92 m. T.: 154–334° DK–ÉNy.

Neme: nő.

Leletek:

1. Gyöngyök. Nem tudjuk eldönteni, hogy eredetileg hol lehettek a sírban. A sír É-i végénél a rablóaknából származtak. Üveg: nyomott gömbös zöld (12 db), kék (1 db), narancs (1 db), kettős kúpos fekete (1 db) [39. tábla 2]; karneol: sokszögű (9 db) [39. tábla 3]; mészkő: 3 db töredéke, az egyik cső, valamint egy szív alakú [39. tábla 4]. Összesen 28 db [39. tábla 2–4].
2. Csüngő. Balta alakú vascsüngő. H.: 2,3 cm; sz.: 1,1 cm [38. tábla 13].
3. Vastöredékek. Vashuzalból hajlított tárgy töredékei (2 db). H.: 3 cm; h.: 3 cm [38. tábla 17–18].

171. sír

A temetőterképen: 14–23.

Jelöletlen temetkezés.

Teljesen rablott sír. Az akna a sír hosszanti tengelyének közepén húzódott a váz hossz tengelyében. A sírban csak csontszilánkok voltak.

A sír h.: 3,19 m; sz.: 2,01 m; m.: 1,54 m. T.: 162–342° D–É.
Neme: nincs antropológiai adat.

Leletek:

1. Koporsókapocs. A sír D-i végétől 12 cm-re, a K-itől 115 cm-re, a sírfenék fölött 5 cm-re S alakú koporsókapocs töredékei. Merőlegesen állt a sír aljára. H.: 2,5 cm; sz.: 2,6 cm.
2. S alakú koporsókapocs vége, kicsi töredéke. H.: 2,5 cm; sz.: 2,6 cm.
3. Edény. Világosszürke, korongolt, gömbös edény töredéke. Pereme rövid, legömbölyített. Pá.: kb. 5,5 cm [39. tábla 5].
4. Bronzlemez. Vékony bronzlemez és vékony bronzhuzal apró töredékei. Értelmezhetetlenek.

172. sír

A temetőterképen: 15–23.

Jelöletlen temetkezés.

Rablott volt. A rablás árka a sír ÉNy-i végén, a hosszabb oldalra merőlegesen hatolt le, alul 45 cm széles. Az árokkal megtalálták a sírt és aztán már azon belül, a hossz tengelye közepén haladtak tovább. Csak csontszilánkok maradtak a sírban. Minden lelet a rablóaknában volt.

A sír h.: 2,67 m; sz.: 1,09 m; m.: 1,36 m. T.: 160–340° D–É.

Neme: a leletek alapján férfi.

Leletek:

1. Lándzsa. Vaslándzsa, köpűs, benne keresztben a nyél felerősítését szolgáló szegecs. A penge köpű felőli, alsó része egyenletesen szélesedik, felső része hiányzik. A penge sz.: 3,7 cm; a köpű h.: 5,5 cm; átm.: 2,2 cm [39. tábla 6].
2. Csát. Ovális vas csatkarika. Erősen korrodálódott. Átm.: 4 × 2,6 cm [39. tábla 7].
3. Karika. Öntöttbronz karika, egy pontján erősen kopott, elvékonyodott. Metszete ovális. Átm.: 1,8 cm; v.: 0,4 cm [39. tábla 8].
4. Huzal. Szélesedő végű, talán vas karperec töredéke. H.: 3 cm; v.: 0,6–0,3 cm [39. tábla 10].
5. Kés. Egyenletes szélességű penge töredéke. Mérfető h.: 4,2 cm; sz.: 1,9 cm [39. tábla 14].
6. Vaslemez. Vékony vaslemez töredéke, egy helyen átütött kerek lyukkal. Szabálytalan, törött. Egyik oldalán mintha falenyomatos lenne. Átm.: 3,3 × 2,3 cm [39. tábla 9].

173. sír

A temetőterképen: 15–22.

Jelöletlen temetkezés.

Feldúlt sír, csak nyomokban találtak csontokat. A rablás aknáját a sír DNy-i sarkában, a hosszanti oldalára merőlegesen, 40–50 cm szélesen ásták rá. A leletek a rablásból kerültek elő. A sír h.: 1,25 m; sz.: 0,62 m; m.: 1,13 m. T.: 176–356° DK–ÉNy.

Neme: nincs antropológiai adat.

Leletek:

1. Kőeszközök. Szürke kova nyersanyag-töredékek, kopásnyom nélkül (2 db) [39. tábla 11–12].
2. Gyöngy. Csüngő alakú mészkőgyöngy [39. tábla 13].

174. sír

A temetőterképen: 15–24.

Körárkos halmos temetkezés.

Bolygatott, a rablás aknáját a sír K-i, hosszabb falának közepe táján ásták rá a sírra, aránylag keskeny árokkal. A sírfalon csak 20 cm-rel nyúlt túl. A síron belül hosszanti irányban hatolt le. Bontáskor igen kevés csontot lehetett találni, a koponya nagyjából a helyén volt, de széttörve, a fogak szétdobálva. A leletek – a koporsókapocs kivételével – a bolygatott részből kerültek elő.

A sír h.: 3,11 m; sz.: 1,60 m; m.: 1,55 m. T.: 164–344° D–É.
Neme: nő, Ad.

Leletek:

1. Koporsókapocs. A sír D-i végétől 40 cm-re, a K-itől 77 cm-re, a sírfenék fölött 5 cm-re, majdnem merőlegesen a sírfenékre, élével a csontváz irányában feküdt. H.: 19,8 cm; sz.: 2,5 cm [131. tábla 2].
2. Fibula. Ezüst korongfibula kúpos palásttal, melyet gyöngyözött ezüsthuzal rögzít, fölötté borostyán (?), korongos gyöngy, majd egy domborított pontsoros, kör alakú ezüstlemez, ezt legfölül pedig sapka alakú stift zárja. Az egész szerkezet egy függőleges tengelyre van felerősítve, melynek rögzítési pontja jól látható a korong hátoldalának közepén. A tűtartó letörött. Átm.: 2,8 cm; m.: 2,3 cm + rugórész [40. tábla 1].
3. Fibula rugószerkezete. Bronzból készült, korongfibulához tartozhatott. A tű h.: 1,7 cm [40. tábla 6].
4. Karperec. Vékony ezüstlemezről hajlított, szögletes végű, egyenlő szélességű, nyitott karperec. Átm.: 6,2 cm; sz.: 0,6 cm [40. tábla 2].
5. Bronz-szegecs félgömbös feje. Átm.: 0,9 cm [40. tábla 5].
6. Lemeztöredékek. Bronzlemez töredékei. A legnagyobbikon félgömbös domborítás található (10 apró db) [40. tábla 3].
7. Orsógomb. Barna, finom kidolgozású, simított felületű, aszimmetrikusan kettős kúpos, szélesebbik végén homorú. Átm.: 3,1 cm; m.: 2,3 cm [40. tábla 4].

8. Vastöredék. Pántszerű darab, nem értelmezhető. H.: 3,2 cm; sz.: 0,3–0,5 cm.

9. Gyöngyök. Azonosíthatatlan helyről, ismeretlen funkcióban. Üveg: lecsapott sarkú, középkék (52 db); sokszögű karneol (13 db); korong alakú borostyán (66 db); mészkőgyöngyök töredékei (kb. 7 db). Összesen 139 db.

175. sír

A temetőterképen: 15–22.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott sír, a rablás aknája a sír K-i, hosszabb falának közepén, mintegy 60–80 cm szélesen hatolt a sírba. Amikor elérte a sírt, a sírgödör vonalán belül, hossztenyelyének irányában haladt. A csontvázból csak szilánkok maradtak, koponyatöredékek, ujjpercek. Az összes lelet a rablóaknából származik.

A sír h.: 2,74 m; sz.: 1,03 m; m.: 1,35 m. T.: 160–340° D–É.
Neme: nő.

Leletek:

1. Fülbevaló töredéke. Ezüsthuzalból hajlították, a töredék valószínűleg a hurkos-kampós záródás része. A darab alig ívelt, tehát nagy átmérőjű lehetett. H.: 2,2 cm [40. tábla 8].
2. Karika. Felcsavart végű bronzkarika; töredékes, deformálódott. Átm.: kb. 1,5 cm [40. tábla 7].
3. Kauricsiga. Darabokra törött, nagy kauricsiga, a leghosszabb *columneralis* töredék. H.: 5,35 cm [40. tábla 10].
4. Gyöngyök. Borostyánok: hengeres (8 db), korongos (2 db); üveg: lecsapott sarkú, középkék (1 db). Összesen: 11 db [40. tábla 9].

176. sír

A temetőterképen: 15–22.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott sír, a rablóakna a koponya felőli végén, kútszerűen hatolt le. A váz csontjai felszívódtak, az érintetlen részeken is.

A sír h.: 0,94 m; sz.: 0,41 m; m.: 0,85 m. T.: 216–026° DNy–ÉK.

Neme: (?), gyermek.

Leletek:

Nem voltak.

177. sír

A temetőterképen: 15–23.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt. A rablás aknája a sír K-i, hosszabb oldalának közepe felől, 60 cm szélesen hatolt a sírba. A sírban csak csontszilánkokat bontottak ki.

A sír h.: 1,36 m; sz.: 0,53 m; m.: 1,25 m. T.: 198–018° DNy–ÉK.

Neme: (?), gyermek.

Leletek:

Nem voltak.

178. sír

A temetőterképen: 15–24.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír. A koponya enyhén jobbra billenve fektült, mindkét kéz a medence mellett kinyújtva. A holttestet a 174. sírt ölelő árokba temették. A váz hossza a sírban lemérve: 162 cm.

A sír h.: 1,62 m; sz.: 0,76 m; m.: 0,82 m. T.: 162–342° D–É.

Neme: férfi, *Mat. sen.* (50–60).

Leletek:

1. Kés. A bal combcsont felső részén, éllel a koponya irányában, nyéllel a combcsontok felé. Enyhén ívelt hátú és ívelt élű, a hegye letörött. Mérhető h.: 8,6 cm; sz.: 1,5 cm [40. tábla 11].

2. Csát. A jobb medencecsont alsó ívén D alakú vascsat, a karikája laposra kalapált, a pecek felőli oldalon – a használat érdekében praktikusán – hengeres. A pecek lapos, keskeny, a végén elhegyesedik, a csatkarikánál enyhén ívelt. A harmada hiányzik. Átm.: kb. 4 × 2,2 cm [40. tábla 13].

179. sír

A temetőterképen: 17–22.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt, a rablóakna a gödör hossz tengelye mentén érintette a vázat. Csak néhány hosszúcsont és fogak kerültek elő a bontáskor. A leletek a rablóaknában, illetve bolygatott helyzetben voltak.

A sír h.: 2,66 m; sz.: 0,95 m; m.: 1,36 m. T.: 154–334° DK–ÉNy.

Neme: nő.

Leletek:

1. Orsókarika. A sír DK-i végénél (eredetileg a koponyatáján) orsókarika. Szürke, korongolt edény aljából vagy talpából alakították ki. Átm.: 4,8 cm; m.: 1,1 cm [40. tábla 12].

2. Gyöngyhímzés maradványa. A lábaknak megfelelő helyen szabálytalan alapú hasábos és korong alakú bo-

rostyángyöngyök, továbbá egyetlen üveggyöngy. Összesen 265 db, valamint számos darab törmeléke [1. függelék 16. táblázat].

180. sír [13. kép]

A temetőterképen: 17–22.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír, a koponya a jobb oldalára billenve fektült, a karok a medence mellett kinyújtva kerültek elő.

A sír h.: 2,88 m; sz.: 0,73 m; m.: 1,1 m. T.: 18–354° D–É.

Neme: nő, *Ad.* vége.

Leletek:

1. Fülbevalópár. A koponya két oldalán, a fülnek megfelelő helyen egy-egy bronzhuzalból hajlított hurkoskampós fülbevaló. Töröttek, hiányosak. Átm.: 3,7 cm. Átm.: 3,7 cm [41. tábla 6–7].

2. Gyöngy nyaklánc. A nyakcsigolyák környékén előkerült gyöngysor rendszerét jól lehetett követni: középen az öt hengeres, illetve hasábos borostyán volt, oldalt pedig a karneolok. Összesen 8 db [41. tábla 4].

3. Fibula. A jobb oldali bordákon bronz hagymagombos fibula. Tüje vasból készült, kengyele nyújtott trapéz átmetszetű, a láb facettált, a vége tagolt. H.: 7,3 cm [41. tábla 5].

4. Karperecpár. A csuklókon egy-egy oválisra hajlított, bronzhuzal karperec. Végeik alig észrevehetően megvastagodnak. Átm.: 6,4–5,2 cm. Átm.: 6,2–5,4 cm [41. tábla 1–2].

5. Orsókarika. Szürke, korongolt edény aljából alakították ki. Átm.: 4,2 cm; v.: 0,9 cm [41. tábla 8].

6. Gyöngyhímzés. A lábakon mindkét oldalon, a csontok mellett és alatt is borostyán-, mészkő- és karneol-, de főként üveggyöngyök kerültek elő. Összesen 181 db [1. függelék 17. táblázat].

7. Edény. A jobb lábfej mellett kézzel formált fazék. Fekete, foltosra égett, edénytörmelékkel és szerves anyaggal soványították. Egyetlen falvastagságú, aszimmetrikus. M.: 10,9 cm; pá.: 8,2 cm; fá.: 6,8 cm [41. tábla 3].

181. sír

A temetőterképen: 17–23.

Körárkos halmos temetkezés.

Bolygatott volt, a rablás aknája a sír Ny-i, hosszabb oldala felől hatolt le, alig 60 cm széles árokkal, áttörve a koporsó fedelét. Mindössze a csontváz bal lába és jobb lábszára maradt eredeti helyén. A jobb combcsont a rablás aknájában került elő, 33 cm-rel a sír alja fölött.

A sír h.: 2,71 m; sz.: 0,82 m; m.: 1,20 m. T.: 154–334° DK–ÉNy.

Neme: nő.

Leletek:

1. Koporsókapocs. A sír D-i végétől 4 cm-re, K-i falától 36 cm-re, a sírfenéktől 18 cm-re S alakú koporsókapocs. H.: 15,6 cm; sz.: 3 cm.
2. Koporsókapocs. A sír É-i végétől 15 cm-re, a K-i falától 34 cm-re, a sírfenéktől 7 cm-re S alakú koporsókapocs töredékei: csak az egyik vége van meg és néhány töredék, ezek feltűnően keskenyek. H.: 14,5 cm; sz.: 2,9 cm.
3. Csüngő. Hold alakú ezüstcsüngő, lemezből kivágva. Külső szélén vékony, éles, a belső íven vastagabb. A vaskarikára rozsdásodott. Átm.: 3 cm; m.: 2,7 cm [40. tábla 14].
4. Karika. Zárt vaskarika, átmetszete kör alakú. Az ezüstcsüngőhöz rozsdásodott. Talán övhöz tartozhatott. Átm.: 3,5 cm; v.: 0,6 cm [40. tábla 14].
5. Ezüsthenger. Zárt ezüsthenger, végeinek széle egyenetlen. A vaskarikára rozsdásodott. H.: 0,9 cm; átm.: 0,4 cm [40. tábla 14].

182. sír

A temetőterképen: 17–24.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt, a rablóakna a sír Ny-i, hosszabb oldala felől hatolt le, igen szűk területen, rézsűsen lefelé haladó árokkal. A váz bal felét bolygatták erőteljesebben. A jobb kar a medence helyén volt, kinyújtott helyzetben.

A sír h.: 2,55 m; sz.: 0,82 m; m.: 1,10 m. T.: 162–342° D–É.

Neme: nő (?), *Mat.*

Leletek:

1. Edény. A lábfejek között talpán álló edény. Vörös, gyorskorongolt, nagyon vékony falú, gömbös edényke apróra törött darabjai. Pereme rövid, ívelten kihajló, legömbölyített; alacsony korongtalpon áll. Oldalán halványan bekarcolt kettős vonal található. Fá.: 4,8 cm.
2. Pénz. Maximinus Daza follis; Siscia 312; RIC 6.; 2256. IMP MAXIMINVS. AVG. A rablóaknából került elő [42. tábla 2].
3. Kés. A bolygatott részben egy kés feküdt több, össze nem illő darabban. A nyél és a penge találkozásánál 0,8 cm széles, ovális pánt vette körül. A nyél felerősítését, rögzítését szolgálta. H.: kb. 9,5 cm; sz.: 1,5 cm [42. tábla 1].

183. sír

A temetőterképen: 17–24.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír. A sír feltja jól kirajzolódott a szürke agyagban. Valószínűleg a kis méretű, de mély sírt nem tudták teljes egészében végigásni, ezért 113 cm mélyen a Ny-i végén 36 cm-rel beszűkítették, mintegy padkát hagytak. A váznak nyoma sincs, csecsemő lehetett, a csontok felszívódtak.

A sír h.: 1,10 m; sz.: 0,65 m; m.: 1,40 m. T.: 104–284° K–Ny.

Neme: (?), gyermek.

Leletek:

Nem voltak.

184. sír

A temetőterképen: 19–23.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt. A bolygatás a váz felső részét megsértette, a koponya, a csigolyák és a bordák hiányoztak. A bolygatás egyidejű lehetett, mert az aknát tudatosan a sír felső részére ásták rá. Az alkarcsontok kinyújtva a váz mellett feküdtek.

A sír h.: 2,40 m; sz.: 0,80 m; m.: 1,54 m. T.: 154–334° DK–ÉNy.

Neme: nő.

Leletek:

1. Karperecpár. Az alkarok végénél, a könyök alatt közvetlenül egy-egy bronzhuzalból hajlított, nyitott végű, ovális alakú és átmetszetű karperec. Mindkettő kettőbe törött, kopott, erősen korrodálódott. Átm.: 6,5 × 4,9 cm. Átm.: 6,1 × 5,1 cm [42. tábla 4–5].
2. Orsókarika. A bal lábközépcsontok mellett volt. Szürke, gyorskorongolt edény falából alakították ki. Átm.: 2,6 cm; v.: 1,3 cm [42. tábla 11].
3. Edény. A jobb lábfej előtt korsó. Világosszürke, erősen kopott, matt felülettel, perem alól induló, a vállra támaszkodó szalagfüllel, alacsony korongtalppal. A vállvonal bemélyített vonallal, a has vonala keskeny árokkal hangsúlyozott. Közöttük alig látható, cikcakk besimított vonalköteg. M.: 15,7 cm; pá.: 8,6 cm; fá.: 5,1 cm [42. tábla 6].
4. Fülbevaló. A bolygatott részben bronzhuzalból hajlított fülbevaló apró töredékei. Talán idetartozik egy sokkal vékonyabb karika is, amely ugyan kisebb átmérőjű volt, de lehetett a fülbevaló párjának darabja. Átm.: kb. 2,5 cm. Átm.: 2 cm [42. tábla 3].
5. Fibula. A bolygatott részen bronz, kéttagú fibula apró töredékei [42. tábla 7].

6. Gyöngyök. Oktaéderes karneolgyöngy és egy hasáb alakú borostyángyöngy töredéke. Összesen 2 db [42. tábla 9].

185. sír

A temetőterképen: 19–23.

Jelöletlen temetkezés.

Teljesen bolygatott gyermek sír, csak a koponyacsont néhány maradványa van meg.

A sír h.: 1,05 m; sz.: 0,58 m; m.: 1,10 m. T.: 174–354° D–É.

Neme: (?), gyermek.

Leletek:

Nem voltak.

186. sír

A temetőterképen: 19–22.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt. A sírt keskeny árok kerítette DK felől, mélysége 85–90 cm. Az aknát az egész vázra, a sírgödör vonalát követve ásták rá, csak a sír sarkait hagyva érintetlenül. A bolygatás következtében mindössze néhány hosszúcsont maradt meg. Eredeti helyzetben feküdtek a jobb alkar és jobb lábszár csontjai, valamint a bal combcsont forgója. A bolygatott rétegben, feljebb került elő a bal lábszárcsont. A leletek a bolygatott részben voltak.

A sír h.: 2,40 m; sz.: 0,80 m; m.: 1,10 m. T.: 152–332° DK–ÉNy.

Neme: nő, Ad.

Leletek:

1. Csát. Kör átmetszetű ovális (?) csatkarika töredékei, a csatpecsek lapos vége ívelt (3 db). Átm.: 4,4 × kb. 3 cm [42. tábla 10].

2. Csát. Ovális vascsat töredékei. A csatkarika megvas-tagodik, a csatpecsek a közepe táján kiszélesedik, a vége egyenletesen elkeskenyedik és lekerekedik. Átmetszete ovális (3 db). Átm.: kb. 4 × 2,5 cm [42. tábla 8].

187. sír

A temetőterképen: 18–24.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír. A koponya jobbra dőlt, a föld nyomása összetörte. A bal alsó karcsonatok hiányoznak, a jobb kar a váz mellett kinyújtva. A váz gyenge megtartású, a medencelapátok és a combcsont végei, illetve a lábszárcsontok felső vége felszívódott. A leletek eredeti helyükön voltak. A váz hossza a sírban lemérve: 172 cm.

A sír h.: 2,65 m; sz.: 1 m; m.: 1,25 m. T.: 160–340° D–É.
Neme: férfi.

Leletek:

1. Fibula. A jobb oldali bordákon vasfibula, tűjének hegye a bal kar irányában. Kéttágú, oldalt hajlított lábú, a kengyel kör átmetszetű. Törött, hiányos. H.: 4,9 cm [43. tábla 1].

2. Csát. A jobb medencelapáton nagyméretű, D alakú vascsat karikája, átmetszete rombusz alakú. A csatpecsek egyenes, egyenletesen keskenyedik, a vége lekerekített. Átm.: 5,4 × 3,3 cm [43. tábla 2].

3. Pénz. I. Constantinus; AE2; Siscia 313–315; RIC 6. 232b; RIC 7. 3. [43. tábla 4].

4. Vastárgy. A bal könyök külső oldalánál egyenletesen elhegyesedő, teljes felületén falenyomatos vastárgy. Kés vagy ár nyéltüskéje. H.: 1,9 cm.

5. Edény. A jobb láb végénél pohár. Sötétszürke, korongolt, vékony falú, mállékony anyagú. Pereme egyenes, széle legömbölyített. Oldala enyhén ívelt, alján két besimított árokkal tagolt, fenekén körkörös bemélyített vonalak. Párhuzamos kannelúrákkal és függőleges besimításokkal díszített, külső felülete fekete. 10 apró töredék. Csak az alja ábrázolható. Fá.: 4,7 cm [43. tábla 3].

6. Edénytöredék. Az előbbi töredékek között vastag falú, fekete-vörös foltos, korongolt edény válltöredéke, bemélyített árokkal tagolt. Átm.: 3,9 × 3,5 cm.

7. Koporsókapocs. A sír láb felőli végénél, a sír végétől 25 cm-re, a K-i oldaltól 45 cm-re S alakú koporsókapocs. H.: 17,9 cm; sz.: 2,8 cm.

8. Koporsókapocs. A sír fej felőli végénél S alakú koporsókapocs, a koporsótól 25 cm-re, a sír végétől 10 cm-re, a K-i oldalfalától 40 cm-re. H.: 17,8 cm; sz.: 2,8 cm. A kettő közötti távolság a koporsó hossza: 2,25 m.

188. sír

A temetőterképen: 18–23.

Körárkos halmos temetkezés.

A sír a combcsontokig bolygatott volt. Az alsó végtag és a jobb kar a bal combcsont mellett, a kézfej csontjai eredeti helyzetükben kerültek elő. A koponya hiányzik, az állkapocs és még néhány csont a visszatemetődött betöltésben volt. A bolygatott rész alján tűz nyomait észlelték.

A sír h.: 2,90 m; sz.: 1 m; m.: 1,40 m. T.: 152–332° DK–ÉNy.

Neme: nő.

Leletek:

1. Csát. A bal combcsont végének belső oldalánál apró, eredetileg valószínűleg ovális vascsat karikájának töredéke. Átm.: kb. 2,4 × 2 cm.

2. Tör. A jobb lábfej alatt került elő, a nyéltüske egy része letörött. Kétélű, masszív, hosszú pengéje van. Talán a bal kéznek megfelelő helyen, a bolygatott részen található darabok tartoznak hozzá, melyek a nyéltüske részei: falenyomatosak, egyik végük elhegyesedik, a másik törött. H.: 18,3 cm; sz.: 3,5 cm; h.: 5 cm, 2,6 cm; sz.: 0,9 cm, 0,5 cm [44. tábla 1].

3. Ár. A törrel együtt került elő. Különös darab: fanyelű vastokban van, a tok fanyelének végén gömbös végű vasfoglat. H.: 8,3 cm; átm.: 2,5 cm; a foglat h.: 2,5 cm; átm.: 1,2–1,5 cm [43. tábla 7].

4. Edény. A bal bokacsont mellett tál feküdt. Szürke, gyorskorongolt, félgömbös. Legömbölyített pereme alatt sekély árok, alja enyhén homorú, fölötté két széles körben futó kannelúra. M.: 5,2 cm; pá.: 12,4 cm; fá.: 4,3 cm [43. tábla 6].

5. Koporsókapocs. S alakú koporsókapocs. A lábfejek-től 40 cm-re, a sír végétől 25 cm-re, a sír K-i végétől 50 cm-re. H.: 22,1 cm; sz.: 2,2 cm.

6. Koporsókapocs. S alakú koporsókapocs, a sír fej felőli végében, a sír végétől 5 cm-re, a K-i oldalától 30 cm-re. H.: 19,6 cm; sz.: 2,9 cm.

7. Fibula. A bolygatott részben, a bordák között kéttagú bronzfibula. Alsóhúros, oldalt hajlított lábú, a kengyel háromszög átmetszetű. A tengely két végét egy-egy sapka zárja le. A láb vésett vonalakkal tagolt. H.: 3,7 cm [43. tábla 5].

189. sír

A temetőterképen: 19–24.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír. A 190. sír aknájában, a K-i oldalán, félig a sír fölött került elő a zsugorított csontváz. A fej kissé magasabban volt, a bal felkarcsonton feküdt, az oldalán, a föld nyomása összetörte. A két kéz kissé behajlítva a jobb combcsont alá nyúlt. A teljes váz a bal oldalán feküdt, a bal láb erősen behajlított, felette a jobb, a jobb lábfej pedig a bal lábfej előtt. A medencét a föld nyomása összetörte.

A sír h.: 0,90 m; sz.: 0,65 m; m.: 0,70 m. T.: 164–344° D–É.

Neme: nincs antropológiai adat.

Leletek:

Nem voltak.

190. sír

A temetőterképen: 19–24.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt. Az akna a sír felső részét érintette, csak a lábszárcsontok voltak eredeti helyzetükben. A boly-

gatott részben hosszúcsontok és az összetört koponya csontjai kerültek elő a sírfenéken. A 189. sír csontváza részben rajta volt ezen a síron.

A sír h.: 2,75 m; sz.: 1,10 m; m.: 1,35 m. T.: 165–344° D–É. Neme: férfi, *Ad.* eleje (35).

Leletek:

1. Lándzsa. A jobb lábszár mellett kívülről, köpűvel a fej irányában lándzsa feküdt. Nagyon töredékes. A köpű belsejében a felerősítést szolgáló szegecs. Köpű átm.: 2 cm [44. tábla 2].

2. Edény. A jobb lábfej mellett, annak belső oldalánál nyomott gömbös hasú, egyenes peremű edény. Korongolt, fekete, felületének nagy részén szürkére kopott. Rövid nyaka tölcéses, alacsony korongtalpon áll, a közepén homorú. M.: 9,6 cm; pá.: 9 cm; fá.: 5 cm [43. tábla 8].

3. Koporsókapocs. A sír láb felőli végénél S alakú koporsókapocs, a láb végétől 40 cm-re, a sír végétől 23 cm-re, a K-i oldaltól 35 cm-re. H.: 11,7 cm; sz.: 2,8 cm.

4. Koporsókapocs. A sír lábfej felőli végénél, a bolygatott részben S alakú koporsókapocs töredéke. H.: 8,1 cm; sz.: 3,4 cm.

5. Fibula. A bolygatott részben kéttagú vasfibula rugórésze. A tengelyt egy-egy vasból készült sapka zárja. H.: 3,8 cm.

6. Állatcsont. A sírfenék fölött 50 cm-re volt. Ló: *o ph. III. fr.*

191. sír

A temetőterképen: 19–25.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott, a rablóakna téglalap alakú volt, az egész sírt feldúlta. Az akna alján a koponya eredeti helyzetében feküdt a jobb oldalán; az állkapocs hiányzott. Az aknában még három hosszúcsont volt látható, mind visszadobva. A leletek kivétel nélkül bolygatott helyzetben.

A sír h.: 2,60 m; sz.: 0,90 m; m.: 1,10 m. T.: 150–330° DK–ÉNy.

Neme: a leletek alapján nő.

Leletek:

1. Bronzlemez. Az ásató szerint közepén át volt lyukasztva. Most öt darabban van. Értelmezhetetlen, pár milliméteres darabok.

2. Gyöngyök. Az egyik bolygatott lábszárcsont térd felőli végénél 6 sorban 2-2 borostyángyöngy került elő. Mára összesen 3 szabálytalan hasáb alakú maradt [44. tábla 7].

3. Gyöngyök. Eredeti funkciójuk és helyük a sírban nem azonosítható. A bolygatott részben a sír közepe táján sűrűbben, a fej, illetve a láb felé ritkábban korong (15 db) és szabálytalan hasáb alakú (29 db) borostyángyöngy

[44. tábla 5]; csüngő alakú mészkőgyöngy [44. tábla 3]; nagyméretű barázdált üveggyöngy, fekete alapon keresztben piros-fehér betétekkel [44. tábla 4]. Összesen 46 db [44. tábla 3–5].

4. Edény. Világosszürke, korongolt, váza alakú edény ívelt nyakkal, legömbölyített peremmel, tojásdad hasal. Trapézos, szélén körben árkolt talpon áll. M.: 12 cm; pá.: 6,1 cm; fá.: 4,7 cm [44. tábla 8].

192. sír

A temetőterképen: 19–24.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott, a rablóakna az egész sírt érintette, de a láb felőli végén nem ment le egészen a sírfenékig. A sír felső betöltésében csontok voltak visszadobálva, a koponya hiányzik. A csigolyák, a bal felkarcsont, néhány borda és a jobb medencelapát eredeti helyzetében feküdt. A leletek a bolygatásból kerültek elő.

A sír h.: 2,30 m; sz.: 0,90 m; m.: 1,30 m. T.: 154–334° DK–ÉNy.

Neme: nő, *Mat.* (45–50).

Leletek:

1. Pénz. I. Constantinus; AE2; 308–318; Iovi Conservatori típus [44. tábla 6].

2. Edény töredéke. Világosszürke, gyorskorongon készült. Rövid, enyhén tölcséres pereme van, legömbölyített, erősen bemélyített vonallal hangsúlyozott. Vállá kúpos, hasán alig észlelhető, keskeny öv található. Pá.: kb. 8,5 cm [44. tábla 9].

193. sír

A temetőterképen: 19–23.

Jelöletlen temetkezés.

A 188. sír kerítőárkában a bejáratnál két koponya került elő az árok végében, szorosan egymás mellett, az árok bejáratától 120 cm-re, a falaktól 70, illetve 20 cm-re.

Az egyik felnőtt koponya az agykaponyával felfelé feküdt, az arcrészt levágták. A másik gyermekkoponya töredéke volt, arccal kb. É felé.

Neme: férfi (?), *Mat.–Sen.* (50).

Neme: gyermek.

Leletek:

Nem voltak.

194. sír

A temetőterképen: 20–22.

Körárkos halmos temetkezés.

Bolygatott volt, kerek aknával rabolták ki, amely a K-i sírfalon túlnyúlt. A szűk akna csak a medencéig bolygatta a vázat, a csontokat összekeverték, de visszadobták. A koponya összetört. A combcsontok alsó vége oldalra kiugrott, a combcsont kifordult.

A sír h.: 1,73 m; sz.: 1,1 m; m.: 1,55 m. T.: 142–322° DK–ÉNy.

Neme: férfi, *Mat.*

Leletek:

1. Lándzsa. A bal felkar mellett, a vállnál, hegygel a lábak irányában lándzsa hegyét bontották ki. A darab pengéje nyújtott levél alakú, mindkét oldalán erős éllel. A vége tömör, külső felületén falenyomatokkal. Teljes h.: 29,7 cm [45. tábla 1].

2. Edény. A lábfejek végénél talpon álló öves edény. Halványoszürke, korongolt, enyhén tölcséres, rövid, legömbölyített pereme alatt sekély árok. Hasán árkolással és lapos bordával hangsúlyozott övrész. Talpa tömör, trapézos. M.: 9,3 cm; pá.: 8,7 cm; fá.: 4,4 cm [45. tábla 2].

3. Koporsókapocs. S alakú koporsókapocs, a láb felőli sírvégtől 6 cm-re, az ÉNy-i saroktól 38 cm-re, a sír alja fölött 4 cm-re. H.: 16,5 cm; sz.: 3 cm.

4. Koporsókapocs. S alakú koporsókapocs, a sírvégtől 12 cm-re, a DNy-i sarkoktól 35 cm-re, a sírfenék fölött 6 cm-re. H.: 18,6 cm; sz.: 2,5 cm.

5. Csát. A rablóaknában D alakú bronz csatkarika, a karika tekintélyesen megvastagodik, metszete deltoid alakú. A csatpecsek téglalap átmetszetű, a végén háromszög alakú. Valószínű, hogy a legvége letört. Átm.: 4 × 3,7 cm [44. tábla 10].

195. sír

A temetőterképen: 20–24.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan. A koponya enyhén balra fordulva feküdt, fel volt támasztva. A kezek kinyújtva.

A váz hossza a sírban lemérve: 140 cm.

A sír h.: 2,16 m; sz.: 0,74 m; m.: 1,05 m. T.: 166–346° D–É.

Neme: nő, *Juv.* (20–25).

Leletek:

1. Gyöngy nyaklánc. A nyakcsigolyán gyöngyök, egészen a harmadik csigolya magasságáig. Alul egy áttetsző, körte alakú borostyán; oktaéderes karneol (4 db); korall (30 db); apró középkék, kettős kúpos (9 db), gömbös (34 db); borostyángyöngyök: korongos (1db), szabálytalan hasábos (2 db); üveg: gömbös, fehér (2 db). Összesen 82 db.

2. Csüngő. A bal lapockán bronzcsüngő (az ásatási napló szerint). Mostanra ovális, lapos bronzlapocskára maradt belőle. H.: 1,5 cm; sz.: 0,7 cm.

3. Vastöredékek. A bal medencetányér peremén; aprók, értelmezhetetlenek (4 db).

4. Karperec töredéke. A jobb alkar alsó végénél vékony bronzhuzal darabja, talán karperec volt. H.: 1,1 cm; v.: 0,1 cm.

5. Edény. A bal lábfejnél talpon álló gömbös hasú, egyenes peremű edény. Szürke, korongolt. Pereme legömbölyített, a hengeres nyakat a perem szélénél bekarcolt vonal tagolja. Hasa nyomott gömb, tagolt, trapézos talpon áll. M.: 7,5 cm, pá.: 5,6 cm; fá.: 3,5 cm [45. tábla 3].

6. Fibula. A csontváz fölött 47 cm-re összetört állapotban, erősen oxidálódott bronzfibula. Kéttágú, alsóhúros, vékony drótszerű kengyellel, amely a rugó felőli végén deltoid formává szélesedik ki. Hiányos.

196. sír

A temetőterképen: 21–25.

Jelöletlen temetkezés.

Rabolt sír. A síron belülre kerek aknával hatoltak le, a medencétől felfelé a csontvázat megbolygatva. A csontok egy része a rablógödörben került elő.

A sír h.: 2,35 m; sz.: 1,04 m; m.: 1,04 m. T.: 146–326° DK-ÉNy.

Neme: nő.

Leletek:

1. Edény. A lábfejek végénél talpon álló tál. Fekete, korongolt, egyenes oldalú, legömbölyített peremmel, alja enyhén ívelt. M.: 4,1 cm; pá.: 8,5 cm (45. tábla 5).

2. Fülbevaló. A bolygatásban hurkos-kampós, bronzhuzalból hajlított fülbevaló. A zárszerkezete hiányos, törött. A hurok végét hosszan visszatekeresztették, a végét *nodusszal* zárták. Átm.: 4,4 cm [45. tábla 4].

197. sír

A temetőterképen: 19–21.

Jelöletlen temetkezés.

A medencén felüli csontok bolygatottak, a karok a helyükön voltak, a medence helye mellett kinyújtva. A medence, a lapockák, valamint a koponyatöredékek, illetve a felkar csontjai nagyjából egy helyre, a koponyatájón egybedobva kerültek elő.

A sír h.: 2,81 m; sz.: 1,06 m; m.: 0,92 m. T.: 148–328° DK-ÉNy.

Neme: férfi, *Mat.* (40–45).

Leletek:

1. Csát. A bal combcsont végénél kerek vascsat. Karikája erősen megvastagodik. A pecek rögzítésének oldalán rombusz, vele szemben kör átmetszetű. Törött, hiányos

(a pecek, illetve annak felerősítésére szolgáló része). Átm.: 3,9 × 4 cm [45. tábla 8].

2. Ár. A jobb lábszár külső oldalának közepe táján hengeres, illetve kör átmetszetű vashuzal két apró töredéke. Talán vasár részei. Együttes h.: 2,1 cm; átm.: 0,3–0,5 cm.

3. Edény. A lábfejek között korongolt, szürke, talpán álló, gömbös hasú, egyenes peremű edény. A pereme széle legömbölyített, nyaka enyhén tölcséses, hasa erősen nyomott, vékony talpon áll. M.: 7,1 cm; pá.: 7,5 cm; fá.: 4,6 cm [45. tábla 6].

4. Koporsókapocs. S alakú koporsókapocs a sír láb felőli, É-i végénél, a K-i faltól 46 cm-re, a sír végéhez simulva, a sír aljától 6 cm-rel fentebb. H.: 18,1 cm; sz.: 3,3 cm.

5. Vastárgy. Apró töredék a bolygatásban, értelmezhetetlen. Átm.: 2,7 × 2 cm.

6. Lánczsa köpűjének töredéke. H.: 7,8 cm; átm.: 2,3 cm [45. tábla 7].

198. sír

A temetőterképen: 18–21.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír. Az igen mély sírban teljesen felszívódott a váz, csak nyomokban lehetett megfigyelni.

A sír h.: 1,45 m; sz.: 0,60 m; m.: 1,60 m. T.: 118–298° DK-ÉNy.

Neme: (?), gyermek.

Leletek:

Nem voltak.

199. sír

A temetőterképen: 18–20.

Jelöletlen temetkezés.

Teljesen feldúlt váz, de csontjai jórészt megvannak. A koporsót nem a sírtengellyel egyezően, hanem kissé átlósan tették a sírba, annak is É-i, rövidebb végéhez.

A sír h.: 2,89 m; sz.: 0,80 m; m.: 1,35 m. T.: 148–328° DK-ÉNy.

Neme: a leletek alapján nő.

Leletek:

1. Edény. A lábfejek táján kis tál, a talpán áll, a koporsón belül volt. Sötétszürke, korongolt. A pereme alatt éles borda, palástját három széles, vízszintes kannelúra tagolja, alján kettős finoman besimított gyűrű. H.: 4,2 cm; pá.: 11,3 cm; fá.: 3,9 cm [46. tábla 1].

2. Koporsókapocs. S alakú koporsókapocs a láb felől. A K-i oldalfaltól 35 cm-re, a végétől 13 cm-re, a sír aljától 10 cm-re. H.: 23,4 cm; sz.: 2,1 cm.

3. Koporsókapocs. S alakú koporsókapocs a D-i végétől 4 cm-re. H.: 21,3 cm; sz.: 3,6 cm.

4. Gyöngyök. Nem tudni, hogy eredetileg milyen funkciójuk volt, a bolygatott részből kerültek elő: korall (24 db) [46. tábla 2]; borostyán: korongos (1 db) [46. tábla 3]; üveg: kása, kék (2 db), kettős kúpos (1 db) [46. tábla 4]. Összesen 28 db [46. tábla 2–4].

200. sír

A temetőterképen: 18–21.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott sír. A rablás nem sokkal a temetés után történhetett az ásató megfigyelése szerint. Az aknát a sír láb felőli táján ásták rá a Ny-i fal irányából, igen keskeny, 41–45 cm széles árokkal a koponya felé tartott és a medence táján hatolt le a koporsóba. Medencétől felfelé a csontokat összekeverte. A koponya hiányzik.

A sír h.: 2,52 m; sz.: 0,81 m; m.: 1,60 m. T.: 158–338° D–É.

Neme: nő, *Ad.* eleje (25–30).

Leletek:

1. Orsókarika. A jobb combcsont közepe táján, a combon kívül orsókarika. Gyorskorongolt, szürke edény aljából alakították ki. Átm.: 4,7 cm; v.: 0,9 cm [46. tábla 7].

2. Gyöngyhímzés. Nadrág kivarrása. A bal boka körül borostyán-, üveg- és mészkőgyöngyök kerültek elő. A mészkövek formája, a lyukak csepp alakja is arra utal, hogy lógatva voltak. Az ásató megfigyelése szerint a boka külső oldalán, egy csomóban helyezkedtek el. Sok borostyángyöngy töredéke is tartozik még az együtteshez. A jobb boka körül borostyánok és ugyancsak a boka külső oldalán mészkőgyöngyök voltak. A két láb körül összesen 119 db [1. függelék 18. táblázat].

201. sír

A temetőterképen: 18–20.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan volt. A váz álla leesett, a koponyájába ürge fészkelte, arckoponyáját tönkretette. A jobb kéz a medencébe téve került elő. A váz hossza a sírban lemérve: 157 cm.

A sír h.: 2,04 m; sz.: 0,91 m; m.: 0,95 m. T.: 156–336° DK–ÉNy.

Neme: férfi, *Sen.* (60–65).

Leletek:

1. Kés töredékei. A bal combcsonton keresztül ívelt hátú és élű kés, hegygel a sírból kifelé mutat. A nyéltüske rö-

vid és erősen megvastagodik, felületén erőteljes falenyomatok. A fanyél és a penge találkozásánál az egyik oldalon 0,3 cm széles pánt lenyomata látszik, és egy szegecs feje. Mérfető h.: 14,5 cm; sz.: 2,5 cm [46. tábla 9].

2. Csatkarika töredékei. A jobb combcsont felső harmadánál, belül, összetörött és hiányos csat. D alakú volt. Átm.: kb. 5 × 3,5 cm [46. tábla 6].

3. Szíjvég. A bal combcsont nyakán U alakúra hajlított, csőszzerű vastárgy, hosszanti irányban feküdt a combcsont hossz tengelyében. Helyzete alapján öv tartozéka, a szíj végére szerelték, a becsatolás megkönnyítését szolgálta. H.: 3,9 cm; átm.: 0,5 cm [46. tábla 5].

4. Edény. A lábfejek között talpán álló, szürke, korongolt korsó. Pereme lekerekített, nyaka ívelt, hasa kettős kúpos. Füle a perem alól indul. Hasán alig észlelhető be-simított cikcakk díszítés. M.: 12,2 cm; pá.: 8 cm; fá.: 4,4 cm [46. tábla 10].

202. sír

A temetőterképen: 17–20.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír. Az áll leesett, mindkét kéz a medence mellett kinyújtva feküdt. A váz hossza a sírban lemérve: 148 cm.

A sír h.: 2,18 m; sz.: 0,73 m; m.: 0,44 m. T.: 154–334° DK–ÉNy.

Neme: nő, *Sen.* (60–65).

Leletek:

1. Fülbevaló töredéke. A jobb halánték táján vékony ezüsthuzal fülbevaló apró töredéke. H.: 1,4 cm; v.: 0,1 cm.

2. Gyöngy nyaklánc. A nyakcsigolyák körül különböző gyöngyökből fűzött nyaklánc. Mészkő: korongos (2 db), csüngő alakú (1 db) és egy nagy lyukú, hordó alakú; üveg: nyomott gömbös fehér (6 db), zöld (1 db), valamint egy lecsapott sarkú középkék (1 db); borostyán: hasábos apró gyöngy töredéke, nem lehetett lerajzolni (1 db). Összesen 13 db [47. tábla 8].

3. Fibula. A bal kulcscsont mellett, túvel a térdek felé kéttagú bronzfibula. A rugó tengelye vasból készült. A kengyel vékony bronzlemez, a rugó irányában egyenletesen szélesedik, felületén trébelt díszítés nyomai. A láb vége felpöndörített. Törött, kopott, hiányos. H.: 4,7 cm [46. tábla 8].

4. Karperec. A bal alkar alsó harmadában bronzhuzalból hajlított, egyenletes vastagságú, nyitott karperec. Enyhén ovális. Átm.: 6,2 × 5,6 cm [47. tábla 3].

5. Gyöngyhímzés. A bokákon üvegyöngy sorok; a szoknya kivarrása volt. Egyetlen borostyán is volt közöttük. Összesen 321 db [1. függelék 19. táblázat].

6. Edénytöredékek. A lábfejek között mállékony, töredezt, téglavörös edénytöredékek. Megmenteni, értelmezni nem lehetett őket.

203. sír

A temetőterképen: 17–21.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatás nem látszott, de a sírban még csontszilánkok sem voltak.

A sír h.: 2,53 m; sz.: 0,78 m; m.: 1,01 m. T.: 148–328° DK–ÉNy.

Neme: Nem határozható meg, nincs antropológiai adat.

Leletek:

Nem voltak.

204. sír

A temetőterképen: 17–19.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt. A sír a lábak felé fokozatosan szélesedett. A koporsót kissé rézsűsen tették a sírba. A rablás aknája a sírtükrön belül hatolt le a koporsóba, a váz bal oldalát teljesen összekeverte, vázrészeit, állkapcsát egy csomóba húzta össze a medence táján.

A sír h.: 2,89 m; sz.: 0,86 m; m.: 1,54 m. T.: 150–330° DK–ÉNy.

Neme: nő, *Mat.* (40–45/50).

Leletek:

1. Csüngők és gyöngy. A jobb felkar alsó végénél 2 ezüst, ásó alakú csüngő. A fülük részben letörött, jobban mondva az ívük hiányzik. Velük együtt volt egy enciánkék színű üvegyöngy. H.: 1,3 cm; sz.: 1,2 cm. H.: 1,4 cm; sz.: 1,1 cm [46. tábla 11–13].

2. Tükör. A jobb medencelapát mellett, a kézfejen sima hátlapú tükör. Domború oldalával lefelé, kissé rézsűsen állt. Bőrnymok alatta és felette is voltak. A tükör enyhén deformálódott kör alakú. Szélein elvékonyodik. Átm.: 9,3 cm [47. tábla 1].

3. Gyöngyhímzés. Gyöngyök a bokák között, a borostyángyöngyök sorát néhol 4–6 cm hosszan is követni lehetett. Rajtuk kívül kevesebb üveg és karneolgyöngy is volt a kivarrásban. Összesen 320 db [1. függelék 20. táblázat].

4. Koporsókapocs. S alakú koporsókapocs a fej felőli oldalon, a K-i faltól 25 cm-re, a D-itől 20 cm-re, 6 cm-rel a sír alja felett. H.: 15,6 cm; sz.: 2,9 cm.

5. Koporsókapocs. S alakú koporsókapocs a sír láb felőli végén, a sír végétől 16 cm-re, a K-itől 78 cm-re, a sír fe-neke felett 12 cm-re. H.: 14,9 cm; sz.: 2,5 cm.

205. sír

A temetőterképen: 17–21.

Jelöletlen temetkezés.

A koponyájánál és a bordák táján bolygatták, a jobb combcsontja kifordult. A bal alkar a medence mellett kinyújtva.

A sír h.: 1,54 m; sz.: 0,64 m; m.: 1,13 m. T.: 154–334° DK–ÉNy.

Neme: (?), *Inf.* I. vége (6–7).

Leletek:

1. Koporsókapocs. S alakú koporsókapocs a fej felőli oldalon, a sír D-i végétől 6 cm-re, K-i falától 16 cm-re. H.: 16,6 cm; sz.: 2,7 cm.

2. Vastárgy. Egyenletesen keskenyedő, ovális átmet-szetű vastárgy darabjai; összetartozásuk kétségtelen. A felületeken keresztben falenyomatok. Széles végén „keresztvas”. Valószínűleg a koporsóhoz tartozott. H.: 16,4 cm; sz.: 1,5 cm [48. tábla 1].

3. Koporsókapocs. S alakú koporsókapocs a láb felőli részen, a sírfenék fölött 6 cm-re, az É-i faltól 6 cm-re, a K-i faltól 24 cm-re. A két koporsókapocs közötti távolság 146 cm, ez lényegében a koporsó hossza.

4. Edény. A lábfejek között pohár, kissé rézsűsen. Szűr-ke, korongolt, ívelt oldalú, bikónikus, alacsony talpon áll. M.: 8,2 cm; pá.: 7,3 cm; fá.: 2,4 cm [47. tábla 2].

5. Fibula. A bolygatott részben, de a jobb kulcscsont táján kéttagú, alsóhúros vasfibula. Kengyele ovális átmet-szetű. Tűje hiányzik. H.: kb. 5,5 cm [47. tábla 5].

206. sír

A temetőterképen: 17–20.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt. A rablás aknája szépen kirajzolódott a sárga agyagos földben, a sír Ny-i oldalának közepén hatolt le a sírhoz. Még csontszilánkokat sem találtak. Az akna kerek, a sírfalnál mért átmérője 0,85 m, 0,63 m-re nyúlik a sír oldalfalán kívülre.

A sír h.: 2,02 m; sz.: 0,82 m; m.: 1,05 m. T.: 164–344° D–É.

Neme: nincs antropológiai adat.

Leletek:

1. Edény. A lábak végének megfelelő helyen, eredeti helyzetben fekete, korongolt edény. Tölcséres nyakú, legömbölyített peremű, kettős kúpos testű, alul ívelt, trapézos talpon áll, melynek alját széles, sekély gyűrű tagolja. M.: 7,4 cm; pá.: 7,8 cm; fá.: 3,4 cm [47. tábla 4].

2. Fibula. A bolygatásban kéttagú, alsóhúros vasfibula, kengyele kör metszetű. Tűje hiányzik. H.: 4,9 cm [47. tábla 6].

207. sír

A temetőterképen: 17–19.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt, a vázból csak néhány töredék maradt meg.

A sír h.: 1,34 m; sz.: 0,43 m; m.: 1,05 m. T.: 148–328° DK–ÉNy.

Neme: (?), gyermek.

Leletek:

1. Edény. Téglavörös, korongolt, félgömbös, duzzadt peremű; alacsony korongtalpon áll. M.: 6,5 cm; pá.: 11,5 cm; fá.: 4,3 cm [47. tábla 7].

208. sír

A temetőterképen: 16–21.

Jelöletlen temetkezés.

Teljesen kirabolt sír, még csontszilánkok sem voltak a gödörben.

A sír h.: 2,51 m; sz.: 0,78 m; m.: 1,26 m. T.: 154–334° DK–ÉNy.

Neme: nő.

Leletek:

1. Gyöngyök. A sírban elszórva, de a lábak táján leginkább, lecsapott sarkú kék üveggyöngy (17 db, 2 db töredék közülük), sötétlila (2 db), gömbös (1 db) [48. tábla 2]; szabálytalan hasábos borostyán (1 db) [48. tábla 3]. Összesen 21 db [48. tábla 2–3].

209. sír [14. kép]

A temetőterképen: 16–20.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan. A koponya enyhén jobbra billenve, a kezek a medence mellett kinyújtva kerültek elő. Fordított tájolású, torzított koponyájú volt. Igen keskeny, rövid sírt ástak számára, koponyája egészen az ÉNy-i sírfalhoz szorítva feküdt. Az igen rövid sírt egy helyen be kellett 6–12 cm mélyen és 23–27 cm szélesen vájni, hogy a lábakat elhelyezhessék. A felszedés után kitűnt, hogy közvetlenül az alatta levő 213. gyermeksírra ásták. A váz hossza a sírban lemérve: 162 cm.

A sír h.: 1,74 m; sz.: 0,95 m; m.: 1,06 m. T.: 338–158° É–D.

Neme nő, *Mat.* (50–55).

Leletek:

Nem voltak.

210. sír

A temetőterképen: 16–20.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt. A nagyméretű sírgödörben még csonttöredékek sem voltak.

A sír h.: 2,74 m; sz.: 1,03 m; m.: 1,35 m. T.: 188–008° DNy–ÉK.

Neme: a leletek alapján nő.

Leletek:

1. Koporsókapocs. S alakú koporsókapocs a sír É-i falától 50 cm-re, a K-itől 67 cm-re, a sír alja fölött 8 cm-re. H.: 15,2 cm; sz.: 2,6 cm.

2. Gyöngyök. A bolygatott részben gyöngyök: sokszögű karneol (1 db) [48. tábla 4]; téglaszínű üveg (4 db), gyűrű alakú fehér (1 db) és zöld (2 db) [48. tábla 5]. Összesen 8 db [48. tábla 4–5].

3. Állatcsontok. A bolygatott részben, de a sír alja fölött 40–60 cm-re (10 db). Ló: *atlas fr.* (5 db), borda (5 db).

211. sír

A temetőterképen: 15–19.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt, a medencétől felfelé bolygatták. Hosszú, keskeny sír, a bokák az É-i végétől 58 cm-re voltak.

A sír h.: 1,99 m; sz.: 0,68 m; m.: 1,02 m. T.: 156–336° DK–ÉNy.

Neme: (?), gyermek, *Inf.* II. (7–8).

Leletek:

1. Bronzpánt. A bolygatott részben volt, egyik vége felé szélesedik, két darabban. H.: 1 cm; sz.: 0,4 cm.

212. sír

A temetőterképen: 15–21.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt, a nagyméretű sírba kerek aknával hatoltak le a koponya táján, a DNy-i végén. Egyetlen hosszúcsont volt csak a sírban. A bolygatott részből koponyatető is előkerült.

A sír h.: 3,18 m; sz.: 1,18 m; m.: 1,24 m. T.: 160–340° D–É.

Neme: (?), felnőtt.

Leletek:

1. Koporsókapocs. S alakú. A sír É-i végétől 30 cm-re, a K-itől 63 cm-re, a sírfenék fölött 7 cm-re került elő. H.: 28,4 cm; sz.: 2,6 cm.

213. sír

A temetőterképen: 16–20.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt. A 209. torzított koponyás váz felszedése után kitűnt, hogy a sírnak nincsen meg az alja. Tovább bontották és megtalálták a 213. sír gyermekcsontvázát. Erre igen kicsi, kerek aknával ástak rá, a koponyáját szétnyomták, de a helyén hagyták. Egyik hosszúcsontja a rablás aknájában volt. Ezen kívül csak a bal combcsontja és felső karja van meg.

A sír h.: 1,74 m; sz.: 0,95 m; m.: 1,48 m. T.: 160–340° D–É.
Neme: leány.

Leletek:

1. Gyöngy nyaklánc, gyöngyhímzés. A nyakcsigolyákon gyöngyök, közös jellemzőjük, hogy nagyon aprók: zöld, kék és világosbarna (mézszínű) kásagyöngyök, illetve kettős kúposak; piros nyomott gömbös üveg (1 db); továbbá apró korallok, valamint egy körte alakú csüngő. A sok azonos méretű és típusú gyöngy lehetett a ruha kivarrása, a korallok és a csüngő pedig a nyakláncához tartozhattak. Összesen: 285 db [49. tábla 1].

2. Fibula. Apró bronzfibula a nyakcsigolyákon. Tüje a jobb kulcsont felé, íve a medence irányában. Kéttagú, alsóhúros. A tengely két végét egy-egy gombocskára zárja. Kengyele téglalap átmetszetű. H.: 2,6 cm [49. tábla 3].

3. Gyöngy karperec. A jobb kézfej táján gyöngyök: korall (9 db) és középkék (14 db). Pont olyanok, mint a nyakban voltak. Összesen 23 db [49. tábla 2].

214. sír

A temetőterképen: 16–19.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott sír. Az akna a sír Ny-i, hosszabb oldalának közepe táján hatolt le, itt a sírtükrön 30–40 cm-rel is túlnyúlt. Csak a koponyáját az állcsontja nélkül és jobb lábszárát hagyták meg eredeti helyén. A csontok egy részét a medencetájra dobták vissza. A váz hossza a sírban lemérve: 161 cm.

A sír h.: 2,54 m; sz.: 0,78 m; m.: 1,26 m. T.: 162–342° D–É.

Neme: nő, *Ad*.

Leletek:

1. Gyöngy nyaklánc. A nyakcsigolyákon gyöngyök: sokszögű karneol (1 db); sötétlila színű sokszögű üveg (1 db); zöld üvegek: nyomott gömbös (2 db) és hasábos (1 db). Összesen: 5 db [48. tábla 8].

2. Karperec töredékei. A bolygatásból, vékony bronz-huzalból hajlított karperec töredékei kerültek elő. Átm.: kb. 5 cm [48. tábla 6].

3. Csüngő. A bolygatásban hold alakú bronzcsüngő. A füle letörött. Kétoldalt az íve huzalszerű, középen laposra kalapálták, és így ék alakúvá szélesedik ki. Sz.: 2,3 cm [48. tábla 7].

4. Gyöngyhímzés. A medencétől lefelé, egészen a bokáig nagyszámú üveggyöngy került elő, a ruha aljának gyöngyözése. Összesen 409 db [1. függelék 21. táblázat].

5. Edény. A bokák között kézzel formált, barna, fekete foltosra égett fazék. Rövid pereme ívelten kihajló, hasa tojásdad, felülete repedezett, aszimmetrikus. M.: 11,5 cm; pá.: 7,5 cm; fá.: 5,7 cm [48. tábla 9].

215. sír [15. kép]

A temetőterképen: 15–20.

Jelöletlen temetkezés.

A bolygatás a csontvázat állától a medencéjéig érintette. A hosszúcsontok egy részét a medencére dobva találták. A koponyája jobbra billenve, a bal alkar a medence mellett kinyújtva feküdt. A váz hossza a sírban lemérve: 161 cm.

A sír h.: 2,24 m; sz.: 0,83 m; m.: 1,04 m. T.: 150–330° D–É.

Neme: férfi, *Mat*. (40–45).

Leletek:

1. Kés. A bal combcsont végén, nyéllel a kar irányában találták. Felső nyélállású, enyhén ívelt hátú. A hegye és a nyéltüske legvége letörött. Mérfető h.: 10,9 cm; sz.: 2 cm [48. tábla 10].

2. Edény. A lábfejek között, sötétszürke, korongolt, matt felületű gömbös edény. Pereme rövid, legömbölyített, nyakán erős borda található, alja enyhén trapézos, fenekén árok fut körbe. M.: 12,4 cm; pá.: 12,7 cm; fá.: 5,8 cm [50. tábla 1].

216. sír

A temetőterképen: 16–19.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt, a sír K-i, hosszabb oldalának D-i felén kerek aknával hatolt le a rablóakna, melynek vége kerekített. A sírfaltól 112 cm-re, a felszíntől 74 cm-re jól rajzolódott a sírfalnál a 63 cm széles akna, mellyel behatoltak a sírba, s a holttest jelentős részét elvitték. Csupán koponyája volt eredeti helyén, a jobb oldalán feküdt. A rablásban volt egy hosszúcsontja.

A sír h.: 2,72 m; sz.: 0,97 m; m.: 1,32 m. T.: 164–344° D–É.

Neme: férfi.

Leletek:

Nem voltak.

217. sír

A temetőterképen: 15–19.

Bolygatott volt, a sírtükrén belül hatolt le a rablóakna, a csontokat összekeverte és a sír ÉNy-i végére húzta össze őket.

A sír h.: 2,35 m; sz.: 1,04 m; m.: 1,14 m. T.: 156–336° DK–ÉNy.

Neme: férfi, *Ad.* vége.

Leletek:

Nem voltak.

218. sír

A temetőterképen: 15–19.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt, a rablóakna a síron belül hatolt le. A vázból a nyakcsigolyáktól a medencéig hiányoztak a csontok.

A sír h.: 2,06 m; sz.: 0,77 m; m.: 0,85 m. T.: 154–334° DK–ÉNy.

Neme: férfi (?), *Sen.* (60–65).

Leletek:

Nem voltak.

219. sír

A temetőterképen: 15–19.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan, a koponyája a jobb oldalán feküdt, a kezek kinyújtva. A medence, a lábszárak felszívódtak.

A sír h.: 1,62 m; sz.: 0,67 m; m.: 1,31 m. T.: 176–356° DK–ÉNy.

Neme: (?), *Inf.* vége (4–5/6).

Leletek:

1. Torques töredéke. A koponya mellett kettő vékony bronzhuzalból sodort torques töredékei. H.: 4,6 cm [48. tábla 14].

2. Fibula. A mellkas csigolyáin egytagú, bronzhuzalból hajlított fibula. H.: 3,8 cm [48. tábla 13].

3. Karperec töredékei. A jobb alkar alsó harmadánál bronzhuzalból hajlított karperec három apró töredéke. Átm.: kb. 4,5 cm [48. tábla 11].

4. Csengő. A bal alkar közepe táján, a külső oldalon töredékes, hiányos vascengő. A nyelve egymásba kapcsolt két láncszem. A csuklón lógott. M.: kb. 2 cm [48. tábla 12].

5. Edény. A lábfejek oldalra dőlve. Világosszürke, korongolt, ívelt oldalú pohár, trapézos, alacsony talppal, melynek közepe homorú. M.: 9,7 cm; pá.: 8,4 cm; fá.: 4,3 cm [50. tábla 2].

220. sír

A temetőterképen: 15–20.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt, a rablóakna a sírtükrön belül húzódtott le. Csak néhány koponyatöredék, csontszilánk volt a sírban.

A sír h.: 2,58 m; sz.: 1,15 m; m.: 1,16 m. T.: 154–334° DK–ÉNy.

Neme: nő, *Ad.*

Leletek:

1. Edény. A sír É-i végénél, attól 43 cm-re, a K-i falától 44 cm-re, a sír alján fekvő – valószínűleg eredeti helyzetben – kétfülű edény. Szürke, korongolt, ívelt testű, éles hasvonallal, melyet besimített, sekély árok tagol. Trapézos talpa alján kettős, besimított kör. Vállá bemélyített vonallal tagolt, fölötté függőleges simítás halvány nyomai. Füleinek metszete ovális. M.: 13,1 cm; pá.: 8,3 cm; fá.: 4,4 cm [50. tábla 5].

2. Orsógomb. A rablóaknában sötétszürke, gyorskorongolt edény homorú talpából kialakított orsógomb. Átm.: 4,3 cm; m.: 1,5 cm [50. tábla 3].

3. Gyöngyök. A rablóaknából: szabálytalan alakú hasábos borostyánok (18 db és töredékek) [50. tábla 6]; korallok (18 db) [50. tábla 7]; gömbös kék üveggyöngyök (5 db) [50. tábla 8]. Összesen kb. 44 db [50. tábla 6–8].

4. Lemeztöredék. Apró bronzlemez töredéke. Ívelt, szélen benyomott díszítéssel. Átm.: kb. 2,3 cm [50. tábla 4].

221. sír

A temetőterképen: 14–21.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt, bár a homokos talajban a bolygatás nem látszott. A koponya és a csontok összekeverve, a sír közepére húzva kerültek elő.

A sír h.: 2,14 m; sz.: 1,02 m; m.: 0,85 m. T.: 158–338° D–É.

Neme: nő, *Mat.* eleje.

Leletek:

1. Kés. A bolygatott részben, a sír közepe táján került elő. Enyhén ívelt hátú, középső nyélállású. A nyéltüskén, illetve a nyél penge felőli részén jól látszik a fanyél lenyomata. H.: 10,5 cm; sz.: 2 cm [50. tábla 15].

2. Gyöngyök. A bolygatott részből: csüngő alakú mész-kő (1 db) [50. tábla 9]; sokszögű kék üveg (3 db) [50. tábla 10]; tölcser alakú (1 db) [50. tábla 11]; korongos borostyán (1 db) [50. tábla 12]; piros rövid hengeres, hasábos (2 db); zöld rövid hengeres (2 db) [50. tábla 13]; kettős kúpos kék üveg (5 db) [50. tábla 14]. Összesen 15 db [50. tábla 9–14].

3. Orsókarika. Szürke, gyorskorongolt edény aljából készítették. Átm.: 4,4 cm; m.: 1,1 cm [51. tábla 2].

4. Tál töredéke. Barnásszürke, gyorskorongolt, alacsony talpú tál alja. Anyaga mállékony, gyengén égett. Felülete foltokban fekete. Talp átm.: 4,3 cm [51. tábla 3].

5. Négyzetes edény. A sír középtengelyében, az É-i végétől 30 cm-re, a K-itől 43 cm-re talpán álló edény, valószínűleg eredeti helyén. Barna, kézzel formált, pereme felé enyhén kiszélesedik. M.: 5 cm; pá.: 5,8 cm; fá.: 4,7 cm [51. tábla 1].

222. sír

A temetőterképen: 14–21.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt. A talajban aránylag jól kirajzolódott a sír foltja, de benne még csontszilánkok sem voltak.

A sír h.: 1,81 m; sz.: 0,73 m; m.: 1,13 m. T.: 154–344° DK–ÉNy.

Neme: nincs antropológiai adat.

Leletek:

Nem voltak.

223. sír

A temetőterképen: 14–19.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott, a rablás aknája a síron belül hatolt le. A csontokat a sír DNY-i sarkába dobálták össze, egy hosszúcsont volt a sír közepén.

A sír h.: 2,05 m; sz.: 0,78 m; m.: 0,94 m. T.: 156–336° DK–ÉNy.

Neme: nő.

Leletek:

1. Gyöngyök. Elszórva üvegek: rövid hasáb alapú, narancs színű (4 db), piros (3 db), zöld (2 db), sokszögű kék (1 db); mészkő: hordó alakú, töredékes, nincs lerajzolva (1 db). Összesen 11 db [51. tábla 4].

224. sír

A temetőterképen: 14–20.

Jelöletlen temetkezés.

Teljesen felbolygatott váz. Koponyája nagyjából a helyén volt, de szétnyomva; hosszúcsontjai a sír ÉNy-i sarkában kerültek elő. A leletek kivétel nélkül a rablók aknából származnak.

A sír h.: 2,23 m; sz.: 0,72 m; m.: 0,96 m. T.: 158–338° D–É.

Neme: nincs antropológiai adat.

Leletek:

1. Kés töredéke. A pengéből és a nyéltüskéből is csak kis részlet maradt meg, a találkozásuknál. Mérfető h.: 5 cm; mérfető sz.: 1,4 cm.

2. Kés töredéke. Nyéllemezes, a végén és a penge tövénél egy-egy nittszeggel van átütve. A nyéllemezen farostlenyomatok. Valószínűleg középső nyélállású volt. A penge és a nyéllemez határa jól látszik. H.: 6,1 cm; sz.: 1,2 cm [51. tábla 5].

3. Vasszeg. T alakú, hosszú fejű. Az alsó, szár felőli „fej” részén jól látszanak a falenyomatok. Mérfető h.: 5,3 cm; ha szimmetrikus volt, akkor a teljes h.: 7 cm lehetett. Mérfető szeg h.: 0,7 cm [51. tábla 6].

4. Edénytöredék. Edényfenék apró, értelmezhetetlen darabja. Gyorskorongolt, barnás és fekete.

5. S alakú koporsókapocs töredékei. Mérfető h.: 10,7 cm; sz.: 3 cm.

225. sír

A temetőterképen: 14–20.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan volt, a koponya balra elbillent, az arckoponya elnyomódott. A kezek visszahajlítva kerültek elő. A váz hossza a sírban lemérve: 148 cm.

A sír h.: 2,02 m; sz.: 0,74 m; m.: 0,74 m. T.: 146–326° DK–ÉNy.

Neme: nő (?), *Juv.* (18–20).

Leletek:

Nem voltak.

226. sír

A temetőterképen: 14–21.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt, a homokba ástott sírra a bordák táján ástak rá egy kerek aknával. Csak koponyatöredékek maradtak meg a sírban.

A sír h.: 2 m; sz.: 0,78 m; m.: 1,04 m. T.: 152–332° DK–ÉNy.

Neme: (?), *Inf.* (?).

Leletek:

1. Pénz. A bal lábon feküdt. Constantinus dinasztia; AE3; IV. sz. [51. tábla 11].

2. Edény. A sír ÉNy-i sarkához szorítva talpán álló edény. Fekete, gyorskorongolt, egyenes, rövid peremű, nyomott gömbös hasú; trapézos talpon áll. M.: 6,8 cm; pá.: 6,6 cm; fá.: 3,6 cm [51. tábla 7].

227. sír

A temetőterképen: 13–21.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt. A homokos talajon gyengén rajzolódott ki a sír, a bolygatás sem látszott. Ennek ellenére bontás közben kiderült, hogy a sír rabolt volt, a bolygatás a csontokat összekeverte, s nagyjából a sír közepe tájára húzta össze. A koporsókapcsokat kivéve a leletek a bolygatott részből kerültek elő.

A sír h.: 1,97 m; sz.: 0,73 m; m.: 1,25 m. T.: 156–336° DK–ÉNy.

Neme: a leletek alapján férfi, *Juv.* (18–20).

Leletek:

1. Koporsókapocs. Duplán hajlított végű koporsókapocs a sír fej felőli végében. H.: 19,4 cm; sz.: 2,5 cm [131. tábla 3].
2. Az előzővel megegyező koporsókapocs a lábnál. H.: 19,7 cm; sz.: 2,5 cm.
3. Csat. Bronz, karikája D alakú, öntött. A pecek lapos, szorítója szintén bronz, lemezes. Mindkét lemezből – az alsóból és a felsőből is – nagyon töredezett, apró darabok maradtak csupán. Az alsó lemez méretét sem tudjuk rekonstruálni. A felső lemez közepén szakállas férfarc van kidomborítva. A lemez szélén ugyancsak domborított mintasor található: lencse alakúak és gyűrűszerűek, közepükön apró domborítással váltják egymást. H.: kb. 6,5 cm; sz.: 2,4 cm [51. tábla 12].
4. Pénz. Antoninus Pius; subaeratus denar 145–161; BMC 4. 521. [51. tábla 10].
5. Csiholó. A vége felé egyenletesen, de nagyon kicsit szélesedik. Téglalap átmetszetű. Másik vége elvékonyodik, és be van hajlítva. Mérfető h.: 6 cm; sz.: 1,2 cm [51. tábla 8].

228. sír

A temetőterképen: 13–20.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt, bár a homokban a bolygatás aknája nem látszott. A sírfolt is gyengén rajzolódott ki. A rablás a koponyát nagyjából a helyén hagyta, lábszárait nem bolygatta. A bolygatott csontokat a sír középvonalába húzta össze.

A sír h.: 2,14 m; sz.: 0,70 m; m.: 0,62 m. T.: 160–340° D–É.

Neme: nő, *Mat.* vége.

Leletek:

1. Ár. Mindkét vége töredékes, nyéltüskéje téglalap, a hegye ovális átmetszetű. Mérfető h.: 4,8 cm; átm.: 0,5 cm [51. tábla 9].
2. Kés töredéke. Nyéltüskéjének apró töredéke, keresztirányban falenyomatos.

229. sír

A temetőterképen: 13–21.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan volt. A koponyát erősen feltámasztották, a kezek kinyújtva kerültek napvilágra. A váz hossza a sírban lemérve: 142 cm.

A sír h.: 1,86 m; sz.: 0,65 m; m.: 0,64 m. T.: 158–338° D–É.

Neme: nő, *Juv.* (23–25).

Leletek:

1. Fülbevalópár. Hurkos-kampósak, egyforma vastag ezüsthuzalból hajlítva, a koponya két oldalán, a füleknek megfelelő helyen. A jobb oldali jóval nagyobb átmérőjű, mint a másik, a zárszerkezet, illetve az ékszer díszítése is különböző. A jobb halántéknál levő hurok ovális, a visszahajlított szál 2,5 cm hosszan fut párhuzamosan a másik szállal, majd elvékonyított végét tizenegyszeresen tekercselték fel. Átm.: 5,3 cm. A bal oldali rövidebb hurokkal készült és úgy, hogy a sokszoros tekercselésbe két spirált (vagy hármát, mert 1 cm-es szakaszon hiányos) iktattak: egyet az elejére, egyet a végére. A spirálok az elkészítés folyamán a fülbevalóra merőlegesen lettek kialakítva, majd a végén ráhajtották a fülbevalóra, sőt kicsit el is kalapálták. Átm.: 4,4 cm [51. tábla 14–15].
2. Torques. Az ásató leírása szerint a nyakcsigolyákon hurkos végű féltorques volt. Rossz minőségű, téglalap átmetszetű bronzhuzalból hajlították, végein a hurkot sokszoros tekercseléssel rögzítették. A tekercselés mellett vékony lemezzátét maradéka található. Néhány töredéke maradt csak meg. Mérfető átm.: 7 cm [51. tábla 13].
3. Gyöngy nyaklánc. Az elhunyt két nyakláncot is viselt. Az egyik a jobb kulcsont irányába csúszott el. Különböző méretű hengeres borostyángyöngyökből áll (18 db) [52. tábla 1].
4. Gyöngy nyaklánc. A másik nyaklánc szemei a nyakcsigolyák és a bal lapocka táján pörögtek szét. Sokszögű karneolokból (23 db) és mészkőgyöngyökből áll (2 db). Az egyik mészkőgyöngy hordó, a másik csüngő alakú. Összesen 25 db [52. tábla 2].
5. Fibula. A mellkas csigolyáin, enyhén átlós irányban ezüstfibula. Kéttagú, aláhajlított lábú, a kengyel a rugó felé egyenletesen szélesedik, átmetszete trapéz alakú, a láb facettált. A kengyel és a láb közepén végig tremolírozott díszítés halad. A láb és a kengyel találkozásánál ékszerű bevésés kétoldalt, valamint keretelt x alakú karcolt dísz. H.: 5,8 cm [52. tábla 3].
6. Pánt karperec. A jobb csuklón szélesedő végű ovális bronzpánt karperec. Felületén erősen kopott tremolírozott díszítés, x mintában. Átm.: 5,8 × 5 cm; sz.: 1,2 cm [52. tábla 4].
7. Gyöngy karperec. A jobb csuklónál sokszögű karneolokból (10 db) és korong alakú borostyánokból (3 db) fűzve. Összesen 13 db [52. tábla 5].

8. Gyöngy karperec. A bal csuklón: sokszögű karneolokból (4 db), és kettős kúpos barna üvegből (1 db) fűzve. Összesen 5 db [52. tábla 6].

9. Gyöngyhímzés. A bokáktól a lábszár közepéig gyöngyöket bontottak ki. A két láb között kevesebb volt belőlük. A hímzéshez mészkő, karneol és üvegből készült darabok tartoztak. Összesen 461 db [1. függelék 22. táblázat].

10. Edény. Madár alakú edény a jobb térd külső oldalánál. Vörösbarna, fekete foltosra égett, kézzel formált. Feje, nyaka lapos, öblös teste kúpos, farka letörött. H.: 10,2 cm; sz.: 6,4 cm; m.: 7,4 cm [53. tábla 1].

11. Edény. A jobb lábfej külső oldalánál. Sötétbarna, fekete foltos, kézzel formált, alacsony kis fazék. Erősen kiegészített. M.: 6,2 cm; pá.: 6,7 cm; fá.: 5,2 cm [53. tábla 2].

230. sír [16. kép]

A temetőterképen: 13–20.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan, kettős sír. A felnőtt férfi jobb alkarjánál, a medencéjében kislány koponyája (230a. sír). A férfi koponyája jobbra billenve, mintegy a gyermek felé néz, a karok kinyújtva. A váz hossza a sírban lemérve: 153 cm. A sír h.: 2,12 m; sz.: 0,65 m; m.: 0,68 m. T.: 158–338° D–É.

Neme: férfi, *Ad.* (30–35).

Leletek:

1. Féltorques. Az áll alatt, a nyakcsigolyákon bronz, rombusz átmetszetű, jó minőségű és kiváló állapotban lévő masszív féltorques, a két végén hurokkal. Átm.: 12 cm [53. tábla 6].

2. Fibula. A bal váll fölött egytagú, aláhajlított lábú bronzfibula. A kengyel facettált, a tűtartót drótszerűen megnyújtották és négyszeres tekerccseléssel a lábra rögzítették. A kengyelt dupla drótrátét díszíti a tekerccselés fölött. H.: 8,4 cm [53. tábla 7].

3. Bronztárgy. A mellkas közepén, a csigolyákon maszszív, téglalap alakú öntöttbronz tárgy feküdt. H.: 6 cm; sz.: 5,2 cm [53. tábla 3].

4. Karperec. A jobb karon rombusz átmetszetű, bronzhuzalból hajlított ovális karperec. Végein, a külső oldalakon, ferde rovátkolásokkal díszített. Átm.: 7,3 × 5,9 cm [54. tábla 1].

5. Karperec. Az előző fölött masszív, ovális, öntöttbronz karperec. A végein facettált és pontszerűen beütögetett sorokkal díszített. Átm.: 7,2 × 5,9 cm [54. tábla 2].

6. Karperec töredékei. A bal csukló fölött, a karon vas-tag vashuzal karperec, töredékes, hiányos. Átm.: kb. 7 cm; v.: 0,6 cm [54. tábla 3].

7. Csatharika. A medence közepén, a keresztcsonton szögletes vascsat karikája, téglalap átmetszetű, a csat-

pecék forgásánál ugyanakkor kör az átmetszete. Törött, hiányos. H.: (legalább) 2,9 cm; sz.: 3,5 cm [53. tábla 4].

8. Bronzpánt. A csat mellett kettéhajlított bronzpánt a rövidebb végénél lyukkal. Az övre lehetett felerősítve, függesztést oldhattak meg vele. H.: 1,1 cm; sz.: 0,8 cm [52. tábla 10].

9. Gyöngy. A bronzlemez mellett mészkőgyöngy (talán hordó alakú volt) töredéke.

10. Szíjvégek. A két combsont között enyhén ívelt, téglalap metszetű vas szíjvégek. H.: kb. 7 cm; sz.: 1 cm [53. tábla 5].

11. Kés. A jobb kézfejen, hegye a sír Ny-i oldala felé mutatott. Ívelt hátú, egyenes élű, a nyéltüske hiányzik. Mérhető h.: 8,5 cm; sz.: 1,5 cm [54. tábla 7].

12. Csiholó. A bal lábfej alatt, nagyjából féltenyérenyi felületen vastöredékek voltak. A töredékekből nagy valószínűséggel csiholót lehet rekonstruálni. A vége karikászerűen behajlított, a hosszanti része elhegyesedik. H.: kb. 9 cm [53. tábla 9].

13. Kőeszközök. A csiholó töredékei által közrefogott felületen kerültek elő. Barna radiolarit (úrkúti?) nyersanyag-töredékek, kopásnyommal (2 db) [52. tábla 7–8], valamint egy vörös, mecseki radiolit retusálatlan penge, mindkét élén kopott. Másodlagosan használt [52. tábla 9]. Összesen 3 db [52. tábla 7–9].

14. Fibula. Kéttágú, oldalt hajlított lábú bronzfibula. A tengely vaspálca. A kengyel bronzlemezről kialakított, a rugó felőli, szélesebbik végén három párhuzamos bekarcolt vonal díszíti. A jobb medencében bontották ki. H.: 4,6 cm [53. tábla 8].

230a. sír [16. kép]

A temetőterképen: 13–20.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan volt. A 230. sír csontvázának jobb alkarjánál a jobb medencéjében fekszik a koponyája, mely enyhén balra billent. A két vázat egyszerre temették el, a lábfejek egy vonalban voltak. A koponyát a föld szét nyomta, mindkét kéz a medencében feküdt.

A sír h.: 2,12 m; sz.: 0,65 m; m.: 0,68 m. T.: 158–338° D–É.

Neme: a leírás szerint gyermek, de ez ellentmond az antropológiai meghatározásnak, amely szerint nő, *Ad.* eleje korú. A leletek (a karperecek) is gyermekre utalnak.

Leletek:

1. Bronzkarika. Öntött, zárt, a bal kulcsont fölött. Átm.: 1,8 cm [54. tábla 9].

2. Vaskarika. Az előző bronzkarika mellett került elő. Erősen korrodálódott. Átm.: 1,8 cm [54. tábla 10].

3. Karperecpár. A jobb csuklón egymás mellett két azonos típusú bronzhuzal karperec. A végeik egymás fölé futnak. Átm.: 4,2 cm. Átm.: 4,7 cm [54. tábla 5–6].

4. Karperec töredékei. A bal csukló fölött vashuzal karperec két kis töredéke. Átm.: kb. 4,5 cm [54. tábla 4].

5. Edény. A lábfejek között talpán álló, szürke, korongolt félgömbös tál, enyhén behúzott, profilált, duzzadt peremmel. Alacsony, homorú aljú talpon áll. M.: 7,1 cm; pá.: 14,8 cm; fá.: 4,9 cm [54. tábla 8].

231. sír

A temetőterképen: 12–19.

Jelöletlen temetkezés.

Nem bolygatták, de a csontok alig voltak érzékelhetők. A koponyából is csak töredékeket lehetett felszedni. A karok kinyújtva helyezkedtek el.

A sír h.: 2,32 m; sz.: 0,78 m; m.: 1,15 m. T.: 176–356° D–É.

Neme: a leletek alapján nő, *Mat.* eleje (?)

Leletek:

1. Gyöngy nyaklánc. A nyakcsigolyákon feküdt, nyomott gömbös fehér üvegből (2 db) és hordó alakú mészkgöngyökből (2 db) fűzték. A mészkgöngyök lyukfurata csüngő típusú. Összesen 4 db [55. tábla 4].

2. Fibula. A mellkas közepén, a csigolyákon keresztben, túlvál a bal felkar irányában ezüstfibula. Egytagú, kengyele a tűtartóig egyenletesen keskenyedek, a tűtartó vonalán túli rész legyezőszerűen kiszélesedik. A kengyelen szabad szemmel alig észlelhető, bekarcolt hálóminta található. H.: 6,4 cm [55. tábla 5].

3. Gyöngy karperec. A jobb csuklón; kettős kúpos, sötétkék üveggyöngyökből fűzték (12 db) [55. tábla 2].

4. Gyöngy karperec. A bal csuklón; kettős kúpos, sötétkék üveggyöngyökből fűzték (20 db) [55. tábla 1].

5. Kés. A jobb combcsont végén, keresztben, hegytel a bokák felé. Alsó nyélállású, egyenes élű, enyhén ívelt hátú. H.: 12 cm; sz.: 1,8 cm [55. tábla 3].

6. Gyöngyhímezés. Az alsó lábszárak alsó harmadában rengeteg üveggyöngy volt, egy 46 cm széles és egy 41 cm hosszú felületen. A szoknya kivarrásához tartoztak. Összesen 678 db [1. függelék 23. táblázat].

7. Orsó-gomb. A jobb lábszár végénél, kívülről feküdt. Kettős kúpos, szélesebbik vége enyhén domború. Barna, fekete foltosra égették, lyukacsos a felülete; szerves anyaggal soványították. M.: 2,3 m; átm.: 3,5 cm [54. tábla 11].

232. sír

A temetőterképen: 13–19.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott sír. A 231. és 232. sírt egyetlen árok-szerű aknával rabolták ki, melyet keresztben ástak rá a két sírra. A 232. sírban csak a jobb combcsont volt eredeti helyén.

A sír h.: 2,15 m; sz.: 0,74 m; m.: 1,16 m. T.: 174–354° D–É.

Neme: nő.

Leletek:

1. Orsó-gomb. Eredeti helyzetben, a jobb combcsont közepe mellett kívülről, lyukiránya vízszintes. Világosbarna, kettős kúpos, szélesebbik végén domború, lyukacsos anyagú. M.: 2 cm; átm.: 3,2 cm [55. tábla 6].

2. Edény. A lábfejeknek megfelelő helyen talpán álló edényke. Barna, kézzel formált, gömbös testtel, elvékonyodó, behúzott peremmel. M.: 3,6 cm; pá.: 4,6 cm; fá.: 2,9 cm [55. tábla 7].

3. Kúpos vascsgengő fele. M.: 1,5 cm [55. tábla 8].

4. Bronzlemez. Ívelt oldalú, szélén domborított pontsors (2 töredék). H.: 0,9 cm; sz.: 0,4 cm.

5. Vastöredékek. Huzal töredékei: egyenes (ár?), enyhén ívelt (karperec?) és egy nagyon vékony darab (tű?). Összesen 3 db. H.: 2,1 cm; átm.: 0,4 cm. H.: 2,1 cm; átm.: 0,4 cm. H.: 1,6 cm; átm.: 0,15 cm.

6. Gyöngyök. A sírból elszórtan kerültek elő: hengeres borostyán (1db); nyomott gömbös narancssárga (2 db), gyűrűs zöld (1 db), hasábos rövid piros (1 db) üveg; valamint hordó alakú mészkgömb töredéke [55. tábla 9]. Összesen: 5 db. A bokáknak megfelelő helyen: mézszínű, csüngő alakú (1 db) [55. tábla 10]; korongos borostyán (2 db) és különböző színű és alakú üveggyöngyök (5 db) [55. tábla 11]; kettős kúpos és gömbös, apró kék üveg (23 db) [55. tábla 12]; apró korall (29 db) [55. tábla 13]. Összesen 60 db [55. tábla 9–13]. Eredeti helyük és funkciójuk bizonytalan.

233. sír

A temetőterképen: 13–18.

Jelöletlen temetkezés.

A sírban csak csontszilánkok voltak, teljesen feldúlt.

A sír h.: 2,17 m; sz.: 0,74 m; m.: 1,48 m. T.: 172–352° D–É.

Neme: a leletek alapján nő.

Leletek:

1. Orsó-gomb töredéke. Kúpos orsó-gomb fele a bolygatott részből. Szélesebbik végén benyomott pont-kör. Barna, anyaga apróra törött kerámatörmelékkel soványított. A lyukban függőleges horzsolásnyomok, nyilván az orsó-szár miatt. M.: 2,1 cm; átm.: 3,2 cm [55. tábla 16].

2. Karperec (?) töredéke és karika (?). Meghajlított vas-huzalok, mindegyik vége törött (2 db). Különböző vastagságúak. Karperec lehetett a vastagabb (h.: 3 cm); a vékonyabb pedig karika. Átm.: 2 cm.

3. Gyöngyök. Szétszórva a bolygatásból: hordó alakú mésző (1 db) [56. tábla 1]; sokszögű karneol (13 db) [56. tábla 2]; sokszögű kék üveg (2 db); nyomott gömbös üveg, zöld (16 db), narancssárga (4 db), fehér (1 db), kék (3 db) üveg [56. tábla 3]. Összesen 40 db [56. tábla 1–3].

4. Karika. A mellcsontnak megfelelő helyen vékony, bronzlemezről kivágott karika, végei egymásra futnak, nittszeggel vannak összeerősítve. Átm.: 4,5 cm; sz.: 1 cm [55. tábla 15].

5. Bronzlemezek. A sír Ny-i végéhez közel kettéhajtott, bepödört, illetve visszahajlított szélű bronzlemezek. Alakjuk szabálytalan, a téglalaphoz közelít (4 db). 1,5 × 1 cm; 1,5 × 0,7 cm; 1,1 × 0,8 cm; 0,9 × 0,5 cm.

234. sír

A temetőterképen: 13–19.

Jelöletlen temetkezés.

Teljesen feldúlt sír, a rablás aknája a sír K-i, hosszanti oldalán túlnyúlik egy kissé. Koponyatöredékek és hosszúcsontok voltak a sír közepén.

A sír h.: 2,15 m; sz.: 0,82 m; m.: 1,25 m. T.: 158–338° D–É.

Neme: férfi, *Mat*.

Leletek:

1. Fibula. A bolygatott részből egytagú, aláhajlított lábú bronzfibula. A kengyel síkzott, a láb vége vésett, v formába futó rovátkolásokkal díszített. A tűtartót hétszeres tekeréssel rögzítették. H.: 5,8 cm [55. tábla 14].

235. sír

A temetőterképen: 22–27.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan volt. A koponyája a bal oldalán fekszik, a kezek a medence mellett kinyújtva. A váz hossza a sírban lemérve: 169 cm.

A sír h.: 2,52 m; sz.: 0,84 m; m.: 0,80 m. T.: 158–338° D–É.

Neme: férfi, *Mat*. (45–50).

Leletek:

1. Pénzek. A jobb medencelapát felső pereménél voltak (2 db). I. Constantinus; AE3; 324–330; Coh² 454; Providentiae augg táborkapus típus; I. Constantinus; AE3; 325–330; DN CONSTANTINI MAX AVG / VOT, XXX [56. tábla 5–6].

2. Csatkarika (?) A keresztcsont alatt enyhén ovális, töredékes, hiányos. Átm.: kb. 3,5 cm [56. tábla 4].

3. Edény. A lábfejek között szürke edény, a talpán állt, gyorskorongolt, egyenes oldalú, legömbölyített peremmel. M.: 4,5 cm; pá.: 9,7 cm; fá.: 4,6 cm [56. tábla 15].

236. sír

A temetőterképen: 22–27.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan, a koponya enyhén balra billent, a kezek a medence mellett kinyújtva. A 235. sírral párhuzamos, feltehetően összetartoznak. A váz hossza a sírban lemérve: 126 cm.

A sír h.: 1,83 m; sz.: 0,54 m; m.: 0,83 m. T.: 158–338° D–É.

Neme: leány, a régészeti adatok alapján.

Leletek:

1. Fülbevaló. A jobb halántéktájon bronzhuzalból hajlított fülbevaló. Törött, hiányos. Átm.: kb. 4 cm [56. tábla 10].

2. Fülbevaló. A bal halántékon bronzhuzalból hajlított hurkos-kampós fülbevaló. A hajlítása a kampó kialakításánál kezdődött, a körbehajlított fülbevaló másik végén hármashurkot alakítottak ki. A középső – amelybe a kampót akasztották – a legnagyobb. Visszafelé haladva a kampó irányába felcsévéltek a visszahajlított drótot. Jól látszik, hogy a drót végét egyenesen elvékonyították. Törött, a kampó hiányzik. Átm.: 4 cm [56. tábla 9].

3. Gyöngy nyaklánc. A nyakcsigolyákon gyöngyök: kék, csüngő alakú üveg (1 db); hatszögű hasáb alakú sötétzöld üveg (1 db); gyűrű alakú, egyenetlen felületű üveg (1 db); hatszögű, üveg (1 db); apró korallok (21 db); pici gömbös narancs üveg (1 db) [56. tábla 14]. Összesen 26 db. A gerincoszlopon hátul gyöngyök, típusaik alapján biztos, hogy a nyakláncához tartoztak. Fekete üveg, csüngőszerű gyöngy (1 db); hatszögű hasáb, zöld üveg (1 db); lapos sötétlila üveg; áttetsző zöldes üveg, felületén csavart dísszel (1 db); hasábos borostyán (szétmállott) (1 db); téglaszínű üveg csőgyöngy (1 db) [56. tábla 11]. Összesen 5 db [56. tábla 11, 14].

4. Fibula. A jobb kulcscsonton. Kéttagú, felsőhúros, vékony bronzlemezről hajlították. Töredékes, hiányos. H.: kb. 4 cm [56. tábla 7].

5. Karperec. A jobb csuklón oválisra hajlított bronzhuzal karperec. Átm.: 4,9 × 4,2 cm [56. tábla 12].

6. Karperec. A bal csuklón oválisra hajlított bronzhuzal karperec. Átm.: 4,5 × 4 cm [56. tábla 13].

7. Gyöngy karperec. A bal alkar közepe táján üveggyöngyökből fűzött, hatszögletű hasáb, világoskék

(4 db); apró kék gömbös (7 db) és kettős kúpos (1 db); aranyfóliás (3 db); fekete, barázdált, spirális bekarcolással (1 db); törött, gyűrű alakú (1 db). Összesen 17 db [56. tábla 8].

237. sír

A temetőterképen: 19–27.

Körárkos halmos temetkezés.

Feldúlt sír, egyetlen hosszúcsont került elő a ÉNy-i végén. A homokos talajban a rablóakna nem látszott.

A sír h.: 2,78 m; sz.: 0,84 m; m.: 1,48 m. T.: 154–334° DK–ÉNy.

Neme: (?), felnőtt.

Leletek:

1. Edény. A lábknak megfelelő helyen, talpán álló, korongolt öves edény. Rövid pereme tölcséres, tagolt, erősen nyomott hasán keskeny öv, felső szélén alig bemélyített – inkább besimított – vonal fut. Kúpos gyűrűtalpon áll. Felülete erősen kopott. M.: 8,6 cm; pá.: 8,2 cm; fá.: 4,8 cm [57. tábla 1].

2. S alakú koporsókapocs. H.: 19,6 cm; sz.: 3,2 cm.

238. sír

A temetőterképen: 19–26.

Körárkos halmos temetkezés.

Bolygatott volt. A rablás aknája a K-i oldalról hatolt le, csak a bal lábcsonthoz volt az eredeti helyén. A csontok legnagyobb részét a D-i, rövidebb vége mellé dobálták össze.

A sír h.: 2,72 m; sz.: 1,04 m; m.: 1,61 m. T.: 158–338° D–É.

Neme: férfi, *Mat*.

Leletek:

1. Edény. A bal boka külső oldalánál talpán álló edény, eredeti helyzetben. Sötétszürke, korongolt; hengeres, legömbölyített peremmel, melynek széle árokkal tagolt. Erősen nyomott a hasa, apró trapéz talpon áll. M.: 8,2 cm; pá.: 5,9 cm; fá.: 3,4 cm [56. tábla 16].

2. S alakú koporsókapocs eredeti helyzetben. H.: 14,6 cm; sz.: 2,7 cm.

239. sír

A temetőterképen: nincs jelezve.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott sír. A bolygatás a sír tükrén belül hatolt le, a csontokat a sír É-i harmadába húzták össze egy helyre.

A sír h.: 1,89 m; sz.: 0,74 m; m.: 0,86 m. T.: 158–338° D–É.

Neme: nő.

Leletek:

1. Fülbevaló töredéke. A bolygatott részből került elő. Vékony bronzhuzalból hajlították, egy apró *nodus* található rajta: hurkos-kampós lehetett. H.: 2,7 cm.

240. sír

A temetőterképen: 8–31.

Körárkos halmos temetkezés.

Bolygatott volt, csak egyetlen lábcsonthoz volt meg és néhány csontszilánk. A rablás a síron belül hatolt le, szűk aknával.

A sír h.: 2,49 m; sz.: 0,98 m; m.: 0,96 m. T.: 160–340° D–É.

Neme: nő.

Leletek:

1. Edény. A sír láb felőli részében, eredeti helyzetben oldalára dőlt edény volt. Világosszürke, matt felületű, kopott, korongolt. Tölcséres peremének tövében határozott borda, a hasvonal fölött kettős árok tagolja. Apró trapéz talpa tagolt. M.: 13,1 cm; pá.: 10,3 cm; fá.: 4,6 cm [57. tábla 5].

2. Fibula töredéke. A bolygatott részben vasfibula lábának, illetve tűtartójának töredéke. H.: 3,6 cm.

241. sír

A temetőterképen: 7–31.

Jelöletlen temetkezés.

Feldúlt sír, kevés csontja a sír DNy-i végében egy helyre volt dobva. A sír K-i fala alá bevájtak és a vázat ez alá tették; a lábai voltak leginkább a padmaly alatt. A bolygatás csak a koponyáját és a jobb felkarját érte. A váz irányítása nem egyezik meg a sír irányításával, hanem a padmaly irányához alkalmazkodik. Hanyatt fekvő, a csontváz karjai kinyújtottak.

A sír h.: 1,92 m; sz.: 0,71 m; m.: 1,24 m. T.: 158–338° D–É.

Neme: férfi, *Mat*. vége.

Leletek:

1. Fibula töredékei. A bal kulcscsonton oldalt hajlított lábú, kéttagú vasfibula töredékei. H.: kb. 7 cm [57. tábla 3].

2. Csát töredékei. A bal medencelapátban D alakú vascsát töredékei és valószínűleg szíjvég, valamint veret. A szíjvég egy ovális alsó és egy ívelt oldalú, téglalap alakú felső részből áll. A felerősítést az ovális rész közepén levő nittszeg szolgálja. A másik lehetőség: nem szíjvég és veret, hanem a csát lemezes volt, és ez a szíjszorító része. A veret ívelt téglalap alakú, felerősítési nyom nélkül. A táblán a darabokat szíjvég funkcióban ábrázoltuk. H.: 4 cm; sz.: 2 cm; átm.: 1,9 × 1,5 cm [57. tábla 6].

4. Kés. Enyhén ívelt hátú, egyenes élű. H.: 12,3 cm; sz.: 2 cm [57. tábla 11].

5. Edény. A jobb térd külső oldalánál hombár alakú kis edény, eldőlvé, szája a koponya felé. A padmaly alatt volt. Szürke, korongolt, vállán három mély árokkal. M.: 8,9 cm; pá.: 4,4 cm; fá.: 3,1 cm [57. tábla 2].

242. sír

A temetőterképen: 7–30.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt. A rablás a sír K-i felén is túlnyúlik. A mintegy 110 cm átmérőjű kerek akna a sír közepén hatolt le, de nem a sírfenékig, hanem attól 25 cm-rel magasabban ért véget. Itt kellett lennie tehát a koporsó tetejének. A koponya a helyén volt, de csak az arckoponya. A hosszúcsontok a sír közepén kerültek elő.

A sír h.: 2,31 m; sz.: 0,93 m; m.: 1,40 m. T.: 160–340° D–É. Neme: nő, *Mat.* vége.

Leletek:

1. Edénytöredékek. A sír ÉNy-i végénél barna, korongolt, vékony falú, gömbös edény apró töredékei (8 db). Nem összeillők, eredeti méreteit nem lehet megadni.

243. sír

A temetőterképen: 7–30.

A sírgödör mérete alapján eredetileg halmos lehetett.

A nagyméretű sírban jól kirajzolódott a kisméretű gerendakamra szerkezete. A sárga talajban egy négy gerendából, esetleg gömbfából összerótt, téglalap alakú keret volt látható, amely a sír mind a négy sarkán határozottan megfigyelhető volt. A gerendák külső felén végig fekete csíkok követhetők nyomon, esetleg a gerendákat tűzőn tartósították vagy enyhén megpörkölték. A gerendák végig látszottak, a K-i, hosszú gerenda közepén kissé görbült.

A sír h.: 3,84 m; sz.: 2,11 m; m.: 1,45 m. T.: 158–338° D–É.

Neme: nem meghatározható, a leletek alapján nő.

Leletek:

1. S alakú koporsókapocs a sír fej felőli végénél. H.: 22,1 cm; sz.: 3,2 cm.

2. S alakú koporsókapocs a sír láb felőli végénél. H.: 23,4 cm; sz.: 2,8 cm.

3. Pénz. Átfúrt ezüstpénz, a furatban bronzszeg, amelyet a másik oldalon bronzlemezke fog, a szeg feje ellapítva. A szeg és bronzlapocska nincs meg. Hadrianus denar; Róma 117; BMC 3. 31. [57. tábla 10].

4. Drót. Vékony, bronz, egyenes. H.: 1,1 cm.

5. Csüngők. Borostyánból, bojt alakúak. A lekerekített végüknél vannak átfúrva, a lyuktól az aljukig függőlegesen hornyoltak, illetve az ép – s egyben a nagyobb – darab egyik oldalán vízszintesen. Átmetszetük ovális (2 db). H.: 2,9 cm; sz.: 2 cm. Mérhető h.: 2,2 cm; sz.: 1,8 cm [57. tábla 8].

6. Gyöngyök. Apró gömbös és hosszúkás korallgyöngyök (2 db).

7. Ezüstlemez. Egyik oldalán egyenesen vágva, a közepén töredezett. Felső része ívelt, apró lyukakkal áttört, melyek szorosan egymás mellett sorakoznak. A két végén szeg méretű nagyobb lyuk. Eredetileg biztosan fel volt erősítve valamire. Funkcióját nem tudjuk meghatározni. H.: 6,1 cm; sz.: 1,7 cm [57. tábla 7].

8. Ezüstműből készült tárgyak. Masszív ezüstlemezről kúposra hajlítottak. Szélesebb felükkel egymáshoz illesztve gyöngyszemekként funkcionálhattak. M.: 1,3 cm; átm.: 0,9 cm [57. tábla 9].

9. Sasók. Keskeny, elhegyesedő végű bronzpántból hajlították. M.: 1,6 cm; sz.: 1,8 cm [57. tábla 4].

10. Edény töredékei. Barna, vékony falú, korongolt, apró edényke töredékei. Öblös, alacsony talpa volt. Anyaga mállékony, nagyon gyengén égetett. Talp átm.: kb. 4 cm.

244. sír

A temetőterképen: 20–25.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt, a jobb lábszár volt csak eredeti helyén. A váz többi részét bolygatták, csontjait a sír Ny-i falához dobták vissza, pl. a sírfenéktől 68 cm-rel magasabban volt a kézcsont. Egy csomóban heverték a csontok, nyilván a rablás aknájában. A rablás a K-i sírfalat érintette. A sír h.: 2,64 m; sz.: 0,91 m; m.: 1,56 m. T.: 156–336° DK–ÉNy.

Neme: az antropológiai adatok alapján 2 csontváz. Nő, *Ad.* vége; férfi, *Juv.* vége, *Ad.* eleje.

Leletek:

1. S alakú koporsókapocs. A sír fej felőli végén. H.: 23,4 cm; sz.: 2,8 cm.

2. Edény. Eredetileg a bokák között volt. Talpán álló, szürke, korongolt, egyenes oldalú, legömbölyített peremű tál, a szélén horonnyal. Alja enyhén homorú. M.: 5,1 cm; pá.: 9,2 cm; fá.: 3,9 cm [58. tábla 1].

245. sír

A temetőterképen: 21–25.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír. A sír DNY-i sarkán egy Árpád-kori árok ment keresztül, de ez nem bolygatta meg a mélyebben fekvő vázat. A karok kinyújtva voltak.

A sír h.: 2,53 m; sz.: 0,90 m; m.: 1,36 m. T.: 156–336° DK–ÉNy.

Neme: nő, *Ad.* vége.

Leletek:

1. Faedény füle. A jobb kulcsont fölött, kerek átmet-szetű vashuzalból hajlított, ovális fül. Nyitott végein fa-lenyomatok. Egy apró fatárgynak vagy a füle lehetett, vagy a fogója. H.: 4 cm; sz.: 2,7 cm [58. tábla 6].
2. Csatkarika. A jobb medencelapátban ovális vascsat karikája. Átm.: 3,7 × 3,2 cm [58. tábla 5].
3. Kés. A bal felkar alsó végén keresztben, hegye a csigo-lyák felé nézett. Középső nyélállású, egyenes élű, egyenes hátú. Két darabban. H.: kb. 18 cm; sz.: 2 cm [58. tábla 4].
4. Edény. A bokák között világosszürke korongolt edény, kicsit az oldalára dőlve. Egyenes, legömbölyített pere-mű, nyomott gömbös hasa van és trapézos talpa, mely-nek közepe bemélyített. Felülete matt. M.: 10,4 cm; pá.: 7,8 cm; fá.: 3,8 cm [58. tábla 3].

246. sír

A temetőterképen: 21–26.

Jelöletlen temetkezés.

Teljesen feldúlt sír. Az aknában koponyatöredék és egy hosszúcsont került elő.

A sír h.: 2,58 m; sz.: 0,95 m; m.: 1,32 m. T.: 196–16° DNy–ÉK.

Neme: nő, *Ad.* vége.

Leletek:

1. S alakú koporsókapocs. H.: 19,2 cm; sz.: 2,8 cm.
2. Edény. A rablásból hiányos edény került elő. Gyors-korongolt, vékony falú, barna, felületén fekete, erősen kopott, foltos. Homokkal soványított. Gyengén égetett, nagy része szétmállott. Rövid, egyenes, legömbölyített pereme enyhén tölcséres, hasa körteszerűen öblösödik. Alja hiányzik. Pá.: 8,7 cm; m.: kb. 12 cm.
3. Csatkarika töredékei. Ovális, kb. a fele rekonstruál-ható. Átm.: kb. 4,6 × 2,5 cm [58. tábla 11].
4. Edény töredéke. Római dörzstál peremének apró tö-redéke. Vörös, peremén és belsejében zöldessárga máz. Átm.: kb. 3 × 3 cm [58. tábla 13].

247. sír

A temetőterképen: 19–26.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt, a koponyája és bal alkarja hiányzott. A bolygatás bontáskor nem látszott.

A sír h.: 2,27 m; sz.: 0,85 m; m.: 1,32 m. T.: 151–336° DK–ÉNy.

Neme: nő.

Leletek:

1. Fibula. A bal oldali bordákon bronzfibula, közel a gerincoszlophoz, tüvel a lapockák felé. Kéttágú, alsó húros, oldalt hajlított lábú. A tengely két végét egy-egy *nodus* zárja. A kengyel lapos téglalap alakú. H.: 2,7 cm [58. tábla 2].
2. Karperec. A jobb csuklón ovális, öntöttbronz, eny-hén kiszélesedő végekkel. A végeken kettő, illetve egy bekarcolt vonal között hold alakú beütögetések díszítik. Átm.: 6,7 × 5,5 cm [58. tábla 9].
3. Karperec. A bal combcsont forgója mellett – erede-tileg nyilván a csuklón – ovális, öntöttbronz karperec. Végei enyhén kiszélesednek, ovális az átmetszete is. Átm.: 7 × 5,2 cm [58. tábla 8].
4. Orsókarika. A jobb alkar közepe táján, kívülről. Szár-ral együtt tették a sírba, mert az élén állva került elő. Szürke, gyorskorongolt edény aljából, illetve talpából alakították ki feltehetően, gondos csiszolással. Átm.: 4,3 cm; v.: 1,5 cm [58. tábla 10].
5. Edény. A lábujjak végénél eldőlv. Sötétszürke, koron-golt, egyenes, enyhén tölcséres pereme legömbölyített, szélén sekély bemélyedés. Hasán széles öv, melyet két szélén borda hangsúlyoz. Trapézos talpát bemélyített kör, középen félgömbös bemélyedés tagolja. Felülete si-mített. M.: 11,4 cm; pá.: 9,1 cm; fá.: 4,4 cm [58. tábla 7].
6. S alakú koporsókapocs. H.: 13,4 cm; sz.: 2,2 cm.
7. S alakú koporsókapocs. H.: 12,4 cm; sz.: 2,2 cm.
8. Fülbevaló. A sír oldalfalánál (egy ürgejáratban vagy bolygatásban) bronzhuzalból hajlított hurkos-kampós fülbevaló, a tekercselés nyomaival. Törött, hiányos. Átm.: kb. 3,8 cm [58. tábla 12].
9. Állatcsont. Lófog a sír ÉNy-i sarkában, a sírfenéktől 28 cm-re. Ló: s *P^{3.4} fr.*

248. sír [17. kép]

A temetőterképen: 18–25.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír. A koponyája jobbra elbillent, a nyakcsi-golyáktól kissé távolabb feküdt. Állcsontja a bal karon volt állati bolygatás következtében. A bal alkar a me-dencén került elő.

A sír h.: 2,48 m; sz.: 0,78 m; m.: 1,26 m. T.: 162–342° DK–ÉNy.

Neme: férfi, *Ad.*

Leletek:

1. Fibula töredékei. A bal kulcsont mellett, a vállnál vasfibula kengyelének és tűjének töredéke. A kengyel téglalap átmetszetű.
2. Edény. A jobb lábfej mellett rézsús helyzetben. Vilá-gosszürke, korongolt, nyomott gömbös hasú; trapézos

talpon, melynek szélén sekély árok, közepén félgömbös bemélyedés található. Pereme hiányzik, valószínűleg egyenes, rövid lehetett. Mérhető m.: 6 cm; fá.: 3,8 cm [59. tábla 1].

249. sír [18. kép]

A temetőterképen: 19–26.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír. A koponya a bal oldalán, a jobb kéz a medencében, a bal kinyújtva került napvilágra. A váz hossza a sírban lemérve: 168 cm.

A sír h.: 2,42 m; sz.: 0,83 m; m.: 1,14 m. T.: 156–336° DK–ÉNy.

Neme: férfi, *Mat.* vége.

Leletek:

1. Csatharika töredéke. A bal medencelapáton vashuzalból hajlított csat karikájának apró töredéke. H.: 1,5 cm.
2. Edény. A bal lábfej mellett kívülről, a talpán állt. Sötétszürke, korongolt, egyenes peremű, a perem alatt horonnyal tagolt, nyomott gömbös hasú edény. Trapézos talpon áll, melynek alja a szélén és a közepén árkolt. M.: 9,6 cm; pá.: 6,9 cm; fá.: 4 cm [59. tábla 3].

250. sír

A temetőterképen: 18–27.

Körárkos halmos temetkezés.

Bolygatott volt, a homokos talajban a sír aránylag jól rajzolódott, de benne semmi sem volt, még csontszilánkok sem.

A sír h.: 2,73 m; sz.: 0,87 m; m.: 1,44 m. T.: 163–140° D–É.

Neme: nincs antropológiai adat.

Leletek:

Nem voltak.

251. sír

A temetőterképen: 18–27.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt, a bolygatás aknája igen halványan rajzolódott ki a koponya és a bordák táján. A koporsóba behatolva a rablás összekeverte a csontokat, de nagyjából egy vonalban maradtak a sírban.

A sír h.: 2,18 m; sz.: 0,76 m; m.: 1,09 m. T.: 172–352° D–É.

Neme: nő (?), *Mat.* vége.

Leletek:

Nem voltak.

252. sír

A temetőterképen: 18–26.

Jelöletlen temetkezés.

Teljesen feldúlt sír, csak az állkapcsa, a felkarja és néhány bokacsontja volt meg, ezek sem a helyükön. A 252. sírra temetkezett a 253., ez utóbbi DK-i sarka fedte a 252. sír DNY-i sarkát.

A sír h.: 2,29 m; sz.: 0,65 m; m.: 1,18 m. T.: 176–356° D–É.

Neme: nincs antropológiai adat.

Leletek:

Nem voltak.

253. sír

A temetőterképen: 18–26.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír. A 252. sír DNY-i sarkára került rá a 253. sír DK-i sarka, tehát a 253. sír a fiatalabb. A váz hossza a sírban lemérve: 142 cm.

A sír h.: 1,69 m; sz.: 0,62 m; m.: 0,51 m. T.: 164–344° DK–ÉNy.

Neme: (?), *Juv.* (16–18).

Leletek:

1. Edény. A lábfejek végénél eldőlt, összeroppant edény. Sötétszürke, korongolt, mállekony anyagú, matt felületű. Egyenes peremű, a perem alatt széles horonnyal. Hasa nyomott gömbös; trapézos talpon áll, melynek alja árokkal és közepén bemélyedéssel tagolt. Ragasztott, kiegészített. M.: 12,4 cm; pá.: 10,1 cm; fá.: 5,3 cm [60. tábla 1].

254. sír

A temetőterképen: 18–27.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt. Teljesen üres sír, de a tükre jól kirajzolódott. Rajta egy Árpád-kori árok ment keresztül, de nem ez érintette és bolygatta a sírt, az ugyanis már előtte ki lett rabolva.

A sír h.: 2,76 m; sz.: 1,17 m; m.: 1,05 m. T.: 171–350° D–É.

Neme: nincs antropológiai adat.

Leletek:

Nem voltak.

255. sír

A temetőterképen: 17–26.

Körárkos halmos temetkezés.

A bolygatás aknája a medencetáján hatolt le, és egyetlen csontszilánkot sem hagyott.

A sír h.: 2,83 m; sz.: 1,32 m; m.: 1,05 m. T.: 172–352° D–É.
Neme: a leletek alapján nő.

Leletek:

1. Koporsókapocs. S alakú koporsókapocs a sír fej felőli végénél. H.: 9,5 cm; sz.: 3,3 cm.
2. Koporsókapocs. S alakú koporsókapocs a sír láb felőli végénél. H.: 14,7 cm; sz.: 3,2 cm.
3. Gyöngyök. A bolygatott részből: sokszögű kék üveg (1 db); apró korall, 3 töredékes (6 db). Összesen 7 db (ebből 4 db ábrázolható) [59. tábla 5].
4. Edénytöredék. Kézzel formált, edénytörmelékkel soványított, vörösesbarnára égett edény alja. Rosszul égetett, morzsalékos anyagú. Az aljának közepébe hüvelykujj lenyomata mélyül, a jobb kezé. Fá.: 4,8 cm [60. tábla 11].
5. Ár. Az edény alja alatt vékony ár nyéltüskéjének és tűjének töredéke. H.: 2 cm; h.: 1,1 cm.
6. Állatcsont. Ló: *d P³*.

256. sír [19. kép]

A temetőterképen: 21–26.

Jelöletlen temetkezés, de az óriási sírgödör és a gerendakamra alapján biztosan halmos volt eredetileg.

Rablott sír volt. A rablás aknájában lócsontok kerültek elő. Jól látszott a gerendakamra maradványa, fakeset formájában jelentkező elszíneződést lehetett ugyanis megfigyelni. A fakeset a sír ÉNy-i sarkán 139 cm hosszban jelentkezett, magassága 11–16 cm volt bontáskor. Az is látható volt, hogy a felhasznált gerendák bárdolva voltak. A sírt kirabló aknában felül egy ló feje, egyik lába és bordái feküdtek. Az ásató megfigyelése szerint a lócsontok csak a rablás után kerülhettek ide.

A sír h.: 3,82 m; sz.: 2,05 m; m.: 1,96 m. T.: 164–344° DK–ÉNy.

Neme: a leletek alapján nő.

Leletek:

1. Koporsókapocs. A fej felőli oldalon, a fakeseten belül S alakú koporsókapocs. H.: 9 cm; sz.: 3,4 cm.
2. Tükör. Enyhén ovális, enyhén domború. Találáskor 2–3 cm²-en textillenymatot lehetett megfigyelni rajta. Rövid szakaszon sérült volt a széle, valószínűleg itt volt a nyél felerősítésének a helye. Átm.: 5,3 × 4,5 cm [59. tábla 2].
3. Orsókarika. Szürkésbarna, fekete felületű, erősen kopott edényke korongtalpából alakították ki. Átm.: 3,5 cm; m.: 1,3 cm [60. tábla 2].
4. Gyöngy. Sokszögű karneol (1 db).
5. Edénytöredék. Világosszürke, vékony falú, korongolt edény kúpos, rövid, ferdén levágott pereme, az ívelt váll részletével. Pá.: 6,3 cm [59. tábla 9].

6. Állatcsontok. Ló: koponya + mandibula-pár, koponya + mandibula-pár + hiányos csontváz [64 db]; szarvasmarha: *M inf. fr.*; juh.: *d. hum. diaph. fr.*

257. sír

A temetőterképen: 18–25.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott, csak a lábszárai voltak az eredeti helyen. A rablóakna a síron belül hatolt le, a csontok nagy részét kidobták.

A sír h.: 2,52 m; sz.: 0,86 m; m.: 1,34 m. T.: 154–334° DK–ÉNy.

Neme: a leletek alapján férfi.

Leletek:

1. Kés. A váz bal oldalán, eredetileg a combcsont közepe táján, kívülről kés feküdt, rajta pénz volt. A nyele hiányzik. A penge háta enyhén ívelt, éle egyenes. Vaspántokkal erősített fatokban volt. Az egyik pánt 0,4 cm széles, közvetlenül a penge és a nyél találkozásánál volt, a másik 2,8 cm-es, közel a hegyéhez. A hegye hiányzik. A penge h.: 6,5 cm; sz.: 2 cm [60. tábla 5].

2. Pénz. I. Constantinus; AE2; 308–318; Coh² 291; Iovi Conservatori típus [59. tábla 8].

3. Lándzsahegy. A jobb lábfejjel párhuzamosan köpűs lándzsahegy volt. Nyújtott levél alakú, tengelyében mindkét oldalon erős borda. A köpűben T alakban két nittszeg szolgálta a nyél rögzítését. A köpű h.: 7 cm; átm.: 1,9 cm; a penge h.: 11,8 cm [59. tábla 7].

4. Edény. A bal lábszár mellett, kívülről. Sötétszürke, korongolt, egyenes peremű, nyomott gömbös hasú edény; trapézos talpon áll. M.: 8 cm; pá.: 6,6 cm; fá.: 3,8 cm [59. tábla 6].

5. Csatkarika. Ovális vascsat karikája a bolygatott részben, a fej táján. A pecék végén textillenymot. Átm.: 2,7 × 2,5 cm [59. tábla 4].

6. S alakú koporsókapocs. H.: 14,5 cm; sz.: 3,5 cm.

258. sír

A temetőterképen: 17–25.

Jelöletlen temetkezés.

Nagy akna bolygatta, csak bal alkarja és a medencétől lefelé lévő csontok voltak eredeti helyükön. A rablás aknájában több állatcsont.

A sír h.: 2,71 m; sz.: 0,76 m; m.: 1,27 m. T.: 162–342° DK–ÉNy.

Neme: férfi, *Mat.* eleje.

Leletek:

1. Kés. A bal combcsont forgóján keresztben, hegygel a sír belseje irányában kés. Enyhén ívelt hátú és élű, kö-

zépső nyélállású. A nyélnyújtvány egy része és a kés hegye hiányzik, letörött. Mérhető h.: 8,9 cm; sz.: 1,9 cm [60. tábla 3].

2. Állatcsontok. Ló: *atlas* (2 db), *s. magnum*; szarvasmarha: *s mc*; sertés: *d. corpus mandb.* (2 db); szarvasmarha: *d. corpus mandb.*; ló: *atlas fr.*, 7. nyakcsigolya.

259. sír

A temetőterképen: 16–26.

Körárkos halmos temetkezés.

Bolygatott temetkezés, a sírban még csontszilánkok sem voltak. A rablás aknája nem látszott a homokos talajban.

A sír h.: 3,24 m; sz.: 0,88 m; m.: 1,25 m. T.: 153–130° DK–ÉNy.

Neme: a leletek alapján nő.

Leletek:

1. Gyöngyök azonosíthatatlan helyről, ismeretlen funkcióban, a sírban elszórtan. Üveg: nyomott gömbös és rövid hasábos narancssárga (17 db), piros (15 db), zöld (21 db), fekete (8 db), fehér (5 db); karneol: sokszögű (10 db), hasábos (1 db); borostyán: korong alakú, finom kidolgozású (3 db). Összesen: 83 db. A gyöngyök között még számtalan üvegyöngy töredéke is volt.

260. sír

A temetőterképen: 15–25.

Jelöletlen temetkezés.

Teljesen feldúlt sír, a rabló a sír közepe táján, kerek aknával hatolt le. Csak két hosszúcsontot hagyott meg.

A sír h.: 3,21 m; sz.: 0,95 m; m.: 1,38 m. T.: 162–342° D–É.

Neme: férfi, *Mat.* vége.

Leletek:

1. Koporsókapocs. Eredeti helyén volt. Mindkét vége egy irányba hajlik, közepén enyhén hullámos. H.: 20,6 cm; sz.: 2,7 cm.

2. Koporsókapocs. A bolygatott részben volt. Töredék. H.: 10,3 cm; sz.: 2,5 cm.

3. Ár. Töredékei a bolygatott részben (4 db). Mérhető h.: 7,2 cm [60. tábla 8].

261. sír

A temetőterképen: 15–26.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír. A koponya arcrészét az eke elhúzta. A csont igen gyenge állapotban volt, felszívódott. A jobb kar felső csontja, a két combcsont, a lábszárcsont és a koponya alsó része maradt az eredeti helyén.

A sír h.: 1,60 m; sz.: 1,06 m; m.: 0,55 m. T.: 158–338° D–É.
Neme: (?), gyermek.

Leletek:

Nem voltak.

262a. sír

A temetőterképen: 15–27.

Jelöletlen temetkezés.

A sír teljesen feldúlt. Közepe táján és a bolygatásban, a sír DNy-i sarkához közel koponyatöredékek kerültek elő. A rablás aknája a sír K-i oldalán is túlhatolt. Ugyanitt egy másik koponya homlokcsontja is volt az ásató szerint, de az antropológiai vizsgálatok ezt nem támasztották alá. A sír fenekét nem találták, ezért tovább-bontották a sír alját. A felszíntől 2,25 m-re egy érintetlen férficsontvázat tártak fel (262b. sír).

A sír h.: 2,54 m; sz.: 1,12 m; m.: 1,28 m. T.: 162–342° DK–ÉNy.

Neme: (?), gyermek, *Inf.* II. eleje.

Leletek:

Nem voltak.

262b. sír

A temetőterképen: 15–27.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír. A 262a. bolygatott gyermektemetkezést közvetlenül ráásták a 262b jelű bolygatatlan férfívázra.

A K-i faltól 12 cm-re, a Ny-i faltól 10 cm-re meszes koporsófalat lehetett megfigyelni. A koporsófal vastagsága 11 cm, szélessége 85 cm volt. A meszes koporsófal kapocstól kapocsig volt követhető. A koporsó D-i vége csak 70 cm széles, a D-i végének vastagsága pedig 25 cm. A váz hossza a sírban lemérve: 171 cm.

A sír h.: 2,54 m; sz.: 1,15 m; m.: 2,25 m. T.: 160–340° D–É.

Neme: a leletek alapján férfi. A rablóaknában talált koponyatöredékekre nincs adat.

Leletek:

1. Fibulatöredékek. A mellkas közepén bronzhuzalból hajlított, egytagú fibula töredékei. Annyira töredékes, hogy nem lehet megmérni.

2. Fémtárgy töredékei. A bal medencelapát környékén bronz- és ólomtárgy (?) picike töredékei (6 db).

3. Csatkarika. A bal combcsont belső oldalánál, a felső harmadában ovális, megvastagodó csat karikája. Erősen korrodálódott, alig kivehető. Átm.: 2,4 × 2,1 cm.

4. Kard. A váz bal oldalán, markolattal a felkarcsont közepéhez helyezve kétélű, széles pengéjű kard. Erősen

korrodálódott. Markolata 13 cm, szélessége 3 cm. A penge szélessége a markolat tövében 6 cm. Végén egy-egy bronz nittszeg fogja össze a fatokat. H.: 78,9 cm.

5. Edény. A bal boka külső oldalánál a talpán állt. Fekete, korongolt, polírozott felületű, félgömbös tál. Pereme legömbölyített, szélén keskeny, mély horony, alsó harmadában síkzott, alja erősen kopott. M.: 4,2 cm; pá.: 13,8 cm [60. tábla 6].

6. S alakú koporsókapocs. A fejnél volt. H.: 20,2 cm; sz.: 2,8 cm.

7. Koporsókapcsok. A lábnál voltak (2 db). H.: 18,2 cm; sz.: 2,2 cm. H.: 19,4 cm; sz.: 2,3 cm.

263. sír

A temetőterképen: 15–25.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan volt. A koponya jobbra billent, mindkét kéz a medence mellett kinyújtva feküdt. A váz hossza a sírban lemérve: 165 cm.

A sír h.: 2,60 m; sz.: 1,16 m; m.: 1,50 m. T.: 160–340° D–É.

Neme: férfi, *Ad.* vége.

Leletek:

1. Kés. A jobb combcsonton keresztben kés, hegyével a medence felé. A sírban mért h.: 18 cm. A restaurálás után a pengének csak egy töredéke maradt meg. Ívelt hátú. Mérhető h.: 5,4 cm; sz.: 2 cm [60. tábla 9].

2. Edény. A kifelé forduló lábfejek között a bal láb felé volt billenve. Barna, fekete foltos, kézzel formált, zömök fazék. M.: 10,1 cm; pá.: 8,8 cm; fá.: 5,5 cm [60. tábla 4].

3. Karperec. Vashuzalból hajlított, hurkos-kampós karperec töredékei. Átm.: kb. 5,5 cm [61. tábla 2].

264. sír

A temetőterképen: 15–27.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan volt, a koponya jobbra fordult, a jobb kar a váz mellett kinyújtva, kissé távolabb került elő. A bal kar ujjai a keresztcsonton feküdtek. A váz hossza a sírban lemérve: 147 cm.

A sír h.: 1,90 m; sz.: 0,86 m; m.: 0,50 m. T.: 140–320° DK–ÉNy.

Neme: a leletek alapján nő.

Leletek:

1. Huzal töredéke. Az állkapocs alatt vékony vashuzalból hajlított, kampós végű tárgy töredéke. Rendeltetése ismeretlen. A kampó átm.: 0,9 cm.

2. Karperec. A jobb alkar közepe táján bronzhuzalból hajlított karperec, kicsit torzult, deformálódott. Végei

egymásra futnak, elhegyesednek. Átm.: 5,5 × 5,3 cm [61. tábla 1].

3. Gyöngyhímzés. Mindkét boka körül üveggyöngyök kerültek elő, összesen 183 db [1. függelék 24. táblázat].

265. sír

A temetőterképen: 15–25.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan volt. A koponya erősen előre volt billenve és jobbra fordult. Mindkét kar a váz mellett kinyújtva, a bal kar a bal medence alatt feküdt. A térdek balról erősen felhúzva kerültek elő, a bal alsó lábszár a jobb lábszáron volt. A váz a jobb oldalán feküdt. A váz hossza a sírban lemérve: 114 cm.

A sír h.: 1,76 m; sz.: 0,90 m; m.: 0,90 m. T.: 110–290° K–Ny.

Neme: férfi, *Ad.* vége.

Leletek:

Nem voltak.

266. sír

A temetőterképen: 14–26.

Körárkos halmos temetkezés.

Teljesen feldúlt sír, a rablás a sír közepe felé hatolt le ferde aknával. Pár darab csonttöredék és egy állatcsigolya maradt meg. A leletek a bolygatott részből kerültek elő.

A sír h.: 2,60 m; sz.: 1,03 m; m.: 1,66 m. T.: 160–340° DK–ÉNy.

Neme: leány, *Inf.* I. (3–4).

Leletek:

1. Fibula. Korong alakú emailos fibula. Középen bemélyített pont található, a peremén keskeny szalag fut körbe. Az emailbetét hiányzik. Átm.: 2,5 cm [60. tábla 7].

2. Gyöngyhímzés. Üveggyöngyök a bolygatott részből. A fibula körül kerültek elő, számuk és típusuk alapján biztos, hogy a ruhaalj kivarrásához tartoztak. Összesen 122 db [1. függelék 25. táblázat].

3. Edény töredéke. Téglavörös, vékony falú, gyorskorongolt, homokkal soványított, igen jól égetett edény oldal-töredéke, külső oldalán vörös festés nyomaival. Átm.: 3,8 × 2,6 cm.

4. Állatcsont. Szarvasmarha: *apistropheus fr.*

267. sír

A temetőterképen: 14–27.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan volt. A váz felszívódott, egy kicsi koponya-töredék maradt meg belőle.

A sír h.: 1,06 m; sz.: 0,59 m; m.: 0,98 m. T.: 166–346° D–É.

Neme: (?), csecsemő.

Leletek:

1. A lábnál faládika vas- és bronztartozékai. U alakúra kialakított bronzfülek (2 db). H.: 2,3 cm; sz.: 3,4 cm. H.: 2,2 cm; sz.: 3,9 cm [61. tábla 11–12]. Végein ívelt vaspántok (6 db). H.: 1,5–2,7 cm; sz.: 0,7–0,9 cm [61. tábla 13–18]. A leletegyütteshez tartozik egy hengeres bronz-töredék, a fülek tartozékával megegyező típusú, és egy vashuzal darab. H.: 1,8 cm. H.: 1,6 cm [61. tábla 19].

268. sír

A temetőterképen: 14–25.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt, annak ellenére, hogy a feltja jól kirajzolódott, és azon a rablásnak semmi nyoma nem látszott. A sírban kibontott törött edények bizonyítják, hogy biztosan bolygatták.

A sír h.: 1,30 m; sz.: 0,70 m; m.: 1,15 m. T.: 176–356° D–É.

Neme: (?), *Inf. I.*

Leletek:

1. Edényfűl. Világosszürke, gyorskorongolt finom edényke füle, metszete ovális. Külső oldalán, kicsit a közepéről elcsúszva, függőleges él található. M.: 4,2 cm; sz.: 1,2 cm.

2. Edénytöredék. Valószínűleg az előbbihez tartozik egy finom, vékony, szürke, apró edénytöredék. Átm.: 3,2 × 1,6 cm.

269. sír

A temetőterképen: 13–25.

Körárkos halmos temetkezés.

Bolygatott volt, a vázból csak néhány hosszúcsont töredéke, borda és fogak maradtak. A leletek a bolygatott részből kerültek elő.

A sír h.: 2,60 m; sz.: 1,17 m; m.: 1,65 m. T.: 166–346° D–É.

Neme: a leletek alapján nő.

Leletek:

1. Csatkarika töredékei. Vascsat értelmezhetetlen, összeállíthatatlan töredékei (6 db).

2. Gyöngyök. Nagyméretű hatszögletű, sötét színű üveg (1 db) [61. tábla 3]; hasábos karneol (2 db) [61. tábla 4]; hengeres, sötét üveg (1 db) [61. tábla 5]; sokszögű karneol (13 db) [61. tábla 6]; szabályos gömbös és nyomott

gömbös, zöld, barna, fehér üveggyöngy (37 db); apró korong, illetve gyűrű alakú borostyán (6 db) [61. tábla 7]. Összesen 60 db [61. tábla 3–7].

270. sír

A temetőterképen: 13–27.

Jelöletlen temetkezés.

Feldúlt sír, a rablóakna a sír tükrén belül hatolt le. Két combcsontja maradt meg, a bal az eredeti helyén volt.

A sír h.: 1,92 m; sz.: 0,66 m; m.: nincs adat. T.: 162–342° D–É.

Neme: a leletek alapján nő.

Leletek:

1. Gyöngy nyaklánc. A koponyának megfelelő helyen, szétszórva kerültek elő az alábbi gyöngyök. Tartozhattak a nyakláncához is. Üveg: sokszögű, zöld (1 db), apró gömbös fekete (1 db), apró hasábos narancssárga (3 db), lapos korong alakú zöld (1 db), viszonylag nagy fekete, egymást metsző hullámvonaldísszel, piros betétrel (1 db); korall (1 db); karneol, sokszögű (1 db). Összesen 9 db [62. tábla 1].

2. Karika. Bronzpántból hajlított, ovális. Végei egymásra futnak. Átm.: 3,7 × 2,1 cm [60. tábla 10].

3. Bronzlemez. Hártavékonyosságú, töredezett.

271. sír

A temetőterképen: 11–26.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott sír, a jobb felkarját és a koponyáját elvitték. A kezek kinyújtva helyezkedtek el.

A sír h.: 1,98 m; sz.: 0,73 m; m.: 0,96 m. T.: 156–336° DK–ÉNy

Neme: (?)

Leletek:

1. Kés. A bal alkaron keresztben kés feküdt; hegye a sír Ny-i oldala felé nézett. Feltűnően hosszú a nyéltüske, középső nyélállású, enyhén ívelt a háta és az éle. A hegye hiányzik. Mérhető h.: 10,7 cm; sz.: 2 cm [61. tábla 10].

2. Edény. A lábfejek végénél kézzel formált, sötétbarna, fekete, foltos, vastag falú, zömök kis fazék. M.: 7,4 cm; pá.: 8,1 cm; fá.: 5,9 cm [62. tábla 2].

272. sír

A temetőterképen: 12–26.

Körárkos halmos temetkezés.

Bolygatott volt, a sír K-i oldalán hatolt le az akna. Teljesen feldúlták a sírt, szétszórtan lábszárcsont, medence-

csont, bokacsont és lábujjcsontok kerültek elő a bolygatott részből.

A sír h.: 2,75 m; sz.: 1,14 m; m.: 1,76 m. T.: 166–346° D–É.
Neme: férfi, *Mat.* (40–50).

Leletek:

1. Csát. Félkörös fejű vascsat kettős vas szíjszorítóval. A szíjszorító mindkét vége hiányzik. A csat rögzítésére félgömbös fejű szegek szolgáltak, a töredékes felső lemezen kettőnek a feje látszik. A csatkarika átm.: 3 × 2 cm; a teljes h.: 6,5 cm [61. tábla 20].

2. Kés hegye. H.: 4,5 cm; sz.: 1,9 cm.

3. Ár. A nyéltüske vége törött, hiányos darab. Mérfető h.: 4,8 cm [61. tábla 8].

4. Övszíj vége. U alakúra meghajlított, törött. Hosszabb, mint a csatfej szélessége, ezért a funkciója nem bizonyított. H.: 2,9 cm; sz.: 0,7 cm [61. tábla 9].

273. sír [20. kép]

A temetőterképen: 12–21.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír. Bal oldalra fordított, zsugorított váz, a térdek enyhén behajlítva, a kezek visszahajlítva kerültek elő. A jobb alkar a gerinc alá volt csavarva.

A sír h.: 2,04 m; sz.: 0,76 m; m.: 1,10 m. T.: 246–66° DNy–ÉK.

Neme: nő, *Mat.* (50–60).

Leletek:

1. Pénz. A karok mellett feküdt. Traianus denar; Róma 98–103; JAN AVG GERM [62. tábla 3].

2. Ezüstlemezről hajlított, kúp alakú tárgy. Fémgyöngy egyik feleként értelmezhető. H.: 2,4 cm; átm.: 0,8 cm [62. tábla 5].

3. Gyöngyhímezés. A fél lábszártól lefele üvegyöngyök, a ruha szegélyének díszai. Összesen 46 db [1. függelék 26. táblázat].

274. sír

A temetőterképen: 12–20.

Jelöletlen sír.

Bolygatatlan sír, a koponya jobbra fordult, a karok a váz mellett kinyújtva voltak.

A váz hossza a sírban lemérve: 159 cm.

A sír h.: 2,04 m; sz.: 0,92 m; m.: 0,95 m. T.: 222–42° DNy–ÉK.

Neme: (?)

Leletek:

Nem voltak.

275. sír

A temetőterképen: 12–20.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír, a koponya balra fordulva került elő. A jobb kar a váz mellett kinyújtva, a bal kar könyökben kissé visszahajlítva helyezkedett el. A váz hossza a sírban lemérve: 132 cm.

A sír h.: 1,70 m; sz.: 0,85 m; m.: 0,90 m. T.: 276–94° K–Ny.

Neme: nő, *Juv.*

Leletek:

1. Gyöngy nyaklánc. A nyaktájon elszórtan üvegyöngyök, a nyaklánc szétpergett darabjai: kettős kúpos fekete (16 db), lecsapott sarkú zöld (1 db). Összesen 17 db [62. tábla 6].

2. Karika. A koponya alatt, a nyakcsigolyákon vékony bronzhuzalból hajlított karika, bár enyhén ovális, nem mondhatjuk szabályosnak. Végei érintik egymást. Valószínűleg a haját fogta össze a tarkón. Átm.: 2,9 × 2,3 cm [62. tábla 4].

3. Karika. A bal váll felett elhegyesedő végű, keskeny bronzpántból hajlított karika, végei kampósak. Elképzelhető, hogy a nyaklánc rögzítéséhez tartozott. Átm.: 2,3 × 2 cm [62. tábla 7].

4. Karperec. A jobb karon vashuzalból hajlított karperec. Átm.: kb. 5 cm [62. tábla 10].

5. Gyöngy karék. A jobb alkar alatt áttetsző fehér üvegyöngy, darabokra omolva. Átm.: kb. 1,3 cm.

6. Karperec. A bal karon vékony bronzhuzalból hajlított nyitott karperec nyílásával lefele. Átm.: 5 cm [62. tábla 11].

276. sír

A temetőterképen: 12–19.

Jelöletlen temetkezés.

A váz felső része bolygatott volt, szétszórtan került elő a karcsont, a lapockacsont és a koponya. A lábrész bolygatatlan.

A sír h.: 2,22 m; sz.: 0,90 m; m.: 0,90 m. T.: 170–350° D–É.

Neme: nincs antropológiai adat.

Leletek:

1. Edény. A jobb lábfejen oldalára dőlve. Világosbarna, foltosra égett, kézzel formált bögre. Rövid pereme, tojásdad hasa van, trapézos talpon áll. Füle ovális átmetsetű hurkafül. M.: 10,5 cm; pá.: 5,6 cm; fá.: 4,5 cm [62. tábla 14].

2. Vashuzalok. A bolygatott részben különböző vastagságú, ívelt vashuzalok feküdtek. Talán karperec részei. Átm.: kb. 5 cm [63. tábla 10–13].

277. sír

A temetőterképen: 12–20.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt, a sír K-i falán ferde aknával hatoltak le DK-i irányba. Teljesen üres volt a sír. A leletek a bolygatott részben voltak.

A sír h.: 2,56 m; sz.: 0,96 m; m.: 1,40 m. T.: 160–340° DK–ÉNy.

Neme: nincs antropológiai adat.

Leletek:

1. Pénz. Antoninus Pius subaeratus denar; 138–161 [62. tábla 9].
2. Kés. Ívelt hátú, egyenes élű kés, középső nyélállású, törött, hiányos. H.: 6,8 cm; sz.: 1,4 cm [62. tábla 12].
3. Vékony vashuzal apró töredéke. Karperec (?) H.: 2,4 cm.
4. Tű két töredéke. Mérfető h.: 4 cm [62. tábla 13].
5. Spirál. Vékony és keskeny vaspántból csavarták. Átm.: 0,7 cm; m.: 0,8 cm [62. tábla 8].

278. sír

A temetőterképen: 12–19.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan volt, a koponya kissé balra fordult, a bal kar a váz mellett kinyújtva. A váz hossza a sírban lemérve: 105 cm.

A sír h.: 1,35 m; sz.: 0,72 m; m.: 0,64 m. T.: 156–336° DK–ÉNy.

Neme: (?), *Inf.* I. (3–4).

Leletek:

Nem voltak.

279. sír

A temetőterképen: 12–19.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt, egy DNy-i irányú aknával hatoltak le a sírba. A váz felső része bolygatott, szétszórtan kulcsont, bordacsontok és felkarcsont kerültek elő.

A sír h.: 1,48 m; sz.: 0,65 m; m.: 0,97 m. T.: 168–348° D–É.

Neme: (?), *Inf.* I. (2–3).

Leletek:

1. Edény. A lábfejnél kézzel formált, oldalára dőlt edény. Barna, fekete foltos, kerámiatörmelékekkel soványított, repedezett felületű, nyújtott fazék. M.: 7,4 cm; pá.: 5,1 cm; fá.: 2,9 cm [62. tábla 15].

280. sír

A temetőterképen: 12–18.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt, a koponya megfordítva került elő, a koponyatető a sírfenéken volt. A bal kar a váz mellett kinyújtva, a jobb kar könyökben meghajlítva a medencecsonton feküdt. A váz hossza a sírban lemérve: 162 cm.

A sír h.: 2,17 m; sz.: 0,75 m; m.: 1,16 m. T.: 156–336° DK–ÉNy.

Neme: férfi.

Leletek:

1. Csát. A jobb medencelapáton bronzcsat, karikával a csontváz tengelye felé. D alakú karikája laposra kalapálva. Lemeze lekerekített végű, három nittszeg szolgálja a felerősítést a szíjra. A csátfej és a szíjszorító lemez bronz-tengelyen mozog, melynek végeit egy-egy kis bronzsapka rögzíti. Teljes h.: 6,2 cm; sz.: 2,7 cm [63. tábla 2].
2. Bronz szíjvég. A combcsontok között, középen volt. Három részből áll: felső kétharmadában egyenletesen keskenyedek, majd egy átlukasztott ovális tag következik, s végül egy rövid, ovális átmetszetű pálcikában végződik. Felső, széles végének hátoldalára egy vele meg egyező szélességű, jóval vékonyabb lemezt forrasztottak és egy nittszeggel fogták át, majd így erősítették fel a szíj végére. H.: 6,2 cm; sz.: 1,1 cm [63. tábla 3].
3. Karperec. A jobb alkaron öntöttbronz karperec. Ovális, végei érintik egymást, felülete facettált. A végein négy beütögetett pontsor-díszítés található. Átm.: 8,1 × 6,3 cm [63. tábla 1].
4. Kés. A bal combcsont felső vége mellett feküdt. Ívelt hátú, egyenes élű, középső nyélállású. Erősen töredékes, hiányos. A sírban mért h.: 17 cm. Kiemelés után a h.: 14 cm; sz.: 2,2 cm [63. tábla 4].

281. sír

A temetőterképen: 12–18.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan temetkezés. A koponya jobb felé volt fordulva, mindkét kar könyökben hajlított, az állkapocs-csontot támasztották kétfelől. A lábfejsontok befelé fordítva összeértek. A váz hossza a sírban lemérve: 164 cm.

A sír h.: 2 m; sz.: 0,55 m; m.: 0,70 m. T.: 156–336° DK–ÉNy.

Neme: (?)

Leletek:

1. Torques. A nyakcsigolyán bronzhuzalból hajlított hurkos-kampós torques. A hurkos végére visszatekerítették a drót elvékonyított végét. A kampós végére is vékony

bronzhuzalt tekercseltek fel hétszeresen. A zárszerkezet az áll alatt volt. Meglepően kicsi körméretű. Feltehetően nem teljes, hiányzik belőle valamennyi. Átm.: kb. 12 cm [63. tábla 8].

2. Karperec töredékei. A jobb csuklón, vashuzalból hajlították. Átm.: kb. 6 cm [63. tábla 7].

282. sír

A temetőterképen: 12–21.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott sír. A bolygatás aknája a sír K-i falára merőlegesen hatolt le. Csak hosszúcsontok maradtak a sír ÉNy-i sarkában, a sírfenéktől 20–30 cm-rel magasabban.

A sír h.: 2,87 m; sz.: 0,82 m, m.: 2,06 m. T.: 156–336° DK–ÉNy.

Neme: férfi.

Leletek:

Nem voltak.

283. sír

A temetőterképen: 11–19.

Jelöletlen temetkezés.

A koponya és a bal felkarcsont volt bolygatott. A jobb kar könyökben behajlítva a bal bordacsonton került elő. A lábcsontok is balra feküdtek, térdben behajlítva. A váz hossza a sírban lemérve: 146 cm.

A sír h.: 2 m; sz.: 0,68 m; m.: 0,56 m. T.: 156–336° DK–ÉNy.

Neme: férfi, *Ad.* eleje.

Leletek:

1. Csillámpala. A bal mellkas alsó részén csillámpala darabok voltak (5 db). A legnagyobb: 2,5 × 1,5 cm.

284. sír

A temetőterképen: 11–19.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt, a rablókna a sír közepén hatolt le. Csak a koponya alsó része került elő. A leletek a bolygatott részben voltak.

A sír h.: 1,40 m; sz.: 0,52 m; m.: 0,68 m. T.: 156–336° DK–ÉNy.

Neme: (?), gyermek.

Leletek:

1. Fibula. Oldalt hajlított lábú, kéttagú bronzfibula. A kengyel pántszerű, közepén végig tremolórozott díszítés. H.: 4,3 cm [63. tábla 9].

2. Gyöngyök. Üveggyöngyök: kettős kúpos, áttetsző mézszínű (1 db), sötétkék, gyűrű alakú (1 db) [63. tábla 5].

3. Edény. A sírfenéken oldalára volt billenve. Barna, kézzel formált, fekete foltos, lyukacsos anyagú palack; sok szerves anyaggal soványították, pereme hiányzik. Ragasztott, kiegészített. Mérfető h.: 8,2 cm; fá.: 4 cm [63. tábla 6].

285. sír

A temetőterképen: 11–19.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan volt. A koponya kissé balra fordítva feküdt, a karok a váz mellett kinyújtva, a bal kar könyökben meghajlítva került elő. A kéztőcsontok a medencecsonton feküdtek. A váz hossza a sírban lemérve: 148 cm.

A sír h.: 2,27 m; sz.: 0,84 m; m.: 1,20 m. T.: 164–334° DK–ÉNy.

Neme: nő, *Ad.*

Leletek:

1. Fülbevalópár. A koponya két oldalán egy-egy hurkos-kampós ezüst fülbevaló volt. Vastag ezüstdrótból hajlították. Hurkos végén hosszan feltekercseltek az elvékonyított huzalt úgy, hogy a tekercselésbe egymástól nagyjából egyforma távolságra három-három sokszögű karneolgyöngyöt fűztek. Átm.: 4,5 × 4 cm. Átm.: 4,1 × 4,3 cm [64. tábla 4–5].

2. Nyaklánc. A nyak jobb oldalán vegyes gyöngysor. Üvegek: szív alakú kék (3 db), nyomott gömbös piros (1 db), fehér (1 db), zöld (1 db), sokszögű kék, határozott élekkel (9 db); karneolok: sokszögű (17 db), hatszögű hasáb (2 db); borostyánok: korongos, finom, domború oldalúak (4 db), hasábos (1 db); mészkő: hordó alakúak, hosszabbak (5 db), rövidebbek (3 db). 5 db töredékes és nagyon mállekony. A törött darabokkal együtt összesen 47 db [64. tábla 3].

3. Karika. A nyakcsigolyán vékony, egyenetlen vastagságú, kicsit ellapított bronzhuzalból oválisra hajlított karika. Átm.: 1,8 × 1,2 cm [64. tábla 1].

4. Karika. A bal kulcscsontnál kis ovális vaskarika. Törött, hiányos. Átm.: kb. 3,5 × 2,4 cm [64. tábla 2].

5. Fibula. A bal kulcscsont vonala alatt kúpos ezüsfibula. Palástja aranyozott, közepén egy korongos, mindkét oldalán enyhén domború borostyángyöngy van befoglalva. A lyukra korong alakú ezüstlap van erősítve. A palástot a kerek alaphoz alul és a gyöngyhöz fölül gyöngyözött ezüstdrót rögzíti. Alapja erős, vastag bronzlap. Átm.: 2,9 cm; m.: 1,1 cm; az alapja: 3,3 cm [64. tábla 7].

6. Gyöngyök. A bal medencében gyöngy karékhoz tartozó 2 db fekete üveggyöngy volt, egymást metsző hul-

lámvonaltetéttel. Az egyik piros, a másik fekete színű [64. tábla 8–9].

7. Kés. A bal csuklónál, középső nyélállású, egyenes hátú, egyenes élű. H.: 12,2 cm; sz.: 2 cm [65. tábla 8].

8. Fibula. Ugyancsak a bal csuklónál vasfibula töredékei: oldalt hajlított lábú, kengyele téglalap metszetű. Mérhető h.: 5,2 cm [64. tábla 6].

9. Gyöngyhímzés. Mindkét lábfej körül és a lábfejek előtt elszórtan gyöngyök: zömében üveg és néhány mészkő. Összesen 684 db [1. függelék 27. táblázat].

286. sír

A temetőterképen: 11–19.

Jelöletlen temetkezés.

A bolygatás helye nem látszik, de bontáskor kiderült, hogy teljesen feldúlt a sír. Összedobált koponyacsontok, felkarcsont, lábszárcsont került elő a sírgödörből.

A sír h.: 1,40 m; sz.: 0,60 m; m.: 0,70 m. T.: 152–332° DK–ÉNy.

Neme: (?), gyermek.

Leletek:

Nem voltak.

287. sír

A temetőterképen: 11–19.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan volt. A koponya a bal oldalán feküdt, a karcsontok a váz mellett kinyújtva kerültek elő. A váz hossza a sírban lemérve: 150 cm.

A sír h.: 2 m; sz.: 0,55 m; m.: 0,75 m. T.: 154–334° DK–ÉNy.

Neme: nő, *Ad.* eleje.

Leletek:

1. Nyaklánc. A nyakcsigolyákon, gyöngyszemekből összefűzve. Üvegek: szív alakú kék (1 db), kettős kúpos mézszínű (5 db), fekete (1 db), sokszögű kék (5 db); karneol (13 db); mészkő: hengeres, csüngő lyukú (1 db); borostyán: finom korong (2 db, az egyik hiányos). Összesen 28 db [65. tábla 2].

2. Fibula. A jobb kulcsont vonala alatt korongos bronz-fibula töredékei voltak. Enyhén kúpos, vékony bronz-lemez volt közepén, amelyet keskeny bronzpánt szegélyezett. Az alapjából semmi nem maradt. Tűszerkezete masszív, jó megtartású bronz. Átm.: 4,4 cm [65. tábla 1].

3. Csüngő. A jobb medencelapáton balta alakú vascsüngő. A csuklóról vagy az övről lógott le. Éle felé kiszélesedik, a füle masszív. H.: 2,1 cm; sz.: 1 cm [65. tábla 6].

4. Karperec töredékei. A jobb csuklón, kiszélesedő végű, lemezes bronz. Több darabban. Átm.: 5,5 cm; sz.: 0,9 cm [65. tábla 3].

5. Karperec töredékei. A bal csuklón, vashuzalból hajlított, hiányos. Végei egymásra futnak [65. tábla 5].

6. Gyöngyhímzés. Mindkét bokacsonton körben és a lábfejek is megfigyelték. Kivétel nélkül üveggyöngyök tartoztak hozzá. Összesen 506 db [1. függelék 28. táblázat].

288. sír

A temetőterképen: 11–20.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt, az akna a sír közepére hatolt le a K-i oldalról. A koponya a bordacsontokon feküdt, s mellette a medencecsont darabja. A jobb térdkalács a bal térdkalács alatt volt. A lábak térdben behajlítva és felhúzva, a sírfenéktől 23 cm-rel magasabban helyezkedtek el. A két lábszár szétcsúszott.

A sír h.: 2,10 m; sz.: 0,76 m; m.: 1,15 m. T.: 150–330° DK–ÉNy.

Neme: (?)

Leletek:

1. Kés töredékei. A jobb felkarcsont mellett, nagyon rossz állapotban. Hiányos. Mérhető h.: 6,8 cm; sz.: 1,4 cm.

289. sír

A temetőterképen: 11–20.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt, bár a bolygatás helye nem látszott. Csak a lábszárcsontok és egy koponyatöredék volt a sírban.

A sír h.: 1,80 m; sz.: 0,58 m; m.: 0,80 m. T.: 166–346° DK–ÉNy.

Neme: nő.

Leletek:

Nem voltak.

290. sír

A temetőterképen: 10–19.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt, a medencéig dúlták fel.

A sír h.: 1,93 m; sz.: 0,67 m; m.: 1,22 m. T.: 152–332° DK–ÉNy.

Neme: (?)

Leletek:

1. Kés. A bal combcsont forgóján keresztben feküdt. Alsó nyélállású, egyenes hátú és egyenes élű. Törött, hiányos. Mérhető h.: kb. 12 cm; sz.: 1,8 cm.

2. Fibula. A vasfibula a bolygatott részben, de nagyjából az eredeti helyén lehetett, a jobb lapocka táján. H.: 7,8 cm [65. tábla 4].

3. Pénz. A bolygatott részből került elő, erősen kopott, törött. 4. századi kisbronz [65. tábla 7].

4. Ár. Egy ár két töredéke. Egyik fele a téglalap átmetszetű nyéltüske, a másik a kerek átmetszetű, hengeres hegy része. H.: 2,7 cm.

291. sír

A temetőterképen: 11–18.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír. A koponya enyhén balra volt billenve, mindkét kéz kinyújtva. A váz hossza a sírban le mérve: 148 cm.

A sír h.: 2,19 m; sz.: 0,66 m; m.: 1,26 m. T.: 86–266°.

Neme: nő, *Mat*.

Leletek:

1. Torques töredéke. A nyakcsigolyákon elől feküdt egy vékony ezüsthuzalból formált torques. Meglevő egyik végén – megtalálásakor – hurok volt. Ív h.: 7,6 cm [66. tábla 1].

2. Nyaklánc. A nyak táján, illetve a mellkas felső részén szétperegve nyaklánc gyöngyei: hordó alakú mész kő (3 db); sokszögű karneol (11 db). Összesen: 14 db [66. tábla 5].

3. Lunula. A bal lapockacsonton ezüstlemez ből kivágott lunula, közepén háromszögben kicsúcsosodó taggal. Fülecskéjének hátrahajlított része letörött. A nyaklánc on lehetett. Átm.: 3 × 2,5 cm [66. tábla 2].

4. Fibula. A mellkas közepén eredeti helyzetben, túvel a koponya felé fordulva kéttagú, oldalt hajlított lábú ezüst-fibula. A kengyel vékony ezüstpánt, a láb felé egyenletesen keskenyedek. Felülete két szélén tremolírozott. H.: 3,9 cm [66. tábla 3].

5. Fibula. A jobb felkar belső oldalánál az előzővel megegyező típusú ezüstfibula, a kengyel középvonalában tremolírozott díszítés. H.: 3,8 cm [66. tábla 4].

6. Övkarika. A bal medence felső peremén vas övkarika. Átm.: 4,5 cm [66. tábla 9].

7. Gyöngyök. A medence tájékán öt nagyméretű gyöngy: különböző méretű és alakú mész kőgyöngy (4 db); valamint egy üvegből készült fekete gyöngy, amely hordó alakú és különböző méretű pöttyökben fehér és zöld színű betéteket foglal magába. A gyöngyök a karikáról lógtak, az övet ékítették. Összesen 5 db [66. tábla 12].

8. Bronzlemez. A keresztcsonton és tőle 6 cm-re egyegy U alakúra hajlított tárgy volt. A rövidebb zártabb. H.: 3,3 cm; átm.: 0,4 cm. H.: 2 cm; átm.: 0,4 cm [66. tábla 10].

9. Kés. A jobb medencelapátban. Középső nyélállású, ívelt hátú, egyenes éllel. A nyéltüskéje hiányzik. Mérhető h.: 8,8 cm; sz.: 2 cm [66. tábla 6].

10. Karperec töredékei. A bal karon vashuzalból hajlított karperec apró darabokra törve (8 db). Átm.: kb. 6 cm.

11. Gyöngykarperec. Ugyancsak a bal csukló körül, sokszögű karneolgyöngyökből fűzték (13 db) [66. tábla 8].

12. Karperec. A bal mellkas bordáin egy vas karperec két töredéke. Ugyanitt ívelt, rövid bronzhuzal töredéke. H.: 4 cm. H.: 1,7 cm.

13. Gyöngyhímzés. A két lábszár körül, egészen le a bokáig nagyszámú üveggyöngy, valamint néhány mész kő és egy sokszögű karneol. Összesen 670 db [1. függelék 29. táblázat].

14. Edény. A lábfejek között állt. Téglavörös, gömbös, rövid, íveltlen kihajló pereme legömbölyített, alacsony, profilált talpon áll. M.: 9,1 cm; pá.: 10,6 cm; fá.: 5,5 cm [66. tábla 11].

292. sír

A temetőterképen: 10–21.

Körárkos halmos temetkezés.

A körárok bejárata a szokásostól eltérő helyen található, a sír hosszanti, Ny-i oldala felől. Teljesen rablott sír, csontokat sem találtak a bontáskor.

A sír h.: 2,54 m; sz.: 1,01 m; m.: 1,44 m. T.: 158–338° DK–ÉNy.

Neme: a leletek alapján nő.

Leletek:

1. Gyöngyhímzés. A lábfejek táján, talán eredeti helyzetben a ruha kivarrásához tartozó üveggyöngyök, valamint néhány karneolgyöngy. Összesen 120 db [1. függelék 30. táblázat].

3. Övkarika. Textilövhez tartozó vaskarika a bolygatott részből. Átm.: 4,3 cm; v.: 1 cm körüli [64. tábla 10].

4. Kés. A bolygatott részből. Középső nyélállású, enyhén ívelt hátú, egyenes élű. A nyéltüske és a hegye letörött. Mérhető h.: 8,1 cm; sz.: 1,3 cm [66. tábla 7].

5. Ár. A bolygatott részből. Úgy tűnik, mintha fatokban lett volna. A nyéltüske jól elkülöníthető. Három darabban. Mérhető h.: 4,7 cm; átm.: 0,4 cm [66. tábla 13].

6. Vastű. A bolygatott részből. Három töredék, hiányos. Mérhető h.: 3,5 cm; átm.: 0,3 cm [66. tábla 14].

293. sír

A temetőterképen: 10–20.

Jelöletlen temetkezés.

Teljesen feldúlt sír, csak csontszilánkok kerültek elő. A rablóakna rézsűsen a síron belül hatolt le É felől.

A sír h.: 2,28 m; sz.: 0,77 m; m.: 1,68 m. T.: 160–340° DK-ÉNy.
Neme: (?)

Leletek:

1. Kés töredéke. Mérhető h.: 3,6 cm; sz.: 1,5 cm.
2. Ár (?) darabja. Hengeres vashuzal töredéke. Mérhető h.: 3,2 cm; átm.: 0,4 cm.
3. Edény. A sír ÉNy-i végénél talpán álló korongolt edény volt. Világosszürke, kettős kúpos; alacsony korongtalpon áll. Pereme rövid, legömbölyített, felülete matt. M.: 6,6 cm; pá.: 9 cm; fá.: 3,8 cm [68. tábla 1].

294. sír [21. kép]

A temetőterképen: 10–19.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt. A sírgödörben jobb oldalára fektetett nő, tőle jobbra kisgyermek (294a. sír), egymás felé fordulva. A rablóakna könyöktől lefelé elvágta a csontvázat, a rablógödörbe csak néhány csontját dobták vissza.

A sír h.: 2,42 m; sz.: 0,67 m; m.: 0,87 m. T.: 152–332° DK-ÉNy.
Neme: nő.

Leletek:

1. Tű. A mellkason, a gerincoszlophoz közel bronztű. A foka hiányos. Mérhető h.: 4 cm [67. tábla 1].
2. Kés. A bolygatott részből a hegye és az erősen falenyomatos nyéltsükéje került elő.
3. Edény. A bolygatott részből. Kézzel formált apró edényke peremtöredékei. Világosbarna, íveltlen kihajló rövid peremmel, széle legömbölyített.

294a. sír [21. kép]

A temetőterképen: 10–19.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott csontváz. A 294. sírban, a felnőtt jobbán fektült. A koponya enyhén jobbra volt fordulva. A bolygatás a bal lábat elvitte, a jobb combcsontot elvágta.

A sír h.: 2,42 m; sz.: 0,67 m; m.: 0,87 m. T.: 152–332° DK-ÉNy.

Neme: (?), gyermek, *Inf.* II. (10–12).

Leletek:

A 294. sír leírásánál.

295. sír

A temetőterképen: 10–19.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír. A koponyát feltámasztották, mindkét kéz kinyújtva fektült. A váz hossza a sírban lemérve: 150 cm.

A sír h.: 2,10 m; sz.: 0,85 m; m.: 0,65 m. T.: 150–330° DK-ÉNy.

Neme: nő, *Ad.* eleje (?)

Leletek:

1. Fülbevaló töredékei. A koponya jobb oldalán vékony bronzhuzalból hajlított fülbevaló, apró darabokra törve. Az egyik töredéken tekerccselés figyelhető meg, valószínű, hogy hurkos-kampós típusú volt. Átm.: kb. 2 cm.

2. Fülbevaló. A koponya bal oldalán masszív bronzhuzalból hajlított fülbevaló, hurkos-kampós záródású. A hurok nyújtott típusú. Átm.: 2,7 cm [67. tábla 5].

3. Karikák és gyöngyök. Középen a nyakon egy nagyobb, zárt, öntött ezüstkarika, mellette kétoldalt egy-egy kisebb bronzból. Körben sokszögű kék üveggyöngyök (6 db). Átm.: 1,6 cm. Átm.: 1,1 cm. Átm.: 1 cm [67. tábla 6].

4. Fibula. A mellkas közepén keresztben ezüstfibula. Kéttagú, felsőhúros, oldalt hajlított lábú. A széles rugó tengelyének végein, valamint a kengyel középső kicsúcsosodásán egy-egy sapkaszerű *nodus* található. A kengyel végein kettős bekarcolt vonal, a metszete trapéz alakú. A láb facettált. H.: 6 cm [67. tábla 12].

5. Karperecpár. A jobb csuklón két egyforma ezüst karperec: vastag huzalból hajlítottak, oválisak. Átm.: 6,3 × 5,6 cm. Átm.: 6,3 × 5,5 cm [67. tábla 3–4].

6. Karperec. A bal csuklón a jobb oldalin levő karperecekkel azonos típusú ezüst karperec volt, formája a körhöz közelít. Átm.: 6 × 5,6 cm [67. tábla 2].

7. Gyöngyhímzés. A bokák körül, a lábfejeknél gyöngyhímzés üveggyöngyökből. Összesen 479 db [1. függelék 31. táblázat].

8. Edénytöredékek. A bokák között talpán álló edény darabjai. Világosbarna, külső oldalán fekete foltos, gyorskorongolt edény töredékei. Homokkal soványított, feltűnően vékony falú, rosszul égetett. Darabjaira esett szét, nagy része szétmállott. Vastag korongtalpa maradt csak meg. Fá.: 6 cm.

296. sír

A temetőterképen: 10–19.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír. A koponyát feltámasztották, mindkét kéz kinyújtva. A váz hossza a sírban lemérve: 163 cm.

A sír h.: 2,10 m; sz.: 0,78 m; m.: 0,63 m. T.: 150–330° DK-ÉNy.

Neme: férfi, *Mat.* vége.

Leletek:

1. Fibularugó. A koponya jobb oldalán, bronzból készült. A tengelyre felcsavart rugót sapka alakú *nodus* zárja.

2. Ár. A csigolyán keresztben, a mellkas alsó részén. Különösen a nyéltüskéje hosszú és erős, a végét pedig elhajlították. Rövid tüje és hosszú nyele volt tehát. Több darabban. H.: kb. 10 cm [67. tábla 9].

3. Vaslemez. A bal combcsont forgóján. Téglalap alakú, vékony lemez négy nittszeggel. Hátoldalán falenyomatokkal. H.: 5,5 cm; sz.: 2,5 cm [67. tábla 13].

4. Kés. A szeméremcsonton keresztben, hegygel a sír Ny-i oldala felé. Középső nyélállású, enyhén ívelt hátú. A hegye hiányzik. Mérfető h.: 7 cm; sz.: 1,8 cm [67. tábla 11].

5. Edény. A lábfejek között a talpán állt. Világosszürke, korongolt, gömbös edény; rövid, ívelten kihajló perem, kicsit tojásdad has és alacsony korongtalp jellemzi. Felülete matt. M.: 8,6 cm; pá.: 5,3 cm; fá.: 3,6 cm [67. tábla 10].

297. sír

A temetőterképen: 10–18.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír. Mindkét kéz kinyújtva feküdt. A váz hossza a sírban lemérve: 164 cm.

A sír h.: 2,30 m; sz.: 0,80 m; m.: 0,60 m. T.: 156–336° DK–ÉNy.

Neme: (?)

Leletek:

Nem voltak.

298. sír

A temetőterképen: 9–20.

Jelöletlen temetkezés.

A bolygatás helye nem látszik, de a sír teljesen feldúlt volt, csont egyáltalán nem volt benne. A leletek a bolygatott részből kerültek elő.

A sír h.: 2,65 m; sz.: 0,95 m; m.: 1,40 m. T.: 154–334° DK–ÉNy.

Neme: (?)

Leletek:

1. Karperec töredékei. Vashuzalból készült, darabjai két különböző helyről kerültek elő (7 töredék). Átm.: kb. 6 cm.

2. Ár töredékei. Masszív, meglehetősen hosszú ár darabjai (5 db). H.: kb. 11 cm; átm.: 0,4 cm [67. tábla 8].

3. Edény. A lábak előtt talpán álló, korongolt edény, világosszürke, váza alakú. Ívelten kihajló pereme, gömbös hasa van, trapézos talpon áll, melynek alja bemélyített. Matt felületű. M.: 9 cm; pá.: 4,5 cm; fá.: 2,6 cm [67. tábla 7].

299. sír

A temetőterképen: 9–19.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt. A rablás aknája a sír közepe táján hatolt le, a sír Ny-i falát részben érintette. A leletek a rabló-aknából kerültek elő, valószínűleg csak az edény volt a helyén.

A sír h.: 2,75 m; sz.: 0,76 m; m.: 1,20 m. T.: 144–324° DK–ÉNy.

Neme: a leletek alapján nő.

Leletek:

1. Fibula töredékei. Bronz tűtartója és tengelytartó lemeze két helyen át volt lyukasztva.

2. Vascsgő töredékei. M.: 1,4 cm.

3. Pánt. Téglalap alakúra meghajlított keskeny bronzpánt. Átm.: 1,3 × 0,8 cm; sz.: 0,4 cm [68. tábla 7].

4. Pánt. Keskeny, meggyörbült, lekerekített végű bronzpánt. A másik vége letörött. Csapcecek?

5. Gyöngyök. A sírfenéken voltak szétszóródva. Üveg: nyomott gömbös zöld (5 db), piros (3 db), narancssárga (2 db), kék (2 db) [68. tábla 5], kettős kúpos kék (3 db) [68. tábla 6], sokszögű sötétlila (1 db); karneol (1 db) [68. tábla 4]; mészkő: nagyon kopott, hiányos nyomott gömbös (1 db); borostyán: pici töredék (1 db). Összesen, a két töredékes darabbal együtt 19 db [68. tábla 4–6].

6. Edénytöredékek. Szürke, gyorskorongolt edény vastag oldaltöredékei (6 db), a sír aljától 60–90 cm-rel feljebb.

7. Edény. A lábaknak megfelelő helyen került elő. Barna, fekete foltos, fazék alakú, vastag falú edény. Hasa nyújtott, tojásdad. M.: 10,9 cm; pá.: 6,9 cm; fá.: 5,3 cm [68. tábla 8].

8. Állatcsont. A sír DNY-i sarkában, a sírfének fölött 58 cm-re került elő. Ló: ágyékcsgolya *fr.*

300. sír

A temetőterképen: 9–19.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír. A koponya kissé jobbra fordult és hátra volt billenve. A jobb kéz kinyújtva, a bal kéz derékszögben be volt hajlítva, a gerincoszlopra téve. A váz hossza a sírban lemérve: 160 cm.

A sír h.: 1,90 m; sz.: 0,73 m; m.: 0,58 m. T.: 130–310° DK–ÉNy.

Neme: férfi, *Ad.*

Leletek:

1. Torques. A nyakcsigolyákon bronzból készült torques, a zárszerkezete elől volt. Egyenetlen vastagságú bronzhuzalból hajlították, felülete meglehetősen korrodálódott. A huzal vastagabb végét elkalapálták és nyílást

alakítottak ki rajta, melynek formája kívül-belül szabálytalan, szintén a korrózió miatt. A kampós vége hiányzik. Átm.: 13,5 cm [68. tábla 9].

2. Félgömbös bronztárgy töredékei. A mellkas alsó része táján, a gerincoszlop alatt voltak. Átm.: kb. 1,4 cm.

3. Pánt. A bal kézfejen meghajlított bronzpánt apró töredékei. Sz.: 0,9 cm.

4. Karperec töredékei. A jobb kéz csuklóján vashuzal karperec apró töredékei. Mérhető h.: 4,4 cm.

5. Kés. A szeméremcsontnál kés három kicsi töredéke.

301. sír

A temetőterképen: 9–19.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt, a csontvázat a medencéig bolygatták.

A sír h.: 1,54 m; sz.: 0,67 m. T.: 150–310° DK–ÉNy.

Neme: nő.

Leletek:

1. Gyöngyhímezés. A lábszár alsó felénél üveggyöngyök, egyetlen korallgyöngy is volt közöttük. Összesen 197 db [1. függelék 32. táblázat].

2. Edény. A lábfejek között talpán álló, kézzel formált edény. Fekete, vastag falú, kerámiatörmelékkel soványított anyagú. Rövid peremét bevagdálások tagolják. Aszimmetrikus. M.: 14,1 cm; pá.: 10,5 cm; fá.: 7,3 cm [68. tábla 2].

302. sír

A temetőterképen: 9–18.

Csak egyetlen, magányos koponya került elő, az állcsontja is hiányzik. Nem lehetett határozottan látni sírgödört.

Neme: (?)

Leletek:

Nem voltak.

303. sír

A temetőterképen: 12–27.

Egy Árpád-kori árokban (109–110. sz.).

Az árokban 90 cm mélyen, arccal ÉK-nek egy koponya feküdt. Körülötte sírtükrő nyoma nem mutatkozott. A szarmata korba tartozása bizonytalan.

A sír m.: 0,90 m.

Neme: (?), *Inf.* II. eleje (7–8).

Leletek:

Nem voltak.

304. sír

A temetőterképen: 12–27.

Körárkos halmos temetkezés.

A sír teljesen feldúlt, a bolygatott részben csak néhány egészen kicsi csonttöredék került elő. A rablóaknát a K-i és D-i felén ásták rá a sírra, a gödör felületének kb. a felén jelentkezett, a nyésés szintjén.

A sír h.: 3,16 m; sz.: 0,87 m; m.: 1,90 m. T.: 164–344° D–É.

Neme: (?)

Leletek:

1. Edény. A sír láb felőli végén, a sír É-i falától 0,68 m-re, a K-itől 0,52 m-re. Szürkésbarna, korongolt, vastag falú, nyomott gömbös edény, rövid, legömbölyített peremmel, alacsony korongtalppal. Simított felületű, zsíros tapintású. M.: 8 cm; pá.: 7,4 cm; fá.: 4,5 cm [68. tábla 3].

2. Kés töredékei. A bolygatott részből. Középső nyélalású, de csak pengéjének töve és a hegye van meg (2 db). A nyéltüske h.: 3,5 cm.

305. sír

A temetőterképen: 12–25.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír. A sírban semmi sem volt, a bolygatás nyoma sem látszott. Valószínűleg felszívódtak a gyermek csontjai.

A sír h.: 1,30 m; sz.: 0,55 m; m.: 1,43 m. T.: 158–338° D–É.

Neme: (?), gyermek.

Leletek:

Nem voltak.

306. sír

A temetőterképen: 12–25.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír. A gyermek csontvázának csak a bal lába maradt meg a bal oldalra behajlítva, a jobb csontanyaga teljesen felszívódott. A koponya előre néz, a kezek kinyújtva.

A sír h.: 1,10 m; sz.: 0,65 m; m.: 0,90 m. T.: 174–354° DK–ÉNy.

Neme: leány.

Leletek:

1. Gyöngy nyaklánc. A nyak körül üveggyöngyök: nyomott gömbös, illetve rövid hasábos zöld (8 db), téglaszínű (4 db), fehér (1 db), szeszinű (1 db), korong alakú fekete (1 db), cső alakú kék (1 db), lapos korong alakú

enciánkék (1 db), hasábos, narancs színű (1 db). Összesen 18 db [69. tábla 4].

2. Torques. A nyakon ezüsthuzalból hajlított, végein hurkos féltorques. Átm.: 9,2 cm [69. tábla 3].

3. Fibula. Az állkapocs vonala alatt bronzfibula, tűszerkezettel a koponya felé. Számszeríjfibula, kengyele háromszög átmetszetű, a lábon és a rugón túlnyúlóan egy-egy gombbal. A tűszerkezet vasból készült. H.: 4,1 cm [69. tábla 14].

4. Csengő. A jobb kézfejnél kúpos kis vascsengő töredéke hosszú nyelvvvel, palástján textillenymattal. M.: 2,3 cm [69. tábla 1].

5. Gyöngykarpercec. A jobb kézfej körül. Üvegek: lapos korong alakú fehér (12 db), lecsapott sarkú zöld (12 db), nyomott gömbös zöld (5 db), millefiori (1 db); sokszögű karneol (1 db). Összesen 31 db [69. tábla 6].

6. Csengő. A bal alkarnál belülről öntöttbronz csengő. Ívelt palástját a felső harmadában két bekarcolt párhuzamos vonal díszíti. Füle letörött, így egy utólag befűzött bronzdróttal pótolták. Nyelve hiányzik. M.: 1,8 cm; átm.: 0,9 cm [69. tábla 2].

7. Gyöngykarpercec. A bal kézfejnél voltak szétpergett gyöngyei. Üvegek: sokszögű zöld (8 db), apró nyomott gömbös fehér (1 db), barna (1 db), lapos korong alakú fehér (2 db, az egyik töredék), millefiori (2 db, az egyik töredék); karneol: sokszögű (3 db), áttetsző nyomott gömbös (1 db); 1 db vasgyöngy fele. A töredékekkel együtt összesen 16 db [69. tábla 5].

307. sír

A temetőterképen: 11–27.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott sír. A váz a combcsontok felső végétől lefelé eredeti helyzetben volt. A törzs és a felső végtagok csontjait az aknába a sír K-i szélénél a combcsontok fölé dobták vissza. A lábszáraikon és körülöttük nyomokban tűz maradványai.

A sír h.: 2,20 m; sz.: 0,77 m; m.: 1,50 m. T.: 146–326° DK–ÉNy.

Neme: a leletek alapján férfi.

Leletek:

1. Csat. A jobb combcsont végénél szögletes vascsat karikájának töredéke. Mérhető mérete: 2,2 × 1,8 cm. Hozzá tartozik egy kettős lemezes vas szíjszorító, mindkettő oválisan lekerekített végű; az alsó hosszabb, mint a felső. A felsőn redőzött textil maradványai. A két lemez egy nittszeg rögzítette a szíjhoz és egymáshoz. Alsó h.: 7 cm; sz.: 3 cm; felső h.: 5,5 cm [70. tábla 1–2].

2. Edény. A lábfejek végénél. Barna, foltosra égett, gömbös edény, rövid peremmel, kúpos, vastag talp-

pal. Kézzel formált, szimmetrikus, gondos munka, felülete egyenletes. M.: 8,2 cm; pá.: 7,3 cm; fá.: 4 cm [69. tábla 9].

3. Pénz. A bolygatott részből került elő. Gallienus; antoninianus; Mediolanum MP 259–268; RIC 5/1. 460. [69. tábla 8].

4. Lándzsa töredéke. A bolygatott részből köpűs vaslándzsa köpűje és pengéjének egy része került elő. A köpű h.: 3,7 cm; átm.: 1,5 cm; sz.: 4 cm [69. tábla 7].

308. sír

A temetőterképen: 9–19.

Jelöletlen temetkezés.

Teljesen feldúlt sír, a csontokat visszadobálták. A leletek a bolygatásból kerültek elő.

A sír h.: 1,75 m; sz.: 0,65 m; m.: 0,94 m. T.: 140–320° DK–ÉNy.

Neme: nő, *Ad.* vége.

Leletek:

1. Gyöngyök. Ismeretlen funkciójú darabok. Mész-kő: csüngő alakú (2 db) [69. tábla 10]; üveg: rövid hasábos zöld (3 db) [69. tábla 11], lecsapott sarkú kék (11 db), sötétlila (1 db), nyomott gömbös kék (1 db) [69. tábla 12]; borostyán: korongos apró (1 db), hasábos (1 db) [69. tábla 13]. Összesen 20 db [69. tábla 10–13].

2. Vashuzal töredéke. H.: 1,3 cm.

3. Edény. Fekete, foltosra égett, kézzel formált fazék. Porózus, durván soványított anyagú, mállekony, zömök, széles szájú, vastag aljjal. Ragasztott, kiegészített. M.: 10 cm; pá.: 8,8 cm; fá.: 7,1 cm [70. tábla 14].

309. sír

A temetőterképen: 9–21.

Jelöletlen temetkezés.

A sír teljesen feldúlt, a csontanyag hiányzik. Az akna méretei: a D-i faltól a K-i oldalán 40 cm, a Ny-i oldalán 90 cm, az É-i végétől a K-i oldalán 20 cm. ÉNy-i sarkában követi a sír formáját.

A sír h.: 2,52 m; sz.: 1,05 m; m.: 1,30 m. T.: 154–334° DK–ÉNy.

Neme: (?)

Leletek:

1. Ívelt vashuzal töredéke. H.: 1,7 cm.

310. sír

A temetőterképen: 8–20.

Jelöletlen temetkezés.

A váz a medencétől felfelé bolygatott. A bal medencelapát, a bal kar a lapockával együtt eredeti helyén volt. A jobb felkar és kézfej szintén eredeti fekvésben került elő, de a váz többi csontja vissza volt dobva a rablógödörbe. Az aknát a sír felső végére ásták rá, az É-i végétől 125 cm-re, a D-itől 30 cm-re, a K-i oldalon. Mélysége nem érte el a vázat, csak a koporsó tetejéig haladt le. A váz fölött a félkör alakú koporsótető végének a nyomait lehetett megfigyelni, az É-i végétől 30 cm-re, 120–130 cm mélyen.

A sír h.: 2,90 m; sz.: 0,91 m; m.: 1,42 m. T.: 154–334° DK–ÉNy.

Neme: férfi.

Leletek:

1. Szíjvég. A bal medence alatt volt. Felső lemeze vastag ólomlemez, az alsó vékony, a felsőnél valamivel kisebb bronzlemez. Felső része trapézosan kiszélesedik, itt található a felerősítést szolgáló nittszeg. Alsó része félkörben végződik. H.: 4,5 cm; sz.: 3,2 cm [70. tábla 11].

2. Vaspánt darabjai. A combcsont tövében vastöredékek (3 db). Talán nyújtott U alakú volt, két vége visszapödrött. Esetleg valamilyen csiholó. A sárgás talajban szürkén kirajzolódó apró szénmaradványok feküdtek elszórva.

3. Edény. A lábfejek végénél. Fekete, korongolt, mállékony anyagú, lemezesen felváló felületű, egyenes oldalú tál, pereme alatt horonnyal. Alacsony gyűrűtalpon áll. M.: 8 cm; pá.: 10 cm; fá.: 7,2 cm [70. tábla 12].

4. Pénzek. A bal lábfej alatt 8 db pénzérme került elő.

– Crispus;

AE3; 316–326.

– Licinius senior;

AE2; 308–318; Iovi Conservatori típus

– Licinius senior;

AE2 Nicodemia (?) SM (N)? 319; RIC 7.22. (?)

– Licinius senior;

AE2; 308–318; Iovi Conservatori típus;

– Licinius senior redukált follis;

Siscia /? SIS; 313; RIC 6. 229a.

– Licinius senior redukált follis;

Siscia /A SIS; 313; RIC 6. 229a.

– I. Constantinus;

AE3; 313–318; Soli Invicto típus.

– I. Constantinus redukált follis;

Siscia /B SIS; 313; RIC 6. 232b [70. tábla 3–10].

5. Kés töredékei. A bolygatott részből. Nem lehet összeállítani, illetve rekonstruálni. Sz.: 2 cm.

6. Fibula töredékei. A bolygatott részből vasfibula nem összeillő három töredéke. A kengyel sz.: 0,8 cm.

311. sír

A temetőterképen: 8–21.

Jelöletlen temetkezés.

Feldúlt, csupán a bolygatott részben került elő két hosszúcsont és néhány csonttöredék. Az aknát az egész sírra ásták rá, ezért először a sír alakját nagyjából követő folyt rajzolódott ki, a sírtükör csak 20 cm-rel alatta tűnt elő.

A sír h.: 2,70 m; sz.: 0,64 m; m.: 1,42 m. T.: 160–340° D–É.

Neme: (?)

Leletek:

1. Fibula. A bolygatott részben kéttagú, oldalt hajlított lábú, alsóháúros bronzfibula. A tengely két végét egy-egy apró *nodus* zárja. H.: 2,9 cm [70. tábla 13].

312. sír

A temetőterképen: 7–19.

Jelöletlen temetkezés.

Gyermeksír, a csontanyag teljesen hiányzott. Rablóakna nyoma nem látszik, a csontok valószínűleg felszívódtak.

A sír h.: 1,22 m; sz.: 0,65 m; m.: 0,78 m. T.: 174–374° D–É.

Neme: (?), gyermek.

Leletek:

Nem voltak.

313. sír

A temetőterképen: 7–18.

Kutya.

Közvetlenül a humusz alatt feküdt, folt nyomát nem lehetett megfigyelni. Bolygatatlan volt. Lábai behajlítva, koponyája a gerinc felé visszahajlítva került elő.

A váz h.: 0,83 m; m.: 0,81 m. T.: 156–336° DK–ÉNy.

Leletek:

1. Állatcsontok. Kutyacsontváz (93 db).

314. sír

A temetőterképen: 7–20.

Jelöletlen temetkezés.

A 318. sírt kerítő árokban, a bejáratí részben bontották ki. A humuszréteg alatt a homokos földben a sírtükör jól kirajzolódott. A sírban semmi nem került elő. Rablóakna nyoma nem látszott. Kérdéses, hogy valójában temetkezésnek tekinthető-e?

A sír h.: 1,88 m; sz.: 0,62 m; m: 1,20 m. T.: 110–290° K–Ny.

Neme: (?)

Leletek:

Nem voltak.

315. sír

A temetőterképen: 7–20.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír. A koponya bal oldalán feküdt, az állkapocs a föld nyomása miatt kifordult. A karok a törzs mellett kinyújtva, a gerinc és a medence csaknem felszívódott. A váz hossza a sírban lemérve: 160 cm.

A sír h.: 2,10 m; sz.: 0,60 m; m.: 1,35 m. T.: 168–330° D–É.

Neme: a leletek alapján férfi.

Leletek:

1. Fibula. A fej jobb oldalán lábával a törzs irányába kéttágú, alsóhúros, oldalt hajlított lábú bronzfibula. Kengyele és lába síkozott, bemélyített vonalakkal és ékszerű bevesséssel tagolt. Törött, hiányos. H.: 7 cm [71. tábla 5].

2. Pénzek (2 db). A koponya alatt voltak. Subaeratus denar vagy antoninianus, 2. század vagy Severus kor, PIETAS AVG[ül b. *sceptrum*ot tart; Caracalla denar; Róma 211; BMC 5. 6. [71. tábla 2–3].

3. Torques. Az áll alatt, a nyakon ezüsthuzalból hajlított féltorques. Két vége felé egyenletesen vékonyodik. Hurkos-kampós típusú volt, a kampót duplán hajlított huzalból alakították ki. Legnagyobb átm.: 14 cm [71. tábla 1].

4. Karperec. A jobb karon ovális, kiszélesedő végű öntöttbronz karperec. Végein az egyik oldalon két sorban alig látható beütögetett pontsor díszíti. Átmetszete ovális. Átm.: 7,9 × 5,5 cm [71. tábla 7].

5. Pénz. A bal térd belső oldalánál. III. Gordianus antoninianus; 238–244 [71. tábla 4].

6. Kés. A bal alsó lábszár belső oldala mellett hegyével a lábfejek irányában. Középső nyélállású, enyhén ívelt hátú és élű. A két vége letörött. Mérethő h.: 11,3 cm; sz.: 1,8 cm [72. tábla 1].

7. Edény. A lábszárak között kicsi edény, az oldalára dőlve. Barna, kézzel formált, kettős kúpos, apró, rövid peremmel, trapézos talppal. M.: 5,1 cm; pá.: 3,8 cm; fá.: 2,4 cm [71. tábla 6].

8. Lándzsa. A jobb lábfej külső oldalánál köpűs lándzsa, nagyon rossz állapotban. A köpű h.: kb. 6 cm; átm.: 1,5 cm.

316. sír

A temetőterképen: 7–19.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír. A koponya jobbra fordult, a karok a törzs mellett kinyújtva. A hosszúcsontokon kívül a váz jelentős része felszívódott. A váz hossza a sírban lemérve: 158 cm.

A sír h.: 2,30 m; sz.: 0,80 m; m.: 1,46 m. T.: 150–330° DK–ÉNy.

Neme: (?)

Leletek:

1. Csatok. A jobb medencében vastöredékek, valószínűleg egy vastag, ovális (?) csatkarika két darabja, amely négyzetes átmetszetű. A másik csatkarika oválisra hajlított, közepén megvastagodó karikájú. A felülete falenyomatos (5 db töredék). Átm.: kb. 3,5 cm.

2. Edény. A bal lábvég belső oldalán, kissé befelé billenve. Szürkésbarna, korongolt, egyenes peremű, nyomott gömbös edény, trapézos aljjal, melyet bekarcolt vonal és közepén lencse alakú bemélyítés díszít. A perem alatt sekély árok. M.: 8,7 cm; pá.: 6,4 cm; fá.: 3,8 cm [72. tábla 5].

317. sír

A temetőterképen: 7–19.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír. A koponya jobbra fordult, a karok kinyújtva. A jobb kar a medencelapát alatt volt. A váz hossza a sírban lemérve: 169 cm.

A sír h.: 2,40 m; sz.: 0,70 m; m.: 1,10 m. T.: 148–328° DK–ÉNy.

Neme: férfi, *Mat*.

Leletek:

1. Pénz töredéke. A koponya jobb oldalán másodlagos helyzetben meghatározhatatlan bronzpénz.

2. Edény. A bal láb végénél, szájával felfelé. Fekete, korongolt, lemezesen málló anyagú, egyenes oldalú tál. A perem alatt széles, sekély horony, alja homorú. Ragasztott. M.: 6,4 cm; pá.: 12,8 cm; fá.: 9,5 cm [72. tábla 4].

318. sír [22. kép]

A temetőterképen: 6–20.

Körárkos halmos temetkezés.

A körárok bejáratánál bontották ki a 314. sírt. A sír teljesen feldúlt. A csontokból a bolygatott részben csak néhány töredék került elő. A rablóaknál az egész sírra ásták rá, de 130 cm-es mélységben, téglalap alakban

már csak a koporsó alakját követte. A koporsó a fej felőli részen 60 cm hosszúságban sértetlen maradt, ezért a félkör alakú koporsófenék jól kirajzolódott. Méretei: a K-i faltól 30 cm, a D-i faltól 25 cm, a Ny-i faltól 25 cm. 160 cm-es mélységben a keresztmetszete 16 cm. Egy koporsókapocs a D-i faltól 26 cm-re, a K-i faltól 68 cm-re feküdt. A koporsókapocs alsó vége 165 cm-es mélységben volt. A koporsó falának belső felén 1 cm vastagságban sötét, szenes csík húzódott. A koporsó falát a sárga homokban 4 cm-es szürke sáv jelezte.

A sír h.: 2,90 m; sz.: 1,15 m; m.: 1,80 m. T.: 156–334° DK–ÉNy.

Neme: (?)

Leletek:

1. Koporsókapocs. Mindkét vége egy oldalra görbül. H.: 17,5 cm; sz.: 1,9 cm.

319. sír

A temetőterképen: 6–21.

Jelöletlen temetkezés.

A sír teljes egészében feldúlt. Mindössze egy hosszúcsont került elő, a leletek is a bolygatott részben voltak.

A sír h.: 2,85 m; sz.: 0,84 m; m.: 1,35 m. T.: 150–330° DK–ÉNy.

Neme: a leletek alapján nő.

Leletek:

1. Kés. Középső nyélállású, enyhén ívelt hátú, egyenes élű kés. H.: 9,5 cm; sz.: 1,8 cm [72. tábla 2].

2. Ár. Egyik vége hiányzik, darabokra törött állapotban. Egyenletesen vékonyodik, a hegyes végénél kör átmetszetű. A nyéltüskén nincs falenyomat, ezért úgy tűnik, nem volt fanyele. Mérhető h.: 6,5 cm; legnagyobb átm.: 0,4 cm [72. tábla 3].

3. Gyöngyhímzés. Az egész sírban elszórtan voltak gyöngyök, de típusuk és mennyiségük alapján egyértelműen a ruha aljának díszéhez tartoztak. Kivétel nélkül üveggyöngyök. Összesen 153 db [1. függelék 33. táblázat].

4. Edény. Apró, kúpos csésze töredékei. Kézszel formált, anyaga edénytörmelékkel soványított, rosszul égetett, rossz minőségű, mállekony anyagú. Fá.: 3,2 cm; m.: 3,5 cm.

320. sír [23. kép]

A temetőterképen: 6–20.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan volt. A koponya jobbra fordult, a kezek kinyújtva kerültek elő. A váz hossza a sírban lemérve: 162 cm.

A sír h.: 2,90 m; sz.: 0,93 m; m.: 1,18 m. T.: 144–324° DK–ÉNy.

Neme: a leletek alapján férfi.

Leletek:

1. Fibula. A mellkas felső harmadában, a gerincoszlopon alsóhúros bronzfibula feküdt. A széles tengely két végét egy-egy sapkaszerű *nodus* zárja, a kengyel és a láb facettált. H.: 6,2 cm; sz.: 5,2 cm [72. tábla 8].

2. Pénz. A keresztcsont jobb felében került elő. Diva Faustina mater; subaeratus denar bronz magja; Róma; 141–161; BMC 4. 435. p. 62 [72. tábla 6].

3. Késtöredékek (?). A jobb combcsont külső oldalánál az ásató megfigyelése szerint késtöredékek feküdtek. Valójában ovális, illetve kerek átmetszetű vaspálcák. Nem illeszthetők össze (4 db). H.: 2 cm. H.: 2 cm. H.: 1,5 cm. H.: 1 cm.

4. Szíjszorító töredékei. A jobb kézfejnél egy csat ket-tős szíjszorító lemezének töredékei. Ezüstlemezből formáltak, vége lekerekített, félkörös alakú, a rögzítést egy nittszeg szolgálta. A csatfej felőli vége hullámos. Átm.: 2,5 × 2,2 cm [72. tábla 7].

5. Kés. A bal combcsont mellett közvetlenül, merőlegesen a csontra, élével felfelé. Felső nyélállású, egyenes élű, egyenes hátú. Törött, hiányos. H.: kb. 12 cm; sz.: 1,7 cm [72. tábla 10].

6. Lándzsa. A váz bal oldalán, a vállhoz helyezve lándzsa feküdt. Hegye rövid, széles, egyik oldalán alig ki-emelkedő borda. A köpű ovális, a nyél felerősítését két oldalán egy-egy félgömbös fejű szeg szolgálta. A lándzsa fanyelére 42,5 cm hosszan egy 0,4 cm-es vashuzal volt erősítve. A bal lábfej előtt előkerült a nyél végének vasalása is: ovális 2,5 cm magas tok, alsó végét ugyan-csak ovális lap zárta, közepén a nyélre rögzítést szolgáló szeggel. H.: 19,5 cm; sz.: 4,5 cm; a köpű h.: 5,5 cm; átm.: 2 cm [73. tábla 1–6].

7. Koporsókapcsok. Ün. iszkabák (10 db). H.: 9,6 cm; sz.: 1,7 cm. H.: 9,2 cm; sz.: 2,5 cm. H.: 8,6 cm; sz.: 1,3 cm. H.: 5,7 cm; sz.: 1,8 cm. H.: 12,1 cm; sz.: 2,3 cm. H.: 10,1 cm; sz.: 1,5 cm. H.: 10,6 cm; sz.: 1,3 cm. H.: 7,7 cm; sz.: 2 cm. H.: 18,1 cm; sz.: 1,7 cm. H.: 17,4 cm; sz.: 1,3 cm [132. tábla 3–4].

321. sír

A temetőterképen: 6–21.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír. A koponya jobbra volt billenve, szét-nyomta a föld súlyát.

A sír h.: 1,18 m; sz.: 0,66 m; m.: 0,80 m. T.: 164–344° D–É.

Neme: (?), *Inf.* I. (2–3).

Leletek:

1. Fibula. A mellcsonton vasfibula. Kéttágú, alsóhúros, oldalt hajlított lábú. Kengyele téglalap átmetszetű. Törött, hiányos. H.: kb. 4,5 cm [72. tábla 9].
 2. Karperec. A jobb alkaron vékony bronzhuzalból hajlított karperec. Törött, hiányos. Átm.: kb. 4 cm.
 3. Edény. A lábnál volt. Téglaszínű, korongolt, mállékony anyagú, vékony falú tál. Rövid pereme van, teste kettős kúpos. A hasvonal fölött kettős árkolás. Ragasztott, kiegészített. M.: 6 cm; pá.: 9,6 cm; fá.: 3,6 cm [74. tábla 10].
-

322. sír

A temetőterképen: 6–19.

Körárkos halmos temetkezés.

Teljesen feldúlt, a rablóakna keresztben hatolt rá a sírra. Csont nem maradt, a leletek a bolygatott részből kerültek elő.

A sír h.: 2,60 m; sz.: 0,62 m; m.: 1,55 m. T.: 152–332° DK–ÉNy.

Neme: (?)

Leletek:

1. Koporsókapocs. A sír láb felőli végénél volt, a sírvégtől 10 cm-re, a két vége egy irányba hajlítva. Középen enyhén ívelt. H.: 14,8 cm; sz.: 2 cm.
 2. Kés. A bolygatott részből került elő. Középső nyélállású, enyhén ívelt hátú, egyenes élű. A hegye és a nyéltsuke vége hiányzik. Mérhető h.: 8,5 cm; sz.: 1,8 cm [74. tábla 1].
 3. Ár. A bolygatott részből kerek átmetszetű, hegyes vas-tárgy töredéke. Talán ár hegye. H.: 1,4 cm.
-

323. sír

A temetőterképen: 5–21.

Jelöletlen temetkezés.

Teljesen feldúlt sír. Csak néhány koponyadarab volt megtalálható a bolygatott részben. A bolygatás kereső-árokkaal történt a sír bal oldaláról kiindulva. A rabló-árok hossza a sír szélétől 115 cm, szélessége 56 cm; a sírhoz közelebb kiszélesedik, átfogja a sír egész hosszát.

A sír h.: 2,50 m; sz.: 0,72 m; m.: 0,90 m. T.: 152–332° DK–ÉNy.

Neme: (?)

Leletek:

Nem voltak.

324. sír

A temetőterképen: 5–20.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan volt. Csak a koponyát lehetett kibontani, a váz többi részét felszívta a föld.

A sír h.: 1,60 m; sz.: 0,70 m; m.: 0,78 m. T.: 168–348° D–É.

Neme: (?), gyermek.

Leletek:

Nem voltak.

325. sír

A temetőterképen: 5–20.

Jelöletlen temetkezés.

Teljesen feldúlt sír, csontok és leletek nélkül.

A sír h.: 2,70 m; sz.: 0,78 m; m.: 1,27 m. T.: 152–332° DK–ÉNy.

Neme: (?)

Leletek:

Nem voltak.

326. sír

A temetőterképen: 5–19.

Körárkos halmos temetkezés.

A sír teljesen feldúlt volt, a bolygatott részben volt csak néhány csontdarab, koponyához és karcsonhoz tartoztak.

A sír h.: 2,80 m; sz.: 1,12 m; m.: 1,26 m. T.: 156–336° DK–ÉNy.

Neme: férfi, *Mat.* eleje.

Leletek:

Nem voltak.

327. sír

A temetőterképen: 5–18.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír. A koponya hátra volt billenve, a karok kinyújtva. A váz hossza a sírban lemérve: 159 cm.

A sír h.: 2,10 m; sz.: 0,67 m; m.: 0,85 m. T.: 142–322° DK–ÉNy.

Neme: férfi, *Mat.* vége.

Leletek:

1. Iszkába. A vaskapocs a koponyán került elő. Egyik vége törött. H.: 5 cm; sz.: 1,5 cm; a fába mélyedő rész h.: 2,5 cm.
 2. Kés apró töredékei. A bal könyök belső oldalánál kerültek elő. Sz.: 2 cm.
-

328. sír

A temetőterképen: 5–20.

Jelöletlen temetkezés.

A sír teljesen feldúlt, a bolygatott részben volt néhány csontmaradvány. Az akna formája jól rajzolódott.

A sír h.: 2,28 m; sz.: 1,02 m; m.: 1,18 m. T.: 184–004° DNy-ÉK.

Neme: nő, Ad.

Leletek:

1. Edény. A sír láb felőli végétől 30 cm-re volt. Szürke, korongolt, ívelt oldalú, kúpos az alja; trapézos talpon áll, melynek alja közepén enyhén bemélyített. M.: 9,3 cm; pá.: 8,2 cm; fá.: 4,1 cm [74. tábla 2].

329. sír

A temetőterképen: 5–21.

Körárkos halmos temetkezés.

Bolygatott volt, a csontvázat a rablóakna tértől felfelé teljesen megsemmisítette, a bal oldalról ásták le és a sírt teljesen telibe fogta.

A sír h.: 2,80 m; sz.: 1,12 m; m.: 1,48 m. T.: 156–336° DK-ÉNy.

Neme: a leletek alapján nő.

Leletek:

1. Gyöngyhímzés. Az ásató véleménye szerint a lábfejen kibontott nagyszámú gyöngy a lábbelit díszítette. Kivétel nélkül üveggyöngyök voltak, összesen 498 db [1. függelék 34. táblázat].

2. Edény. A két lábfej között. Szürke, korongolt, ívelt oldalú pohár, alacsony korongtalpa van. M.: 10 cm; pá.: 9,5 cm; fá.: 4,1 cm [74. tábla 3].

330. sír

A temetőterképen: 4–19.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan volt. A sírban a koponya és a lábszárcsont néhány darabja volt kibontható, a többi csontot felszívta a föld. A váz hossza a sírban lemérve: 69 cm.

A sír h.: 1,45 m; sz.: 0,72 m; m.: 0,85 m. T.: 140–320° DK-ÉNy.

Neme: (?), gyermek.

Leletek:

1. Fibula. Az állkapocs alatt bronzfibula. Egytagú, apró, a lába elvékonyított, meghosszabbított részéből alakították ki a tűtartót úgy, hogy a kengyel tövén tekercseléssel rögzítették. A kengyel átmetszete félkörös. H.: 3 cm [74. tábla 4].

2. Edény. A lábnál szürke, korongolt, ívelt oldalú pohár, alja kúpos; alacsony talpon áll. Matt felületű. M.: 10,6 cm; pá.: 7,4 cm; fá.: 3,3 cm [74. tábla 6].

3. Edénytöredékek. A pohár felett kb. 20 cm-re edénytöredékek voltak. Világosszürke, gyorskorongolt edény két összeillő töredéke. Átm.: 3,4 × 2,4 cm.

331. sír

A temetőterképen: 4–19.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír. A koponya félre volt billenve, a jobb felkaron nyugodott. A bal felkar keresztben feküdt a vázon. A váz hossza a sírban lemérve: 86 cm.

A sír h.: 1,68 m; sz.: 0,57 m; m.: 0,86 m. T.: 160–340° D-É.

Neme: leány, Inf. I. (4–6).

Leletek:

1. Gyöngy nyaklánc. A nyak körül üveggyöngyök voltak: nyomott gömbös kék gyöngyök, elég szabálytalanok, méretük is különböző (12 db), apró, gömbös zöld (1 db), lapos sötétlila töredéke (1 db), valamint ugyanilyen színű hasábok töredékei (2 db). A töredékekkel együtt összesen 15 db [74. tábla 9].

2. Fibula. A mellcsonton egytagú bronzfibula, zárószerszerkezetével felfelé. A kengyel pántszerűre kalapálva, közepén széles, mélyen bekarcolt vonal, melybe eredetileg gyöngyözött drótot erősítettek. Mára levált. A tűtartót négyszeres tekercseléssel rögzítették. Törött, hiányos. H.: 4,9 cm [74. tábla 5].

3. Gyöngy karék. A jobb alkaron. Üveggyöngyök: nyomott gömbösek, különböző méretűek: kék (15 db), zöld (1 db), apró narancssárga (1 db). Összesen 17 db [74. tábla 8].

4. Edény. A lábfejeknél. Szürke, korongolt pohár, kúpos, palástját a perem alatt és a közepén két-két, az alja fölött három árok tagolja. Alján is két koncentrikus árok. Matt felületű. M.: 11,7 cm; pá.: 7,8 cm; fá.: 4,1 cm [74. tábla 7].

332. sír

A temetőterképen: 4–20.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt. A sír teljesen feldúlt, a bolygatott részben volt csak néhány csontdarab. A rablóaknát a sírra pontosan ásták rá. A leletek a bolygatott részben voltak.

A sír h.: 2,68 m; sz.: 1,18 m; m.: 1,02 m. T.: 156–336° DK-ÉNy.

Neme: férfi (?), Mat. (40–50).

Leletek:

1. Bronzlemez. Egyenetlen felületű, hullámos, széle töredékes. Értelmezhetetlen. Átm.: 2,5 × 1,5 cm.

2. Edény töredékei. Világosszürke, gyorskorongolt pohár peremtöredékei. Legömbölyített, enyhén ívelt oldalú. A két töredék nem illik össze.
3. Állatcsont. Ló: nyakcsigolya *fr.*

333. sír

A temetőterképen: 9–19.

Körárkos halmos temetkezés.

A bolygatás a vázat megsemmisítette, csupán néhány csontdarab került elő a bolygatott részben. A leletek is jórészt a bolygatott részben voltak.

A sír h.: 3,03 m; sz.: 0,90 m; m.: 1 m. T.: 156–336° DK–ÉNy.

Neme: nő, *Ad.* eleje.

Leletek:

1. Orsókarika. A jobb kézben. Külső felületén fekete, de erősen lekopott, barna metszetű, tál oldalából kialakított orsókarika. Átm.: 4,7 cm; lyuk átm.: 1,1 cm [75. tábla 2].
2. Vashuzal. Enyhén ívelt töredék, talán karperec darabja. Átm.: 4,5 cm.
3. Vaspánt. Téglalap átmetszetű, mindkét vége törött. H.: 3,6 cm; sz.: 0,8 cm.
4. Fibula. Egytagú bronzfibula, a kengyel kör átmetszetű. Deformálódott, hiányos. H.: 5,3 cm [75. tábla 3].
5. Edény. A lábfejek között. Szürke, korongolt, nyomott gömbös hasú edény, rövid peremmel, alacsony korongtalppal. M.: 8,6 cm; pá.: 7,3 cm; fá.: 3,5 cm [75. tábla 1].
6. Állatcsont. A bolygatott részből. Ló: *s. hum. fr.*

334. sír

A temetőterképen: 4–21.

Körárkos halmos temetkezés.

Bolygatott volt, a sír tükrére a rablóaknát pontosan ásták rá. A koponya a helyén volt, de szétnyomva. A sír végétől 85 cm-re a lábszárcsontok egymásra voltak dobálva.

A sír h.: 2,60 m; sz.: 1,02 m; m.: 1,18 m. T.: 156–336 DK–ÉNy.

Neme: nő, *Mat.* (40–50).

Leletek:

1. Fibula. A koponyacsontok között. Korongos lehetett eredetileg. A tűszerkezet bronzból volt: a rugó és a láb töredéke maradt meg. A fibula alapja ezüst, alakját nem lehet rekonstruálni. Közepén ovális, domború kék üvegöntvény, áttetsző apró buborékokkal. Átm.: 1,2 × 0,8 cm [75. tábla 4].
2. Gyöngyök. A koponya alatt. Mézszínű, csüngő alakú üveggyöngyök (2 db, az egyik töredékes); hasábos bo-

rostyángyöngy morzsaléka (1 db). A morzsalékos darabbal együtt összesen 3 db [75. tábla 8–9].

3. Gyöngyök. A láb helyén, a bolygatott részben üveggyöngyök: kettős kúpos kék, rövid hasábos zöld, összesen 2 db [75. tábla 10–11].

4. Edény. Szürkésbarna, gyorskorongolt, zsíros tapintású agyagból készült pohár aljának töredéke, három egymás fölötti markáns bordával; további 3 db apró töredék. Átm.: 4 cm × 2,5 cm.

335. sír

A temetőterképen: 3–20.

Körárkos halmos temetkezés.

A sír részben feldúlt, a bolygatott csontokat visszahányták a sírfenekre. Deréktájéktól lefelé a váz csontjai a helyükön voltak.

A sír h.: 2,56 m; sz.: 0,63 m; m.: 0,85 m. T.: 164–344° D–É.

Neme: (?), *Inf.* II. vége (14–16).

Leletek:

Nem voltak.

336. sír

A temetőterképen: 3–20.

Körárkos halmos temetkezés.

Bolygatott sír. A sír tükrére a rablóaknát pontosan ráasták, csak a bolygatásban és a sír fenekén találtak néhány csontot.

A sír h.: 2,30 m; sz.: 0,87 m; m.: 1,02 m. T.: 162–342° D–É.

Neme: (?), *Juv.* (15–17).

Leletek:

1. Edény. Téglavörös színű, gyorskorongolt, vékony falú edény töredékei. Rövid pereme legömbölyített, vállán sekélyen bekarcolt vonalpár; gömbölyű hasa volt. Felületén vörös festés nyomai. Pá.: kb. 6 cm [75. tábla 6].

337. sír [24. kép]

A temetőterképen: 2–20.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír. A koponyát szétnyomta a föld. A váz hossza a sírban lemérve: 110 cm.

A sír h.: 1,75 m; sz.: 0,75 m; m.: 0,92 m. T.: 154–334° DK–ÉNy.

Neme: (?), *Inf.* I. (5–7).

Leletek:

1. Fibula. A bal kulcscsonton apró vasfibula. Kéttagú, a kengyel téglalap átmetszetű. Lába, tűje hiányzik. Mérhető h.: 2,9 cm [75. tábla 5].

2. Edény. A bal lábfej külső oldalánál. Szürke, korongolt, egyenes peremű, nyomott gömbös hasú edény, trapézos talppal. A perem alatt sekély árok, az alján is tagolt, vonalszerű, keskeny árokkal; a közepén lencse alakú bemélyedés. Matt felületű [75. tábla 12].

3. Állatcsont. Ló: $s p^3$, $s M^{1,2}$.

338. sír [25. kép]

A temetőterképen: 3–19.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan volt. A koponya előrebillent, a karok a törzs mellett kinyújtva. A váz hossza a sírban lemérve: 103 cm.

A sír h.: 1,58 m; sz.: 0,65 m; m.: 0,66 m. T.: 168–348° D–É.

Neme: (?), *Inf.* I. (5–7).

Leletek:

1. Fibula. A mellkason oldalt hajlított lábú vasfibula. A kengyel átmetszete négyzet. A tű egy része hiányzik. H.: 6,5 cm [75. tábla 13].

2. Vastöredékek. A jobb kézfejen két vastárgy, mindkettő hiányos. Talán iszkábák. H.: 3,5 cm; sz.: 0,8 cm. H.: 3,6 cm; 0,8 cm.

3. Edény. A két lábfej között. Szürke, korongolt, kettős kúpos testű, trapéz alakú talpon álló edény. Ívelt ki-hajló pereme profilált. Simított felületű. M.: 12,6 cm; pá.: 13,8 cm; fá.: 5,7 cm [75. tábla 14].

339. sír

A temetőterképen: 2–21.

Körárkos halmos temetkezés.

Bolygatott volt. Az akna a sír teljes keresztmetszetét átfogta, a szélét a sírfenek felett 30 cm-re lehetett észlelni. A bolygatásban egy hosszúcsontot bontottak ki.

A sír h.: 2,30 m; sz.: 1 m; m.: 1,32 m. T.: 144–324° DK–ÉNy.

Neme: nő, *Ad.*

Leletek:

Nem voltak.

340. sír

A temetőterképen: 2–20.

Jelöletlen temetkezés.

Részben feldúlt sír, a rablóakna térd alatt a csontvázat nem érintette.

A sír h.: 2,23 m; sz.: 0,96 m; m.: 1,02 m. T.: 154–334° DK–ÉNy.

Neme: férfi, *Ad.*

Leletek:

1. Lándzsa. A jobb lábfej mellett vaslándzsa, nyelével a fej irányában. Nyújtott pengéjű, a nyél köpűre erősítését egy szeg szolgálta. A sírban mért h.: 30 cm; sz.: 5 cm; a köpű h.: 7 cm; átm.: 2 cm [76. tábla 1].

2. Edény. A lábfejek előtt. Barna, korongolt, vékony falú, kopott felületű kicsi edény. Egyenes, rövid pereme, nyomott gömbös hasa és trapézos talpa van. M.: 7,4 cm; pá.: 5,6 cm; fá.: 2,8 cm [75. tábla 7].

341. sír

A temetőterképen: 3–18.

Jelöletlen temetkezés.

A sír teljesen feldúlt. A hosszúcsontok a fej részénél, a bolygatott részben összedobálva kerültek elő.

A sír h.: 2,28 m; sz.: 0,09 m; m.: 0,85 m. T.: 154–334° DK–ÉNy.

Neme: férfi, *Juv.* (16–18/20).

Leletek:

1. Lándzsa. A jobb bokának megfelelő helyen vaslándzsa, eredeti helyzetben. A köpűn egy szeg lyuka található. A penge keskeny indítású a köpű irányában, de csak kis része van meg, a többi letörött. Mérhető teljes h.: 9,5 cm; sz.: 2,5 cm; a köpű h.: 5 cm; átm.: 2,5 cm.

2. Fibula. A bolygatott részben kéttagú, alsóhúros, oldalt hajlított lábú vasfibula. A kengyel ovális átmetszetű. Törött, hiányos. H.: 5,5 cm [76. tábla 2].

342. sír

A temetőterképen: 3–17.

Körárkos halmos temetkezés.

Bolygatatlan sír. A koponya jobbra volt billenve, a karok a törzs mellett kinyújtva. A bal medencelapát kifordulva került elő. A váz hossza a sírban lemérve: 148 cm.

A sír h.: 1,92 m; sz.: 0,67 m; m.: 0,85 m. T.: 144–224° DK–ÉNy.

Neme: nő, *Ad.* (25–30).

Leletek:

1. Karika. A jobb fül táján vékony, nagyon korrodálódott bronzhuzal karika két darabja. Feltehetően fülbevaló volt.

2. Pénz. A gerincoszlop alsó részén pénz, a deréknek megfelelő helyen. Faustina junior; denar egykorú utánzata; 161– E.: IIVXCIHI–IIXIDXVII H.: IYAOIPII–IAVIUSIII [76. tábla 8].

3. Karperecpár. A jobb könyök alatt és a bal csuklón egy-egy bronzhuzalból hajlított, ovális, szélesedő végű

karperec. A jobb oldali deformálódott. Átm.: $6 \times 5,2$ cm. Átm.: $6 \times 5,5$ cm [76. tábla 3–4].

4. Edény. A bokák között. Fekete, barna foltos, kézi korongolt, apró kavicsokkal és csillámos anyaggal soványított főzőfazék alsó része. Széle egyenetlen. Mérhető m.: 6,9 cm; fá.: 5,8 cm [76. tábla 7].

343. sír

A temetőterképen: 4–18.

Körárkos halmos temetkezés.

Bolygatatlan sír. A koponyát szétnyomta a föld, a karok a törzs mellett kinyújtva. A sír négy sarkában, eredeti helyzetben, koporsókapcsok kerültek elő. A váz hossza a sírban lemérve: 158 cm.

A sír h.: 2,70 m; sz.: 0,95 m; m.: 1,30 m. T.: $160\text{--}340^\circ$ D–É.

Neme: férfi, Ad.

Leletek:

1. Lunula. A mell jobb oldalán, ezüstlemezről kialakított lunula. Szárai erősen elvékonyodnak, a fül alatt ék alakúvá szélesedik ki. A fül egy része hiányzik, letörött. Sz.: 2,5 cm; m.: 2,1 cm [76. tábla 5].

2. Fibula. A mellcsont mellett, a bal oldalon vasfibula. Törött, hiányos. H.: 5 cm körüli.

3. Pénz. A bal kézfej tájékán. Constantius Chlorus follis; Siscia /? SIS; 300; RIC 6. 133a [76. tábla 9].

4. Csát töredékei. A bal combcsont felső részénél, a belső oldalon vascsat töredékei. Kerek vagy ovális lehetett, a metszete kör alakú. A pecék lapos, pánt alakú. Átm.: kb. 2,5 cm.

5. Kés. A két combcsont között, a térdek vonala fölött, kicsit keresztben kés. Enyhén ívelt hátú, egyenes élű, felső nyélállású. Törött, hiányos. H.: kb. 18 cm; sz.: 2,4 cm [77. tábla 1].

6. Lándzsacsúcs. A jobb lábszár mellett, hegygel a bokák felé került elő. Nyújtott levél alakú, köpűs. A köpűből 2,7 cm-es hosszú fanyél maradványa áll ki. H.: 23,6 cm; sz.: 3,8 cm; a köpű h.: 6,4 cm; átm.: 2,5 cm.

7. Edény. A jobb bokacsont mellett. Vörös, félgömbös tál; duzzadt, gömbölyű peremmel, korongtalppal. Felületén sötétvörös agyagmáz nyomai. *Terra sigillata* utánzat. M.: 7,5 cm; pá.: 12,4 cm; fá.: 4,3 cm [77. tábla 4].

8. Koporsókapcsok töredékei. A sír D-i és É-i végében, két-két S alakú darab. H.: 7,1 cm; sz.: 2,4 cm. H.: 7,3 cm; sz.: 1,9 cm.

344. sír

A temetőterképen: 4–17.

Körárkos halmos temetkezés.

A sír feldúlt, a csontok java része a bolygatott részben volt halomra hányva. A bal lábszárcsontok eredeti helyzetben kerültek napvilágra.

A sír h.: 2,27 cm; sz.: 0,98 cm; m.: 1,18 m. T.: $162\text{--}343^\circ$ D–É. Neme: nő, Ad. (25–30).

Leletek:

1. Edény. Szürke, korongolt, egyenes peremű, nyomott gömbös hasú edény; trapézos talpon áll. Alján sekély árok és mélyedés. A nyakat élesen bekarcolt vonal tagolja. M.: 7,1 cm; pá.: 7 cm; fá.: 3,2 cm [76. tábla 6].

345. sír

A temetőterképen: 4–16.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír. A koponya balra volt billenve, a karok a váz mellett. A csontokat a nedves föld felemésztette. A váz hossza a sírban lemérve: 156 cm.

A sír h.: 2,27 m; sz.: 0,93 m; m.: 0,90 m. T.: $150\text{--}330^\circ$ DK–ÉNy.

Neme: a leletek alapján nő.

Leletek:

1. Fülbevalópár töredékei. A bal halánték, illetve az állkapocs mellett vékony bronzhuzalból hajlított fülbevalók erősen korrodálódott három töredéke. H.: 0,8–1,1 cm között.

2. Karikák. A kulcscsontnál három karika, különböző méretűek, öntöttek. A zömökebb a két kisebb bronzkarika. Átm.: 1,1 cm. Átm.: 1,1 cm. Átm.: 0,8 cm [77. tábla 5–7].

3. Fibula. A bal felkar közepe táján kéttagú vasfibula rugós része. Sz.: 3,4 cm.

4. Kés. A bal medencecsonton, a törzssel majdnem párhuzamosan, hegyével a bal alkar irányába. Egyenes hátú, enyhén ívelt élű, szokatlanul hosszú és keskeny kés. H.: kb. 18 cm; sz.: 1,6 cm [77. tábla 2].

5. Edény. A bal lábfej előtt oldalára billenve. Barna, korongolt, egyenes peremű, nyomott gömbös hasú edény, trapézos talppal. A perem alatt széles árok, a talpon hasonlóképpen, a közepén lencseszerű bemélyedés. Felülete erősen kopott, matt; ragasztott, kiegészített. M.: 11,8 cm; pá.: 9 cm; fá.: 5 cm [77. tábla 8].

346. sír

A temetőterképen: 4–17.

Jelöletlen temetkezés.

A sír teljesen feldúlt, a bolygatott részben is csak néhány csont maradt. A sír D-i végét árok szelte át, a bolygatás jobbról irányult a sírra, majd beleolvadt az árokba.

A sír h.: 1,77 m; sz.: 0,72 m; m.: 0,65 m. T.: 150–330° DK-ÉNy.

Neme: (?), *Inf.* I. (5–7).

Leletek:

1. Edény. A sírvégtől 35 cm-re korsócska. Barna, korongolt, korongtalpon áll. Füle kör átmetszetű. Ragasztott, kiegészített. M.: 7,5 cm; pá.: 4,8 cm; fá.: 2,8 cm [77. tábla 11].

2. Iszkába töredéke. A bolygatott részben volt. H.: 3,1 cm; sz.: 1 cm.

347. sír

A temetőterképen: 5–17.

Körárkos halmos temetkezés.

Bolygatatlan sír. A koponya erősen jobbra volt billenve, a föld nyomása teljesen deformálta. A gerincet és a bordákat a föld felemésztette. A hosszúcsontok jól azonosíthatók, de gyenge állapotban voltak. A váz hossza a sírban lemérve: 144 cm.

A sír h.: 3,08 m; sz.: 0,92 m; m.: 1,06 m. T.: 146–326° DK-ÉNy.

Neme: nő.

Leletek:

1. Fülbevalópár. A koponya két oldalán egy-egy tordírozott bronzhuzalból hajlított fülbevaló. A zárszerkezetek hiányoznak, a darabok töredékesek, hiányosak, az egyik deformálódott. Az egyik töredék vége el van lapítva. Átm.: kb. 3,5 cm. Átm.: 2,5 cm.

2. Gyöngy nyaklánc. A nyak körül gyöngyökből fűzött nyaklánc; üvegek: korongos zöld (8 db), rövid hasáb alapú piros (1 db), zöld (1 db), lecsapott sarkú sötétlila (4 db), kék (5 db); mészko: csüngő alakú (3 db). Összesen 22 db [78. tábla 3].

3. Karika. Bronzból öntött, a nyak alatt, középen került elő. Átm.: 1,7 cm [77. tábla 10].

4. Fibula. A mellcsonton – a sírban megfigyeltek alapján – egy kúpos fibula volt. Mára csupán a tűszerkezet maradt meg. Ez alapján az átm. 2,5 cm-nél nagyobb volt [77. tábla 3].

5. Karperecek. A jobb karon egymás mellett két bronz karperec. Az egyik kiszélesedő végű lemezkarperec, erősen deformálódott. Átm.: 6,5 × 4,5 cm; sz.: 0,8 cm. A másik megvastagodó végű, öntött. Átm.: 5,5 × 6 cm [78. tábla 1–2].

6. Orsógomb. A bal combcsont belső oldalánál kettős kúpos, aszimmetrikus, egyik végén szélesebb orsógomb. Anyagát nagy szemű kvarccal és apróra törött kötőrmelékkel soványították. M.: 2 cm; sz.: 3,3 cm [77. tábla 12].

7. Gyöngyhímzés. A lábfejekon üveggyöngyök és néhány mészko gyöngy került elő, a ruha aljának díszei. Összesen 505 db [1. függelék 35. táblázat].

8. Edény. A bal lábfej előtt egy edény szétszóródott töredékei. Rövid, ívelten kihajló peremű, kisméretű edény lehetett, öblös hassal. Az aljából semmi nem maradt. Méretét nem lehet rekonstruálni.

9. Edény. Világosbarna, kézzel formált, kúpos alakú, apró edény. Kiegészített. M.: 3,6 cm; pá.: 5,6 cm; fá.: 3,4 cm [77. tábla 9].

348. sír

A temetőterképen: 5–18.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír. A koponyát szétnyomta a föld, a karok a váz mellett kinyújtva helyezkedtek el. A hosszúcsontokat jól lehetett látni, a többi csontot a föld felemésztette.

A váz hossza a sírban lemérve: 128 cm.

A sír h.: 1,56 m; sz.: 0,54 m; m.: 1,13 m. T.: 198–018° DNy-ÉK.

Neme: nő, *Ad.* (?)

Leletek:

1. Fülbevaló töredékei. A koponya jobb oldalán ezüsthuzalból hajlított fülbevaló apróra törött darabjai (7 db). Az egyik vége kampósan visszahajlított. Átm.: 3 cm.

2. Gyöngy nyaklánc. A nyak körül kék, lecsapott sarkú üveggyöngyök (13 db), valamint egy ugyanilyen sötétlila. Összesen 14 db [78. tábla 9].

3. Fibula. A mellcsonton keresztben. Kétagú, bronz, tűszerkezete vas. A kengyel széles pánt, mindkét végén kettős bekarcolt vonal díszíti. Alsóháros, oldalt hajlított lábú. Törött, hiányos. H.: 6,5 cm [78. tábla 4].

4. Karperecpár. A csuklókon egy-egy egymásra futó végű, bronzpánt karperec. Végeik nagyon kicsit kiszélesednek. Átm.: 5,4 × 4,8 cm; sz.: 0,6 cm. Átm.: 5,5 × 5,2 cm; sz.: 0,6 cm [78. tábla 7–8].

5. Kés. A bal medencelapáton, hegygel a koponya irányában. Ívelt hátú, ívelt élű, középső nyélállású. H.: 11,9 cm; sz.: 2 cm [78. tábla 6].

6. Orsókarika. A jobb kézfej mellett világosszürke, gyorskorongolt edény oldalából kialakított orsókarika. Átm.: 4,5 cm; a lyuk átm.: 1 cm [78. tábla 5].

7. Gyöngyhímzés. Mindkét lábfejen előkerültek a gyöngyözés üveggyöngyei. Összesen 701 db [1. függelék 36. táblázat].

349. sír

A temetőterképen: 6–16.

Körárkos halmos temetkezés.

A sír teljesen feldúlt volt. A rablóaknát a fej felől ásták rá a sírtükörre, s teljesen átszelték azt.

A sír h.: 2,60 m; sz.: 0,95 m; m.: 1,17 m. T.: 156–336° DK–ÉNy.

Neme: nő, *Mat.* vége.

Leletek:

1. Edény. A lábaknak megfelelő helyen volt. Szürke, külső felületén fekete, erősen kopott, finoman kidolgozott anyagú, gyorskorongolt. Vékony falú, mállékony anyagú, nincs rendesen kiégetve. Pereme enyhén duzzadt, oldala kúpos; zömök korongtalpon áll. Annyira apró töredékekre omlott szét, hogy méreteit nem lehet megállapítani (kb. 50 db).

2. Pénz. A bolygatott részből került elő. Marcus Aurelius denar; Róma; 165 aug.–dec.; RIC 3. 143. (BMC nh.) [79. tábla 5].

3. Gyöngyök. A bolygatott részből különböző méretű, szabálytalan alapú, hasáb alakú borostyángyöngyök (9 db); valamint korallgyöngyök, egy hatalmas és egy nagyon apró (2 db). Összesen 11 db [79. tábla 1–2].

350. sír

A temetőterképen: 6–18.

Jelöletlen temetkezés.

A sír teljesen feldúlt volt. A rablóakna a sír közepén hatolt le, a koporsókapcsokat azonban már nem érintette, azok a helyükön maradtak.

A sír h.: 3,02 m; sz.: 1,05 m; m.: 1,52 m. T.: 160–340° D–É.

Neme: férfi, *Mat.* vége.

Leletek:

1. Csát és síjvég. A bal combcsont felső részénél bronzcsát, zárószerkezettel a sír Ny-i oldala felé. A csatkarika D alakú, lapos téglalap átmetszetű, öntött. A síjszorító vékony bronzlemez, a vége alul és felül is törött. Vastengelye és pecke volt. A síjra felerősítést bronz nittszegek szolgálták. A csattal együtt volt egy U alakúra hajlított bronztárgy, a síj végét erősítette. H.: 1,7 cm. A csát mérhető h.: 5,5 cm; sz.: 2,8 cm; a csatfej sz.: 4 cm [79. tábla 8–9].

2. Kés. A combcsont közepe táján a csonton keresztben, hegyével a sír Ny-i oldala felé. Ívelt hátú, ívelt élű, közepső nyélállású. A hegye hiányzik. Mérhető h.: 8,2 cm; sz.: 1,8 cm [79. tábla 7].

3. Edény. A lábfejek végénél. Téglaszínű, korongolt, félgömbös, enyhén duzzadt peremű tál; alacsony korongtalpon áll. Oldalán széles, sekély horony. Felülete matt. Ragasztott, kiegészített. M.: 5,7 cm; pá.: 10,4 cm; fá.: 4,3 cm [79. tábla 11].

4. S alakú koporsókapcsok. A fejnél és a lábnál kerültek elő. H.: 15,6 cm; sz.: 2,5 cm. H.: 12,7 cm; sz.: 3,1 cm.

5. Pénz. A bolygatott részből került elő. Nero denar; 54–68 [79. tábla 6].

351. sír

A temetőterképen: 6–17.

Körárkos halmos temetkezés.

Részen bolygatott sír. A bolygatás a váz jobb oldalát tönkretette, kivéve a jobb alsó lábszárat. A koponya előre volt billenve, a bal kulcscsont és a bal kar is a helyén volt. A bal lábszár teljesen összedobálva került elő. Az akna a csontvázra deréktájban hatolt le.

A sír h.: 2,22 m; sz.: 0,85 m; m.: 1,02 m. T.: 154–334° DK–ÉNy.

Neme: nő, *Mat.*

Leletek:

1. Gyöngyhímzés. Azok a gyöngyök, amelyek az eredeti helyükön maradtak, a jobb alsó lábszáron voltak. Többségében üveggyöngyök, néhány karneol- és mészkögyöngy. Összesen 141 db [1. függelék 37. táblázat].

2. Orsókarika. A bolygatott részben a bal alsó lábszár helyén került elő. Világosszürke, gyorskorongolt edény oldaltöredékéből alakították ki. Átm.: 4,3 cm [79. tábla 10].

352. sír

A temetőterképen: 6–16.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott, a rablóakna a sír közepén hatolt le. A két lábfejen kívül az összes csontanyagot elvitte. A leletek az eredeti helyükön voltak.

A sír h.: 2,90 m; sz.: 0,86 m; m.: 0,96 m. T.: 146–326° DK–ÉNy.

Neme: a leletek alapján nő.

Leletek:

1. Gyöngyhímzés. A lábfejekon bontották ki a ruha aljának üveggyöngy díszait, összesen 304 db-ot [1. függelék 38. táblázat].

2. Edénytöredékek. A lábnál a föld által szétnyomott és a legnagyobb részében szétmállott vörös, gyorskorongolt edény maradványai voltak. 12 db nem összeillő, nagyon kopott, apró töredék.

353. sír

A temetőterképen: 6–16.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír. A sír végén árok ment keresztül, de a csontvázat ez nem érintette.

A sír h.: 1,12 m; sz.: 0,48 m; m.: 0,80 m. T.: 178–358° D–É.

Neme: (?), gyermek.

Leletek:

1. Torques. A nyak helyén vékony ezüsthuzalból hajlított torques töredékei. Az egyik végén kampó, a másik vége letörött, hiányzik. Átm.: kb. 10 cm [80. tábla 1].
2. Edény. A sír láb felőli vége felé szájjal elbillenve. Tég-laszínű, korongolt kis hombár, legömbölyített perem-mel, széles, csaknem hengeres alsó résszel. Ragasztott, kiegészített. M.: 12,3 cm; pá.: 4,5 cm; fá.: 4,3 cm [79. tábla 16].

354. sír

A temetőterképen: 7–18.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír. A koponya kissé balra volt billenve, a karok a váz mellett kinyújtva feküdtek. A jobb alsó láb-szár igen erősen el van görbülve. A váz hossza a sírban lemérve: 166 cm.

A sír h.: 2,30 m; sz.: 0,92 m; m.: 1,47 m. T.: 142–322° DK–ÉNy.

Neme: férfi, *Mat.* eleje.

Leletek:

1. Pénz. A medencecsont felső részénél került elő. Domitianus caesar denar; Róma; 80; BMC 2. 98. [79. tábla 12].
2. Csát. A bal medencelapátban négyzet alakú öntött-bronz csátfej lapos, elhegyesedő pecekkel. Átm.: 2,7 × 2,7 cm. A helyszíni megfigyelések szerint a csátfejhez szíjszorító lemez is tartozott, de az annyira rossz álla-potban volt, hogy csupán három apró nittszeg és két apró lemez maradt meg belőle [79. tábla 3–4].
3. Bronz szíjvég. A bal combcsont közepe táján, nittsze-gekkel. Teljesen szétporlott.
4. Edény. A bal lábszár végénél, a külső oldalon. Sötét-szürke, korongolt, vékony falú, egyenes peremű, göm-bös aljú tál alacsony korongtalpon, melynek alja enyhén homorú. Felületén simítás nyomai. M.: 5,4 cm; pá.: 8,9 cm; fá.: 3,8 cm [79. tábla 15].

355. sír

A temetőterképen: 7–17.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír. A váz a jobb oldalán feküdt, a kopo-nya előre volt billenve. A jobb kar a váz alatt, a bal a váz fölött volt. A csont legtöbb részét a föld felemész-tette.

A sír h.: 1,32 m; sz.: 0,65 m; m.: 0,64 m. T.: 148–328° DK–ÉNy.

Neme: (?), gyermek.

Leletek:

1. Fibula. A bordacsontok között vasfibula kengyelének két töredéke. Téglalap átmetszetű volt.
2. Karperecpár. A karokon egy-egy bronz karperec. Vé-geik egymásra futnak és nagyon kicsit kiszélesednek, picit oválisak. Átm.: 3,9 × 4 cm. Átm.: 3,6 × 4 cm [79. tábla 13–14].

356. sír

A temetőterképen: 7–17.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt. A sírt még egy árok is keresztültszelte, és a jobb alsó lábszárát vágta el. A bolygatott részben a bal lábszár megmaradt, a többi csontot a bolygatás vitte el.

A sír h.: 1,92 m; sz.: 0,64 m; m.: 0,61 m. T.: 130–310° DK–ÉNy.

Neme: nő (?)

Leletek:

Nem voltak.

357. sír

A temetőterképen: 7–16.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt. A rablóakna majdnem az egész sírt megbolygatta, kivéve a két lábszárát és a bal felkart. A koponya a helyén volt, de fordítva.

A sír h.: 2,30 m; sz.: 0,72 m; m.: 0,88 m. T.: 166–340° D–É.

Neme: férfi, *Ad.* (25–35).

Leletek:

1. Edény. A bokáknál halványszürke, gyorskorongolt, vékony falú kis tál. Rosszul égetett, anyaga málékony, darabokra esett szét. Enyhén megvastagodik a pereme, oldala ívelt, alacsony; enyhén homorú korongtalpon áll. Fá.: 3,5 cm [80. tábla 4].
2. Pénz. A bolygatásban, a combcsont tájékán. Hadrianus billon denar; Róma; 119–125; BMC 3. 316. [80. tábla 3].
3. Fibula töredéke. A bolygatott részben kéttagú vasi-bula töredéke.

358. sír

A temetőterképen: 7–18.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt. A rablóakna a sír teljes egészét érintette, a hosszúcsontok a koponya táján a bolygatott részben kerültek elő.

A sír h.: 2,40 m; sz.: 0,51 m; m.: 1,46 m. T.: 154–334° DK–ÉNy.

Neme: nő, *Ad.* (25–35).

Leletek:

Nem voltak.

359. sír

A temetőterképen: 9–18.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt. A koponya jobbra volt billenve, a bolygatás elvitte a medencecsont felső részét és a két alkart is. A felső karok és a bordák érintetlenek, a lábszárak a helyükön voltak. A combcsontok eltűntek, bár a szíjveretek megmaradtak a helyükön. A váz hossza a sírban lemérve: 166 cm.

A sír h.: 2,40 m; sz.: 0,63 m; m.: 0,76 m. T.: 154–334° DK–ÉNy.

Neme: férfi, *Juv.* vége.

Leletek:

1. Vasfibula. A mellcsonton, zárószerkezettel a jobb kar felé. Kéttágú, alsóhúros, a kengyel félkör átmetszetű. Törött, hiányos.

2. Csát. A jobb medencelapátnál D alakú vascsat, téglalap alakú bronz szíjszorítóval, melyet két nittszeg rögzített. Az egyik hiányzik. Zárszerkezettel a bal combcsont felé feküdt. Átm.: 4,2 × 3 cm; a szíjszorító átm.: 2,8 × 2,2 cm [80. tábla 12].

3. Szegfejek. A jobb medencelapát alatt két félgömbös bronz szegfej, töröttek, hiányosak. Az egyik ábrázolható. A csathoz tartoztak. Átm.: 1,1 × 1 cm. Átm.: 1,1 × 0,9 cm [80. tábla 8].

4. Szíjvég. A bal medencelapátban bronzlemezről hajlított, téglalap alakú szíjvég, a rögzítést két nittszeg szolgálta. Az egyik kiesett. Átm.: 2,4 × 2 cm [80. tábla 13].

5. Edény. A lábfejek alatt. Téglaszínű, korongolt, alacsony, ívelt oldalú tál, pereme elkeskenyedik. M.: 4 cm; pá.: 10 cm; fá.: 4,7 cm [80. tábla 2].

360. sír

A temetőterképen: 9–18.

Jelöletlen temetkezés.

A sírt szántás bolygatta, az edény felső részét elvitte. A csontokat a bolygatás – a koponyát kivéve – egymásra húzta. A bal alsó lábszár és az edény alja a helyén maradt.

A sír h.: 2,04 m; sz.: 0,56 m; m.: 0,30 m. T.: 122–302° DK–ÉNy.

Neme: férfi, *Sen.*

Leletek:

1. Vastárgy töredéke. A bolygatott részben volt. H.: 1,8 cm; átm.: 0,5 cm.

2. Iszkába töredéke. A bolygatott részben volt. Mérfető h.: 2,5 cm; m.: 1,4 cm.

3. Edény töredékei. Egy edény alsó része és egy ívelten kihajló profilált perem töredéke. Szürke, korongolt, vékony falú edény félgömbös alsó része. Alacsony, trapéz alakú talpa van, alja szélesen árkolt. Mérfető m.: 6,5 cm; fá.: 5,7 cm [80. tábla 6–7].

361. sír

A temetőterképen: 9–18.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír. A koponyát a föld szétnyomta. A sír látszatra bolygatott, de inkább zsugorított fektetésről tanúskodik a csontok elhelyezkedése. A bal felkar váll felőli része a sírfenék fölött kb. 20 cm-re került elő, a bal alkar hátrafelé csavarodva a sír Ny-i része felé helyezkedett el. A bal kézfej a helyén volt, a combcsontok épek, a helyükön feküdtek. A váz hossza a sírban lemérve: 141 cm.

A sír h.: 2,50 m; sz.: 0,63 m; m.: 0,75 m. T.: 154–334° DK–ÉNy.

Neme: nő, *Ad.*

Leletek:

1. Fülbevaló töredéke. A nyak mellett bal oldalról, vékony bronzhuzalból hajlított fülbevaló kis töredéke. H.: 1,8 cm.

2. Gyöngy nyaklánc. A nyak körül gyöngyökből fűzött nyaklánc szétpergett darabjai. Üvegek: nyomott gömbös kék (13 db), lecsapott sarkú lila (1 db), spulni alakú fehér (1 db); borostyán: korongos (1 db). Összesen 16 db [80. tábla 11].

3. Faedény füle. A bal medencelapátban U alakúra hajlított vasfül feküdt. Szárai kerek metszetűek, a középső része téglalapformára ellapított. Sz.: 2,4 cm; m.: 1,5 cm [80. tábla 14].

4. Orsó gomb. A jobb combcsont mellett; lyukiránya megegyezik a sír hosszanti tengelyével. Barna, kerámia-törmelékkel soványított anyagú, kúpos, a szélesebb vége enyhén domború. M.: 3,5 cm; sz.: 3,7 cm [80. tábla 5].

5. Gyűrű. A bal kéz egyik ujján bronzpántból hajlított gyűrű. Átm.: 1,5 cm; sz.: 0,3 cm [80. tábla 9].

6. Edény. A bal lábon. Téglaszínű, félgömbös, apró peremmel és alacsony korongtalppal. Durva kivi-

telű, egyenetlen felületű, vastag falú, különösen az alsó részén. M.: 5 cm; pá.: 5,5 cm; fá.: 3,7 cm [80. tábla 10].

7. Ládika és a tartalma. A jobb lábszár mellett volt eredetileg. Csupán elkorhadt maradványait, valamint a formáját lehetett észlelni. Négyzetes alakú. A faláda fej felőli egyik sarkában vastárgyak (vasalás?) morzsálékos maradványai, ezeket sem pontosan értelmezni, sem mérni nem lehetett. A ládában lévő tárgyak az alábbiak: a) világosbarna, kúpos, széles aljú orsógomb. M.: 1,4 cm; átm.: 2,5 cm; a lyuk átm.: 1 cm [81. tábla 1]; b) egy csomóban üveggyöngyök: nyomott gömbös zölddek, lecsapott sarkú kék (4 db) [81. tábla 2]; c) egymás mellett három római pénz: Faustina junior subaeratus denar; 141–161; Coh² 25 = RIC 3. 350b [81. tábla 3]; Diocletianus antoninianus; Cyzicus A/XXI; 284–294; RIC 5/2. 306 [81. tábla 4]; Aurelianus denar; Róma A; 270–275; Coh² 257 RIC 5/1. 73E [81. tábla 5]; d) a láda sarkában vékony vashuzalból hajlított karika. Átm.: 2,6 cm [81. tábla 6]; e) zöld üvegcsésze (?) peremének töredéke, a perem alatt ovális becsiszolások között két rövid ferde becsiszolás. Különleges színű. Alig görbül, lapos, széles csésze lehetett. Átm.: 2,2 × 2 cm [81. tábla 7]. f) bronzpánt karperec fele, karikába hajlítva. Az ép végén két halvány bekarcolás között alig észlelhető ék-szerű bemélyedés. Átm.: 3 × 2,3 cm; m.: 0,5 cm [81. tábla 8]; g) korongfibula lapja és pereme, tűszerkezet nélkül. Átm.: 5,5 cm; m.: 0,5 cm [81. tábla 9]; h) kéttagú, oldalt hajlított lábú bronzfibula, tű és rugószerkezet nélkül. H.: 3,9 cm [81. tábla 10]; i) korong alakú, áttört bronzfibula zárszerkezet nélkül. Átm.: 2,8 cm [81. tábla 11].

362. sír

A temetőterképen: 9–16.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt, a rablóakna a sír tükrén belül hatolt le. A felső részt a bolygatás elvitte, a két combcsont az eredeti helyén volt, a többi összekeverte.

A sír h.: 2,20 m; sz.: 0,78 m; m.: 1,11 m. T.: 162–342° D–É.

Neme: a leletek alapján nő, *Ad*.

Leletek:

1. Gyöngy nyaklánc. A bolygatott részben a mellkason gyöngyök kerültek elő, minden valószínűség szerint a nyaklánc részei voltak. Üveg: nyomott gömbös és rövid hasábos zöld (13 db), piros (4 db), fehér (8 db), lecsapott sarkú lila (3 db), kettős kúpos áttetsző (1 db); karneol: sokszögű (12 db); mészkő: hordó és csüngő alakú (4 db). Összesen 44 db [81. tábla 12].

2. Fül. A medencecsont tájékán bronzpántból készült függesztőfül. Nem tudni mihez tartozott. Sz.: 0,7 cm; m.: 1,6 cm [81. tábla 14].

3. Fibula. A bolygatott részben, a medence tájékáról ezüstfibula. Kéttagú, alsóháros, oldalt hajlított lábú. A kengyel lemezes, a rugó felé egyenletesen szélesedik és apró sapkában végződik. A kengyel mindkét vége és a láb vége egyaránt kettős bemélyített vonallal tagolt. H.: 5,3 cm [81. tábla 13].

4. Kés. A combcsontok között kés maradványai. Kilenc darabba esett szét; enyhén ívelt hátú volt, talán középső nyélállású, keskeny. Sz.: 1,2 cm.

5. Gyöngyhímzés. A lábnál üveggyöngyök, a ruha aljának díszítésére szolgáltak. Összesen 86 db [1. függelék 39. táblázat].

6. Edénytöredék. Kézzel formált edény legömbölyített pereme, apró töredék. Átm.: 2 × 1,3 cm.

363. sír

A temetőterképen: 10–17.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír. A koponya jobbra volt billenve, a karok a törzs mellett kinyújtva. A két lábszárát a föld felémlesztette, a többi csont megmaradt. A váz hossza a sírban lemérve: 152 cm.

A sír h.: 1,78 m; sz.: 0,54 m; m.: 0,60 m. T.: 144–324° DK–ÉNy. Neme: nő, *Ad*.

Leletek:

1. Fibula. A mellcsonton, zárószervezettel a bal kar irányában feküdt. Egytagú, aláhajlított lábú, a kengyele négyzetes átmetszetű. H.: 6,7 cm [82. tábla 5].

2. Csát. A bal medencelapáton vascsat fejének töredékei. Szögletes, a pecék közepén kiszélesedő, lapos. Három vékony vaslemez is idetartozott, valószínűleg a szíjszorító lemez(ek?) töredékei. A csatfej h.: legalább 3,4 cm; sz.: 3,9 cm [82. tábla 4].

3. Karperecek. A jobb csuklón bronz karperecek. Öntöttek, oválisak, a végüket több szabálytalan sorban beütögetett pontsor díszíti. Átmetszetük négyzetes. Átm.: 7,5 × 6,1 cm. Átm.: 7,6 × 6,2 cm [82. tábla 1–2].

4. Karperec. A bal csuklón bronz karperec. Öntött, ovális – enyhén deformálódott –, végei kiszélesednek. Ovális átmetszetű. Átm.: 7 × 5,3 cm [82. tábla 3].

364. sír

A temetőterképen: 10–16.

Körárkos halmos temetkezés.

Bolygatott volt, a sírt rablóakna bolygatta, amelyet a jobb oldalról ástak rá. A bolygatás az összes csontanyagot elvitte.

A sír h.: 2,02 m; sz.: 0,54 m; m.: 1,10 m. T.: 146–326° DK–ÉNy.

Neme: férfi, *Ad.*

Leletek:

1. Edény. A két lábfej között. Sötétszürke, korongolt, zömök, alacsony korongtalpon áll. Szalagfüle van, felülete matt. M.: 9,1 cm; pá.: 6,1 cm; fá.: 3,8 cm [82. tábla 6].

365. sír

A temetőterképen: 10–17.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt, az aknát a bal oldalról ásták rá a sírra. A felső részt teljesen feldúlta, de a lábszárait nem érintette. A koponyát visszadobták a bolygatott részre.

A sír h.: 2,26 m; sz.: 0,82 m; m.: 0,80 m. T.: 146–326° DK–ÉNy.

Neme: nő, *Sen.*

Leletek:

1. Orsógomb. A bal térd mellett. Szürkésbarna, kettős kúpos, aszimmetrikus, egyenetlen kidolgozása. M.: 2,3 cm; sz.: 2,8 cm; a lyuk átm.: 1,2 cm [82. tábla 11].

2. Gyöngyhímzés. A jobb és a bal lábfejen egyaránt előkerültek a gyöngyözés gazdag leletei. Zömében üvegek voltak, de karneol, borostyán és mészkő is volt közöttük. Összesen 439 db [1. függelék 40. táblázat].

3. Edény. A bokák között. Sötétbarna, kézzel formált, félgömbös kicsi tál. M.: 3,1 cm; pá.: 5,9 cm; fá.: 4,4 cm [82. tábla 7].

4. Kés. A bolygatott részben kés pengéjének kis töredéke feküdt. Sz.: 1,6 cm.

366. sír

A temetőterképen: 10–16.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír. A koponya balra volt billenve, a karok a törzs mellett kinyújtva. A váz hossza a sírban lemérve: 164 cm.

A sír h.: 1,94 m; sz.: 0,73 m; m.: 0,90 m. T.: 144–324° DK–ÉNy.

Neme: férfi, *Mat.*

Leletek:

1. Fibula. A bal felkar belső oldalánál vasfibula töredékei. Kéttagú, alsóhúros, kengyele széles, lapos, lemezszerű. Nem összeillő darabok, hiányos, nem mérhető.

2. Csát töredékei. A jobb medencelapáton karika töredékei. Nem összeillő darabok, hiányos, nem mérhető.

3. Kés töredéke. A bal combcsont felső részénél a medencelapáton kés, hegygel a bal kézfej felé. Három kis töredék. Középső nyélállású. Nem összeillő darabok, hiányos, nem mérhető.

4. Gyűrű (?) A bolygatott részből bronz pántgyűrű. Végei egymásra futnak, egy nittszeg rögzíti őket egymáshoz. Oválisra formázott. Átm.: 2,1 × 1,7 cm; sz.: 0,6 cm [82. tábla 9].

367. sír

A temetőterképen: 10–18.

Körárkos halmos temetkezés.

Bolygatott sír. A rablóaknát a sírra jobb oldalról ásták rá, a mell tájékán. A két koporsókapocs az eredeti helyén volt, a többi lelet a bolygatott részben.

A sír h.: 2,80 m; sz.: 0,87 m; m.: 1,17 m. T.: 154–334° DK–ÉNy.

Neme: nő, *Ad.*

Leletek:

1. Koporsókapcsok. A fejnél és lábnál. H.: 16,4 cm; sz.: 2,3 cm. H.: 14,4 cm; sz.: 1,8 cm.

2. Gyöngyök. Üveg: nyomott gömbös narancs, zöld; karneol: sokszögű; borostyán: korong. Összesen 4 db [82. tábla 10].

3. Ár. Mindkét végén hegyes vastárgy, négyzetes átmetsetű. Rövid ár lehetett. H.: 4,4 cm; átm.: 0,5 cm [82. tábla 8].

4. Edénytöredék. Szürke, gyorskorongolt edényhez tartozott. Átm.: 7,5 × 5,5 cm.

368. sír

A temetőterképen: 11–18.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan volt. A koponya balra volt billenve, a karok a medence mellett kinyújtva. A váz hossza a sírban lemérve: 128 cm.

A sír h.: 1,65 m; sz.: 0,53 m; m.: 0,72 m. T.: 136–316° DK–ÉNy.

Neme: (?), *Inf.* II. (7–8).

Leletek:

1. Karperecek. A jobb alkar közepe táján két keskeny bronzlemez karperec; a végeik kiszélesednek és egymásra futnak. Deformálódtak. Átm.: 5,3 × 4,2 cm. Átm.: 5,5 × 4,8 cm [83. tábla 1–2].

3. Tű. A medencecsont felett bronz varrótű; nagyjából a közepén meggömbült. H.: 6,3 cm; sz.: 0,2 cm [82. tábla 12].

369. sír

A temetőterképen: 11–16.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott, a rablóakna a koponya táján bolygatta a sírt. Elvitte a jobb felkart, a koponyát és a teljes bal kart. A jobb kar a törzs mellett kinyújtva, a lábszárak a helyükön.

A sír h.: 2,10 m; sz.: 0,64 m; m.: 1,02 m. T.: 140–320° DK-ÉNy.

Neme: nő, *Ad.*

Leletek:

1. Edény. A két boka között. Világosszürke, korongolt, íveltlen kihajló, rövid peremmel, kettős kúpos testtel, alacsony talppal. M.: 12,6 cm; pá.: 13,2 cm; fá.: 6,8 cm [83. tábla 10].

2. Kés. Alsó nyélállású, ívelt hátú, egyenes élű kés. H.: 10,2 cm; sz.: 2 cm [83. tábla 11].

370. sír

A temetőterképen: 11–18.

Körárkos halmos temetkezés.

Bolygatott sír. Az akna a jobb oldalról hatolt le, a teljes sírt bolygatta, csak egy hosszúcsontot lehetett kibontani.

A sír h.: 2,04 m; sz.: 0,74 m; m.: 0,80 m. T.: 142–322° DK-ÉNy.

Neme: nő, *Ad.* vége.

Leletek:

1. Gyöngyhímzés. Az üvegyöngyök a bolygatott részből kerültek elő, számuk és típusuk alapján biztosan a ruha aljának díszítésére használták őket. Összesen 306 db [1. függelék 41. táblázat].

2. Edénytöredékek. A bolygatott részből világosszürke edény két töredéke. Korongolt, öblös, felülete erősen kopott. Átm.: 7,2 × 5 cm. Átm.: 7,2 × 6,3 cm.

3. Edénytöredék. A bolygatott részben kézzel formált edény töredéke. Nem biztos, hogy a korszakba tartozik. Átm.: 4 × 3,1 cm.

371. sír

A temetőterképen: 11–17.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt, a sírban egyetlen csont volt található. A leletek mindegyike a bolygatott részből került elő.

A sír h.: 2,10 m; sz.: 0,77 m; m.: 0,92 m. T.: 154–334° DK-ÉNy.

Neme: nő, *Ad.*

Leletek:

1. Gyöngyök. Ismeretlen helyről és funkcióban. Mész-kő: hengeres, csüngő alakú (1 db) [83. tábla 3]; üveg-

gyöngy: kettős kúpos, lila (2 db) [83. tábla 4]; nyomott gömbös, szeletelt, fehér (6 db), piros (3 db), zöld (5 db), fekete (3 db) [83. tábla 5]. Összesen 19 db [83. tábla 3–5].

2. Edénytöredék. Világosszürke, gyorskorongolt, vastag falú edény oldaltöredéke. Átm.: 7 × 5 cm.

3. Edénytöredékek. Fekete, foltosra égett, kézzel formált, egyenetlen falvastagságú apró edény töredékei. Rövid pereme íveltlen kihajlott; öblös volt és kicsi talpon állt, amelynek az alja enyhén homorú volt. Nem mérhető.

372. sír

A temetőterképen: 12–17.

Jelöletlen temetkezés.

A bolygatás a koponyánál érintette a sírt, az egészet megbolygatta, kivéve a bal alsó lábszárat.

A sír h.: 2,03 m; sz.: 0,71 m; m.: 1,04 m. T.: 148–328° DK-ÉNy.

Neme: nő, *Mat.* vége.

Leletek:

1. Edény. A bal boka előtt. Téglavörös, korongolt, vékony falú, finom kidolgozású, gömbös hasú, zömök, széles szájú csupor. A korongolás nyoma kívül-belül jól érzékelhető. M.: 8,4 cm; pá.: 6,3 cm; fá.: 3,5 cm [83. tábla 9].

2. Pénz. A bolygatásból két db pénz került elő. Gallienus antoninianus; ázsiai verde P[; 259–268; RIC 5/1. 609; Hadrianus denar; 128–132; BMC 3. 510 [83. tábla 7–8].

3. Ár. A bolygatott részből, a mellkasi rész tájáról, ár (?) töredékei: öt össze nem illő darab került elő. Mérhető h.: 6 cm.

373. sír

A temetőterképen: 12–17.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan. A koponya jobbra volt billenve, a karok a váz mellett kinyújtva. A lábszárak felhúzva feküdtek. A váz hossza a sírban lemérve: 54 cm.

A sír h.: 1,43 m; sz.: 0,52 m; m.: 0,90 m. T.: 150–330° DK-ÉNy.

Neme: (?), *Inf.* II. (7–8).

Leletek:

1. Edény. A lábaknál fekete, foltosra égett, kézzel formált, fazék alakú kis edény, rövid peremmel, nyújtott hassal. M.: 8,4 cm; pá.: 5,6 cm; fá.: 4,8 cm [83. tábla 6].

374. sír

A temetőterképen: 12–16.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt, a rablóakna a síron belül hatolt le. A csontok a bolygatásban össze voltak dobálva.

A sír h.: 2,74 m; sz.: 1,06 m; m.: 1,04 m. T.: 148–328° DK–ÉNy.

Neme: férfi, *Mat.* eleje.

Leletek:

1. Kés. A bal combcsont felső részénél keresztben kés feküdt, hegyével a jobb combcsont irányában. Ívelt hátú, egyenes élű, középső nyélállású darab töredékei. A nyéltüske legvégét egy nittszeg erősítette a nyélhez. A megfigyelések szerint a kés közelében talált ezüstlemez a tokot díszítette. A hajlása szerint egy helyen ovális gyűrűként övezhette a tokot. Kiterített h.: 6,5 cm; sz.: 1 cm. A kés mérhető h.: 9,5 cm; sz.: 2,5 cm.
2. Pénz. A kés alatt. Divus Antoninus Pius subaeratus denar; 161 után; BMC 4. 60 [84. tábla 3].
3. Tű. A bal combcsont közepe táján, a belső oldalon. Hiányos, három darabban. Mérhető h.: 5,4 cm [84. tábla 2].
4. Ár. A bal lábszár külső oldala mellett masszív ár, hosszú nyéltüskével. Teljes h.: 9,5 cm; nyéltüske h.: 3,9 cm [84. tábla 1].
5. Edény. A bokák között, oldalára dőlve, fekete, korongolt, ívelten kihajló peremű, öblös tál; korongtalpon áll. Ragasztott, kiegészített. M.: 6,7 cm; pá.: 11,4 cm; fá.: 3,8 cm [84. tábla 4].

375. sír [29. kép]

A temetőterképen: 12–16.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír. A koponya a bal oldalán feküdt, a jobb alkar a vállhoz hajlítva, a bal alkar a gerincoszlopra téve került elő. A váz hossza a sírban lemérve: 154 cm.

A sír h.: 3,06 m; sz.: 0,72 m; m.: 1,14 m. T.: 152–332° DK–ÉNy.

Neme: férfi, *Mat.*

Leletek:

1. Pénz. A jobb combcsont közepénél, a külső oldalon bronzpénz. Aurelianus antoninianus; 270–275 [84. tábla 5].

376. sír [30. kép]

A temetőterképen: 13–18.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír. A koponya enyhén balra volt billenve, mindkét kéz a medence mellett kinyújtva feküdt. A váz hossza a sírban lemérve: 149 cm.

A sír h.: 2,43 m; sz.: 0,78 m; m.: 1,02 m. T.: 154–334° DK–ÉNy.

Neme: nő, *Mat.*

Leletek:

1. Fülbevalópár. A koponya két oldalán egy-egy ezüst-huzalból hajlított, hurkos-kampós fülbevaló. Nagyon töredékesek, különösen a jobb oldali. Átm.: kb. 3,5 cm [84. tábla 11–12].
2. Gyöngy nyaklánc. A nyakcsigolyán körben gyöngy nyaklánc. Üveg: lecsapott sarkú kék (4 db), lila (1 db), szív alakú kék (1 db); karneol: sokszögű (3db); borostyán: korongos (14 db), különböző méretűek, téglalakú szabályos (1 db), hengeres (2 db); mészko: csüngő alakú (6 db). Összesen 32 db [84. tábla 10].
3. Korongfibula. A kulcsontok találkozásánál. Alaplemezből és kúpos, majd derékszögben meghajlított palástjából maradtak meg töredékek. Masszív tűszerkezete van. Átm.: 4 cm; m.: 0,4 cm. Ugyanitt keskeny pánt, amely hurokszerűen meghajlítva a fibula közepén lehetett, és az ott levő díszet rögzíthette. H.: 1 cm [84. tábla 8].
4. Karperecek. A jobb alkar közepe táján 2 ovális bronzpánt karperec került elő. Végeik erőteljesen, ívesen kiszélesednek, felületükön 4-4 pontkörös dísz, valamint beütögetett, cikcakk vonalba rendezett pontsorok. Átm.: 6,2 × 5,5 cm; sz.: 1,2 cm. Átm.: 6,4 × 5,6 cm; sz.: 1,2 cm [85. tábla 1–2].
5. Karperec. A bal csuklón vashuzal karperec, végei laposra, szélesre kalapáltak. Apró töredékek. Átm.: kb. 6 cm; sz.: 0,7 cm.
6. Karék. A bal csukló mellett karék, két gyöngyből fűzve: apró korongos borostyángyöngy négy apró töredéke, illetve henger alakú, fehér gyöngy [84. tábla 6].
7. Kés. A bal combcsont belső oldalán, közel a végéhez kés, hegyével a bokák felé. A hegye hiányzik. Enyhén ívelt hátú, egyenes élű, alsó nyélállású. Nagyon keskeny. Mérhető h.: 6,6 cm; sz.: 1,5 cm [84. tábla 7].
8. Orsókarika. A combcsontok között, nem messze a térdek vonalától szürke edényoldalból készített, szabálytalan alakú orsókarika. Oldalai enyhén homorúak. Átm.: 4,7 cm; a lyuk átm.: 1,2 cm [84. tábla 9].
9. Gyöngyhímzés. A lábszárak alsó harmada és a bokák között voltak az alsó ruha kivarrásához tartozó üveggyöngyök, közöttük néhány mészko. Összesen 365 db [1. függelék 42. táblázat].
10. Edény. A lábfejek között fekete, kézzel formált, szögletes edényke, a szája felé szélesedik. M.: 3,7 cm; pá.: 5,6 cm; fá.: 3,4 cm [85. tábla 6].
11. Állatcsontok. Az edény mellett. Kutya: *atlas* (2 db *fr.*).

377. sír [31. kép]

A temetőterképen: 13–18.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír. A koponya balra volt billenve, a karok a medence mellett kinyújtva. A váz hossza a sírban lemérve: 147 cm.

A sír h.: 2,22 m; sz.: 0,73 m; m.: 1,18 m. T.: 150–330° DK–ÉNy.

Neme: nő, *Ad*.

Leletek:

1. Fülbevalópár. A koponyatetőnél a jobb oldalon, egymáson két fülbevaló volt. Tordírozott bronzhuzalból hajlították mindkettőt, az egyik végüket körte alakúra ellapították, és itt alakították ki a kapcsoláshoz szükséges lyukat. A másik végük eredetileg kampóban végződött. Az egyik törött, deformálódott. Átm.: 3,7 cm [85. tábla 7–8].

2. Fibula töredékei. Az állcsont alatt vasfibula, zárószerezzel a bal váll felé. Oldalt hajlított lábú, kéttagú, a kengyel nagyjából félkör alakú. Több töredékre esett szét. H.: 4,6 cm.

3. Karperecpár. A jobb alkaron masszív öntöttbronz karperec. Ovális, végei kiszélesednek, átmetszete ovális. Átm.: 7,5 × 6 cm. A bal alsó karon öntöttbronz, vékony karperec. Végei enyhén megvastagodnak. Apró töredékek. Átm.: kb. 6,5 cm [85. tábla 3–4].

378. sír [32. kép]

A temetőterképen: 13–17.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír. A koponya enyhén jobbra volt billenve, a karok a törzs mellett kinyújtva, a bal kar kissé behajlott könyökben. A váz hossza a sírban lemérve: 133 cm.

A sír h.: 2,34 m; sz.: 0,94 m; m.: 1,35 m. T.: 160–340° D–É.

Neme: nő, *Ad*.

Leletek:

1. Fülbevalópár (?) Felcsavart végű karikapár. A koponya két oldalán egy-egy ezüsthuzalból hajlított, felcsavart végű karika. A jobb oldali enyhén deformálódott. Átm.: 4,3 cm. Átm.: 4,1 × 4,9 cm [85. tábla 11–12].

2. Torques. A sírban megfigyeltek szerint közvetlenül az áll alatt bronzhuzalból hajlított, tordírozott, hurkos féltorques volt. Szétporladt, csak kis töredéke maradt meg. H.: 2,7 cm.

3. Felcsavart végű karikák. A nyakon, a torques íve alatt 6 db, egymásba kapcsolt, felcsavart végű karika. Átm.: 1,7 × 2 cm [86. tábla 6].

4. Gyöngy nyaklánc. A nyakon, a karikák íve alatt egyes gyöngyökből fűzött nyaklánc. Üveg: lecsapott sarkú kék (15 db, ebből kettő töredék), kettős kúpos kicsi kék (1 db); karneol: sokszögű (5 db); borostyán: hengeres (5 db), korong (2 db); mészkő: hengeres (2 db, az egyik töredék), hasáb (2 db). Összesen: 32 db, 29 db ábrázolható [86. tábla 7].

5. Bronzlemez. A gerincoszlop alatt, a nyaklánc és a fibula között kettéhajtott, trapéz alakú bronzlemez, a rövidebb végén átlukasztott. Átm.: 1,4 × 0,9 cm [85. tábla 9].

6. Fibula. A mellcsonton apró korongfibula tűszerkezete és alaplemezének kis töredékei. Átm.: legalább 2 cm.

7. Karperecek. A jobb csuklón két ovális, öntöttbronz karperec. Keskeny pánt alakúak, végeik enyhén kiszélesednek, erőteljesen bemélyített párhuzamosok között ék alakú bevágások, valamint nagyjából három sorban beütögetett pontok díszítik. Átm.: 6,3 × 4,6 cm; sz.: 0,6 cm. Átm.: 6,2 × 4,5 cm; sz.: 0,6 cm [86. tábla 1–2].

8. Karperec. A bal csuklón kiszélesedő végű, kerekre hajlított, bronzpánt karperec. Átm.: 5,5 cm; sz.: 0,7 cm [86. tábla 4].

9. Karperec. A bal csuklón vashuzal karperec, több darabra törött, hiányos. Átm.: kb. 5,5 cm [86. tábla 3].

10. Gyöngy karperec. A bal csuklón 6 gyöngyből fűzött karperec. Üveg: kettős kúpos kék (4 db); borostyán: hengeres (1 db); mészkő: hordó alakú, csüngős típusú és egy másik töredéke. Összesen 7 db [86. tábla 5].

11. Bronztárgy. A bal csukló mellett öntöttbronz tárgy, szögletes füllel. Törött, eredetileg kerek lehetett, közepén négyzetes nyúlvány, amely törött végű. Átm.: 4,1 cm; m.: 3 cm [85. tábla 10].

12. Gyöngyhímzés. A bokánál a ruha aljának gyöngyei: néhány karneolgyöngy kivételével üveggyöngyök. Összesen 257 db [1. függelék 43. táblázat].

13. Vaspánt. Nem meghatározott helyről vaspánt, amely mindkét végén elkeskenyedik. H.: 5,2 cm; sz.: 0,9 cm [85. tábla 5].

379. sír [33. kép]

A temetőterképen: 13–17.

Körárkos halmos temetkezés.

A sír feldúlt, a rablóaknál közepén ásták rá. A koponya a helyén volt, csak bolygatott helyzetben.

A sír h.: 2,10 m; sz.: 1,02 m; m.: 1,53 m. T.: 160–340° D–É.

Neme: nő, *Mat*.

Leletek:

1. Gyöngyhímzés. A bokák tájékán, az eredeti helyükön gyöngyök, a ruha hímzésének darabjai. Többségben

voltak az üvegyöngyök, de előkerült néhány karneol és borostyán is. Összesen 51 db [1. függelék 44. táblázat].

2. Edény töredékei. A bokák tájékán. Külsején fekete, törésfelületén barna; kopott, vékony falú, korongolt tál darabjai. Egyenes falú, pereme enyhén kiszélesedik (4 db töredék) [87. tábla 1].

3. Fibula. A bolygatott részből egy háromrészes ezüst-fibula. Oldalt hajlított lábú, kengyelét és lábát négy helyen kettes, illetve hármas drótok díszítik. Alsóhúros, a kengyel megnyújtott végén félgömbös sapka található. A harmadik rész egy álrugó, amely a működést szolgáló rugó fölött található. H.: 6,3 cm [87. tábla 2].

4. Orsógomb. A bolygatott részből barna, fekete foltos, repedezett felületű, nagyméretű, kettős kúpos, szimmetrikus orsógomb. Átm.: 4,6 cm; m.: 2,6 cm [87. tábla 3].

380. sír [34. kép]

A temetőterképen: 14–18.

Körárkos halmos temetkezés.

Bolygatott sír. A bolygatás a DNY-i végén hatolt a sírba, melyet végig feldúlt. A sírban csak néhány hosszúcsont volt. A leletek a bolygatott részből kerültek elő.

A sír h.: 2,66 m; sz.: 1,14 m; m.: 1,32 m. T.: 154–334° DK–ÉNy.

Neme: férfi (?), *Ad.*

Leletek:

1. Pénz. Antoninus Pius denar; Róma; 159–160; BMC 4. 970 [87. tábla 5].

2. Kés nyéltüskéjének töredéke. H.: 2,8 cm; sz.: 1 cm.

3. Csat. Ovális, megvastagodó karikájú. Törött, hiányos. Átm.: kb. 4 cm; sz.: kb. 2 cm [87. tábla 4].

381. sír [35. kép]

A temetőterképen: 14–17.

Körárkos halmos temetkezés.

Bolygatott sír, a rablóakna a sír középtáján hatolt a sírba, melyet teljesen feldúlt. A bolygatott részben néhány hosszúcsont és a leletek kerültek elő.

A sír h.: 2,63 m; sz.: 0,97 m; m.: 1,38 m. T.: 142–322° DK–ÉNy.

Neme: nő, *Ad.*

Leletek:

1. Gyöngyök. Üveg: lecsapott sarkú (1 db) [87. tábla 8]; karneol: sokszögű (3 db) [87. tábla 7]; borostyán: korongos (2 db) [87. tábla 6]. Összesen 6 db [87. tábla 6–8].

2. Edény töredékei. Fekete, kézzel formált, szögletes edény egyenes oldaltöredékei. Pereme elkeskenyedik, legömbölyített (5 db). M.: 3,5 cm.

382. sír [36. kép]

A temetőterképen: 15–18.

Jelöletlen temetkezés.

A sír feldúlt. A rablóakna közepén hatolt rá és teljesen tönkretette. A bolygatott részben néhány hosszúcsont található.

A sír h.: 2,53 m; sz.: 1,01 m; m.: 1,34 m. T.: 154–334° DK–ÉNy.

Neme: férfi, *Ad.*

Leletek:

1. Kés. Ívelt hátú, egyenes élű kés töredékei a bolygatott részből. A nyéltüske végét szegecs üti át. H.: kb. 15 cm; sz.: 2 cm [87. tábla 27].

383. sír [37. kép]

A temetőterképen: 15–18.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott sír. Az akna a csontváz felső részét teljesen tönkretette, csak a lábszárcsontok maradtak eredeti helyzetben. A kés kivételével a leletek az eredeti helyükön voltak.

A sír h.: 3,20 m; sz.: 1,21 m; m.: 1,51 m. T.: 128–308° DK–ÉNy.

Neme: férfi, *Ad.*

Leletek:

1. Lándzsa. A jobb lábszár mellett, hegyével a lábfejek felé vaslándzsa. A köpű vége a térdnél. A kúpos köpű belsejében egy nittszeg látszik, vele szemben a perem csorbult, letörött. A penge levél alakú, közepén borda fut. Nagyon rossz állapotú. A penge h.: 19,5 cm; a köpű h.: 5,8 cm; átm.: 2,9 cm [88. tábla 1, 11].

2. Fenétkő. A bal térd belső oldalánál. Erősen kopott, mindkét végén törött. H.: 7,5 cm; átm.: 3,8 × 3,4 cm [87. tábla 26].

3. Kőeszközök. A bal lábszár mellett egy csomóban 10 db különböző méretű kőeszköz: hidrokvarcit magkő maradéka, körben a másodlagos használat következtében kopásnyomokkal [87. tábla 9]; vörös radiolarit (a Mecsekből?) szilánkkaparó (rézkori vagy bronzkori), bifaciális kidolgozású, a másodlagos használat nyomai-val [87. tábla 10]; sötétbarna, ún. „csokoládé” kova (Lengyelországból), amely egy vaskos szilánk, hátoldalán a másodlagos használat nyomával [87. tábla 15]. Összesen 10 db [87. tábla 9–18].

4. Vastárgyak. A kövek mellett feküdtek. Valószínű, hogy egy csiholó és egy ár vagy tű töredékeiről van szó. Töröttek, hiányosak (7 db) [87. tábla 19–25].

5. Koporsókapcsok. A fejnél oldalára dőlve, a sír végétől 20 cm-re S alakú koporsókapocs. H.: 20,4 cm; sz.: 2,7

cm. A lábnál, 32 cm-re a sír végétől ugyancsak S alakú koporsókapcsot bontottak ki. H.: 18,1 cm; sz.: 2,9 cm.

6. Kés. A bolygatott részből került elő; enyhén ívelt hátú, egyenes élű, alsó nyélállású. A hegye hiányzik. Mérfető h.: 11,2 cm; sz.: 1,5 cm [87. tábla 28].

384. sír [38. kép]

A temetőterképen: 18–15.

Körárkos halmos temetkezés.

Bolygatott sír. A rablóakna felülről bolygatta, medencétől felfelé teljesen feldúlta. Az alsó hosszúcsontok a helyükön voltak.

A sír h.: 2,95 m; sz.: 1,22 m; m.: 1,54 m. T.: 174–354° D–É.

Neme: férfi, *Mat*.

Leletek:

1. Csatharika. A bal combcsont felső végénél vascsat. Ovális, vékony, négyzet átmetszetű, a túske lapos, téglalap átmetszetű. Átm.: 2,9 × 2,1 cm [88. tábla 2].

2. Edény. A bokák között. Fekete, korongolt, fényezett felületű. Egyenes peremű, erősen nyomott hasú; alacsony korongtalpa van, melynek alja széles árokkal tagolt. M.: 8,1 cm; pá.: 7,1 cm; fá.: 5 cm [88. tábla 3].

3. S alakú koporsókapcsok, eredeti helyükön. A fejnél lévő h.: 14,9 cm; sz.: 3,8 cm. A lábnál lévő h.: 19,8 cm; sz.: 2,8 cm.

4. Pénz. A bolygatott részből került elő. Marcus Aurelius denar, barbár utánzat; 166/167–; TRP XXI IMP COS III [88. tábla 8].

5. Kés. A bolygatott részből ívelt hátú, ívelt élű, középső nyélállású kés került elő, a pengén textillenymatokkal. H.: 10,2 cm; sz.: 1,9 cm [88. tábla 7].

385. sír [39. kép]

A temetőterképen: 19–16.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott sír. A váz az alkartól lefelé maradt eredeti helyzetben. A leletek kivétel nélkül a helyükön voltak.

A sír h.: 2,35 m; sz.: 0,76 m; m.: 1,32 m. T.: 154–334° DK–ÉNy.

Neme: férfi, *Mat*. eleje.

Leletek:

1. Ár. A bal alkar könyök felőli belső oldalánál szögletes átmetszetű ár. A nyéltúske kúpos, a hegye hiányzik. H.: 6,4 cm; átm.: 0,7 cm [88. tábla 6].

2. Vastárgyak. A bal medencelapát belső részén hurokban végződő ívelt, téglalap átmetszetű vastárgy. Vele

együtt találtak egy ovális átmetszetű, egyenes vastárgyat is. H.: 6,6 cm. H.: 4,9 cm [88. tábla 4–5].

3. Kés. A medence alján keresztben, hegygel a bal combcsontra feküdve, egyenes élű, ívelt hátú, középső nyélállású kés. H.: 13,7 cm; sz.: 2 cm [89. tábla 1].

4. Pénz. A bal combcsont közepe táján, a külső oldalon. Septimius Severus denar; K-i verde; 194–(202); BMC 5. 397 [88. tábla 10].

5. Edény. A bal lábszár külső felének közepén. Korongolt, téglavörös, gömbös edény; korongtalpon áll. M.: 9,7 cm; pá.: 7,1 cm; fá.: 4,5 cm [88. tábla 9].

386. sír [40. kép]

A temetőterképen: 19–17.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott, a rablóakna a sír D-i részén balról hatolt le és a váz felső részét teljesen feldúlta, a lábszáraiktól bolygatatlan.

A sír h.: 2,50 m; sz.: 1,02 m; m.: 1,85 m. T.: 130–310° DK–ÉNy.

Neme: férfi, *Mat*.

Leletek:

1. Edény. A lábfejek között fekete, korongolt, fényezett felületű edény egyenes peremmel, a szélén keskeny árokkal. Hasa kettős kúpos, közvetlenül a hasvonal alatt és fölött egy-egy kannelúra. Trapézos talpon áll, melynek közepén kúp alakú bemélyedés található. M.: 11 cm; pá.: 9,5 cm; fá.: 4,6 cm [89. tábla 2].

387. sír [41. kép]

A temetőterképen: 19–17.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan, ennek ellenére a koponyán kívül semmi nem maradt a sírban. A koponya vékony csontjait a föld szétnyomta, a többi csont csak nyomokban volt megfigyelhető.

A sír h.: 1,66 m; sz.: 0,58 m; m.: 1,15 m. T.: 110–290° K–Ny.

Neme: (?), *Inf*. I. (3–5).

Leletek:

1. Gyöngy. Az áll alatt a nyakcsigolyákon gyöngy: üveg, fekete, nyomott gömbös, egymást metsző fehér hullámvonalbetéttel. Átm.: 1,4 cm [89. tábla 8].

2. Edény. A lábknál, a bokák között fekete, kézzel formált, kis fazék. Felülete egyenetlen, aszimmetrikus, vastag falú. M.: 8,9 cm; pá.: 7,0 cm; fá.: 5,8 cm [89. tábla 3].

388. sír [42. kép]

A temetőterképen: 19–16.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan temetkezés, a csontokat azonban csak nyomokban lehetett észlelni.

A sír h.: 1,28 m; sz.: 0,61 m; m.: 0,92 m. T.: 162–342° D–É.

Neme: leány, *Inf.* I. (1,5–2).

Leletek:

1. Gyöngy nyaklánc. A nyakcsigolyák körül, vegyes gyöngyökből fűzték. Millefiori, fehér alapon fekete virág és sakkminta (1 db); üveg: nyomott gömbös, rövid hasábos zöld (7 db), fehér (2 db), piros (1 db), kék (1 db), narancs (1 db), sokszögű sötétlila (1 db); karneol: sokszögű (4 db); borostyán: gyűrű alakú (2 db), lapos hasáb (1 db). Összesen 21 db [89. tábla 10].
2. Torques. A nyakcsigolyákon, a gyöngyök íve alatt vasmagra feltekercselt vékony vashuzal torques (?) két összeillő töredéke. H.: 5 cm; átm.: 0,7 cm [89. tábla 7].
3. Fibula. A mellcsonton. Kerek, eredetileg emailos lehetett, de mostanra ebből semmi nem maradt. Két sávra osztja egy kis borda, közepén kerek lyuk. A széle két helyen sérült. Átm.: 2,7 cm [89. tábla 5].
4. Bronzkorong. A jobb kar belső oldalánál a bordákon átlukasztott, öntöttbronz korong. A felülete sűrű beütögetésekkel tagolt, a legszélén bekarcolt vonal található. Funkciója kérdéses. Átm.: 2,5 cm [89. tábla 6].
5. Edény. A lábfejek között sötétbarna, fekete foltos, külső felületén kormos, kézzel formált, vastag falú, nyújtott alakú fazék. M.: 11,3 cm; pá.: 8,5 cm; fá.: 5,5 cm [89. tábla 9].

389. sír [43. kép]

A temetőterképen: 19–16.

Jelöletlen temetkezés.

A sír egész felületét rablás bolygatta, csak néhány csontszilánk maradt meg. A leletek a bolygatott részből kerültek elő.

A sír h.: 1,90 m; sz.: 0,72 m; m.: 0,84 m. T.: 162–342° D–É.

Neme: nő, *Mat.* vége.

Leletek:

1. Gyöngyök. Ismeretlen helyről, azonosíthatatlan funkcióban. Üveg: nyomott gömbös, viszonylag nagy zöld (1 db) és fehér (1 db) [89. tábla 11], világoszöld (1 db, szétomlott), fehér, kicsi (1 db, szétomlott), hasábos narancs (2 db), piros (1 db), fekete (1 db) [89. tábla 12]; borostyán: nyomott gömbös, apró (1 db); korall: ágasbogas (1 db). Összesen: 10 db, csak az első 6 db ábrázolható [89. tábla 11–12].

2. Orsógomb. Fekete, aszimmetrikusan bikónikus. M.: 2,9 cm; átm.: 3,3 cm; a lyuk átm.: 1 cm [89. tábla 4].

390. sír [44. kép]

A temetőterképen: 20–17.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt, csak csonttöredékek maradtak meg a sírban. A leletek a bolygatott részből kerültek elő.

A sír h.: 2,55 m; sz.: 0,97 m; m.: 1,58 m. T.: 120–300° DK–ÉNy.

Neme: nő, *Ad.* eleje.

Leletek:

1. Gyöngyök. Azonosíthatatlan helyről és funkcióban. Üveg: nyomott gömbös, szeletelt zöld, narancs, gömbös (15 db) [90. tábla 4], hatszögű hasábos zöld (3 db) [90. tábla 3], kettős kúpos fehér (2 db) [90. tábla 2]. Összesen 20 db [90. tábla 2–4].
2. Orsókarika. Téglavörös edényoldalból kialakítva, szabálytalan, kissé ovális. A lyuk szabályos, kerek. Átm.: 4 × 3,6 cm; v.: 0,5 cm; a lyuk átm.: 1,1 cm [90. tábla 1].

391. sír [45. kép]

A temetőterképen: 19–17.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír. A koponya szétnyomva került elő, a csontváz többi részét a föld felemésztette.

A sír h.: 1,02 cm; sz.: 0,55 cm; m.: 1,20 m. T.: 265–086° DNy–ÉK.

Neme: (?), *Inf.* I. (0,5–1).

Leletek:

1. Iszkabák. A láb felőli részen voltak. Egy nagyobb, szélesebb és egy kisebb. Szétomlottak, nem lehet őket összeállítani. Sz.: 0,8 cm. Sz.: 1 cm.

392. sír [46. kép]

A temetőterképen: 20–16.

Jelöletlen temetkezés.

A bolygatás az egész sírt feldúlta. A lelet is a bolygatott részből került elő.

A sír h.: 2,57 m; sz.: 0,67 m; m.: 1,04 m. T.: 156–336° DK–ÉNy.

Neme: férfi, *Mat.*

Leletek:

1. Csát. Trapéz alakú, öntött csátfej. A pecek hiányzik, csupán a szélesebb, hosszanti oldal közepén levő vájat jelzi a helyét. A másik két sarkánál hármass bevágással

tagolt. Nem teljesen szabályos alakú. Átmetszete trapéz-
zos. Átm.: $3,8 \times 2,4$ cm [90. tábla 5].

393. sír [47. kép]

A temetőterképen: 20–17.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott sír. A bolygatás csak a lábszárcsontot hagyta
eredeti helyén, a többi csontot összekeverte. Az edény
kivételével a leletek a rablóaknában voltak.

A sír h.: 2,17 m; sz.: 0,72 m; m.: 1,65 m. T.: 148–338°
DK–ÉNy.

Neme: férfi, *Ad.* eleje.

Leletek:

1. Edény. A jobb boka belső oldalán barna, kézzel for-
mált, ívelt oldalú, alacsony pohár. Kiegészített. M.: 6,4
cm; pá.: 7,8 cm; fá.: 6,5 cm [90. tábla 6].

2. Fibula. Bronz számszerűfibula, a lábon és a kengyel
végén egy-egy gombbal, a kengyel vége kettős bekar-
colt vonallal tagolt. A rugórész letörött. H.: 3,8 cm [90.
tábla 7].

3. Csengő. Félgömbös, apró bronzcsengő vasnyelvecské-
vel. Fülének felső íve hiányzik. M.: 1,5 cm; átm.: 1,5 cm
[90. tábla 8].

4. Csüngő. Tömör, tojás alakú, bronzból készült csüngő
(?). A szélesebbik végén kerek bemélyedés van, a fül ide
lehetett rögzítve. M.: 1,4 cm; átm.: 0,9 cm [90. tábla 11].

5. Gyöngyök. Sötétzöld, barázdált és nyomott gömbös
fehér üveggyöngyök. Összesen 2 db [90. tábla 9–10].

6. Csát. Trapéz alakú, öntöttbronz, pecék nélkül. A pe-
cek felőli rövidebb oldal ovális, a másik három három-
szög átmetszetű. A hosszabbik oldal közepén bemélye-
dés figyelhető meg a csátpecék számára. Átm.: $3,4 \times 2,4$
cm [90. tábla 12].

7. Csiholó. Nyújtott, trapézos vascsiholó, a vége elka-
lapált és a karikára visszahajlított. Törött, a vége van
meg, nem illik össze a két darab, hiányos. Mérhető h.:
5,6 cm.

8. Kőeszköz. Vörös, mecseki radiolit, magkő (?) töredé-
ke, körben kopott [90. tábla 13].

9. Vaslemezek. Vékonyak, egyik oldalukon falenyoma-
tosak. Egyetlen ép oldalt sem lehet felfedezni a töredé-
keken. Különböző méretűek, alakatlanok. Összesen 8
db. A legnagyobb átm.: $3,8 \times 2,1$ cm.

394. sír [48. kép]

A temetőterképen: 21–16.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott sír, az akna az egész sírt feldúlta. A leletek a
bolygatott részben voltak.

A sír h.: 1,75 m; sz.: 0,68 m; m.: 1,02 m. T.: 152–332° DK–
ÉNy.

Neme: nő, *Mat.*

Leletek:

1. Gyöngyök, azonosíthatatlan helyről, ismeretlen funk-
cióban. Üveg: apró, hólyagos narancssárga és piros (63
db), nagyobb, nyomott gömbös fehér (1 db), zöld (1 db),
barázdált fekete (1 db), lapos korong alakú kék (4 db).
Összesen 70 db.

2. Ár (?). Hengeres falenyomatos vashuzal. Mindkét
vége törött. Mérhető h.: 2,2 cm.

395. sír [49. kép]

A temetőterképen: 21–16.

Jelöletlen temetkezés.

Teljesen feldúlt, a rablóakna a sírt egész felületén boly-
gatta. A leletek is a bolygatott részben voltak.

A sír h.: 2,54 m; sz.: 0,82 m; m.: 1,38 m. T.: 128–308°
DK–ÉNy.

Neme: férfi, *Mat.* vége.

Leletek:

1. Térdfibula. A lábész háromszög átmetszetű. Félkör-
ös fejrészen finoman beütögetett, íves, trébelt díszítés.
A tű-rugószerkezet hiányzik. H.: 3,3 cm [90. tábla 14].

2. Csát. Széles, téglalap alakú vascsát. A csátfej kereté-
nek metszete ovális, a pecék a vége irányába keskenye-
dik. A szíjszorítója kettős, vékony vaslemez volt. Csak
töredékei maradtak meg, ezekből csupán az a bizonyos,
hogy szögletes volt és nittszeggel rögzítették a szíjra (11
apró darab). Átm.: $2,2 \times 2,7$ cm [90. tábla 16].

396. sír [50. kép]

A temetőterképen: 21–17.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott sír. Az aknát a sírra balról ásták rá, a jobb láb
csontjai és a bal lábszár a helyükön voltak.

A sír h.: 2,65 m; sz.: 1,02 m; m.: 0,94 m. T.: 168–348°
D–É.

Neme: férfi, *Ad.* eleje.

Leletek:

1. Lándzsa. A jobb alkar mellett, hegyével a koponya
irányában vaslándzsa. Nyújtott levél alakú, a penge kö-
zépén, az egyik oldalon, alig észlelhető borda. H.: 27,1
cm; a köpű h.: 7,2 cm; a köpű átm.: 2,3 cm; a penge sz.:
4 cm [91. tábla 1].

2. Csengő. A jobb csukló mellett bronzcsengő. Öntött,
félkör alakú, lapos füllel, a palástja tojásdad alakú. A fül

tövénel egyes, a palást felső harmadában és a szélén kettős bekarcolt dísz. A nyelve vasból készült, korrodálódott, szétmállott. M.: 1,9 cm; átm.: 1,6 cm [90. tábla 18].

3. Bronzlemez. A deréktájon, de már a bolygatott részben, téglalap alakú bronzlemez feküdt, két rövidebb végének felezőjénél átlukasztva. Övhöz tartozhatott: H.: 2,9 cm; sz.: 1,9 cm [90. tábla 20].

4. Csiholó. A bokáknál karikás vascsiholó, a vége gömbölyű. Metszete legömbölyített sarkú téglalap. H.: 8 cm; sz.: 1,1 cm [90. tábla 15].

5. Tű. A csiholóval együtt került elő. Egyik vége letörött. Mérfető h.: 4,7 cm [91. tábla 5].

6. Pénz. A bal boka alatt. Marcus Aurelius denar; Róma; 163–169, M ANTONINVS AVG ARM[90. tábla 17].

7. Fibula. A bal boka alatt volt. Kerek, emailos, sakk-táblamintás: a minta kis négyzetei pirossal keretezettek, azon belül felváltva kisebb-nagyobb sakk-táblamintás négyzetek találhatók, szürkés-kék kockáskákkal. Átm.: 2,3 cm [90. tábla 19].

8. Edény. A bokák előtt szürke, korongolt, zömök korsó, kicsi peremmel, profilált szalagfüllel. M.: 9,2 cm; pá.: 6,4 cm; fá.: 3,7 cm [91. tábla 2].

9. Kőeszköz. Hidrokvartit nyersanyag-töredék, körben kopott. A bolygatott részben [91. tábla 3].

10. Kés. A bolygatott részben. Nagyon enyhén ívelt hátú, egyenes élű, felső nyélállású kés. A hegye hiányzik. H.: 9 cm; sz.: 1,3 cm [91. tábla 4].

397. sír [51. kép]

A temetőterképen: 21–18.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott temetkezés. A sír feldúlt, de az alsó lábszárok a helyükön voltak.

A sír h.: 2,42 m; sz.: 0,76 m; m.: 1,15 m. T.: 148–318° DK–ÉNy.

Neme: nő, *Ad.* eleje.

Leletek:

1. Gyöngyhímzés. A lábfejekon cikcakk formában elhelyezkedő gyöngyöket bontottak ki. A típusok sorrendje nincs rögzítve. Üveg, néhány mészkő, borostyán és csontból készült is van közöttük. Összesen 87 db [1. függelék 45. táblázat].

2. Karperec. Bronzhuzal karperec (?) darabja. H.: 2,6 cm.

398. sír [52. kép]

A temetőterképen: 22–17.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír. A koponya jobbra billent, a föld szétnyomta. A bal kar a váz mellett kinyújtva, a jobb alkar-

csontok viszont a koponya mögött kerültek elő: talán rágszáló bolygatta meg a sírt. A váz hossza a sírban lemérve: 140 cm.

A sír h.: 2,16 m; sz.: 0,73 m; m.: 0,70 m. T.: 146–326° DK–ÉNy.

Neme: leány, *Inf.* II. (7–8).

Leletek:

1. Fülbevaló. A koponya bal oldalán bronzhuzalból hajlított fülbevaló. Hurkos-kampós záródású, a hurkos vége torzult, deformálódott, a hurok mögé hétszeresen egy vékony bronzhuzal van feltekercselve. Átm.: 2,9 cm [91. tábla 8].

2. Gyöngy nyaklánc. A nyak körül nyaklánc volt, vegyes anyagú darabokból. Üveg: lecsapott sarkú kék (3 db), kettős kúpos kék (1 db); karneol: sokszögű (2 db); borostyán: korongos (5 db), hengeres (1 db). Összesen 12 db [91. tábla 9].

3. Fibula. A mellkason kéttágú fibula. A kengyel a láb felé keskenyedő bronzpánt, téglalap átmetszetű, töve két ékkel és egy bemélyített vonallal tagolt. A kengyel a rugószerkezet vége felől S alakban visszahajlított. Oldalt hajlított lábú. A rugó-tűszerkezet vasból készült, törött, hiányos. H.: 5,6 cm [91. tábla 7].

4. Edény. A bokák között, barna, fekete foltos, kézzel formált csupor. Rövid peremmel, tojásdad hassal, a fülének csak a csontja maradt meg. M.: 8,2 cm; pá.: 6,8 cm; fá.: 4,6 cm [91. tábla 6].

399. sír [53. kép]

A temetőterképen: 22–17.

Jelöletlen temetkezés.

Teljes felületén bolygatott. A sír üres, csak néhány csontszilánk volt a bolygatott részben.

A sír h.: 2,53 m; sz.: 0,85 m; m.: 1,28 m. T.: 154–334° DK–ÉNy.

Neme: (?)

Leletek:

Nem voltak.

400. sír [54. kép]

A temetőterképen: 22–16.

Jelöletlen temetkezés.

A rablóakna a sír koponya felőli végétől árokszerűen hatolt a sírba és teljesen feldúlta. Csak néhány koponyadarab került elő. A leletek a bolygott részben voltak.

A sír h.: 2,90 m; sz.: 0,80 m; m.: 1,40 m. T.: 150–330° DK–ÉNy.

Neme: férfi, *Mat.* (40–50).

Leletek:

1. Gyöngy. Nyomott gömbös kalcedongyöngy, nagy lyukú, olyan, mintha egy hordó alakú darabot két oldalán alaposan lecsiszoltak volna. Átm.: 1,7 cm [92. tábla 1].
2. Fibula. Talán egy széles kengyelű vasfibula kengyelének és rugójának a töredéke. Sz.: 1,1 cm.
3. Iszkábák töredékei. Keskeny pántszerű iszkábák töredékei. Közülük egy majdnem ép, a többi töredék. Kettőhöz vagy talán háromhoz tartoznak. H.: 3,8 cm; sz.: 0,5 cm.

401. sír [55. kép]

A temetőterképen: 22–18.

Jelöletlen temetkezés. A sír teljesen feldúlt, csak néhány csontdarab volt benne.

A sír h.: 2,22 m; sz.: 0,87 m; m.: 1,48 m. T.: 110–290° Ny–K.

Neme: nő, *Ad*.

Leletek:

1. Edény. A bokáknak megfelelő helyen barna, fekete foltos, kézzel formált fazék ívelten kihajló, széles peremmel, nyújtott tojásdad testtel. Durva kidolgozású, repedezett felületű, vastag falú. Fá.: 8,9 cm; pá.: 7,6 cm [92. tábla 4].
2. Gyöngyök. A bokáknak megfelelő hely táján, az edény körül gyöngyök. A típusuk alapján tartozhattak a kivarráshoz is. Üveg: nyomott gömbös és szeletelt darabok, viszonylag nagyméretűek, közöttük zöld (15 db), fehér (3 db), narancs (5 db), piros (6 db), lecsapott sarkú (1 db), hengeres fehér (1 db); korall (1 db). Összesen 32 db.

402. sír [56. kép]

A temetőterképen: 22–17.

Körárkos halmos temetkezés.

Bolygatott, de a lábszárak az eredeti helyükön voltak. A bolygatott részben megtalálható volt az ép koponya, ezen kívül egy másik koponyacsont is előkerült.

A sír h.: 2,48 m; sz.: 0,89 m; m.: 1,48 m. T.: 124–304° DK–ÉNy.

Neme: férfi, *Ad*. vége; antropológiai adat egyetlen egyedre vonatkozóan van.

Leletek:

1. Pénz. A bokák között. Hadrianus denar; Róma; 125–128; vö BMC 3. p. 284+ [92. tábla 2].
2. Edény. A jobb boka külső oldalánál sötétszürke, korongolt, apró korsó került elő. A nyakon függőleges, a

hasvonal alatt vízszintes fényezéssel. Pereme ívelten kihajló; alacsony korongtalpon áll. M.: 8,2 cm; pá.: 5,2 cm; fá.: 3,2 cm [92. tábla 5].

3. Vastárgy töredéke. Lapos, ívelt alakú. H.: 2,1 cm; sz.: 1,5 cm.

403. sír [57. kép]

A temetőterképen: 23–16.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt, az aknát a koponya táján ásták rá a sírra, de a lábszárakat eredeti helyén hagyták. A leletek a bolygatott részből kerültek elő.

A sír h.: 1,60 m; sz.: 0,81 m; m.: 0,95 m. T.: 160–340° D–É.

Neme: (?), *Inf*. I. vége (3–5).

Leletek:

1. Fibula. Kéttagú, alsóhúros vasfibula. Kengyele a rugó felé kiszélesedő, pántszerű; a tűtartó felőli végén gomb található. H.: 4,6 cm [92. tábla 6].
2. Gyöngy. Csüngő lyukú hengeres mészkőgyöngy. Egyik vége töredékes (1 db) [92. tábla 3].

404. sír [58. kép]

A temetőterképen: 22–16.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott, a sírt a rablóakna a koponya felől bolygatta. A combcsontokat középen kettévágták és a sírba viszszadobták.

A sír h.: 2,35 m; sz.: 0,80 m; m.: 1,56 m. T.: 160–340° D–É.

Neme: (?)

Leletek:

1. Edény. A bal boka külső oldalánál barna, foltosra égett, kézzel formált, gömbös hasú szilke, apró füllel, ívelten kihajló, rövid peremmel. M.: 7,8 cm; pá.: 5,8 cm; fá.: 4,3 cm [92. tábla 9].
2. Térdfibula. A bolygatott részből bronz térdfibula. A térd alatt lapos borda tagolja. A kicsi, félkörös fejlap szélen trébelt dísz figyelhető meg. H.: 4,2 cm [92. tábla 7].
3. Kés. Keskeny pengéjének töredéke. H.: 2,1 cm; sz.: 1,1 cm.

405. sír [59. kép]

A temetőterképen: 22–16.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír. A koponya balra volt billenve, a bal alkar könyökből felhajlítva a vállhoz, a kézfej a kulcsonton. A jobb alkar a könyöknél behajlítva és kézfejjel

a mellcsontra volt fektetve. A bal lábszár medencétől kifelé fordítva, térdben meghajlítva és a lábfej is visszahajlítva feküdt. A váz hossza a sírban lemérve: 155 cm.

A sír h.: 2,12 m; sz.: 0,90 m; m.: 1,20 m. T.: 156–336° DK–ÉNy.

Neme: férfi, *Ad.* vége.

Leletek:

1. Gyöngy. A koponya alatt nagyméretű fekete üveggyöngyszem. Átm.: 1,9 cm [92. tábla 8].
2. Karperec. A koponya alatt öntöttbronz karperec. Ovális, szélesedő végű, ovális átmetszetű. Enyhén deformálódott, felülete kopott, egyenetlen. Átm.: 6,8 × 5,7 cm [93. tábla 2].
3. Torques. A nyakban masszív bronzhuzalból hajlított torques. Zárszerkezete egyik végén ellapított, széle finoman tremolórozott, a másik végét is elvékonyították, kampó alakúra hajlították és a végén gombot alakítottak ki. Egy kicsi része hiányzik. Átm.: 13 cm [93. tábla 1].
4. Karperec. A bal csuklónál rombusz átmetszetű vashuzal karperec, nyitott, ovális. Átm.: 6,5 × 5,5 cm [93. tábla 3].
5. Csát. A medencében zárószervezettel a jobb medencelapát irányába fordulva vascsát. Kettős lemezes szíjszorítója nyújtott téglalap alakú, a vége lekerekített, a rögzítést három félgömbös fejú szegecs szolgálta. A csátfej hiányos, valószínűleg szögletes, téglalap alakú volt. A szíjszorító átm.: 4,3 × 2,5 cm; a csátfej átm.: 2,2 × 2,5 cm [92. tábla 10–11].
6. Edény töredéke. A bal boka külső felénél. Kívül világosbarna, belül fekete, kézzel formált, vastag falú edény alsó részének töredéke. Átm.: 7,5 × 5 cm.

406. sír [60. kép]

A temetőterképen: 23–16.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt. A rablóakna a sírt felülről bolygatta és teljesen feldúlta. A sírban csak néhány csontdarabot lehetett kibontani.

A sír h.: 2 m; sz.: 0,65 m; m.: 1,30 m. T.: 160–340° D–É.

Neme: (?), felnőtt.

Leletek:

Nem voltak.

407. sír [61. kép]

A temetőterképen: 11–28.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt, a csontvázat kerek aknával rabolták ki, egyetlen csont sem maradt a helyén.

A sír h.: 1,80 m; sz.: 0,76 m; m.: 1,45 m. T.: 160–340° D–É.
Neme: (?), felnőtt.

Leletek:

1. Koporsókapcsok. A sír két végéből kerültek elő. A fejnél egy olyan, amelynek mindkét vége egy irányba görbül. H.: 15,6 cm; sz.: 3,8 cm. A lábnál egy iszkába alakú. H.: 9,6 cm; sz.: 1,8 cm.
2. Ár. A bolygatott részből egy ár nyéltüskéjének lapos, téglalap alakú töredéke. H.: 2 cm; sz.: 0,3 cm.

408. sír [62. kép]

A temetőterképen: 11–29.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt, a rablóakna a sírba a koponya táján hatolt le és teljesen feldúlta azt. A sírban néhány csonttöredéket találtak, a leletek a bolygatott részben voltak.

A sír h.: 2,63 m; sz.: 0,92 m; m.: 1,36 m. T.: 142–322° DK–ÉNy.

Neme: nincs antropológiai adat.

Leletek:

1. Fibula töredékei. Kéttágú, oldalt hajlított lábú vasfibula töredékei. A kengyel kör átmetszetű és a rugó felé szélesedik. H.: kb. 5 cm.
2. Gyöngyök. Üveggyöngyök: rövid hasábosak, zöldek (5 db) [93. tábla 4].
3. Alaktalan vasoxid rögcskék. H.: 0,4–0,8 cm.

409. sír [63. kép]

A temetőterképen: 12–28.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt, a rablóakna a sírra középtájon hatolt rá. A sírban koporsónyomok voltak, a sír K-i oldalától 27 cm-re, a sír É-i oldalától 37 cm-re 60 cm hosszan volt megfigyelhető fa; szélessége 2 cm. A sír Ny-i oldalától 20 cm-re, a végétől 52 cm-re 40 cm hosszúságban látszottak a koporsónyomok. A leletek a bolygatott részben voltak.

A sír h.: 2,10 m; sz.: 0,90 m; m.: 1,30 m. T.: 162–392° D–É.

Neme: (?), *Inf.* II.

Leletek:

1. Fibula. Kéttágú bronzfibula, oldalt hajlított lábú. Kengyele bronzpánt, amely a láb felé alig észrevehetően keskenyedek. A rugó fele hiányzik. H.: 4,4 cm [93. tábla 5].
2. Pántok. Keskeny, vékony bronzpántból hajlított övbújtatók (?) töredékei (2 db). H.: 3,6 cm; sz.: 0,4 cm [93. tábla 6–7].

3. Pántok. Enyhén ívelt, keskeny vaspántok. Az egyik töredék kerek tagban végződik, közepén felerősítésre szolgáló lyukkal. H.: 3,62 cm; sz.: 0,6 cm. H.: 6,4; sz.: 1,3 cm [93. tábla 8–9].

410. sír [64. kép]

A temetőterképen: 12–29.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír. A koponya jobbra billent, a kezek a törzs mellett kinyújtva feküdtek.

A váz hossza a sírban lemérve: 143 cm.

A sír h.: 2 m; sz.: 0,76 m; m.: 1 m. T.: 144–324° DK–ÉNy.

Neme: nő, *Ad*.

Leletek:

1. Fülbevalópár. A koponya két oldalán egy-egy fülbevaló. Ezüsthuzalból hajlítottak, a zárszerkezet hurkos-kampós. A hurkot kerekre formálták, majd szarát 2 cm hosszan futtatták a fülbevaló szára mellett. Az elvékonyított végeit ötszörösen feltekercselték, majd spiráldísz következik. A legvégüket kétszeres tekerccseléssel rögzítették. A bal oldali zárszerkezete sérült, hiányos. Átm.: 4,2 × 4,4 cm. Átm.: 4,5 × 4,6 cm [94. tábla 1–2].

2. Torques. Közvetlenül az áll alatt féltorques feküdt. Lapos, téglalap átmetszetű ezüsthuzalból hajlították, a két végén hurkot alakítottak ki. Törött, a darabok nem illeszkednek. Ív fesztáv.: 11,2 cm [94. tábla 9].

3. Gyöngy nyaklánc. A nyak körül gyöngyökből fűzött nyaklánc került elő. Üveg: kettős kúpos kék (3 db); karneol: sokszögű (3 db). Összesen 6 db [94. tábla 8].

4. Fibula. A bal kulcscsont fölött ezüsthuzalból hajlították, zárszerkezettel a váll irányába. Egytagú, kengyele pánt, a rugó felé kicsit szélesedik. Lába oldalt hajlított. H.: 4,1 cm [94. tábla 3].

5. Karperecek. A jobb csuklón bronzpánt karperecek voltak. Végeik elvékonyítottak és kiszélesednek, rajtuk keretszerű finom trébelt díszítés. Az átellenes részen négyzet átmetszetűek. Átm.: 6,5 × 5,5 cm. Átm.: 6,4 × 5,2 cm [94. tábla 4–5].

6. Karperecek. A bal csuklón bronz karperecek. Az egyik keskeny pánt karperec, a végei elvékonyítottak, a másik ovális metszetű pántból hajlított. Mindkettő törött, deformálódott. Átm.: 5,7 × 4,7 cm. Átm.: kb. 5,2 × 4,5 cm [94. tábla 6–7].

7. Gyöngyhímzés. A bokák körül sűrű sorokban gyöngy-sorok: a szoknya aljának gyöngyhímzése. Elsősorban üveggyöngyök, karneolokból csak néhány darab került elő. Összesen: 754 db [1. függelék 46. táblázat].

8. Iszkába. A bal térd mellett, a külső oldalon. H.: 4 cm; sz.: 1 cm.

9. Iszkába. A jobb lábszár külső oldalánál, közel a térdhez. H.: 2,7 cm; sz.: 0,5 cm.

411. sír [65. kép]

A temetőterképen: 12–30.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott sír, a rablás közepén hatolt le a sírba, a koporsót 30 cm átmérőjű akna törte át az ásató megfigyelése szerint. A jobb kar a bal alsó karra került, a koponya felső részét szétörték. A bal alkar a váz mellett kinyújtva feküdt. A váz hossza a sírban lemérve: 166 cm.

A sír h.: 2,46 m; sz.: 0,88 m; m.: 1,60 m. T.: 146–326° DK–ÉNy.

Neme: férfi, *Sen*.

Leletek:

1. Torques. A nyakon ezüsttorques. Huzalból hajlították, egyik végét ellapították és kilyukasztották, a másik végét derékszögben meghajlították és apró gömböt alakítottak ki rajta. Törött, hiányos, deformálódott. Átm.: 13,8 cm [95. tábla 1].

2. Fibula. A mellkas alsó részén ezüsthuzalból hajlították. Egytagú, aláhajlított lábú, facettált. A kengyel hatszögletű. A rugórész törött, deformálódott. H.: 6,7 cm [95. tábla 3].

3. Pénz. A deréknek megfelelő helyen, a gerincoszlopon. Antoninus Pius (?) denar; Róma; 138–161 [95. tábla 6].

4. Kés. A bal alkar belső oldalán kés, hegyével a combcsont felé fordulva. Enyhén ívelt hátú, egyenes élű, közelepsi nyélállású. H.: 18,1 cm; sz.: 2 cm; a nyéltüske h.: 7,7 cm [95. tábla 8].

5. Ár. A késsel együtt egy ár nyéltüskéje is előkerült. H.: 4,8 cm [95. tábla 2].

6. Koporsókapocs. A sír koponya felőli végénél S alakú koporsókapocs, a koponyától 15 cm-re. H.: 17,4 cm; sz.: 2,4 cm.

7. Koporsókapocs. A bokáktól 30 cm-re S alakú koporsókapocs. H.: 18,8 cm; sz.: 2,5 cm.

412. sír [66. kép]

A temetőterképen: nincs jelölve.

Jelöletlen temetkezés.

A sír teljesen feldúlt, a rablóaknát felülről ásták rá, ami a teljes sírtükröt érintette. A sírban csak néhány csontszilánkot lehetett találni.

A sír h.: 2 m; sz.: 0,80 m; m.: 1,70 m. T.: 158–338° D–É.

Neme: (?)

Leletek:

Nem voltak.

413. sír [67. kép]

A temetőterképen: 13–27.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan volt. A koponyát a föld szétnyomta. A koponyán kívül csak a combcsontok maradtak meg, a többi felszívódott. A váz hossza a sírban lemérve: 47 cm.

A sír h.: 1,14 m; sz.: 0,58 m; m.: 1,03 m. T.: 170–350° DK–ÉNy.

Neme: leány, *Inf.* I. (2–4).

Leletek:

1. Gyöngy nyaklánc. A nyak körül bontották ki. Üveg: kettős kúpos kék (11 db); karneol: sokszögű (2 db); borostyán: korong (1 db). Összesen 14 db [95. tábla 7].

2. Fibula. A jobb vállnak megfelelő helyen bronzfibula, lábával a koponya irányába. Kéttágú, oldalt hajlított lábú, alsóhúros darab. A kengyel pántszerű, a rugó irányába alig észrevehetően szélesedik, közepén tremolórozott díszítés. H.: 5 cm [95. tábla 5].

3. Edény. A bokák között barna, kézzel formált, kihajló peremű, szűk aljú, széles vállú edény. A vállvonaltól az aljáig széles, függőleges kannelúrák tagolják. M.: 7,4 cm; pá.: 5,9 cm; fá.: 3,8 cm [95. tábla 4].

414. sír [68. kép]

A temetőterképen: 13–28.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt. A rablóakna közepén hatolt a sírra és a lábszárak kivételével az egészet feldúlta. A bolygatott részben főként a hosszúcsontok kerültek elő.

A sír h.: 2,50 m; sz.: 0,90; m.: 1,74 m. T.: 170–350° D–É.

Neme: férfi, *Mat.* vége.

Leletek:

Nem voltak.

415. sír [69. kép]

A temetőterképen: 13–29.

Körárkos halmos temetkezés.

Bolygatott volt. A rablóakna a bal oldalon árokszerűen hatolt a sírra és a medencéig feldúlta azt. A csontokból néhány szilánk maradt a bolygatásban. A combcsontok egymás mellett feküdtek, eredeti helyzetben. A leletek a bolygatott részben voltak, az edény kivételével.

A sír h.: 2,10 m; sz.: 1,10 m; m.: 1,68 m. T.: 160–330° D–É.

Neme: férfi, *Ad.*

Leletek:

1. Edény. A lábak előtt, eredeti helyén. Szürke, korongolt, gömbös hasú, nyújtott alakú edény, rövid, legömbölyített peremmel, kúpos talppal. M.: 8,8 cm; pá.: 6,6 cm; fá.: 3,8 cm [96. tábla 3].

2. Fibula. Masszív vasfibula kengyele és tűtartója, hiányos, töredékes. A kengyel körszelet átmetszetű. Mérhető h.: 5,1 cm [96. tábla 2].

3. Pénz. Traianus denar; Róma; 111–117; BMC 3. 411B, 419 [96. tábla 4].

4. Csát. D alakú vascsát kettős vas szíjszorító lemezzel. A pecék és a szíjszorító egy része hiányzik. A csatfej átm.: 3 × 2,1 cm; a szíjszorító sz.: 2,5 cm; mérhető h.: 3 cm [96. tábla 6].

5. Vastárgy. Ovális átmetszetű, elhegyesedő végű, hosszúknál szélesebb tárgy, melynek egyik oldalára vékony vaslemez borul, rajta jól kivehető textillenymomat, illetve vasrozda által konzervált textil. Egyetlen oldalán sincs széle. H.: 4,2 cm; sz.: 2 cm [96. tábla 1].

6. Edénytöredékek. Szürke, gyorskorongolt, ívelten kihajló peremű, gömbölyű szélű edény töredékei. Alacsony korongtalpon áll, amelynek szélén körben széles árok halad. Öblös hasú volt. Fá.: 7,5 cm.

416. sír [70. kép]

A temetőterképen: 14–29.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír. A koponyát a föld szétnyomta, a váz felső részét a föld teljesen felemésztette. A hosszúcsontok megmaradtak. A váz hossza a sírban lemérve: 65 cm.

A sír h.: 1,40 m; sz.: 0,50 m; m.: 4,16 m. T.: 172–342° D–É.

Neme: leány, *Inf.* I. vége.

Leletek:

1. Torques. A nyak körül bronztorques, zárszerkezetével a sír K-i oldala felé. Vastag huzalból hajlították, zárszerkezete egyik végét körte formára alakították ki, a másikat derékszögben, kampószerűen visszahajlították. Átm.: 13,8 cm [96. tábla 5].

2. Gyöngy nyaklánc. A nyakperec ívében belül, a nyakon gyöngyökből fűzött nyaklánc. Üveg: nyomott gömbös, narancssárga (1 db), sokszögű kék (10 db), sötétlila (1 db); ikergyöngy: barna (1 db); karneol: sokszögű (1 db); borostyán: korong (2 db), hasábos, szabálytalan (1 db). Összesen 17 db [96. tábla 8].

3. Fibula. A nyakcsigolyán bronzfibula. Egytagú, vékony bronzhuzalból hajlított, aláhajlított lábú. A tűtartó rögzítésére a láb legvégét elvékonyították és hatszorosan feltekercselték. H.: 3,4 cm [96. tábla 7].

4. Edény. A bokák között sötétbarna, fekete foltos, kézzel formált, aszimmetrikus, durva kivitelű, vastag falú,

repedezett felületű fazék. M.: 11,9 cm; pá.: 9,4 cm; fá.: 8,2 cm [97. tábla 1].

417. sír [71. kép]

A temetőterképen: 14–30.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt. A sírt az akna Ny-i oldalról bolygatta a mellrészén, és teljesen feldúlta. A lábcsonatok a helyükön voltak.

A sír h.: 2,50 m; sz.: 0,85 m; m.: 1,95. T.: 146–326° DK–ÉNy.

Neme: férfi, *Ad*.

Leletek:

1. Pénz. A jobb combcsont felső részénél, kívülről fekküdt. *Commodus denar*; Róma; 188–189; BMC 4. 258 [97. tábla 4].

2. Ár. A jobb combcsont felső, belső részénél. Az egyik vége törött, hiányos. Mérethő h.: 3,9 cm [97. tábla 2].

3. Edény. Az alsó lábszárok között *terra sigillata* tál, *Drag*. 33 típusú. M.: 5,3 cm; pá.: 10,1 cm; fá.: 3,6 cm [97. tábla 3].

418. sír [72. kép]

A temetőterképen: 14–28.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt. A rablóaknát a sírra árokszerűen, hosszában ásták rá, amely így az egész sírt feldúlta. A sírban néhány patinás csontdarab volt.

A sír h.: 2,70 m; sz.: 0,67 m; m.: 1,10 m. T.: 180–360° D–É.

Neme: nő, *Ad*.

Leletek:

1. Gyöngyök. Azonosíthatatlan helyről, ismeretlen funkcióban, a bolygatott részből kerültek elő. Üveg: nagyobb fekete, egymást metsző fehér hullámvonallal – talán iker: vagy összeragadt, vagy nem választották szét –, igazi gömbös, illetve nyomott gömbös zöld (2 db), fehér (3 db), aranyfóliás (2 db), szeszű (1 db), narancs (1 db), barna (1 db), iker (1 db kéttagú), korong alakú fehér, keresztben átfúrva (1 db), spulni alakú fehér (2 db), piros (1 db), hasábos hatszögletű zöld (1 db); karneol: sokszögű (2 db); borostyán: apró, gyűrűszerű (1 db). Összesen 20 db [97. tábla 10].

419. sír [73. kép]

A temetőterképen: 15–29.

Jelöletlen temetkezés.

A rablóakna a sírt felülről bolygatta és teljesen feldúlta, csak néhány csontszilánk volt a sírban. A leletek a bolygatott részben voltak.

A sír h.: 3,05 m; sz.: 1,38 m; m.: 1,38 m. T.: 170–350° D–É.

Neme: a leletek alapján nő.

Leletek:

1. Gyöngyök. Azonosíthatatlan helyről és ismeretlen funkcióban: nyomott gömbös, rövid hasábos, kék, piros, fehér üveggyöngyök, kivétel nélkül töröttek. Összesen 13 db.

2. Fibula. Kéttagú apró vasfibula, törött, hiányos. H.: kb. 4 cm.

420. sír [74. kép]

A temetőterképen: 15–29.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott sír. A sírt a rablóakna a K-i oldalról bolygatta és teljesen feldúlta.

A sír h.: 1,96 m; sz.: 0,73 m; m.: 0,95 m. T.: 164–344° D–É.

Neme: nő, *Ad*.

Leletek:

1. Edény. A bokák táján sötétbarna, fekete foltos, durva kidolgozású, egyenetlen felületű, repedezett, aszimmetrikus hengeres edény, kihajló, elkeskenyedő peremmel. M.: 13,1 cm; pá.: 9,8 cm; fá.: 7,4 cm [97. tábla 7].

2. Gyöngyhímzés. A bolygatásból kerültek elő az üveggyöngyök, típusuk és számuk alapján ruhakivarráshoz tartoztak. Összesen 135 db [1. függelék 47. táblázat].

421. sír [75. kép]

A temetőterképen: 15–29.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír. A koponya a jobb oldalán fekküdt, a karok kinyújtva kerültek elő. A váz a sírban kissé átlósan fekküdt. A váz hossza a sírban lemérve: 126 cm.

A sír h.: 1,75 m; sz.: 0,70 m; m.: 0,65 m. T.: 190–010° DNY–ÉK.

Neme: leány, *Inf*. II. (10–12).

Leletek:

1. Gyöngy nyaklánc. A nyak körül került elő. Üveg: gömbös fekete (5 db), barna (3 db), spulni alakú piros (1 db), fehér (1 db), zöld (1 db), hasábos, hatszögletű, zöld (2 db), hengeres kék (1 db), fehér (1 db); karneol: sokszögletű (1 db). Összesen 16 db [97. tábla 9].

2. Fibula. A mellcsonton bronz korongfibula. Alaplemeze összetörött, hiányos és a tűje sincs meg. A felső lemeze a bontáskor megfigyeltek szerint egy nagyon vékony lemez volt, amely szétporlott. A lemez közepén egy

fekete üvegből öntött női arc található. Átm.: kb. 3,6 cm; a betét átm.: 1,3 cm [98. tábla 1].

3. Fibula. A bal mellkas felső részén, zárszerkezetével a bal kar felé bronz térdfibula. A rugó felőli fejlap félkörösen zárul, a szélei legömbölyítettek, a tövében borda. H.: 3,4 cm [97. tábla 8].

4. Gyöngykarperec. A bal csuklón gyöngykarperec volt. Üveg: nyomott gömbös piros (1 db), fehér (1 db), gyűrűszerű fehér (1 db), hasábos, hatszögletű zöld (1 db). Összesen 4 db [97. tábla 6].

5. Gyöngyhímezés. A bokák körül gyöngyhímezéshez tartozó üvegyöngyök, zömében hólyagos típusúak. Összesen: 136 db [1. függelék 48. táblázat].

6. Edény. A bal lábfej külső oldalánál, fekete, kézzel formált, tojásdad hasú, kihajló peremű apró fazék. M.: 7,4 cm; pá.: 5,9 cm; fá.: 3,9 cm [97. tábla 5].

422. sír [76. kép]

A temetőterképen: 15–29.

Jelöletlen temetkezés.

A sír teljesen feldúlt. K felől árokkal bolygatták, amely a közvetlen mellette lévő 423. sírt is kirabolta.

A sír h.: 1,90 m; sz.: 0,53 m; m.: 0,70 m. T.: 166–346° D–É.

Neme: nő, *Mat.* vége.

Leletek:

1. Gyöngyök. A bolygatásból kerültek elő. Üveg: nyomott gömbös piros (1 db), kék (1 db), zöld (1 db), rövid hasábos négyzetes piros (2 db) [98. tábla 4]; karneol: sokszögletű (1 db) [98. tábla 5]. Összesen 6 db [98. tábla 4–5].

423. sír [77. kép]

A temetőterképen: 15–29.

Jelöletlen temetkezés, zsugorított.

Bolygatatlan sír. Egy árok alakú rablóakna szelte át a sírgödör láb felőli végét, mely a 422. sírt megbolygatta. Mivel a 423. váz zsugorítva volt, így ebben a sírban nem érintette a vázat. Az árok a láb végénél 80 cm szélesen ment végig a síron. Erősen zsugorított csontváz, a bal oldalán feküdt, a két alkar vissza volt hajtva az áll alá. A lábak erősen felhúzva helyezkedtek el, a bal láb 10 cm-rel feljebb volt, mint a jobb.

A sír h.: 2,55 m; sz.: 0,70 m; m.: 0,60 m. T.: 172–352° D–É.

Neme: nő, *Juv.* (16–18).

Leletek:

1. Fülbevaló. A koponya bal oldalán ezüsthuzalból hajlított hurkos-kampós fülbevaló. Törött, hiányos, deformálódott. Nem mérhető.

2. Karperec. A jobb csuklón kiszélesedő végű bronzpánt karperec. Legvégét keresztben kettős bekarcolt vonal díszíti. Átm.: 5,4 × 5,7 cm; sz.: 0,7 cm [98. tábla 3].

3. Karperec töredékei. A bal csuklón vashuzal karperec. Végei felé elvékonyodik. Töredékes, hiányos, nem mérhető.

424. sír [78. kép]

A temetőterképen: 15–28.

Körárkos halmos temetkezés.

Bolygatott volt. A sírba a rablóakna a koponya táján hatolt le, teljesen feldúlt a koporsón belül a csontvázat, illetve a leleteket. A koporsó szélén lévő két kapocs azonban az eredeti helyén volt.

A sír h.: 3,37 m; sz.: 1,82 m; m.: 1,95 m. T.: 178–358° D–É.

Neme: nő, *Ad.* eleje.

Leletek:

1. Koporsókapcsok. A sír D-i, fej felőli felében voltak, egymással szemben, eredetileg a váz két oldalán. H.: 15,2 cm; sz.: 2 cm; a szár h.: 9 cm. H.: 13,8 cm; sz.: 1,4 cm; a szár h.: 6,4 cm.

2. Aranykarika. Az aranyhuzal két végét elvékonyították és az ellentett végeire felcsavarták. Deformálódott. Átm.: 1,8–1,4 cm; s.: 11 gr. [98. tábla 2].

3. Gyöngyök. A bolygatott részből kerültek elő. Karneol: hasábos, hatszögű (4 db) [98. tábla 7]; üveg: nyomott gömbös piros (1 db), sárga (1 db), lecsapott sarkú piros (3 db), zöld (1 db), amorf piros (1 db) [98. tábla 6]; mészkő: talán gömbös (1 db), töredék, mállékony. A szétmálolt darabbal együtt összesen 12 db [98. tábla 6–7].

425. sír [79. kép]

A temetőterképen: 16–29.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan volt. A koponyát a föld szétnyomta, a váz felső részét a föld felemésztette. Mindössze két hosszúcsontot lehetett dokumentálni.

A sír h.: 1,42 m; sz.: 0,65 m; m.: 0,65 m. T.: 173–354° D–É.

Neme: leány, *Inf.* I.

Leletek:

1. Fibula. A mellkason kerek emailos fibula. Sakktábla-mintás, piros és kék keretek váltják egymást, a pirosokon belül kék alapon öt nagyobb pötty a sarkokban, a kékekben kék alapon sok fehér apró. Kis felületen hiányzik a betét. Átm.: 2,7 cm [98. tábla 8].

2. Edény. A bal lábszár mellett szürke, korongolt, kettős kúpos hasú kis korsó. A füle hiányzik. A hasvonal fölöt-

ti részen függőleges besimítás nyomai. M.: 8,8 cm; pá.: 6,1 cm; fá.: 3,4 cm [98. tábla 16].

3. Gyöngyök. A sírban elszórtan voltak. Üveg: gömbös fehér (5 db), nyomott gömbös kék (1 db), fekete (1 db), fehér (1 db), lapos korongos kék (1 db) [98. tábla 12]; karneol: hasábos (7 db) [98. tábla 11]; borostyán: korong (1 db), gömbös (3 db), egy töredékes [98. tábla 13]. Összesen 21 db [98. tábla 11–13].

426. sír [80. kép]

A temetőterképen: 16–29.

A 485. sírt kerítő árokban került elő. Teljesen kirabolt, üres, csak csontszilánkok voltak szétszórtan a sírgödörben.

A sír h.: 1,90 m; sz.: 0,60 m; m.: 1 m. T.: 082–262° ÉK–DNy.

Neme: (?)

Leletek:

Nem voltak.

427. sír [81. kép]

A temetőterképen: 16–28.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír. A koponya hátra volt billenve, a karok kinyújtva, a bal alsó kar a medence alatt. A medence-csont rendellenes helyzetben, kiugorva került elő, a jobb combcsont feltűnően görbe. A váz hossza a sírban lemérve: 166 cm.

A sír h.: 2,04 m; sz.: 0,90 m; m.: 1,25 m. T.: 106–286° K–Ny.

Neme: férfi, *Mat.* eleje.

Leletek:

1. Fibula. A mellcsonton ezüst korongfibula túszerkezetének és alaplapjának töredékei. Átm.: kb. 2,5 cm.

428. sír [82. kép]

A temetőterképen: 17–29.

Körárkos halmos temetkezés.

Bolygatott. A sírt a rablóakna a Ny-i oldalról a koponyánál bolygatta, majd az egész sírt teljesen feldúlta. Csak néhány csontszilánk maradt meg.

A sír h.: 2,85 m; sz.: 0,92 m; m.: 1,35 m. T.: 170–350° D–É.

Neme: felnőtt.

Leletek:

1. Ár. Egy ár két töredéke volt a bolygatott részben. Nem illenek össze, egyik a nyéltüske, a másik a hegy töredéke. Mérhető h.: 3,4 cm.

429. sír [83. kép]

A temetőterképen: 17–28.

Jelöletlen temetkezés.

A sírt a rablóakna teljesen feldúlta. A bolygatás a mellrészénél indult, a sírban csak néhány csontszilánk maradt.

A sír h.: 2,70 m; sz.: 1,04 m; m.: 1,30 m. T.: 140–320° DK–ÉNy.

Neme: nő (?), *Ad.*

Leletek:

Nem voltak.

430. sír [84. kép]

A temetőterképen: 17–28.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt. A rablóakna a síron belül hatolt le, és a csontokat összekeverte.

A sír h.: 2,40 m; sz.: 0,80 m; m.: 0,70 m. T.: 120–300° DK–ÉNy.

Neme: férfi, *Mat.* vége.

Leletek:

1. Csát. Vascsát karikájának (?) töredéke. Ovális, középben megvastagodó típus, átmetszete lapos, ovális. Nem mérhető.

431. sír [85. kép]

A temetőterképen: 18–28.

Jelöletlen temetkezés.

A sírt egy árok metszete ketté, a váz felső részét és a bal combcsontot elvitte, míg a jobb combcsont és a lábszár a helyén maradt.

A sír h.: 1,90 m; sz.: 0,66 m; m.: 0,55 m. T.: 172–352° D–É.

Neme: nő, *Ad.*

Leletek:

1. Gyöngyhímzés. A boka körül a ruhakivarrás üveggyöngyeit bontották ki. Összesen 95 db [1. függelék 49. táblázat].

2. Edénytöredékek. A sírt metsző árokból, a csontváz szintje fölül középkori cseréptöredékek (2 db).

432. sír [86. kép]

A temetőterképen: 18–29.

Körárkos halmos temetkezés.

Bolygatott volt. A rablóakna a sírt teljesen feldúlta, a csontok egy részét a sírba visszadobálták. A leletek a bolygatott részből kerültek elő.

A sír h.: 2,84 m; sz.: 1,08 m; m.: 1,65 m. T.: 166–346° D–É.

Neme: a leletek alapján nő, *Juv.*

Leletek:

1. Csat. Vascsat karikájának töredékei. A bontáskor megfigyelték szerint lapos vasból készült, sarkai lekerekítettek. Nem mérhető.
2. Gyöngyök ismeretlen helyről és funkcióban. Karneol: sokszögű (2 db); korall (1 db). Összesen 3 db [98. tábla 9–10].
3. Koporsókapocs töredéke. H.: 7,7 cm; sz.: 3,5 cm.

433. sír [87. kép]

A temetőterképen: 19–28.

Körárkos halmos temetkezés.

Rabolt sír. A bolygatás a sírtükrön belül hatolt le, és a teljes sírt tönkretette. Csak néhány csontdarab maradt, egy kivételével a leletek a bolygatott részben voltak.

A sír h.: 2,70 m; sz.: 1,02 m; m.: 1,20 m. T.: 164–344°.

Neme: nő, *Ad.*

Leletek:

1. S alakú koporsókapocs. Eredeti helyén, a sír láb felőli végénél. H.: 18,9 cm; sz.: 2,8 cm.
2. S alakú koporsókapocs töredéke. A bolygatott részből. H.: 9,3 cm; sz.: 2,1 cm.
3. Edénytöredék. Újkori, a bolygatott részből.
4. Kődarab. A bolygatott részből.

434. sír [88. kép]

A temetőterképen: 19–30.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott sír. A rablás a teljes csontvázat és egyetlen gyöngy kivételével minden leletet eltünttetett.

A sír h.: 2,40 m; sz.: 0,80 m; m.: 1,30 m. T.: 166–346° D–É.

Neme: (?), felnőtt.

Leletek:

1. Gyöngy. A bolygatott részben egyetlen szabálytalan hasábos borostyángyöngy volt.

435. sír [89. kép]

A temetőterképen: 19–28.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott sír. A bolygatás a medencecsontoktól fölfelé történt, itt csak a kézfejek és a jobb alkar feküdt eredeti helyzetében. A bolygatott részbe a csontokat visszado-

bálták, a koponya hiányzik. A sír ÉNy-i sarkát a sírtükrrel teljesen összemosódó árok metszi.

A sír h.: 2,48 m; sz.: 0,90 m; m.: 1,35 m. T.: 166–346° D–É.

Neme: nő, *Mat.* vége.

Leletek:

1. Gyöngyök. A jobb alkarnál, a könyöktől lefelé, belül, függőleges sorban egymás mellett gyöngyök voltak. Üveg: nyomott gömbös zöld (1 db) [98. tábla 14]; borostyán: korongos (9 db), apró, szabályos, hasábos (1 db) [98. tábla 15]. Összesen 11 db [98. tábla 14–15].
2. Gyöngyhímzés. A bokáknál bontották ki, több sorban felvarrva zömében borostyán és karneolgyöngyök. Összesen 201 db [1. függelék 50. táblázat].
3. Gyöngy. A bolygatott részből, szabálytalan hasábos borostyán.
4. Fibula. A bolygatott részből kétagú bronzfibula. Oldalt hajlított lábú, kengyele facettált, a rugó tengelyének két végén egy-egy gömb alakú *nodus*. Törött, hiányos. H.: 3,6 cm [98. tábla 17].

436. sír [90. kép]

A temetőterképen: 20–29.

Körárkos halmos temetkezés.

Bolygatott volt. Az É-i végétől ráásott rablóakna a sírtükrök alakját majdnem pontosan követte. Az ásató megfigyelése szerint a bolygatott részben egy felnőtt és egy gyermek csontjai voltak visszadobálva, összetöredezve. A gyermek kulcscsontján és az alkar alsó végén patinásodás nyomai. A leletek a bolygatott részben kerültek elő.

A sír h.: 2,60 m; sz.: 1,14 m; m.: 1,48 m. T.: 174–354° D–É.

Neme: nő, *Ad.* Az antropológiai vizsgálat gyermeket nem említ.

Leletek:

1. Apró korallgyöngyök (2 db).
2. Vastöredékek (2 db). Talán koporsókapocs darabjai.

437. sír [91. kép]

A temetőterképen: 20–30.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt. Szinte az egész sírt átfogta a rablóakna. Az aknában néhány csontdarab volt, a leletek a bolygatott részből kerültek elő.

A sír h.: 2,70 m; sz.: 1,15 m; m.: 1,32 m. T.: 156–336°.

Neme: nő, *Mat.* eleje.

Leletek:

1. Gyöngyök. Üveggyöngyök: lecsapott sarkú kék (1 db töredék), négyzetes hasábos, narancssárga (1 db). Összesen 2 db.
2. Edénytöredék. Barna, vékony falú, homokkal soványított edény ívelt oldaltöredéke. Középkori (?). Átm.: $3,9 \times 2,2$ cm.
3. Edénytöredékek. Kézzel formált edény apró oldaltöredékei (3 db). Értelmezhetetlenek, koruk bizonytalan.

438. sír [92. kép]

A temetőterképen: 20–29.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan temetkezés. A váz átlós irányban feküdt a sírban (DK–ÉNy). A koponya jobbra fordult és a felhúzott jobb vállat érintette. A jobb kar a váz alatt volt. A felkar a gerincoszlophoz tartott, az alkar párhuzamosan a gerincoszlop jobb oldalán, a kézfej a keresztcsont alá nyúlt. A bal kar behajlítva, a kézfej az ágyékcsigolyákon került elő. A jobb láb nyújtva, a bal láb behajlítva, kissé fel volt húzva. A lábfejek a sír ÉNy-i sarkáig nyúltak, a sír rövidege miatt a jobb lábfej függőleges helyzetű volt. A bal lábfej a jobb bokacsont alatt helyezkedett el. A váz hossza a sírban lemérve: 152 cm.

A sír h.: 1,88 m; sz.: 0,62 m; m.: 1,45 m. T.: 146–326° DK–ÉNy.

Neme: nő, *Mat.* vége.

Leletek:

1. Fülbevalópár. A koponya jobb oldalán bronzhuzalból hajlított hurkos-kampós zárszerkezetű fülbevaló feküdt. A hurok felőli végére 2,5 cm hosszan vékony bronzhuzal van sűrűn feltekercselve, melyet kétoldalt egy-egy vastagabb drótból kialakított *nodus* zár. A zárszerkezet hiányos. Átm.: 3,5 cm. A koponya bal oldalán vastag bronzhuzalból hajlított, nagyméretű hurkos-kampós fülbevaló. A nyújtott csepp alakú hurkot az elvékonyított huzal végéből alakították ki, majd nyolcszorosan feltekercselték. Átm.: 4,5 cm [99. tábla 3–4].
2. Karperecpár. A jobb és a bal csuklón egy-egy ovális, kiszélesedő végű öntöttbronz karperec. A bal oldalinak a végén hold alakú beütögetett díszítés látható halványan, kicsit vékonyabb, mint a másik. A jobb oldali átm.: $6,5 \times 5,3$ cm. A bal oldali átm.: $6,4 \times 5,7$ cm [99. tábla 1–2].

439. sír [93. kép]

A temetőterképen: 21–28.

Körárkos halmos temetkezés.

Bolygatott sír. A nyéses szintjén a sír É-i végétől 40 cm-re kezdődő akna a sír alakját követte. Bontáskor változó

mélységben néhány csonttöredék és egy patinás alkarcsont került elő. A leletek is a bolygatott részben voltak. A sír h.: 2,76 m; sz.: 1,15 m; m.: 1,65 m. T.: 166–346° D–É.

Neme: nő, *Ad.*

Leletek:

1. Fülbevaló. Ezüsthuzalból hajlított fülbevaló (?) deformálódott két töredéke, vasröggel összerozsdásodva. Egy másik, értelmezhetetlen vasrög is tartozik az együtteshez. Átm.: 1,5 cm. Átm.: 1,4 cm.
2. Kés. Egyenes élű, egyenes hátú, alsó nyélállású apró kés. H.: 9,5 cm; sz.: 1,4 cm [99. tábla 5].

440. sír [94. kép]

A temetőterképen: 21–29.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan temetkezés. A koponya a bal oldalán feküdt, a felső részét elszántották. A csigolyák tövisükkel felfelé álltak, a csigolyákhoz csatlakozóan a bordák háti része látszott. A bordák felett a lapockák feküdtek, tehát az elhunyt felső testét hasra fordítva helyezték a sírba. A jobb kar a gerincoszlop hosszanti vonalára merőleges, az alkar visszahajlott az áll alá. A bal felkar a bordák mellett volt, a visszahajlított alkar benyúlt a bordák alá. A lábak felhúzva, zsugorított helyzetben kerültek elő. A váz az alatta elhelyezkedő 441. sír aknája fölötti humuszrétegben feküdt. Az alatta 5–6 cm-rel kirajzolódó akna K-i felétől a koponya 20 cm-re volt; a lábfejek egy vonalban voltak az alatta kirajzolódó akna K-i szélével. A 441. sír D-i végétől a váz (azaz a combcsont legjobban előre nyúló pontja) 140 cm-rel, a sírfenéktől 44 cm-rel, a sír Ny-i szélétől 5 cm-rel beljebb helyezkedett el, a sír K-i szélétől pedig 35 cm-rel nyúlt ki. A váz hossza a sírban lemérve: 110 cm (zsugorítva).

A sír h.: 1,45 m; sz.: 0,95 m; m.: 0,31 m. T.: 268–088° Ny–K.

Neme: nő, *Ad.* eleje.

Leletek:

1. Állatcsont. A bal bordák alatt, az alkarcsont mellett volt. Ló: *d M^{1.2}*.

441. sír [95. kép]

A temetőterképen: 21–29.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt. A sír a 440. számú zsugorított váz alatt helyezkedett el. A bolygatás a humuszréteg alatt (35–40 cm mélyen) kirajzolódó sír K-i oldalfalát roncsolta, a D-i végétől 90, az É-i végétől 30 cm-re hatolt túl. 60 cm

mélységben a rablóakna a sír falain belül volt, tehát a nyelési szinten észlelthez képest jelentősen összeszűkült. A bolygatott részben néhány hosszúcsont és koponyatöredék volt.

A sír h.: 2,75 m; sz.: 0,95 m; m.: 1,05 m. T.: 168–348° D–É.

Neme: (?), *Juv.*

Leletek:

Nem voltak.

442. sír [97. kép]

A temetőterképen: 22–28.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt, az É-i végétől a sír háromnegyed részét akna rabolta, amely a sír É-i falát egy félméteres szakaszon megrongálta. A bolygatott részben néhány csonttöredék, patinás bordatöredék volt. A leletek is itt voltak.

A sír h.: 2,60 m; sz.: 0,90 m; m.: 1,50 m. T.: 160–340° D–É.

Neme: a leletek alapján nő, *Ad.*

Leletek:

1. Orsógomb. Barna, fekete foltos, finom, apró szemű kavicsokkal és homokkal soványított, repedezett felületű darab. Aszimmetrikusan kettős kúpos. Kiegészített. M.: 2,8 cm; átm.: 3,5 cm; a lyuk átm.: 1,2 cm [99. tábla 11].

2. Edény. Sötétszürke, egyenes falú tál, a perem alatt és az oldalán két széles horonnyal tagolva. Alacsony talpa enyhén homorú, alján kettős bemélyített sekély árokkal. Felülete simított. M.: 6 cm; pá.: 13,3 cm; fá.: 8 cm [99. tábla 6].

3. Fibula. A bolygatásból kéttágú bronzfibula oldalt hajlított lábbal, facettált kengyellel és tűtartóval. Alsóhúros. A tűtartó kengyelének tengelye egyik végén apró *nodus* található. A tű és a kengyel vége hiányos. H.: 3,8 cm [99. tábla 7].

4. Gyöngyök. A bolygatott részben gyöngyök: apró korallgyöngy és egy hordó alakú mészkgöngy. Összesen 2 db [99. tábla 8–9].

5. Huzal töredéke. A bolygatásból vashuzal töredéke, felületén falenyomattal. Nyéltüske (?)

443. sír [98. kép]

A temetőterképen: 22–29.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt. A sírtükör nyelési szintjén az akna a sír széleit követte, 20 cm-rel följebb a sír Ny-i szélétől

fél méterrel kinyúlt, a sír többi oldala ezen a szinten is sértetlen. Az akna a sír Ny-i felében egy függőleges oldal falú sávban 20 cm-rel mélyebb a sír aljánál. A sír fenekén fehéres rózsaszín mészszerű anyag nyoma volt megfigyelhető. A bolygatásban a koponya felső része és néhány csonttöredék maradt. A leletek is a bolygatásból kerültek elő.

A sír h.: 3,50 m; sz.: 1,90 m; m.: 2,04 m. T.: 166–346° D–É.

Neme: (?)

Leletek:

1. Szíjvég. Téglalap alakú, bronzlemezről hajlították, az elülső oldala 0,3 cm-rel hosszabb, mint a hátulsó. Az elülső két sorba rendezett pontkörös mintával díszített. A lemez kettéhajlításánál a lemez alsó részét csepp alakúra alakították ki. A két lemez között bizonyos (0,1–0,3 cm-es) távolság található, itt valószínűleg szerves anyag (bőr?) maradványa volt megfigyelhető. A két lemezt egy mindkét oldalon ellapított nittszeg erősíti össze. Az elülső lap két sarka letörött. Átm.: 3,2 × 2,4 cm [99. tábla 13].

2. Vashuzal töredéke. Falenyomatos. H.: 2 cm.

3. Edény töredéke. Kavicsos anyagú, középkori edény apró töredéke. Erősen kavicsos-szemcsés, nagy szemű homokos, egyik oldalán vörös, a másikon fekete. Átm.: 2 × 1,5 cm.

444. sír [99. kép]

A temetőterképen: 23–28.

Jelöletlen temetkezés.

A koponya előre néz, a föld nyomása következtében a koponya felső része a halántékcsonatok közé benyomódott. A kezek a váz mellett kinyújtva helyezkedtek el. A csigolyák nagy része és a bal medence felszívódott. A jobb combcsont bolygatás következtében hiányzik, bár határozott rablóakna nyoma nem látszott. Az É-i végétől 150 cm-re a sírtükör egyre bizonytalanabb lett, a D-i végét nem lehetett világosan lehatárolni. A jobb lábszárcsont a bal térd magasságában került elő, a jobb lábfej eredeti helyén, a bal mellett volt. A leletek eredeti helyzetben voltak. A váz hossza a sírban lemérve: 161 cm.

A sír h.: 2,75 m; sz.: 0,70 m; m.: 1,25 m. T.: 180–360° D–É.

Neme: férfi, *Mat.* vége.

Leletek:

1. Fibula. A koponya fölött 5 cm-re, valószínűleg egy állatjárásban, vashibula. Kéttágú, alsóhúros, oldalt hajlított lábú. A kengyel téglalap átmetszetű. H.: 5,7 cm [100. tábla 2].

2. Fül. A jobb medencelapát felső részénél ívelt, két végén falenyomatos, elvékonyodó, rombusz átmetszetű vashuzal fül. Átm.: 4,4 cm [99. tábla 12].

3. Csát. A jobb medencelapát alsó felében ovális vascsat karikájának ívelt töredéke és peckének derékszögben hajlított darabja. H.: 1,9 cm. H.: 1,1 cm [99. tábla 10].

4. Pénzek. Az ágyéki csigolyán (2 db). Constantinus dinasztia; AE3; 324–330; PROVIDENTIAE AVGG vagy CAESS. Constantinus dinasztia; AE3; 324–330; PROVIDENTIAE AVGG; [99. tábla 14–15].

5. Kés. A bal medencelapát fölött keresztben. Hegye a bal alkar alatt. Egyenes hátú, egyenes élű, középső nyélállású. H.: 14,2 cm; sz.: 1,8 cm [100. tábla 1].

6. Edény. A bal alsó lábszár belső oldalánál tál. Szürke, korongolt, egyenes oldalú, alsó része kúpos. Felülete matt. M.: 6 cm; pá.: 9,5 cm; fá.: 4,7 cm [99. tábla 16].

445. sír [100. kép]

A temetőterképen: 8–30.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt. A sír tükrén belül hatolt le a rablóakna, csak a lábszárai, a bal medence és a combcsontja volt eredeti helyén. A koponyáját a térdekre dobták vissza.

A sír h.: 2,02 m; sz.: 0,54 m; m.: 1,01 m. T.: 152–332° DK–ÉNy.

Neme: férfi, *Sen*.

Leletek:

1. Kés. A bal combcsont forgóján, hegyével a sír Ny-i oldala felé fordulva. Enyhén ívelt hátú, egyenes élű, valószínűleg felső nyélállású volt. A nyéltüske letörött és nem illeszkedik. Mérhető h.: 9,6 cm; sz.: 1,5 cm [100. tábla 5].

2. Csát. A térdek között kerek vascsat, a pecek fele letörött. A karika átmetszete kör alakú, a pecek lapos. Átm.: 3 cm [100. tábla 3].

3. Ár. A jobb lábfej mellől. Vége letörött, erősen korrodálódott, hiányos. Mérhető h.: 9,7 cm [100. tábla 4].

4. Edény. A lábfejek között sötétszürke, korongolt, egyenes peremű, kettős kúpos testű, öblös edény; alacsony talpon áll, a közepe bemélyített. Felülete simított, néhol kopott. M.: 12,2 cm; pá.: 11,2 cm; fá.: 5,8 cm [100. tábla 7].

5. Pénz. A bolygatott részből. Alexander Severus sestertius; 222–235 [100. tábla 6].

446. sír [101. kép]

A temetőterképen: 8–31.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt. A sír tükrén belül hatolt le az akna, csak a medencétől lefelé volt eredeti helyén a váz. A koponyát és néhány hosszúcsontot visszadobtak a bolygatott részbe.

A sír h.: 2,21 m; sz.: 0,86 m; m.: 0,81 m. T.: 232–052° DNy–ÉK.

Neme: nő, *Ad*.

Leletek:

1. Edény. A jobb lábfej külső oldalán. Egy hombár kicsinyített mása. Vízszintesen kihajló perem, rövid nyak, széles váll jellemzi, illetve hogy az alja felé erősen szűkül. Korongolt, fekete, de felülete legnagyobb részt szürkére kopott. M.: 18,1 cm; pá.: 7,6 cm; fá.: 5,5 cm [101. tábla 1].

447. sír [102. kép]

A temetőterképen: 8–30.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt. A sírban csak csontszilánkok voltak, a nagy akna teljesen feldúlta a sírt.

A sír h.: 2,24 m; sz.: 0,82 m; m.: 1,07 m. T.: 160–340° D–É.

Neme: (?)

Leletek: Nem voltak.

448. sír

A temetőterképen: 9–32.

Körárkos halmos temetkezés.

Bolygatott volt. A rablás aknája a sír D-i oldalát teljesen megzavarva, a K-i oldalának felét érintve hatolt le a koponya és a medence közötti részen. Még emberi csontszilánkok sem voltak a sírban. A sír É-i végén, a sír alján érintetlen állattemetkezés. A 448. sír és az állatcsontváz közötti időrendi viszony tisztázatlan maradt. A kutya koponyáját hátratekerték, a bal első lábát felhúzza a koponya elé, bal hátsó lábát a koponya mögé hajlították vissza. Lehetséges, hogy a bal első lábán nyugodott eredetileg a koponya, csak később billent hátra, jelenlegi helyzetébe. Gerincét félkör alakban meghajlították. A jobb első és hátsó lábát hátsó irányban „zsugorították”. Az egész állattemetkezés gondos, céltudatos eltemetés benyomását kelti. A kutya koponyájának jobb oldalán erős ütődéstől származó törés, a csontok szilánkokra zúzódtak. A kutya nyakcsigolyái körül mintegy 40 db vaslemez

volt elszórva; az ásató megállapítása szerint, csengő és/vagy lánc lehetett.

A sír h.: 3,02 m; sz.: 2,22 m; m.: 1,37 m. T.: 142–322° DK–ÉNy.

Neme: (?)

Leletek:

1. Vastárgy részei. Szabálytalan alakú, törött, apró vastárgy töredékei. Az egyes darabok felületén valamilyen szerves anyag lenyomata volt észlelhető. A feltáráskor a kutya nyakcsigolyái körül voltak, kb. lencse méretűtől a kb. 1,5 cm átmérőjűig. A feltáráskor 40 db-ot említ a dokumentáció, mára 16 db-ot találtunk a leletek között. A feltáráskor mért adatokat adjuk meg. H.: 0,4–1,8 cm; sz.: 2 cm.

2. Állatcsontok. Kutya: csontváz (125 db, törött combcsont), *s. corpus mandibula fr.*, *s. ulna fr.*

449. sír [103. kép]

A temetőterképen: 9–31.

Körárkos halmos temetkezés.

A rablóakna a sírt a jobb oldaláról bolygatta és teljesen feldúlta. Csak néhány csontszilánkot lehetett találni, a leletek is a bolygatott részből kerültek elő.

A sír h.: 2,52 m; sz.: 0,75 m; m.: 1,20 m. T.: 146–326° DK–ÉNy.

Neme: nő, *Ad.*

Leletek:

1. Kés. Egyenes élű, egyenes hátú, feltűnően rövid nyéltüskéjű. A hegye hiányzik. A mérhető h.: 10 cm; sz.: 2 cm [100. tábla 8].

2. S alakú koporsókapocs. H.: 14,6 cm; sz.: 2,7 cm.

450–452. sírok

Árpád-koriak.

453. sír [104. kép]

A temetőterképen: 9–32.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt. A rablóakna a sírt felülről bolygatta és teljesen feldúlta. A sírban csak néhány csontdarab volt.

A sír h.: 2,58 m; sz.: 1,15 m; m.: 1,10 m. T.: 142–322° DK–ÉNy.

Neme: férfi, *Mat.*

Leletek:

Nem voltak.

454. sír [105. kép]

A temetőterképen: 9–31.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt. A rablóakna a sírba felülről hatolt be és teljesen feldúlta, csak néhány csontdarab került elő. Az akna a vázat a koporsón belül érintette, mert a két koporsókapocs a helyén maradt.

A sír h.: 2,53 m; sz.: 0,91 m; m.: 1,28 m. T.: 160–340° D–É.

Neme: nő, *Ad.*

Leletek:

1. S alakú koporsókapocs. A fejnél. H.: 14,6 cm; sz.: 3,3 cm.

2. S alakú koporsókapocs. A lábnál. H.: 16 cm; sz.: 3,3 cm.

3. Kés. A bolygatott részből. Nyújtott háromszög alakú, a nyéltüske négyzetes átmetszetű és a kés fokának folytatásaként alakították ki. Nincs hegye, tompa vége volt. Nem szarmata kori típus. H.: 11 cm; sz.: 2 cm [101. tábla 9].

4. Orsófogomb. Kettős kúpos, barna, legömbölyített oldallal. M.: 2,1 cm; átm.: 3,5 cm; a lyuk átm.: 1,2 cm [101. tábla 8].

455. sír [106. kép]

A temetőterképen: 9–31.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt. A rablóakna a sírt felülről bolygatta, és feldúlta a combcsontokig. A csontokat a sír Ny-i végébe dobálták.

T.: 120–300° DK–ÉNy.

Neme: nő, *Ad.*

Leletek:

Nem voltak.

456. sír [107. kép]

A temetőterképen: 10–32.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír. A koponya erősen jobbra volt billenve. A karok a váz mellett kinyújtva, a bal kar a medence alatt, a jobb a medencelapáton volt.

A váz hossza a sírban lemérve: 171 cm.

A sír h.: 2,22 m; sz.: 0,83 m; m.: 0,85 m. T.: 166–346° D–É.

Neme: férfi, *Mat.*

Leletek:

1. Vastárgy. A bal váll fölött, a koponya mellett vastárgy értelmezhetetlen töredékei, keskenyebb, szélesebb vaspálcák darabjai (6 db).

457. sír [108. kép]

A temetőterképen: 10–32.

Körárkos halmos temetkezés.

Bolygatott volt. A sírt felülről bolygatták kb. 200 cm széles aknával, amely a váz fölött erősen összeszűkül. Teljesen feldúlt, a sírban csak néhány csontszilánk maradt.

A sír h.: 2,82 m; sz.: 0,93 m; m.: 1,28 m. T.: 156–336° DK–ÉNy.

Neme: (?)

Leletek:

Nem voltak.

458. sír [109. kép]

A temetőterképen: 10–31.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír. A váz a jobb oldalán feküdt, a bal kar a medencében, a jobb kar a medence alatt került elő.

A sír h.: 1,54 m; sz.: 0,55 m; m.: 0,48 m. T.: 142–322° DK–ÉNy.

Neme: (?), *Inf.* II. (7–8).

Leletek:

1. Kés. A koponya tarkója mögött, hegyfelé fordulva. Enyhén ívelt hátú, egyenes élű, hosszú nyéltüskével. H.: 9,8 cm; sz.: 1,5 cm [101. tábla 3].
2. Edény. A lábfejek előtt, a sír É-i végétől 15 cm-re, a Ny-itól 27 cm-re oldalára dőlve feküdt. Szürke, korongolt, ívelt oldalú pohár; enyhén trapézos talpon áll. Matt felületű. M.: 8,1 cm; pá.: 6,6 cm; fá.: 3 cm [101. tábla 4].

459. sír [110. kép]

A temetőterképen: 10–31.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott. A sírt a D-i végétől indított aknával, felülről bolygatták, a medencétől fölfelé a csontokat egy halomba dobálták. A hosszúcsontok a helyükön voltak.

A sír h.: 1,66 m; sz.: 0,84 m; m.: 1,08 m. T.: 162–342° D–É.

Neme: (?), *Inf.* I. vége.

Leletek:

Nem voltak.

460. sír [99. kép]

A temetőterképen: 10–30.

Körárkos halmos temetkezés.

Az árok, amely a bejárata felé hosszan elnyújtott árkú, a 461. sírt is kerítette. Bolygatatlan, annak ellenére, hogy

a sírban csak a hosszúcsontok voltak. A többit a föld felémésztette.

A sír h.: 1,18 m; sz.: 0,38 m; m.: 0,72 m. T.: 178–358° D–É.

Neme: (?), gyermek.

Leletek:

Nem voltak.

461. sír [112. kép]

A temetőterképen: 10–30.

Körárkos halmos temetkezés.

Az árka a 460. sírt is kerítette. Bolygatott volt, a rablóakna kb. 200 cm széles volt, a váz szintjén szűkül össze. A sírt teljesen feldúlta, egy felső kar alsó darabja és csontszilánkok voltak a bolygatott részben.

A sír h.: 3,88 m; sz.: 0,82 m; m.: 1,50 m. T.: 162–342° D–É.

Neme: (?)

Leletek:

Nem voltak.

462. sír [113. kép]

A temetőterképen: 11–32.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott, a rablóakna a sírt az alsó karok felső részétől az alsó lábszárak felső részéig bolygatta. A koponya balra előre volt billenve, a felső karok kinyújtva. Az alsó karok, medencecsontok és a combcsontok a bolygatott részben össze voltak keverve. A váz hossza a sírban lemérve: 163 cm.

A sír h.: 2,21 m; sz.: 0,82 m; m.: 1,04 m. T.: 150–330° DK–ÉNy.

Neme: férfi, *Ad.* eleje (25–30).

Leletek:

1. Fibula. A mellcsont felső részén hagymagombos fibula, zárszerkezettel a jobb kar felé. H.: 6,9 cm [101. tábla 6].
2. Pénz. A jobb térd külső oldalánál. Diocletianus; AE antoninianus; Siscia ? /XXI; 287; RIC 5.2. 274. [101. tábla 2].
3. Csát. A térdek között ovális, megvastagodó csátfej. A pecék téglalap, a csátfej kerek átmetszetű. Átm.: 4 × 2,3 cm [101. tábla 7].
4. Edény. A bokák között sötétbarna, fekete foltos, kézzel formált, durva kidolgozású, sok kvarccal soványított anyagú, tojásdad alakú, behúzott peremű apró edényt bontottak ki. Kiegészített. M.: 6 cm; pá.: 5,4 cm; fá.: 3,8 cm [101. tábla 5].

463. sír [114. kép]

A temetőterképen: 11–32.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt, a rablóakna a sírt felülről bolygatta, amely jóval szélesebben indult, mint a temetkezés körvonala. A sírban néhány hosszúcsont és koponyatöredék került elő.

A sír h.: 1,82 m; sz.: 1,05 m; m.: 1,02 m. T.: 150–330° DK–ÉNy.

Neme: nő, *Mat.* vége.

Leletek:

Nem voltak.

464. sír [115. kép]

A temetőterképen: 11–32.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír. A koponya hátra volt billenve, a karok a törzs mellett kinyújtva. A sírban csak a hosszúcsontok voltak, a többi a föld felemésztette. A váz hossza a sírban lemérve: 133 cm.

A sír h.: 2,04 m; sz.: 0,61 m; m.: 0,82 m. T.: 146–326° DK–ÉNy.

Neme: nő, *Ad.*

Leletek:

1. Csüngő és gyöngyök. Az áll alatt a nyakban, a mellcsont felett bronzhuzalból hajlított csüngő. Enyhén ovális alakú, végei egymásra futnak. Átm.: 3,5 × 3 cm. A csüngő mellett egy-egy mészkőgyöngy (a sírrajzon három gyöngy szerepel, mind a csüngő alatt) [102. tábla 1].

2. Karék. A jobb csuklónál gyöngyökből fűzött karék. Üveg: narancssárga rövid hasáb (1 db); mészkő: töredék, talán csüngő furatú (1 db) [102. tábla 6].

3. Gyöngyhímzés. A bokák körül üveggyöngyök, összesen 311 db [1. függelék 51. táblázat].

4. Edény. A bokák között kézzel formált, vörös színű, tojás hasú, enyhén kihajló, rövid peremű edény. M.: 7,7 cm; pá.: 6,2 cm; fá.: 3,9 cm [102. tábla 8].

465. sír [116. kép]

A temetőterképen: 11–32.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt, a sírt egy nagy ovális rablóakna teljesen feldúlta. Csak néhány csontdarab maradt a gödörben.

A sír h.: 1,59 m; sz.: 0,42 m; m.: 0,81 m. T.: 148–328° DK–ÉNy.

Neme: leány.

Leletek:

1. Edény. A sír végétől 29 cm-re, a láb felőli sírvégénél, eredeti helyén került elő. Fekete, kézzel formált, durva kidolgozású, repedezett felületű, vékony falú, zömök fazék. M.: 9 cm; pá.: 7,7 cm; fá.: 6 cm [102. tábla 9].

2. Csüngő. A bolygatott részből, bronzlemezből hengerre sodort tárgy, talán csüngő volt. H.: 1,3 cm; átm.: 0,6 cm [102. tábla 7].

3. Fülbevaló. A bolygatott részből vékony bronzhuzalból hajlított fülbevaló. A két vége letörött, egyik végén feltekercselés látszik. Valószínűleg hurkos-kapcsos záródású volt. Átm.: kb. 3 cm [102. tábla 2].

466. sír [117. kép]

A temetőterképen: 11–31.

Körárkos halmos temetkezés.

Bolygatott volt, a rablóakna a sírnál jóval szélesebb volt, a vázig egyenletesen összeszűkül. A leletek a bolygatott részből kerültek elő.

A sír h.: 2,71 m; sz.: 1,32 m; m.: 1,44 m. T.: 164–344° D–É.

Neme: a leletek alapján nő.

Leletek:

1. Orsógomb. Szürkésbarna, eredetileg bikónikus, aszimmetrikus. A nyújtottabb vége enyhén ferdére levágott, gondosan lecsiszolt. Így orsókarika lett belőle. Átm.: 3,3 cm; m.: 1,2 cm; a lyuk átm.: 1,1 cm [102. tábla 10].

2. Kés. Felső nyélállású, feltűnően széles kés töredéke. Mérfető h.: 4,8 cm; sz.: 2,5 cm.

3. Fibula. Oldalt hajlított lábú vasfibula tűtartója és kengyelének töredéke. A kengyel téglalap átmetszetű. H.: 4,1 cm.

4. Ár. Hengeres töredékek, nem illeszkedő darabok (3 db). H.: kb. 6 cm [102. tábla 3].

5. Csiholó. Falenyomatos, téglalap metszetű vaspálca, törött, hiányos. Csiholó lehetett. H.: 7,8 cm [102. tábla 4].

467. sír [118. kép]

A temetőterképen: 11–30.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt, a rablóakna a sírra felülről hatolt rá, és teljesen feldúlta azt. A sírban csak néhány csontszilánk volt. A leletek a bolygatott részből kerültek elő.

A sír h.: 1,19 m; sz.: 0,64 m; m.: 0,86 m. T.: 146–326° DK–ÉNy.

Neme: (?), *Inf.* II.

Leletek:

1. Fibula. Egytagú bronzfibula, a kengyele egy vékony és keskeny pánt. Törött, hiányos. H.: kb. 4 cm.

2. Apró korallgyöngyök (3 db).
3. Edénytöredék. Sötétszürke, gyorskorongolt edény oldaltöredéke. Átm.: $6,2 \times 3,7$ cm.

468. sír [119. kép]

A temetőterképen: 11–30.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt, a rablókna a sírt felülről bolygatta és teljesen feldúlta. A csontokat a sír közepére összedobálták, de csak hosszúcsontok kerültek elő. A leleteket a bolygatásban bontották ki.

A sír h.: 2,43 m; sz.: 0,98 m; m.: 1,62 m. T.: 172–352° D–É.

Neme: nő, *Ad*.

Leletek:

1. Gyöngyök. Szabálytalan hasáb alakú borostyángyöngyök, különböző méretűek. Erősen töredékesek. 6 db, és további két-háromhoz tartozó töredékek.
2. Koporsókapocs. S alakú koporsókapocs töredéke a sír fej felőli végéből. H.: 2,2 cm; sz.: 2,2 cm.

469. sír [120. kép]

A temetőterképen: 12–32.

Körárkos halmos temetkezés.

Bolygatott volt. A rablókna felülről indult, 20–30 cm-rel szélesebben, mint amilyen széles a sír volt, és csak a sírfenék fölött szűkült össze. A sírban csupán néhány hosszúcsont és koponyatöredék volt.

A sír h.: 2,31 m; sz.: 0,92 m; m.: 1,30 m. T.: 148–328° DK–ÉNy.

Neme: nő.

Leletek:

Nem voltak.

470. sír [121. kép]

A temetőterképen: 12–31.

Körárkos halmos temetkezés.

Bolygatott volt. A sírt Ny-i oldalról bolygatták egy hatalmas, széles rablóknaival. A bolygatott részben hosszúcsontok és koponyatöredék voltak, a sír eredeti vonalán túl, az aknában is kerültek elő csontok.

A sír h.: 2,14 m; sz.: 0,91 m; m.: 1,48 m. T.: 158–338° D–É.

Neme: férfi, *Ad*.

Leletek:

1. Edénytöredékek. Barnásszürke, korongolt edény oldaltöredékei. Értelmezhetetlenek (2 db). Átm.: $4,7 \times 3,1$ cm. Átm.: $2,6 \times 1,8$ cm.

471. sír [122. kép]

A temetőterképen: 12–31.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír. A koponya erősen a jobb oldalra billent, a jobb kar könyökben a medencecsont fölé volt hajlítva. A bal kar majdnem teljesen kinyújtva feküdt. A váz hossza a sírban lemérve: 142 cm.

A sír h.: 2,11 m; sz.: 0,65 m; m.: 1,28 m. T.: 150–340° DK–ÉNy.

Neme: nő, *Ad*.

Leletek:

1. Fibula. A bal kulcscsont és a koponya állkapcsa között vasfibula (?) két töredéke.
2. Edény. A jobb lábszárcsont külső oldalánál, tőle 10 cm-re. Szürke, korongolt, egyenes peremű, nyomott gömbös hasú edény; alacsony talpon áll. Alján elnagyolt, szabálytalan kör alakú bekarcolás. Felülete matt, erősen kopott, néhol rétegesen, lemezesen mállott. M.: 11,3 cm; pá.: 10,5 cm; fá.: 5 cm [102. tábla 11].

472. sír [123. kép]

A temetőterképen: 13–31.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan. A sír É-i sarkán árok ment keresztül, de ez nem érintette a csontvázat. A koponyát a föld szét nyomta. A jobb kar a törzs mellett kinyújtva, a bal kar erősen a sír széléhez volt szorítva és könyökben behajlítva. A váz hossza a sírban lemérve: 169 cm.

A sír h.: 2,01 m; sz.: 0,80 m; m.: 1,25 m. T.: 156–346° DK–ÉNy.

Neme: férfi, *Ad*.

Leletek:

1. Fibula. A mellcsont szélén, az áll alatti részen kéttagú, oldalt hajlított lábú, alsóhúros vasfibula volt. A kengyel félkör alakú, a tűje hiányzik. H.: 4,5 cm [102. tábla 12].
2. Kés. A jobb alkar mellett, enyhén ívelt hátú, egyenes élű, középső nyélállású. H.: 13,1 cm; sz.: 2 cm [102. tábla 5].
3. Edény. A sírfenéktől 56 cm-re, a sír K-i feléhez nyomva, a sírvégtől 8 cm-re. Törötten került a sírba. Nincs a leltárban.

473. sír [124. kép]

A temetőterképen: 13–30.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír. A koponya kissé balra volt billenve, a karok a törzs mellett kinyújtva kerültek elő. A váz hossza a sírba lemérve: 173 cm.

A sír h.: 2,18 m; sz.: 0,88 m; m.: 1,18 m. T.: 162–342° D–É.
Neme: férfi, *Mat.* vége (50–60).

Leletek:

1. Hengeres vastárgy. A jobb kulcscsont alatt, egyik vége felé elvékonyodik. Mindkét vége törött. Talán ár volt. H.: 4 cm; átm.: 0,6 cm.
2. Pénz. A bal medencelapát felső szélénél. Sestertius (?); 244–251 [103. tábla 6].
3. Vastöredékek. A keresztcsonton három apró vastöredék, talán az övhöz tartozó kis csat (?) darabjai (3 db). H.: 1,2 cm; 1,6 cm; 0,9 cm.
4. Csengő. A bal csuklónál öntöttbronzból készült csengő, nagy, masszív, egybeöntött füllel. A palástja ívelt oldalú négyzetes volt, most erősen hiányos. Hiányzik a fül felső ívének egy része is. Erősen kopott, nyelve nincs. Mérhető m.: 3,2 cm; átm.: kb. 2,2 cm [103. tábla 5].
5. „Mikrokozmosz” csüngő. A bal csuklónál öntött, áttört díszű, kettős kúpos alakú bronzcsüngő. Alsó része gyűrűvel övezett félgömbben végződik, a füle letörött, felső része hiányos. M.: 3,9 cm; átm.: 2 cm [103. tábla 4].
6. Kés. A bal combcsont felső részénél. Középső nyélalású, hosszú nyéltüskével, az éle és a háta ívelt. A pengéjének nagyobb része hiányzik. Mérhető h.: 7,8 cm; sz.: 2 cm [103. tábla 3].
7. Lándzsa. A jobb alsó lábszár külső oldalánál lándzsahegy. Keskeny, hosszú élű, hiányos. Köpűjének belsejében falenyomatok és egy szeg maradványa. H.: 15,8 cm; a köpű átm.: 2,4 cm; a köpű h.: 6,5 cm; a penge sz.: 2,5 cm [103. tábla 1].
8. Nyílhegy. A lándzsa hegyének folytatásában vas nyílhegy. Nyéltüskéje hosszú, mindkét lapján erős borda, a szárnyai letöredezték. Mérhető h.: 8,1 cm; sz.: 0,9 cm [103. tábla 2].
9. Edény. A jobb lábfej előtt, téglavörös, korongolt, gömbös. Kihajlító, rövid pereme van, apró talpa. M.: 9,6 cm; pá.: 8,2 cm; fá.: 3,9 cm [103. tábla 7].

474. sír [125. kép]

A temetőterképen: 13–31.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan volt, a sírt akna nem bolygatta, de ennek ellenére nem találtak benne semmit. Csecsemő sírja lehetett, a csontok felszívódtak.

A sír h.: 0,96 m; sz.: 0,62 m; m.: 1,55 m. T.: 268–088° Ny–K.

Neme: (?)

Leletek:

Nem voltak.

475. sír [126. kép]

A temetőterképen: 13–32.

Körárkos halmos temetkezés.

Bolygatott volt, a rablóakna a sírt a sírtükrön belül bolygatta, olyan mértékben, hogy még csontszilánk sem maradt benne.

A sír h.: 2,61 m; sz.: 0,84 m; m.: 1,26 m. T.: 148–328° DK–ÉNy.

Neme: (?)

Leletek:

Nem voltak.

476. sír [127. kép]

A temetőterképen: 13–32.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt. A rablóaknát a sírra a K-i oldalról 180 cm szélességben ásták rá úgy, hogy a Ny-i sírfalat is áttörték. Teljesen feldúlta, csak egyetlen gyermekfog került elő bontáskor.

A sír h.: 2,58 m; sz.: 0,68 m. T.: 146–332° DK–ÉNy.

Neme: (?)

Leletek:

Nem voltak.

477. sír [128. kép]

A temetőterképen: 13–31.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott sír. A rablóakna közepén, keresztben bolygatta, s mindkét sírfalat érintette a beásás. A hosszúcsontok a bolygatott részbe vissza voltak dobva, a koponya „visszahelyezve”. A bokák és környékük eredeti helyzetben voltak.

A sír h.: 2,82 m; sz.: 0,93 m; m.: 0,96 m. T.: 164–344° D–É.

Neme: nő, *Ad.* eleje.

Leletek:

1. Kő. A jobb boka mellett ovális átmetszetű, szürke kő. Törött. Fenőkő (?) H.: 3,4 cm; sz.: 4,1 cm [103. tábla 8].

2. Iszkába. A jobb boka alatt ismeretlen rendeltetésű vaspánt, talán iszkába töredékei. Kettő összeillő, a másik kettő különálló darab. Az egyik töredék a végén, derékszögben meghajlított (4 db). Együttes h.: 7,4 cm; sz.: 0,9 cm; 0,5 cm.

3. Edény. A jobb lábfej előtt fenékkal felfelé, sötétszürke, korongolt, egyenes peremű, erősen nyomott hasú, trapézos talpú edény, aljának közepe kör alakban bemé-

lyített. Felülete matt. M.: 9,5 cm; pá.: 8,4 cm; fá.: 6,6 cm [104. tábla 3].

4. Gyöngyhímzés. A bokák körül egy karneol kivételével üveggyöngyök, a ruha aljának díszai. Összesen 295 db [1. függelék 52. táblázat].

5. Edény töredéke. Szürke, korongolt, vízszintesen kihajló peremű, öblös edény peremtöredéke a bolygatott részből [104. tábla 1].

6. Edény töredékei. Szürke, korongolt, füles, öblös edény töredékei. A kör átmetszetű fül a perem alól indul. A vállon árok fölött alacsony borda, alatta alig észlelhető besimított rácsminta [104. tábla 2].

7. Gyöngyök. Szabálytalan hengeres borostyángyöngyök a bolygatott részből (2 db) [104. tábla 4].

8. Csüngő. Bronzlemezről kivágott és hajlított, balta alakú csüngő a bolygatott részben. H.: 1,9 cm; sz.: 0,7 cm [105. tábla 3].

9. Gyöngy. Öntöttbronz gyöngy vagy csüngő, a bolygatott részből került elő. Átm.: 1,3 cm [105. tábla 4].

10. Orsógomb. A bolygatott részben kúpos alakú orsógomb. Átm.: 4,1 cm; m.: 2,1 cm [105. tábla 1].

478. sír [129. kép]

A temetőterképen: 13–30.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt. A rablóakna a sírt felülről bolygatta, különösen a koponyát és a jobb kart. A váz többi része a helyén volt.

A sír h.: 2,18 m; sz.: 0,72 m; m.: 1,14 m. T.: 160–340° D–É.

Neme: nő, *Ad.* eleje.

Leletek:

1. Karperecek. A bal csuklón két bronzpánt karperec, kiszélesedő és egyenesre levágott végükön beütötgetett pontdísszel. Átm.: 7 × 5,9 cm. Átm.: 6,5 × 5,7 cm [104. tábla 8–9].

2. Kés. A bal felkar belső oldalán ívelt hátú, egyenes élű, középső nyélállású apró kés. A nyéltüske letörött. Mérhető h.: 4,9 cm; sz.: 1,5 cm [104. tábla 7].

3. Gyöngyhímzés. Mindkét boka körül gyöngyök, a nadrág aljának díszai, kivétel nélkül üveggyöngyök. Összesen 360 db és számos töredék [1. függelék 53. táblázat].

4. Edény. A jobb boka külső oldalánál világosbarna, kézzel formált, vastag falú, zömök fazék. M.: 8,4 cm; pá.: 8,1 cm; fá.: 6,4 cm [104. tábla 5].

5. Gyöngy nyaklánc. A nyak tájáról, a bolygatott részből sokszögű karneolgyöngyök. Nyakláncához tartozhattak (3 db) [104. tábla 6].

479. sír [130. kép]

A temetőterképen: 14–30.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír. A koponyát a föld szétnyomta, a váz a jobb oldalán feküdt. A jobb láb kissé fel volt húzva, a bal kinyújtva került elő. A váz hossza a sírban lemérve: 64 cm.

A sír h.: 0,97 m; sz.: 0,61 m; m.: 0,85 m. T.: 138–318° DK–ÉNy.

Neme: (?), *Inf.* II. (10–12).

Leletek:

1. Vastöredékek. A mellen, értelmezhetetlenek (4 db).

2. Edény. A bokák alatt világosbarna, kézzel formált, durva kidolgozású, repedezett felületű, aszimmetrikus, pereme felé egyenletesen szélesedő pohár. M.: 6,9 cm; pá.: 7,2 cm; fá.: 5,1 cm [105. tábla 2].

480. sír [131. kép]

A temetőterképen: 14–32.

Körárkos halmos temetkezés.

Bolygatott volt, a rablóakna a sírt a K-i oldalról bolygatta egész szélességében, és teljesen feldúlta azt. A bolygatásban a hosszúcsonatok egy helyre voltak összedobálva. A leletek a bolygatott részből kerültek elő.

A sír h.: 3,42 m; sz.: 1,82 m; m.: 1,04 m. T.: 170–350° D–É.

Neme: férfi, *Ad.*

Leletek:

1. Kard koptatója. A bronzból készült koptató U alakú. Végeit egy-egy szegecs rögzítette a tokhoz, szárain és végén halványan látszó bekarcolt vonalak tagolják. H.: 5 cm; sz.: 3,5 cm [105. tábla 5].

2. Vastárgyak. Hengeres, illetve négyzetes átmetszetű, hosszúkás alakú tárgyak töredékei. Nem összeilő töredékegyüttes. H.: 6,3 cm; legnagyobb átm.: 0,8 cm.

3. Vashuzal. Vashuzal három töredéke, nem illenek össze. Együttes h.: 4,1 cm; átm.: 0,3 cm.

481. sír [132. kép]

A temetőterképen: 14–31.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt, a rablóakna a sírt felülről bolygatta, a csontokat a rablott részen összekeverte. A leletek a bolygatott részből kerültek elő.

A sír h.: 2,32 m; sz.: 0,92 m; m.: 1,26 m. T.: 166–346° D–É.

Neme: férfi (?) *Ad.*

Leletek:

1. Fibulatöredék. Nagyméretű, aláhajlított lábú fibula tűtartójának és a facettált kengyel végének töredéke. A kengyel tövén feltekercselt bronzhuzal található. A vas-tű kis töredéke is előkerült [105. tábla 6].
2. Kés pengéjének töredéke. Mérhető h.: 3 cm; sz.: 1,8 cm.
3. Vastárgy töredéke. Esetleg kés nyéltüskéjének darabja volt. H.: 1,2 cm; sz.: 0,9 cm.
4. S alakú koporsókapocs. A sír láb felőli végében. H.: 14,6 cm; sz.: 2,3 cm.
5. Edény töredéke. Vörös színű, korongolt edény apró, jellegtelen oldaltöredéke. Átm.: $3,5 \times 2,6$ cm.
6. Állatcsont. Mocsári teknős páncéltöredékei (több db).

482. sír [133. kép]

A temetőterképen: 15–32.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt, az akna a sírt a K-i oldalról bolygatta, néhány csont maradt benne.

A sír h.: 1,03 m; sz.: 0,80 m; m.: 0,92 m. T.: 134–314° DK–ÉNy.

Neme: (?), gyermek.

Leletek:

1. Edény. A sír végében, fenekével fölfelé, téglavörös, korongolt, körte alakú korsó. Alsó része részben hiányzik, ragasztott, kiegészített. Külső felületén piros festés nyomai láthatók. M.: 8,7 cm; pá.: 5,3 cm; fá.: 3,7 cm [106. tábla 1].

483. sír [134. kép]

A temetőterképen: 15–33.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír volt. A koponya erősen hátrabillent, a jobb kar kinyújtva, a bal könyökben behajlítva a medencecsonton feküdt. A jobb láb combcsontja erősen fel volt húzva oldalt, az alsó lábszár térdben behajlítva, zsugorított helyzetben. A váz hossza a sírban lemérve: 106 cm.

A sír h.: 1,46 m; sz.: 0,65 m; m.: 0,90 m. T.: 232–052° DNy–ÉK.

Neme: nő, *Mat.* vége.

Leletek:

1. Fülbevalópár. Hurkos-kampós záródású bronz fülbevalópár volt a koponya két oldalán. Az egyik hurkos végét elvékonyítva visszatekercselték a fülbevaló testére, a tekercselt rész két végét egy-egy *nodusszal* rögzítették. A másik darab töredékes, deformálódott. Átm.: 3,5 cm. Átm.: kb. $2,5 \times 3$ cm [105. tábla 9–10].

2. Torques. Vashuzalból hajlított féltorques. Vékony, töredékes, hiányos. Átm.: kb. 12 cm [105. tábla 12].

3. Gyöngy nyaklánc. Vegyes gyöngyökből fűzött nyaklánc gyöngyei a nyakcsigolyákon. Korong alakú borostyán (4 db); üveggyöngyök: sötét színűek, kettős kúpos, illetve nyomott gömbösek (3 db). Összesen 7 db [105. tábla 11].

4. Karperec. Bronzpánt karperec a jobb csuklón. A vége rombusz alakúra elkalapált, a szélesebbiken alig észlelhető beütögetett pontsor. Átm.: $5,8 \times 5,1$ cm [105. tábla 7].

5. Karperec. Masszív, vastag bronzpántból hajlított karperec a bal csuklón, végei egymásra futnak és kettős, bemélyített pontsorrall tagoltak. Átm.: $6,4 \times 5,6$ cm [105. tábla 8].

6. Gyöngyhímzés. A szorosan egymás mellett fekvő bokák körül ruha díszei; zömében üveggyöngyök és néhány csontgyöngy. Összesen 465 db [1. függelék 54. táblázat].

484. sír [135. kép]

A temetőterképen: 15–32.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt. A rablóakna a sírt a jobb oldaláról a koponya táján bolygatta meg, majd teljesen feldúlta azt.

A sír h.: 2,48 m; sz.: 0,82 m; m.: 1,24 m. T.: 148–328° DK–ÉNy.

Neme: férfi, *Mat.* eleje.

Leletek:

Nem voltak.

485. sír [136. kép]

A temetőterképen: 15–30.

Körárkos halmos temetkezés.

Bolygatott sír, a rablóakna felülről bolygatta, teljesen feldúlta. A sírban csak néhány csontdarab volt.

A sír h.: 2,76 m; sz.: 0,72 m; m.: 1,35 m. T.: 170–350° D–É.

Neme: (?), *Inf.* I. vége.

Leletek:

1. Fibula. Számszeríjfibula, öntöttbronz. A rugószerkezete deformálódott. A láb és a kengyel végén egy-egy tagolt gomb, a kengyel háromszög átmetszetű. H.: 3,8 cm [106. tábla 2].

486. sír [137. kép]

A temetőterképen: 16–30.

Jelöletlen temetkezés.

A sírt árok bolygatta. A medencétől felfelé szétszórta a csontokat, a sírban semmi nem maradt belőlük. A láb-szárazakat a helyükön hagyták.

A sír h.: 1,41 m; sz.: 0,52 m; m.: 0,48 m. T.: 188–068° DNy–ÉK.

Neme: (?), *Inf.* I. vége.

Leletek:

1. Edény. A bokák között kézzel formált, téglavörös, durva kidolgozású, repedezett felületű, vastag falú, tojásdad alakú edény volt, kicsi peremmel. Ragasztott, kiegészített. M.: 9,3 cm; pá.: 6,8 cm; fá.: 5,8 cm [106. tábla 3].

487. sír [138. kép]

A temetőterképen: 16–31.

Jelöletlen temetkezés.

A rablóakna a sírt a Ny-i oldalról bolygatta és teljesen feldúlta. A hosszúcsontokat a sír É-i végébe, a többi a sír D-i végébe – egy rakásra – dobálták. A leletek a bolygatott részből kerültek elő.

A sír h.: 2,23 m; sz.: 0,72 m; m.: 1,23 m. T.: 166–346° D–É.

Neme: nő, *Mat.*

Leletek:

1. Gyöngyök. Mészkőgyöngy(ök) (?) töredékei (2 db), típusuk nem határozható meg; üveg: szív alakú, sötétkék (7 db) és sokszögű töredékes (1 db). Összesen, a töredékekkel együtt 10 db [106. tábla 4].

2. Lemeztöredékek. Nagyon vékony, töredezett, hártvaszerű, pár milliméteres átmérőjű, szabálytalan alakú bronzlemez töredékei.

3. Lemeztöredék. U alakúra hajlított bronzlemez töredéke, talán fibula tűtartójának darabja. H.: 2,1 cm; átm.: 0,6 cm.

4. Bronzpántok. Végükön behajlított keskeny, rövid bronzpántok. H.: 0,9; sz.: 0,4. H.: 1 cm; sz.: 0,5 cm.

5. Bronzhuzal. Töredékes, talán fibula tűje. H.: 1,2 cm.

488. sír [139. kép]

A temetőterképen: 16–33.

Körárkos halmos temetkezés.

Bolygatott, a rablóaknát pontosan ráásták a sírra, csak néhány csontszilánk maradt benne. A leletek a bolygatott részből kerültek elő.

A sír h.: 3,08 m; sz.: 1,46 m; m.: 1,87 m. T.: 164–344° D–É.

Neme: a leletek alapján nő.

Leletek:

1. Gyöngyök. Sokszögű karneol (1 db); üveggyöngyök: sokszögű sötétkék (1 db) [106. tábla 5], hasábos sötét

színű (2 egész, 1 töredék) [106. tábla 6]. Összesen 5 db [106. tábla 5–6].

489. sír [140. kép]

A temetőterképen: 16–32.

Jelöletlen temetkezés.

A vázat a combcsontoktól felfelé bolygatták. A lábcson- tok és a melléklet a helyükön voltak.

A sír h.: 2,52 m; sz.: 0,78 m; m.: 1,04 m. T.: 148–328° DK–ÉNy.

Neme: nő, *Ad.*

Leletek:

1. Edény. Korongolt tál a sír É-i végétől 57 cm-re, a Ny-itól pedig 40 cm-re. Sötétszürke, kopott, repedezett felületű félgömbös tál, behúzott, duzzadt peremmel. Alacsony ko- rongtalpon áll. M.: 8,4 cm; pá.: 15,7 cm; fá.: 6,2 cm [107. tábla 1].

490. sír [141. kép]

A temetőterképen: 16–31.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt, a rablóakna a sírt középtájon, a bal ol- dalról bolygatta és teljesen feldúlta. A sírban csupán néhány csontszilánk volt.

A sír h.: 2,53 cm; sz.: 0,92 m; m.: 1,28 m. T.: 152–332° DK–ÉNy.

Neme: (?)

Leletek:

1. Vashuzal. Két töredék, az egyik ívelt, talán egy ka- rika töredéke lehetett, a másik egyenes. Átm.: kb. 2,5 cm; h.: 1,1 cm.

491. sír [142. kép]

A temetőterképen: 17–31.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt, a rablóakna a sírt a Ny-i oldaláról a me- dence táján bolygatta, majd teljesen feldúlta. Csak né- hány csontdarab került elő, a leletek a bolygatott rész- ben voltak.

A sír h.: 2,73 m; sz.: 0,78 m; m.: 1,32 m. T.: 158–338° D–É.

Neme: a leletek alapján nő.

Leletek:

1. Gyöngyök. Gömbszelet alakú üveggyöngyök (7 db).

2. Állatcsont. Ló: *s scapula db.*

492. sír [143. kép]

A temetőterképen: 17–31.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt, a rablóakna a sírt a közepe táján bolygatta és teljesen feldúlta. A sírban néhány csontszilánk került elő.

A sír h.: 1,83 m; sz.: 0,52 m; m.: 0,96 m. T.: 146–326° DK–ÉNy.

Neme: (?), gyermek.

Leletek:

Nem voltak.

493. sír [144. kép]

A temetőterképen: 17–32.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt. A rablóakna a sírt a Ny-i oldalról bolygatta, elvitte a koponyát, a bal kart és a bal medencét. A többi csont a leletekkel együtt eredeti helyén került elő.

A sír h.: 2,15 m; sz.: 0,91 m; m.: 0,72 m. T.: 162–342° D–É.

Neme: férfi, *Mat*.

Leletek:

1. Pénz. A jobb medencelapáton. Philippus Arabs sestertius; Róma; 244–249; RIC 4/3. 191 [106. tábla 9].

2. Karperecek. A jobb alkar közepén 2 négyzetes átmetszetű, öntött, kiszélesedő végű, ovális alakú karperec volt. Átm.: 7 × 5,5 cm. Átm.: 7,1 × 5,5 cm [106. tábla 10–11].

3. Kés. A bal combcsont felső végénél, hegyével a sír Ny-i irányában. Ívelt hátú, egyenes élű, középső nyélállású. A nyéltüske csatlakozása kérdéses, törött, hiányos. H.: kb. 11 cm; sz.: 1,8 cm [106. tábla 7].

4. Csát. A bal combcsont belső felén, a kés nyelének szomszédságában ovális csat fele. A pecek egyenes, a vége felé elkeskenyedik. Átm.: kb. 4,5 × 2,5 cm [107. tábla 2].

5. Edény. A két boka között fekete, foltosra égett, kézzel formált, vastag falú gömbös edény, rövid peremmel. Ragasztott, kiegészített. M.: 7,4 cm; pá.: 7 cm; fá.: 4,2 cm [106. tábla 8].

494. sír [145. kép]

A temetőterképen: 17–30.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt. A rablóakna a sírt K-ről, a láb felőli részen árokkal kereste meg, majd azt elérve, teljes felüle-

tén megbolygatta. A koporsókapcsok eredeti helyéből ítélve a koporsón belül történt a rablás.

A sír h.: 3,02 m; sz.: 1,80 m; m.: 1,58 m. T.: 162–342° D–É.

Neme: a leletek alapján nő, *Mat*. eleje.

Leletek:

1. Koporsókapocs. A sír D-i végétől 25 cm-re, a sírfenék-től 10 cm-re koporsókapocs került elő. Végei egy irányba hajlanak. H.: 13,6 cm; sz.: 2,4 cm.

2. Gyöngyök. Azonosíthatatlan helyről és ismeretlen funkcióban. Borostyán: hasábos (10 db), korongos (4 db) [107. tábla 4]; üveg: rövid hasábos, zöld (1 db), gömbös zöld (2 db), kettős kúpos (1 db) [107. tábla 6]; karneol: sokszögű (2 db) [107. tábla 6]. Összesen 20 db [107. tábla 4–6].

3. Fibula. Egytagú, oldalt hajlított lábú, apró ezüstfibula. A kengyel téglalap átmetszetű, a tövét két vízszintes árok között kétoldalt egy-egy ék tagolja. H.: 3,3 cm [107. tábla 3].

4. Kés. A sír láb felőli végében. Középső nyélállású volt. 5 db töredék, nem illenek össze. A sírban mért h.: 10,4 cm; sz.: 1,6 cm.

5. Ár. A kés töredékeivel együtt egy nyéltüske darabja. H.: 2,2 cm; sz.: 0,4 cm.

495. sír [146. kép]

A temetőterképen: 18–31.

Körárkos halmos temetkezés.

Bolygatott volt, a rablóakna a sírt felülről bolygatta és teljesen feldúlta. A sírban csak néhány csontszilánk volt, a leletek a bolygatott részből kerültek elő.

A sír h.: 3,78 m; sz.: 2,44 m. T.: 166–346° D–É.

Neme: a leletek alapján nő.

Leletek:

1. Vastöredék. Vastárgy néhány milliméteres, értelmezhetetlen töredékei (3 db).

2. Gyöngyök. Ismeretlen helyről és azonosíthatatlan funkcióban. Nyomott gömbös és gömbszelet alakú üveggyöngyök: piros (1 db), fehér (5 db), zöld (4 db), kék (6 db), összesen 16 db [107. tábla 7].

3. Csüngő. Borostyánból készített átfúrt tárgy. Apró töredékekre esett szét, így eredeti formája bizonytalan. Valószínűleg csüngő alakú volt [107. tábla 8].

4. Vaskapocs. L alakban meghajlított, lekerekített végű vaskapocs töredéke, koporsóhoz tartozott. A lehajlított rész h.: 3,6 cm; sz.: 1,5 cm.

5. Állatcsont. A sír K-i oldalánál a sírfenéken volt, az É-i sarokban. Szarvasmarha: *scapula fr*.

496. sír [147. kép]

A temetőterképen: 18–30.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt, a rablóakna a sírt K-ről bolygatta, feldúlta és a csontokat összekeverte. Az iszkábák kivételével, a leletek a bolygatott részben voltak.

A sír h.: 2,37 m; sz.: 0,87 m; m.: 0,78 m. T.: 170–350° D–É.

Neme: nő, Mat. közepe.

Leletek:

1. Iszkábák. A sír fej felőli végénél, a sír falától 13 cm-re ácskapocs alakú koporsókapocs (iszkába) volt. H.: 6 cm; sz.: 1 cm. A sír láb felőli végétől 13 cm-re és 16 cm-re két koporsóiszkába volt, hegyével felfelé, a sír K-i szélétől 36 cm-re. H.: 9,7 cm; sz.: 1,2 cm. H.: 6,6 cm; sz.: 1,3 cm [132. tábla 5–7].

2. Karperec töredékei. Vékony vashuzalból hajlították. 3 db töredék. Átm.: kb. 5,5 cm.

3. Orsófogomb. Barna, lyukacsos anyagú, kettős kúpos, aszimmetrikus. M.: 3,5 cm; átm.: 3,6 cm [107. tábla 10].

4. Iszkábák. A rablott részről további két helyről apró töredékek.

5. Gyöngyök. Azonosíthatatlan funkcióban. Üveg: lecsapott sarkú, fekete (13 db), téglaszínű lecsapott sarkú (1 db), gömbös fekete (1 db), rövid hasábos (1 db). Összesen 16 db [107. tábla 9].

497. sír [148. kép]

A temetőterképen: 18–31.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott sír. Az ásató megfigyelése szerint a sírt a 495. sírt kerítő árok bejárati része vágta át. Csak az edény maradt a helyén, és egy hosszúcsontot lehetett kibontani az átvágott, bolygatott részben.

A sír h.: 1,53 m; sz.: 0,65 m; m.: 1,32 m. T.: 142–322° DK–ÉNy.

Neme: (?), gyermek, a sírgödör mérete alapján.

Leletek:

1. Edény. A váz láb felőli végénél, a sír É-i végétől 33 cm-re, a K-i oldaltól 26 cm-re sötétszürke, korongolt, egyenes peremű, nyomott gömbös hasú, trapézos talpon álló edény. Az alján bemélyített árok, a közepe is bemélyített. Felülete simított. M.: 7,8 cm; pá.: 7,5 cm; fá.: 3,3 cm [107. tábla 11].

2. Edénytöredék. Szürke, korongolt, gömbös edényke alja, alacsony korongtalppal. A bolygatásból került elő. Átm.: 4 cm.

498. sír [149. kép]

A temetőterképen: 18–30.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt, a rablóakna a sírt teljes hosszában bolygatta, a csontokat összekeverte.

A sír h.: 1,20 m; sz.: 0,61 m; m.: 0,82 m. T.: 174–354° D–É.

Neme: (?), Inf. I. eleje.

Leletek:

1. Gyöngy. Apró, fehér üveggyöngy, hasáb alakú (1 db).

499. sír [150. kép]

A temetőterképen: 19–30.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt, a sírt a rablóakna teljesen feldúlta, de a láb felőli koporsókapcsot a helyén hagyta. A koporsókapocs kivételével a leletek a bolygatott részről kerültek elő.

A sír h.: 2,71 m; sz.: 1,34 m; m.: 1,38 m. T.: 162–348° D–É.

Neme: a leletek alapján nő.

Leletek:

1. Koporsókapocs. Egy irányba hajlított végű koporsókapocs, a sírfenéktől 24 cm-re, a sír K-i oldalától 68 cm-re bontották ki. H.: 14,6 cm; sz.: 2,2 cm.

2. Fülbevaló töredéke. Deformálódott darab, vékony bronzhuzalból hajlított, típusa bizonytalan. Nem mérhető.

3. Szíjvég. Övhöz tartozó ezüstlemezes szíjvég. Alsó része négyzetes, a felső csúcsban végződő, nagyjából háromszög alakú, a legvége letörött. A kettéhajtott ezüstlemezt két kisebb és egy nagyobb félgömbös fejű nittszeg rögzítette. A síregyüttesben található további félgömbös szegfej és sasszeg bizonyítja, hogy a szíjvég jelenlegi formájában nem teljes. Mérhető h.: 4,1 cm; sz.: 2,8 cm [109. tábla 1].

4. Gyöngyhímzés. Üveggyöngyök, méretük, típusuk és számuk alapján a ruha kivarrásához tartoztak. Összesen 126 db [1. függelék 55. táblázat].

5. Vasalás töredékei. Keskeny vaspántok, végükön derékszögben meghajlítva, hátoldalukon falenyomattal. Az egyik V alakú. Szögletes faedényhez (ládika?) tarthozhattak. Sz.: 0,2 cm [107. tábla 12–14].

6. Kauricsiga. Talán párduckauri labrális alj- és oldaltöredéke. H.: 4,7 cm.

500. sír [151. kép]

A temetőterképen: 19–32.

Jelöletlen temetkezés, de a sír mérete és az állatcsontok alapján halmos lehetett.

Bolygatott volt. Ovális rablóakna bolygatta, a csontokat a sír közepe táján összedobálták. A sír láb felőli végébe helyezett zablá és a lószerszám tartozékai a helyükön voltak.

A sír h.: 4,22 m; sz.: 2,04 m; m.: 1,45 m. T.: 170–370° D–É.

Neme: nő, *Ad*.

Leletek:

1. Zabla. A sír láb felőli végénél, közvetlenül a sírfenék fölött karikás vaszabla, eredeti helyzetben. Szájrésze két darabból áll, az egyik tag két végének karikái egy síkban vannak, a másiké derékszögben elfordulnak. A két karika középen kapcsolódik egymáshoz. A szabadon maradt két végükbe nagy karikát fűztek. A nagy karika egyikéhez egy újabb karika van ráhajlítva, amely két téglalap alakú lemezben folytatódik, amely a kantárszíz rögzítésére szolgált [108. tábla 1]. A másik oldalon ez a tag letörött [108. tábla 2]. Van még egy kis vaskarika is, amely szintén a zablával együtt volt [108. tábla 3]. Átm.: 2,6 cm; a zabla h.: 9 cm; 8,3 cm; a karika átm.: 10,7 cm; 10,7 cm; a kantárszíz rögzítő lemeze: 2 × 2 cm (négyzet alakú); 1,6 × 1,6 cm (trapéz alakú) [108. tábla 1–3].

2. Bronzlap. A zabla mellett, téglalap alakú, 2 db, a végén visszahajlított nittszeggel. Elülső oldalán mély árokkal körben keretelt. A lószerszám szíjazatának díszlehetett. Átm.: 2,1 × 1,5 cm [109. tábla 3].

3. Lószerszámhoz tartozó csat. Nyújtott téglalap alakú, a pecék bronzból készült, tagolt, a vége enyhén ívelt, elkeskenyedő. A csat szélesebbik oldalait ívelte át. H.: 5,8 cm; sz.: 3,5 cm [109. tábla 2].

4. Karperec. A bolygatott részből rombusz átmetszetű, ezüsthuzalból hajlított, ovális karperec került elő. Végei enyhén kiszélesednek. Átm.: 7,4 × 5,7 cm [109. tábla 16].

5. Övdíszek. Feltehetően övcsathoz vagy magához az övhöz tartozó díszítmények: félgömbös nittszeg fejei és egy szegszár. 4 db egész, 5 db töredék. Átm.: 1 cm; a nittszeg szárának h.: 1 cm (1 db) [109. tábla 6–15]. Értelmezhetetlen vékony, apró ezüstlemezek is voltak a bolygatásban [109. tábla 4–5], feltehetően a csat szíjszorítójához tartoztak (2 db) [109. tábla 4–15].

6. Fűrész töredékei. Fanyelet volt, a fűrész lemeze a vége irányába ívelten elkeskenyedett. A fanyelet apró félgömbös szegekkel erősítették a lapos, a vége irányába elkeskenyedő vaspántra. A végét derékszögben kétszeresen meghajlították. Erősen hiányos darab. H.: kb. 27 cm; sz.: 2 cm [109. tábla 17].

7. Állatcsontok. A sír Ny-i szélének közepén voltak. Juh.: *d. M sup.*; szarvasmarna: *s. rad. prpx.*, *d. mt prox. fr.*; sertés: *s. corpus mandb. fr.*; szarvasmarha: *atlas db.*, *d. ulna fr.*, *borda fr.*, *s. pelvis fr.*, *tib. prox. fr.*; juh.: *d. ram. mandb.*, *d. astragalus* (karcolt felület).

501. sír [152. kép]

A temetőterképen: 19–32.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott temetkezés. Az akna árka a sírba K felől hatolt be és teljesen feldúlta, a csontokat összekeverte.

A sír h.: 3,22 m; sz.: 1,32 m; m.: 1,58 m. T.: 172–352° D–É.

Neme: nő, *Ad*. vége.

Leletek:

1. Koporsókapocs. S alakú koporsókapocs a sír fej felőli végénél, rézsűsen állt a sírfenéken. H.: 29,1 cm; sz.: 3,7 cm.

502. sír [153. kép]

A temetőterképen: 19–30.

Jelöletlen temetkezés.

Teljesen feldúlt sír, csak néhány hosszúcsontot dobtak vissza a rablás aknájába.

A sír h.: 2,45 m; sz.: 0,84 m; m.: 1,12 m. T.: 162–342° D–É.

Neme: nő, *Ad*.

Leletek:

1. Gyöngyhímzés. Különböző típusú gyöngyök a bolygatott részből, kivétel nélkül üveggyöngyök. Nagy valószínűséggel a ruha kivarrásához tartoztak. Összesen 38 db [1. függelék 56. táblázat].

503. sír [154. kép]

A temetőterképen: 20–31.

Körárkos halmos temetkezés.

Teljesen bolygatott sír, egyetlen csont sem volt benne.

A sír h.: 2,92 m; sz.: 1,06 m; m.: 1,55 m. T.: 174–354° D–É.

Neme: (?)

Leletek:

1. Koporsókapocs. A bolygatásban, a sírfenék fölött 0,53 m-re S alakú koporsókapocs feküdt. Nyújtott, S alakban hajlított testű, nem szokványos alakú. H.: 16,3 cm; sz.: 3,4 cm.

504. sír

Az 504. sír nem tartozott a szarmata temetőhöz. Valószínűleg Árpád-kori volt.

505. sír [155. kép]

A temetőterképen: 23–30.

Jelöletlen temetkezés.

Rabolt volt, a sírt rablóakna bolygatta Ny-i irányból. A csontvázat a medencék vonaláig feldúlta, csak a lábcsontok feküdtek eredeti helyzetben.

A sír h.: 3,10 m; sz.: 1,70 m; m.: 1,80 m. T.: 134–314° DK–ÉNy.

Neme: (?), gyermek.

Leletek:

1. Koporsókapocs. A sír Ny-i végétől 80 cm-re, az É-i végétől 50 cm-re a lábnál S alakú koporsókapocs. A kapocs teste enyhén meg van csavarodva. H.: 20,4 cm; sz.: 3,2 cm.
2. Edény. A sír láb felőli végénél kissé oldalára dőlve, sötétszürke, korongolt, finom kidolgozású, fényezett felületű, öves edény. Pereme egyenes, melynek szélét horony tagolja, az övrész mindkét szélén erős borda található. Trapézos talpát árok, közepét kúpos bemélyedés tagolja. M.: 11,4 cm; pá.: 9,7 cm; fá.: 4,5 cm [109. tábla 18].
3. Pénz. Denar barbár utánzata; 2. sz. vége [109. tábla 21].
4. Csát. D alakú vascsat megvastagodó karikával, keskeny, vékony pecekkel. Átm.: 3,3 × 2,8 cm [109. tábla 19].
5. Csát. Apró, kerek vascsat karikája. Átm.: 2,4 cm [109. tábla 20].

506. sír [156. kép]

A temetőterképen: 23–32.

Körárkos halmos temetkezés.

Bolygatott volt. A sírt árok alakú rablóakna szelte ketté Ny felől, az É-i végétől kezdődően 180 cm szélesen. A hossz tengelyben haladva a teljes csontvázat bolygatta. A sír fenekén mészréteget lehetett megfigyelni. A leletek a bolygatott részből kerültek elő.

A sír h.: 3,90 m; sz.: 2,30 m; m.: 2,25 m. T.: 144–224° DK–ÉNy.

Neme: nő (?), Ad.

Leletek:

1. Gyöngyök. Sokszögű karneol (2 db), nyomott gömb alakú, feltűnően szűk lyukú csontgyöngy (?) (1 db). Összesen 3 db [110. tábla 2].
2. S alakú koporsókapocs töredékei. H.: 19,4 cm; sz.: 2,7 cm.
3. Edény. Sötétszürke, korongolt, egyenes falú tál, a perem alatt horonnyal, az alja homorú. Ragasztott, kiegészített. Felületén fényezés nyomai. M.: 7,4 cm; pá.: 11,2 cm; fá.: 8,6 cm [110. tábla 1].
4. Állatcsontok. Szarvasmarha: *s mandb.* (4 db), sertés: *s C inf fr.*; ló: *s P^{3,4}*, borda *fr.*

507. sír [157. kép]

A temetőterképen: 10–33.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan volt. A koponya erősen balra billent, a kezek a törzs mellett kinyújtva. A váz hossza a sírban lemérve: 138 cm.

A sír h.: 1,85 m; sz.: 0,80 m; m.: 1,04 m. T.: 152–332° DK–ÉNy.

Neme: leány, *Inf.* II. (12–14).

Leletek:

1. Gyöngy nyaklánc. Apró korallgyöngyök a nyakcsigolyákon (2 db) [110. tábla 5].
2. Gyöngykarpercec. Apró, sötét kásagyöngyökből fűzött dísz a jobb csuklóról (16 db) [110. tábla 3].
3. Karék. Hasáb alakú, sötétlila üveggyöngyszem (1 db). A bal csuklón [110. tábla 4].
4. Fibulatű. A bal felkar mellől egy bronzfibula tűjének két töredéke. A fibula egytagú, bronz, aláhajlított lábú. A tűtartót a dróttá vékonyított láb feltekercselésével rögzítették. H.: 3,7 cm [110. tábla 6].
5. Edény töredékei. A jobb lábfej mellett korongolt, vörös színű edény töredékei. Típusa bizonytalan: rövid, egyenes pereme alatt két párhuzamos árok tagolja, a nyakon vékony borda. Hasa gömbös lehetett, alacsony korongtalpon állt. Fá.: 4,2 cm.

508. sír [158. kép]

A temetőterképen: 10–33.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott, a sírt egy nagyméretű rablóaknával bolygatták felülről. A csontokat a sír Ny-i oldalán dobálták össze.

A sír h.: 2,60 m; sz.: 0,84 m; m.: 1,47 m. T.: 136–316° DK–ÉNy.

Neme: nő, *Mat.* közepe.

Leletek:

1. Kés töredékei. A bolygatott részből kerültek elő, a sír fenék fölött 0,36 m-rel. Egyenes hátú, középső nyélállású lehetett. H.: nem mérhető; sz.: 2 cm.

509. sír [159. kép]

A temetőterképen: 10–33.

Kutyacsontváz.

Bolygatatlan kutya csontváza. A bal oldalán feküdt, a koponya hátra volt csavarva a lapockákra, az első lábak aláhajlítva, a gerincoszlop ívben meghajlott, a hátsó lábak hasonlóképpen. A váz hossza a sírban lemérve: 70 cm.

A sír h.: 1,10 m; sz.: 0,62 m; m.: 0,90 m. T.: 180–360° D–É.

Leletek:

Nem voltak.

510. sír [160. kép]

A temetőterképen: 11–33.

Jelöletlen temetkezés.

Hatalmas rablóaknával bolygatták, melynek körvonalai túlnyúltak a sír hosszanti oldalain. Teljesen feldúlták, kirabolták a temetkezést. A bolygatásban néhány csontszilánk maradt.

A sír h.: 2,61 m; sz.: 1,07 m; m.: 1,38 m. T.: 144–324° DK–ÉNy.

Neme: (?)

Leletek:

1. Vastöredékek. A bolygatott részből 3 db apró vastöredék. Az egyik esetleg egy kés darabja volt.

511. sír [161. kép]

A temetőterképen: 11–33.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan. A koponya balra volt billenve, a karok a törzs mellett kinyújtva, a bokák egymáshoz igen közel kerültek elő.

A sír h.: 1,96 m; sz.: 0,62 m; m.: 0,60 m. T.: 144–324° DK–ÉNy.

Neme: férfi, *Mat.* vége, *Sen.*

Leletek:

1. Fibula. A bal kulcscsonton kéttagú vasfibula. H.: 6,2 cm [110. tábla 8].

2. Csát. A bal oldali bordák között, a mellkas felső részén ovális vascsát, megvastagodó karikával. A pecek ívelt, a vége felé elkeskenyedik. Töredékes, hiányos. Átm.: kb. 3,5 × 2,4 cm [110. tábla 10].

3. Kés. A bal csukló külső oldalánál. Csak a hosszú falenyomatos nyéltüske és a penge indítása maradt meg. Középső nyélállású volt. A nyéltüske h.: 4 cm.

4. Ár. A jobb könyök külső oldalánál nagyjából téglalap átmetszetű, falenyomatos vastárgy töredéke. Mindkét végén törött. Feltehetően ár darabja. H.: 3,7 cm; sz.: 0,7 cm.

5. Edény. A bal boka mellett talpán álló, téglavörös, korongolt, gyenge megtartású, mállekony anyagú, erősen kopott felületű edény. Egyenes peremű, kettős kúpos; alacsony talpon áll. Ragasztott, kiegészített. M.: 8,8 cm; pá.: 10,5 cm; fá.: 6,5 cm [110. tábla 7].

6. Iszkabák. A koponyától egészen a bokákig – első sorban a váz csontjain –, illetve a láb hosszúcsontjai között, vasból hajlított kapcsok, úgynevezett iszkabák voltak. Legtöbbjük törött, hiányos.

512. sír [162. kép]

A temetőterképen: 12–34.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott, a rablóakna a sírt É felől bolygatta és egész felületén feldúlta. A bolygatott részben néhány hosszúcsont volt, a leletek is innen kerültek elő.

A sír h.: 2,58 m; sz.: 0,84 m; m.: 1,30 m. T.: 148–328° DK–ÉNy.

Neme: nő.

Leletek:

1. Edény töredéke. Fekete, lassú korongon formált, apró, egyforma gömbölyű kavicsokkal soványított edény hastöredéke. Átm.: 5,6 × 4,8 cm.

2. Szeg. Lapos fejű, trapézosan kiszélesedő szeg, felületén falenyomatokkal. Átmetszete téglalap alakú. H.: 3,9 cm [110. tábla 9].

513. sír [163. kép]

A temetőterképen: 12–33.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt, a sírt Ny-ról rablóakna bolygatta teljes hosszában. Csak néhány csontszilánk került elő bontáskor.

A sír h.: 2,65 m; sz.: 1 m; m.: 1,43 m. T.: 170–350° D–É.

Neme: (?)

Leletek:

1. Vastárgy töredéke. Értelmezhetetlen. Átm.: 4,3 × 2,9 cm.

514. sír [164. kép]

A temetőterképen: 13–34.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan volt, a koponya a jobb oldalán nyugodott, a karok kinyújtva feküdtek. A váz hossza a sírban lemérve: 164 cm.

A sír h.: 2,60 m; sz.: 0,85 m; m.: 1,10 m. T.: 134–314° DK–ÉNy.

Neme: férfi, *Sen.* (60–).

Leletek:

1. Fibula töredéke. A bal felkarcsont belső oldalánál vasfibula, a kengyelének rövid íve maradt csak meg. Vashuzalból hajlították. Átm.: 0,4 cm.

2. Tőr. A jobb alkar külső oldalánál igen rossz állapotban lévő, középső nyélállású tőr. H.: kb. 20 cm; sz.: 2,8 cm [111. tábla 1].

3. Edény. A bokák között fekete, korongolt korsó. Vékony falú, enyhén ívelt nyakú, a pereme alatt horonnyal. Erősen hangsúlyozott válla alatt gömbölyű has ívelődik,

egyenletesen szűkülve a trapézos talpig. Az alján kettős árok tagolja. Füle hiányzik, a csontokat gondosan lecsiszolták. Ragasztott, kiegészített. M.: 12,4 cm; pá.: 7,1 cm; fá.: 3,9 cm [111. tábla 2].

515. sír [165. kép]

A temetőterképen: 13–34.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan volt. A koponya a jobb oldalán feküdt, a jobb kar kinyújtva, a bal alkar a gerincoszlopon. A váz hossza a sírban lemérve: 157 cm.

A sír h.: 3,05 m; sz.: 0,95 m; m.: 1,48 m. T.: 140–320° DK–ÉNy.

Neme: nő, *Sen*.

Leletek:

1. Fülbevaló töredéke. A koponya jobb oldalán vékony bronzhuzalból hajlított fülbevaló három apró töredéke. Típusa bizonytalan. Nem mérhető.

2. Fibula. A bal felkar közepe táján a belső oldalon zárszerkezettel a gerincoszlop felé kéttagú, oldalt hajlított lábú bronzfibula. A tű hiányzik, a tűtartó hiányos. H.: 2,8 cm [111. tábla 4].

3. Karperec. A jobb csuklón keskeny bronzpántból hajlított, nyitott karperec. Átm.: 6,5 × 5,7 cm; sz.: 0,4 cm [111. tábla 3].

4. Orsógomb. A bal térd külső oldalán. Apró, szürke, korongolt edény trapézos alakú talpából alakították ki. M.: 1,5 cm; átm.: 3,4 cm [110. tábla 12].

5. Kés. A bal alsó lábszár mellett az orsógomb alatt. Egyenes hátú, egyenes élű, alsó nyélállású. A hegye hiányzik. Mérhető h.: 8,7 cm; sz.: 1,8 cm [110. tábla 11].

516. sír [166. kép]

A temetőterképen: 13–35.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír volt. A koponya a bal oldalán feküdt, mindkét kéz kinyújtva helyezkedett el. A váz hossza a sírban lemérve: 115 cm.

A sír h.: 1,62 m; sz.: 0,71 m; m.: 0,84 m. T.: 148–328° D–É.

Neme: leány, *Inf*. II. eleje (8–10).

Leletek:

1. Fülbevaló. A jobb oldalon bronzhuzalból hajlított, hurkos-kampós fülbevaló. A hurok felőli végén feltekercselt bronzhuzal díszíti, amelyet a végein egy-egy gombocskára rögzít. A zárszerkezet hiányos. Átm.: 3,6 cm [111. tábla 8].

2. Fibula. A mellcsonton zárszerkezettel a koponya felé kéttagú, alsóhúros, apró bronzfibula. A kengyel háromszög átmetszetű, a tűtartó és a tű vége hiányzik. Mérhető h.: 2,2 cm [111. tábla 5].

3. Karperecpár. A jobb alkar közepén megvastagodó végű, ovális átmetszetű bronz karperec, egymásra futó végekkel. Átm.: 5 × 5,4 cm. A másik a bal alkar közepén volt, ovális átmetszetű bronzhuzalból hajlították. Átm.: 5,3 × 4,5 cm [111. tábla 6–7].

4. Vastárgy töredékei. A bal medencelapát külső szélén vashuzalból hajlított, ismeretlen rendeltetésű vastárgy három töredéke. Kettő összeillik. H.: 2,8 cm; sz.: 2,5 cm.

517. sír [167. kép]

A temetőterképen: 13–34.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott sír, felülről rabolták az aknával, amely pontosan a sírtükrön belül hatolt le. Csak lábszárak voltak eredeti helyükön, a többi csontot összedobálták.

A sír h.: 1,87 m; sz.: 0,86 m; m.: 1,24 m. T.: 138–318° DK–ÉNy.

Neme: (?), *Inf*. II. (12–14).

Leletek:

Nem voltak.

518. sír [168. kép]

A temetőterképen: 13–33.

Körárkos halmos temetkezés.

Teljesen feldúlt sír, csak csontdarabkák voltak benne. A rablóakna a sír DK-i oldalát kis szakaszon érintve terült rá a sírra.

A sír h.: 3,02 m; sz.: 1,67 m; m.: 1,72 m. T.: 146–326° DK–ÉNy.

Neme: (?)

Leletek:

1. S alakú koporsókapocs. A sír É-i végétől 50 cm-re, a Ny-itól 60 cm-re, rézsúsen a sírfenekre, fölötté 17 cm-re. H.: 16,7 cm; sz.: 3,1 cm.

2. S alakú koporsókapocs töredéke. A bolygatott részből került elő. H.: 4,6 cm; sz.: 2,5 cm.

519. sír [169. kép]

A temetőterképen: 14–35.

Körárkos halmos temetkezés.

Teljesen feldúlt sír, a rablóakna a sír közepén hatolt le. A leletek a bolygatásból kerültek elő.

A sír h.: 2,22 m; sz.: 1,18 m; m.: 1,38 m. T.: 166–346° D–É.

Neme: a leletek alapján nő.

Leletek:

1. Fülbevaló töredéke. Rátekert bronzdróttal a hurkos végén, melyet egyik végén gömböcske rögzít. A másik hiányzik, így jól látható, hogy nem a hurok vége van feltekercselve, hanem külön e célra egy sokkal vékonyabb drótot használtak, kimondottan az ékszer díszítése érdekében. A kampó töredéke is megmaradt. Átm.: kb. 3,7 cm [111. tábla 9].

2. S alakú koporsókapocs töredéke. H.: 12,7 cm; sz.: 2,8 cm.

520. sír [170. kép]

A temetőterképen: 14–34.

Körárkos halmos temetkezés.

Bolygatott sír. Egyetlen hosszúcsont töredéke maradt a bolygatott részben. A rablóaknál a sírra derékszögben ásták rá, majd tökéletesen feldúlták és kirabolták.

A sír h.: 2,71 m; sz.: 0,95 m; m.: 1,64 m. T.: 166–346° D–É.

Neme: (?), felnőtt.

Leletek:

Nem voltak.

521. sír [171. kép]

A temetőterképen: 15–35.

Jelöletlen temetkezés.

Teljesen feldúlt sír, a rablás lefelé szűkülve érte el a csontváz szintjét. Csak néhány csont maradt az aknában. A leletek a bolygatott részben kerültek elő.

A sír h.: 2,32 m; sz.: 0,93 m; m.: 1,35 m. T.: 148–228° DK–ÉNy.

Neme: nő, *Sen*.

Leletek:

1. Fülbevalópár. Vastag bronzhuzalból hajlították őket, hurkos-kampós záródásúak. A hurok felőli végüket elvékonyították és majdnem két centiméter hosszan feltekercselték. Az egyiknek a kampós része letörött. Átm.: 3,5 cm. Átm.: 3,5 cm [112. tábla 2–3].

2. Fibula. Kéttágú, felsőhúros, oldalt hajlított lábú bronzfibula. A rugó tengelyének két végét egy-egy apró sapka zárja le. Deformálódott, hiányos. Mérhető h.: 4,1 cm [111. tábla 11].

3. Karperec. Masszív, öntött, kiszélesedő végű bronz karperec fele, a végén két sorban félhold alakú beütögetett dísszel. Átm.: kb. 7 × 5,5 cm [112. tábla 1].

4. Orsókarika. Szürke, korongolt edény talpából alakították ki. M.: 1,7 cm; átm.: 5 cm [111. tábla 10].

5. Korallgyöngy (1 db).

6. Állatcsont. Szürkére égett állati hosszúcsont, szarvasmarha: *tib. diaph. fr.*

7. Fadarab. Tenyérynai nagyságú, 1 cm vastag, nem lehetett felvenni.

522. sír [172. kép]

A temetőterképen: 15–33.

Jelöletlen temetkezés.

Teljesen feldúlt sír, az akna felülről bolygatta. Csak néhány hosszúcsontot lehetett találni.

A sír h.: 2,38 m; sz.: 1,02 m; m.: 1,56 m. T.: 156–336° DK–ÉNy.

Neme: nő, *Ad*.

Leletek:

Nem voltak.

523. sír [173. kép]

A temetőterképen: 15–35.

Jelöletlen temetkezés.

Feldúlt sír, a rablóaknál keresztben ásták rá, csak néhány hosszúcsont és a koponyatető maradt meg a rablás gödrében.

A sír h.: 2,41 m; sz.: 0,74 m; m.: 1,27 m. T.: 146–326° DK–ÉNy.

Neme: (?)

Leletek:

Nem voltak.

524. sír [174. kép]

A temetőterképen: 15–34.

Jelöletlen temetkezés.

Teljesen rablott sír, csak néhány csontszilánk került elő a rablott részből. A rablóakna a Ny-i oldaláról terült rá a sír felületére.

A sír h.: 3,04 m; sz.: 0,92 m; m.: 1,22 m. T.: 150–330° DK–ÉNy.

Neme: (?)

Leletek:

1. Koporsókapocs töredéke. A bolygatott részből került elő. H.: 6,9 cm; sz.: 3,5 cm.

525. sír [175. kép]

A temetőterképen: 16–36.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt. A rablóakna a D–DNy-i oldalról közelítette meg a sírt és a csontvázat teljesen feldúlta. A csontok közül csak a hosszúcsontok maradtak meg, összevissza dobálva.

A sír h.: 1,81 m; sz.: 0,88 m; m.: 1,20 m. T.: 140–320° DK–ÉNy.

Neme: férfi, *Mat.*

Leletek:

1. Edény. A sír ÉNy-i végében, attól 35 cm-re, a Ny-i oldaltól 35 cm-re sötétszürke, korongolt, polírozott felületű, talpán álló korsó. Vízszintesre levágott pereme egyenes, rövid nyakán függőleges irányú simítás. Vállán hármaskikcakk besimított minta van. A fül illeszkedésének vonala alatt vízszintesen simított. Alacsony trapéz talpon áll, alján árok. Széles szalagfüle van. M.: 13,7 cm; pá.: 8,1 cm; fá.: 5 cm [112. tábla 4].

526. sír [176. kép]

A temetőterképen: 16–35.

Körárkos halmos temetkezés.

Bolygatott volt. A rablóakna követte a sírgödör körvonalát, azon belül az egész felületet érintette. Egyetlen hosszúcsontot tudtak megtalálni a rablásban.

A sír h.: 2,82 m; sz.: 1,08 m; m.: 1,44 m. T.: 164–344° D–É.

Neme: (?)

Leletek:

1. Gyöngy. Sötétkék, lecsapott sarkú üveggyöngy került elő a bolygatott részből (1 db).

527. sír [177. kép]

A temetőterképen: 16–34.

Jelöletlen temetkezés.

A sírt az akna közepén, a síron belül szétterülve bolygatta. Néhány csontszilánkot lehetett kibontani.

A sír h.: 2,78 m; sz.: 1,09 m; m.: 1,14 m. T.: 132–312° DK–ÉNy.

Neme: (?)

Leletek:

Nem voltak.

528. sír [178. kép]

A temetőterképen: 16–35.

Körárkos halmos temetkezés.

Teljesen feldúlt sír. A rablóakna a sírtükrön belül hatolt le, bolygatva a csontvázat és a leleteket. Egyedül a bal medencelapát és a combcsont vége volt az eredeti helyén.

A sír h.: 2,66 m; sz.: 0,97 m; m.: 1,46 m. T.: 152–332° DK–ÉNy.

Neme: férfi, *Ad.* (25–35).

Leletek:

1. Bronzkarika. A bal medencelapát alatt. Szabályos kör alakú, vékony drótból hajlítva. Gyöngyözött, nyitott. Átm.: 1,3 cm [112. tábla 5].

2. Vastöredék. A bolygatott részből, kicsi, oxidált, pár milliméteres. Értelmezhetetlen.

3. Állatcsontok. A bolygatott részből, juh.: 2 ágyékcsigolya *fr.*

529. sír [179. kép]

A temetőterképen: 16–33.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott temetkezés. A nagyméretű rablóaknával bolygatott sír majdnem teljesen üres volt, csak néhány csonttöredék maradt a bolygatott részben. A rablóakna eredetileg a sír derék- és fejrészére irányult.

A sír h.: 2,12 m; sz.: 0,86 m; m.: 1,42 m. T.: 136–316° DK–ÉNy.

Neme: leány, *Inf. I.* (5–6).

Leletek:

1. Gyöngy. A bolygatott részből apró korallgyöngy (1 db).

530. sír [180. kép]

A temetőterképen: 17–34.

Jelöletlen temetkezés, kettős sír.

Felnőtt nő és gyermek közös sírja. A felnőtt vázat rablóaknával összekeverték és a csontok egy részét a bolygatott részbe visszadobálták. A lábánál lévő csecsemő vagy újszülött csontváza érintetlen volt. A gyermek a felnőtt vázábanak bokái alatt volt elhelyezve, keresztben fektetve. Hossza: 28 cm, szélessége: 11 cm, a sír fenekétől 5 cm-re volt. A csecsemőváz a sír É-i végétől 44 cm-re, a Ny-i oldaltól 33 cm-re feküdt.

A sír h.: 2,73 m; sz.: 0,82 m; m.: 1,14 m. T.: 144–324° DK–ÉNy.

Neme: nő, *Juv.*; és *Inf. I.* (0–1).

Leletek:

1. Vastárgy töredékei. Vashuzalból hajlított, egyik végén hurokban végződő tárgy, a másik vége törött. 3 darabja került elő, nem illeszkednek [112. tábla 6].

531. sír [181. kép]

A temetőterképen: 17–34.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt. A sír teljesen üres, csak csontszilánkok maradtak hátra a rablás után.

A sír h.: 1,65 m; sz.: 0,70 m; m.: 0,95 m. T.: 144–324° DK–ÉNy.

Neme: (?)

Leletek:

Nem voltak.

532. sír [182. kép]

A temetőterképen: 17–33.

A sírt teljesen feldúlták, csak néhány csontszilánk maradt meg. A rablóaknát ovális alakban az egész sírra ráásták; semmit nem hagytak a helyén.

A sír h.: 2,52 m; sz.: 1,03 m; m.: 1,42 m. T.: 156–336° DK–ÉNy.

Neme: (?)

Leletek:

Nem voltak.

533. sír [183. kép]

A temetőterképen: 17–35.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt. A rablóakna a síron belül hatolt le a csontváz szintjéig. Teljesen feldúlta, csak néhány csontdarabot hagyott a bolygatott betöltésben.

A sír h.: 2,93 m; sz.: 0,98 m; m.: 1,62 m. T.: 152–342° DK–ÉNy.

Neme: nő.

Leletek:

1. Gyöngyök. A bolygatott részből. Borostyán: hengeres, hasábos, majdnem mind sérült, hiányos (9 db és törmelék).

534. sír [184. kép]

A temetőterképen: 18–34.

Körárkos halmos temetkezés.

Feldúlt sír, lefelé szűkülő rablóaknával bolygatták. Csak néhány hosszúcsont maradt meg a betöltésben. A leletek is a bolygatott részből kerültek elő.

A sír h.: 2,24 m; sz.: 0,88 m; m.: 1,62 m. T.: 138–318° DK–ÉNy.

Neme: a leletek alapján nő.

Leletek:

1. Fibula töredékei. Oldalt hajlított lábú, nagyon apró bronzfibula töredéke. A tű és a rugó, valamint a kengyel egy része hiányzik. Mérfető h.: 2 cm [112. tábla 7].

2. Bronztárgy. Lyukas, lapos bronzkorong, valószínűleg gyöngy vagy csüngő. Átm.: 0,9 cm [112. tábla 11].

3. Karika. Vékony vashuzal ívelt töredékei, talán karikához tartoztak. Átm.: kb. 1,7 cm [112. tábla 13].

4. Gyöngyök. Ismeretlen helyről és azonosíthatatlan funkcióban. Különböző nagyságú korongos borostyán (9 db) [112. tábla 8]; sokszögű karneol (2 db) [112. tábla 9]; apró korall (1 db); üveg: kék kása (1 db) [112. tábla 10]; lecsapott sarkú sötétkék és sötétlila (3 db) [112. tábla 14]. Összesen 16 db [112. tábla 8–10, 14].

5. Edénytöredékek. Kívül fekete, belül szürke, pár milliméteres darabok (5 db).

6. Állatcsontok. Juh.: 5 felső fog.

535. sír [185. kép]

A temetőterképen: 18–33.

Körárkos halmos temetkezés.

Bolygatott volt. Erősen töredékes megtartású koponyatető, fogak és néhány csontdarab került elő a sír É-i részén. A koponyatető 80 cm magasan helyezkedett el a sírfenékhez képest, arccal lefelé. A koporsókapcsan kívül minden lelet a bolygatott részben került elő.

A sír h.: 2,72 m; sz.: 0,83 m; m.: 1,08 m. T.: 164–344° D–É.

Neme: férfi (?), *Ad.*, a gyöngyök és a csiga miatt a nem meghatározása vitatható.

Leletek:

1. S alakú koporsókapocs. A fej felőli részről. H.: 14,8 cm; sz.: 2,6 cm.

2. Bronztöredékek. Apró töredékek és keskeny pántok darabjai, mindegyik derékszögben meghajlított (3 db). H.: 1,6 cm. H.: 1,8 cm. H.: 2 cm.

3. Gyöngyök. Üveggyöngyök: sokszögű sötétkék (2 db) és nagyobb fekete (1 db). Összesen 3 db.

4. S alakú koporsókapocs töredéke. H.: 3,8; sz.: 2,2 cm.

5. Edény töredéke. Piros korongolt edény peremtöredéke, tipológiaiilag értelmezhetetlen.

6. Csigá. Talán párduckauri columelláris aljtöredéke egy ép és egy kitört szélű lyukkal. Lehetséges, hogy törött állapotában is csüngőként viselték. H.: 4,2 cm.

7. Gyöngy. Ezüstlemezről hajlított kettős kúpos gyöngy fele. Töredékes. H.: 1,3 cm [112. tábla 12].

536. sír [186. kép]

A temetőterképen: 20–34.

Körárkos halmos sír kettős temetkezéssel (536–537. sír). Bolygatott volt. A sírt nagyméretű rablóakna bolygatta, amely teljesen feldúlta. Ráadásul egyszerre két sírt bolygatott, a közvetlenül mellette lévő 537. sírt is. A sírban elszórtan hosszúcsontok maradtak, a leletek a bolygatott részből kerültek elő.

A sír h.: 2,24 m; sz.: 0,87 m; m.: 1,42 m. T.: 164–344° D–É.

Neme: a leletek alapján nő (?), *Ad.*

Leletek:

1. Gyöngyök. Üveggyöngy szemek: téglaszínű hólyagos (2 db) és 1 db hasábos (?) fehér töredéke [112. tábla 15].
2. Koporsókapocs S alakú végének apró töredéke. H.: 2,4 cm; sz.: 1,7 cm.

537. sír

A temetőterképen: 20–34.

Körárkos halmos sír kettős temetkezéssel (536–537. sírok). Bolygatott volt, a sírban elszórtan egy gyermek csontvázának hosszúcsontjai kerültek elő.

A sír h.: 1,56 m; sz.: 0,76 m; m.: 0,65 m. T.: 146–326° DK–ÉNy.

Neme: (?), *Inf.* I. (1–2).

Leletek:

Nem voltak.

538–552. sírok

Árpád-koriak.

553. sír [187. kép]

A temetőterképen: 21–35.

Jelöletlen temetkezés.

A sírt az 554. és az 555. Árpád-kori sírok ásásakor bolygatták meg. A bolygatás a csontokat a medencétől felfelé összekeverte, a koponya összetört. A csontok legtöbbje előkerült a bolygatott részben. A láb hosszúcsontjai a helyükön voltak.

A sír h.: 3,18 m; sz.: 0,84 m; m.: 0,75 m. T.: 336–150° ÉNy–DK.

Neme: férfi (?), *Juv.*

Leletek:

1. Csát. A bal combcsont közepén kettős szíjszorítóval ellátott ezüstcsát, fejfelé a sír belseje felé. A karika téglalap átmetszetű, D alakú, a pecek a karika alá fut. A

felső téglalap alakú lemez szélén körben bordát domborítottak, a felerősítést eredetileg 4 nittszeg oldotta meg, ebből a töredékes állapot miatt ma 3 figyelhető meg a hozzájuk tartozó félgömbös szögfejekkel együtt. Az alsó lemez teljesen hiányzik. A darabok nem teljesen illeszkednek, így a hossza bizonytalan. Mérfető h.: 7,7 cm; sz.: 5,1 cm [113. tábla 3].

2. Vasdoboz. A jobb bokacsont alatt alacsony, kerek vasdoboz (?) feküdt. Hengeres palástján szabálytalan alakú nyílás és mellette egy bütyök látható. Jól látszik, hogy egyetlen lekerekített végű pántból hajlították, a pánt két vége egymásra simul. Az alja és a fedele szabályos kör, az egyik kicsit nagyobb átmérőjű. A nagyobbikon egymással szemben 2 félgömbös szegecs figyelhető meg. A nyíláson át kivehető, hogy a belsejében valamilyen vas alkatrész vagy tárgy található. M.: 2,1; átm.: 5,3. M.: 2,3 cm; átm.: 4,5 cm [113. tábla 1].

3. Faládika és tartalma. A lábfejekre egy kb. 20 × 20 cm-es faládikát helyeztek. Az alábbi tárgyak voltak benne: a) hengeres testű, karikára visszahajlított végű, hegyes csiholó. H.: 7,5 cm [113. tábla 2]; b) egyenes hátú, egyenes élű, középső nyélállású apró kés. A hegye hiányzik. Mérfető h.: 8 cm; sz.: 1,5 cm [113. tábla 13]; c) ezüsthuzalból hajlított, hurkos végű féltorques. Az egyik vége letörött. Gyermek méretű. Átm.: 8,5 cm [114. tábla 1]; d) vaskarika fele. Átm.: 4 cm [113. tábla 4]; e) pénz; Hostilianus antoninianus; Róma; 251; RIC 4/3. 177b [113. tábla 5]; f) faládika vas alkatrészei: négy szeg, az egyiknek a lapos feje is megvan. A töredékek h.: 1,3; 1,5; 1,7; 1 cm [113. tábla 7–10]. Mindkét végén lekerekített végű, enyhén ívelt vaspánt, végein átlukasztva. H.: 7,9 cm; sz.: 1,9 cm [113. tábla 6]. Vashuzal darabja. H.: 1,6 cm. Vaspánt darabja. H.: 2,3 cm; sz.: 1 cm [113. tábla 11–12].

4. Koporsókapocs. Felső részén S alakú, az alsó végén sima koporsókapocs. A sír végétől 24 cm-re, a sír Ny-i oldalától 58 cm-re, a sírfenéktől 25 cm-re volt. H.: 8 cm.

554–578. sírok

Árpád-koriak.

579. sír [188. kép]

A temetőterképen: 22–34.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt. A sírt a méreténél nagyobb rablóakna bolygatta, a sírtükör a nyesett felszínhez képest 1 méteres bontás után mutatkozott. Csak néhány koponya-csont került elő a csontváz részei közül.

A sír h.: 2,88 m; sz.: 1,24 m; m.: 1,48 m. T.: 154–334° DK–ÉNy.

Neme: férfi (?), *Mat.* eleje.

Leletek:

1. Edénytöredék. Piros, korongolt agyagedény, enyhén íveltlen kihajló, legömbölyített pereme a sír fenekén. Átm.: 4 × 2,8 cm.

580. sír

Árpád-kori.

581. sír [189. kép]

A temetőterképen: 22–35.

Jelöletlen temetkezés.

Teljesen feldúlt sír, a csontváznak csak a koponyája volt nagyjából az eredeti helyén, de az is fordított helyzetben.

A sír h.: 2,82 m; sz.: 1,04 m; m.: 1,56 m. T.: 154–334° DK–ÉNy.

Neme: férfi, *Ad.* vége (35–40).

Leletek:

1. Koporsókapocs. S alakú koporsókapocs a sír D-i végétől 18 cm-re, a K-i felétől 40 cm-re; rézsúsen állt a sír fenekéhez képest. H.: 23,6 cm; sz.: 3,4 cm.

582. sír [190. kép]

A temetőterképen: 16–15.

Körárkos halmos temetkezés.

Bolygatott volt. A rablóakna K-i irányból, nagy felületen érte el a sír gödrét és a csontváz mellkasi részét dülta fel. A lábcsontok nagy része a helyén maradt.

A sír h.: 2,58 m; sz.: 0,84 m; m.: 1,32 m. T.: 162–342° D–É.

Neme: nő, *Ad.*

Leletek:

1. Edény. Szürke, korongolt edény a jobb boka külső oldalánál, előredőlvén. Egyenes peremű, gömbölyű vállú, trapéz alakú talpon áll. Felülete simított. M.: 12,6 cm; pá.: 10,4 cm; fá.: 4,8 cm [112. tábla 16].

583. sír [191. kép]

A temetőterképen: 18–15.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott sír. A torzított koponya kissé balra volt biltenve. A felső karok a váz mellett kinyújtva, az alsó

karokat, a bordákat és a medencét, valamint a combcsontokat a bolygatás összekeverte. A lábszárcsontok a helyükön voltak. A váz hossza a sírban lemérve: 169 cm.

A sír h.: 1,98 m; sz.: 0,62 m; m.: 1,28 m. T.: 088–268° K–Ny.

Neme: férfi, *Sen.* (60–).

Leletek:

1. Fibula része. Kéttagú, masszív bronzfibula rugószerkezete a mellcsonton. A fibula többi részét a bolygatás elvitte. H.: 3,7 cm.

2. Kőeszköz. Kova pattinték. H.: 2 cm [114. tábla 2].

3. Állatcsont. A bal lábszár mellett. Sertés: *d max. fr.*

584. sír [192. kép]

A temetőterképen: 19–15.

Jelöletlen temetkezés.

A sírt nagyméretű akna bolygatta, amely a két lábszáron kívül mindent összekevert. A sír láb felőli részében egy másik gödröt is kibontottak. A sírba mélyedő gödörben tüzelés nyomai voltak láthatók, melyben teknősbéka páncélja és állatcsontok feküdtek. A tüzelés aknája a lábnál elhelyezett edényke mellett 2 cm-re ment el, így az edénykét és a lábcsontokat nem bolygatta.

A sír h.: 2,43 m; sz.: 0,71 m; m.: 1,10 m. T.: 166–346° D–É.

Neme: a leletek alapján nő, *Ad.*

Leletek:

1. Ár. A bal bokánál, törött, hiányos (4 db). H.: kb. 7 cm [114. tábla 3].

2. Kés. Az árral együtt a bal bokánál. Ívelt hátú, enyhén ívelt élű apró kés, középső nyélállású. Törött, a hegye hiányzik. Mérhető h.: 7,4 cm; sz.: 1,2 cm [114. tábla 4].

3. Edény. A bokánál talpán álló korsó. Szürke, korongolt, alacsony korongtalpon áll, a nyakon függőleges besimítások. M.: 8,7 cm; pá.: 6,7 cm; fá.: 4,1 cm [114. tábla 6].

4. Fibula. Madár alakú öntöttbronz fibula. A túszerkezet hiányzik. H.: 2,4 cm [114. tábla 9].

5. Tűtartóhoz tartozó ékítmények, bronzból. Rövid, hurkos végű, ívelt bronzhuzalok (3 db), rajtuk egy-egy levél alakú csüngővel (1 egész, 2 hiányos). Huzal h.: 2,4 cm; 2,6 cm; 2,7 cm; csüngő h.: 2,1 cm [114. tábla 5].

6. Orsógomb. Kettős kúpos, aszimmetrikus, szélesebbik végén homorú, barna orsógomb. M.: 2,5 cm; átm.: 3,6 cm [114. tábla 7].

7. Gemma. Oválisra csiszolt karneolgemma bevéssett, kalapos, szakállas férfifejjel. A foglalat keskeny ezüst-pántjának két töredéke maradt még meg. Átm.: 1,2 cm [114. tábla 11].

8. Ezüstlemez. Félkörös, átlukasztott. Pontosan akkora, mint a gemma. Talán a foglalatához tartozott. Átm.: 1,2 cm [114. tábla 8].

9. Üvegbetét. Gömbszelet alakú, zöld üvegbetét, apró ezüstfoglalat (?) töredékeivel (fibula közepe volt?). Átm.: 0,8 cm [114. tábla 10].

10. Aranylemezek. Vékonyak, alakatlanra törtek (3 db). H.: 1,1 cm; sz.: 0,3 cm. H.: 1,1 cm; sz.: 0,3 cm. H.: 0,7 cm; sz.: 0,3 cm [114. tábla 12].

11. Gyöngyhímzés. A bolygatott részből gyöngyök, de számuk és típusuk alapján egyértelmű, hogy szinte kivétel nélkül a ruhaalj hímzéséhez tartoztak. Többségük üveggyöngy, ezen kívül karneol, mészkő és korall is előfordult. Összesen 382 db [1. függelék 57. táblázat].

12. Bronzlemezek. Vékonyak, aprók, értelmezhetetlenek (4 db). H.: 0,4 cm. H.: 1,2 cm. H.: 0,5 cm. H.: 0,6 cm.

13. Vastöredék. H.: 1 cm.

585. sír [193. kép]

A temetőterképen: 20–15.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír. A koponyát a föld szétnyomta, a karok a törzs mellett kinyújtva. A váz hossza a sírban lemérve: 65 cm.

A sír h.: 1,03 m; sz.: 0,51 m; m.: 0,66 m. T.: 166–346° D–É.

Neme: leány, *Inf.* I. (3–4).

Leletek:

1. Gyöngy nyaklánc. Különböző színű üveg kásagyöngyök a nyakcsigolya táján. Összesen: 5 db [114. tábla 14].

2. Edény. A bokák alatt kézzel formált, barna, fekete foltos, durva kidolgozású, mállekony anyagú, vastag falú, kis fazék. Ragasztott, kiegészített. M.: 7,4 cm; pá.: 5,5 cm; fá.: 4,7 cm [114. tábla 13].

586. sír [194. kép]

A temetőterképen: 20–15.

Jelöletlen temetkezés.

Rablóakna bolygatta, amelynek formája a sírgödör formáját követte, a nyelés szintjén még jóval nagyobb volt, mint a sírgödör. 70 cm mélyen szűkült le a sír méretére. A bolygatásban néhány csontszilánk maradt.

A sír h.: 2,85 m; sz.: 0,80 m; m.: 1,10 m. T.: 174–254° D–É.

Neme: férfi (?)

Leletek:

1. Csüngő. A bolygatott részben bronzlemezről kivágott és kalapált lunula volt. Végei spirálisan visszapödröttek. Sz.: 2,7 cm; m.: 2 cm [114. tábla 15].

587. sír [195. kép]

A temetőterképen: 20–15.

Körárkos halmos temetkezés.

Bolygatatlan sír. A bal kar a váz mellett kinyújtva, a jobb a bordáktól kifelé volt hajlítva, a lábak békafektetésben kerültek elő. A váz hossza a sírban lemérve: 87 cm.

A sír h.: 1,38 m; sz.: 0,51 m; m.: 0,32 m. T.: 168–348° D–É.

Neme: (?), *Inf.* II. (12–14).

Leletek:

1. Karperec töredékei. A jobb alsó kar csuklóján, vékony vashuzalból hajlították. Nem mérhető (3 db).

2. Edény. A bokák alól talpán álló, sötétbarna, fekete foltos, kézzel formált, durva kidolgozású kis fazék alsó része került elő. Ragasztott, hiányos. Mérhető m.: 10,8 cm; fá.: 7,4 cm [115. tábla 1].

588. sír [196. kép]

A temetőterképen: 20–14.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt. A sírt a hossz tengelyével megegyező irányú árok dülta fel. Csak néhány csontszilánk került elő.

A sír h.: 3,02 m; sz.: 0,65 m; m.: 1,07 m. T.: 186–006° D–É.

Neme: férfi, *Sen.* (60–).

Leletek:

1. Vastöredékek. A bolygatott részből kerültek elő, laposak, alakatlanok, aprók. Nem mérhető (4 db).

2. Edénytöredék. A bolygatott részben barna, kézzel formált, egyenetlen felületű edény oldaltöredéke. Átm.: 3,5 × 2,5 cm.

589. sír [197. kép]

A temetőterképen: 20–15.

Jelöletlen temetkezés.

A sírt DK-i oldaláról akna bolygatta és teljesen feldülta, a csontokat összekeverte.

A sír h.: 2,52 m; sz.: 0,80 m; m.: 1,42 m. T.: 152–332° DK–ÉNy.

Neme: nő (?), *Ad.* vége.

Leletek:

1. Bronzpénz. A bolygatott részből került elő. Traianus denar; Róma; 103–111; BMC 3. 169 [115. tábla 3].
2. Kés. Ívelt hátú, ívelt élű, középső nyélállású apró kés a bolygatott részben. A hegye hiányzik. Mérfető h.: 9 cm; sz.: 1,5 cm [115. tábla 2].

590. sír [198. kép]

A temetőterképen: 20–15.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír. A koponyát a föld szétnyomta, a karok kinyújtva feküdtek. A váz hossza a sírban lemérve: 61 cm.

A sír h.: 1,41 m; sz.: 0,75 m; m.: 0,71 m. T.: 156–336° DK–ÉNy.

Neme: leány, *Inf.* I. (1–1,5).

Leletek:

1. Gyöngy nyaklánc. Különböző színű és alakú üveggyöngyök a nyakcsigolya körül: téglaszínű cső (1 db), fehér kása (2 db), hasábos fehér (2 db), hatszögű zöld (2 db), áttetsző mézszínű nyomott gömb (1 db), hengeres (1 db), „váza alakú” (1 db). Összesen 10 db [115. tábla 5].
2. Fibula. Bronzlemezes korongfibula a mellcsonton. Csupán a masszív, egybeöntött lap és a tűszerkezet maradt meg, valamint a fibula közepére illő zöld üvegöntvény; keretelt, közepén nyolc szirmú virággal, a szirmok között egy-egy pontocskával. A szélén körben tagolt keret. Hiányos. Átm.: 4 cm [115. tábla 6].
3. Gyöngy. A mellcsonton nyújtott hordó alakú, nagyméretű gyöngy. Fekete, téglaszínű betétekkel díszített, melyek ívesen kapcsolódva veszik körbe a gyöngy palástját. Az egyik végén egymásra futó végű keskeny bronzpánt található. Ezen a végén a lyuk háromszög alakú. H.: 4,5 cm; átm.: 1,7 cm; a pánt sz.: 0,6 cm [115. tábla 7].
4. Csengő. A jobb csukló mellett apró, öntöttbronz csengő. Félgömbös, a palástján, a peremén és a fül alatt két-két bekarcolt vonal tagolja. A nyelve hiányzik. M.: 1,8 cm; átm.: 1,4 cm [115. tábla 4].
5. Gyöngykarpercec. A jobb csuklón gyöngyökből fűzött kardísz. Üvegek: gömbös zöld (1 db), fekete (1 db) és fehér hasábos töredéke (1 db), téglaszínű hasábos (1 db); valamint egy szabálytalan testű korall (1 db). Összesen 5 db. A korallgyöngyöt nem ábrázoltuk [115. tábla 8].
6. Edény. A jobb bokacsont mellől került elő. Kézzel formált, nyújtott fazék alakú edény, ívelten kihajló peremmel. M.: 15,4 cm; pá.: 10,5 cm; fá.: 7,8 cm [115. tábla 9].

591. sír [199. kép]

A temetőterképen: 20–14.

Jelöletlen temetkezés.

A sírt a K-i oldalról rablóakna bolygatta, amely teljesen feldúlta. Csak néhány csontdarab került elő a sír bon-tásakor.

A sír h.: 2,34 m; sz.: 0,75 m; m.: 1,26 m. T.: 158–338° D–É.

Neme: nő, *Ad.* vége.

Leletek:

Nem voltak.

592. sír [200. kép]

A temetőterképen: 20–14.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott sír. A koponya erősen jobbra volt billenve, a földnyomás szétlapította. A bal kar a törzs mellett kinyújtva feküdt. A jobb oldalon jelentkező, téglalap alakú rablóakna a csontváz deréktáját bolygatta meg, a jobb alkart, a medencecsontokat és mindkét combcsontot elvitte. A combcsontok kivételével az aknában előkerültek a vázrészek. A váz hossza a sírban lemérve: 162 cm.

A sír h.: 2,52 m; sz.: 0,85 m; m.: 0,86 m. T.: 166–346° D–É.

Neme: férfi, *Mat.* vége (50).

Leletek:

1. Fibula. Masszív vasfibula a bal felkar és a gerincoszlop között a bordákon, zárószervezettel a bal váll felé. Kéttagú, széles kengyellel, legyezőszerűen kiszélesedő lábbal. A tűtartó oldalt hajlított, a tű hiányzik. H.: 6,1 cm [116. tábla 1].
2. Kés. A bal kézfej alatt, a combcsont mellett. Ívelt hátú, egyenes élű, felső nyélállású. Több darabban került elő. H.: 12,4 cm; sz.: 2,2 cm [116. tábla 3].
3. Edény. A jobb térd alól elbillenve, kézzel formált, durva kidolgozású, vastag falú füles edény. M.: 8,4 cm; pá.: 6,2 cm; fá.: 4,6 cm [116. tábla 2].
4. Ár. A bolygatott részben, teljes felületén falenyomattal. Fatokban volt. H.: 5,9 cm; sz.: 0,5 cm [116. tábla 4].

593. sír [201. kép]

A temetőterképen: 21–15.

Körülárkolt halmos temetkezés, az 594. sírt is kerítette. A sírt akna bolygatta és teljesen feldúlta, csak néhány csontdarab volt benne.

A sír h.: 2,40 m; sz.: 0,92 m; m.: 1,30 m. T.: 140–320° DK–ÉNy.

Neme: férfi (?)

Leletek:

Nem voltak.

594. sír [202. kép]

A temetőterképen: 21–15.

Körárkos halmos temetkezés.

A sír árka az 593. sírt is kerítette. A sírt akna bolygatta és teljesen feldúlta, csak néhány csontszilánkot hagyott benne. A leletek a bolygatott részből kerültek elő. Az ásató a sír két végében falenyomatokat, a koporsó (?) maradványait figyelte meg.

A sír h.: 2,57 m; sz.: 0,78 m; m.: 1,57 m. T.: 164–344° D–É.

Neme: nő, *Ad.*

Leletek:

1. Gyöngyök. Hordó alakú mészke (1 db) [116. tábla 5]; üveg: karika alakú zöld (1 db), spulni alakú fehér (1 db), apró hengeres (1 db) [116. tábla 7], átlátszó fehér üveg töredékei (1 db); karneol: hatszögű hasáb (1 db) [116. tábla 6]. Összesen 6 db (5 db volt ábrázolható) [116. tábla 5–7].

2. Edénytöredék. Fekete, kézzel formált oldaltöredék. Átm.: 2,3 × 1,8 cm.

595. sír [203. kép]

A temetőterképen: 21–14.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt. A bolygatás a lábszárcsontok alsó részét nem érintette, másutt csak csonttöredékek maradtak. A rablóakna a fej irányából hatolt a sírba.

A sír h.: 1,76 m; sz.: 0,55 m; m.: 0,84 m. T.: 174–354° D–É.

Neme: nő, *Ad.* eleje (25–30).

Leletek:

1. Edény. A bal boka külső részénél, talpán álló barna, fekete foltos, kézzel formált, repedezett felületű, vastag falú, kis fazék. M.: 10,4 cm; pá.: 8,3 cm; fá.: 7,6 cm [116. tábla 9].

2. Gyöngyhímzés. Az alsó lábszár és a bokák körül üveggyöngyök kerültek elő, összesen 49 db [1. függelék 58. táblázat].

3. Edénytöredék. Korongolt, egyik oldalán vörös, a másikon szürke, finom homokkal soványított edénytöredék volt a bolygatott részben. Árpád-kori. Átm.: 2 × 1,6 cm.

4. Vastöredékek. A bolygatott részből egy drót darabja és két lemeztöredék került elő. H.: 0,8–1 cm; sz.: 0,5 cm.

596. sír [204. kép]

A temetőterképen: 21–14.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt, rablóakna hatolt rá a sír körvonalán belül. A csontokat teljesen összekeverte, csak a kisméretű edényt nem érintette.

A sír h.: 2,55 m; sz.: 0,83 m; m.: 1,33 m. T.: 176–356° D–É.

Neme: nő (?) *Ad.* (30–35).

Leletek:

1. Edény. Kézzel formált agyagedény a bolygatatlan részben. A talpán állt, eredetileg valószínűleg a két lábfeje előtt. Vastag falú, rövid peremű, aszimmetrikus fazék. M.: 9,5 cm; pá.: 8 cm; fá.: 5,5 cm [116. tábla 10].

2. Fibula. Bronz térdfibula félkörös fejjel, a bolygatott részből. H.: 3,5 cm [116. tábla 8].

3. Vastöredék. A bolygatott részből, lapos, nem értelmezhető. Átm.: 3,5 × 1,7 cm.

597. sír [205. kép]

A temetőterképen: 21–13.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan volt. A sír hosszanti oldalfalai Ny felé ívelten rajzolódott ki. A koponya erősen balra volt billenve, a karok kinyújtva feküdtek. A váz hossza a sírban lemérve: 152 cm.

A sír h.: 2,82 m; sz.: 0,81 m; m.: 0,75 m. T.: 168–348° D–É.

Neme: nő, *Ad.* eleje (25–30).

Leletek:

1. Gyöngy nyaklánc. A nyaktájon üveggyöngyök: kettsős kúpos fehér, mézszínű, áttetsző, gyűrű alakú (2 db), rombusz alakú lila, lapos (2 db). Összesen 4 db. Valószínűleg a nyakláncához tartoznak a 4. tétel alatt tárgyalt darabok is. Együtt ábrázoltuk a két tétel gyöngyeit [117. tábla 14].

2. Fibula. Kerek emailos bronzfibula a mellcsont bal oldalán, a peremén nyolc kis kitüremkedő bütyökkel. A kiemelkedő, szalagszerű sávban piros-kék négyzetes díszek láthatók, belül kék-fehér tüpettyes díszítéssel. Hiányos, a pereme egy helyen törött. A fibulával együtt került elő három alakatlan, törött bronzlemez és három bronzhuzal is. Összesen 6 db. Átm.: 4 cm [117. tábla 1–7].

3. Fibula. Ovális, emailos, melyen S alakú díszítmény látszik téglaszínű betéttel. A tűje hiányzik. A mellcsont jobb oldalán. A két fibula egymástól 1 cm-re volt. Átm.: 3,2 × 2,4 cm [117. tábla 11].

4. Gyöngyök. A jobb könyök és a gerincoszlop között gyöngyszemek voltak. Alakjuk és színük különböző.

Kettős kúpos fehér üveg (1 db), mézszínű, gyűrű alakú üveg (1 db); apró korall (1 db); hasábos karneol (1 db). Összesen 4 db. A nyakláncához tartozhattak az 1. tétel gyöngyeivel együtt [117. tábla 14].

5. Vaskarika. Ismeretlen rendeltetésű, a könyökök között, a gerincoszlopon. Négyzetes átmetszetű, törött, hiányos. Övkarika (?) Átm.: 4,4 cm [117. tábla 12].

6. Bulla. Fedele 2 cm-rel lecsúszott. A felfüggesztését szolgáló fülének csak a csonkja maradt meg mindkét oldalon. A sírlap rajza alapján a deréknek megfelelő helyen volt. Átm.: 2 cm [117. tábla 15].

7. Karperecpár. Egy-egy bronzpánt karperec az alsó karokon, nyílással felfelé. Kiszélesedő végeiken három bekarcolt vonal, majd rombusz alakú, tremolirozott díszítés található, a mintát újabb három bekarcolt vonal zárja. Átm.: 5,7 × 5 cm. Átm.: 5,9 × 5,5 cm [117. tábla 8–9].

8. Tű. Apró, kampós végű bronztű a jobb combcsont felső végénél. H.: 2,1 cm [117. tábla 16].

9. Orsógomb. A combok között középtájon, a csontoknál 7 cm-rel magasabban, lyukkal felfelé. Barna, fekete foltos, lyukacsos anyagú. Aszimmetrikus, kettős kúpos, szélesebbik végén homorú. M.: 3,2 cm; átm.: 3,2 cm [117. tábla 13].

10. Gyöngyhímzés. Különböző üveg gyöngyszemek a térdtől szétszórva, egészen a sír végéig, legnagyobb sűrűségben az alsó lábszárak és a bokák körül. Szoknya aljának kivarrása. Összesen 713 db [1. függelék 59. táblázat].

11. Bronzlemez. Nagyon vékony, domborított díszítéssel. Nem tudni a helyét a sírban, nem volt a sírlapon. Funkciója kérdéses. Átm.: 1,8 cm [117. tábla 10].

598. sír [206. kép]

A temetőterképen: 21–14.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt. Rablóakna bolygatta, a K-i oldal felől hatolt be a sírba. Eredeti helyén csak a jobb alsó kar volt, a bolygatott részből hosszúcsontok kerültek elő. A leletek az edény kivételével a bolygatott részből származnak.

A sír h.: 2,51 m; sz.: 0,98 m; m.: 1,15 m. T.: 166–346° D–É.

Neme: a leletek alapján nő, *Mat*.

Leletek:

1. Edény. A sír É-i végénél talpon álló egyfülű edény, melyet a föld szétnyomott. Kézzel formált, barna, kétfülű edény, az egyik füle letörött. A fül külső felületét vízszintes bevagdítások tagolják. M.: 9,6 cm; pá.: 7,2 cm; fá.: 5 cm [118. tábla 1].

2. Gyöngyök. Ismeretlen helyről és azonosíthatatlan funkcióban: hengeres mézszínű (1 db) [117. tábla 18]; üve-

gek: hengeres barna (1 db), kása, téglaszínű (2 db), hasábos hólyagos zöld (1 db), fekete (3 db), téglaszínű (2 db), valamint halványzöld, [117. tábla 19]. Összesen 11 db [117. tábla 18–19].

3. Fibula letörött bronztűje.

4. Karperec töredékei. Vashuzalból tekercseléssel kialakított karperec töredékei. Valamilyen szerves anyagra tekercselték, aminek csak a lenyomata maradt meg a tárgy belsejében (2 db). V.: 0,8 cm [118. tábla 2–3].

5. Foglalat. Kiszélesedő végű bronzpánt foglalat, gyűrű alakúra hajlítva. Egymásra futó végei át vannak lyukasztva. Átm.: 1,2 cm; sz.: 0,7 cm [117. tábla 17].

599. sír [207. kép]

A temetőterképen: 22–14.

Jelöletlen temetkezés.

A sírt rablóakna bolygatta, amely keresztben vágta át. 60 cm széles árokkal hatolt be K-i irányból, majd a sírt teljes felületén feldúlta. A bolygatott részben a csontok össze voltak keverve.

A sír h.: 2,46 m; sz.: 0,75 m; m.: 1,26 m. T.: 164–344° D–É.

Neme: a leletek alapján nő, *Ad*.

Leletek:

1. Gyöngyök. A bolygatott részben kerültek elő. Hatszögletű fekete üveg (1 db); hasábos karneol (1 db). Összesen 2 db.

600. sír [207. kép]

A temetőterképen: 22–14.

Jelöletlen temetkezés.

Az 599. sírt kereső és bolygató rablóaknával rabolták ki. A medencétől fölfelé a csontokat összekeverték. A lábak térdben behajlítva voltak.

A sír h.: 1 m; sz.: 0,58 m; m.: 0,73 m. T.: 164–344° D–É.

Neme: (?), *Inf*. I. (1–2).

Leletek:

1. Edény. A térdek hajlata mögött barna, fekete foltos, zömök edény kicsi peremmel. Kézzel formált, vastag falú, alja félgömbösen benyomott. M.: 6,8 cm; pá.: 6,7 cm; fá.: 4,7 cm [118. tábla 9].

2. Gyöngyök. A bolygatott részben. Hengeres fehér üveg (1 db); korong alakú borostyán (1 db). Összesen 2 db.

601. sír [208. kép]

A temetőterképen: 22–15.

Körárkos halmos temetkezés.

A sírt rablóakna bolygatta, amely K-i irányból hatolt rá 120 cm szélességben. A csontokat összekeverte és a bolygatott részben is szétszórta.

A sír h.: 2,32 m; sz.: 0,72 m; m.: 1,10 m. T.: 158–338° D–É.

Neme: a leletek alapján nő.

Leletek:

1. Edény. A sír É-i végében fekete, korongolt, vékony falú edény. Rövid, ívelten kihajló pereme alól széles, gömbölyű váll ívelődik, alja szűk. Felületét fémesen csillogó agyagmáz fedi, alján a levágás nyoma látszik. Római házi kerámia. Ragasztott, kiegészített. M.: 15,4 cm; pá.: 13,5 cm; fá.: 6,5 cm [119. tábla 1].

2. Gyöngyök. A bolygatott részből. Üveg: hólyagos, téglaszínű (3 db) és egy fekete (1 db). Összesen 4 db.

602. sír [209. kép]

A temetőterképen: 22–14.

Körárkos halmos temetkezés.

A sír egy kis részét rablóakna bolygatta, amely a Ny-i oldalról hatolt bele; a bal felkar egy részét és a koponyát is elvitte. Az agykoponya nincs meg, az állcsont a bolygatásban maradt, a felkarcsonttal együtt. A karcsontok a törzs mellett kinyújtott helyzetben fekszenek.

A sír h.: 2,42 m; sz.: 0,79 m; m.: 1,40 m. T.: 158–338° D–É.

Neme: a leletek alapján férfi.

Leletek:

1. Fibula töredékei. A mellcsont bal oldalán vasfibula. Egytagú, széles, téglalap metszetű a kengyele. Törött, erősen hiányos. H.: 4,2 cm; kengyel sz.: 1,2 cm [118. tábla 22].

2. Csát. Vas szíjszorító, szögletes fejű csát a bal medencelapáton, az alsó ágyékcsigolyán, zárószerezettel a jobb kar felé. A csattest téglalap alakú, a lemezek erősen töredeztettek. A felső lemez ívelt oldalú, négy nittszeggel látták el, amelyből kettő látszik. Az alsó lemez téglalap. A csattest.: kb. 3,2 × 3,9 cm, a szíjszorító h.: 3,9 cm [118. tábla 10].

3. Pénz. A jobb kézcsontok alatt. Traianus denar; Róma; 98–100; BMC 3. 30, 65 [118. tábla 15].

4. Kőeszközök. A jobb kézfej belsejében kőeszközök kerültek elő: hidrokvarcit magkő töredéke, a másodlagos használat kopásnyomaival [118. tábla 18]; sárgás színű hidrokvarcit szilánkjai, körben kopásnyomokkal (2 db) [118. tábla 19, 21]; rózsaszín hidrokvarcit vaskos szilánkja, erősen kopott [118. tábla 20]; szürke radiolit szilánkok, kopásnyomokkal (2 db) [118. tábla 16–17]. Összesen 6 db [118. tábla 16–21].

5. Csiholó töredékei. A hosszúkás, töredékes vasdarakok valószínűleg csiholó darabjai voltak, ugyancsak a jobb marokban (3 db) [118. tábla 11–13].

6. Ár töredékei. Falenyomatos nyéltüskével (3 db). H.: 2,8 cm; 2,1 cm; 0,8 cm [118. tábla 4–6].

7. Vastű. Törött, hiányos, a jobb marokban. H.: 2,5 cm [118. tábla 7].

8. Kés töredékei. A szeméremcsontok alatt, a bal combcsont belső oldalánál. Ívelt hátú, a nyéltüskéje hiányzik, az éle erősen töredezett. A penge mérhető h.: 7,6 cm; sz.: 2,1 cm [118. tábla 8].

9. Edény. A jobb boka külső oldalánál, oldalára billent. Sötétbarna, foltosra égett, kézzel formált, ívelt peremű, kettős kúpos testű. Erősen kiegészített, ragasztott. M.: 7,6 cm; pá.: 6,9 cm; fá.: 4,8 cm [118. tábla 14].

603. sír [210. kép]

A temetőterképen: 22–14.

Körárkos halmos temetkezés.

A sírt körös-körül rablóakna bolygatta, 80 cm mélyen szűkült rá a sírra és teljesen feldúlta. Csak néhány csontszilánk marad, az akna a sírban lévő edényt nem érintette.

A sír h.: 2,44 m; sz.: 0,86 m; m.: 1,40 m. T.: 158–338° D–É.

Neme: (?), felnőtt.

Leletek:

1. Edény. A sír É-i vége felé kissé megdőlvén, világosszürke, korongolt, szokatlanul vékony falú, gömbös hasú edény, egyenes, rövid peremmel. Hurkafülét szélesen tapasztották az edény falára. Alacsony korongtalpon áll. Külső oldalán a korongolás nyomai látszanak. M.: 13,4 cm; pá.: 9,6 cm; fá.: 5,1 cm [119. tábla 9].

604. sír [211. kép]

A temetőterképen: 23–15.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt. A rablóakna a koponya felőli részről teljesen feldúlta. A sírban csak néhány csontdarab volt. A leletek a bolygatott részből kerültek elő.

A sír h.: 2,38 m; sz.: 0,89 m; m.: 1,28 m. T.: 162–342° D–É.

Neme: nő (?), *Mat.* eleje.

Leletek:

1. Fibula. Kéttagú bronzfibula, alsóhúros, aláhajlított lábát ötszörös tekercseléssel rögzítették a kengyelhez. A kengyel félkör átmetszetű, két végén profilált. H.: 4,4 cm [119. tábla 4].

2. Gyöngyszem. Nyomott gömbös, fehér üveggyöngy [119. tábla 5].

3. Kés töredéke. A nyéltüske és a penge indításának kis darabja. Mérfető h.: 5,6 cm.

4. Csát. Téglalap alakú, a karika kör átmetszetű, a pecek lapos téglalap, a hegye elkeskenyedik. H.: kb. 3 cm; sz.: 4,2 cm [119. tábla 2].

605. sír [212. kép]

A temetőterképen: 23–13.

Körárkos halmos temetkezés.

Bolygatott sír, a rablóakna a koponya felől bolygatta. A koponyát és a bal felkart elmozdította, a váz többi része eredeti helyén került elő.

A sír h.: 1,44 m; sz.: 0,76 m; m.: 1,42 m. T.: 156–336° DK–ÉNy.

Neme: férfi, *Mat*.

Leletek:

1. Egy gyöngy foglalata. Eredetileg bronzlemezzel körülvett gyöngy volt a bal alsó karcsonat felső végén. A mészkögyöngy szétporladt. A vastag bronzhuzal két végét oválisra kalapálták, egymásra fektették és átlukasztották. H.: 1,8 cm; sz.: 1,7 cm [119. tábla 3].

2. Vaslemez. Négyzet alakú kettős lemez a medencecsont közepén. Enyhén ívelt vagy inkább a közepén homorú, itt egy szabálytalan áttörés, lyuk található. Egy csat szíjszorítója volt, a csatfej szerepel a sírlapon, de a leltárban már nem. Átm.: 3,5 × 3,5 cm [119. tábla 8].

3. Kés. A jobb combcsont felső végénél, enyhén ívelt hátú, egyenes élű, a hegye hiányzik. Mérfető h.: 6,4 cm; sz.: 1,5 cm [119. tábla 7].

4. Edény. A jobb bokacsont alatt fekete, kézzel formált, durva kidolgozású, vastag falú, feltűnően aszimmetrikus fazék. M.: 9,4 cm; pá.: 6,8 cm; fá.: 4,8 cm [119. tábla 6].

606. sír [213. kép]

A temetőterképen: 23–15.

Körárkos halmos temetkezés.

A sírt rablóakna bolygatta, melynek árka Ny-ról hatolt rá, majd feldúlta. A sírt egy Árpád-kori árok is keresztűlszeli, az É-itől a DNY-i sarkáig, az árok azonban nem érte el a sír szintjét. A leletek a bolygatott részből kerültek elő.

A sír h.: 2,52 m; sz.: 0,82 m; m.: 1,57 m. T.: 136–346° DK–ÉNy.

Neme: férfi, *Ad*.

Leletek:

1. Kőeszköz. Hidrokvareit szilánk kopásnyom nélkül [120. tábla 5].

2. Kés. Ívelt hátú, egyenes élű, középső nyélállású. H.: 7,5 cm; sz.: 1,4 cm [120. tábla 1].

3. Edénytöredék. Sötétszürke, korongolt, kavicsos. Árpád-kori fazék oldaltöredéke, rajta sekélyen bekarcolt hullámvonal alatt egyenes vonal díszíti.

607. sír [214. kép]

A temetőterképen: 24–14.

Körárkos halmos temetkezés.

Rablóakna bolygatta, amelyet a sír szélénél 30–30 cm-rel szélesebben ástak rá, és csak 100 cm után szűkült rá a sírra. Teljesen feldúlt, néhány hosszúcsont és szilánkok maradtak csak a bolygatott részben.

A sír h.: 2,61 m; sz.: 0,70 m; m.: 1,56 m. T.: 154–334° DK–ÉNy.

Neme: férfi, *Ad*.

Leletek:

1. Edény. A sír É-i végétől 35 cm-re, a bolygatatlan részen, barna, fekete foltos, kézzel formált, vastag falú, aszimmetrikus, pohár alakú, vaskos edény állt. M.: 10,8 cm; pá.: 10,9 cm; fá.: 6,9 cm [120. tábla 2].

2. Fibula. A bolygatott részből vasfibula került elő. Kéttagú, alsóhúros, széles, lapos kengyellel. H.: 5,1 cm [120. tábla 3].

3. Ár. A hegye hiányzik, a nyéltüske vége is letörtött. A lenyomatok alapján fatokban volt. Mérfető h.: 4 cm [120. tábla 4].

608. sír [215. kép]

A temetőterképen: 24–13.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott temetkezés. Egy árok alakú rablóakna bolygatta, hosszában szelte át és teljesen feldúlta. Néhány csontszilánk maradt csak a sírban.

A sír h.: 2,68 m; sz.: 0,93 m; m.: 1,46 m. T.: 166–346° D–É.

Neme: (?)

Leletek:

Nem voltak.

609. sír [216. kép]

A temetőterképen: 24–13.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt. Tölcsérszerű rablóakna bolygatta, amelyet a koponyára ástak rá, alsó átmérője 70 cm. A koponyát csak megfordították és a kulcsontokat bolygatták, a váz többi részét nem érintette a rablás. A karok a váz mellett kinyújtva feküdtek.

A sír h.: 2,72 m; sz.: 0,90 m; m.: 1,45 m. T.: 170–350° DK–ÉNy.

Neme: nő, *Ad.* eleje.

Leletek:

1. Nyakperec töredékei. A felső csigolyákon, a mellcsont felett, ezüst nyakperec töredékei, 3 db összeillő töredék. Ezüstpántból hajlították, külső felületén tremolirozás nyomai. A közepére kör alakú ezüstlapot hajlítottak. Mérfető h.: 8,4 cm; sz.: 0,5 cm [120. tábla 6].
2. Kés. A bal medencecsonton, egyenes hátú, ívelt élű, középső nyélállású, a hegye hiányzik. Mérfető h.: 6,8 cm; sz.: 1,5 cm [120. tábla 8].
3. Edény. A bokák között barna, fekete foltos, kézzel formált, vastag falú edényke, oldalára billenve. M.: 6,3 cm; pá.: 4,9 cm; fá.: 4,8 cm [120. tábla 7].
4. Fibula töredéke. A koponya mellett, a bolygatott részben, vasfibula széles, téglalap átmetszetű kengyelének töredéke került elő. Sz.: 1 cm.

610. sír

A temetőterképen: 24–10.

Körárkos halmos temetkezés.

A sírt kút alakú rablóakna bolygatta és teljesen feldúlta. A bolygatott részben néhány csontszilánk került elő. A leletek a bolygatott részben voltak.

A sír h.: 2,69 m; sz.: 1,01 m; m.: 1,90 m. T.: 160–340° D–É.

Neme: nő, *Juv.* (15–16).

Leletek:

1. Bronzkarika. Öntött, rombusz átmetszetű. Átm.: 2,1 cm [120. tábla 9].
2. Gyöngyök. Azonosíthatatlan helyről és funkcióban. Hasábos karneol (3 db) [120. tábla 13]; borostyán: korongos (7 db) [120. tábla 12]; mészkő, nagyon kopott, hiányos (2 db) [120. tábla 10]; üveg: nyomott gömbös zöld, hengeres fehér, hólyagos zöld, apró hasábos piros, hasábos sötétbarna (5 db) [120. tábla 14]; korall (3 db) [120. tábla 11]. Összesen 20 db [120. tábla 10–14].
3. Ezüstlemez töredékei. Szabálytalan alakúak, vékonyak (2 db). Átm.: 0,4 × 0,4 cm. Átm.: 0,5 × 0,4 cm.

611. sír

A temetőterképen: 24–12.

Jelöletlen temetkezés.

A sír D-i végét rablóakna bolygatta és az alsó lábszárak kivételével teljesen feldúlta. A hosszúcsontokat az aknába visszadobták.

A sír h.: 3,06 m; sz.: 0,76 m; m.: 1,72 m. T.: 162–342° D–É.

Neme: férfi, *Mat.* (?)

Leletek:

1. Edény. A bokacsontok között, nyílásával a sír Ny-i oldala felé dőlve vörös színű, korongolt, vékony falú gömbös edény, rövid tölcseres peremmel, szűk aljjal. Kicsi, trapézos talpon áll. Felületén piros agyagmáz maradványai. Római. M.: 12,2 cm; pá.: 7,5 cm; fá.: 4,1 cm [120. tábla 16].
2. Pénz. A bolygatott részben volt. Antoninus Pius denar; Róma; 148–149; BMC 4. 657 [120. tábla 15].
3. Kés. A bolygatott részből egyenes élű, középső nyélállású kés. Jelen állapotában hiányos, törött. A sírban mért h.: 10,2 cm; sz.: 1,5 cm.

612. sír

A temetőterképen: 23–12.

Körárkos halmos temetkezés.

Bolygatott volt. A sír körvonalán belül, szabályos téglalap alakú rablóaknával bolygatták, a csontokat a sírba visszadobálták.

A sír h.: 2,60 m; sz.: 0,76 m; m.: 1,34 m. T.: 168–348° D–É.

Neme: nő, *Sen.*

Leletek:

1. Edény. A sír É-i végétől 50 cm-re, a K-i faltól 40 cm-re, nyílásával a sír Ny-i oldala felé dőlve, eredeti helyén, barna, fekete foltos, durva kidolgozású, aszimmetrikus fazék. Felülete repedezett. M.: 12,9 cm; pá.: 8,9 cm; fá.: 8,6 cm [121. tábla 1].
2. Orsógomb. Barna, fekete foltos, aszimmetrikus, a szélesebbik felén domború, a lyuk szélénél rézsűsre vágott. M.: 2,5 cm; átm.: 3,4 cm [121. tábla 2].

613. sír

A temetőterképen: 23–10.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt. A rablóakna csak egy 40 cm átmérőjű lyukon hatolt le, az állkapcsot, a jobb kart és a jobb medencét érintette, összekeverte és otthagytá. A váz többi része bolygatatlan. A váz hossza a sírban lemérve: 98 cm.

A sír h.: 2 m; sz.: 0,72 m; m.: 1,18 m. T.: 134–314° DK–ÉNy.

Neme: (?), *Inf.* I. (4,5–6).

Leletek:

1. Fibula. A bal lábszárcsont mellett öntöttbronz, T alakú sarnír fibula. A kengyel széles pánt, szélén hosszában

bemélyített vonal. A fej felőli végén nittszegeccsel átütve, rajta sapkaszerű díszítés. A tüje törött. H.: 4,6 cm [121. tábla 3].

614. sír

A temetőterképen: 23–11.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt, a sírt a rablóakna teljesen feldúlta. Csak néhány csontszilánk maradt benne. A leletek a bolygatott részben voltak.

A sír h.: 2,65 m; sz.: 1,08 m; m.: 1,30 m. T.: 168–348° D–É.

Neme: nő, *Ad*.

Leletek:

1. Gyöngy. Borostyángyöngy töredékei, korongos típusúak (2 db).
2. Kőeszköz. Szürke radiolit szilánk, kopásnyom nélkül.

615. sír

A temetőterképen: 23–10.

Jelöletlen temetkezés.

Rablott volt. A rablóakna a sírt teljesen feldúlta, feltja a sírfolt vonalán belül jelentkezett. A bontáskor csak néhány csontszilánk került elő. A leletek a bolygatott részben voltak.

A sír h.: 2,50 m; sz.: 0,91 m; m.: 1,70 m. T.: 170–350° D–É.

Neme: a leletek alapján nő.

Leletek:

1. Bronzfibula. Kerek, emailos: kék mezőben hatágú piros csillag, a végein körökkel, a közepén is egy apró kiemelkedő kör. A kék betét nagyon hiányos, a piros repedezett. A túszerkezet hiányzik. Átm.: 2,4 cm [121. tábla 6].
2. Gyöngyök. Nyomott gömbös nagy mészkőgyöngyök. Nagyon jó anyagúak (2 db) [121. tábla 4–5].
3. Gyöngyök. Különböző színű, alakú és nagyságú gyöngyök. Típusuk alapján tartozhattak díszövhöz is. Talán idesorolható a feltárás során külön tartott két mészkőgyöngy is (a 2. tétel alatt). Nyomott gömbös kalcedon (1 db) [121. tábla 9]; hatszögű hasábos zöld üvegek (4 db) [121. tábla 8], sötét, lapos korongos üvegek (4 db), nyomott gömbös üvegek (2 db), kisebb, szabálytalan csepp alakú barnás üveg (2 db) [121. tábla 10]; sokszögű apró karneolok (16 db), hasábos karneol (1 db) [121. tábla 11]. Összesen 30 db [121. tábla 8–11].
4. Karika. Felcsavart végű bronzhuzalból hajlított karika. Átm.: 1,6 cm [121. tábla 13].

5. Orsógomb. Világosbarna, kúpos, lyukacsos anyagú. A keskeny vége felőli lyukszálon körben, a másiknál néhány helyen karéjos alakú vésetek találhatók. Jól láthatóan a darab elkészülte utániak. M.: 2,2 cm; átm.: 3,7 cm [121. tábla 14].

6. Kés. Enyhén ívelt hátú, egyenes élű, középső nyélállású. Törött, hiányos. Mérhető h.: 6,9 cm; sz.: 1,8 cm [121. tábla 12].

7. Gyöngyhímzés. Különböző színű és alakú gyöngyök a bokák táján, az alsóruha kivarrásához tartoztak. Egy karneol és egy borostyán kivételével valamennyi üvegből készült. Összesen 454 db [1. függelék 60. táblázat].

8. Edény. A bolygatott terület szélétől 10 cm-re, a sír végétől 20 cm-re, a sír Ny-i oldalától 50 cm-re vörös színű, korongolt, vékony falú, finom kidolgozású edény. Rövid, egyenes pereme alatt a nyakvonalon éles borda található; hasa nyomott gömbös; alacsony, ívelt aljú talpon áll. Hurkafülét szélesen tapasztották az edény oldalára. Felületét agyagmáz fedi. Római. M.: 8,8 cm; pá.: 6,1 cm; fá.: 3,8 cm [121. tábla 7].

616. sír

A temetőterképen: 23–12.

Körárkos halmos temetkezés.

Bolygatott volt. A rablóaknát felülről ásták rá a sírra, de a K-i falát is érintették. Csak csontszilánkok voltak a sírban.

A sír h.: 3,06 m; sz.: 1,12 m; m.: 1,73 m. T.: 164–344° D–É.

Neme: a leletek alapján nő.

Leletek:

1. Edény. Piros, gyorskorongolt agyagedény, melyet a bolygatás kikerült. A sír É-i végétől 50 cm-re, a Ny-i oldalától 40 cm-re, nyílásával a Ny-i oldala felé feküdt. Rövid, ívelten kihajló peremű, gömbös testű, szűk aljú edény, szélesen feltapasztott szalagfüllel. Felületén korongolás nyomaival és vörös agyagmázzal. M.: 11 cm; pá.: 7,6 cm; fá.: 3,3 cm [122. tábla 2].
2. Fibulatöredékek. Korongfibula bronz alaplapjának töredékei kerültek elő a bolygatásból, a túszerkezet-rugó, és a tű töredékeivel. Átm.: 3,4 cm.
3. Kés. A bolygatott részből. Ívelt hátú, egyenes élű, apró kés, alsó nyélállású. Pengéje töredezett, hiányos. H.: 7,9 cm; sz.: 1,7 cm [122. tábla 1].
4. Gyöngykivarrás. Apró, különböző színű és alakú gyöngyök a bolygatott részben, teljesen szétszórva. Üveggyöngyök és néhány karneol. Nagy számuk és típusuk miatt soroltuk a gyöngykivarráshoz. Összesen 426 db [1. függelék 61. táblázat].

617. sír

A temetőterképen: 22–10.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan volt.

A sír h.: 1,12 m; sz.: 0,61 m; m.: 1,26 m. T.: 158–338° D–É.

Neme: (?), gyermek.

Leletek:

1. Edény. Világosbarna, kézzel formált, vékony falú apró fazék, ragasztott, kiegészített. Aszimmetrikus. M.: 7,4 cm; pá.: 5,8 cm; fá.: 3,8 cm [122. tábla 3].

618. sír

A temetőterképen: 22–11.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan volt. A koponyát a föld szétnyomta, a bordákat a föld fölemésztette. A váz hossza a sírban lemérve: 50 cm.

A sír h.: 1,15 m; sz.: 0,60 m; m.: 0,81 m. T.: 132–312° DK–ÉNy.

Neme: (?), *Inf.* I. (0,5–1).

Leletek:

1. Torquesek. A nyakcsigolyák táján lapos és a végén lyukkal ellátott 2 nyakperec. Az egyik féltorques ezüstlemezről kivágott lemezből hajlított, melynek végei kiszélesednek, lekerekítettek és egy-egy lyukkal áttörtek. Felületén tremolórozás nyomai figyelhetők meg. Az egyik vége hiányos. Átm.: 7,8 cm; sz.: 0,7 cm. A másik egy ívelt bronzpánt, melynek végei szintén kiszélesednek, de nincsenek átfúrva. Töredezett, valószínűleg hiányos. Mérfető h.: 11,7 cm [122. tábla 6–7].

2. Edény. Kézzel formált, fekete, foltosra égett agyagedény a bokák táján. Vastag falú, sima felületű, aszimmetrikus kis fazék, pereme bevagdálásokkal tagolt. M.: 8,6 cm; pá.: 7,2 cm; fá.: 5,7 cm [122. tábla 5].

619. sír

A temetőterképen: 22–12.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt. Felülről a rablóakna a sírt teljesen fedülta, csak néhány csontdarabot hagytak hátra. A leletek is a bolygatott részből kerültek elő.

A sír h.: 2,65 m; sz.: 1,05 m; m.: 0,92 m. T.: 128–308° DK–ÉNy.

Neme: nő, *Ad.*

Leletek:

1. Gyöngyök. Üveg: hólyagos, piros és kék (2 db).

620. sír

A temetőterképen: 22–12.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan volt. A koponyát a föld szétnyomta, a váz legnagyobb részét a föld fölemésztette. A váz hossza a sírban lemérve: 46 cm.

A sír h.: 0,72 m; sz.: 0,35 m; m.: 0,45 m. T.: 180–360° D–É.

Neme: (?), *Inf.* I. (5–6).

Leletek:

Nem voltak.

621. sír

A temetőterképen: 21–12.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan volt. A koponya erősen jobbra billent, a karok a törzs mellett kinyújtva feküdtek. A váz hossza a sírban lemérve: 141 cm.

A sír h.: 2,55 m; sz.: 0,61 m; m.: 1,02 m. T.: 194–014° D–É.

Neme: nő, *Ad.* eleje.

Leletek:

1. Gyöngy nyaklánc és lunula. Különböző színű, alakú, és anyagú gyöngyökből fűzött nyaklánc a váll és nyak részén. Nyomott gömbös borostyánok (26 db); szabályos hatszög alapú hasáb üveggyöngyök, zöldek (4 db); aranyfóliás gömbös üveggyöngyök (2 db); mészke töredéke, valószínűleg hasábos volt. Összesen 32 db. A gyöngyök között rombusz átmetszetű, végei felé elvékonyodó huzalból hajlított, sodrott végű lunulát találtak. Átm.: 2,8 cm; m.: 1,6 cm [123. tábla 3–4].

2. Fibula. Az állkapocs alatt térdfibula. A félkörös fejrészen erősen kopott, tremolórozás nyomaival a szélein és a fejlap tövében. H.: 3,2 cm [123. tábla 5].

3. Karperecek. Ellapított végű, ovális bronz karperecek a jobb alkar csuklóján, nyílásuk a sír K-i oldala felé nézett. Végeik, melyek erősen kiszélesednek, egymásra futnak. A kiszélesedő rész két végét kettős bekarcolás, széleit sűrű trébelés díszíti. Átm.: 5,5 × 4,5 cm. Átm.: 5,8 × 4,5 cm [123. tábla 8–9].

4. Karperec. A gyöngy karperec alatt, a bal kar csuklóján, nyílással fölfelé. Ezüsthuzalból hajlított, nyitott. Átm.: 5,5 cm [123. tábla 2].

5. Gyöngy karperec. Különböző színű és alakú gyöngyökből fűzött karperec a bal kar csuklóján. Hordó alakú márványgyöngy (1 db); nyomott gömbös borostyán (2 db); szabálytalan fehér üveg, a gömböshöz áll legközelebb (4 db); szürke irizáló, valószínűleg nyomott gömbös (1 db). Összesen 7 db [123. tábla 1].

6. Ár. Ár falenyomatos nyéltüskéje a jobb ujjcsontok alatt. H.: 1,7 cm.

7. Orsógomb. A jobb combcsont mellett. Barna, fekete foltos, homokkal soványított anyagú, aszimmetrikus, a szélesebbik végén homorú darab. A lyukak szélein kopásnyomok figyelhetők meg. M.: 2,5 cm; átm.: 2,7 cm [123. tábla 6].

8. Gyöngyhímezés. Különböző színű és alakú üveggyöngyök mindkét boka körül, a ruha díszei. Összesen 201 db [1. függelék 62. táblázat].

9. Edény. A bokacsontok alatt, nyílásával a sír Ny-i oldala felé kézzel formált agyagedény. Barna, fekete foltos, durva kidolgozású, repedezett felületű, aszimmetrikus fazék. M.: 12,4 cm; pá.: 8,9 cm; fá.: 7,8 cm [123. tábla 7].

622. sír

A temetőterképen: 22–8.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír. A koponyát a föld szétnyomta, a karok a törzs mellett kinyújtva feküdtek. A váz hossza a sírban lemérve: 118 cm.

A sír h.: 2,38 m; sz.: 0,73 m; m.: 0,48 m. T.: 162–342° D–É.

Neme: a leletek alapján nő.

Leletek:

1. Fibula. Kerek emailos fibula a jobb kulcsont alatt, a nyakcsigolyákon, a peremén 0,3 cm széles sávban kék betéttel. A belsejében nem maradt meg még a nyoma sem a zománcbetétnek. A közepén ovális lyukkal áttört. A tője letörött. Átm.: 2,7 cm [122. tábla 8].

2. Fibula. A mellcsont felső részén, a korongfibulától 3 cm-re bronz térdfibula. Lapja háromszög alakú, a széle tremolóírozással díszített. H.: 3 cm [122. tábla 10].

3. Tégely töredékei. Faragott csonttégely töredékei a jobb könyök és a bordák között. A hengeres tárgy egyik peremén rövid szakaszon kettős bekarcolt dísz található. M.: 2,7 cm; átm.: 1,9 cm [122. tábla 9].

4. Gyöngyhímezés. Különböző színű üveggyöngyök a bokacsontok körül, a ruha aljának díszei. Összesen 53 db [1. függelék 63. táblázat].

5. Edény. A bokacsontok végén túl, szájával a váz felé billenve, fekete, kézzel formált, vastag falú, durva kidolgozású, aszimmetrikus fazék alakú agyagedény került elő. Pereme kiegészített. M.: 11,1 cm; pá.: 8,9 cm; fá.: 7,2 cm [122. tábla 4].

623. sír

A temetőterképen: 23–9.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt, csak csontszilánkok maradtak a sírban. A rablóakna a síron belül hatolt le, de a K-i falát érintette.

A sír h.: 2,78 m; sz.: 1,12 m; m.: 0,75 m. T.: 134–314° DK–ÉNy.

Neme: a leletek alapján nő.

Leletek:

1. Bronzfibula tőjének töredéke.

2. Gyöngyök. A bolygatott részből. Korall (2 db) [124. tábla 1]; korongos borostyán (4 db) [124. tábla 2]; hatszögletű, szabályos hasábos zöld üveg (1 db) [124. tábla 3]; lecsapott sarkú fekete üveg (1db), kölesgyöngy: téglaszínű (6 db), fehér (1 db), fekete (1 db); hengeres fehér üveg (1 db) [124. tábla 4]. Összesen 17 db [124. tábla 1–4].

3. Karika. Vékony, elhegyesedő végű, ezüsthuzalból hajlított, nyitott végű karika. Törött. Átm.: kb. 1,3 cm [124. tábla 5].

4. Edény töredékei. Vékony falú, fekete, kézzel formált edény oldaltöredékei. Nagyon aprók (5 db).

624. sír [218. kép]

A temetőterképen: 24–7.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt. A 625. sírral együtt közös aknával rabolták ki. Csak a combcsontoktól lefelé találták eredeti helyzetben. A medencelapát és néhány csont volt a bolygatott részben.

A sír h.: 2,52 m; sz.: 1,83 m; m.: 0,76 m. T.: 144–324° DK–ÉNy.

Neme: nő.

Leletek:

1. Orsógomb fele. A jobb combcsont közepe mellett jobbról, szélesebbik végén ferdére kialakított, kettős kúpos, aszimmetrikus orsógomb. Lyukiránya vízszintes volt, ezek szerint orsószárral együtt tették a sírba. Csak a fele van meg. Fekete, apróra zúzott kerámiatörmelékkel és homokkal soványították. M.: 2,5 cm; átm.: 4,4 cm [124. tábla 6].

2. Gyöngyök. A jobb medencelapát táján vagy a csuklók környékén gyöngyök. Nagyobb mészkögyöngy, nyomott gömbös, nagyon jó anyagú (1 db); apró, nyomott gömbös borostyán (8 db); hasábos karneol (6 db). Összesen 15 db. A mészkögyöngy kivételével ábrázoltuk őket [124. tábla 8–9].

3. Gyöngyhímezés. A bokacsontok körül a kivarrás üveggyöngyei és közöttük néhány mészkögyöngy. Összesen 394 db [1. függelék 64. táblázat].

4. Edény. A jobb boka külső falán, szájával a sír K-i oldala felé feküdt. Sötétszürke, finom kidolgozású, kúpos

nyakú, gömbölyű hasú korsó; alacsony korongtalpon áll; szalagfüle van. A felső részén függőleges, az alsón vízszintes simítás. M.: 8,5 cm; pá.: 6,2 cm; fá.: 3,7 cm [124. tábla 10].

5. Karika. Masszív, övhöz tartozó vaskarika a bolygatott részből. Nagyjából a medencetájon. Törött, hiányos. Vele együtt van nyilvántartva egy apró vastöredék, rajta textillenymat. Átm.: 4 cm [124. tábla 7].

6. Kés pengéjének töredéke. A bolygatott részben volt, nagyjából a medencetájon. Mérhető h.: 4,5 cm; sz.: 1,9 cm.

625. sír [218. kép]

A temetőterképen: 24–7.

Jelöletlen temetkezés.

Teljesen feldúlt váz, a 624. sírral közös árokkal rabolták ki. Állkapocs és combcsontok voltak visszadobálva az aknába.

A sír h.: 2,31 m; sz.: 0,63 m; m.: 0,68 m. T.: 142–322° DK–ÉNy.

Neme: nő, *Mat.*

Leletek:

1. Gyöngyök. A bolygatott részből. Hasábos karneol (3 db) [124. tábla 11]; nyomott gömbös borostyán (3 db); nyomott gömbös fehér üveg (1 db) [124. tábla 12]. Összesen 7 db [124. tábla 11–12].

2. Kis bronzlemezek (2 db). Értelmezhetetlenek. H.: 0,4 cm; sz.: 0,3 cm. H.: 0,6 cm; sz.: 0,5 cm.

626. sír

A temetőterképen: 25–7.

Körárkos halmos temetkezés.

Bolygatott volt. A sírt Ny-i oldala felől árok alakú rablóaknával keresték meg, s azt 130 cm távolságról indították. A bal combcsont felett ástak rá a sírra és teljesen feldúlták. A koponya kivételével a többi csontot visszadobálták a sírba. A leletek egy csomóban kerültek elő.

A sír h.: 3,04 m; sz.: 0,88 m; m.: 1,10 m. T.: 166–346° D–É. Neme: férfi, *Ad.*

Leletek:

1. Ár töredéke. A hengeres nyéltüske és a hegy egy darabjával. Mérhető h.: 3,9 cm [124. tábla 14].

2. Kés töredékei. Egyenes élű, egyenes hátú, középső nyélállású kés össze nem illő töredékei (4 db). Együttes h.: 9,5 cm; sz.: 1,8 cm [124. tábla 13].

3. Lándzsa. Masszív vastárgy, talán lándzsa (?) apróra szétesett darabjai (9 db), nem mérhető.

627. sír

A temetőterképen: 24–8.

Körárkos halmos temetkezés.

Bolygatott sír. A K-i oldalról rablóakna bolygatta a sír közepét. Teljesen feldúlt, csak néhány csontszilánk maradt.

A sír h.: 2,12 m; sz.: 0,73 m; m.: 0,82 m. T.: 154–334° DK–ÉNy.

Neme: (?)

Leletek:

1. Tű. Vastű két össze nem illő töredéke. Mérhető h.: 2,6 cm.

628. sír

A temetőterképen: 25–8.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott sír. Ovális rablóakna bolygatta, a jobb kart, az állkapcsot a gerincoszloppal és a bordákkal együtt az akna fenekére visszadobva bontották ki. A koponya kis-sé balra billent, a bal kar a váz mellett kinyújtva feküdt. A medencecsont sértetlen, a hosszúcsontok a helyükön voltak. A váz hossza a sírban lemérve: 163 cm.

A sír h.: 2,68 m; sz.: 0,72 m; m.: 1,30 m. T.: 144–324° DK–ÉNy.

Neme: férfi, *Mat.* (40–50).

Leletek:

1. Kés. A jobb combcsont felső részén, hegyével a bal combcsont felé. Ívelt hátú, felső nyélállású, feltűnően széles nyéltüske-indítással. H.: 11,3 cm; sz.: 1,5 cm [124. tábla 15].

2. Fibula töredékei. Lemezes, korongos, bronzfibula a bolygatott részben. Csupán alaplapijának és túszerkezetének töredékei maradtak meg. Átm.: 3,4 cm.

629. sír

A temetőterképen: 25–8.

Körárkos halmos temetkezés.

Bolygatott volt. A téglalap alakú rablóakna teljesen feldúlt, a csontokat visszadobálták a gödörbe.

A sír h.: 3,12 m; sz.: 1,32; m.: 1,55 m. T.: 140–320° DK–ÉNy.

Neme: férfi (?), *Mat.*

Leletek:

1. Pénz. A bolygatott részből bronzpénz. Sabina denar; Róma; 128–138; BMC 3. 942 [124. tábla 16].

2. Kés. Nyéltüske töredéke. H.: 1,5 cm.

3. Vastöredék. Tű vagy ár töredéke lehetett. H.: 0,8 cm.

630. sír

A temetőterképen: 25–7.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan sír. A koponya erősen jobbra billent, a karok a törzs mellett kinyújtva. Mindkét kézfej a medence alatt volt. A váz hossza a sírban lemérve: 158 cm.

A sír h.: 1,98 m; sz.: 0,74 m; m.: 0,90 m. T.: 130–320° DK–ÉNy.

Neme: nő, *Mat.* vége (50–60).

Leletek:

1. Fibula. A mellcsont felső végénél vasfibula. Vastag vashuzalból hajlított darab három össze nem illő töredéke. Nem mérhető.

631. sír

A temetőterképen: 10–37.

Jelöletlen temetkezés. Eredetileg halmos lehetett.

Bolygatott volt. A téglalap alakú rablóakna teljesen feldúlta, csak néhány csontszilánkot lehetett kibontani.

A sír h.: 3,86 m; sz.: 1,67 m; m.: 1,60 m. T.: 144–324° DK–ÉNy.

Neme: (?)

Leletek:

1. Edény. Kétfülű, világosszürke, korongolt, vékony falú, nagyméretű agyagedény: amfóra a bolygatott részből, széttörve és a sírfenékre visszadobálva. Pereme behúzott, három borda tagolja, a vállon árok fut körbe, a nyak hangsúlyozott. Széles szalagfülei vannak, közepén alig észlelhető borda. Ragasztott, kiegészített. M.: 32,4 cm; pá.: 8,4 cm; fá.: 8,8 cm [125. tábla 1].

2. Vastöredékek. Ismeretlen rendeltetésűek, a bolygatott részben, a sírfenéknél 25 cm-rel feljebb voltak. Nem értelmezhetőek (5 db).

632. sír

A temetőterképen: 15–36.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt. Nagyméretű, téglalap alakú rablóakna bolygatta. A csontokat az aknába visszadobálták.

A sír h.: 2,22 m; sz.: 0,84 m; m.: 1,56 m. T.: 148–328° DK–ÉNy.

Neme: férfi (?), *Mat.* (45–55).

Leletek:

1. Pénzek. 2 római bronzpénz a bolygatott részben. Urbs Róma; AE3; Thessalonica SMTS[330–333, 336–337; RIC

7. 187, 229; II. Constantinus; AE3; Thessalonica SMTS[330–333, 335–336; RIC 7. 184, 199 [124. tábla 17–18].

2. Késtöredékek. Egyenes hátú, egyenes élű típus darabjai (3 db) a bolygatott részből. Mérhető h.: 13 cm [124. tábla 19].

633. sír

A temetőterképen: 16–36.

Jelöletlen temetkezés.

K-i irányból rablóakna bolygatta, teljesen feldúlta. A sírfenéken csupán néhány csont maradt. A leletek a bolygatott részből kerültek elő.

A sír h.: 2,62 m; sz.: 1,07 m; m.: 1,10 m. T.: 128–308° DK–ÉNy.

Neme: nő (?), *Mat.* (?)

Leletek:

1. Gyöngyök. Borostyángyöngyök töredékei, hasáb alakúak (2 db).

2. Koporsókapocs töredékei. Nagyon aprók, közülük két darab valószínűleg a kapocs egyik behajlított végéhez tartozhat. Összesen 4 db. H.: 2,4 cm.

634. sír

A temetőterképen: 16–37.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan volt. A koponya a jobb oldalon feküdt, a medence és a lábsontok hiányoztak, felszívódtak. Bolygatás nem látszott, ennek ellenére a jobb alkar rendellenes helyzetben volt, valószínűleg állatjárás bolygatta. A váz hossza a sírban lemérve: 91 cm.

A sír h.: 1,62 m; sz.: 0,60 m; m.: 1,10 m. T.: 140–320° DK–ÉNy.

Neme: (?), *Inf.* I. (4–6).

Leletek:

1. Edény. Halványbarna korongolt edény a sír D-i részében, kissé rézsűsen, talpon állt. Vékony falú, finom kidolgozású, külső felületén agyagmáz. Egyenes peremű, kettős kúpos hasú, alacsony korongtalpon áll. M.: 8,8 cm; pá.: 7,8 cm; fá.: 3,9 cm [125. tábla 7].

635. sír

A temetőterképen: 17–38.

Körárkos halmos temetkezés.

Bolygatott volt. Kútszerű rablóakna bolygatta és teljesen feldúlta. Az aknában néhány csontszilánk maradt. A leletek a bolygatott részből kerültek elő.

A sír h.: 2,96 m; sz.: 0,98 m; m.: 1,74 m. T.: 142–322° DK–ÉNy.

Neme: a leletek alapján nő.

Leletek:

1. Gyöngyök. Borostyángyöngy szemek, hasábosak, különböző hosszúságúak (13 db) [125. tábla 5].
2. Edénytöredék. Külső oldalán vörös, a belsően szürke, apró kavicsokkal soványított, vékony falú edény oldaltöredéke, belsején korongozás halvány nyomaival. Átm.: 3,3 × 1,8 cm.

636. sír

A temetőterképen: 17–36.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt. A K-i irányból ásott rablóakna teljesen feldúlta. A csontokat a bolygatott területre visszadobálták.

A sír h.: 2,58 m; sz.: 0,95 m; m.: 1,56 m. T.: 160–340° D–É.

Neme: férfi (?), *Mat.* (45–50).

Leletek:

1. S alakú koporsókapocs. Az alsó vége a sírfenék felett 8 cm magasan, a sír végétől 16 cm-re volt megfigyelhető, felső vége pedig a sír Ny-i része felé feküdt. H.: 19,8 cm; sz.: 2,9 cm.
2. Fibula töredéke. A bolygatott részben két részből álló vasfibula kengyelének, lábának és tűjének töredéke. Nem mérhető.

637. sír

A temetőterképen: 17–37.

Körárkos halmos temetkezés.

Bolygatott volt. A sír D-i végénél árokszerű rablóaknával bolygatták. Teljesen feldúlt, a csontok egy része is, a leletek kivétel nélkül a bolygatott részben voltak.

A sír h.: 2,76 m; sz.: 0,98 m; m.: 1,96 m. T.: 138–318° DK–ÉNy.

Neme: a leletek alapján férfi.

Leletek:

1. Bronzpénz. Licinius senior; AE2; Siscia /? SIS; 313–315; RIC 7. 8 [125. tábla 2].
2. Lándzsa töredékei. Eredetileg keskeny, hosszú pengéje volt. A köpűben keresztben két szegecs található és sok farost. A köpű h.: 3,7 cm; a köpű átm.: 2 cm; a penge sz.: 1,6 cm; a teljes h.: kb. 12,6 cm [125. tábla 3].
3. Edény töredéke. Világosszürke, korongolt, egyenes oldalú tál legömbölyített peremmel, a perem alatt széles, sekély árokkal. A tál palástján sekély, besimított vonaldísz. Nem mérhető.

4. Edény töredékei. Fekete, finom kidolgozású, vékony falú, kopott felületű edény töredékei. Oldala ívelt, pereme legömbölyített, gömbölyű alja volt (5 db). Nem mérhető.

638–639. sír

Árpád-koriak.

640. sír

A temetőterképen: 16–36.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott sír. Téglalap alakú rablóakna bolygatta, teljesen feldúlta, a csontokat az aknába visszadobálták. Az aknából két felnőtthez tartozó csontváz részei (főleg koponyatöredékek) is előkerültek. A sír szélessége nem utal arra, hogy kettős temetkezés lehetett volna.

A sír h.: 2,48 m; sz.: 1,03 m; m.: 1,17 m. T.: 140–320° DK–ÉNy.

Neme: nő, *Mat.* (55–65); férfi, *Mat.* (50–60).

Leletek:

Nem voltak.

641. sír

A temetőterképen: 29–37.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt. A rablóakna a síron belül hatolt le, a temetkezést feldúlta. A csontok visszakerültek a gödörbe.

A sír h.: 2,32 m; sz.: 0,63 m; m.: 1,37 m. T.: 170–350° D–É.

Neme: a leletek alapján nő.

Leletek:

1. Edény. A sír É-i végétől 30 cm-re, K-i szélétől 36 cm-re, fekete, korongolt, ívelt nyakú, nyomott hasú, alacsony korongtalpon álló, kicsi korsó. A füle hiányzik. Alsó részén vízszintes repedések. M.: 5,3 cm; pá.: 3,6 cm; fá.: 2,6 cm [125. tábla 4].
2. Orsókarika töredéke. A bolygatott részben volt, szürke edény talpából alakították ki. Átm.: kb. 4,4 cm; v.: 1,8 cm.

642. sír

A temetőterképen: 31–37.

Körárkos halmos temetkezés.

Zalotay Elemér tárta fel, az ő számozása szerint ez a sír a XVII. számot kapta. A leletanyag leírása a kutatástörténeti fejezetben található.

A sír h.: 3,90 m; sz.: 2,03 m; m.: 1,98 m. T.: 160–340° D–É.

Neme: (?)

643. sír

A temetőterképen: 25–6.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt. A sírt K-ről árokkal bolygatták, a hosszúcsontokat a rablóaknába visszadobálták. A lábfejek és az edény eredeti helyzetben voltak.

A sír h.: 2,46 m; sz.: 0,85 m; m.: 0,88 m. T.: 166–346° D–É.

Neme: leány, *Inf. II.*

Leletek:

1. Edény. A sír É-i végétől 15 cm-re, a K-i oldaltól 45 cm-re kézzel formált, viszonylag vékony falú agyagedény. Barna, foltosra égett, egyenetlen felületű, rövid peremmel, tojásdad hassal. Kiegészített. M.: 8,2 cm; pá.: 5,9 m; fá.: 4,4 cm [125. tábla 8].

2. Fibula. Bronz térdfibula, félkörös fejlapjának szélén és a kengyel tövében íves, tremolizott díszítés. Vas zárószerezettel. H.: 4,1 cm [125. tábla 6].

3. Gyöngyök. A bolygatott részben, különböző anyagúak és színűek, ismeretlen a helyük és a funkciójuk. Sokszögű karneol (2 db), hasábos karneol (1 db); szabálytalan alakú korall (3 db); üvegek: spulni alakú, fehér (2 db), nyomott gömb (2 db), apró hólyagos és hasábos (26 db): téglaszínű, piros, zöld, lila, fehér. Összesen 36 db [126. tábla 1–3].

4. Vashuzal töredékei. A bolygatásból ismeretlen rendeltetésű, vékony, egyenes vashuzal töredékei (2 db). H.: 2,7 cm.

5. Edény töredéke. A bolygatott részben Árpád-kori edény oldaltöredéke. Átm.: 3,2 × 2,9 cm.

644. sír [217. kép]

A temetőterképen: 21–40.

Jelöletlen temetkezés.

Teljesen feldúlt sír, a csontvázból csak egyetlen fog maradt meg.

A sír h.: 1,52 m; sz.: 0,71 m; m.: 1,62 m. T.: 150–330° DK–ÉNy.

Neme: (?)

Leletek:

1. Edény darabjai. A sír Ny-i részén téglavörös, nyomott gömbös, alacsony korongtalpon álló edény darabjai. A pereme letörött, a törésvonalat a nyaknál gondosan simára csiszolták. A vállán körben ferde kannelúrák

díszítik, alsó része vízszintesen simított. Ragasztott, kiegészített. M.: 7,5 cm; pá.: 4,3 cm; fá.: 5,6 cm [126. tábla 4].

645. sír [219. kép]

A temetőterképen: 23–40.

Jelöletlen temetkezés, de a sír mérete arra utal, hogy eredetileg halmot emeltek fölé. Bolygatott volt. A nagyméretű sírba hosszanti tengelyével megegyező irányban hatoltak le a rablóaknával. A csontokat (kulcscsont, csigolya, hosszúcsontok, koponyatöredék) a sír Ny-i oldalfala mellé dobták vissza.

A sír h.: 3,28 m; sz.: 2,40 m; m.: 1,60 m. T.: 152–232° DK–ÉNY.

Neme: férfi (?), *Ad.*

Leletek:

1. Vastöredék. A rablóaknában volt, nem értelmezhető.

646. sír [220. kép]

A temetőterképen: 26–40.

Jelöletlen temetkezés.

Teljesen feldúlt sír, a rablóakna a DK-i sarok felől hatolt a sír belsejébe. Bontáskor csak csonttöredékeket lehetett találni.

A sír h.: 2,54 m; sz.: 0,95 m; m.: 1,10 m. T.: 168–348° D–É.

Neme: nő.

Leletek:

Nem voltak.

647. sír [221. kép]

A temetőterképen: 27–39.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott sír, teljesen ki volt rabolva. A rablóakna a sírgödör K-i falát is érintette.

A sír h.: 1,73 m; sz.: 0,82 m; m.: 0,71 m. T.: 154–334° DK–ÉNy.

Neme: (?)

Leletek:

1. Karperec. Bronzhuzalból hajlított masszív karperec, végei egymásra futnak. A mérete alapján gyermeké lehetett. Átm.: 4,5 × 4,2 cm [126. tábla 5].

648. sír [222. kép]

A temetőterképen: 27–40.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt, a behatolás irányát nem lehetett megállapítani. A sírban a D-i végétől 40 cm-re felső karcsont, illetve koponyacsont darabja került elő. A karcsonton patina nyomai látszottak.

A sír h.: 1,69 m; sz.: 0,73 m; m.: 0,70 m. T.: 158–338° D–É.
Neme: (?), *Inf.*

Leletek:

1. Edénytöredék. Szürke, korongolt, vékony falú, nagyobb edény válltöredéke, éles bordával. Átm.: 4,5 × 2,8 cm.

649. sír [223. kép]

A temetőterképen: 28–40.

Jelöletlen temetkezés, de a sírméret alapján állítható, hogy eredetileg halom állt fölötte.

Bolygatott volt. A sírt K-i irányú rablóaknával bolygatták. Az aknában lapockacsont, láb- és karcsontok, medencecsont voltak egymásra dobálva. A sír ÉK-i oldalán szétszórta is voltak csontok; a koponya fordított helyzetben került elő, az alsó állkapocs hiányzik. A leletek a bolygatott részben voltak.

A sír h.: 3,20 m; sz.: 1,60 m; m.: 1,12 m. T.: 154–334° DK–ÉNy.

Neme: nő, *Mat.* (45–55).

Leletek:

1. Gyöngyök. A sír ÉNy-i részén kerültek elő, funkciójuk ismeretlen. Hordó alakú kalcedon (1 db) [126. tábla 8]; szabályos korongos borostyán (9 db) [126. tábla 9]; sokszögű karneol (10 db) [126. tábla 10]; nagyon kopott mészkőgyöngyök, valószínűleg hordó alakúak voltak (3 db) [126. tábla 11]. A töredékes két mészkőgyönggyel együtt összesen 23 db [126. tábla 8–11].

2. Szegfejek. Félgömbös bronz szegfejek, az egyik deformálódott, hiányos; belsejében pasztaszerű betét (2 db). Átm.: 1,4 cm [126. tábla 12–13].

3. Karikák. A koponya előtt, a bolygatott részben két, bronzhuzalból hajlított, feltekert végű karika volt, eltérő átmérőjűek. Átm.: 2,6 cm. Átm.: 3,2 cm [126. tábla 6–7].

650. sír [224. kép]

A temetőterképen: 30–40.

Halmos temetkezés volt, a halmot árok vette körül.

A sírt felülről bolygatták, a rablóakna lefelé erősen szűkült. A sírgödör alakja felül téglalap alakú volt, sarkai lekerekítettek. A rablással nem érintett Ny-i falán látszott, hogy alul rézsűsen befelé húzták, mert különben a homokos talaj beomlott volna. A sír belső falán, 60–70

cm magasságig a szürkés réteg volt, amely a sírfenéken 0,4–0,8 cm, felül 0,2–0,3 cm vastag volt. Bontáskor úgy tűnt, mintha ezzel a meszes anyaggal kitapasztották volna a sír oldalát.

A sír h.: 3,80 m; sz.: 2 m; m.: 2,40 m. T.: 174–354° D–É.
Neme: nő, *Ad.*

Leletek:

1. Edény. A sír végén D-i irányba fordulva, szájával a Ny-i sírszél felé, téglavörös, korongolt korsó. Szája szűk, peremén széles gallér, teste nyújtott tojásdad; alacsony talpon áll. Szalagfüle kettős árokkal tagolt. Felületén piros festés nyomai. M.: 25,3 cm; pá.: 5,5 cm; fá.: 6,2 cm [126. tábla 14].

2. Koporsókapocs töredékei, két típus darabjai: a) ácskapocs alakú, melynek a koporsóra simuló pántját keresztben felforrasztott lapocskák díszítették. 8 meghajlított véget találtunk, tehát legalább 4 db ácskapocs volt a koporsón. Sz.: 1,8 cm [132. tábla 2]; b) többszörösen meghajlított végű koporsókapocs töredékei, 4 db vég, tehát legalább 2, sokszorosan meghajlított koporsókapocs tartozott a koporsóhoz. A végük felé elkeskenyednek. Sz.: 2,9 cm [132. tábla 1].

3. Fibula. Kéttagú bronzfibula magas tűtartóval. A kenyel finoman profilált, töve bevagdolásokkal tagolt, a láb végén alig észlelhető beütögetett díszítés. Törött, a zárszerkezete hiányos. H.: 2,7 cm [126. tábla 16].

4. Kés. A sír aljától 5 cm-re késpenge egy darabja, hegyével ÉK felé. Ívelt hátú, egyenes élű, a nyéltüske hiányzik. Mérhető h.: 7,8 cm; sz.: 1,5 cm [126. tábla 15].

5. Orsógomb. Barna, finom anyagú, gondos kivitelű apró orsógomb. Aszimmetrikusan kettős kúpos, a szélesebbik végén rézsűsen metszett. Lyukkal felfelé került elő. M.: 1,8 cm; átm.: 2,4 cm [126. tábla 17].

6. Gyöngyhímzés. A sír Ny-i oldalán elszórta gyöngyszemek, zömében üveggyöngyök, kevés karneol és néhány korall. Valószínű, hogy a korallak kivételével a ruha alját díszítették. Összesen 106 db [1. függelék 65. táblázat].

7. Arany ruhadíszek (3 db). Lemezből préselt, levél alakú díszek két végükön egy-egy felvarrásra szolgáló lyukkal. Peremükön gyöngyözöttek, tengelyükben élesen megtörnek, erősen domborítottak. Tengelyükre merőleges rovátkákkal sűrűn tagoltak. 7a: h.: 1,3 cm; sz.: 0,8 cm; s.: 0,26 g. 7b: h.: 1,4 cm; sz.: 0,9 cm; s.: 0,27 g. 7c: h.: 1,4 cm; sz.: 0,9 cm; s.: 0,28 g. [126. tábla 18–20].

8. Arany ruhadísz. Lemezből domborított félgömbös, préselt ruhadísz, két lyukkal. Szélén gyöngyözött, közepon összefutó, sűrű szírommintával. Átm.: 1,3 cm; s.: 0,25 g [126. tábla 21].

9. Állatcsont. Ló: *M¹⁻²*.

651. sír [225. kép]

A temetőterképen: 29–44.

Jelöletlen temetkezés.

Árpád-korinak meghatározott árokban feküdt, de nem látszott bolygatás a nyesés szintjén. A koponya az oldalára fordult, az alsó állkapocs a Ny-i sírszél mellett volt. Mindkét karcsont kinyújtva, a kulcsont egyik darabja a medencében. A lábszárcsontok egymás mellett feküdtek. Állatjás bolygathatta. A váz hossza a sírban lemérve: 104 cm.

A sír h.: 1,54 m; sz.: 0,63 m; m.: 0,79 m. T.: 162–342° D–É.

Neme: (?), *Inf.* II.

Leletek:

Nem voltak.

652. sír [226. kép]

A temetőterképen: 30–42.

Körárkos halmos temetkezés.

Bolygatott volt. A sírtükör K-i oldalát átfogó félkör alakú rablóaknával rabolták. A sír Ny-i oldalán a sírfenék felé fokozatosan lejtő akna 151 cm-es mélységben érte el a sírfalat. A bolygatott részben embercsont – csigolya, oldalborda – és állatcsont került elő.

A sír h.: 3,50 m; sz.: 1,85 m; m.: 1,86 m. T.: 162–342° D–É.

Neme: nő.

Leletek:

1. Pénz. Egy hosszúcsont mellett középen. Hadrianus denar; Róma; 134–138; BMC 3. 641 [127. tábla 1].

2. Edényoldalak. A bolygatott részből edényoldal apró töredékei: szürkék, korongoltak, különböző falvastagságúak. Nem mérhetőek.

3. Állatcsontok. Ló: koponya (összetört, hiányos), borda, *d. tib.*, *d. mt* + *T.*, ^{mt}2.4., *s. tib. dist. db*; ló: *d. tib.* (2 db) *d. mt. fr.*; kutya: *s. tib. diaph.*

653. sír [227. kép]

A temetőterképen: 25–42.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt. A sírt DNY-i irányból aknával rabolták. A koponya felső része vissza volt dobva a bolygatott részbe, az állkapocs a sír D-i végéhez tapadt. Borda-csontok, csigolyák szétszórtan kerültek elő a bolygatott részben.

A sír h.: 2,30 m; sz.: 1 m; m.: 1,08 m. T.: 156–336° DK–ÉNy.

Neme: nő, *Sen.*

Leletek:

1. Csát. Bronzcsát, öntött D alakú csatfejjel, amely megvastagodik. A szíjszorító kettéhajlított bronzlemezéből készült, két nittszeggel rögzítették. A pecék töve bevagdálásokkal tagolt. A felső lemez széle töredezett. Mérhető h.: 4 cm; sz.: 2,8 cm; a csatfej sz.: 3,8 cm [127. tábla 2].

2. Szíjvég. A bronzcsathoz tartozó szíjvég, bronzlemezéből hajlítva, két nittszeggel rögzítve. Méretre megegyezik a csat szíjszorítójával. H.: 2,6 cm; sz.: 2,8 cm [127. tábla 3].

3. Edénytöredék. A bolygatott részben szürke, korongolt edényoldal, kopott felületű, nem értelmezhető.

654. sír [228. kép]

A temetőterképen: 25–41.

Körárkos halmos temetkezés.

Bolygatott volt. Bár a nyeséskor a bolygatás feltja nem látszott, a sír teljesen fel volt dülva. Főként a D-i végében kerültek elő elszórtan apró csontok.

A sír h.: 2,90 m; sz.: 1,05 m; m.: 0,90 m. T.: 242–062° DNY–ÉK.

Neme: nő (?), *Ad.*

Leletek:

1. Pénz. A sírtükör megjelenésének mélységében (80 cm) az ÉNy-i oldalánál. Licinius senior; AE2; Siscia /E SIS; 313–315; RIC 7. 8 [127. tábla 4].

655. sír [229. kép]

A temetőterképen: 29–44.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott volt. A sír egy Árpád-korinak meghatározott árokban volt. A koponyája balra billent, a felső csigolyái, lapockái és a kulcsontjai a helyén voltak, a csontváz többi részéből néhány darab elszórtan a bolygatott részből került elő.

A sír h.: 1,78 m; sz.: 0,56 m; m.: 1,12 m. T.: 242–062° DNY–ÉK.

Neme: leány, *Inf.* II. (10–12).

Leletek:

Nem voltak.

656. sír [230. kép]

A temetőterképen: 31–48.

Jelöletlen temetkezés, de az óriási, kamra méretű sírgödör és a leletek arra utalnak, hogy eredetileg halom állt fölötte.

A sírt DNY-i irányból bolygatták. A rablóakna bejáratánál összedobálva különböző csontok voltak: áll-

kapocs, lábszárcsontok, karcsontok, bordák, sípcsont, csigolyák, vállperec, lapockacsontok. A sír közepe táján volt a koponya a sír fenekén, az öreglyukkal felfelé. Különböző csontdarabok szétszórva is voltak a sírban. A sír h.: 3,88 m; sz.: 1,85 m; m.: 1,77 m. T.: 150–320° DK–ÉNy.

Neme: nő, *Ad.* eleje (25–30).

Leletek:

1. S alakú koporsókapocs. Függőleges helyzetben, a fenék felett 7 cm-rel. Éle a sír É-i irányába nézett. A felső, hajlított rész a sír Ny-i oldala felé kanyarodott. H.: 20,8 cm; sz.: 2,5 cm.
2. S alakú koporsókapocs. ÉNy–DNY-i irányban feküdt. Egyik vége a sírfenék felett 15 cm-re, a külső vége magasabban, 24 cm-re volt. H.: 17,8 cm; sz.: 3,1 cm.
3. S alakú koporsókapocs. A sír É–ÉNy-i végénél volt. A felső kampó Ny felé hajlott. Az él a sír középpontja felé állt. Helyzete függőlegestől eltért, mert a sír szemközti végének irányába megdőlt. H.: 16,8 cm; sz.: 2,7 cm.
4. S alakú koporsókapocs. Az előző mellett 2–5 cm-re, de fekvő helyzetben. A másik kapocs melletti vége a sírfenéktől 18 cm-es magasságban, míg a másik vége csak 10 cm-re volt. Az éle felül. H.: 18,9 cm; sz.: 1,9 cm.
- 5a. Levél alakú préselt aranyveret. A bolygatott részben legfelül, 80 cm mélységből került elő. Szélesebbik végén a széle gyöngyözött, felületét egymással szemben álló 3 szírompárral díszítették. Alul 3 karika, a csúcsában pedig egy rombuszban álló karika díszíti. A csúcsánál lévő lyuknál sérült, hiányos. A szélesebb végénél is átlukasztott. H.: 2,8 cm; sz.: 1,7 cm; s.: 0,90 g. [127. tábla 7].
- 5b. Levél alakú préselt aranyveret. A sír fenekén, a combcsont alsó végénél feküdt. A szélesebbik végén a széle gyöngyözött, felületén egymással szembenálló 4 pár szírommal díszített, találkozásiaknál összesen 3 karikával. Két végén átlukasztott. H.: 2,6 cm; sz.: 1,6 cm; s.: 0,90 g. [127. tábla 5].
- 5c. Levél alakú préselt aranyveret. A rablóakna síron kívüli részén feküdt. Szélesebbik végén a pereme gyöngyözött. Egymással szembenálló 3 pár szírommal díszített, szélesebbik végén 3 karika, a csúcsán lévő rombuszban 1 karika díszíti. Két végén átlukasztott. H.: 2,9 cm; sz.: 1,7 cm s.: 0,90 g. [127. tábla 6].
6. Orsókarika. A sírfenék felett 26 cm magasságban, a csonthalmaz mellett a bolygatott részben volt. Szürke, gyorskorongolt edény oldalából készítették. Átm.: 3 cm; m.: 0,6 cm [127. tábla 11].
7. Gyöngyök. A bolygatott részben elszórtan, eredeti funkciójuk ismeretlen. Borostyán: csüngő alakú (2 db) [127. tábla 8]; különböző méretű korall (47 db) [127. tábla 9]; sötétkék apró kettős kúpos üveg (4 db), ugyan-

ilyen, kása (1 db) [127. tábla 10]. Összesen 54 db [127. tábla 8–10].

8. Függő. Az aranyveret alatt kerek függő, kis füllel. Egyik oldalán vízszintes sorokban beütögetett motívumok vagy jelek. A fül állásából kiderül, hogy ez a hátulsó oldala. Talán római pénz durva utánzata. Átm.: 2 cm [127. tábla 13].

9. Bronz díszszegek. Félgömbös fejű bronz díszszegek a bolygatott részben szétszórtan (1 ép, 2 töredék). Egy háromszög alakú alátét bronzlemez, valamint U alakúra hajlított vékony bronzhuzalok és pálcák is előkerültek (2 db). Faládikához tartoztak [127. tábla 15–19].

10. *Terra sigillata* edény töredéke. Gondosan lecsiszolt oldalakkal; az eredeti edény formájára, típusára semmi nem utal. Átm.: 1,7 cm [127. tábla 14].

11. Kör alakú vaslap fele. Átm.: 1,8 cm [127. tábla 12].

12. Bronzlemezek töredékei. Nagyon vékonyak, nem értelmezhetőek (3 db).

657. sír [231. kép]

A temetőtérképen: 33–42.

Halmos temetkezés.

Bolygatott volt. A sírt Ny-i irányból jövő, árok alakú, széles rablóakna bolygatta. Rézsűsen, kissé ferdén hatolt a sír Ny-i faláig, majd erőteljesen lejtett lefelé. A sírt elérve meredeken haladt a csontváz szintjéig. A csontok jó részét a koponya tájékára húzták össze, egy részüket a rablóaknába dobták vissza. A sír falán meszes réteg látszott. Úgy tűnt, mintha kitapasztották volna: a sírfenék fölött 30–40 cm-re vékonyabban, 0,3–0,6 cm vastagon, alul eléri az 1 cm-es vastagságot. A leletek a bolygatott részből kerültek elő.

A sír h.: 3,91 m; sz.: 1,95 m; m.: 3,04 m. T.: 166–346° DNY–ÉK.

Neme: nő, *Ad.* vége.

Leletek:

1. Edény. Sötétszürke, korongolt, simított felületű, két-fülű nagy edény. Pereme enyhén szélesedik, a perem alatt és a nyakán egy-egy borda tagolja. Gömbös, domború vállán egymást metsző bekarcolt vonalpárok találhatók. Szalagfülén lapos borda látszik. Alja hiányzik, ragasztott, kiegészített. Mérhető m.: 21,8 cm; pá.: 8,9 cm [128. tábla 1].

2. Edény töredékei. A sírfenéken a D-i fal mellett egy zártabb kupacban másik edény töredékei. A halom földjéből is kerültek elő szürke, nagyméretű edénytöredékek és egy fül. Téglavörös, gyorskorongolt, enyhén duzzadt peremű tál három összeillő töredéke. A perem alatt félig átfúrták. Átm.: 9,8 × 5,5 cm [128. tábla 3].

3. Csüngő. Félhold alakú, ezüst. Letörött fülét bronzpántból hajlított füllel pótolták, melyet szegeccsel rögzítettek. Átm.: 2,4 cm; m.: 2,7 cm [127. tábla 20].

4. Gyöngyök. Több helyen, elszórva, eredeti helyük és funkciójuk nem dönthető el. Karneol, sokszögű (4 db); szabálytalan hasábos borostyán (1 db); spulni alakú fémgöngy (1 db). Összesen 6 db [128. tábla 2].

5. Pénz. Római aranypénz fülecskével. Carinus caesar aureus; Siscia; 282–283; RIC 5/2. 189 [128. tábla 13].

6. Edényvasalások, fül. Faedény vas alkatrészei: fül (1 db), szeg (1 db), U alakúra hajlított vasalások (5 db), falenyomatos vaspánt töredékei (2 db). Mindegyik felületén falenyomattal. Összesen 9 db [128. tábla 4–12].

7. Állatcsontok. Juh.: *s.-d. mandb.* (2 egyed); sertés: *d. corpus mandb.*; ló: *ram. mandb. fr.*, 3 borda *fr.*, *s tib. prox. fr.*, *s astragalus*, *s. mt* (2 db). *prox db.*, 2 *d mc db.*

657a. sír [232. kép]

A temetőterképen: 31–48.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatott sír. A rablás felülről történt, a sír tükrén belül, de igen halványan látszik és nem egyértelmű. A két állati állkapocs egymáson feküdt, de nem anatómiai rendben. Embercsontok maradványai sem voltak a gödörben.

A sír h.: 0,97 m; sz.: 0,62 m; m.: 0,81 m. T.: 151–332° DK–ÉNy.

Leletek:

1. Állatcsontok.

658. sír [233. kép]

A temetőterképen: 21–41.

Jelöletlen temetkezés, de a kamra alakú és méretű sírgödör alapján biztosan emeltek fölé eredetileg halmot.

Bolygatott sír. A rablóakna a sír D-i, koponya felőli részén hatolt le, s szűkülő aknával közelítette meg az elhunytat. A kb. 60 cm-es akna áttörte a koporsó falát, majd a medencéig összekeverte a csontokat, a közelebb eső bal combcsontot is a rabóaknához húzta. Itt hevert a többi csont is, egy kupacban. A rönkfából ácsolt koporsó igen jó állapotban maradt meg, helyenként az oldalsó ívét is fényképezni lehetett. A koporsón barnás-vörös festés nyomai láthatók. A koporsót magába foglaló gerendakamra körvonala végig nyomon követhető. Jól látszik, hogy a koporsó oldalai a keret oldalán túlnyúltak, ami a rablás következménye lehet. A koporsó végét nem vájták ki, a kivájtatlan fatörzs mintegy 20–22 cm-es volt. A bárdolt fából készült és egymásba

csapolt fakeretet, a gerendakamra maradványait nyolc helyen lehetett megfigyelni. A kamra 18–24 cm széles gerendákból készült, rajtuk fekete tapaszta (szurok vagy égett föld?) nyomai figyelhetők meg.

A sír h.: 3,63 m; sz.: 2,21 m; m.: 2,04 m. T.: 158–338° D–É.

Neme: férfi, *Mat.* eleje.

Leletek:

1. Fibula. Ezüstfibula a mellcsonton több darabban. Keskeny ezüstpántból hajlították, kéttagú, oldalt hajlított lábú. A kengyel tövét és a láb végét bekarcolt vonalakkal tagolták. A zárószervezet hiányos. H.: 3,1 cm [129. tábla 9].

2. Csát. A jobb combcsont vége mellett bronzcsát. D alakú csátfej megvastagodó karikával, rombusz át-metszettel. A pecek kiterjesztett szárnyú madár alakú, csőrével támaszkodik a karikára. Szemei két koncentrikus kör, csőre éles, kúpos alakú. A karika és a pecek öntött. A szíjszorító vékony kettős bronzlemez, melynek a felső lapjából csak egy kis csonk maradt meg. A hátlap gazdagon díszített. A mintával borított rész enyhén domború. A minta koncentrikus körben, beütögetéssel kialakított. Közepén gyűrűszerű, majd két körsor között x alakú beütögetett mintasor található. A rögzítést valószínűleg 4 db nittszeg szolgálta. A lemez vége letörött a mintasor szélénél, így csak 2 db maradt meg a csátfej felőli oldalon. A csátfej h.: 5 cm; sz.: 2,5 cm; a szíjszorító mérhető h.: 3,7 cm; sz.: 4 cm [129. tábla 2].

3. Szíjvég alsó és felső lemeze. Bronz, pajzs alakú szíjvég, a szélén beütögetett, kör alakú díszítéssorral, valamint egymás fölött 2 virágmotívum 4 szíromlevéllel, x alakú mintasorral körülvéve. A másik ugyanilyen alakú lehetett, vékony ezüstlemezről kivágott. Kettős bekarcolt vonal halad a szélén, alsó részén középen, négyszirmú virágmotívum látható. Nagyon hiányos, töredezett. A leletek között 5 nittszeg van. A két pici a bronzlemezbe illik és kettőnek van helye. Az ezüstlemezen ugyancsak két lyuk van, nagyok, ide illenek a nagy szegecs, amelyekből 3 db van. H.: 4,5 cm; sz.: 3,5 cm. H.: kb. 4,6 cm; sz.: 3,5 cm [129. tábla 3–4].

4. Sarló. A combcsontok alsó harmada között. Hosszú nyéltüskéjén 3 szegecs. Az ívelt pengén farost maradványai láthatók. A sarló hegye lekerekített, a penge a hegye felé fokozatosan keskenyedek. A nyéltüske h.: 7,4 cm; a nyéltüske sz.: 1,8 cm; a penge sz.: 2,5 cm [129. tábla 1].

5. Kés. A térdek között, hegye a bokák felé nézett. Ívelt hátú, ívelt élű, középső nyélállású. A penge enyhén hullámos, éle erősen kopottnak tűnik. H.: 14,7 cm; sz.: 1,9 cm [129. tábla 5].

6. S alakú koporsókapocs. Ráfekszik a fakeret belső szélére, felső vége kissé K-re dől. H.: 20,4 cm; sz.: 3,8 cm.

7. Nittszeg. A bolygatásból bronz nittszeg, négyzetes alátétlemezzel [129. tábla 8].

8. Ezüstlemezek töredékei. Talán az övet díszítő lemezek voltak. Nagyon hiányosak, az egyik talán kör, a másik háromszög alakú volt. Átm.: kb. 2,1 cm; átm.: kb. 2,1 cm [129. tábla 6–7].

659. sír

A temetőterképen: 33–46.

Jelöletlen temetkezés, de a sír mérete alapján egyértelmű, hogy eredetileg halom állt fölötte.

A közvetlen közelében levő 661. sírban eltemetett elhunytal közös halom alatt nyugodhattak. Teljesen feldőlt váz, a csontok a sír közepén, annak hossz tengelyében, a koporsókapcsok között feküdtek. Viszonylag sok csontja maradt meg: a koponya, az állkapocs, hosszúcsontok.

A sír h.: 3,68 m; sz.: 1,56 m; m.: 2,12 m. T.: 150–330° DK–ÉNy.

Neme: nő.

Leletek:

1. S alakú koporsókapocs, a sír D-i végének közepétől 83 cm-re, Ny-i oldalától 78 cm-re, a sírfenéktől 12 cm-re feküdt, majdnem derékszögben a sírfenékre. H.: 26,8 cm; sz.: 2,9 cm.

2. Koporsókapocs. A sír D-i végétől 78 cm-re, K-i oldalától 72 cm-re, a sírfenéktől 12 cm-re feküdt. Az előbbivel párhuzamos. Éle befelé nézett. H.: 25,4 cm; sz.: 2,7 cm.

3. Koporsókapocs. A sír É-i végétől 70 cm-re, Ny-i oldalától 82 cm-re, rajta a sírfenéken, kissé rézsűsen eldőlv. A két kapocs távolsága tehát a koporsó hosszát adja ki: 244 cm.

4. Edény. Sötétszürke, korongolt, félgömbös, kannelázott oldalú, finom kidolgozású tál. Belseje és külseje simított. A Ny-i falnál, a fenéktől 32 cm-re, a bolygatott részben. M.: 4 cm; pá.: 11,4 cm; fá.: 3,3 cm [128. tábla 15].

5. Tű. Vastól készült, a hegye hiányzik. A bolygatott részben. Mérfető h.: 4,1 cm [128. tábla 21].

6. Gyöngyök. A bolygatott részben, eredeti helyüket és funkciójukat nem tudjuk meghatározni. Borostyán: szabálytalan hasábosak, különböző méretűek (7 db) [128. tábla 16]; korall (10 db) [128. tábla 17]; korongos mészke (1 db) [128. tábla 18]; üveg: nyomott gömbös zöld (1 db), sötétkék (1 db), fekete (1 db) [128. tábla 19]. Összesen 21 db [128. tábla 16–19].

7. Koporsókapocs töredékei. A bolygatott részből (5 db). H.: 3,1–9 cm; sz.: 1,7–2,8 cm.

8. Edény töredéke. Szürke, korongolt, nagyobb edény ívelt oldaltöredéke, belsejében a korongozás erőteljes nyomai. A sír fenekétől 100 cm-re, de a bolygatott terület síron kívüli részében, a rablóaknában. Átm.: 10,2 × 14,2 cm.

660. sír [234. kép]

A temetőterképen: 33–43.

Jelöletlen temetkezés.

Bolygatatlan volt. Árokban bontották ki, szokatlan helyzetben. A koponya kissé balra billent, az állkapocs lecsúszott. A jobb alsó karját a váz alá törték vissza, a bal kar a vázra volt csúszva. A lábszárok talán eltörve kerültek a sírba. A vázat szokatlan (összekötözött?) állapotban tették egy árok fenekére. Sírt nem ástak vagy nem látszott az árok fekete földjében, mert sekély volt. Az árok lehet a 657. halomsír kerítőárka az ásató véleménye szerint. A sír korára csak a tájolása ad támpontot, ezek szerint a korszakba tartozott.

A sír m.: 1,52 m. T.: 154–334° DK–ÉNy.

Neme: férfi.

Leletek:

Nem voltak.

661. sír [235. kép]

A temetőterképen: 33–45.

Jelöletlen temetkezés, de a kamra méretű sírgödör és a leletek arra utalnak, hogy eredetileg halom állt fölötte; a szorosan mellette levő 559. sírral közös volt a halom.

Bolygatott. Az árokszerű rablás a sírra keresztben hatolt le, áttörte a koporsó fedelét és a csontokat összekeverte.

A sír h.: 3,93 m; sz.: 2,19 m; m.: 1,91 m. T.: 142–322° DK–ÉNy.

Neme: férfi, *Mat.* (50–60).

Leletek:

1. Koporsókapcsok. A sír DK-i végén, a Ny-i oldalától 87 cm-re, a végétől 86 cm-re, függőlegesen koporsókapocs. H.: 16,8 cm; sz.: 2,9 cm.

2. S alakú koporsókapocs. A sírfenékre merőlegesen, attól 12 cm-re feküdt. H.: 20,3 cm; sz.: 1,6 cm.

3. S alakú koporsókapocs. Kissé rézsűsen; a sírfenéktől 20 cm-re. H.: 18,4 cm; sz.: 1,8 cm.

4. S alakú koporsókapocs. A sír ÉNy-i végén, függőlegesen, a sírfenéktől 14 cm-re. H.: 21,6 cm; sz.: 1,8 cm.

5. S alakú koporsókapocs. A sír Ny-i oldalától 117 cm-re, végétől 52 cm-re, rézsűsen eldőlv. H.: 17,1 cm; sz.: 3,3 cm.

6. Pénz. A bolygatott részből. Commodus denar; Róma, 186; BMC 4. 189 [128. tábla 14].

7. Csát. A bolygatott részben ovális kis csát töredékei, megvastagodó karikája lehetett eredetileg. Átm.: kb. 3,5 × 2,6 cm [128. tábla 20].

662. sír [236. kép]

A temetőterképen: 39–43.

Halmos temetkezés.

Bolygatott volt, két akna is rabolta. Az egyik a sír K-i oldalának közepén hatolt le, kút alakú volt. A másikat keskeny vonalban, rézsűsen a sír közepe felé haladva, alagútszerűen ásták rá a sír D-i, rövidebb végére. Ez a fiatalabb korú rablás. Az első rabolta ki a sírt, ennek aknájában voltak a csontok. A sír alját 0,6–1,2 cm vastagságban fehér meszes anyaggal tapasztották ki, a réteg teljesen összefüggő volt. A koporsó tehát ezen az anyagon feküdt. A koporsó mintegy háromnegyed részben nyomon követhető, szélessége 70 cm volt, a D-i végét az akna elvitte. Megfigyelték, hogy a kút alakú akna csak a koporsóig hatolt le, s azt betörve raboltak, tehát a sír alja fölött 20–30 cm-rel megálltak az ásással.

A sír h.: 3,76 m; sz.: 2,21 m; m.: 2,35 m. T.: 162–342° D–É.

Neme: nő, Ad.

Leletek:

1. S alakú koporsókapocs. A koporsó ÉNy-i végénél rézsűsen állt a sír fenékre. H.: 22,6 cm; sz.: 3,4 cm.

2. Bronzlemez töredékei és félgömb alakú gomb. A gomb belsejét pasztaszerű anyag tölti ki. Vele együtt volt egy fibulához tartozó tűtartó lábrész is. A lemezek egy része és a félgömbös tag is tartozhat doboz-, vagy korongfibulához. Nem mérhető.

3. Gyöngy. A rablott részből egy apró korallgyöngy.

4. Örlőkö töredéke. A rablóaknában volt. Átm.: 19,2 × 11,9 cm.

663. sír [237. kép]

A temetőterképen: 37–42.

Halmos temetkezés.

Bolygatott volt. A DK-i sarkára ásták rá rézsűsen a keresőaknát, majd a sír megtalálása után, annak szinte teljes hosszában, végigkövették azt. Csak törmelékes csontokat hagytak hátra. A leletek a bolygatott részből kerültek elő.

A sír h.: 3,90 m; sz.: 2 m; m.: 2,30 m. T.: 154–334° DK–ÉNy.

Neme: a leletek alapján nő.

Leletek:

1. Gyöngyök. Azonosíthatatlan helyről, ismeretlen funkcióban borostyánok: csüngő alakú (1 db) [130. tábla 1], szabálytalan hasáb alakú (23 db), korongos (19 db) [130. tábla 2]; sokszögű karneol (14 db) [130. tábla 3]. Összesen 57 db [130. tábla 1–3].

2. Késtöredékek. Ívelt hátú, ívelt élű kés töredékei (4 db). Mérhető h.: 10 cm [130. tábla 13].

3. Bronzkarika. Öntött, rombusz átmetszetű, aszimmetrikus. Átm.: 1,1 cm [130. tábla 8].

4. Bronzkarika. Masszív bronzhuzalból hajlították, törött. Átm.: 2,2 cm [130. tábla 5].

5. Csüngők. Erősen kopott római pénzekből (?) készültek (2 db). Az egyik füle letört [130. tábla 6–7].

6. Állatcsontok. Ló: 7 nyak-, 2 hát-, 4 ágyéksigolya *fr.*, 3 borda *fr.*

664. sír

A temetőterképen: 34–38.

Körárkos halmos temetkezés.

Teljesen feldúlt sír. Kétszer is kirabolták, csak csontszilánkok maradtak a rablóaknában. A kamrán belül egy kisebb területen mentek tovább lefelé még 22 cm-rel, tehát a síron belül egy kisebb mélyedésben helyezkedett el a rönkfából ácsolt koporsó. A kamra alját mésszel, 2–4 cm vastagon kitapasztották. Ezt különösen az ÉNy-i végén lehetett jól látni, mert itt bolygatatlan volt a sír. A koporsó alatti rész is tapasztva lehetett, bár ennek már csak nyomai voltak meg. A leletek a bolygatott részből kerültek elő.

A sír h.: 4,01 m; sz.: 2,16 m; m.: 2,04 m. T.: 154–334° DK–ÉNy.

Neme: (?)

Leletek:

1. S alakú koporsókapocs töredéke. H.: 6,8 cm; sz.: 3,7 cm.

2. Edény töredékei. Szürke, korongolt edény 4 kis töredéke. Nem mérhető.

3. Edény töredéke. Durva, kézzel formált edény kis töredéke. Nem mérhető.

4. Edény töredékei. A sír ÉNy-i végén lévő humusz és meszes területből jól égetett, korongolt, zöld mázas korsó töredékei kerültek elő. Pereme tölcselesen kihajlik, szalagfüle közvetlenül a peremből indul. Hasa erősen nyújtott volt. A vállon (?) bekarcolt kettős vonal. A máz zöldessárga, nem fedi le mindenütt az edényt, a felület erősen kopott [130. tábla 10–12].

5. Edény. Kézzel formált, zsinórdíszes edény (?) két töredéke. Valószínűleg bronzkori. Nem mérhető.

6. Állatcsontok. Szarvasmarha: *s ram. mandb. fr., d fem. prox. fr.* (2 db); juh.: *d maxilla fr., d. corpus mandb., s tib. diaph. fr.*; ló: *2 I sup.*

665. sír

A temetőterképen: 37–39.

Halmos temetkezés.

Teljesen rablott sír, két akna bolygatta. A második bolygatás egy Ny-ról induló, K felé egyre mélyülő jelenkori akna volt, amelyben nagy mennyiségű állatcsont, egész állatok is előkerültek. Hosszas bontás után kiderült, hogy ezzel az aknával a közelmúltban egy rókalyukat füstöltek ki, a tűz nyomai (ágak, szár, rőzse, átégett föld) is előkerültek.

A sír h.: 3,98 m; sz.: 2,42 m; m.: 2,48 m. T.: 148–328° DK–ÉNy.

Neme: (?)

Leletek:

1. Csát töredékei. Csát ezüstlemezből készült szíjszorítójának összeillő töredékei. A vékony kettős ezüstlemez között bőrmaradvány található. Mérhető h.: 4,1 cm; sz.: 2 cm [130. tábla 9].

2. Kés töredéke. Egyenes hátú, egyenes élű, közepes nyélállású. A nyéltüske vége és a hegye letörött. Mérhető h.: 6,5 cm; sz.: 2 cm [130. tábla 4].

3. Edénytöredék. Újkori, fekete színű korsó lyuggatott szájrésze került elő a második aknából.

4. Veret. Pajzs alakú, ólomból (?) készült, aranyozott, díszített veret. Újkori, a második aknából került elő.

5. Állatcsontok. Sertés: *s ulna fr.*; mezei nyúl: *d. scap-hum-rad-ulna-mc III, d tib.*, 2 borda; madár: (58 db) házityúk; sertés: koponya + *mandibula*-pár, *d scapula fr.*; madár (17 db), házityúk; juh.: *d mandb.* (2 db), borda *fr.*; tyúk: *s femur*; róka: *s-d. mandb.*; ló: *s scapula fr.*, *s scalc. fr.*, *s. mt db.*; szarvasmarha: *d scapula fr.* (2 db); ló: *s scapula* (4 db), *d astagalus*; szarvasmarha: *s astragalus*; sertés: *d olecranon fr.*; szarvasmarha *s mc.*

666. sír

A temetőterképen: 32–38.

Körárkos halmos temetkezés.

Bolygatott volt. Felülről bolygatta egy rablóakna, amely a sír egész hosszában átfogta a sír tükrét, csak nagyon kis részét hagyta bolygatatlanul. Teljesen üres sír, még csontok sem voltak benne.

A sír h.: 2,90 m; sz.: 1,46 m; m.: 1,79 m. T.: 148–328° DK–ÉNy.

Neme: (?)

Leletek:

Nem voltak.

6. kép A 27. sír fotója

7. kép A 105. sír részlete

8. kép A 135. sír fotója

9. kép A 145. sír fotója

10. kép A 162. sír fotója

11. kép A 162. sír részlete

12. kép A 168. sír fotója

13. kép A 180. sír fotója

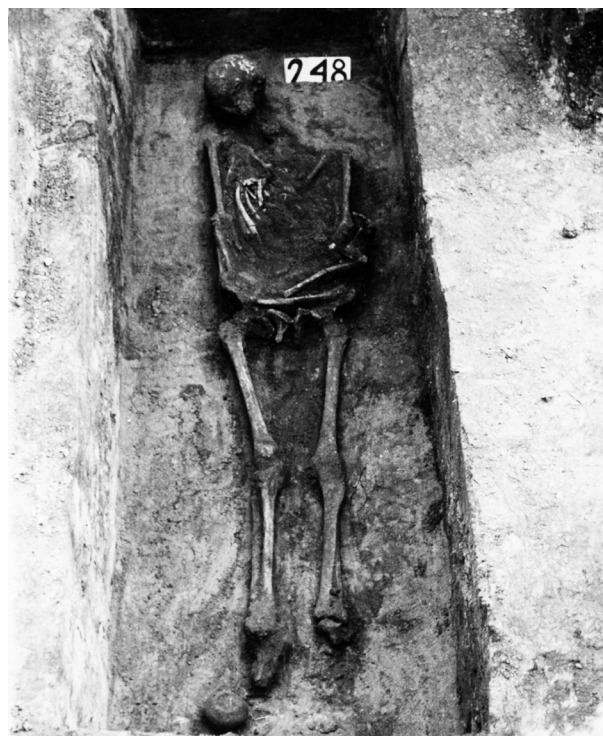
14. kép A 209. sír részlete (torzított koponyájú csontváz)

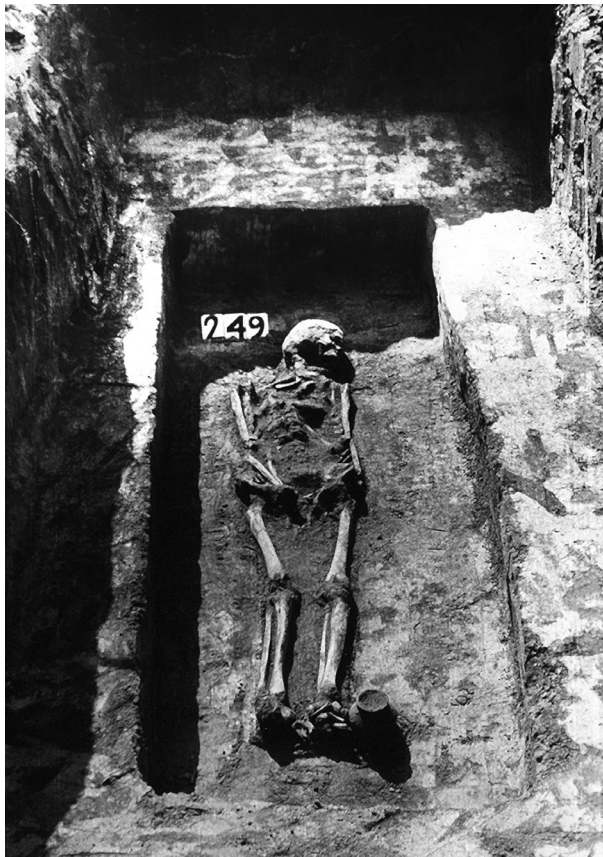
15. kép A 215. sír fotója

16. kép A 230. és 230a. sír fotója

17. kép A 248. sír fotója

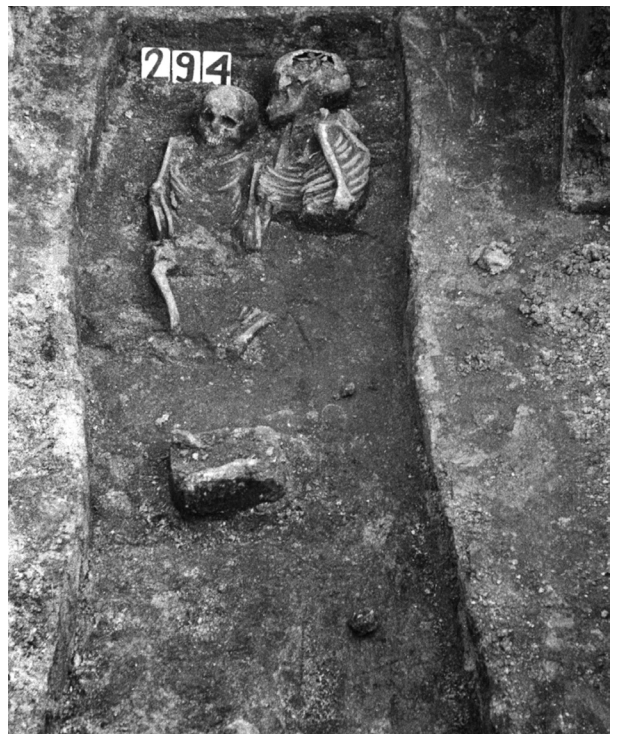
18. kép A 249. sír fotója

19. kép Lócsontok a 256. sírban

20. kép A 273. sír fotója

21. kép A 294. és 294a. sír fotója

22. kép A 318. sír fotója

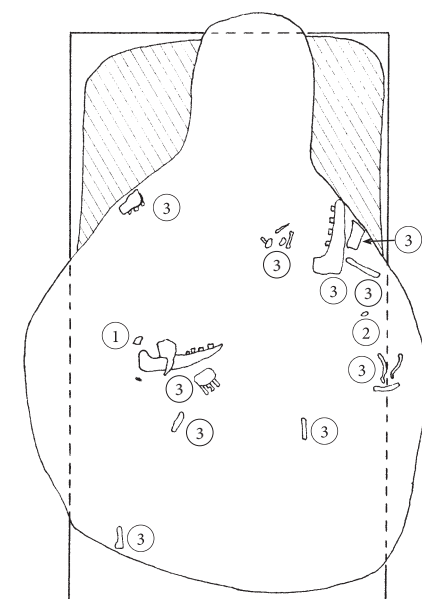
23. kép A 320. sír fotója

24. kép A 337. sír fotója

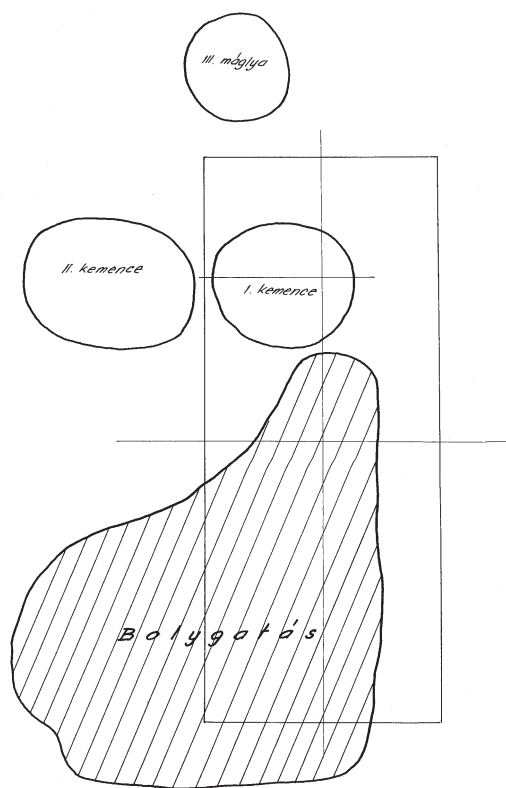

25. kép A 338. sír fotója

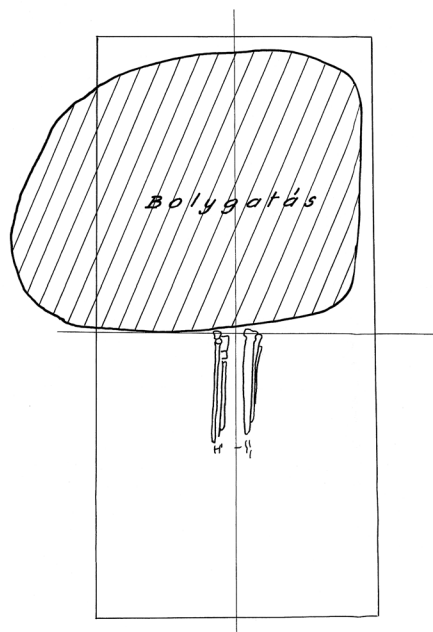

első bolygatás

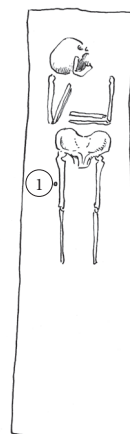
26. kép
3. sír (M: 1:50)

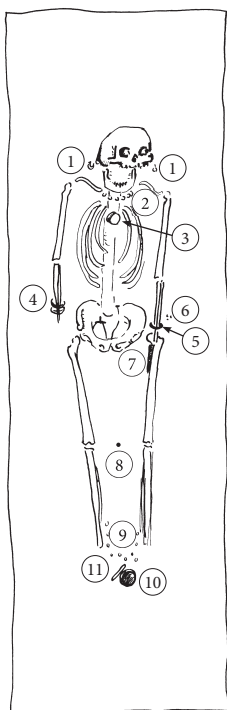
27. kép
57. sír (M: 1:50)

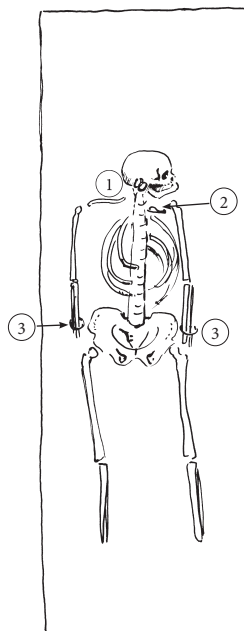
28. kép
64. sír (M: 1:50)

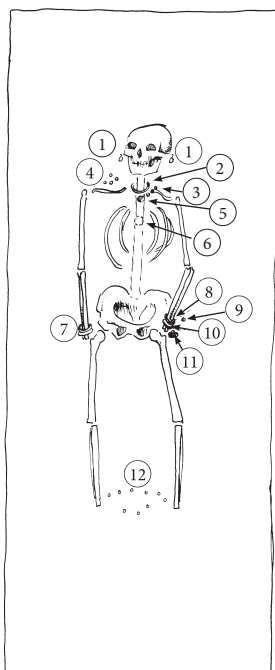
29. kép
375. sír (M: 1:30)

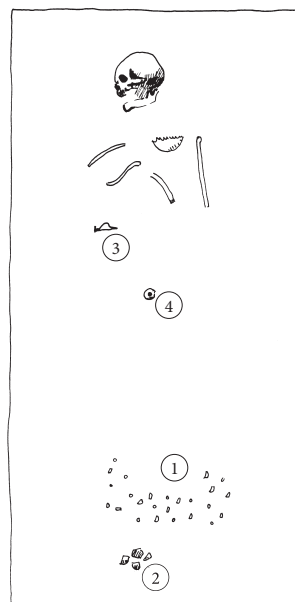
30. kép
376. sír (M: 1:30)

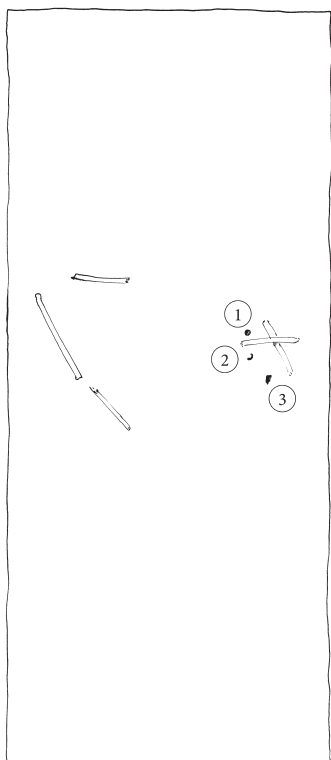
31. kép
377. sír (M: 1:30)

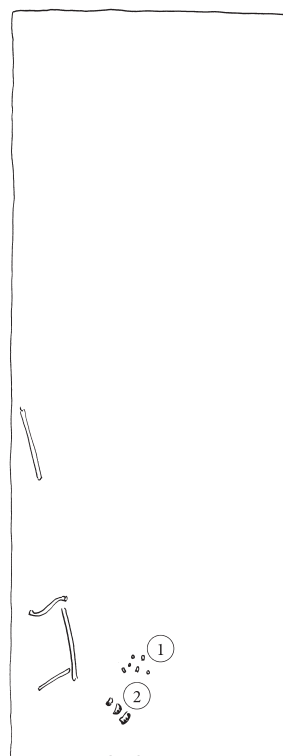
32. kép
378. sír (M: 1:30)

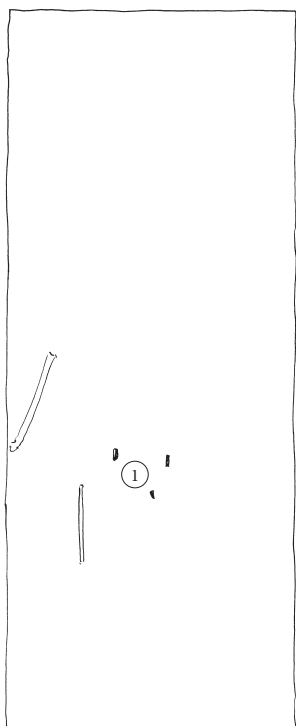
33. kép
379. sír (M: 1:30)

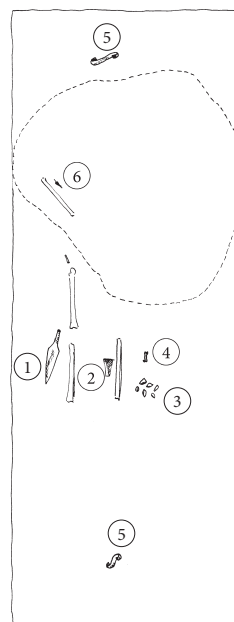
34. kép
380. sír (M: 1:30)

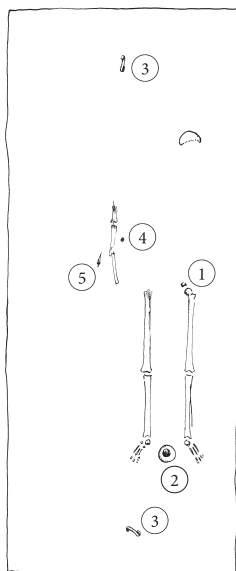
35. kép
381. sír (M: 1:30)

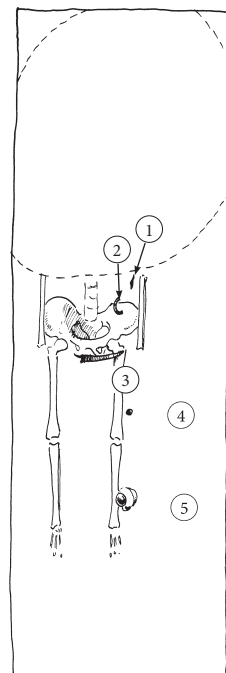
36. kép
382. sír (M: 1:30)

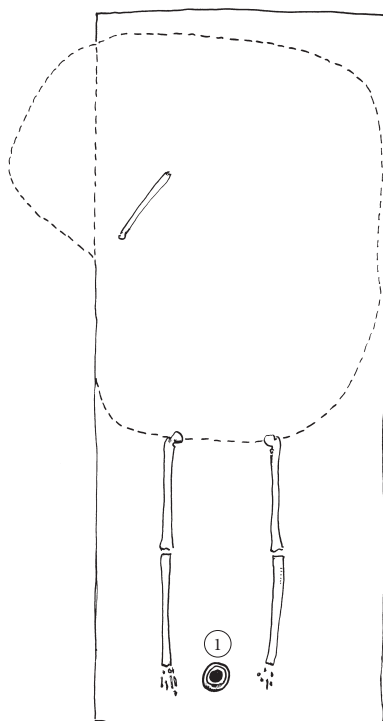
37. kép
383. sír (M: 1:40)

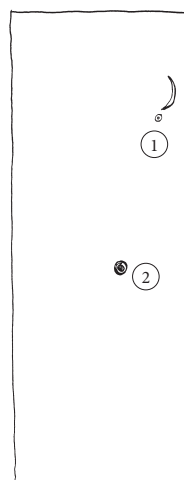
38. kép
384. sír (M: 1:40)

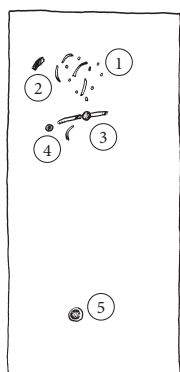
39. kép
385. sír (M: 1:30)

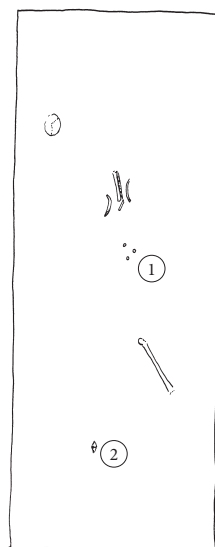
40. kép
386. sír (M: 1:30)

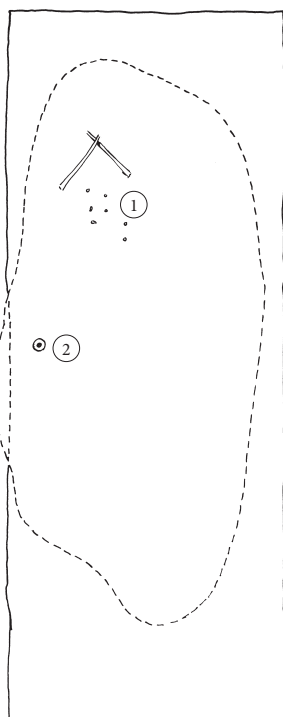
41. kép
387. sír (M: 1:30)

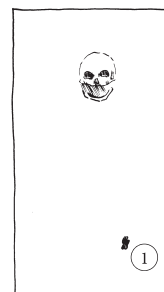
42. kép
388. sír (M: 1:30)

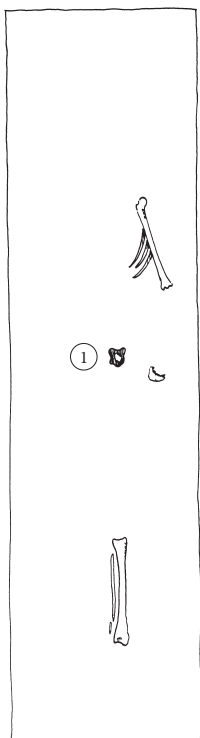
43. kép
389. sír (M: 1:30)

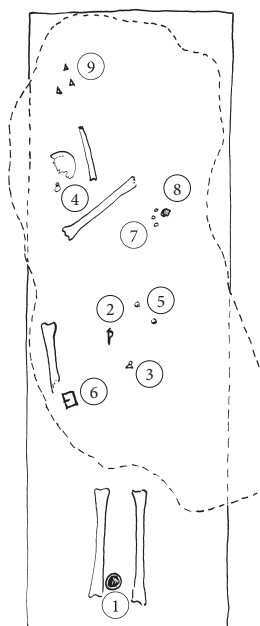
44. kép
390. sír (M: 1:30)

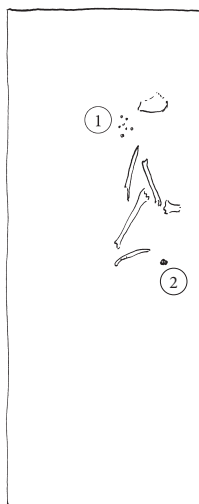
45. kép
391. sír (M: 1:30)

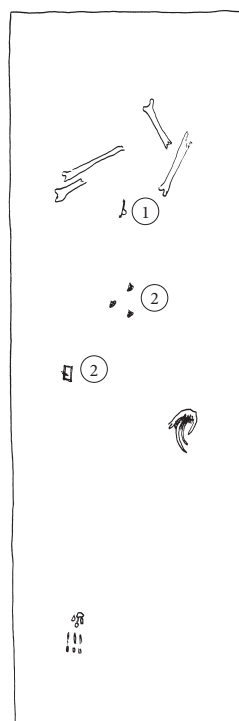
46. kép
392. sír (M: 1:30)

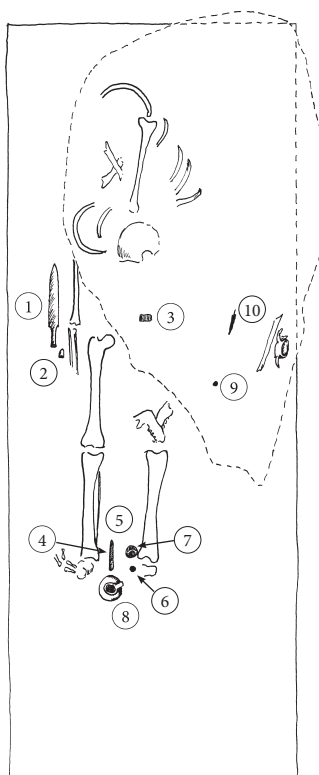
47. kép
393. sír (M: 1:30)

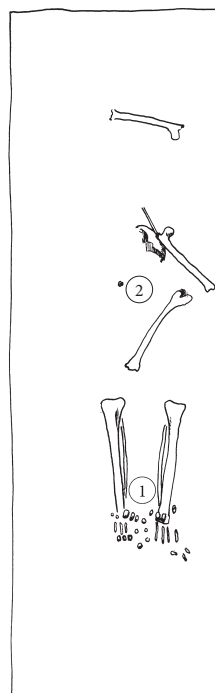
48. kép
394. sír (M: 1:30)

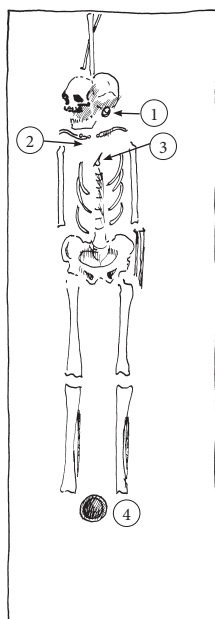
49. kép
395. sír (M: 1:30)

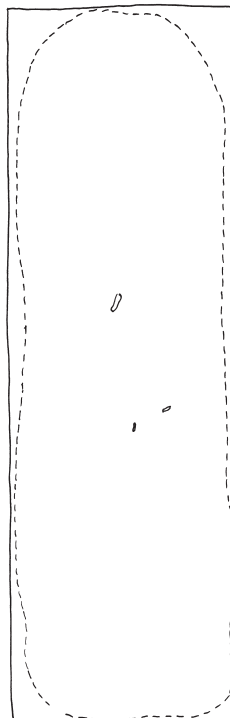
50. kép
396. sír (M: 1:30)

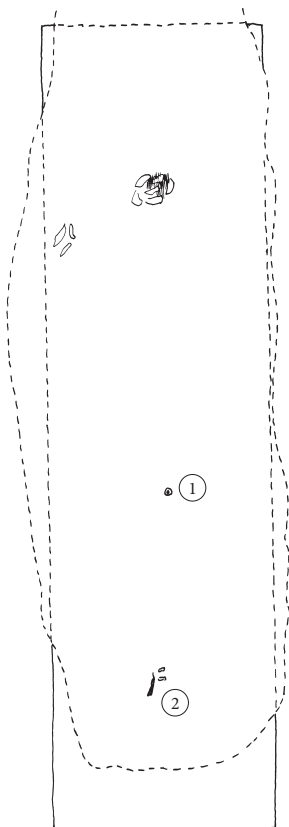
51. kép
397. sír (M: 1:30)

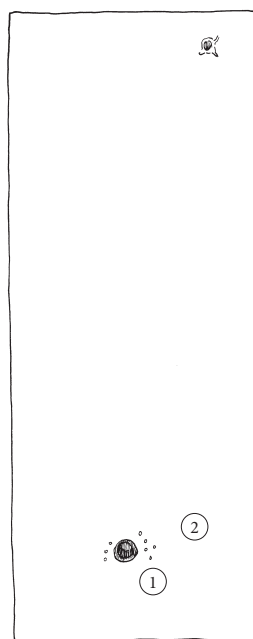
52. kép
398. sír (M: 1:30)

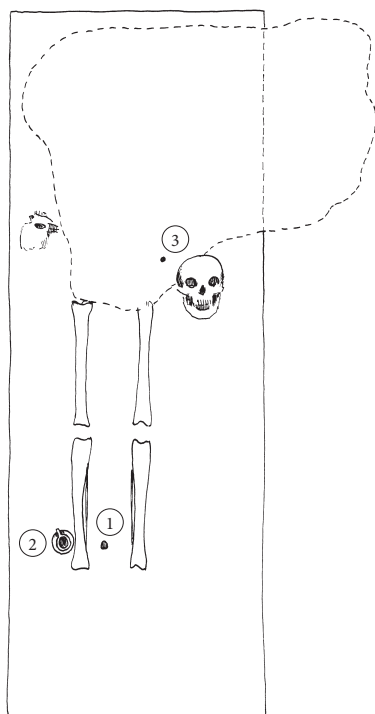
53. kép
399. sír (M: 1:30)

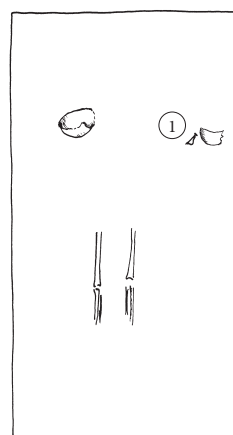
54. kép
400. sír (M: 1:30)

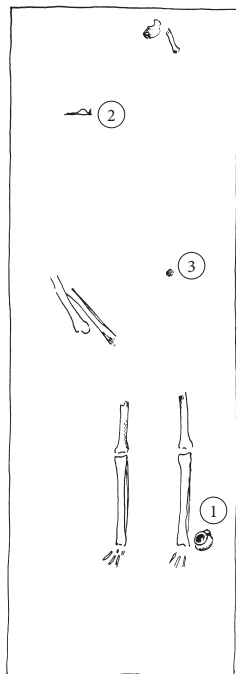
55. kép
401. sír (M: 1:30)

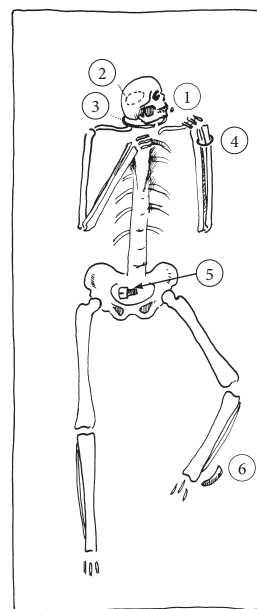
56. kép
402. sír (M: 1:30)

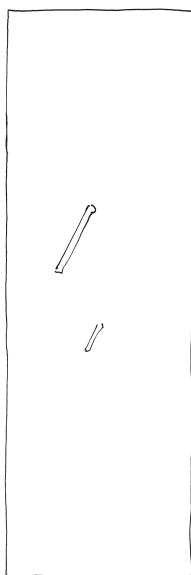
57. kép
403. sír (M: 1:30)

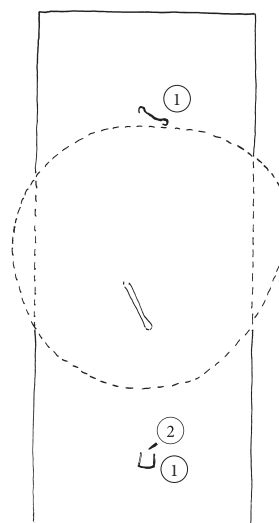
58. kép
404. sír (M: 1:30)

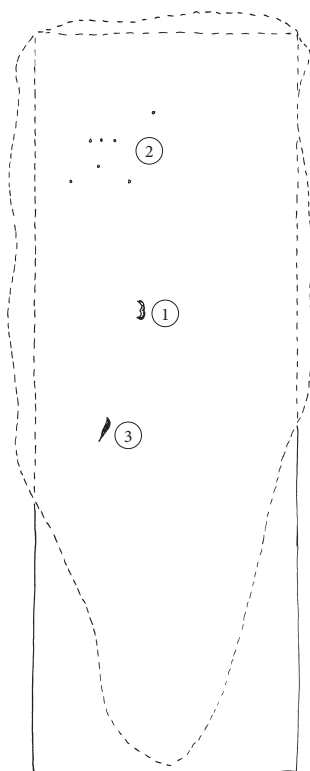
59. kép
405. sír (M: 1:30)

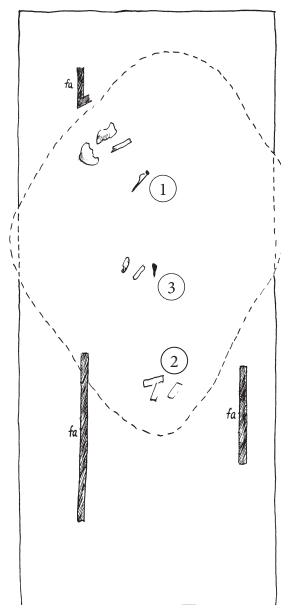
60. kép
406. sír (M: 1:30)

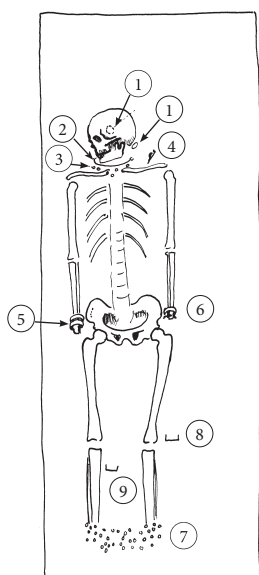
61. kép
407. sír (M: 1:30)

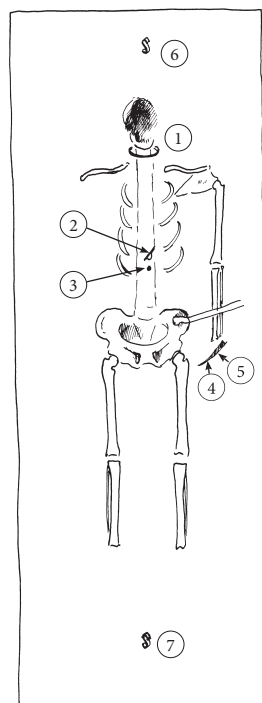
62. kép
408. sír (M: 1:30)

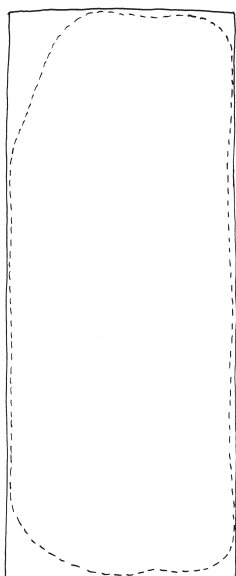
63. kép
409. sír (M: 1:30)

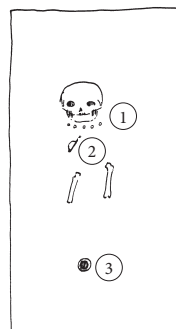
64. kép
410. sír (M: 1:30)

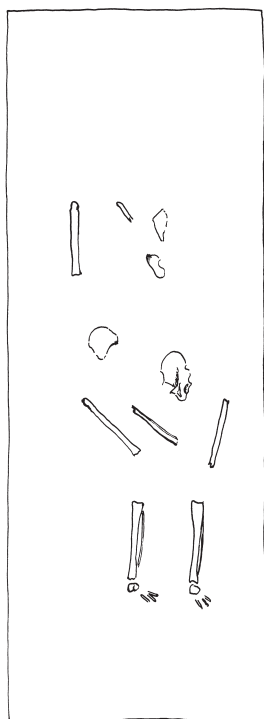
65. kép
411. sír (M: 1:30)

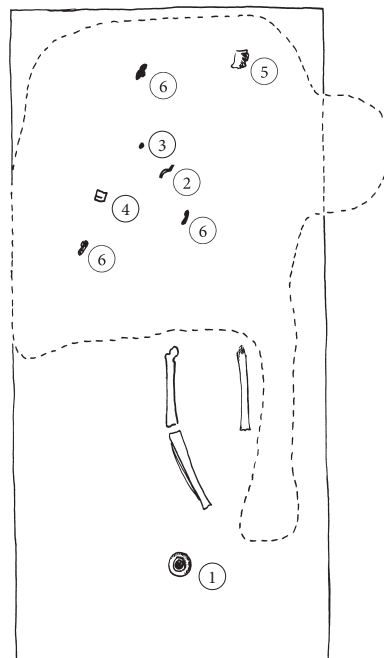
66. kép
412. sír (M: 1:30)

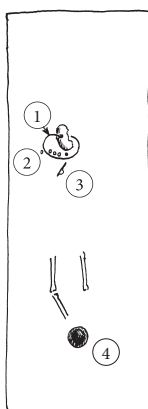
67. kép
413. sír (M: 1:30)

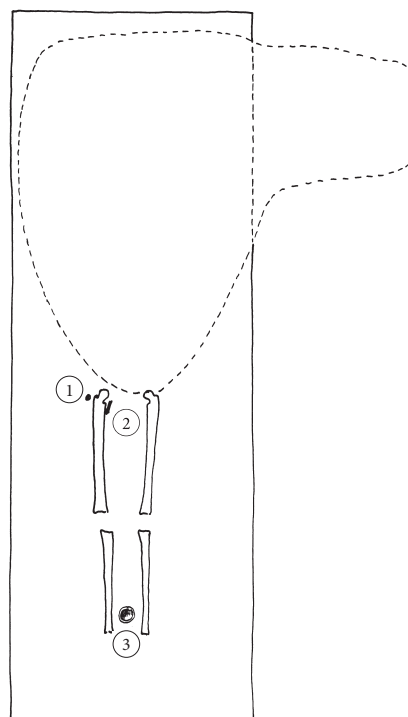
68. kép
414. sír (M: 1:30)

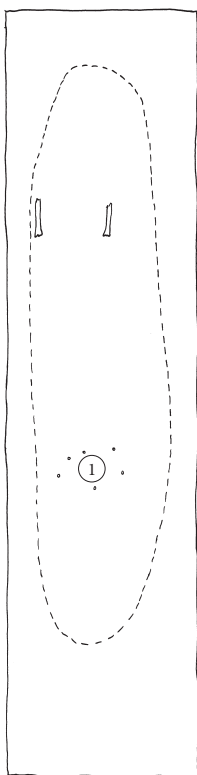
69. kép
415. sír (M: 1:30)

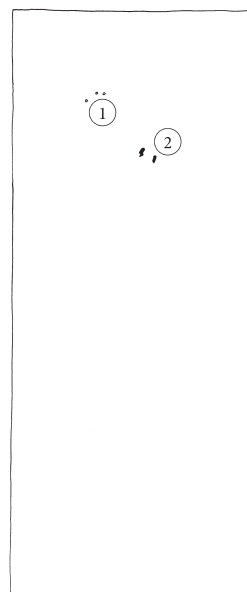
70. kép
416. sír (M: 1:30)

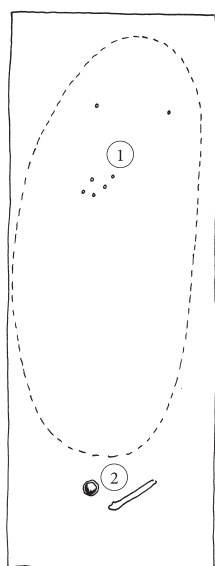
71. kép
417. sír (M: 1:30)

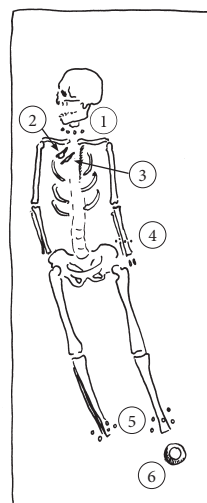
72. kép
418. sír (M: 1:30)

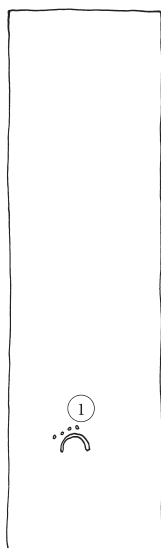
73. kép
419. sír (M: 1:40)

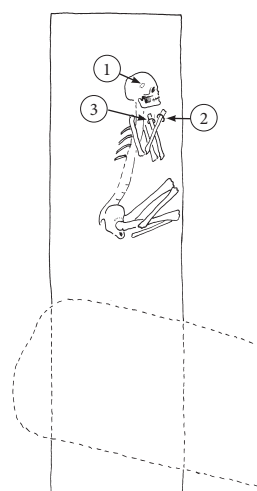
74. kép
420. sír (M: 1:30)

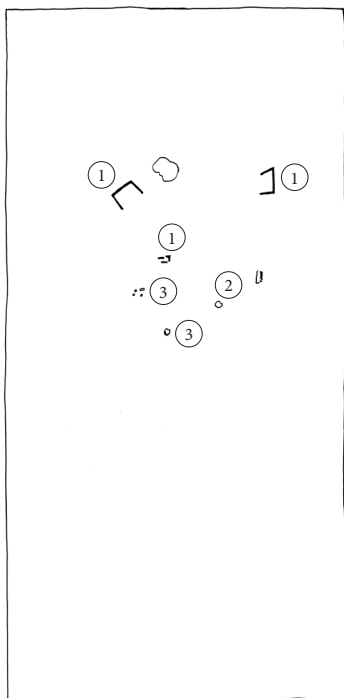
75. kép
421. sír (M: 1:30)

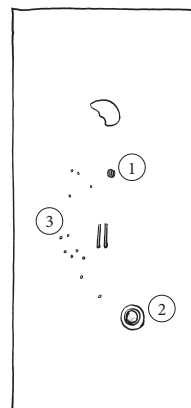
76. kép
422. sír (M: 1:30)

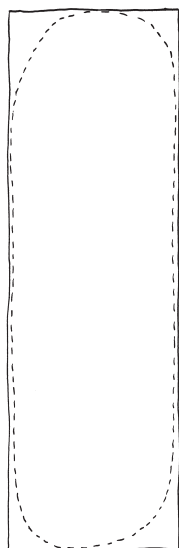
77. kép
423. sír (M: 1:40)

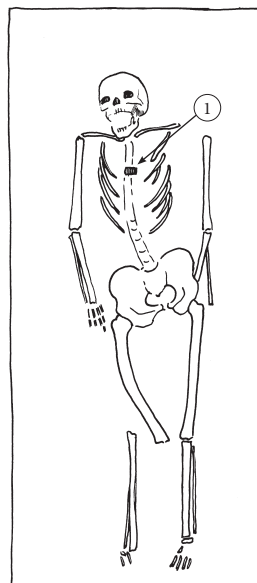
78. kép
424. sír (M: 1:40)

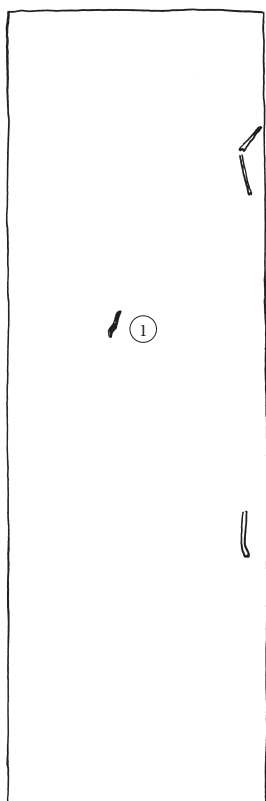
79. kép
425. sír (M: 1:30)

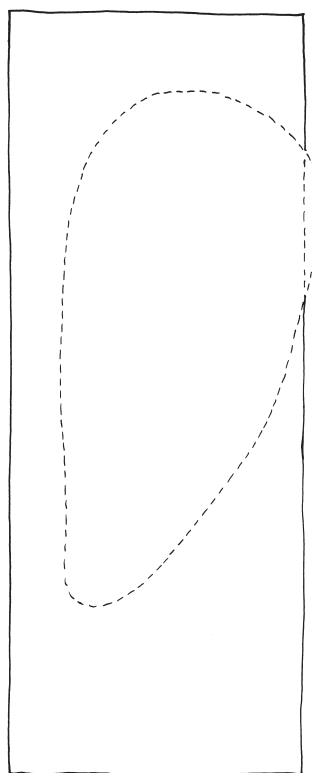
80. kép
426. sír (M: 1:30)

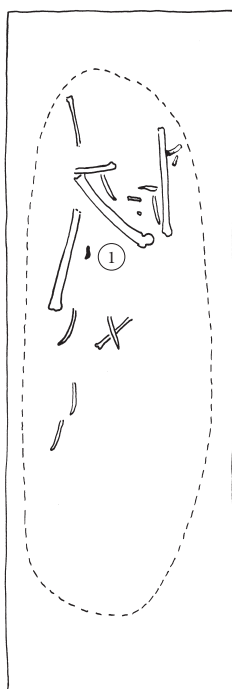
81. kép
427. sír (M: 1:30)

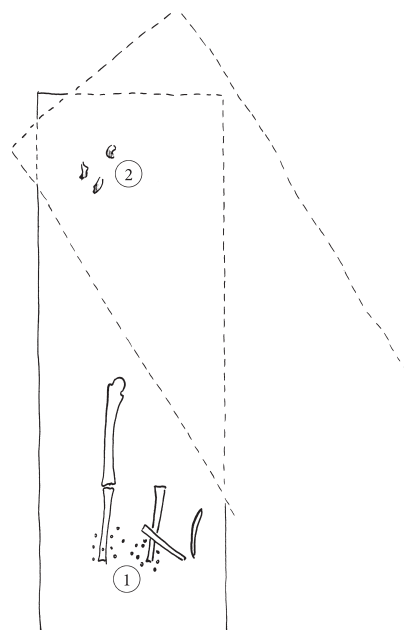
82. kép
428. sír (M: 1:30)

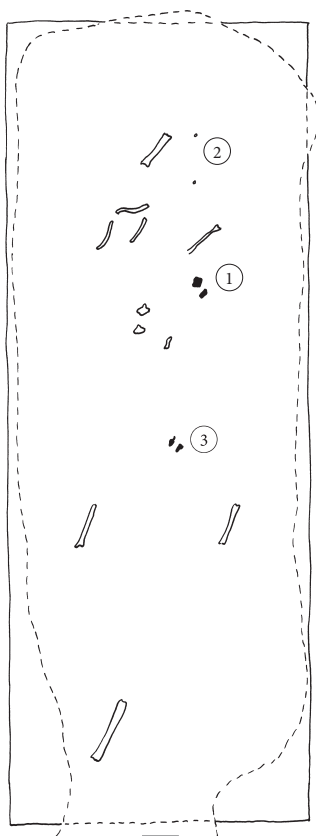
83. kép
429. sír (M: 1:30)

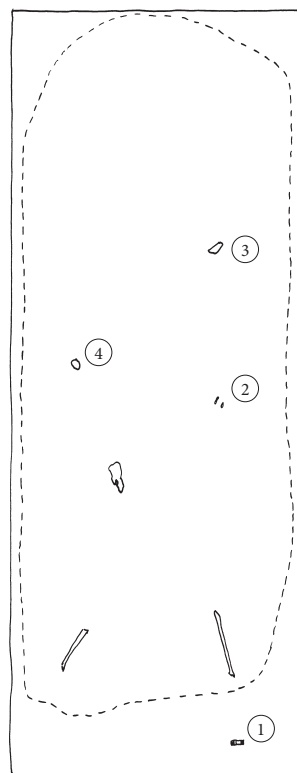
84. kép
430. sír (M: 1:30)

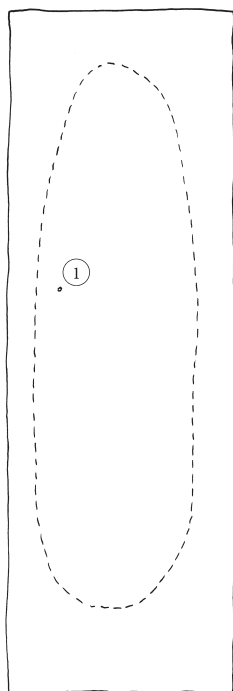
85. kép
431. sír (M: 1:30)

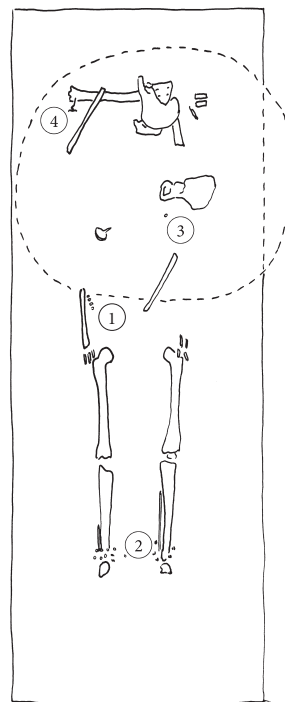
86. kép
432. sír (M: 1:30)

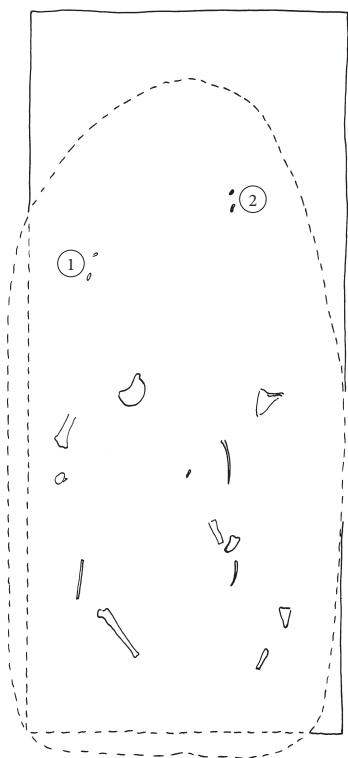
87. kép
433. sír (M: 1:30)

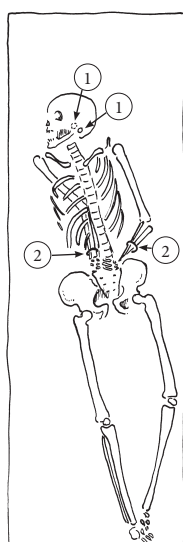
88. kép
434. sír (M: 1:30)

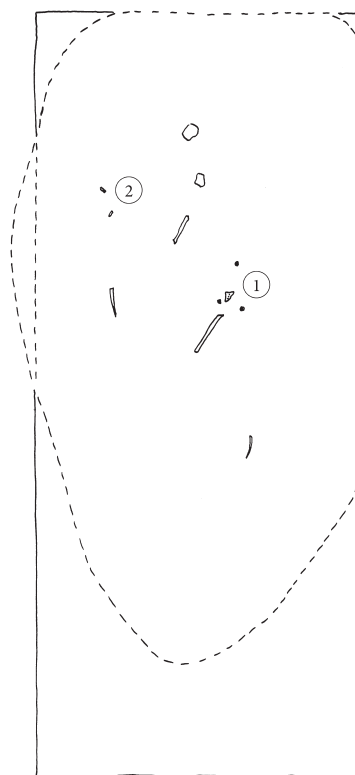
89. kép
435. sír (M: 1:30)

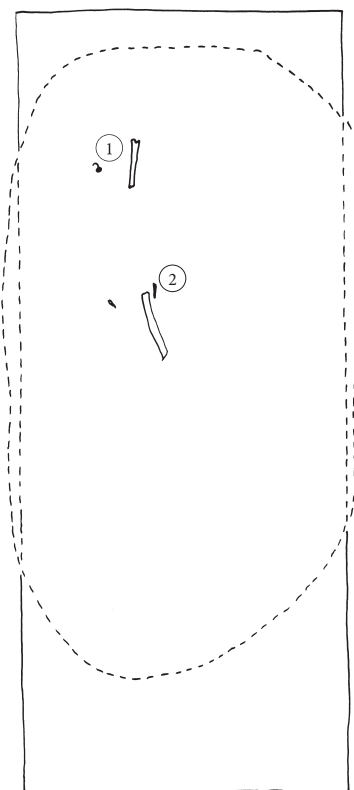
90. kép
436. sír (M: 1:30)

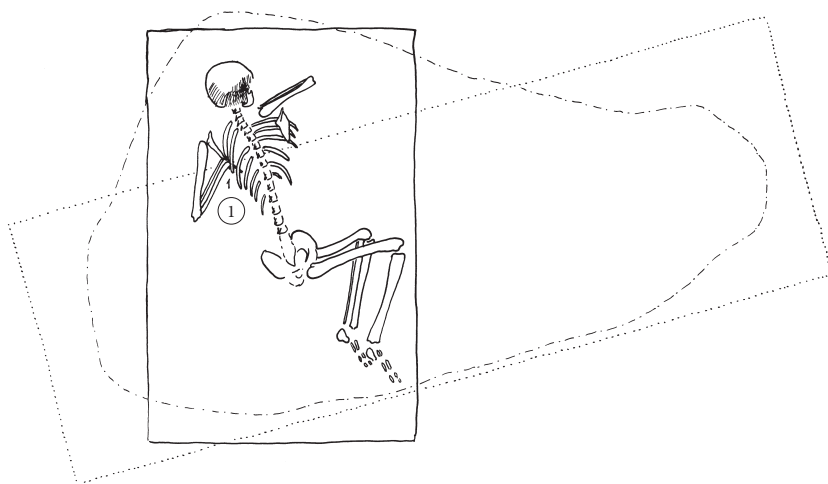
92. kép
438. sír (M: 1:30)

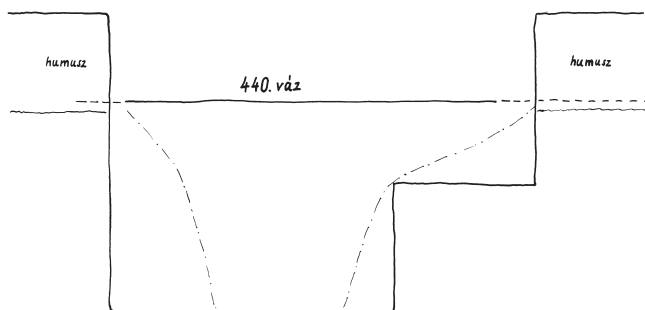
91. kép
437. sír (M: 1:30)

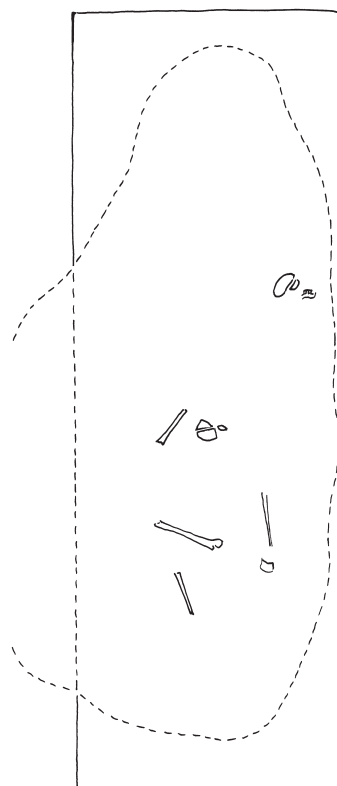
93. kép
439. sír (M: 1:30)

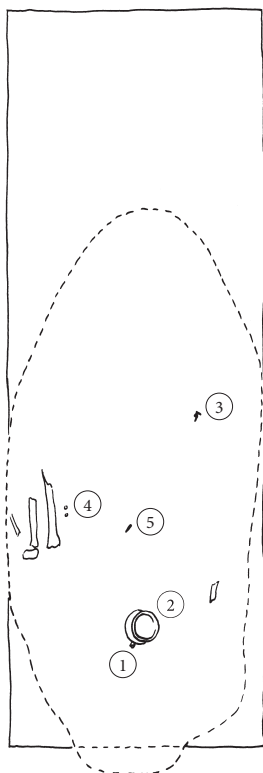
94. kép
440. sír (M: 1:30)

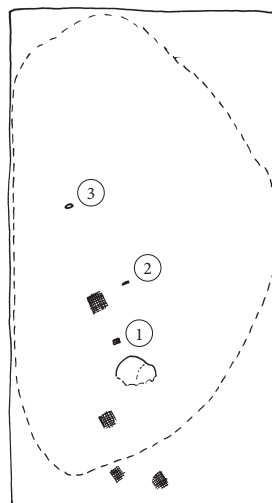
95. kép
441. sír, a sír átmetszete (M: 1:30)

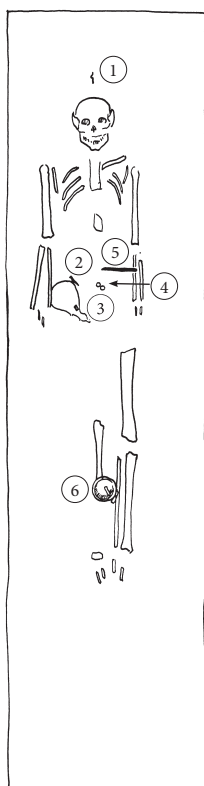
96. kép
441. sír (M: 1:30)

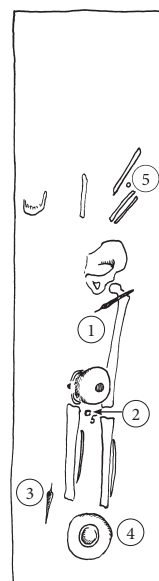
97. kép
442. sír (M: 1:30)

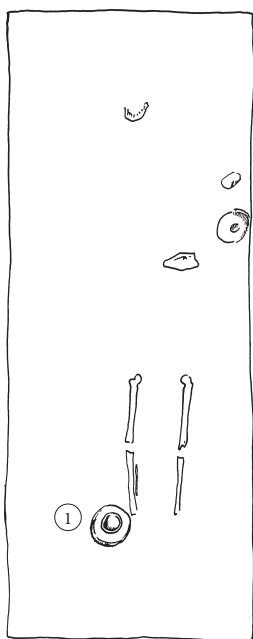
98. kép
443. sír (M: 1:50)

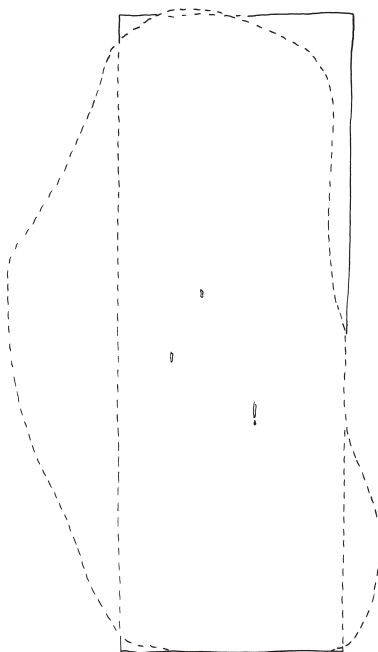
99. kép
444. sír (M: 1:30)

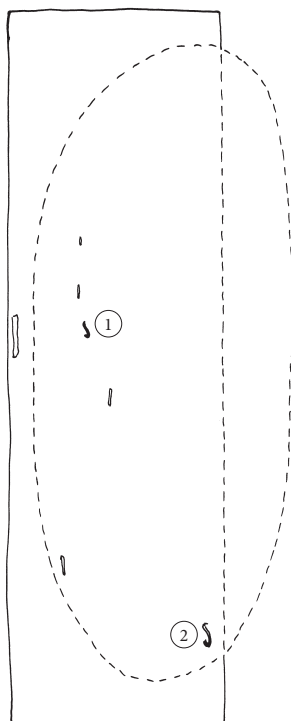
100. kép
445. sír (M: 1:30)

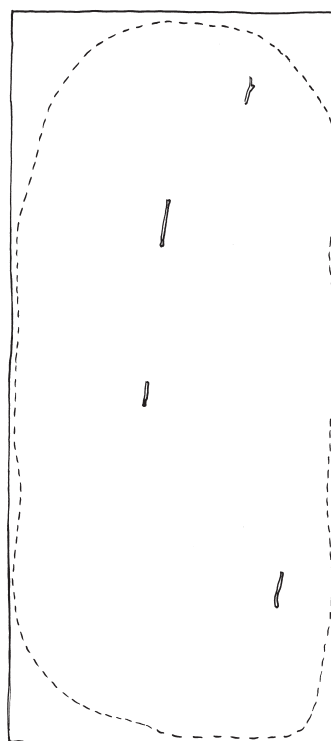
101. kép
446. sír (M: 1:30)

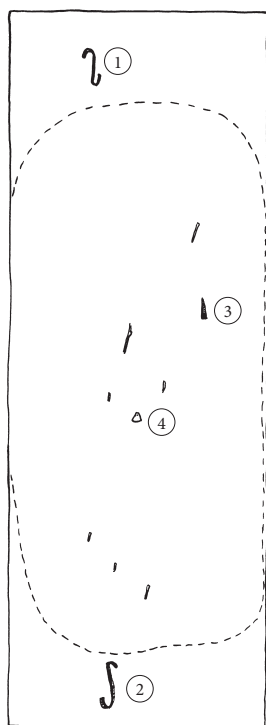
102. kép
447. sír (M: 1:30)

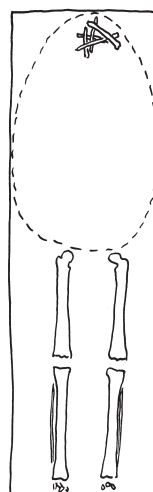
103. kép
449. sír (M: 1:30)

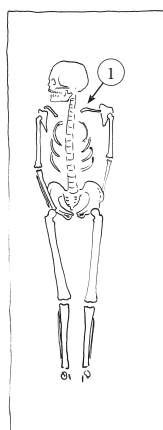
104. kép
453. sír (M: 1:30)

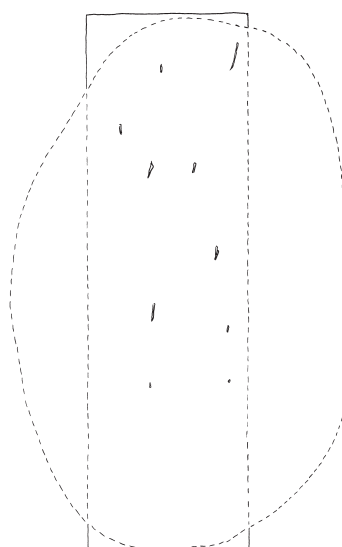
105. kép
454. sír (M: 1:30)

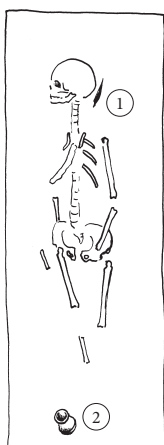
106. kép
455. sír (M: 1:30)

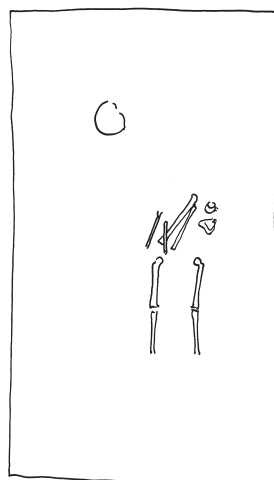
107. kép
456. sír (M: 1:40)

108. kép
457. sír (M: 1:40)

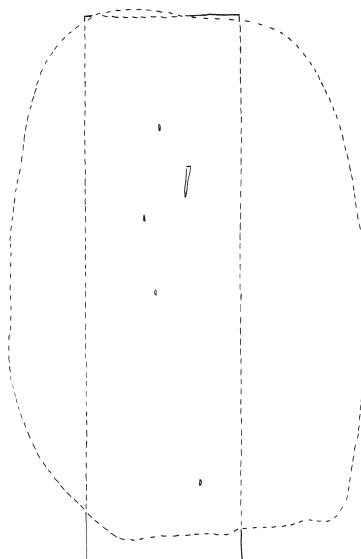
109. kép
458. sír (M: 1:30)

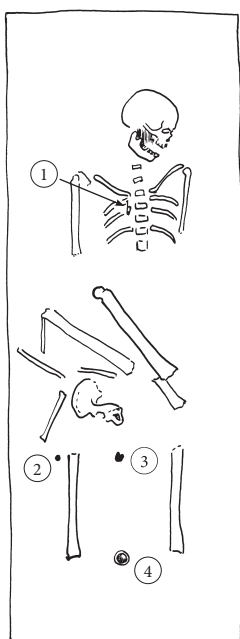
110. kép
459. sír (M: 1:30)

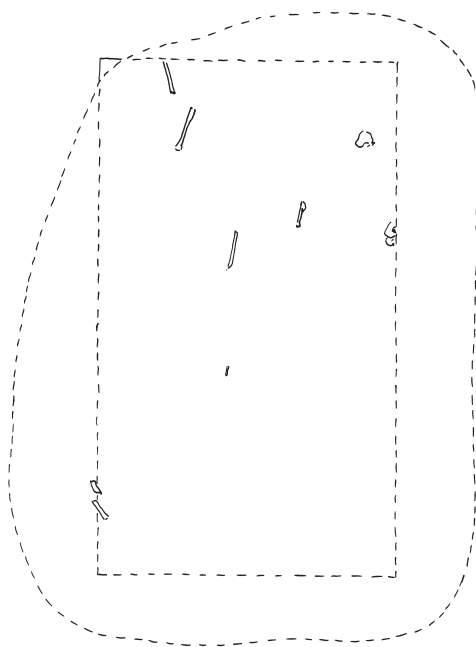
111. kép
460. sír (M: 1:40)

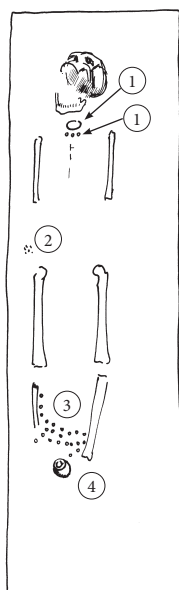
112. kép
461. sír (M: 1:40)

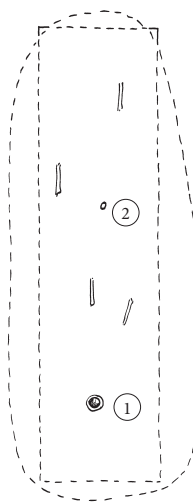
113. kép
462. sír (M: 1:30)

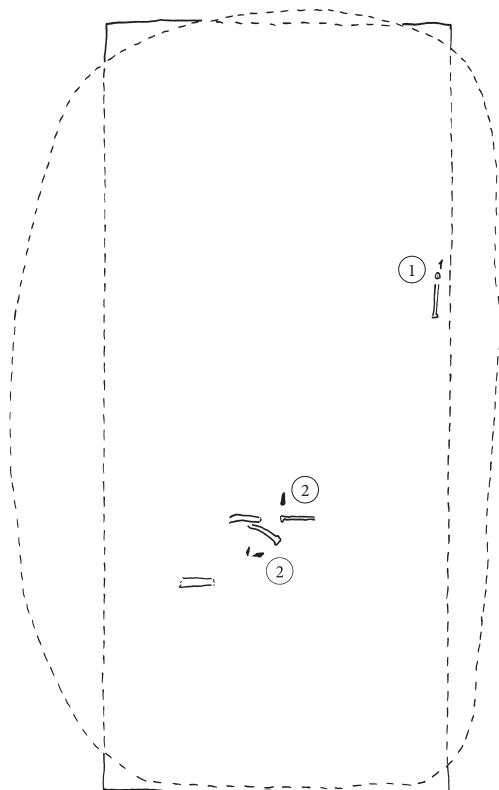
114. kép
463. sír (M: 1:30)

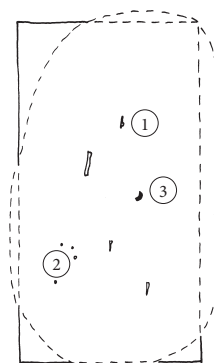
115. kép
464. sír (M: 1:30)

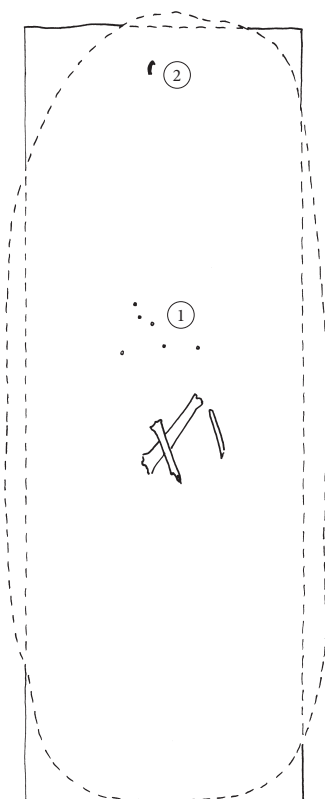
116. kép
465. sír (M: 1:30)

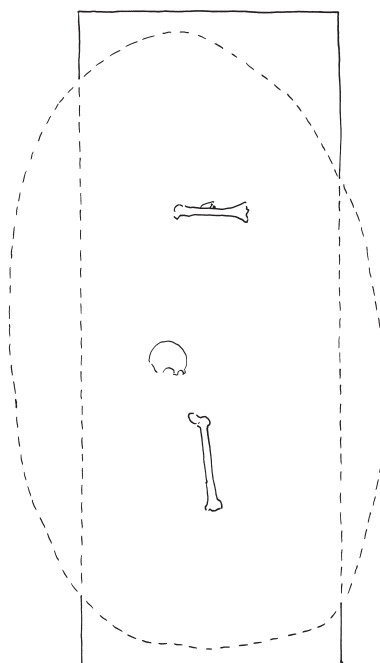
117. kép
466. sír (M: 1:30)

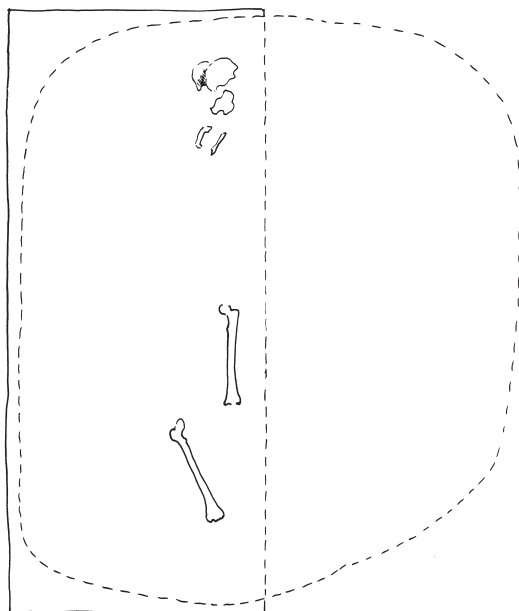
118. kép
467. sír (M: 1:30)

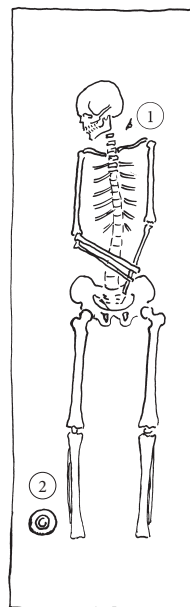
119. kép
468. sír (M: 1:30)

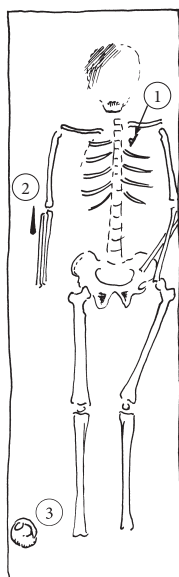
120. kép
469. sír (M: 1:30)

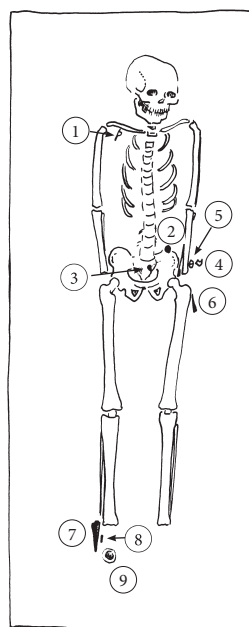
121. kép
470. sír (M: 1:30)

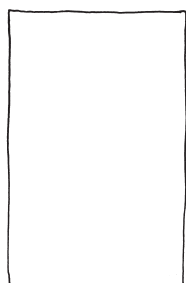
122. kép
471. sír (M: 1:30)

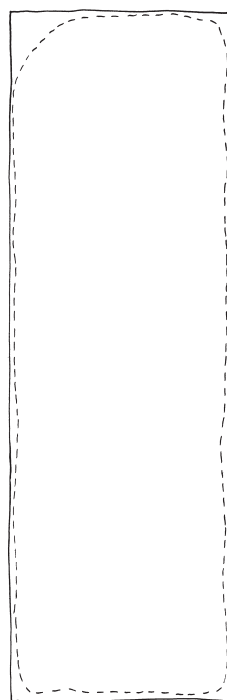
123. kép
472. sír (M: 1:30)

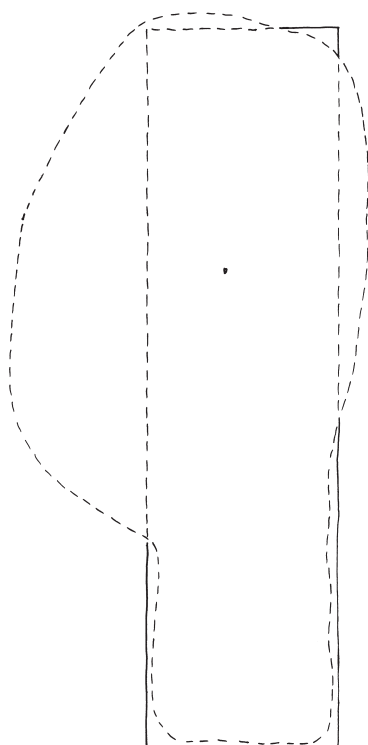
124. kép
473. sír (M: 1:30)

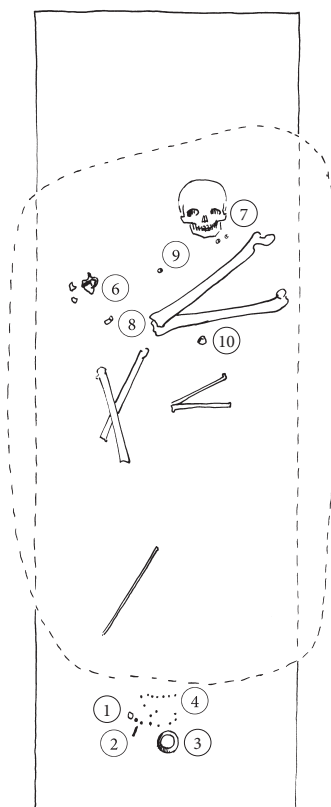
125. kép
474. sír (M: 1:30)

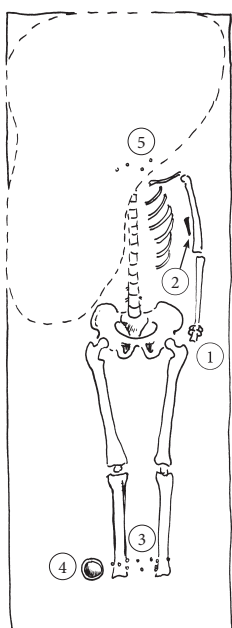
126. kép
475. sír (M: 1:30)

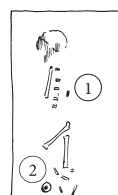
127. kép
476. sír (M: 1:30)

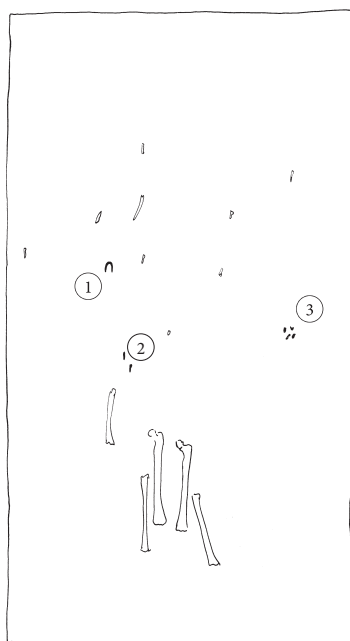
128. kép
477. sír (M: 1:30)

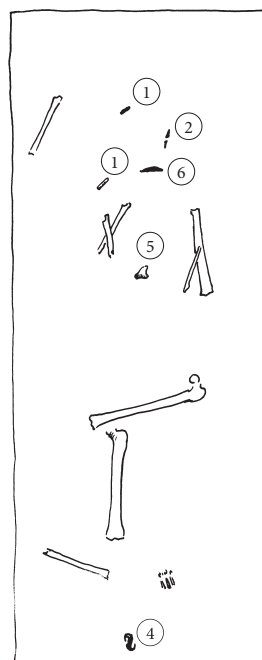
129. kép
478. sír (M: 1:30)

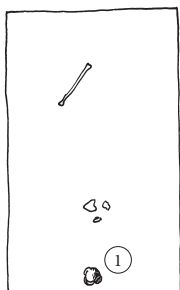
130. kép
479. sír (M: 1:40)

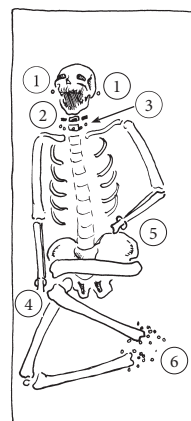
131. kép
480. sír (M: 1:40)

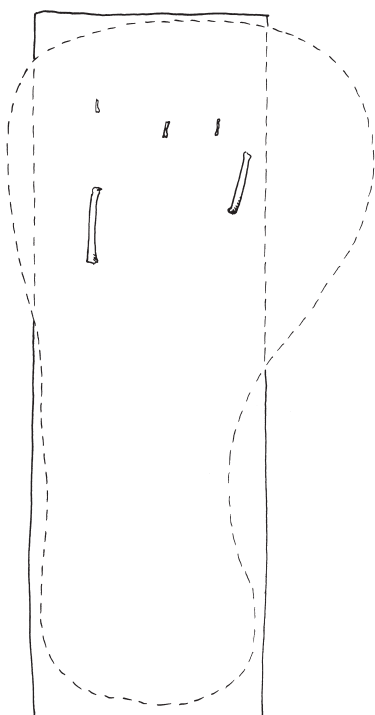
132. kép
481. sír (M: 1:30)

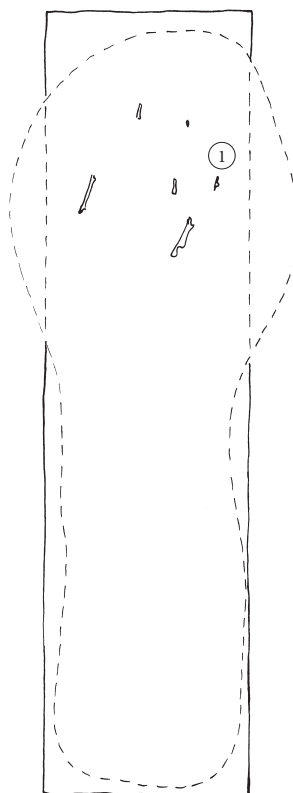
133. kép
482. sír (M: 1:30)

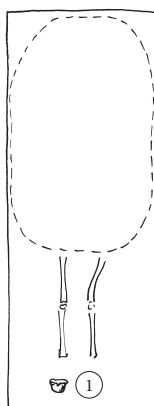
134. kép
483. sír (M: 1:30)

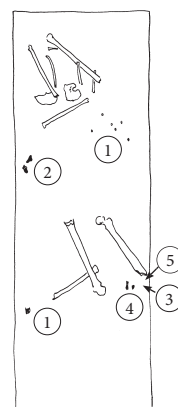
135. kép
484. sír (M: 1:30)

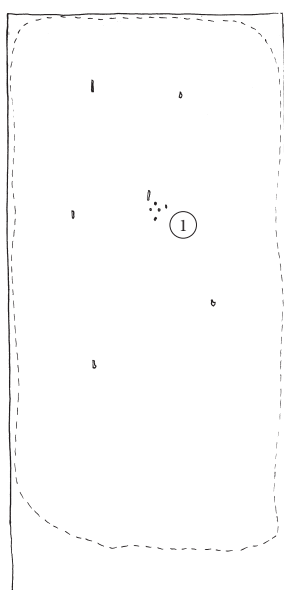
136. kép
485. sír (M: 1:30)

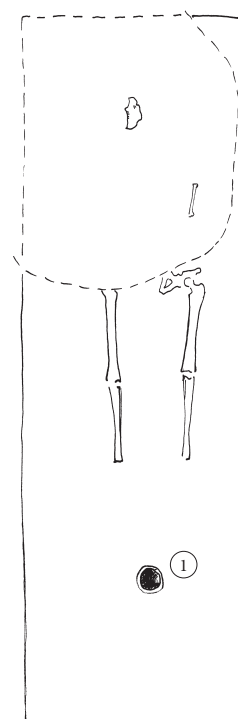
137. kép
486. sír (M: 1:30)

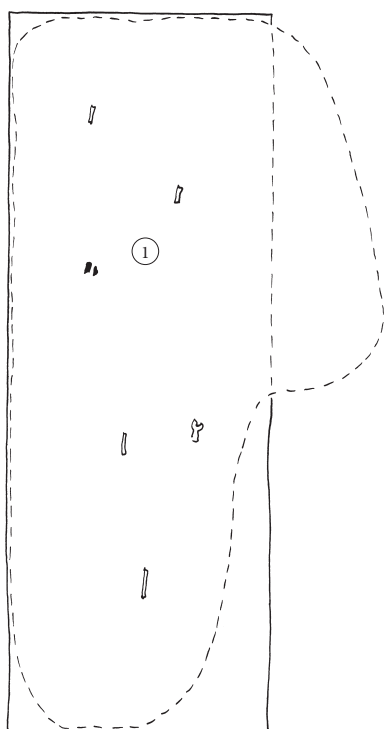
138. kép
487. sír (M: 1:40)

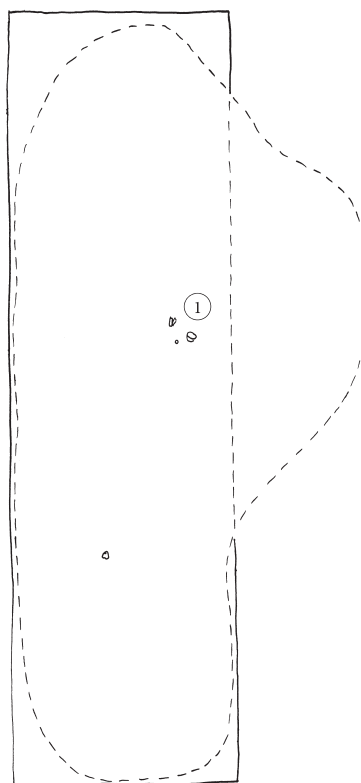
139. kép
488. sír (M: 1:40)

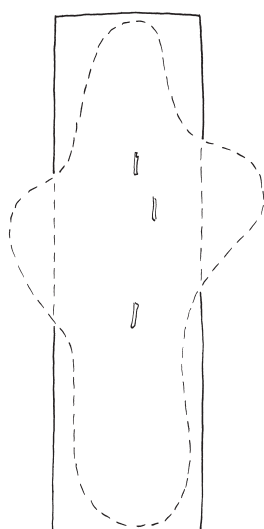
140. kép
489. sír (M: 1:30)

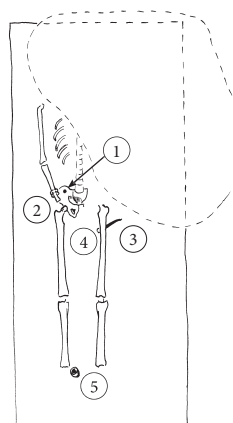
141. kép
490. sír (M: 1:30)

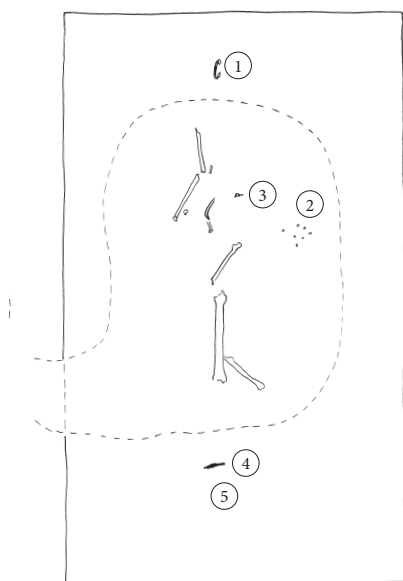
142. kép
491. sír (M: 1:30)

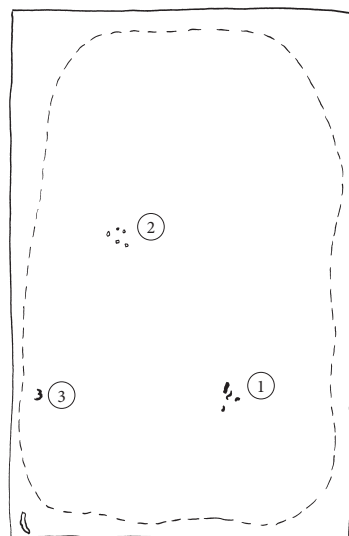
143. kép
492. sír (M: 1:30)

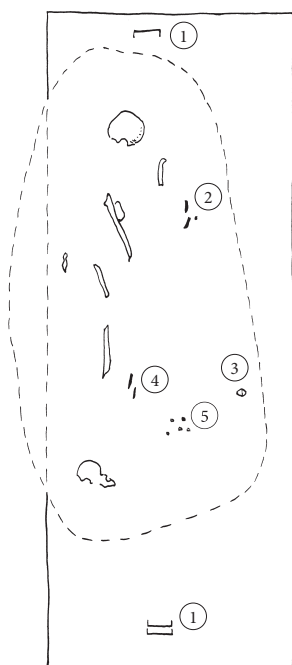
144. kép
493. sír (M: 1:40)

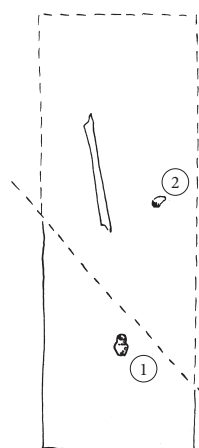
145. kép
494. sír (M: 1:40)

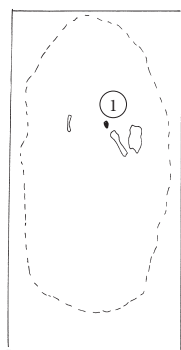
146. kép
495. sír (M: 1:30)

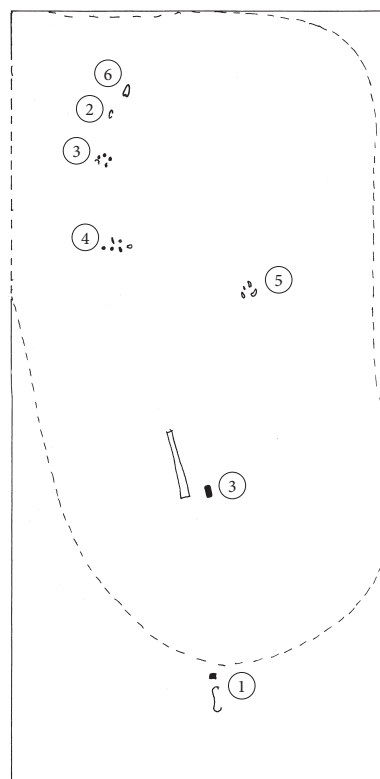
147. kép
496. sír (M: 1:30)

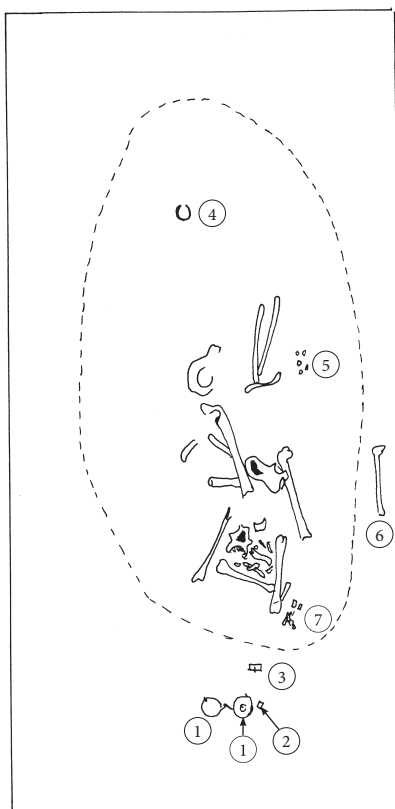
148. kép
497. sír (M: 1:30)

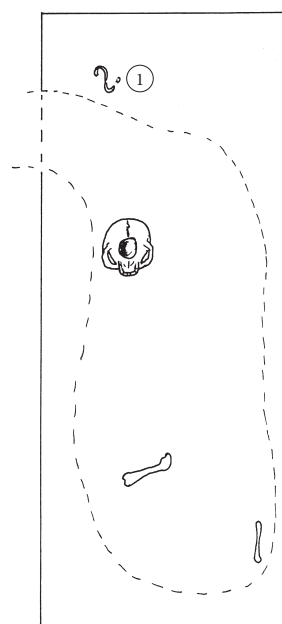
149. kép
498. sír (M: 1:30)

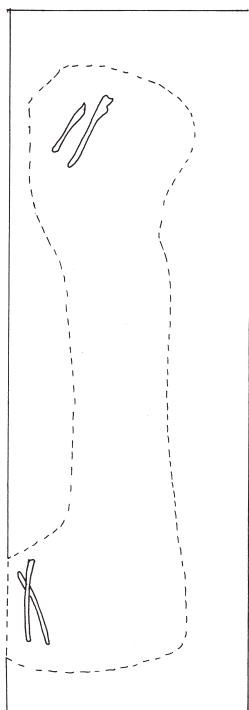
150. kép
499. sír (M: 1:30)

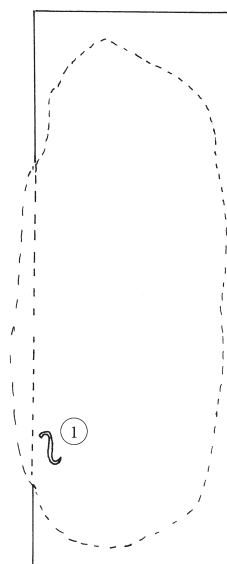
151. kép
500. sír (M: 1:40)

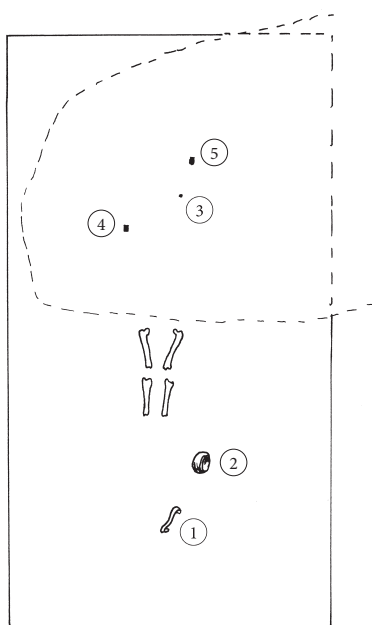
152. kép
501. sír (M: 1:40)

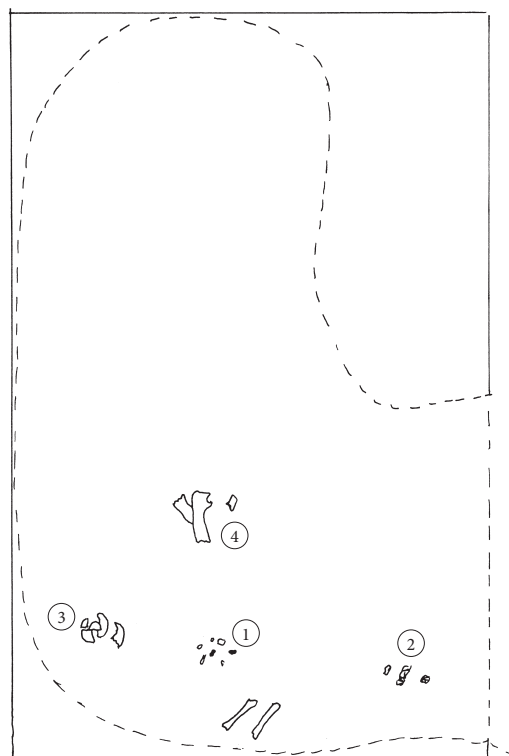
153. kép
502. sír (M: 1:30)

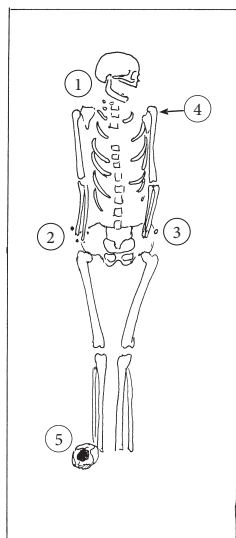
154. kép
503. sír (M: 1:40)

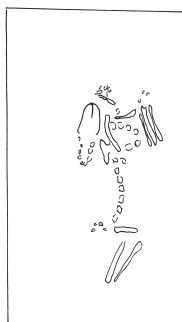
155. kép
505. sír (M: 1:40)

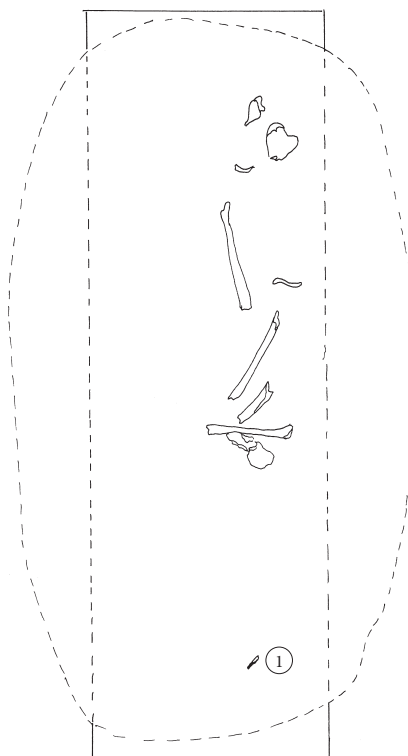
156. kép
506. sír (M: 1:40)

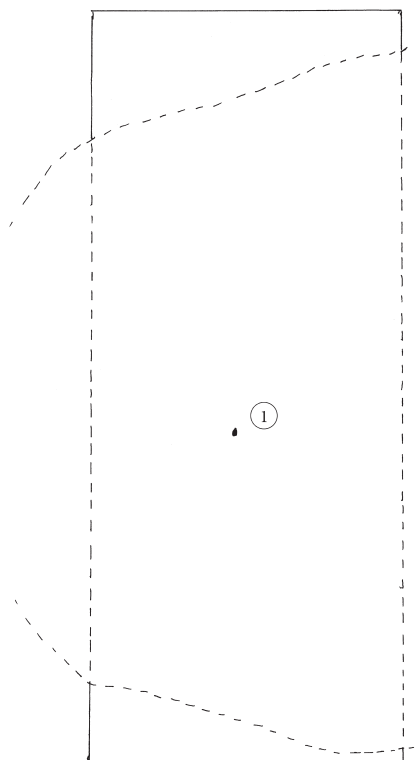
157. kép
507. sír (M: 1:30)

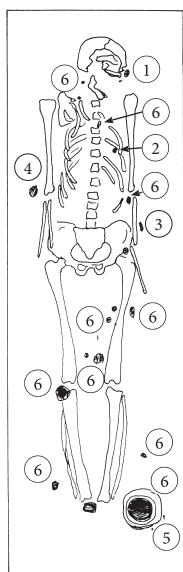
159. kép
509. sír (M: 1:30)

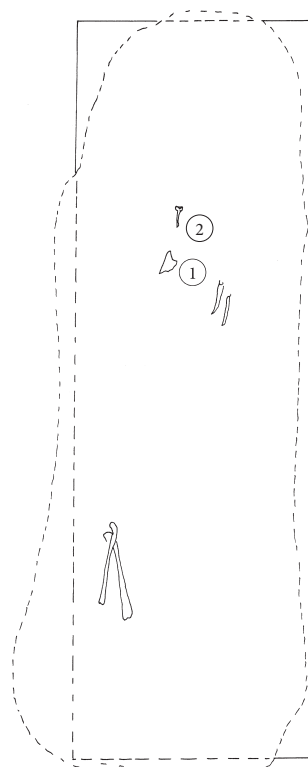
158. kép
508. sír (M: 1:30)

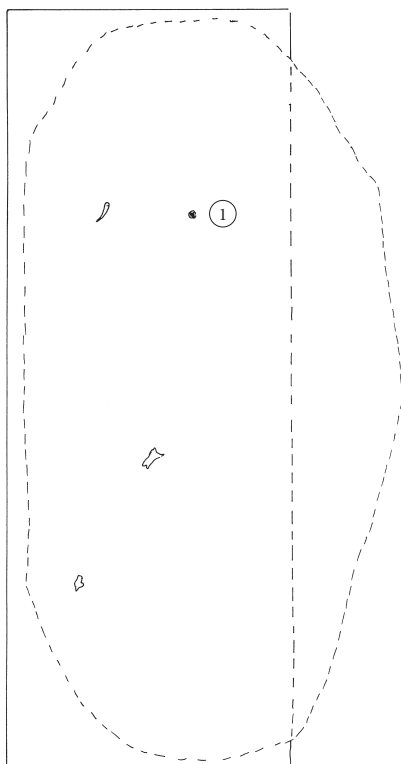
160. kép
510. sír (M: 1:30)

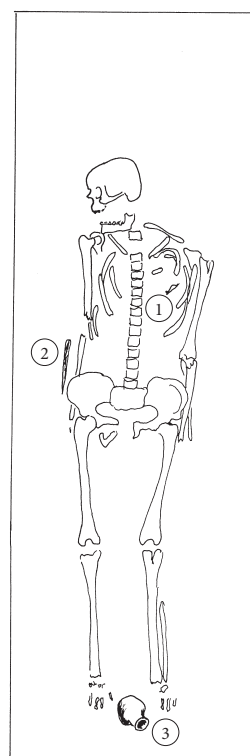
161. kép
511. sír (M: 1:30)

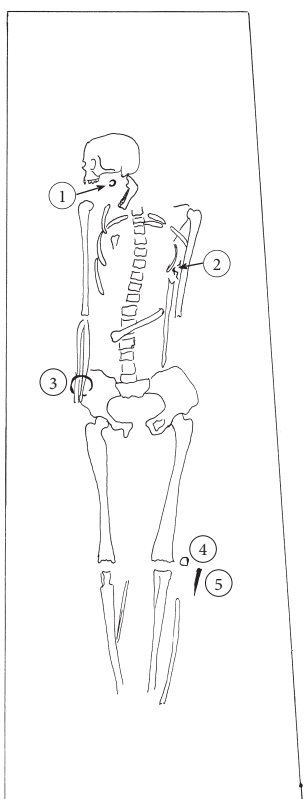
162. kép
512. sír (M: 1:30)

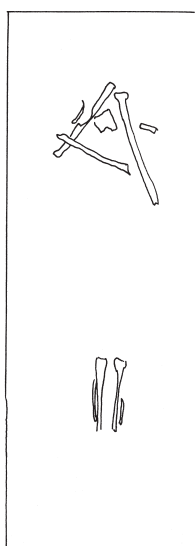
163. kép
513. sír (M: 1:30)

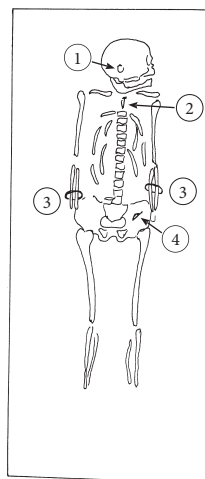
164. kép
514. sír (M: 1:30)

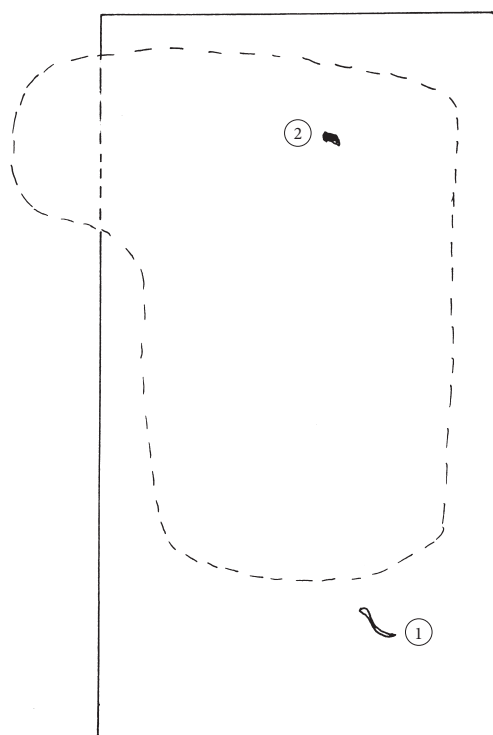
165. kép
515. sír (M: 1:30)

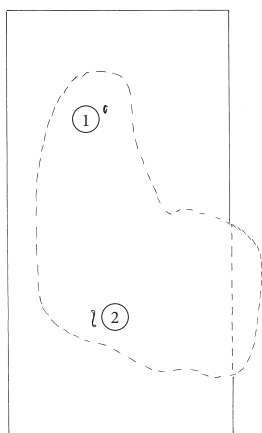
167. kép
517. sír (M: 1:30)

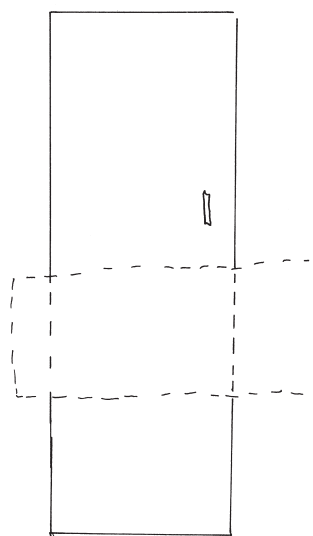
166. kép
516. sír (M: 1:30)

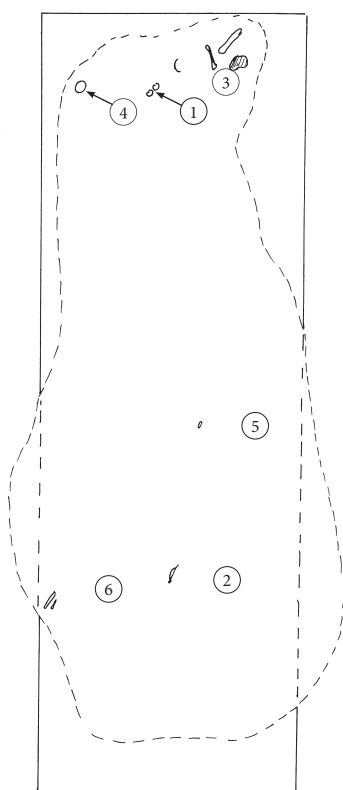
168. kép
518. sír (M: 1:30)

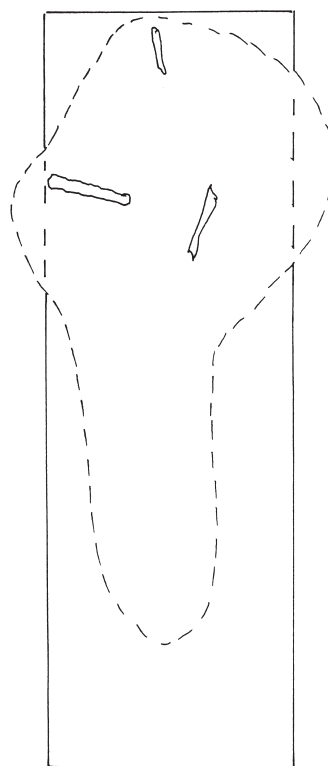
169. kép
519. sír (M: 1:40)

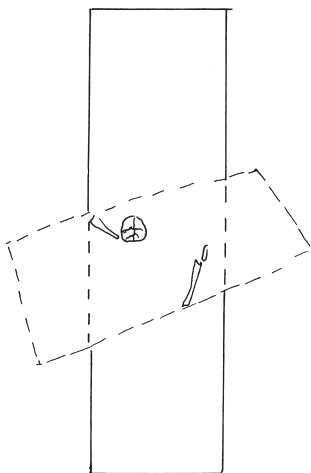
170. kép
520. sír (M: 1:40)

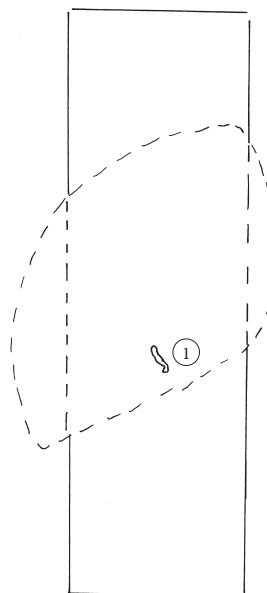
171. kép
521. sír (M: 1:30)

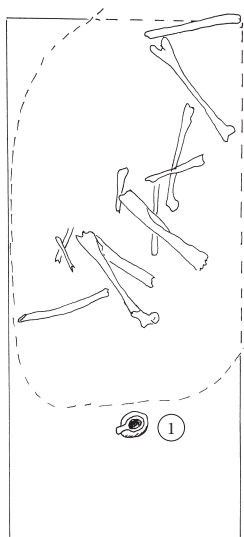
172. kép
522. sír (M: 1:30)

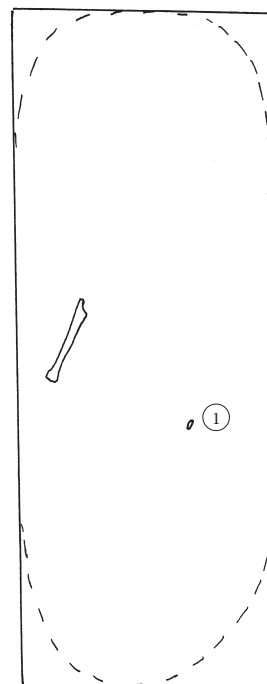
173. kép
523. sír (M: 1:40)

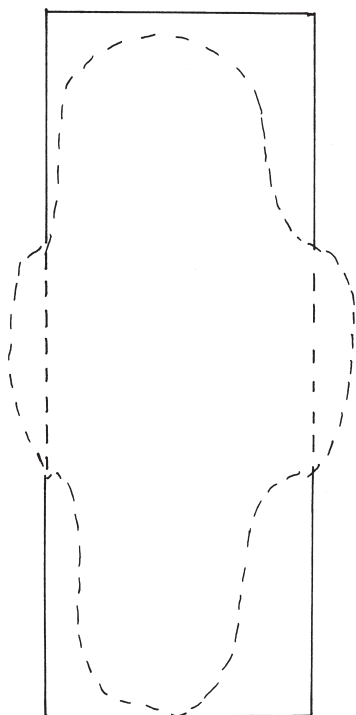
174. kép
524. sír (M: 1:40)

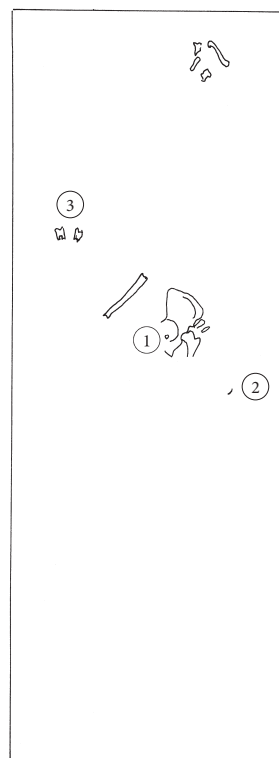
175. kép
525. sír (M: 1:30)

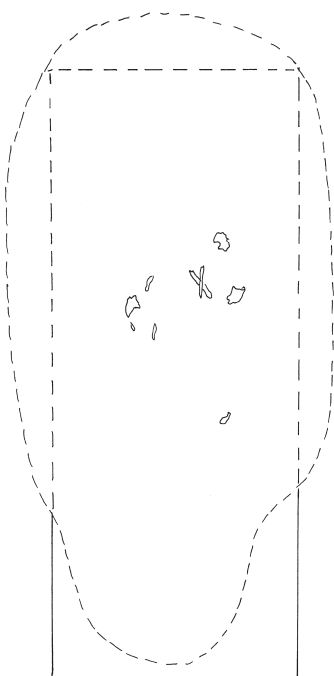
176. kép
526. sír (M: 1:30)

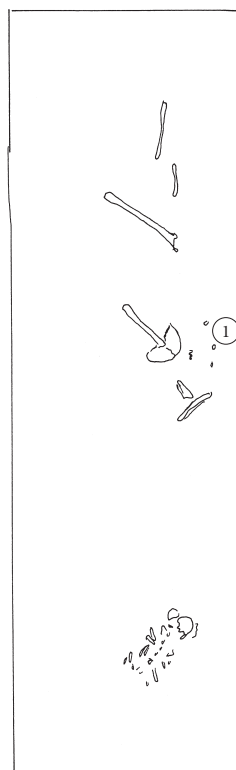
177. kép
527. sír (M: 1:30)

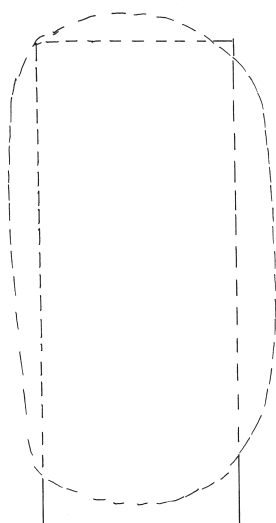
178. kép
528. sír (M: 1:30)

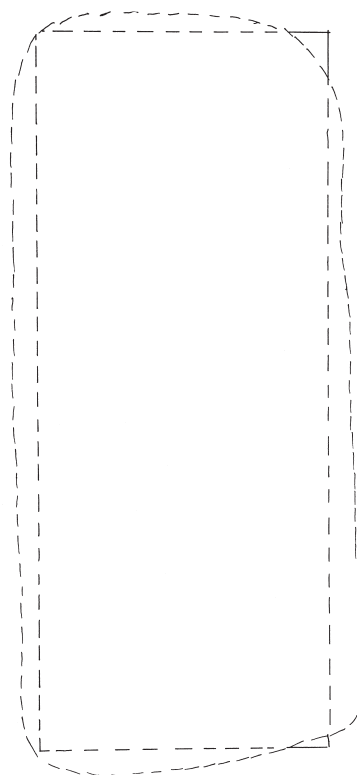
179. kép
529. sír (M: 1:30)

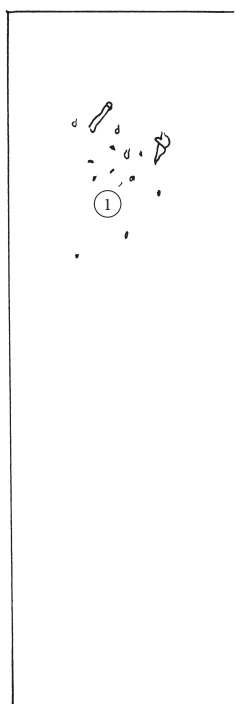
180. kép
530. sír (M: 1:30)

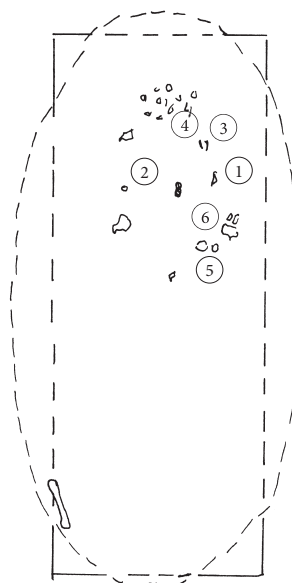
181. kép
531. sír (M: 1:30)

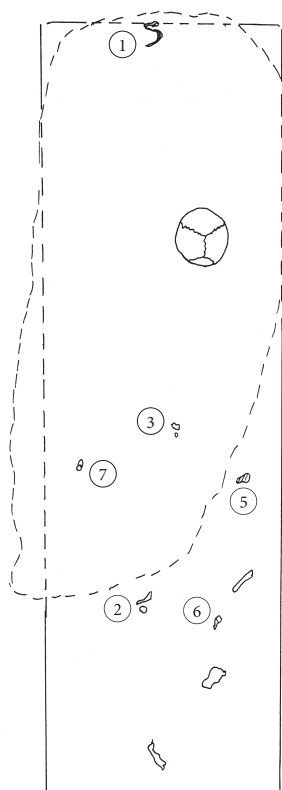
182. kép
532. sír (M: 1:30)

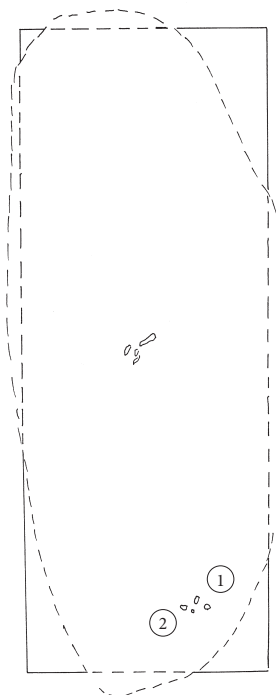
183. kép
533. sír (M: 1:30)

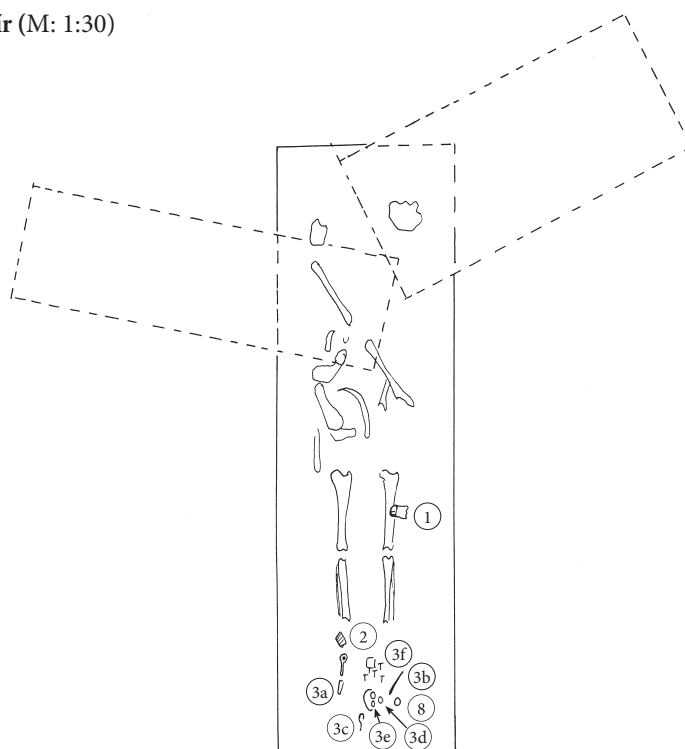
184. kép
534. sír (M: 1:30)

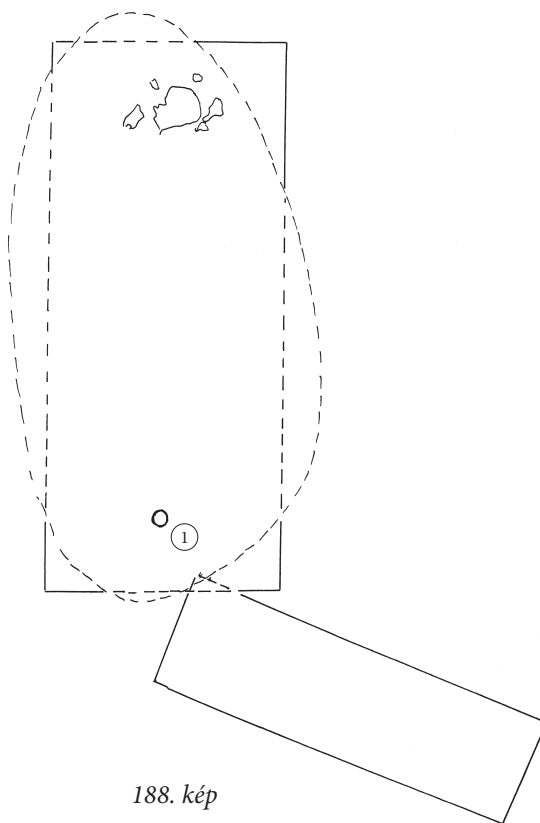
185. kép
535. sír (M: 1:30)

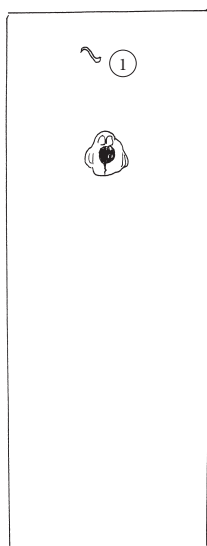
186. kép
536. sír (M: 1:30)

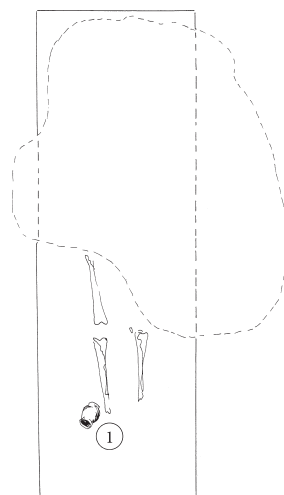
187. kép
553. sír (M: 1:40)

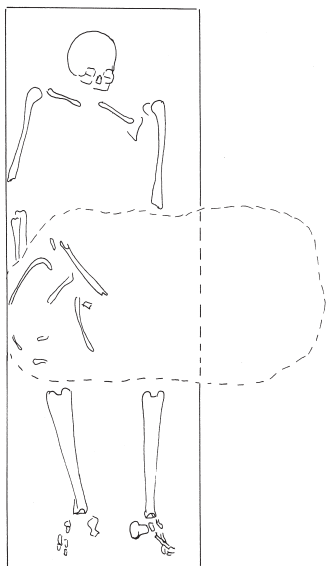
188. kép
579. sír (M: 1:40)

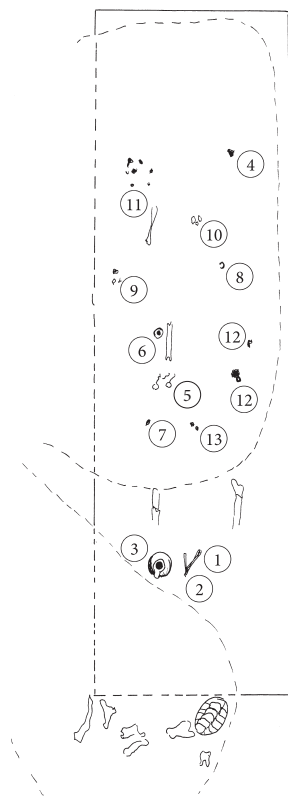
189. kép
581. sír (M: 1:40)

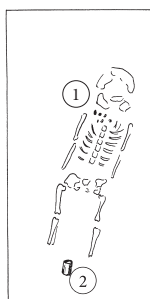
190. kép
582. sír (M: 1:40)

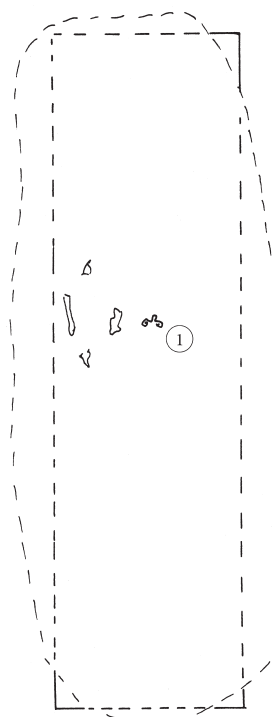
191. kép
583. sír (M: 1:30)

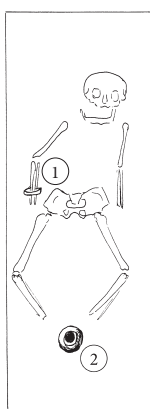
192. kép
584. sír (M: 1:30)

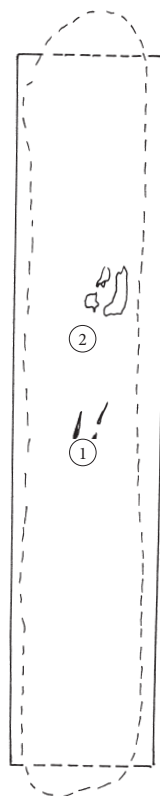
193. kép
585. sír (M: 1:30)

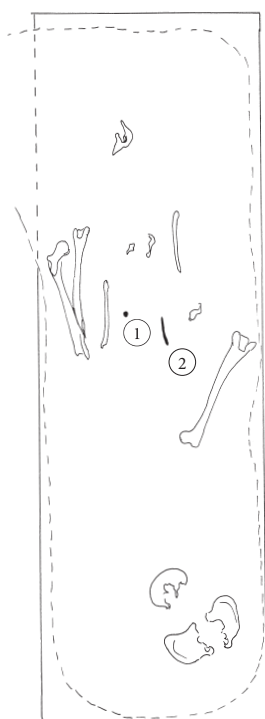
194. kép
586. sír (M: 1:30)

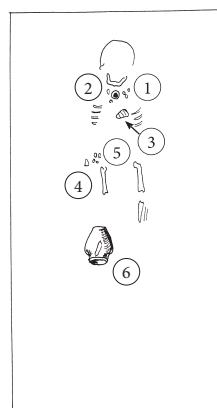
195. kép
587. sír (M: 1:30)

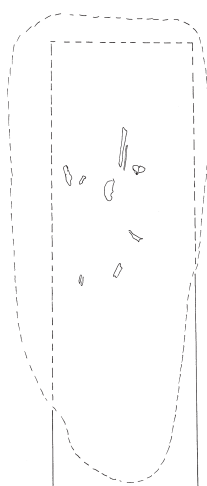
196. kép
588. sír (M: 1:30)

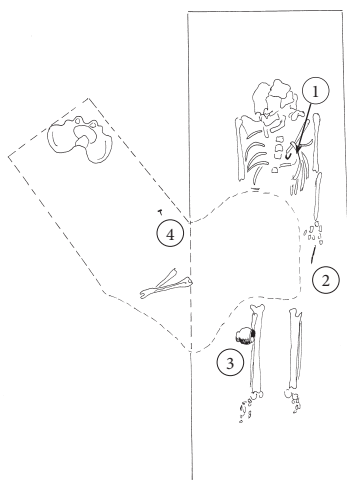
197. kép
589. sír (M: 1:30)

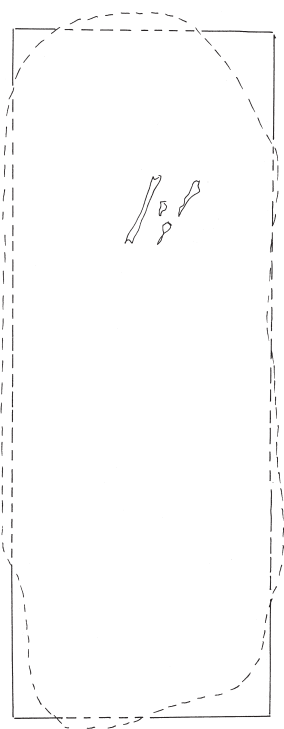
198. kép
590. sír (M: 1:30)

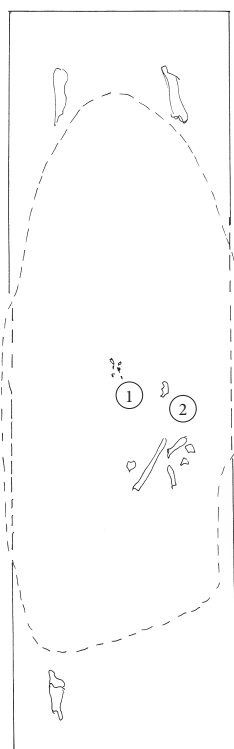
199. kép
591. sír (M: 1:40)

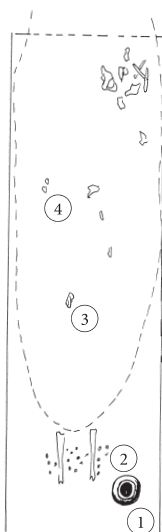
200. kép
592. sír (M: 1:40)

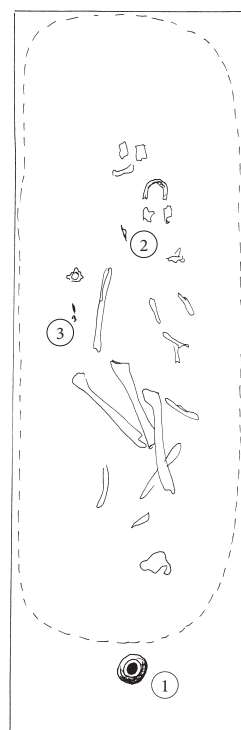
201. kép
593. sír (M: 1:30)

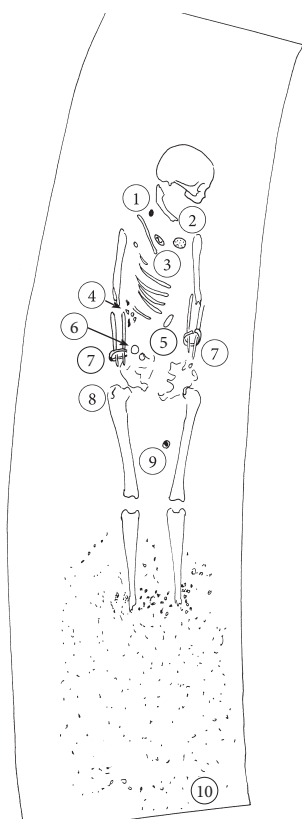
202. kép
594. sír (M: 1:30)

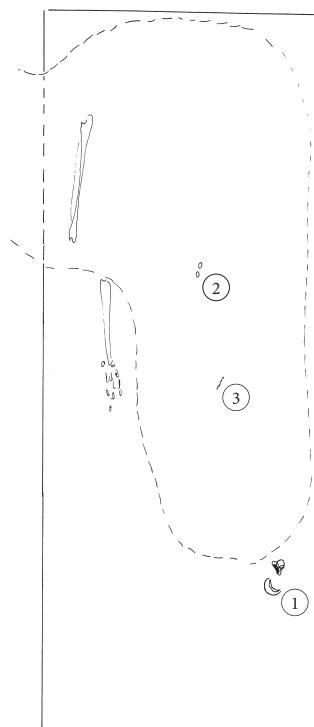
203. kép
595. sír (M: 1:30)

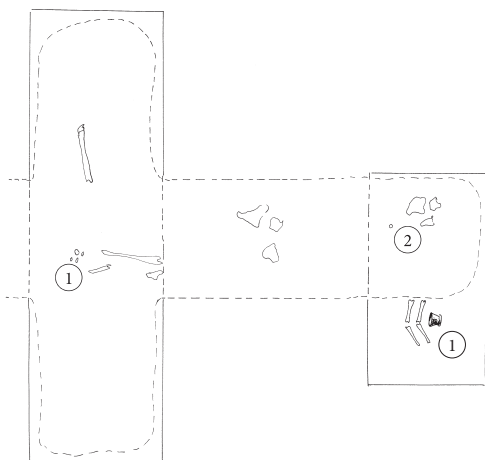
204. kép
596. sír (M: 1:30)

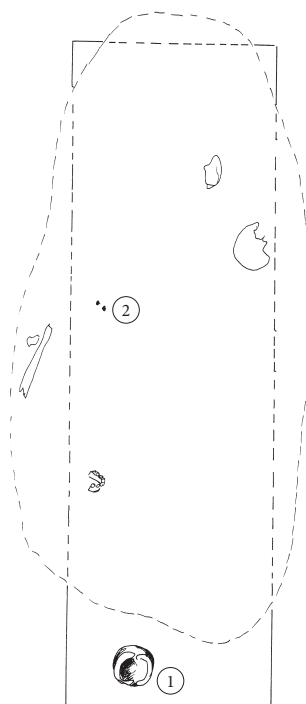
205. kép
597. sír (M: 1:30)

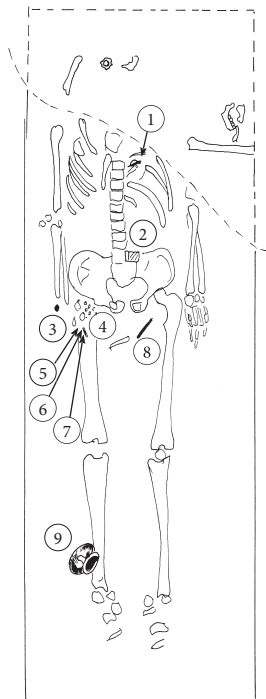
206. kép
598. sír (M: 1:30)

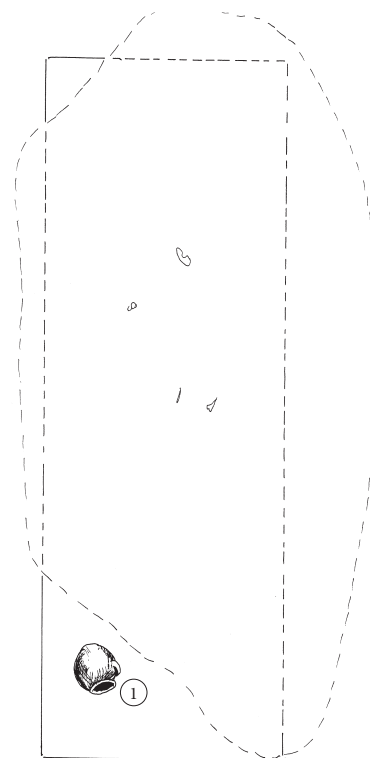
207. kép
599 és 600. sír (M: 1:30)

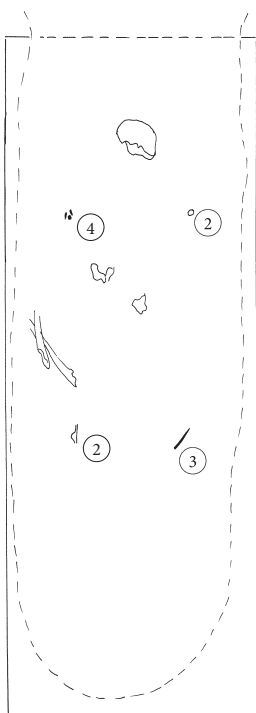
208. kép
601. sír (M: 1:30)

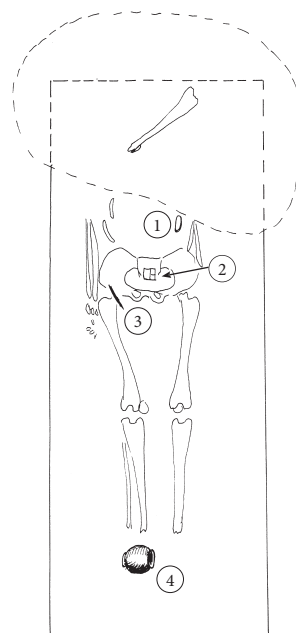
209. kép
602. sír (M: 1:30)

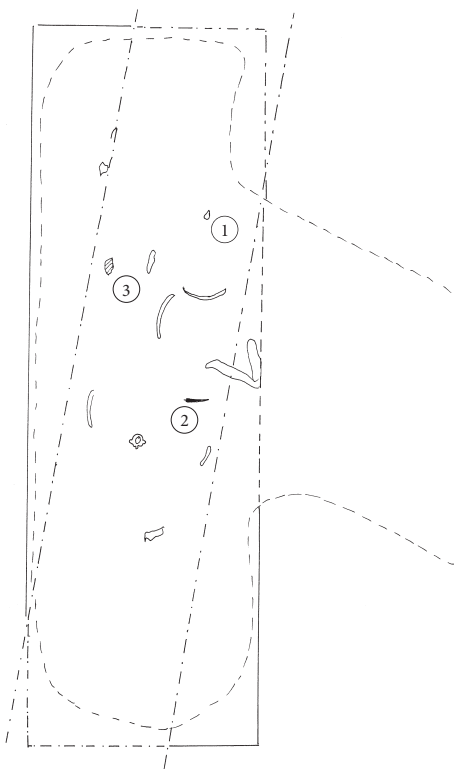
210. kép
603. sír (M: 1:30)

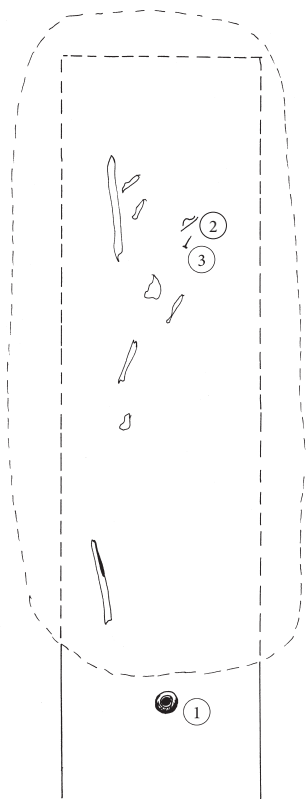
211. kép
604. sír (M: 1:30)

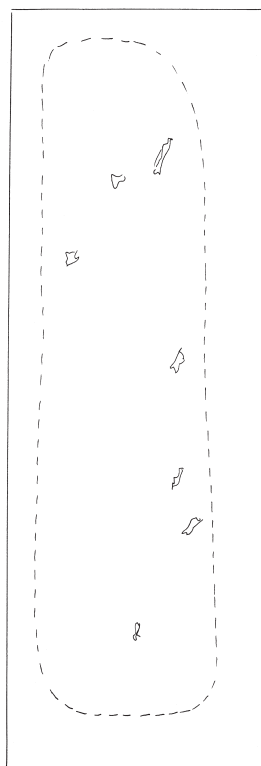
212. kép
605. sír (M: 1:30)

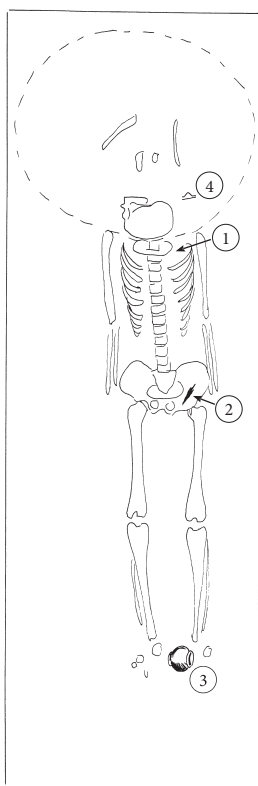
213. kép
606. sír (M: 1:30)

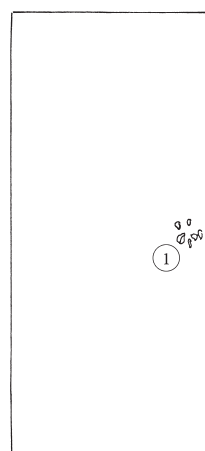
214. kép
607. sír (M: 1:30)

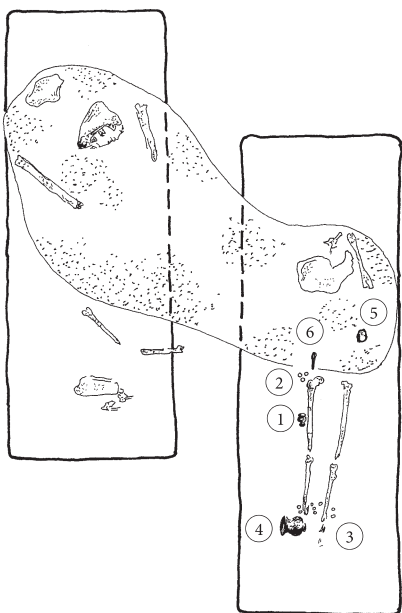
215. kép
608. sír (M: 1:30)

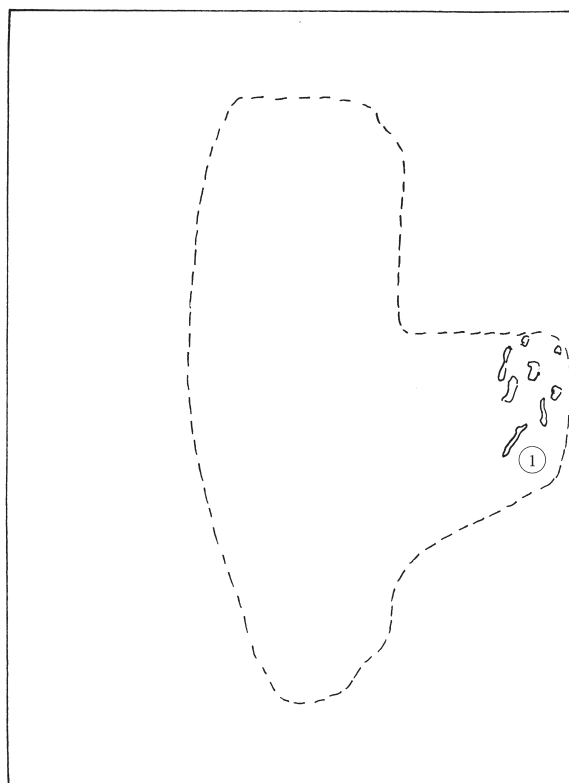
216. kép
609. sír (M: 1:30)

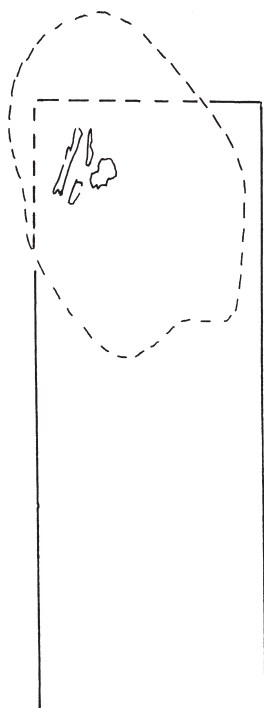
217. kép
644. sír (M: 1:30)

218. kép
624-625. sír (M: 1:40)

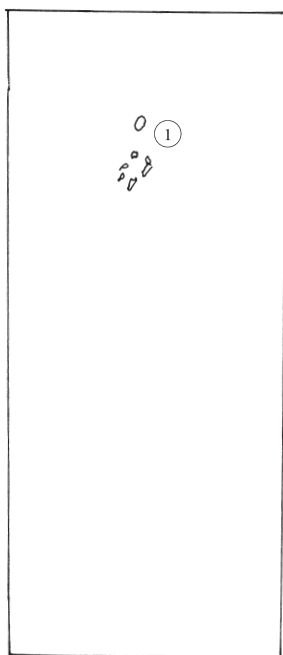
219. kép
645. sír (M: 1:40)

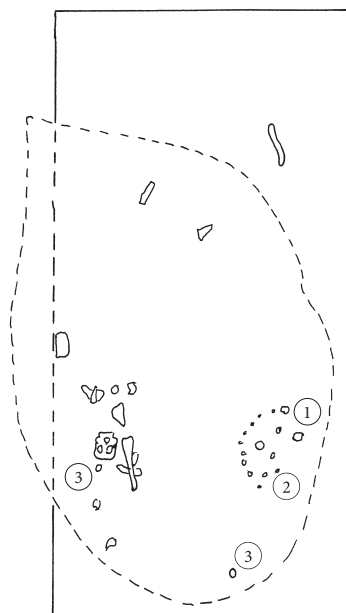
220. kép
646. sír (M: 1:30)

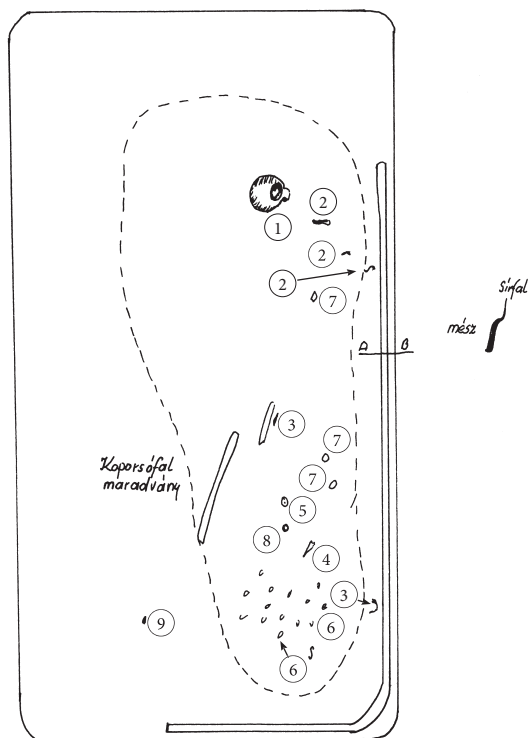
221. kép
647. sír (M: 1:30)

222. kép
648. sír (M: 1:40)

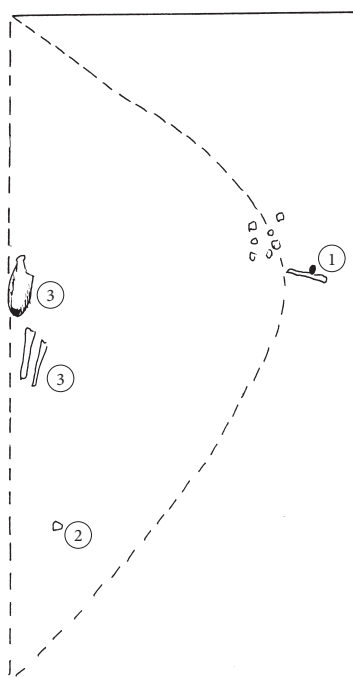
223. kép
649. sír (M: 1:40)

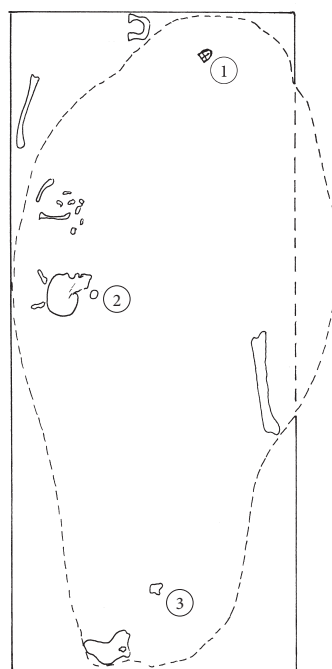
224. kép
650. sír (M: 1:40)

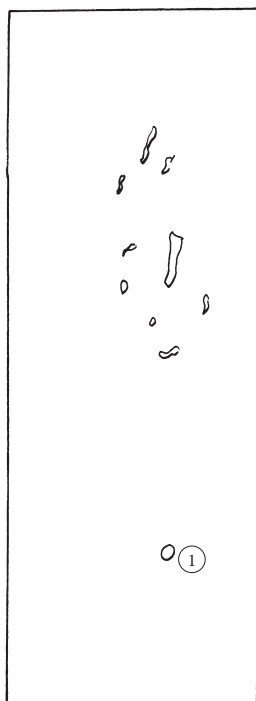
225. kép
651. sír (M: 1:40)

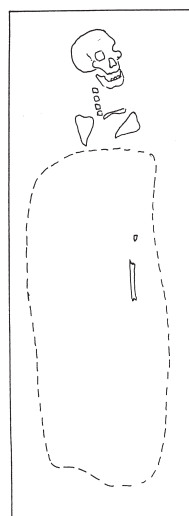
226. kép
652. sír (M: 1:40)

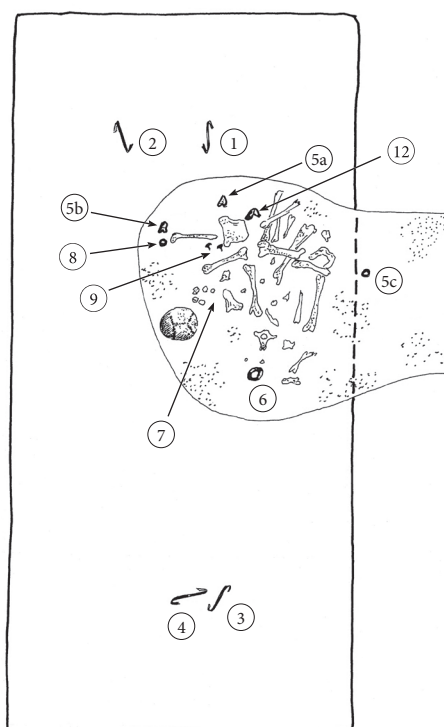
227. kép
653. sír (M: 1:30)

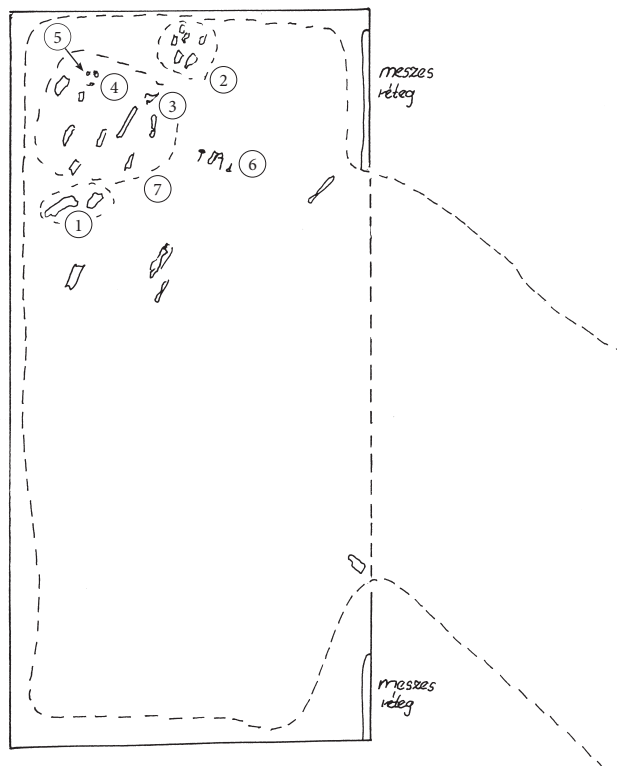
228. kép
654. sír (M: 1:30)

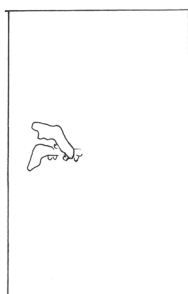
229. kép
655. sír (M: 1:30)

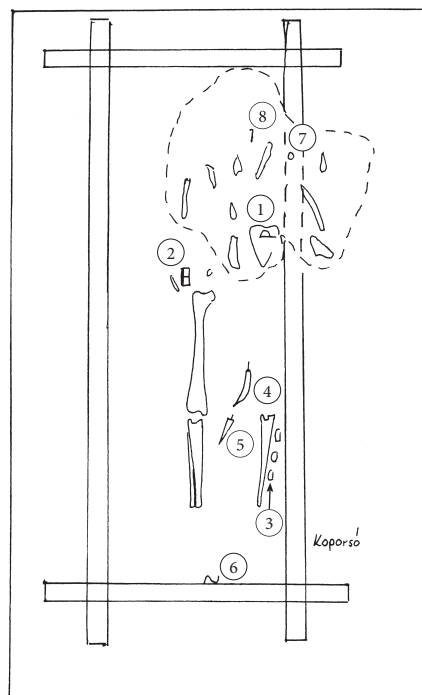
230. kép
656. sír (M: 1:40)

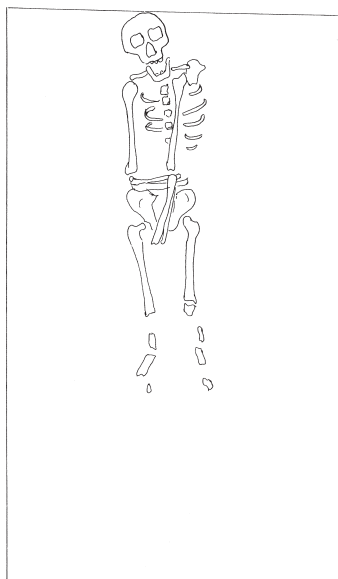
231. kép
657. sír (M: 1:40)

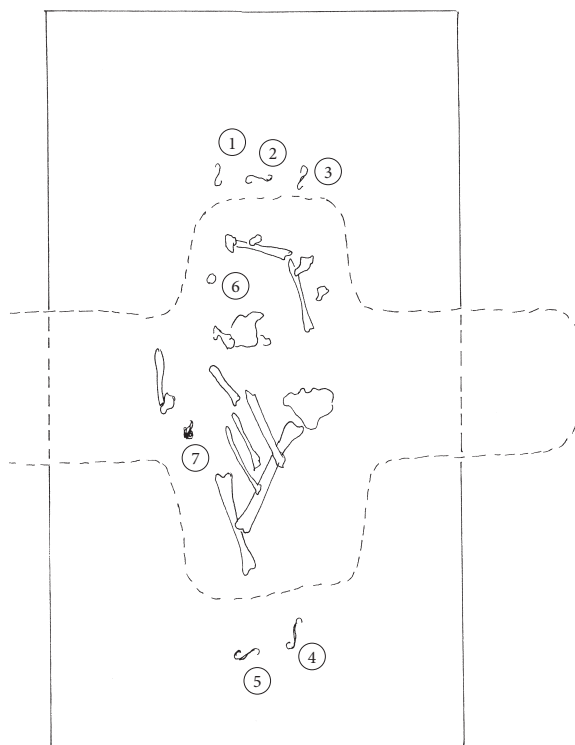
232. kép
657a. sír (M: 1:30)

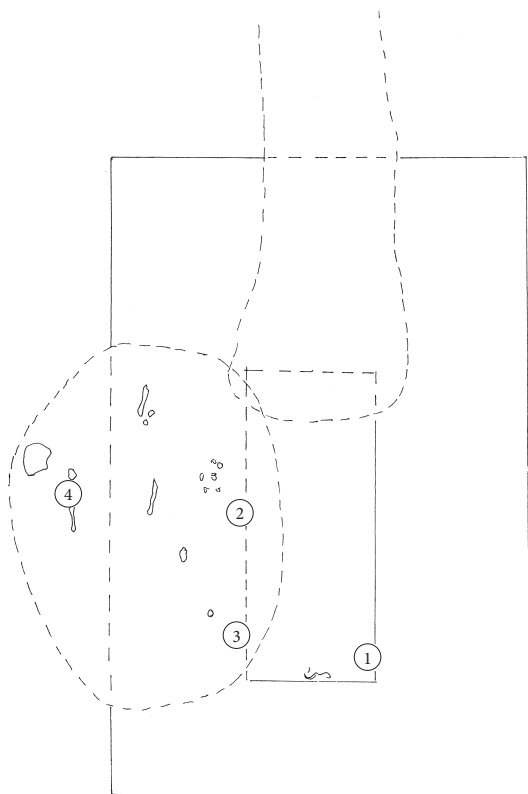
233. kép
658. sír (M: 1:30)

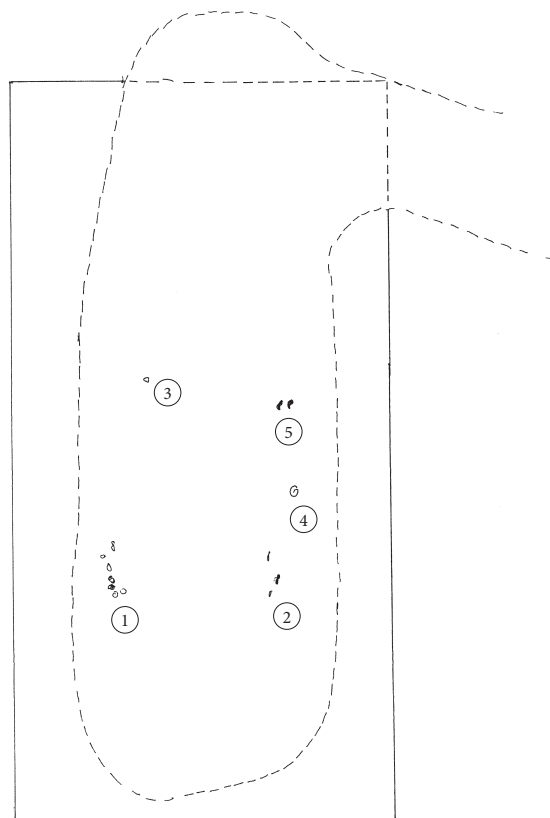
234. kép
660. sír (M: 1:30)

235. kép
661. sír (M: 1:40)

236. kép
662. sír (M: 1:40)

237. kép
663. sír (M: 1:40)